पुस्तकनो नंबर.–

लेनारनुं नाम.

प्रस्तावना.

" प्रकरणमाला " ग्रन्थनी त्रण आवृत्तियो खपी जवाथी तेमां सुधारो वधारो करी आ चोथी आवृत्ति बहार पाडवामां आवी छे. गुजराती भाषामां संस्कृत लिपिथी टबार्थ सहित छ कर्मग्रन्थो तथा मिथ्यात्वकुलक, तथा आत्मकुलक तथा समवसरण प्रकरणनो उमेरो थवाथी प्रथमना करतां पुस्तकनुं कद बमणुं थयुं छे. सघलो स्वधर्मावलंबी वर्ग तेनो संपूर्ण लाभ छूटथी लइ शके माटे तेनी किम्मत जुज मात्र एकज रुपियो राखवामां आवी छे; रोयल आठ पेजी चोपन पंचावन फोर्मनुं पुस्तक मात्र जुज किम्मतथी मलशे. सघलां स्त्री, पुरुषोने धर्म संबंधी ज्ञान थाय, वाचननी अभिरुचि वधे अने जैनमतनुं रहस्य तेमना जाणवामां तथा समजवामां आववाथी धर्मनो फेलावो विशेष थाय; ए निर्विवाद छे, ज्ञाननो अभाव होय त्यां सुधी संपूर्ण कर्म निर्जरा थइ शके नहि. कर्म निर्जरा थवाथीज जीवने सिद्ध पद प्राप्त थाय छे. कर्मनुं स्वरूप यथार्थ जाण्युं होय तोज वीतराग प्रणित धर्मनुं पवित्र रहस्य खरूं समजाय छे. सदरहु ग्रन्थमां समाएला छविश विषयो धर्मजिज्ञासुने केटला उपयोगी छे ते वांचवाथी सहज अनुभवाशे. सूक्ष्म तथा स्थूल बुद्धिना सर्व मनुष्योने धर्म जिज्ञासा सरखी छे. संस्कृत किंवा मागधी नहि जाणनार वर्गने स्वभाषामां समजवाने आ विषेष सरल रस्तो छे. बालक, स्त्रीयो तथा थोडुं भणेला पुरुषोने पहेलां टुंको पदार्थ–टबार्थ समजवानी आवश्यकता छे. टुंको अर्थ समजायाथी आगल टीकानो विस्तारवालो अर्थ समजवानी तथा धारण करवानी शक्ति

तेमनामां वधे छे. भविष्यमां बुद्धिने केळवी तेने उत्तरोत्तर उच्च संस्कार थवाथी यथार्थ ज्ञान संपादन थाय छे. सर्वने यथार्थ ज्ञान उत्पन्न थाय ए विद्या शाळानो उद्देश छे; ते सिद्ध थवो स घळा जैन बन्धुओना हाथमां छे–'शुभं भवतु,'

अमदावाद–डोसीवाडानी पोळ.

विषयानुक्रमणिका.

सं. अं.	विषय.	पृष्ठाङ्क.
१	जीवविचार सूत्रार्थ	१
२	नवतत्त्व (जीवतत्व)	१३
	अजीवतत्त्व	१४
	पुन्यतत्त्व	१६
	पापतत्त्व	१७
	आश्रवतत्त्व	२१
	संवरतत्व	२३
	नीर्जरातत्व	२५
	बन्धतत्व	२७
	मोक्षतत्व	२८
३	चौविस दंडक	३३
४	संघयणीप्रकरण	४४
५	चैत्यवन्दन भाष्य	५१
६	गुरुवन्दन विधि भाष्य	६७
७	प्रत्याख्यान भाष्य	७७
८	इन्द्रीयशतक	९८
९	वैराग्यशतकसूत्रशब्दार्थ	११४
१०	अभव्य कुलक	१३९
११	पुण्यकुलक	१४१
१२	पुन्यपापकुलक	१४४
१३	गौतमकुलक	१४८
१४	दानकुलक	१५३
१५	शीलकुलक	१५८
१६	तपकुलक	१६३
१७	भावकुलक	१६९
१८	उपदेशरत्नकोश	१७४
१९	शाश्वताजिननामादि संख्यास्तवन	१८०
२०	त्रीलोकचैत्यबिंबसख्या	१८८
	अधोलोकमांजिनभुवनबिं.सं.	,,
	उर्द्धलोकमांजिनभुवन बिं. सं.	,,
	तीर्छालोकमां चैत्य बिं, सं.	१८९
	त्रीजगसंख्या	१९०
२१	शत्रुंजयलघुकल्प	१९१
२२	रत्नाकरपचीसी	१९७
२३	मिथ्यात्वकुलक	२०७
२४	आत्मकुलक	२१४
२५	समवसरण प्रकरण	२२७
२६	कर्मग्रन्थ(कर्मग्रन्थपेलो)	२३७
	कर्मग्रन्थ बीजो	२६५
	कर्मग्रन्थ त्रीजो	२८५
	कर्मग्रन्थ चोथो	३०२
	कर्मग्रन्थ पांचमो	३४५
	कर्मग्रन्थ छठो	३९८

श्री अमदावाद जैन विद्याशालामां वेचातां पुस्तकोनुं सूचिपत्र.

३-०-०	श्राद्धविधि (श्रावकनी समाचारी)	शास्त्री
१-२-०	सुलसाचरित्र (बांधेली चोपडी)	”
१-०-०	सुलसा चरित्र (छुटापांना)	”
२-०-०	भरतेश्वरवृत्ति	गुजराती
०-८-०	समकित कौमुदी	”
०-२-०	संबोध सत्तरी	”
१-४-०	पर्यूषण महात्म्य बालावबोध	शास्त्री
३-०-०	सज्झायमाला	”
१-०-०	प्रकरणमाला छ कर्मग्रन्थ साथे	
०-६-०	सिंदुरप्रकरण	”
०-४-०	देवसीराइप्रतिक्रमण	”
२-८-०	ऋषिमंडल पूर्वार्द्ध	”

आ नीचेना पुस्तकोनी किंमत मूल कींमत करतां घटाडेली छे तथा ते हवे पछी घटाडेली कींमत प्रमाणे वेचाशे.

मूल किंमत.	घटाडेली कींमत.		
१—८-०	१—०-०	देवसीराइ प्रतिक्रमण अर्थ विनानी गुजराती.	
१—८-०	१—४-०	पंडित वीरविजयजी कृत पूजा संग्रह शास्त्री	
१—४-०	१—०-०	जयानंद केवलीनो रास	गुजराती
१—८-०	१—४-०	पूजासंग्रह पद्मविजयजीकृत तथा रुपविजयजीकृत शास्त्री	
१—०-०	०-१२-०	स्नात्र पंचाशिका	गुजराती
१—४-०	१—०-०	देववंदनमाला	शास्त्री
०-१२-०	०—८-०	शत्रुंजयतीर्थ महात्म्य सार	गुजराती
२—०-०	१-१०-०	पंचप्रतिक्रमण तथा नवस्मरण अर्थ सहित	शास्त्री
२—८-०		सीलोपदेशमाला.	
०—८-०		प्रकरणमाला छ कर्मग्रंथ मोहोटी संघयणी क्षेत्र समास वीगेरे मूल.	

नीचेनुं पुस्तक विद्याशाला तरफथी छपाय छे:

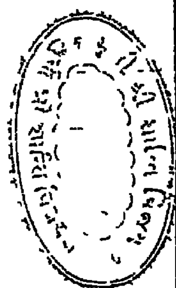
ऋषिमंडलवृत्ति भाषांतर.

आ पुस्तको शीवाय मुंबइवाला भीमसी माणेके छपावेलां सर्वे पुस्तको तथा तीर्थना नकशा मुंबईनी कींमत प्रमाणे विद्याशालामांथी वेचातां मले छे.

श्री जैनविद्याशाळा.

मुं. डोशीवाडानी पोल—अमदावाद.

॥ श्री प्रकरणमाला ॥

॥ सूत्र अर्थ सहीत ॥

॥ अथ जीवविचार सूत्र अर्थ ॥

त्रण भुवनमां दीवा समान श्री वीरजिनने ।

नमिने कहुं छुं अजाणने जाणवाने अर्थे ॥

भुवणपईवं वीरं । नमिऊण भणामि अबुहबोहत्थं ॥

जीवनुं स्वरूप कांइक । जेम कहुं छे पूर्वना आचार्योंये तेम ॥१॥

जीवसरूवं किंचिवि । जह भणिअं पुव्वसूरिहिं ॥ १ ॥

जीवे ते जीव मुक्तीना ने संसारी ए बे भेद छे । त्रस हालता चा

लता थावर थीर ए बे भेद संसारीना ॥

जीवा मुत्ता संसा–रिणो य तस थावर य संसारी ॥

थावरना ५ भेद प्रथ्वी १ पाणी २ अग्नी ३ वायरो ४ वनस्पती ५ ।

ए पांच भेद थावरना जाणवा ॥ २ ॥

पुढवि१जल२जलण३वाऊ४वणस्सई५थावरानेया॥२॥

फटिक मणि रत्न परवालां । हिंगलोक हरताल मणसील पारो ॥

फलिहमणिरयणविद्दुमहिंगुलहरियालमणसिलरसिंदा।

सोना आदि धातु खमी । रमची अरणेटो पाषाण पारेवो ते

कुणो पाषाण ॥ ३ ॥

कणगाइ धाउ सेढी । वन्नी अरणेट्टय पलेवा ॥ ३ ॥

अवरख वस्त्र रंगवा योग्य तमा तेजंतुरी खारी माटी ।

एम माटी पथ्थरनी जात्यो अनेक छे ॥

अप्पय तूरी कसं । मट्टी पाहाण जाईच्च णेगा ॥

सुरमो कालो रातो आदि सिंधव साजी समुद्र लवणादी । एम प्र

थ्वीकायना भेद ए आदे देइने ॥ ४ ॥

सोवीरंजण लोणाइ । पुढाव भेयाइ ईच्चाई ॥ ४ ॥

भुमी ते कूप आदिनां आकाश ते मेघनां पाणी । उसनां हिमनां

करानां लिलि घासनां धूअरनां ॥

भोमं तरिख्क मुदगं । उसा हिम करग हरितणू महिया ॥

होय थीज्या घी जेवां वैमान आधार जल आदे देइने ।

भेद अनेक अप्कायना ॥ ५ ॥

हुंति घणोदहि माई । भेया णेगाउ आउस्स ॥ ५ ॥

निर्धूम अंगारानो झालानो भरसाम्हणो । उल्कापातनो वज्रनो

कणीयानो वीजली आदेनो ए ॥

इंगाल जाल मुम्मुर । उक्का सणि कणग विज्जु माईया ॥

अग्निकाय जीवना भेद । जाणवा नीपुणपणानी बुद्धीए करीने॥६॥

अगणिजियाणं भेया । नायव्वा निउणबुध्दीए ॥ ६ ॥

उद्भ्रट वा उंचो वायरो उकली पडे ते वायरो । मंडलवायरो

वंटोलीयो महावात शोको शोको वात ते वात गुंज्य वात ॥

उप्रामग उक्कलिआ । मंडलि मह सुद्ध गुंजवायाय ॥

घनवात थीज्या घी समान तनवात ताव्या घी समान ए आदी ।

भेद निश्चे वायुकायना ॥ ७ ॥

घण तणु वाया ईया । भेया खलु वाउकायस्स ॥७॥

हवे वनस्पतीना बे भेद साधारण १ प्रत्येक २ । वनस्पतीना जीव

बे प्रकारे सूत्रे कह्या छे ॥

साहारण १ पत्तेआ २ । वणसईजीवा दुहा सुए भणिया ॥

जेमने अनंता जीवने शरीर। एक होय साधारण तेने कहीये॥८॥

जेसि मणंताण तणू। एगा साहारणा तेऊ ॥ ८ ॥

सूरणादी कंद उगता सणगा नवा फालनी कुंपलो पत्र। पंचवरणी फुलण सेवाल बीलाडीना टोप ॥

कंदा अंकुर किसलय। पणगा सेवाल भूमिफोडा य ॥

आडु कचुरो लीली हलदर गाजर मोथ। बाथलो थेग वा हरीयां मुल पलंकानी भाजी ॥ ए ॥

अल्लतिय गज्जरमोठ वत्थुला थेग पल्लंका ॥ ए ॥

कुणां फल वली सर्व नथी बंधाणां काष्ट जेहमां तेवां। न देखाय नस जेहनी रका पीलु वा लिणादीकनां पादडां ॥

कोमल फलं च सव्वं। गूढ सिराइं सिणाइं पत्ताइं ॥

थुहर कुआरनां पाठां गुगली वृक्ष। गलोवेली ए आदे छेद्यां उगे वृक्ष ते

थोहरि कुआरि गुग्गलि। गलोइ पमुहा य छिन्नरुहा॥१०॥

इत्यादीक अनेक वंसकारेलां प्रमुख। होय भेद अनंतकायना ॥

इच्चाइणो अणेगे। हवंति भेया अणंतकायाणं ॥

तेमने समस्त जाणवाने अर्थे। लक्षण वा चीन्ह ए सुत्रे कह्यांछे॥११॥

तेसिं परिजाणणत्थं। लक्खणमेयं सुए भणिअं ॥११॥

गुप्त नसा सांध्यो गांठ्यो वा कातली वा पर्व। समभागे पृथ्वी मांहीनां वृक्ष छेद्यां उगे वृक्ष थरुची आदे ॥

गूढ सिर संधि पव्वं। सम भंग महीरुहं च छिन्नरुहं ॥

ते सघलां साधारण घणाने भोग योग्य सरीर। तेथी जे उलटां ते वली प्रत्येक एकने भोग योग्य ॥ १२ ॥

साहारणं सरीरं। तव्विवरीयं च पत्तेयं ॥ १२ ॥

एक सरीरमा एकज। जीव जे छे च समुच्चय तेज प्रत्येक वनस्पती॥

एग सरीरे एगो । जीवो जेसिं च तेय पत्तेया ॥
फलनो १ फुलनो २ बलिनो ३ लाकमानो ४ । मूलनो ५ पान
मानो ६ बीजनो ७ ए ॥ १३ ॥
फल१फूल२बल्लि३कघा४मुलग५पत्ताणि६बीयाणि७।१३
प्रत्येक वृक्षने मूकीने । पांचभेदे पृथ्वी आदे समस्त लोके ॥
पत्तेय तरु मुत्तं । पंचवि पुढवाइणो सयललोए ॥
सुक्ष्म होय नीश्चे तेनुं । अंतरमुहूर्त्त आयु चर्मचक्षुथी अदृश्यछे॥१४॥
सुहमा हवंति नियमा । अंतमुहुत्ताउ अदिस्सा ॥१४॥
शंख १ दक्षणा व्रतादी कोमा कोमीउं २ पेटमां पमे ते जीव । जलो
आपना थाय ते अलसीयां लघु शंखला वा लाल मूके ते ॥
संख१कवड्डय२गंमोल३जलोय चंदणग अलस लहगाई॥
मेर काष्टना कीमा पेटना करमीया पाणीना पुरा । ए बेरिंडीय
चूमेल दा कोड्वाकार आदी ॥ १५ ॥
मेहर किमि पूयरगा । बेइंदिय माइवाहाई ॥ १५ ॥
कानखजुरा मांकण जूआ धूलमां रहे छे ते । कीमीयो उधेही
माटिनां शिखर करे ते । मंकोमा ॥
गोमी मंकण जूआ । पिपीलि उद्देहिआय मंकोमा ॥
एवो घीमेलो । सवा पांपणमां पमे से गींगोमा जातीयो ॥ १६ ॥
इल्लिय घयमल्लीउ । सावय गोगीम जाईउ ॥ १६ ॥
गदहीयां वा उत्तींगा घुणादीक वा विष्टाना काला कीमा । गंणना
कीमा धानमां पमे ते कीमा ॥
गदहय चोरकीमा । गोमयकीमा य धन्नकीमा य ॥
कुंथुआ जुउ वस्त्रादिकनी वा गाय कहेछे गामरी वा लट कातरी ।
ए तेरिंदी भेद लालवरणी ममोला इंद्र गोप ते आदे ॥ १७ ॥

कुंथु गोवालिय इल्लिया । तेइंदिय इंदगोवाई ॥ १७ ॥

हवे चउरिंद्रीना भेद कहेछे वींछी । ढींकण वा बगाइ भमरा भमरी वरण भेदे तीड ॥

चउरिंदियाय विच्छु । ढिंकण भमरा य भमरिआ तिड्डा॥

मांखीयो डांस म सा वा मच्छर । कंसारी करोलीया खडमांकडी।१८॥

मच्छिय डंसा मसगा । कंसारी कविल डोलाय ॥१८॥

हवे पंचिंद्रीयना भेद चारछे ते । नारकी१तीर्यंच२मनुष्य३देवता ४॥

पंचिंदियाय चउहा ।नारय१तिरीय२ मणुस्स३देवाय॥ ४॥

नारकी सातवीधे छे ते । जाणवा रत्नप्रभादिक प्रथ्वीभेदेकरीने।१९।

नेरइया सत्तविहा । नायव्वा पुढविभेएणं ॥ १९ ॥

जलचारी१ थलचारी आकाशचारी३। ए त्रण भेदे पंचेंद्री तीर्यंच॥

जलयर१ थलयर२खयरा३ तिविहा पंचिंदिया तिरिक्खाय ॥

हवे जलचर सुसमार पाडा जेवा मत्स काचबो । तंतु मगरमछ ए जलचारी जीव ॥ २० ॥

सुसमार मच्छ कच्छप । गाहा मगरा य जलचारी॥२०॥

हवे थलचर चोपद १ पेटे चाले ते सर्प २। भुजाए चाले ते नोल ३ ते थलचारी त्रीवीधे ॥

चउपय उरपरिसप्पा । भुयपरिसप्पा य थलयरा तिविहा।

गाय आदे १ साप आदे २ नोलीआ आदे ३ । जाणवा जेम कह्या तेम संक्षेप थकी ॥ २१ ॥

गो सप्प नउल पमुहा । बोधव्वा ते समासेणं ॥ २१ ॥

हवे आकाशचारी ते रोमजपंखी हंसादिक। चांमडानी पांखोवाला वागोलादि ते बेतो प्रसीद्ध छे नीश्चे ॥

खयरा रोमयपक्खी । चम्मयपक्खी अ पायडा चेव ॥

मनुषलोकनी वा अढीद्वीपनी बाहीर । पांखो संकोची रहे ते तथा पांखो वीस्तारी रहे ते ॥ २२ ॥

नरलोगाउ बाहिं । समग्गपक्खी विअयपक्खी ॥ २२ ॥

सघला जलचर थलचर आकाशचर । माटी प्रमुखे उपजे ते १ माताना गर्भे उपजे ते २ बे प्रकारे होय ॥

सव्वे जल थल खयरा । समुच्छिमा गप्रया डुहा हुंति ॥

असी मसी कसी १५ कर्मयुक्त प्रथवीना ३० अकर्म प्रथवीना । ५६ अंतरद्वीपना ए एकसो एक थानकना मनुष्य ॥२३॥

कम्मा कम्मग महीआ । अंतरदीवा मणुस्सा य ॥२३॥

दस भेदना भूवनपती होय असुरकुमारादि।आठ भेदनावाणव्यंतर होय पिशाचादि ॥

दसहा भुवणाहिवई । अठविहा वाणमंतरा हुंति ॥

ज्योतिषिय पांचभेदना चंद्र सूर्यादि होय । बे भेदना वैमानिक देव कल्प कल्पातित ॥ २४ ॥

जोइसिया पंचविहा । डुविहा विमाणिया देवा ॥ २४ ॥

हवे सिद्ध भगवान् आठ कर्म रहीत तेमना पन्नर भेद । तीर्थसिद्ध अतीर्थसिद्धादी भेदे करीने ॥

सिद्धा पन्नरस भेआ । तिह्नातिह्नाइ सिद्धभेएणं ॥

ए पूर्वे कह्या ते संक्षेपे करीने । जीवना विकल्प वा भेद समस्तकह्या॥

एए संखेवेणं । जीवविगप्पा समक्काया ॥ २५ ॥

एते पूर्वोक्त जीवोने जे जे द्वार छे तेते कहेछे । शरीर आउखुं तथा स्थीती सकायमां रहेवानी ॥

एएसिं जीवाणं । सरीर १ माउंश् ठिई सकायंमि॥३॥

प्राण जीवाज्योनी तेनुं प्रमाण।जेने जेम छे तेम हुं (शांतिसूरि) कहीश

पाणाधजोणिपमाणं ॥ जेसिं जं अत्थि तं भणिमो ॥ २६ ॥

एक अंगुलने असंख्यातमे भागे । शरीर एकेंद्रि सर्व सुक्ष्म तथा बादर जीवोने होय ॥

अंगुलअसंखभागो । सरीरमेगिंदियाण सव्वेसिं ॥

जोजन एकहजार अधीक । एटलुं वीशेष बे प्रत्येक वनस्पतीनुं ॥२७॥

जोयणसहस्समहियं । नवरं पत्तेयरुक्खाणं ॥ २७ ॥

बार जोजन त्रणज गाउनुं । एक जोजननुं समुचय ए अनुक्रमे जाणवुं

बारस जोयण तिन्नि-वगाउआई जोअणं च अणुकमसो ॥

बेरिंद्री ते शंखादिकनुं तेरिंद्री ते कानखजुरादिकनुं । चौरिंद्री ते भमरादिकनुं देहनुं उंचपणुं ॥ २८ ॥

बेइंदिय तेइंदिय । चउरिंदिय देह उच्चत्तं ॥ २८ ॥

भवधारणी धनुष पांचसेंनुं प्रमाण। नारकी जीव सातमी प्रथ्वीआदेनुं॥

धणु सयपंच पमाणा । नेरईया सत्तमाइ पुढवीए ॥

ते थकी अरूधां अरूधां धनुषनुं । जाणजो जावत् रत्नप्रभा सुधी प्रथम नरके धनुष ७॥ अंगुल ६ ॥ २९ ॥

तत्तो अद्ध धूणा । नेआ रयणप्पहा जाव ॥ २९ ॥

जोजन एकहजारनुं मान । मछनुं उरपरिसर्पनुं ते पण गर्भजनुं होय॥

जोयण सहस्स माणा । मच्छा उरगा य गप्रया हुंति ॥

धनुष बेथी नव सुधी पक्षी जीवोनुं गर्भजनुं । भुजाये चालनारनुं बे गाउथी नव गाउनुं शरीर गर्भजनुं ॥३०॥

धणुह पहुत्तं पक्खी । भुयचारी गाउय पहुत्तं ॥ ३० ॥

आकाशचारीनुं बे धनुषथी नव धनुषनुं शरीर समुर्छिमनुं । साप उरपरिनुं तथा भुजाचारीनुं बे जोजनथी नव जोजननुं समुर्छिमनुं ॥

खयरा धणुह पहुत्तं । उरगा भुअगा य जोयणपहुत्तं ॥

बे गाउथी नव गाउ शरीर मान । समुर्छिम चोपदने कह्युं छे ॥३१॥

गाउय पुहुत्तं मित्ता । समुच्छिमा चउप्पया भणिया ॥३१॥

छ नीश्चे गाउनुं शरीर । चोपद गर्भजने जाणवुं (देवकुरु आदेना गजादिकनुं) ॥

छच्चेव गाउयाइं चउप्पया गब्भया मुणेयव्वा ॥

गाउ त्रण वली मनुषने शरीर गर्भजने ए पण देवकुरु आदेनानुं । ए उत्कृष्ट शरीरनुं मान कह्युं ॥ ३२ ॥

कोसतिगं च मणुस्सा । उक्कोस सरीर माणेणं ॥३२॥

भुवनपती व्यंतर ज्योतषी बीजा २ देवलोक सुधी देवनुं । हाथ सात होय देहनुं उंचपणुं ॥

ईसाणं तु सुराणं । रयणीउ सत्तउ हुंति उच्चत्तं ॥

तीजुं ३ चोथुं ४ पांचमुं ५ छठुं ६ । नवग्रैवेक ने अनुत्तर सुधी एके सातमुं७आठमुं ८ एनव९०माथी । क हाथ घटाडवुं ए सर्व उछेद ११बारमा१२सुधी चारेनुं । अंगुले जाणवुं ॥ ३३ ॥

दुग६दुग५दुग४चउरो३।गेविज्ज२गेसु१इक्किकपरिहाणि॥३३॥

हवे आयुद्वार २ बावीस हजार । सात हजार अप्कायनुं त्रण ह प्रथ्वीकायनुं । जार वाउकायनुं ।

बावीसा पुढवीए । सत्तय आउस्स तिन्नि वाउस्स ॥

वर्ष हजार दसनुं वनस्पतीनुं वर्ष गणनुं ते तरुगणनुं ने अग्नीनुं त्रण पद हजारपद सघले जोडज्यो । अहोरात्रीनुं ए बादरनुं ॥३४॥

वास सहस्सा दस तरु । गणाण तेऊ तिरत्ताउ ॥३४॥

वर्ष बारनुं आयु । बेरिंद्रीनुं तेरिंद्रीनुं वली ॥

वासाणी बारसाऊ । बेइंदियाणं तेइंदियाणं तु ॥

चौरिंद्रीनुं वली छ महीनानुं ए सर्वनुं उत्कृष्टुं

जगणपंचास दिवसनुं ।

अउणा पन्न दिणाइं । चउरिंदिणंतु छ म्मासा ॥३५॥

हवे देवताने नारकीने आयुष्य स्थीती । उत्कृष्टी वा मोटी सागरोपम तेत्रीसनी ॥

सुर नेरइयाण ठिई । उक्कोसा सागराण तित्तीसं ॥

चोपद तिर्यंच मनुष ए बे जुगलीआने आश्रीने । त्रणज पल्योपम आयुष्य होय पल्योपमकूवाने दृष्टांते ॥३६॥

चउपय तिरिय मणुस्सा । तिन्निय पलिउवमा हुंति॥३६॥

जलचरजीवउरपरिसर्पभुजपरि सर्पने । उत्कृष्टुं आयुष्य होय पूर्वकोड वर्षनुं पूर्व ते ७०५६०००० क्रोड वर्षनुं ॥

जलयर उर भुअगाणं । परमाउ हुंति पुवकोडीउ ॥

रोमज तथा चर्मज पक्षीउनुं वली कह्युं छे । असंख्यातमो भाग पल्योपमनो ॥ ३७ ॥

पक्खीणं पुण भणिउ । असंखभागो अ पलियस्स३७

वली समुर्छिम चउद कुठीत स्थानक सघला सुक्ष्म साधारण अने । कना मनुष एटलां ॥

सव्वे सुहमा साहारणा य समुछिमा मणुस्सा य ॥

उतकृष्ट तथा जघन्यपणे । अंतरमुहूर्त नोज्ञे जीवे छे ॥ ३८॥

उक्कोस जहन्नेणं । अंतमुहुत्तं चिय जियंति ॥३८॥

एम देहनी अवगाहनानुं प्रमाण। एज रीते संखेपथी समस्त कह्युं॥

उगाहणाउ पमाणं । एवं संखेवउ समक्खायं ॥

जे वली इहां वीशेषपणे छो तो ते । वीशेष भगवती सूत्रादीकथी जाणज्यो ॥ ३९ ॥

जे पुण इछ विसेसा । विसेस सुत्ताउ ते नेया ॥३९॥

हवे कायस्थीती ३ द्वार एकें डी सर्वे । — असंख्याती उत्सर्पिणी काल पोतानी कायमां ॥

एगिंदियाय सवे । असंख उस्सप्पिणी सकायंमि॥

उपजे तेमज मरे पण एटलुं विशेष के । — अनंत काय वा सावारणतो अनंतो काल ॥ ४० ॥

उववज्जंति मरंति य । अणंत काया अणंताउ ॥४०॥

संख्यातो काल आप आपणा आयुथी वीगलेंद्रिने विषे — सात वा आठ जव पंचेंद्री तीर्यंच तथा मनुष गर्भज पर्जाप्ता जीव॥

संखिज्जसमा विगला । सत्तठ्ठजवाउ पणिंदितिरिमणुआ

उपजे पोतानी कायमां । — नारकी देवता एबेने तो पोतानी कायमां उपजवुं नीश्चे नथी॥४१॥

उववज्जंति सकाए । नारयदेवा य नो चेव ॥४१॥

हवे प्राणद्वार४दसजेदे जीवो ने प्राण होय ते ॥ — पांचइंद्रिय५ सासोसास१आयु१मन१ वचन१काय१ एत्रण बलरूप दशप्राण

दसहा जिआण पाणा । इंदिय ऊसास आउ बलरूवा॥

हवे तेहमां एकेंद्रीने वीषे चार प्राण । — विगलेंद्रीने वीषे ७६ सात३ आठ४ ॥ ४२ ॥

एगिंदिएसु चउरो विगलेसु छ सत्त अठेव ॥४२॥

असंनी मन विनाना संनी मन सहीत ए बे पंचिंद्रीयने विषे । — नव प्राण दस प्राण अनुक्रमे जाणवा ॥

असन्निसन्नि पंचिदि—एसु नव दस कमेण बिन्नेआ

ते प्राण साथे जुदापणुं थाय ते जीवोने कहीये मरणप्रत्ये पाम्या४३

तेहिं सह विप्पउगो । जीवाणं जन्नए मरणं ॥४३॥

ए पूर्वें कह्युं ते रीते अपार — चार गतीरूप समुद्र महा दुःख

एइवो । भयंकर ते ॥

एवं अणोरपारे । संसारे सायरंमि भीमंमि ॥

पाम्यो अनंतीवार साथी जीव जे तेणे अण पाम्यो धर्म ते कहेछे । ते थकी ॥ ४४ ॥

पत्तो अणंतखुत्तो । जीवेहिं अपत्तधम्मेहिं ॥४४॥

हवे ८४ लाख योनी द्वार ५ गणतीए उपजवानां ठाम होय तेमज चोरासी लाखनी । जीवोनां ॥

तह चउरासी लक्खा । संखा जोणीण होई जीवाणं ॥

प्रथ्वी ७ पाणी ७ अग्नी ७ वा प्रत्येके ७ सात सातज लाखपद यु ७ ए च्यार कायने । जोडवुं ॥ ४५ ॥

पुढवाइणं चउण्हं । पत्तेअं सत्त सत्तेव ॥ ४५ ॥

दसलाख १० प्रत्येक वनस्पती चउदलाख१४ होय साधारण व कायमां । नस्पतीने ॥

दस पत्तेयतरूणं । चउदस लक्खा हवंति इयरेसु ॥

बें० २ तें० २ चौ० २ तेमने

प्रत्येके२ बेबे लाख । चारलाख४ पंचेंद्री तीर्यंचने॥४६॥

विगलिंदियाण दोदो । चउरो पंचिंदितिरियाणं ॥ ४६ ॥

चार चार लाख नारकी४ देवताने४ मनुषने तो चउद लाख तथा । १४ लाख होय ॥

चउरो चउरो नारय । सुराणमणुआण चउदस हवंति ॥

ए सर्वेनो सरवालो मेळवीये चोरासी लाख जोनी थाय। जोनी त्यारे । शब्द उपजवानुं ठांम ॥ ७७ ॥

संपिंडिआउ सवे । चुलसी लक्खाउ जोणीणं ॥४७॥

हवे सिद्ध भगवानने तो नथी आयु । नथी कर्म । नथी प्रा

नथी देह । ण । नथी योनी ॥

सिद्धाणं नत्थि देहो । न आउ कम्मं न पाण जोणीउ॥

आद छे अंत नथी ए न्नांगे तेमनी थीती तीर्थंकरना आगममां कहीछे

साइ अणंता तेसिं । ठिई जिणंदागमे न्नणिया ॥४७॥

कालथी आद्य रहीतपणे जोनी ग्रहण करी बीहांमणी आ
मरणे करी । संसारमां ॥

काले अणाइनिहणे । जोणीगहणंमि न्नीसणे इन्न ॥

न्नम्या वली न्नमसे घणो काल जीव ! कीया ? जिनवचन अण
कोण । पांमता ॥ ४ए ॥

न्नमियान्नमिहंति चिरं । जीवा जिणवयणमलहंता ४ए

ते कारण माटे हवणां पांमी मनुषपणुं तेमां दुर्लन्न यथार्थ
ने । शुं ? श्रद्धा तत्वने वीषे ॥

ता संपई संपत्ते । मणुअत्ते दुल्लहे य सम्मत्ते ॥

आचाररूप लक्ष्मी सहीत करो हे न्नव्य जीवो ! नुद्यम धर्म
शांतिसूरि नत्तम कहेछे ॥ ने वीषे ॥ ५० ॥

सिरि संतिसूरिसिठे । करेह ञो उज्जमं धम्मे ॥५०॥

ए पूर्वे कह्यो ते जीवनो जे अल्पमात्र रुचीवंतने वा मतिवंत
वीच्चार । ने जाणवाने हेते ॥

एसो जीववियारो । संखेवरूईण जाणणाहेऊ ॥

संखेपमात्र वा अल्पमात्र नधर्यो । महागंन्नीरसुत्ररूप समुद्रथकी५१

संखित्तो उद्धरिउ । रूद्दाउ सुय समुद्दाउ ॥ ५१ ॥

॥ इति श्री जीवविचार सूत्र टबार्थ संपूर्णम् ॥

———(०)———

॥हवे श्रीजिनागमे नवतत्व स्वरूप छे ते संक्षेपमात्र लखीए छीए॥

॥ अथ नवतत्व लिख्यते ॥

अशुभफलदाइ कर्म१ कर्म आवे ते १
प्राणधारी चेतन१ जरू अचेतन१। कर्म रोके ते१ प्राचीनकर्म अतीश
शुभफलदाइ कर्म१। यपणे नाश करे ते१ ॥

जीवा१जीवा२पुण्णं३। पावा४सव५संवरोय६निज्जरणा७॥

कर्म बांधे ते १ कर्मथी मुकावे
ते १ तेमज। नवतत्व होय जाणवा ॥ १ ॥

बंधो८ मुक्खो९एय तहा। नवतत्ता हुंति नायव्वा ॥१॥

१जीवना१४ चउद २अजीवना ४पापना ८२ब्यासी होय ५आश्र
१४चउद३पुन्यना ४२बेतालीस। वना ४२ बेतालीस ॥

चउदस चउदसबाया–लीसा बासीय हुंति बायाला ॥

६संवरना ५७ सत्तावन ८ बंधना ४ चार ९मोक्षना९नव ए
७ नीर्जरातपना १२ बार। भेद अनुक्रमे नवेना २७६ थया॥२॥

सत्तावन्नं बारस। चउ नव भेआ कमेणेसिं ॥२॥

इहां जिनशासने एक प्रकारे चार प्रकारे पांच प्रकारे छ प्रका
बे प्रकारे त्रण प्रकारे। रे जीव कह्या छे ॥

एगविह दुविह तिविहा। चउविहा पंच छविहा जीवा॥

ज्ञानादि चेतना सहीत ते १ ए त्रण वेदवाला३ चारगतीना४पां
क भेदे त्रस थावरए बे भेदे। च इंद्रीना५ छ कायना६ ॥ ३ ॥

चेअण तस ईयरेहिं। वेअ गई करण काएहिं ॥३॥

हवे जीवना१४भेद ते एकंद्री संनीयो१ असंनीयो१ पंचेंद्री स
सुक्ष्म १ ने बादर१। हीत बेरंद्री१ तेईंद्रि१ चोरेंद्री १॥

एगिंदिअ सुहुमिअरा। सन्निअरपणिंदिआय स बितिचउ॥

ए सातउ अपर्याप्ता तथा उपर्याप्ता मलीने । अनुक्रमे चउद जीवनां ठेकाणां वा भेद ॥ ४ ॥

अपज्जत्ता पज्जत्ता । कमेण चउदस जिअ ठाणा ॥४॥

हवे जीवनुं लक्षण कहेछे ज्ञान दर्शन नीश्चे । चारीत्र वली तप तेमज ॥

नाणं१ च दंसणं२ चेव । चरित्तं३ च तवो४ तहा ॥

वीर्यउपयोग एछ सहीत माटेचेतन। ए जीवनुं लक्षण वा० चेतनाए

वीरिअं५उवउगो६ अ एअं जीवस्स लख्कणं ॥ ५ ॥

हवे पर्याप्ती वा शक्ती आहार१ सरीर१ इंद्री१ । पर्याप्ती सासोसास१ भाषा१ मन एवं छ ॥

आहार१सरीर२इंदिअ३। पज्जत्ती आणपाण४भास५मणो६

चार पांच पांच छ कोने ते कहेछे । एकंद्रीने चार वीगलेंद्रीने पांच असंनीने पांच संनीने छ ॥६॥

चउपंच पंच छप्पय । इग विगला सन्निसन्निणं ॥६॥

हवे दस प्राण कीया ते पांच इंद्री ५ त्रण बल ३ मनबल वचनबल कायबल । सासोसास१ आयु१ ए दस प्राण । तेमां चार४ छ६ सात७ आठ८ ॥

पणिंदिअ तिबलुसा । साउदसपाणचउछसगअठ ॥

एकंद्रीने४ बेंद्रीने६ तेंद्रीने७ चोरंद्रीने८ । असंनीयाने९ संनीयाने १० नव दस अनुक्रमे ॥ ७ ॥

इग डुति चउरिंदिणं । असन्नि सन्निण नवदस य ॥७॥

ए प्रथम जीवतत्व१ उत्तर भेद १४ थया ।

इति जीवतत्व ॥ १ ॥

हवे अजीवतत्वना १४भेद धर्मास्तीका । ते त्रणना प्रत्येके त्रण त्रण भेद तेमज एक कालनो

य अधर्मास्तीकाय आकाशास्तीकाय । समयादीक ॥

धम्मा३धम्मा३गासा३। तिअ तिअन्नेआतहेवअद्धाय१॥

ते त्रण कीया खंध ते आखो देश ते छीप्रदे शादी बुद्धीथी कल्पवो ते प्रदेश परमाणु ते एक प्रदेश निर्विन्नाग छुटो निर्विन्नाग न्नेगो रहे ते ॥ ए अजीवना चउद न्नेद ॥४८॥

खंधा देस पएसा ॥ परमाणु अजीव चउदसहा ॥८॥

धर्मास्तीकाय अधर्मास्तीकाय आकासास्तीकाय काल ए पांच पुद्गलास्तीकाय । होय अजीवद्रव्य ।

धम्मा धम्मा पुग्गल । नहकालो पंच हुंतिअजीवा॥

चालताने साऊ देवानो स्वन्ना व धर्मास्तीकायनो । थीर संठांण स्वन्नाव अधर्मास्ती कायनो ॥ ए ॥

चलणसहावो धम्मो । थीरसंठाणो अहम्मो अ॥ए॥

अवकाश आपवानो स्वन्ना व आकासास्तीकायनो । कोने पुद्गल जीव वंनेने हवे पुद्गल च्यार न्नेदे छे ते कहेछे ॥

अवगाहो आगासं । पुग्गलजीवाण पुग्गला चउहा ॥

खंध१ देश१ प्रदेश ए त्रण तथा । परमाणु सर्वथा नाहानो नीश्चे जा एवा ए चार न्नेद ॥ १० ॥

खंधा देस पएसा । परमाणु १ चेव नायव्वा ॥ १० ॥

हवे कालन्नेद समयआवली वेघमी । रात ने दिवस पन्नर अहोरात्री ते पक्ष बे पक्षे मास बारमासे दर्ष ॥

समया वलि मुहुत्ता । दीहा पक्खाय मास वरीसाय ॥

कह्योछे पल्योपम काल साग रोपम काल । दस दस कोमाकोमी सागरे उत्सर पिणी अवसरपिणी काल ॥ ११ ॥

न्नणीउपलिआसागर । उसप्पिणी सप्पिणी कालो११

हवे पुद्गलनुं लक्षण कहेछे शब्द   प्रज्ञा चंद्रकांतादीनी छांयनो
अंधकार उद्योत रत्नादिकनो ।   ताप सूर्यादीकनो ॥

सद्द धयार ऊज्जोय ।   पन्ना छाया तवेइया ॥

वर्ण कृष्णादि गंध सुरभिआदि   ए पुद्गलनुं नीश्चे लक्षण जाणवुं
रस तीखादि फरस शीतादी । ॥ ११ ॥

वन्न गंध रस फास ।   पुग्गलाणं तुं लरकणं ॥ ११ ॥

हवे मुहुर्त्तमान एकक्रोड सडसठलाख ।   सित्योतेर हजार ॥

एगाकोडी सतसठी लरका । सत्तहुत्तरी सहस्साय ॥

एटली आवलीकाले एक मुहू
बसेंने सोल अधीक १६७७७२१६ । र्त्तकाल ॥ १३ ॥

दोअसया सोल हिआ । आवलिआ एग मुहुत्तंमि।१३।

अथवा बीजी रीते मुहूर्त्तमान त्रण   तीहुतर ए समग्र सासो
हजार सातसेंने ।   सासे ३७७३ ॥

तिन्निसहस्सा सत्तयसयाणि ।   तेहुत्तरं च ऊस्सासा॥

एम एकमुहूर्त्तकालकह्यो। केणे? समस्त वा सघला केवलज्ञानीयोए१४

एस मुहुत्तो भणीउं ।   सव्वेहिं अणंतनाणीहिं ॥१४॥

ए केहेवे करी अजीवतत्व २ भेद १४चउद उत्तर ॥

॥ इति श्री अजीवतत्व ॥ २ ॥

हवे पुन्यतत्वना भेद४२साता१उंच । देवगती १ अनुपुर्वी१ पंचेंद्री जा
गोत्र१ मनुषगती१अनुपुर्वि१ए डुग । ति१ पांच सरीर५ ॥

सा१उच्चगोअ१मणुडुग२सुरडुग२पंचिदिजाइ१पणदेहा५

पहेलां उदारीक वैक्रीय आहा   प्रथम संघयण१ प्रथम
रक ए त्रण सरीरनां ३उपांग।   संस्थान१ ॥ १५ ॥

आइ ति तणुणुवंगा३ । आइम संघयण१संठाण१ ।१५

वर्णचोक शुभ४ अगुरुलघु१ हलवुं नही भारे नही ते। पराघात१ सासोसास१ आताप१ उद्योत१ ॥

वन्नचउक्का४गुरुलहु१ । परघा१ऊसास१आय१वुज्जोअं१॥

वृषभ हंस गज जेवी चाल्य१ निर्माण। देवतानुं मनुषनुं१ तीर्यंचनुं१ ते शरिरनो सुघाट१त्रसनो दसको१०। आयु तीर्थंकरनांम१ए४२॥१६॥

सुभखगइ१निमिण१तस सुर१नर१त्तिरि१आउ तित्थय

हवे त्रस दसक नाम [दस१० । प्रत्येक १ थीर१ शुभ१ [रं१ ॥१६

त्रस१बादर १ पर्याप्त १ । वली शुभग १ वली ॥

तस बायर पजत्तं । पत्तेअ थिरं सुभं च सुभगंच ॥

सुस्वर१ आदेय१जस१कीर्ति एवं। त्रस आदेनो दसको एम होय १७

सुसरा इज्ज जसं । तसाइ दसगं इमं होइ ॥ १७ ॥

एवं पुन्यतत्वना भेद बेतालीस ॥ ३ ॥

॥ इति पुन्यतत्व ॥ ३ ॥

हवे पापतत्वना भेद८२ज्ञानाव नवप्रकृतिएबीजादर्शनावर्णीकर्मनी र्णीपांच५अंतरायपांच५एदस। नीचगोत्र१असातावेदनी१मिथ्यात्व१

नाणं तराय दसगं । नव बीए नी असाय मिछत्तं ॥

थावरनोदसको१०नरकगती१ अनुपूर्वि१ आयु१ ए त्रीक । कषाय पचीस२५ तिर्यंचगती१ अनु पुर्वि१ ए ब्रुग ॥ १८ ॥

थावर दस नरयतिगं । कसाय पणवीस तिरियदुगं१८

हवे बीजाकर्मनीएचक्षुए दे। कांन नाक रसनानेफर्सवडेकरीने अव खे ते१ चक्षु वीना देखे ते१। धीदर्शनेदेखेते१केवलदर्शनेदेखेते१वली

चक्खु दिठि अचक्खु। सेसिंदिअ उहि केवलेहिं च ॥

दर्शन ते, इहां सामान्य अव बोध । । ते च्यार गुणने रो केते तेज च्यारने दे आवर्ण ॥ १९ ॥

दंसण मिह सामन्नं । तस्सावरणं तयं चउहा ॥१९॥

पांचभेदे नीद्रा । सुखेजागेते नीद्रा१ । नीद्रानीद्रा ते दुखे जागे ते१॥

सुह पडिबोहा निद्दा । निद्दा निद्दाय दुक्क पडिबोहा ॥

प्रचलाप्रचला ते चालता उंघे ते घो

प्रचला ते उन्नांबेठा उंघे ते१ । डानी पेरे१ ॥ २० ॥

पयला ठि उव विठस्स । पयल पयलाउ चंकमउ॥२०॥

दिवशे चिंतव्यां कार्यनी करणी थीणंदी नामे नीद्रा तेनुं अर्धचक्री करे उंघमां रात्रे । वासुदेव तेथी अर्ध बलदेव समबल

दिणचिंतिअछकरणी । थीणद्दी अद्धचाकि अद्धबला ॥

ए रीते तिर्थंकरदेवे कह्युं छे स्युं ते कहेछे । छडीदार तुल्य दर्शनावर्णी कर्म तेनी नव प्रकृति ॥ २१ ॥

एवं जिणेहिं जणियं । वितिसमं दंसणावरणं ॥२१॥

हवे थावरनो दसको थावर१

सूक्ष्म१ अपर्याप्त१ । साधारण१ अथिर१ अशुन्न१दुर्न्नग१॥

थावर सुहुम अपज्जं साहारण अथिर असुन्नदुन्नगाणी

दुस्वर१अनादेय१अजस१ । ए थावरनो दसको वीवर्यो जेमछे तेम २२

दुसर णाइज्ज जसं । थावर दसगं विवज्जत्थं ॥२२॥

हवे कषाय२५ थीती जीवतां सुधी अनंतानुबंधिनी एक वर्ष अप्रत्याख्यानीनी च्यार मास प्रत्याख्यानीनी । एक पक्ष संजलनी स्युं फल गती नरक१ तिर्यंच २ नर३ देवतानी४ ।

जावजीव वरिस चउमास । पक्खग्ग निरय तिरियनरअमरा

स्युं रोके समकित१ अनुव्रत २ सर्वविरती३ । यथाख्यातचारीत्र४ए च्यार गुणने रोके ॥ २३ ॥

सम्माणु सव्वविरइ । अहखाय चरित्तघायकरा ॥२३॥

संजलनो जलनी१प्रत्याख्यानीनो
रजनी अप्रत्याख्यानीनो प्रथ्वी रेखा सरीखो चार ज्ञेदे क्रोध
नी१ अनंतानुबंधिनो पर्वतनी । होय ॥

जल रेणु पूढवी पव्वय । राईसरिसोचउव्विहो कोहो ॥

तरणानी सली वा नेत्रनी वेल पथरना थांज्ञलानी उपमा तुल्य१
नी१ लाकमाना१ हाडकाना१। मान चार ज्ञेदे ॥ १४ ॥

तिण सलया कठ ठीअ । सेलत्थंज्ञोवमो माणो ॥१४॥

हवे माया वांक वांसनी गाल्य बोकमानुं सिंघ१नीवम वांसना मु
त्रपज्ञ मुत्रधारे पमेली । ल समान१ ॥

माया वलेही गोमुत्ति । मिंढ सिंग घण वंसिमूल समा॥

हवे लोज्ञ रंग हलदर१गामा नगरनाकर्दमना कर्मजना रंग जेवो
नी मली१ तेना । ए सोल कषाय ॥ १५ ॥

लोहो हलीद खंजण । कद्दम किमि राग सारिच्छो॥१५॥

हवे जे कर्मनो उदय होय जी हासी१ रति१ अरति१ शोग१ज्ञय१
वने । डुगंछा१ ॥

जस्सुदया होइ जिए । हास रइ अरईसोग ज्ञय कुच्छा
ते उ नीमीत्तथी थाय वा अ
थवा स्वज्ञावे थाय अन्यथा ते । ते इहां हास्यादीक मोहनीय ॥१६॥

स निमित्त मन्नहा वा । तं इह हासाइ मोहणीअं॥१६॥

अज्ञिलाष जे कर्मने वसे करीने होय
पुरुपनो स्त्रिनो ते बेनो पण। ते अनुक्रमे ॥

पुरिसित्थी तदुज्ञयंपइ । अहिलासो जव्वसा हवइ सोउ॥

स्त्रि१ पुरुप१ नपुंसक१ वेद वीपय वकरीनी लींमीनो ताप तरणा
नो उदय जांणवो । नो ताप नगरनो दाह ते समान॥१७॥

थी नर नपुं वे उदउ । कुंकुम तण नगर दाह समो॥१७॥

एकंडी१ बेरंडी१ तेरंडी१ चोरंडी१ एजाती चोक । गर्दन्न उंट जेवी चाल१ उपघात१ होय पापथी ॥ १८ ॥

इग बि ति चउ जाइउ । कुखगइ उवघाय हुंतिपावस्स॥

अमनोज्ञ वर्ण१ गंध१ रस१ फर्स१ ए च्यार । नही पेहेलुं संघयण५ तथा संस्थान५ बाकी दसे होय ॥ १८ ॥

अपसत्थ वन्नचउ । अपढम संघयण संठाणा ॥१८॥

हवे संघयण कहेछे । संघयण ते सुं । हाडकांनो समुद । ते छ प्रकारे वज्रऋषभनाराच१॥

संघयण मट्ठिनिचउ । तं छद्धा वज्जरिसहनारायं ॥

तेमज ऋषभनाराच२ । नारच३ अर्धनाराच४ ॥ १९ ॥

तह रिसहनारायं । नारायं अद्धनाराय ॥ १९ ॥

कीलीका५छेवतु६इहा। रीषभते पाटो कीलीका वा खीलीते वज्रनी॥

कीलिअ छेवठं इह । रिसहो पट्टोअ कीलिआ वज्जं ॥

बे बाजु मांहोमांही बंध ते मर्कट बंध । ते नाराच ए प्रकारे उदारीक सरीरे होय तिरि नरने ॥ ३० ॥

उभउ मक्कड बंधो । नारायं इम मुरालंगे ॥३०॥

हवे संस्थान नाम समचोरस१ निग्रोध२ । सादी३ वामण४कुज५ हुंडक६ ॥

समचउरंस१निग्गोह२। साइ३वामण४खुज५हुंडेअ ६॥

ए जीवना सरीरने छ भेदे आकार । सर्वथा भला लक्षण सहीत प्रथम जाणवुं ॥

जीवाण छ संठाणा । सवत्थ सुलरकणं पढमं ॥३१॥

नाभी उपरनो भाग सुलक्षण त्रीजुं मुख पीठ पेट रदय तेने वर्जीने

ते बीजुं । बाकी भलां ॥

नाहिभवरि बीअं । तइअं महो पिठिअरभरवजं ॥

माथुं कोट हाथ पग ए अंग । सुलक्षण ते चोथुं वली तेथी॥३१॥

सीर गीव पाणी पाए । सुलरकणं तं चलहं तु ॥३१॥

वीपरीत वाभलटु ते पांचमुं अंग । सर्वप्रकारे अशोभन होय छठुं॥

विवरीयं पंचमंगं । सवन्न अलरकणं भवे छठं॥

ए रीते सरीरना आकारनी विधी कही । श्री जिनेंद्र प्रधान वीतराग प्रभुये ॥ ३३ ॥

संघाण विहा भणिआ । जिणंदवरवीयरागेहिं ॥३३॥

ए कहेवें करी पापतत्व ४ भेद ८२ कह्या ॥

॥ इति पापतत्व ॥ ४ ॥

———(०)———

हवे आश्रव भेद ४२ इंद्रीप कषाय४ अव्रत५ । जोग३ पांच च्यार पांच त्रण अनुक्रमे भेद ॥

इंदिअ कसाय अव्वय । जोगा पंच चन पंच तिन्नि कमा॥

पापकीरीया२५पच्चीस । एम समस्त कही अनुक्रमे करीने॥३४॥

किरियाउ पणवीसं । इमाउ ताउ अणुकमसो ॥३४॥

हवे कीरीयानां नांम कायाए अकार्य करे ते कायकी१ खड्ग आदे शस्त्रथी ते अहिगर्णकी१ । परउपर द्वेष करे ते१ पाउसीअकी स्वपरने परीताप उपजावे ते परितापकी कीरीया१ ॥ [या

काइअ१अहिगरणिआ२पाउसिआ३पारितावण४किरि

जीवहींसा करे ते प्राणातिपातकी१ आरंभकी ते घर घरांणा कृषि आदे करेते१ । धनधान्यादी परिग्रह अधिक इछे वा मेलवे ते परिग्रहकी१ घरनीर्वाहथी कपटकरी ठगे ते मायाव्रत्तीयकी१॥३५॥

पाणाइवाया५रंभिअ६। परिग्गहिया७मायवत्तीय८।३५

मिथ्यात्वदर्शन प्रत्ययकी कांइ व्रत नीयम न धरे ते अपच्चखाण ते खोटाने खरू खराने कीं१ कांइ वस्तु माग कामरागथी जुए खोटु मांने जिनवचनथी ते द्रष्टीरागकी१फर्प प्रत्ययकी ते कांइ व वीपरीत ते१। स्तु माग कामरागे फर्से ते॥

मिच्छादंसण वत्तीए। अपच्चक्खाणीय१०दिट्ठी११पुट्ठीय१२

परवखाणेराजी थाय ते सामंतोपनिअ माठुंचींतवे मनमां स्वपरने की १ यंत्रादीके करि आपे करे ते नेस दुःखदाइ ते पाडुचियकी१ त्थिकी१ पोताने हाथे दुष्ट कृत्य करे ते आप रिद्धी अश्वादि देखी। स्वहत्थीकी ॥ ३६ ॥

पाडुच्चिय१३सामंतो। वणीअ१४नेसत्थि१५साहत्थी१६।३६

मंगावे कांइ पर पासे ते आणव शुन्यचीत्ते लेवा मुकवादि करें तेअ णीकी१वीदारवुं वा जागवुं फल णाजोगकी१आलोक परलोक धर्म आदे ते वीदारणकी १। वीरुद्धकरे ते अणवकंखप्रत्ययकी१

आणवणि१७वियारणीया१८। अणाभोगा१९अणवकंख

त्रिकणे मनोज्ञथी रा [पच्चइआ२०॥

पोताना कार्य उपरांत घटादि क। गे रचीने करेते पीज्जकी१द्वेषे को रावे वा माठा योगे लागे ते अना इने माठे जावे खीजवुं तेदोषकी१ पयोगकी१ घणा मली करे ते वा हवे गुणठाणे १३ मे केवलीने सु करावाथी सर्व कर्म बंधाय ते स ध रीते चालतां पण काययोगथी मुदाणकी१। लागे ते इरियावहीकी१ ॥१७॥

अन्नापयोग२१समुदाणाय२२। पिज्ज२३दोस२४रियावहि

ए प्रकारे पाप आवे ते आश्रवतत्व ॥५॥ ७०४२[आ२५॥३७॥

इति आश्रवतत्व ॥ ५ ॥

हवे संवर भेद ५७ समिति५ मुनीनो धर्म१०भावना१२चारीत्र५ गुप्ती३ परीसह२२। तेना भेद ॥

समई गुत्ति परीसहा । जइधम्मो भावणा चरित्ताणि ॥

पांच भेदे करी सत्तावन सर्वना

पांच त्रण बावीस दस बार । थया समिती आदेना ॥ ३८ ॥

पण ती डुवीस दस बार । पंच भेएहिं सगवन्ना ॥३८॥

हवे सुमति पांच चालवानी१बोलवा मलमुत्र परठवणानी१ सुमति नी१ गवेषणानी१ लेवामुकवानी१ । ते तेने वीषे भली मती ॥

इरिआ१भासे२सणा३दाणे४। उच्चारे ५ सामईसुअ ॥

मन गोपववुं१ वचन गोपववुं१ काया गोपववी१ तीमज ए त्र माठा कांमथी । ण गुप्ती ॥ ३९ ॥

मणगुत्ती१ वयगुत्ती २ । कायगुत्ती३ तहेवय ॥ ३९ ॥

हवे परीसह२२भुख सहे१तरस मांस सहे१ वस्त्र जुने ढंकें सहे१अ सहे१ सीत सहे१ उष्ण सहे१ । सातासहे१ स्त्रीनेरागेलेवायनही१

खुहा१पिवासा२सि३उण्हं४। दंसा५चेला६रई७त्थिउ८ ॥

चालवाथी१समवीषम जग्याये डुर्वाक्य सहे१ मारपरीसहे१ मा बेसवाथीलज्यापरीसह सहे१ । गवानो परीसह ॥ ४० ॥

चरिआ९निसी हिया१० अक्कोस११वह१२ जायणा१४

अणपामे१ रोगआ[सिद्या११। देह वस्त्र मेले१ बहु माने (॥४०॥

वे१ माभ प्रमुख फर्स सहे१। लेवाय नही१ सर्व प्रकारे सहे ॥

अलाभ१५रोग१६तणुफासा१७मल्ल१८सक्कार१९परिसहा

विद्याबुद्धी१अज्ञान१ उपसर्गे ए प्रकारे बावीस भेदे त्रीवीध्ये धर्मे अमग१ श्रद्धावंत । चले नही सर्व सहे ॥ ४१ ॥

पन्ना२०अन्नाण२१सम्मत्तं२२। इअ बावीस परिसहा ॥४१॥

हवे जतीधर्म दशभेदे ते क्ष नीर्लोभता१इच्छारोध१आश्रव त्या
मा१ सरलता१ नम्रता१ । गपणुं१ जाणवुं ॥

खंत्ति१अज्जव२मद्दव३ । मुती४तव५संजमेअ६बोधव्वे॥

सत्यवादी१ पवीत्र वा निरतिचार१ ब्रह्मचर्य१ ए दस भेदेजतीनो
परीग्रह ममता रहीत१ वली । धर्म जाणवो ॥ ४२ ॥

सच्चं७सोयं८आकिंच-णं९च। बंभं१०च जईधम्मो॥४२॥

हवे भावना बार प्रथम संसारी च्यारगती योनी८४लाषतेनांदुखचिं
संबंध अनीत्य छे१ कोइ कोइ तवन१ जीव एकलो आव्यो एकलो
ने शरण नथी१ । जासे१ कोइ कोइनुं संबंधी नथी१॥

पढम मणिच्च१मसरणं २ । संसारो३एगया४अन्नत्तं ॥५॥

शरीर अशुचीमय छे१ कर्म आवे ते तेमज प्राचीन कर्म खपावे
आश्रव कर्म रोके ते संवर१। ते१ नवमी ॥ ४३ ॥

असुइत्तं६आसव७सं-वरोअ८। तह निज्जरा९नवमी।४३।

छ द्रव्ये पुरीत लोक स्वरूप चिं दुर्लभ धर्म साधक अरिहंत क
तन१ समकीत भावना१। थीत ए भावना१ ॥

लोगसहावो१०बोही११ । दुल्लहा धम्मस्ससाहगाअरिहा

ए आदी भावनाउ प्रत्येके चिं भाववी जीवे यथार्थ उद्यमे
तवन करी । करीने ॥ ४४ ॥

एयाउ भावणाउ । भावेअव्वा पयत्तेणं ॥४४॥

हवे चारीत्र पांच समभावे सर्व सावद्य, छेदोपस्थापन होय बीजुंचा
त्यागरूप सामायकचारीत्र१इहांप्रथम रीत्रतेवली दिक्षादेवारूप१

सामाइअच्छ पढमं १ । छेउवठावणं भवे बीअं ॥२॥

परीहारवीशुधी तप विशेष सुक्ष्म संपराय तेम दसमे गुणठा
चारीत्र नवजणे होय१ । णे१ वली ॥ ४५ ॥

परिहारविसुद्धीयं३। सुहुमं तह संपरायं च४ ॥४५॥

तेवार पछी यथाख्यात चारीत्र १। वीख्यात छे सर्व जीवलोक मध्ये

तत्तो अहखायं५। खायं सव्वंमी जीवलोगंमि ॥

जे आदरी पाली भला हीतका पोहोचे अजर अमर स्थानक जे रक। मोक्षस्थानके ॥ ४६ ॥

जं चरिउण सुविहिआ। वच्चंति अयरामरं ठाणं ॥४६॥

ए रीते संवरतत्व छुं ॥ ६ ॥ भेद ५७

इति संवरतत्व ॥ ६ ॥

———(०)———

हवे नीर्जरा भेद१२नही असन वा अभीग्रहे वा१४ निमादिसंभारे आहार१उणोदरी एक कवलादीनि१ व्रतिसंखेप१रसवीगेनुं तजवुं१

अणसण१मुणोइरिया२। वित्तिसंखेवणं३रसच्चाउ४॥

लोचादीके करीने१ अंगोपांग सं कोचवे करी१। ए छ बाह्यतपना भेद होय लोक प्रसीद्ध ते बाह्य ॥४७॥

कायकिलेसो५संली-णयाय६। बज्झो तवो होई ॥४७॥

पाप लागुं ते गुरु पासे कही प्रायछि तले१गुणी वडेरानो वीनय करे१। आचार्यादीकनी सेवादिक१तेम ज पांचभेदे भणवादी सझाय१

पायछित्तं१ विणउ२। वेयावच्चं३ तहेव सज्झाउ४ ॥

पदस्थादी चार भेदे धर्मशुक्लध्या न करे१ काउसग्ग पण करे१। ए छ भेदे अभ्यंतर तप होय अं तरंग मोक्ष हेतु माटे ॥ ४८ ॥

झाणं५ उस्सग्गोविअ६। अब्भिंतरउ तवो होइ ॥४८॥

जे दुषण लागे ते दंभ रहीत उभय ते आलोयण पडिकमण एवे गुरु आगे केहेवुं॥१॥ पडिकम करि गुरु आगे मिथ्या दुक्रत देवो णु करवुं वा पाप दुषण न ल ॥२॥अकल्प भात पाणीनो त्याग

गावुं ॥ ३ ॥ करवो॥४॥ काउसग्ग करवो काय व्यापार त्याग लक्षण ॥ ५ ॥

आलोयण१पडिक्कमणो२। मिस्स ३विवेगो४ तहा विउसग्गो ५॥

गुरुदत्त वीगयत्यागथी जाव छमासी तप परांचीते जे गछबाहीर लींनुं करवुं ॥६॥कांइक व्रत पर्जायनुं यथा गबाहीर यावत् योग काल योग छेदवुं॥७॥ सर्वथा व्रत पर्जायनुं छे क्षेत्र बाहीर लिङ्गसेनदिवादवुं ॥८॥सर्व व्रत पर्यायनुं छेदवुं ने व करनी परे ते निश्चे ॥१०॥ ली यथायोग तपनुं देवुं ॥ ९ ॥ ॥ ४९ ॥

तव६छेय७मूल८अणवट्ठयाय९। पारंचिय चेव१० ॥४९॥

सेवनादी भक्ति१ हृदयप्रेम१ । उपजाववुं वा बोलवुं१ अवर्णवादनुं गुणस्तुतीनुं ॥ गोपववुं१ ॥

भत्ती१बहुमाणो२वन्न । जणणं नासण३मवन्न वायस्स४॥

तेत्रीस आसातना वा अवज्ञा वीनय ए पांच भेदे संक्षेपमात्र नो परीहार वा त्याग१ । ए प्रकारे कह्यो ॥ ५० ॥

आसायणपरिहाणो५। विणउ संखेवउ एसो ॥५०॥

आचार्यनी पंचाचार पाले ते१ छठ अठमादी तपसी१ नवदिक्षी उपाध्याय सुत्र भणावनारनी१ ते शीष्य१रोगी१साधु तेमनी१ ।

आयरिय१उवज्झाय२। तव३सिसे४गिलाण५साहुसुद्द

समानधर्मी१चतुर्वीधसंघ१एक साधुनो । एम वैयावच होय दस परीवार१ घणा मुनीनो परीवार१तेमनी । प्रकारे ॥ ५१ ॥

समणुन्न७संघ८कुल९गण१०। वेयावच्चं हवइ दसहा५१

ध्यानजे एकाग्रता चारभेदे नीश्चे। आर्त्त१रूद्र२तेमज धर्मध्यान३वली

झाणं चउव्विहं खलु । अत्तं१रूद्दं२तहेव धम्मं च ३ ॥

शुक्लध्यान४ वली ते चार चार भेदे नीश्चे जाणवा एटले चा

पण प्रत्येके प्रत्येके । रेना १६ भेद छे ॥ ५२ ॥

सुकं४ पुण पत्तेयं । चउव्विहं चेव नायवं ॥५२॥

बार भेदे तप ते नीर्जरातत्व । हवे बंधतत्वना भेद४बंधते कर्म
एप्रकारेनीर्जरातत्व॥७॥भेद१२ नुं बांधवुं चार भेदे ते कहेछे ॥

बारसविहं तवो नि–ज्जराय। बंधोय चउविगप्पो य ॥

प्रकृतीबंध१थीतीबंध१अनुभागबंध१।प्रदेशबंध१एभेदेकरीजाणवा५३

पयइ१ ठीइ२अणुभाग३। पएस४भेएहिं नायवा ॥५३॥

प्रकृती ते स्वभाव कह्यो जे थीती ते कालमान अथवा
म सुंठ तीखी लींब कटुक । काल हरण समयादि भेदे॥

पयई सहाव वुत्ता । ठिइ कालोवहारणं ॥

अनुभाग ते रसबंध जाणवो प्रदेश ते कर्मनां दलीयानो संच
एक द्वि गुणादि । य वा मेलववुं ॥ ५४ ॥

अणुभागो रसो नेउ । पएसो दलसंचउ ॥ ५४ ॥

हवे प्रकृति मुल८ उत्तर १५८ इहां वेदनी१मोहनी१आयु१नाम१
ज्ञानावर्णी१ दर्शनावर्णी१ । गोत्र१कर्म ॥

इह नाण१दंसणा२वरण। वेअ३मोह४आउ५नाम६गोयाणि

आयु४ नाम१०३ गोत्र२अंतरा
अंतरायकर्म१ए मुल आठ वली यकर्मनी५ एवं उत्तर भेदे आ
उत्तर ज्ञा० ५ द०९वे० २ मो० २८ छेनी १५८ ॥ ५५ ॥

विग्घं८च पण नव दुअ अठवीसं। चउ तिसयदु पण भेय॥

हवे मुलकर्मनीस्थीती ज्ञाना वेदनीकर्म१ नीश्रे वली अंतराय
वर्णी१ दर्शनावर्णीकर्म१ । कर्म१ ॥

नाणे१दंसणा२ वरणे। वेयणीए ३ चेव अंतराए अ ४॥

ए चारे घातीकर्मनी त्रीस सागरोपमनी थीती उत्कृष्टी छे

कोमा कोम। ॥ ५६ ॥

तीसं कोमाकोमी। अयराणं छिइ उक्कोसा ॥५६॥

सितेर कोमा कोम सागरो मोहनी कर्मनी छे वीस कोमाकोमनी पनी थीती। नाम गोत्रनी छे ॥

सित्तरी कोमा कोमी। मोहणीए१वीस नामगोएसु२ ॥

तेत्रीस सागरोपमनी थीती। आयुकर्मनी छे एरीते स्थीतीबंध उत्कृष्टो कह्यो ॥ ५७ ॥

तित्तीस अयराइं। आउ४ छिई बंधमुक्कोसा ॥५७॥

हवे बार मुहूर्त वा चोवीस घमीनो जघन्य वा थोमो। वेदनी कर्मनो। आठ मुहूर्तनो नाम कर्म गोत्र कर्मनो ॥

बारस मुहुत्त जहन्ना। वेअणिए अठ नाम गोएसु ॥

बीजा पांच कर्मनो जघन्य स्थिती बंध अंतर मुहूर्तनो छे। एरीते घाती अघातीनी बंध स्थितीनुं प्रमाण कह्युं ॥ ५८ ॥

सेसा णंतमुहुत्तं। एयं बंधठिई माणं ॥ ५८ ॥

इति बंधतत्व ॥ ८ ॥ उत्तर भेद ४

इति बंधतत्व ॥ ८ ॥

हवे मोक्षतत्व नव भेदे कहेछे छता पदनी परूपणा१। जीवद्रव्यनुं प्रमाण१ वली क्षेत्रनुं मान१ फरसना१ ॥

संतं पय परूवणाया१। दव्व पमाणंच२ खित्त३ फुसणाय४॥

कालमान१ सिद्धनो अंतर१ रहेवानो भाग१। भावमान१ थोमा घणानुं मान १ नीश्चे एवं नव ॥ ५९ ॥

कालोय५अंतरं६भागो७। भावे८अप्पाबहुं९चेव ॥५९॥

छतापणे छे नीर्मल मोक्षपद वर्ततुं छे आकास फुलवत् नथी अ

ते जगतमां ॥ वतुं

संतं सुद्ध पयत्ता। विद्यंतं खकुसुमंव न असंतं ॥

मोक्ष इति पद तेहतणी। परूपणा गति मार्गणादीके करीने कही वे ॥ ६० ॥

मुक्खत्ति पयं तस्सउ। परूवणा मग्गणाईहिं ॥ ६० ॥

गति च्यार४ इंडी पांच५ काय जोग त्रण३ वेद त्रण३ कषाय च्यार४ ज्ञान आठ८ ॥

ठ६।

गइ१ इंदिअ२काए३। जोए४वेए५कसाय६नाणेसु॥७॥

संजम सात७ दर्शन चार४ लेस्या ज्ञव्य वे२ सम्यक्त ठ६ संनि वे२ आहारि वे२ ए मार्गणा कही ६१

ठ६।

संजम८दंसण९लेसा १०। ज्ञव११सम्मे१२सन्नि१३आहारे

हवे केटली मार्गणाए सिद्धि। मनुष्य ज्ञव्यत्व१ संनि१ यथाख्यात चारीत्र१ ॥

गति१ पंचेंद्री जाति१ त्रसकाय१।

नरगइ१ पणिंदि२तस३। ज्ञव४सन्नि५अहक्खाय ६ ॥

क्षायक सम्यक्त मोक्ष पामे१ केवलदर्शन१ केवलज्ञान१ ए दशे

अणहारी मार्गणा१। मोक्ष पामे। नहि बाकी मार्गणाए मोक्षद्वार१ ॥ ६२ ॥

खइयसम्मत्ते७मुक्खोणहार८केवलदंसण९नाणे१०नसेसेसु

हवे द्रव्यप्रमाणमां सिद्ध जीवद्रव्य होय अनंत संख्याये

ज्ञगवान् तेमना। द्वार२ ॥

दव्वपमाणे सिद्धाणं। जीवदव्वाणि हुंति णंताणि ॥

चउदराजलोकना असंख्यात ज्ञाग एकमां एक सिद्ध वे वा सर्व

मां। सिद्ध वे द्वार३ ॥ ६३ ॥

लोगस्स असंखिज्जे। ज्ञागे इक्कोय सव्वेसिं ॥ ६३ ॥

सिद्धनी स्पर्शना अधीकीजे. द्वार४ एक सिद्ध आश्री सादिअनंत छे स
हवे कालद्वार कहेछे ।   र्वे आश्री अनादिअनंत छे द्वार५॥

फुसणा अहिया कालो । इग सिद्ध पडुच्च साइउणंतो॥

तीहांथी पडवाना अन्नावथी। लोकोने अंतर नथी द्वार६ ॥६४॥

पडिवाया नावाउ ।   सिद्धाणं अंतरं नत्थि ॥ ६४ ॥

सर्व संसारी जीवोने अनंतमे । नागे सिद्ध छे द्वार७ ते सिद्ध तेम
ने दर्शन ज्ञान ॥

सवजीयाणमणंते ।   नागे ते तेसिं दंसणं नाणं ॥

क्षायकनावे छे परिणामीकनाये वली होय जीवत्वपणुं॥द्वार८॥
हवे सिद्धना १५ नेद ॥ ६५ ॥

खइएनावेपरिणा–मिएय   पुण होइ जीवत्तं ॥ ६५ ॥

जिनसिद्ध अरिहा१ सामान्य के   घरवासे सिद्धाते १ तापसादीक
वली१तीर्थ थाप्या पछी सिद्धा ते१ लिंगे ते१ जिनलिंगे१ स्त्री१ नर
तीर्थ थाप्या विना सिद्धा ते१ ।   पुरुष१ कृतनपुंसक१ ॥

जिण१अजिण२तित्थ३ गिहि५अन्न६सलिंग७थी८नर९
[तित्थ४ । प्रतीबोधे सिद्धाते१ [नपुंसा१०॥

बाह्य प्रत्यय देखीने सिद्धा ते१ एक समे एक सिद्धा ते१ एक स
पोतानी मेले सिद्धा ते१ ।   मये अनेक सिद्धा ते१ ॥ ६६ ॥

पत्तेय११सयंबुद्धा१२। बुद्धबोहि१३क१४णिक्काय१५॥ ६६ ॥

हवे अल्पा बहुत्व द्वार ए स्त्रि सिद्ध पुरुष सिद्ध अनुक्रमे संख्या
ओछा नपुंसक सिद्धथया। त गुणा द्वार ए ॥

थोवा नपुंससिद्धा ।   थी नर सिद्धा कमेण संखगुणा॥

एम मोक्षतत्व नवद्वारे ए कह्युंते। एम नवतत्व लेपमात्र कह्यां॥६७॥

इय मुक्खतत्तमेयं ।   नवतत्ता लेसउ नणिआ ॥ ६७ ॥

जीवादी नवपदार्थप्रत्ये । जे जीवजाणेतेहने होयसम्यक्तदर्शन

जीवाइ नव पयत्थे । जो जाणइ तस्स होइ सम्मत्तं॥

अथवा उपयोगपणे सद्द   नवतत्व प्रत्ये अजाणताने पण
हे तो तेहने होय ।   सम्यक्त ॥ ६८ ॥

नावेण सद्दहंतो ।   अयाणमाणेवि सम्मत्तं ॥६८।

सघला श्री जिनेश्वरनां कहेलां । जे वचन ते नही वीपरीत होय ।

सवाइं जिणेसर ना–सिआइं वयणाइं न अन्नहा हुंति ।

एहवी बुद्धि जे जीवना मनमां। सम्यक्त निश्चल ते जीवने जाणवुंहए

इअबुद्धि जस्स मणे । सम्मत्तं निच्चलं तस्स ॥ ६९ ॥

हवे सम्यक्तनो महिमा कहेछे फरस्युंहोय जे जीवे सम्यक्त प्रत्ये॥
अंतरमुहूर्त्त काल मात्र पण ।

अंतोमुहुत्तं मित्तंपि ।   फासियं हुज्ज जेहिं सम्मत्तं ॥

ते जीवने अर्द्ध पुद्गल मांहि   फरवुं होय नीश्चे संसारमां पण
काल प्रमाण ।   उपरांत नही ७०॥

तेसिं अवड्ड पुग्गल ।   परियट्टो चेव संसारो ॥७०।

हवे पुद्गल परावर्त्त ८ प्रकारे कहे नावथी१ च्यारे नेद बे प्रकारे
छे द्रव्यथी१ खेत्रथी१ कालथी१। बादर ४ सुक्ष्म ४ ए ८ ॥

दवे१ खित्ते२ काले३ । नावे४चउहदुह बायरोसुहुमो४।

होय अनंती उत्सर्पिणी अव   परीमांण पुद्गल परावर्त्त एकनो
सर्पिणी ।   कालमान ॥ ७१ ॥

होइ अणंतुस्सप्पिणि । परिमाणोपुग्गलपरट्टो ॥ ७१ ॥

उदारीकादीकसातेनी वर्गणा। एकजीवमुके फरसी

उरलाइ सत्तगेणं । एग जिउ मुअइ फुसिअ सवअणु॥

जेटले काले ते थुल द्रव्य पुद्गल   द्रव्यथी सुक्ष्म सात वर्गणा

परावर्त्त काल थाय । अनुक्रमे फरसे. ॥ ७१ ॥

जितिअकालिसथुलो । दव्वे सुहुमो सग न्नयरा ॥ ७१ ॥

लोकाकाशना सर्व प्रदेश उत्स र्पिणीना सर्व । समय अणुन्नाग बंधनां सर्वस्थानक ॥

लोग पएसो सप्पिणि । समया अणुन्नागबंध ठाणेय ॥

जेम तेम अने अनुक्रमे मरणे करीने । फरस्या ते क्षेत्रादी थूल अने सुक्ष्म पुक्गलपरावर्तन थाय ॥ ७२ ॥

जह तह कम मरणेणं । पुठा खिताइ थूलि यरा ॥७२॥

उत्सर्पिणी अनंति मली एक पुक्गल परावर्त्तनकाल जाणवो॥

उसप्पिणी अणंता । पुग्गलपरिहउ मुणेयव्वो ॥

तेवां अनंता पुक्गलपरावर्त्त गतका तेथी आवतो काल अनंत गुणो छे कस्या तेवो अनंतोकाल गयो। पुक्गल परावर्त्त काल छे ॥७४॥

तेणंता तीअद्धा । अणागयद्धा अणंतगुणा॥७४॥

हवे छ द्रव्य दश द्वारे कहेछे प रीणामी१ जीव१ मुर्त्ती१ । सप्रदेशी१ एक१ क्षेत्र१ सक्रीयपणुं१ ।

परिणामि१जीव२मुत्तं३। सपएसा४एग५खित्त६किरिआय

नीत्य१ कारण१ कर्त्ता१ । सर्वगत् इति वीच्यार अमीलपणे अप्रवेषपणे रह्याछे ॥ ७५ ॥

णिच्चं८कारण९कत्ता१०। सव्वग दमिदिराहि अपवेसे७५

ए प्रकारे मोक्षतत्व नवमुं९ उत्तर ज्ञेदए ॥ ए प्रकारे नवतत्व प्रकरण समाप्त थयुं.उत्तर ज्ञेद सर्व २७६ ॥

इति मोक्षतत्व ॥९॥ इति नवतत्त्व समाप्तं ॥ ५ ॥

हवे चोवीस पाठे करी दंडकप्रकरण वा विचार षटत्रींसीका प्रारंभ॥

॥ अथ चउवीस दंडक ॥

नमस्कार करीने ऋषभादिक तेमने कह्या जे सिद्धांत तेनो विचार तेनो लेषमात्र तेनुं देखाडवुं ते॥
चोवीस तीर्थंकर प्रत्ये ।

नमिउं चउवीस जिणे। तस्सुत्तवियारलेसदेसणउ ॥

१४दंडक पदे करीने तेज नीश्चे। स्तवीस सुणजो हे भव्य जीवो१

दंडगपएहिं ते च्चिअ । थोसामि सुणेह भोभवा ॥१॥

हवे दंडकसंख्या कहेछे सात नर प्रथवीकायादी पांचनां५बेरंद्री कनुं१असुर देवादीक दसनां १०। आदी त्रणनां३नीश्चे वा समुच्चे॥

नेरइआ असुराई । पुढवाई बेंदियादउ चेव ॥

गभंज तीर्यंच पंचेंद्री १ मनुष १ व्यंतर देव सोल१ ज्योतिषिदेवपांच१वैमानीकदेव बे१ए त्रणनां॥२॥
ए बेनां ।

गब्भय तिरिय मणुस्सा। विंतर जोइसिय वेमाणी ॥२॥

संखेपमात्र भरतपणे आ प्रकरण कहीसुं । अथ द्वारसंग्रह सरीर५सरीरमाप३हाडबंधनी रचना ते संघयण६॥

संखित्तयरीउ इमा सरीर१मोगाहणाय२संघयणा३

संज्ञास्थान ते ४।१० आकृती६ कषाय४। लेस्या६इंद्री५ बे भेदे समुद्घात७ ॥३॥

सन्ना४संठाण५कसाय३।लेस७इंदिय८दुएसमुग्घाया१०।३

द्रष्टी३दर्शन४ज्ञान५एज्ञान अ। जोग१५ उपयोग१२ एकसमे धीकारे अज्ञान पण३अह्याछे। उपजवुं१ एकसमे मरवुं१थीतीतेआयु३

दिठ्ठि१दंसण१२नाणे।जोगु१४वउगो१५उवाय१६चवण१७

पर्जाप्ती ते शक्तोद्द के। संज्ञा३ गती ते भवांतरे गमन१[ठिई१८। टली दीशीनो आहार ले१। आगती भवांतरथी आववुं१वेद३।

पज्जत्ति किमाहारे । सन्नि गई आगई वेये ॥ ४ ॥

ए द्वार चोवीसनी गाथा बे दंडक दंडक प्रत्ये द्वार २४ केहेवां॥

द्वार संग्रह गाथा ॥ ५ ॥

द्वार१ चार शरीर गर्भज तीर्यंच मनुषने पांचे बाकी२१ दंडके वाउकायने होय । त्रण सरीर द्वार १ ॥

चउगप्रतिरिय वाऊसु। मणुआणं पंच सेस तिसरीरा ।द्वार१

द्वार २ थावर चारने जघन्य उत्कृष्ट ए बे अवगाहना । आंगुलने असंख्यातमे भागे होय सरीरनी ॥ ५ ॥

थावर चउगे दुहउ । अंगुल असंख भाग तणू॥५॥

बाकी वीस दंडके जघन्य स्वभावीक अंगुलनो असंख्यातमो वा सर्वथी लघु सरीर । अंस वा भाग ।

सव्वेसिंपि जहन्ना । साहाविय अंगुलस्स असंखं सो ॥

हवे उत्कृष्टथी तो पांचसे ध नारकीने हवे सात हाथनुं नुष सरीर बंधे । देवतानां तेर दंडके ॥ ६ ॥

उक्कोस पणसय धणू । नेरइया सत्तहत्थ सुरा ॥ ६ ॥

गर्भज तीर्यंचने एक हजार जो वनस्पतीने जाजेरुं जोजन एक जननुं मछादिकनुं । हजारनुं होय ॥

गप्र तिरिसहस्स जोअण वणस्सईअ हिय जोअणसहस्सं

मनुषने तेरंद्री कानखजुरादि बेरंद्रीने सरीर जोजन क ए बेने त्रण गाउनुं । बारनुं शंखादिकनुं ॥७॥

नर तेइंदि ति गाऊ । बेंदिअ जोयण बार ॥ ७ ॥

जोजनएकनुं चोरंद्रीने सरीर भमरादिकनुं ।देहउंचत्वपणेसुत्रेकह्युंछे

जोयण मेगं चउरिंदि । देहमुच्चत्तणेण सुए भणियं ॥

वैक्रियदेहनुं वली उत्तरवैक्री अंगुलनो संख्यातमो भाग

य आश्री । प्रारंभतां ॥ ७ ॥

वेउव्विय देहं पुण । अंगुल संखं सयारंभे ॥ ७ ॥

देवताने मनुषने अधीक ला ख जोजन वैक्रीय । तिर्यंचने नवसें जोजन वैक्रीय देह मान ।

देव नर अहिअ लखं । तिरियाणं नवजोयण सयाइं॥

बमणुं वली नारकीनुं स्वदेहथी । कह्युंछे वैक्रीय सरीरनुं मान उत्कृष्टुं९

दुगुणं तु नारयाणं । भणियं वेउव्विय सरिरं ॥ ९ ॥

वैक्रीयनी थीती अंतरमुहू र्त नारकीने रहे । मुहूर्त चार तीर्यंच मनुषने वीषे रहे ॥

अंतमुहुत्तं निरये । मुहुत्त चत्तारी तीरीयमणुएसु ॥

देवताने वीषे वीन पन्नर वा अर्धमास रहे । उत्कृष्टं उत्तरवैक्रीय रहेवानो काल मानं ॥१० ॥ द्वार २

देवेसु अद्धमासो । उक्कोस वेउव्वणा कालो॥१०॥

द्वार३ थावर५देवता१३ ना रकी१ ए ओगणिस दंडक । संघयण वीना छे वीगलेंद्री ने छेवठुं संघयण एक छे ॥ ..

थावर सुर नेरइआ । असंघयणाय विगल छेवठ्ठा ॥

संघयण छये गर्भज । मनुषने तीर्यंचने वीषे जाणवां ॥११॥द्वार३

संघयण छगं गब्भय । नर तिरिएसु मुणेअव्वं ॥ ११ ॥

द्वार४सर्व चोवीसे दंडके चार वा दस संज्ञा छे । द्वार ४ द्वार५ देवता १३ ने सर्वे ने समचोरस संस्थान छे ॥

सव्वेसिं चउ दह वा सणा। द्वार४। सव्वेसुरा य चउरंसा ॥

मनुषने१ तिर्यंचने१ छये संस्थान छे । हुंडक संस्थान विगलेंद्रीने३ नारकीने१ छे ॥ १२ ॥

नर तिरिय छ संठाणा । हुंडा विगलिंदि नेरईआ ॥१२॥

नांना प्रकारे१ धज ते पता का१ सुइहनो समूह१। परपोटो१वनस्पति वायु अग्नीअ प्कायने ॥

नाणाविह धय सुई। बुब्बुय वण वाउ तेउ अपकाया॥

पृथ्वीकायने अर्द्धमसूर तथा चंद्रमाने । आकारे संस्थान कह्युंछे१३॥द्वार५

पुढवि मसूरचंदा – कारा संठाणउ जणिआ ॥ १३ ॥

द्वार६सर्व चोवीसे दंडके चारे कषाय छे । द्वार ६ द्वार ७ लेस्या छये गर्भज तिर्यंच१ मनुषने१ वीषे छे॥

सव्वेविचउकसाया।द्वार ६। लेस छगं गप्रतिरियमणुएसु॥

पेहेलीइ नारकी१ तेउकाय१ वाउकाय१। वीगलेंद्रीने३ वैमानीकने१छेहेली३ए सात दंडके त्रण लेस्या ॥ १४ ॥

नारय तेऊ वाऊ। विगला वेमाणिय तिलेसा॥१४॥

ज्योतषीने एक तेजोलेस्याज छे। बाकी दंडक सर्व चउदेने होय चार लेस्या ॥ द्वार ७

जोइसिय तेउ लेसा०। सेसासव्वेवि हुंत्ति चऊ लेसा॥द्वार

द्वार० सर्व दंडके इंद्रीद्वारतो सुगम छे. द्वार० द्वारए मनुषने वीषे सात समुद्घात छे ते कहछे ॥ १५ ॥

इंदियदारं सुगमं॥ द्वार ८। मणुआणं सत्त समुग्घाया१५

वेदना१ कषाय१ मरण१ समुद्घात। वैक्रीय१ तेजस१ आहारक१ समुद्घात ॥

वेयण१कसाय१मरणे३। वेउव्वियधतेयएय४आहार ६॥

केवली१ समुद्घात । सात ए समुद्घात होय संनीने॥१६॥

केवलियउ समुग्घाय। सत्त इमे हुंति सन्नीणं॥१६॥

एकंद्रीने सामान्ये केवली तेजस१ आहारक १ ए त्रण समुद्

समुदघात१ । घात वीना चार छे ॥

एगिंदियाण केवलि । तेया हारग विणाउ चत्तारि ॥

ते पुर्वोक्त त्रण तथा वैक्रीय ए वीगलेंडीने तथा असंनीने तेज नी
चार वर्जीने त्रण समुदघातछे। श्रे ने संनीने पुर्वे कह्याछे ॥१७॥

ते वेउव्विय वज्जा । विगला सन्नीण ते चेव ॥१७॥

पांच छे गर्भज तिर्यंच देवताने वी नारकी वायुने वीषे चार छे त्र
षे केवली१आहारक१एबे वर्जिने । ण बाकी दंडके छे ॥ द्वार ए

पण गप्न तिरि सुरेसु । नारय वाउसु चउर तिय सेसे॥

द्वार१० विगलेंडीने बे डष्टीछे एक मिथ्याद्रष्टी छे बाकी [द्वारए
थावरने । दंडके त्रण डष्टी छे ॥१०॥ द्वार १०

विगले उ दीठी थावर । मिछत्ती सेस तिय दिठी॥१०॥

द्वार११ थावर पांचप्बेरंडी१तेरं चोरंडी१ने वीषे ते बे च[द्वार१०
डी१एसातने वीषे अचक्षुदर्शनछे। क्षु अचक्षु आगमे कह्युं छे ॥

थावर बि तिसु अचक्खु। चउरिंदिसू तडुगं सूए नणियं॥

मनुषने१ चक्षु अचक्षु अवधी बाकी पंनर दंडकने वीषे प्रत्येके त्र
केवल ए च्यार दर्शन छे । ण त्रण कह्यां छे ॥११॥ द्वार११

मणुआ चऊ दंसणिणो। सेसेसु तिगं तिगं नणिअं११॥

द्वार१२ अज्ञान ज्ञान प्रत्ये। देवता१३मां तिर्यंच१मां नारकी(द्वार११
के त्रण त्रण। १मां होय थावरप्पांचमां अज्ञान बे छे॥

अंनाण नाण तिअं। सुर तिरि निरए थिरे अन्नाण डुगं॥

ज्ञान अज्ञान बे बे विगलेंद्री मनुषमां पाच ज्ञान त्रण अज्ञान
त्रण३मां छे । छे ॥१२॥ द्वार १२

नाणान्नाण उ विगले । मणुए पणनाण तिअंनाणा१२॥

द्वार१३ अगीआर जोग देव तिर्यंच१ने वीषे तेरं छे प (द्वार१२

ता१३ने नारकी१ने छे। अर योग मनुष१ने वीषे छे ॥
इक्कारस सुर निरए। तिरिएसु तेर पन्नर मणुएसु ॥
विगलेंडी३ने चार छे पांच वा जोग त्रण शेष थावर४ने होय
युकाय१मां छे। ॥२१॥ द्वार १३
विगले चउ पण वाए। जोग तिअं थावरे होई ॥२१॥
हवे जोगनां नाम सत्य१असत्य१ मृषा ए चार मनने ४व (द्वार१३
मीश्र ते सत्यमृषा१असत्या१। चनने वैक्रिय१ आहारक१ ॥
सच्चे अर मीस असच्च। मोस मण वय वेउवि आहारे॥
उदारीक१ए त्रण मीश्र३सहीत ए कह्या ते जोग १५ उपदिश्या
कार्मण१एसात जोग कायना। समयमां वा आगममां ॥२२॥
उरलं मीसा कम्मण। इय जोगा देसिआ समए ॥२२॥
द्वार१४ हवे उपयोग १२ त्रण चार दर्शन ए बार जीवनां लक्
अज्ञान ज्ञान पांच। ण उपयोग नाम ॥
ति अन्नाण नाण पण। चउ दंसण बार जिअ लक्खणु
ए बार जे उपयोग। कह्या त्रण लोक दर्शी पर(वउगा॥
आत्मा तेमने ॥ २३ ॥
इअ बारस उवउगा। जणिआ तिलुक्कदंसीहिं ॥२३॥
हवे ते रूरूके कहेछे उपयो बार होय नव उपयोग नारकी१ ति
ग मनुष१ने वीषे। र्यंच१ देवता१३मां ॥
उवउगा मणुएसु। बारस नव निरय तिरिय देवेसु॥
वीगलेंडी बेमां२ पांच अने छ उप चोरंडी१मां थावर ५पांचमां त्रण
योग छे। उपयोग ॥२४॥ द्वार १४
विगल दुगे पण छक्कं। चउरिंदिसु थावरे तिअगं ॥२४॥
द्वार१५संख्याता असंख्या गर्भज तिर्यंच१मां वीगलेंडी(द्वार१४

ता जीव एक समयमां । ३ मांनारकी१मां देवता१ ३ मां उपजे।

संखमसंखा समए। गप्रय तिरि विगल नारय सुराय ॥

मनुष१मां तो नीश्चे संख्याता वनस्पती१मां अनंता बाकी थावर४

ज एक समयमां उपजे। मां असंख्याता ॥ ३५ ॥

मणुआ नियमा संखा। वण णंताथावर असंखा॥३५॥

असन्नि मनुष आश्री तो द्वार१६ जेम उत्पती द्वारे संख्या कही

असंख्याता द्वार १५। तेम चवन द्वार पण ॥ द्वार १६

असन्नि नर असंखा। जह उववाउतहेव चवणेवि॥द्वार१६

(द्वार१७ हजार उतकृष्ट प्रथ्वीकायादी४

द्वार१७बावीस सात त्रण दस वर्ष। चारनुं ॥ ३६ ॥

बावीस सग ति दस वास। सहस्स उक्किठ पुढवाइ॥३६॥

त्रण दीवस अग्नी१नुं हवे त्रण नर१नुं तिर्यंच१नुं वली देवता

पल्योपम आयु। नारकीनुं सागर तेत्रीसनुं ॥

ति दिणग्गि ति पल्लाऊ। नर तिरि सुर निरय सागर

विंतर१नुं पल्योपमनुं ज्यो [तित्तीसा॥

तीषी१नुं वर्ष लाख अधीक पल्योपमनुं॥३७॥

वंतर पल्लं जोइस। वरिस लक्खाहिअं पलिअं ॥३७॥

हवे असुरकुमार१ने अधिक देसेउणा बे पल्योपम नवनीका

सागरोपम एकनुं। यमां१ ॥

असुराण अहिय अयरं। देसूण दु पल्लयं नवनिकाए॥

बारवर्ष उगणपचास दीवसनुं। छमासनुं उतकृष्ट विगलेंद्री३ने आयु॥

बारसवासुण पण दिणा। छम्मास उक्किठ विगलाऊ॥३८॥

हवे जघन्य प्रथ्वीकाय आ अंतरमुहूर्त्त जघन्य आनपानी

दी दस१० पदोने। स्थिती छे ॥

पुढवाई दस पयाणं। अंतमुहुत्तं जहन्न आउ ठिई ॥

दसहजार वर्षनी स्थितिवाला । जवनपती१०नारकी१वींतर१छे २ए

दस सहस वरिस ठिईआ। जवणाहिव निरय वंतरयाइ२ए

वैमानीक देवताने१ ज्योतीषी देवताने१ पल्योपम एक ने तेनो आठमोजाग आयु होय अनुक्रमे ॥ द्वार १७

वेमाणिअ जोइसिआ। पल्ल तय ठंस आउआ हुंति ॥

द्वार१७देवता१३ मनुष१ तिर्यंच१ नारकी१ ए सोलने वीषे। छए पर्जाप्ती होय वली पांच थावरमां चार पर्जाप्तीछे॥३०॥ द्वार१७

सूर नर तिरि निरएसु । छ पज्जत्ती थावरे चउगं ॥३०॥

विगलेंडी३ने पांच पर्जाप्ती छे। द्वार १७ द्वार१ए छए दीसानो आहार होय सर्व मध्ये पण ॥

विगले पंच पज्जत्तीद्वार१७।छ दिसि आहार होई सवेसिं॥

पांच सुक्ष्म थावर एने भजना जाणवी। द्वार१ए द्वार२० अथ संज्ञा त्रण कहीस ॥३११॥

पणगाइपए जयणा॥द्वार१ए।अह सनि तियं जणिस्सामि

चारे नीकायना देवता१३ने वीषे तीर्यंच१ने वीषे । नारकी१ने वीषे दीर्घकालकी वा त्रीकालकी संज्ञा छे ॥

चउविहसुरतिरिएसु । निरएसु य दीहकालगी सग्गा ॥

विगलेंडी३ने हेतुपदेसकी वा वर्तमानकालनी छे। संज्ञाये करी रहीत थावर५ सर्व वा पांचे छे ॥ ३२ ॥

विगले हेउवएसा । सन्नारहिआ थिरा सवे ॥ ३१ ॥

मनुषने दीर्घकालनी वा त्रीकालनी संज्ञा छे । द्रष्टीवादोपदेसिकी सम्यक्त सहीते कोइने पण ॥ द्वार २०

मणुआण दीहकालिअ । दिठिवाउवएसिआकोवि॥द्वार

हारश१पर्जाप्ता पंचेंद्री तिर्यंचने मनुष निश्चेचार ज्ञेदे देवतामांजाय

पज्ज पणतिरिमणुय च्चिय। चउ विह देवेसु गछंति॥३३॥

संख्याता आयुवाला पर्याप्ता पंचेंद्री। तिर्यंच मनुषमांतेमजपर्जाप्ता

संखाउ पज्जत्त पणिंदि- तिरिय नरेसु तहेव पज्जत्ते॥

प्रथ्वीकाय अप्काय प्रत्ये क वनस्पतीकाय। ए पांच दंडकमां नीश्चे देवतानुं आववुं छे॥ ३४॥

भू दग पत्तेयवणे। एएसु च्चिय सुरागमणं॥ ३४॥

पर्याप्ता संख्याता आयुनागर्जज। तिर्यंचमनुष एबे नरकसातेमांजाय

पज्जत संख गप्भय- तिरीय नरा नरय सत्तगे जंति॥

नारकीमांथी नीकल्या ए ज बे दंडकने वीषे उपजे। नथी बाकी बावीस दंडकमां उपजवुं॥ ३५॥

निर उवट्टा एएसु। उप्पज्जति न सेसेसु॥ ३५॥

प्रथ्वीकाय अप्काय वनस्पतीकाय। तेमां नारकी वर्जीने जीव॥

पुढवी आउ वणस्सइ। मझे नारय विवज्जिआ जीवा॥

सर्व त्रेवीस दंडकना आवी उपजे। पोत पोतानां कर्मना प्रमांणना प्रज्ञावे॥ ३६॥

सव्वे उववज्जंति। निअनिय कम्माणु माणेणं॥३६॥

प्रथ्वीकायादी थावर५बीगल३ तिरी१ नर१ ए दस पदमां। प्रथ्वीकाय अप्काय वनस्पतीकाय ए जाय॥

पुढवाई दस पएसु। पूढवी आऊ वणस्सई जंति॥

प्रथवीकायादी दसपद थकी निकल्या। तेउकाय वाउकायमां उत्पात वा उपजे॥ ३७॥

पुढवाइ दसपएहिय। तेऊ वाऊसु उववाऊ॥ ३७॥

तेउकाय वाउकायमांथी प्रथ्वीकाय प्रमुखमां होय पद नवमां

जवुं ।　　　　　　　　मनुष वर्जी ॥

तेऊ वाऊ गमणं ।　　पुढवी पमुहंमी होइ पय नवगे॥

प्रथ्वीकायादी स्थानक दस ते वीगलेंद्री थाय वीगलेंद्रीमांथी नि

मांथी निकल्या ।　　　　कली ते दसमां जाय ॥ ३७ ॥

पुढवाई ठाण दसगा । विगलाइं तिअ तहिं जंति॥३८॥

जवुंआववुं गर्भज जे । तिर्यंचने चोवीसे दंडके जीवस्थानकनेविषे॥

गमणा गमणं गप्रय–तिरिआणं सयल जीव ठाणेसु ॥

समस्त चोवीसे दंडके जाय तेउकाय वाउकाय ए बेमांथी मनुष

मनुष हवे मनुष थाय बावी । न थाय ॥ ३९ ॥ द्वार ॥ २१ ॥

स दंडकमांथी निकल्या ।

सव्वह जंति मणुआ। तेऊ वाऊसु नो जंति॥३९॥द्वार २१

द्वार२१अंतरद्वीपनां जुगलीयां । तेमने गमनहोय अगीयार दंडके॥

अंतरदीवा जुअला ।　　तेसिं गइ हवंति इक्कारा ॥

दस भुवनपतीमां एक व्यंत　आगती मनुष तिर्यंच मध्येथी वे

रमां ए अगीयारमां ।　　　　॥ ४० ॥

दह भवणा इक वणे। आगइ मणुअ तिरिएसु॥४०॥

हवे असंनी तीर्यंचनी गती ते　बावीस दंडकमां वे ज्योतिषि वैमा

जवुं ।　　　　　　　　नीक ए बे वीना ।

असन्नि तिरिए गइ । बावीसा जोइस विमाण विणा॥

आगती थावरपांचमां तथा वीगलेंद्री पंचेंद्रितीर्यंचमनुषएदसमांवे।

आगइ थावर पंच५। विगल३पंचिंदितिरिय१नरा १।४१।

समुर्छीम मनुष ।　दस स्थानके जाय पांच थावर वीगलेंद्रीत्रण॥

समुच्छिम मणुआणं । दह गइ पंच५थावरा विगला३॥

पंचेंद्रीतीर्यंच मनुष ए दस दं　आगती तेउकाय वाउकायवीना

कमां। आगमांथी ॥ ४२ ॥ द्वार २२

पंचिंदियतिरिय१नरा१। आगइउ तेउवाउ विणा॥४२॥

द्वार२३ वेद त्रण तिर्यंच१ स्त्रीपुरुष ए बे वेद चारे (द्वार२२

मनुष१मां होय। भेदे देवता१३मध्ये होय ॥

वेआतिअ तिरिनरेसु। इत्थी पुरिसो य चउविह सुरेसु॥

पांच५थावर त्रणे३वीगलेंडी नपुंसकवेद होय एकज ॥ ४३ ॥

नारकी१मां। द्वार २३

थिर विगलनारएसु। नपुंस वेउ हवई एगो॥४३॥द्वार २३

द्वार२४ अल्पाबहुत पर्जाप्त तेथी वैमानीक तेथी भुवनपती

मनुष तेथी बादर अग्निकाय। तेथी नारकी तेथी व्यंतर ॥

पज्जमणु बायरग्गी। वेमाणिअ भवण निरय वितरिआ

तेथी ज्योतिषि तेथी चौरंद्री ते। तेथी बेरंडी तेथी तेरंडी तेथीप्रथ्वी

थी पंचेंडीतीर्यंच। काय तेथी अप्काय ॥ ४४ ॥

जोइस चउ पणतिरिआ। बेइंदि तेइंदि भू आऊ ॥४४

तेथी वायुकाय तेथी वनस्प अधीका अधीका अनुक्रमे ए होय ॥

तीकाय नीश्चे।

वाऊ वणस्सइ चिय। अहिआ अहिआ कमेणिमेहुंति॥

सर्वपण ए भाव। हे जिनेश्वर में अनंतीवार पाम्या छे॥४५॥

सव्वेवि इमे भावा। जिणा मए णंतसो पत्ता ॥४५॥

हे जिन आ भवमां तुमारी नरकादी दंडकपद भ्रमण थकी नीवृ

त्रीकरण शुद्ध भक्तीवंतने। त मन हवो ॥

संपइ तुम्ह भत्तस्स। दंडगपयभमणभग्गहिययस्स ॥

ते दंड त्रण मन वचन कायदंड सीघ्रकाले सुजनेआपो मोक्षपद

एथी वीरम्ये सुखे पांमे हेवुं ते। ॥ ४६ ॥

दंस तिय विरयं सुलहं । लहुं मम दिंतु मुक्खपयं ॥४६॥

ज्ञान आचार लक्ष्मीयुक्त जिनहंसराज्ये चारीत्र लक्ष्मीवान् धवलचंद्र आचार्यने । इना शीष्य ॥

सिरिजिणहंसमुणिसर- रज्जे सिरिधवलचंदसीसेण ॥

गजसारमुनी तेणे पदबंधे रचि वा लखी । ए ते श्री वीरप्रभुने विनती आत्महेते ॥ ४७ ॥

गजसारेण लिहिआ । एसा विन्नत्ति अप्पहिआ ॥४७॥

ए प्रकारे श्री विचार छत्रीसीका वा चोवीस दंडक समाप्तः॥१॥

इतिश्री चउविस दंडक समाप्ता ॥ ३ ॥

नमस्कार करीने जिनेश्वर सर्वज्ञ प्रत्ये । जगत् पुज्य जगत्गुरु श्री महावीरस्वामी प्रत्ये ॥

नमिय जिणं सव्वन्नुं । जगपूज्ज जगगुरू माहावीरं ॥

आ जंबुद्वीपमां जे शास्वता पदार्थ छे ते । कहु छुं सुत्रथकी पोताने परने हेतुये ॥ १ ॥

जंबूद्दीवपयत्थे । वुच्छं सुत्ता सपरहेउं ॥ १ ॥

खांडूआं१ जोजन१ क्षेत्रवा वर्ष१ पर्वत१ कूट१ वा शीखर तीर्थ१ श्रेणयो१ वीजयो१ द्रह१ नदीयो१ ए दस पदे वा द्वारे । समुदाये थाय संघयणी नामे प्रकरण ॥ २ ॥

खंडा१ जोयण२ वासा३ । पव्वय४ कूडा५ य तित्थ६ सेढीउ७ विजय८ द्दह९ सलिलाउ१० । पिंडेसिं होइ संघयणी ॥२॥

द्वार१ नेउ९०सो१०० खांडवा भरतक्षेत्रना ५२६ जोजन छकला प्रमाणे भागाकार करीये एकलाखने एटले १९०संख्याये छे खांडवां ।

नउअ सयं खंडाणं । भरह पमाणेण भाईए लक्खे ॥

अथवा एकसोने नेउये गुणो ५२६–६ । १९०गुणो ।   भरतक्षेत्रना प्रमाण साथेतो होय एकलाख ॥ ३ ॥

अहवा नउअसय गुणं । भरहपमाणं हवई लरकं॥३॥

अथ एक खांडुवानुं१भरतक्षेत्र ५२६ जोजन ६कला ।   बे२ खांडुआनो हीमवंत पर्वत ने हेमवंत क्षेत्र चारनुं४ ॥

अह विग खंम्हे भरहे । दो हिमवंते अ हेमवई चउरो॥

आठ८खांडूआं महाहीमवंत पर्वतनां ।   सोल१६खांडवानुं हरीवर्ष क्षेत्र ॥४॥

अठ महाहिमवंते ।   सोलस खंम्हाइ हरिवासे ॥ ४ ॥

बत्रीस३२ खांडुवां वली नैषध पर्वतनां ।   ए मेलवतां त्रेंसठ६३ थयां बीजे पासे पण त्रेंसठ६३ थाय ॥

बत्तिसं पुण निसहे ।   मिलिया तेसठ्ठि बीयपासेवि ॥

चोसठ६४खांडूवां महाविदेह क्षेत्रनां ।   ए त्रण राशि भेलवीये तो एकसो नेउ १९० थाय ॥५॥ द्वार १

चउसठ्ठिउ विदेहे । ति रासि पिंम्हेइ नउअसयं॥५॥द्वार१

द्वार२जोजन एकनुं परीमाण एहवां ।   समचोरस इहां खांडूवां करवां ते करवानी रीती ॥

जोयण परिमांणाइं ।   समचउरंसाइ ईह खंम्हाइं॥

लाखजोजननी परीधीना आंकने ।   ते लाखना चोथे भागे गुणाकार कर्ये होय ते गणीतपद थाय॥६॥

लरकस्सय परिहीए   तप्पाय गुणेणाय हुंतेव ॥६॥

जंबूनुं वीषंभ एकलाखनुं तेने तद्गुणा करी तेने दसगुणा करे आंक आवे । तेआंकनुंवर्गमुलकाढीये तो गोलक्षेत्रनी परीधी होय॥

विरकंभ वग्ग दहगुणा । करणी वहस्स परिरउ होइ ॥

पछे ते जंबूद्वीपनुं वीखंज्ज ला परीधीना आंकने तो तेनुं गणीत खनुं छे माटे चोथेज्ञागे गणवुं। पद वा क्षेत्रफल होय ॥ ७ ॥

विरकंज्ज पाय गुणिउ। परिरउ तस्स गणियपयं ॥७॥

परीधीनो आंक कहेछे त्रण हजार बसेंने सतावीस अधीक ॥ लाख सोल।

परिही तिलरक सोलस। सहस्स दोयसय सत्तवीसहिया॥

कोस वा गाउ त्रण ने अठा धनुष एकसोने तथा तेरआंगल अ वीस। ई आंगलने अधीक ३१६२२७यो० ३गा० १२७ध० १३ ॥आं०अ०॥८॥

कोस तिगं अठावीसं धणु सय तेरंगुल छहियं ॥८॥

हवे क्षेत्रफलनो आंक क नेउकोम् ने उपंनलाख सोने हजारे हेछे सातसें७००कोम् ने। गुणे लाख थाय ॥

सत्तेवयकोमिसया। नऊआ उप्पन्न सय सहस्साइं ॥

चोरांणुं९४ वली हजार। सोहसो१५०वली समग्र साधीक ॥९॥

चऊणउयं च सहस्सा। सयंदिवढुं च साहियं ॥९॥

एक१गाउ पन्नरसें१५०० । धनुष तेमज धनुष पन्नर१५सहीत ॥

गाउअमेग पन्नरस। धणुसया तह धणूणि पन्नरस्स ॥

साठ वली आंगुल जंबूद्वीपनुं गणीतपद जाणजो ॥१०॥

७९०५६९४१५० । १गा० १५१५ध० ६०आं०। द्वार २

सहिं च अंगुलाइं। जंबुद्दीवस्स गणियपयं॥१०॥द्वार २

द्वार३हवे जंबूद्वीपमांज्ञरत द्वार४हवे पर्वतसंख्या वैताढ्य चार४ आद्ये सात क्षेत्र छे द्वार ३। वाटलाने चोत्रीस३४ लांवा ॥

ज्ञरहाई सत्तवासाद्वार३। वियढ चउ४चउरातिंस३४वट्टियरे॥

सोल१६ तो वंखारा पर्वत छे। बे चीत्र१वीचीत्र१बे जमग१समग१

सोलस१६वख्कार गिरि । दो चित्त१विचित्त१दोजमगा१।११

बसें२०० कंचनगोरी । चार४गजदंता पर्वत तेम सुमेरूपर्वत १ ॥

दोसय२००कणय गिरीणं। चउ४गयदंताय तह सुमेरूय१

७६ क्षेत्रमर्यादा धारकपर्व एकेकुंणा सीतर बसेंने थाय २६९ए

त ते सर्व भेगा गणतां । ॥ १२ ॥ द्वार ४

७ वासहरा पिंमे । एगुण सत्तरि सयाउन्नि ॥१२॥ द्वार४

द्वार५ हवे सीखरसंख्या सो चार चार सीखर होय प्रत्येके ॥

ल वखारा पर्वतने वीषे ।

सोलस वख्कारेसु । चउ चउ कुमाय हुंति पत्तेयं॥

सोमनस गंधमादन ए बे सात सात कुट छे ने आठ आठ रूपी

गजदंता उपर । महाहिमवंत ए बे उपर ॥ १३ ॥

सोमणस गंधमायण । सत्त छय रूप्पि महाहिमवे॥१३॥

चोत्रीस वैताढ्य पर्वतनेवीषे। विद्युत्प्रभगजदंत नैषधनीलवंतनेवीषे

चउतीस वियढेसु । विद्युप्पह निसढ निलवंतेसु ॥

तेमज मालवंतगजदंतो मेरू नव नव कुंट प्रत्येके प्रत्येके छे

पर्वत एटला उपर । ॥ १४ ॥

तह मालवंत सुरगिरि । नव नव कुमाइं पत्तेयं ॥१४॥

हिमवंतगीरी सिखरीपर्वतने एम एकसठ पर्वतने वीषे जे कुट छे

वीषे प्रत्येके अगीयार कुट । तेने ॥

हिम सिहरिसु इक्कारस । इय इगसठी गिरिसु कुमाणं॥

एकठा मेलवतांसर्वसंख्या थाय। चारसेंनेसमसठ ४६७कुटथाय १५

एगत्ते सवधणं । सयचउरो सत्तसठीय ॥ १५ ॥

चार सात आठ नव । अगीयार११कुटे करीने गुणवा पुर्वे प

र्वत६१ कह्या ते जेम संख्या अनुक्रमे॥

चउ४सत्त७अठ८नवगेए। गारस कुमेहिं गुणहजह संखं॥
एकसठ पर्वतनो मेल सोल। बे ए एकसठ पर्वतना कुट सम्सठ
बे बे उगणच्यालीस। सहीत चारसें छे ॥ १६ ॥
सोलस१६उ१ उ१गुण उवेय१सगसठसयचउरो ॥ १६॥
चोत्रीस वीजयने [याल३९। रूषज्रकुट चोत्रीस३४ छे आठ८
वीषे जे कुट छे ते कहे छे॥ मेरूउपर आठ८ जंबु वृक्षे छे ॥
चउतीसं विजएसु। उसुकुमा अठ मेरू जंबुम्मि॥
आठ८कुट देवकुरूने वी हरीकुट हरीसकुट ए सहीत साठ ज्रूमी
षे छे ॥ कुट छे ॥ १७ द्वार ५
अठय देवकुराइं। हरीकुम हरिस्सहे सही॥१७॥द्वार५
द्वार ६ हवे तीर्थ कहेछे भाग तीर्थ बत्रीस वीजयमां ऐरव्रतमां
ध वरदाम प्रज्ञास ए नामे। ज्ररतमां ॥
मागह वरदाम पज्ञासं। तिन्न विजएसु३१ऐरवय१ज्ररहे१
एकनामे चोत्रीस छे तेहने त्रण बे अधीक एकसो १०२ तीर्थ जां
गुण करता। णवा ॥१८॥ द्वार ६
चउतीसा तिहिंगुणिया। उरूत्तर सयंतु तिन्नाणं॥१८॥
द्वार ७ श्रेण्यो कहेछे वीद्याधरनी श्रेण्यो एकेकनी बे. बे [द्वार ६
अन्नीयोगीक देवनी ते पण। वैताढ्य वेताढ्य प्रते छे ॥
विज्जाहर अन्निउगीय। सेढीउ उन्नि उन्नि वेअहे ॥
ए चारगुणा चोत्रीसने करतां। छत्रीस३६ सो१०० सेढीउ ते१३६
थई ॥१९॥ द्वार ७
इय चउगुण चउतीसा। छत्तीस सयंतु सेढीणो१९॥द्वार७
द्वार८विजयो कहेछे चक्रवर्त्ती वीजय१२आदीपदे ज्ररत ऐरव्रत इहां
जे क्षेत्रने वीषे जीती राज करे ते होय ए चोत्रीस॥ द्वार ८

चक्की जेयव्वाइं । विजयाइं इत्त हुंति चउतीसा ॥ द्वार ७

द्वार ८ हवे द्रहसंख्या मोहोटा द्रह ७ छे पद्मादि । कुरुक्षेत्रने विषे दस द्रह ए बे मली सोल द्रह छे ॥ २० ॥ द्वार ८

मह दह छ प्पउमाई । कुरूसुदसगंति सोलसगं ॥२०॥

द्वार१० हवे नदीयो संख्या गंगा१ सिंधु१ रक्ता१ । रक्तवती१ ए चार नदीयो [द्वार ८ प्रत्येके प्रत्येके ॥

गंगा सिंधु रत्ता । रत्तवई चउ नइउ पत्तेयं ॥

चउद हजारने परीवारे छे ५६००० । ते समग्र मलेछे वा जायछे समुद्र मांही ॥ २१ ॥

चउदसहिं सहस्सेहिं । समगं वच्चंति जलहिंमिं ॥२१॥

एमज अभ्यंतर नदीयो हीमवंतादिकनी । चार वली प्रत्येके अठावीस हजार सहित एटले ११२००० ॥

एवं अप्भंतरिया । चउरो पुण अठविस सहस्सेहिं ॥

वली पण हरिवर्ष क्षेत्र रम्यक क्षेत्रनी उप्पन्न ॥ हजारे जाय चारे नदीयो २२४००० ॥ २२ ॥

पुणरवि छप्पन्नेहिं । सहस्सेहिं जंति चउ सलिला॥२२॥

देवकुरू उत्तरकुरू क्षेत्रमांहि छ नदीयोनो परिवार चोरासी। हजार नदीयो तेमज विजय सोलने विषे ॥

कुरूमज्जे चउरासी । सहस्सा तहय विजय सोलसेसु॥

बत्रीस नदीयोने । चउदहजार प्रत्येके नदीयोनो परिवार२३

बत्तीसाण नईणं । चउदस सहस्साइं पत्तेयं ॥ २३॥

ते चउद हजारथी गुणवी एटले चार लाख अडतालीस हजार नदीयो । आडत्रीस नदीयो विजय मांहेली ॥

चउदससहस्सगुणिया । अडतीस नइउ विजय मज्जिल्ला

ए आत्रीस नदीयो ५३२००० थी सितोदामां मले छे। तेमज सीता नदीमां एमज ५३२००० मीले ॥ २४ ॥

सीउयाए निवमंति । तहय सीयाइ एमेव ॥२४॥

सीता सीतोदा ए बे नदीयो पण प्रत्येके । बत्रीस हजार पांचलाख सहीत॥

सीया सीउया विय । बत्तीस सहस्स पंचलक्खेहिं

ए सर्व मली चउद लाख ने। छप्पन्न हजार मेलवतां थाय १४५६००० ॥ २५ ॥

सवे चउदस लक्खा । छप्पन्न सहस्स मेलविया ॥ २५॥

छ जोजन सहित एक गाउ एटलें सवा छ जोजन छे। गंगानो सिंधुनो विस्तार मुलमां छे ॥

छ जोयण स कोसे । गंगा सिंधूण विछरो मूले ॥

तेथी दस गुणो विस्तार छेह डे छे ६२॥ जोजन। एम बे बे गुणो बिजी नदीयोनो विस्तार ॥ २६ ॥ द्वार १०

दसगुणिउ पद्यंते० । इय दु दु गुणणेण सेसाणं॥२६॥

जोजन एकसो उंचपणे। सोनामय सीखरी लघु हिमवंत ए बे॥

जोयण सय मुच्चिद्धा । कणयमया सिहरि चुल्लहिमवंता॥

रूपीपर्वत महा हिमवंत पर्व त ए बें। बसें जोजन उंचा रूपी रूपानो महा हिमवंत सोनानो ॥ २७ ॥

रूप्पि महा हिमवंता । दुसु उच्चा रुप्प कणय मया ॥२७

चारसें जोजनना। उंचपणे नैषध नीलवंत ए बें ॥

चत्तारि जोयण सए० । उच्चिद्धो निसढ नीलवंतोय ॥

नैषध तपाव्या सुवर्णमय छे। लीलारत्नवर्णो नीलवंत पर्वतछे ।२८।

निसढो तवाणिद्यमउ । वेरुलिउ नीलवंतोय ॥ २८॥

सर्वे पण शास्वता पर्वत। कालक्षेत्र वा अढीद्वीपमाना मेरू विना

सव्वेवि पव्वयरा। समयक्खीत्तंमि मंदर विहुणा ॥

प्रथ्वीतलमां ऊंडा। ऊंचपणाना चोथा भागमय छे ।२९।

धरणीतले मुवगाढा। उस्सेय चउत्थ भायंमि ॥२९॥

प्रथम खांडवादीक गाथाये। दस द्वारे करी जंबुद्विपनी॥

खंडाइ गाहाहिं। दसहिं दारेहिं जंबूद्दिवस्स॥

संग्रहणी समाप्त थइ। आ संग्रहणीनी श्रिवाक्यनी महत्रिका प्रतिबोधीत श्री हरी भद्रसूरिजीये रचना करी॥

संघयणी सम्मत्ता। रइया हरिभद्दसूरिहिं ॥ ३० ॥

ए प्रकारे श्री संग्रहणी नामे प्रकरण संपूर्ण ॥ ४ ॥

॥ इतिश्री संघयणी समाप्त ॥ ४ ॥

वांदीने वांदवा योग्य। सर्व अरिहंत प्रत्ये चैत्यवंदन आदे भला विचार प्रते॥

वंदित्तु वंदणिज्जे। सव्वे चिइ वंदणाइं सुवियारं॥

घणी वृत्ती घणी भाष्य घणी चुरणी। सिद्धांतसुत्रने अनुसारे कहीस१

बहु वित्ती भास चुन्नी। सुअ्राणु सारेण वुच्छामि॥१॥

अथ द्वार दस त्रीकनुं१ अभीगम बेदीस्या रहेवानुं१ त्रण अवग्रह वा पेसवानी विधी पांचनुं१। नुं१ त्रण प्रकारे वांदवानुं१ ॥

दह तिग१अहिगमपणगं२। दुदिसि३तिहुग्गह४तिहाउ५

पंचांग नमवानुं१ नमस्कारनुं१। अक्षर१ सोलसेंने सुड [वंदणया तालीसनुं १६४७ वर्ण१ ॥ २ ॥

पणिवायक्कनमुक्कारा७। वन्ना सोलसय सीयाला८ ॥२॥

एकसो एकासी वली पद सतांणु संपदा वा वीसांमानुं१ पांच ५
नुं १८१ पद १। दंडनुं१ ॥

इगसीइ सयंतु पयाए। सगनउई१०संपयाउ पणदंमा११

बार अधिकारनुं१ च्यार वांदवा सरण करवा जोग्यनुं चार निक्षे
जोग्यनुं१। पे जिननुं ॥३॥

बार अहिगार१२चउवंद सरणिज्ज१४चउहिंजिणा १५

च्यार थोयोनुं१ [णिज्ज१३। बार हेतु वा कारणनुं१ सोल[॥३॥
नीमीत आठनुं१। आगारनुं१।

चउरोथुइ१६निमित्तठ१७बार हेऊय१८सोलआगारा१९॥

उगणीस दोष काउसग्गना तेनुं१। काउसग्गना प्रमाणनुं१स्तवननुं
वली१ चैत्यवंदन सातनुं१ ॥४॥

गुण वीस दोस उसग्ग२०। माण२१थुत्तंच२२सगवेला२३

दस आसातना वा अवज्ञा तजवानुं१ सघला चैत्यवंदनादीक स्थानके

दस आसायण चाउ२४। सव्वे चिइ वंदणाइं ठाणाइं ॥

ए चोवीसद्वारे करीने। बेहजारने होय चुउत्तर५ उत्तरद्वार गाथा४

चउवीस डुवारेहिं। डुसहस्सा हुंति चउ सयरा ॥ ५ ॥

द्वार१ त्रण निसीही१ त्रण प्रदक्षिणा१। त्रण निश्चे प्रणाम१ ॥

तिन्नि निसीहि१तिन्निउ–पयाहिणा१।तिन्निचेवय पणामा३

त्रिवीध्य पूजा१ तेमज। अवस्था त्रण प्रकारे भाववी निश्चे१॥६॥

तिविहा पूआय४ तहा। अवह तिअ भावणंचेव५॥६

त्रणदिसि जोवानी विरती वानीम१। पगभूमी पमार्जनवलीत्रणवार१

तिदिसि निरक्कण विरई६। पयभूमि पमज्जणंचतिक्खुत्तो८

वरणं वा अक्षरादि आलंबन त्रीवीध वली प्रणिध्यान१ एम त्री

त्रण१ मुद्रा त्रीक१ वली । क दस॥७॥ एहना उत्तर द्वार ३०

वन्नाइ तियं८मुद्दा-तियंचए। तिविहंच पणिहाणं१०॥७॥

प्रथम त्रीक१ घरनो१ देहरानो१ व्यापार वा ते समंदी काम तज

द्रव्य जिनपूजानो जे१ । वुं ते नीसीही त्रिक ॥

घरजिणहर जिणपूआ । वावार चाउ निसीहि तिगं ॥

कीहां ते थानक देहराने मुल त्रीजी चैत्यवंदन भावपुजा करवाने

द्वार गर्भ घर ते गभारे । अवसरे ॥ ८ ॥

अग्गदारे मझे । तइया चिइ वंदणा समए ॥८॥

त्रीजुं त्रीक बे हाथ मस्तके लगा खमासमण देता पांचे अंग नमे

वे ते अर्ध अंग नमावे ते । ते त्रण प्रणाम ॥

अंजलिबद्धो अद्धो-णऊय पंचंगउ य तिपणामा॥

सघले अथवा त्रणवार। मस्तकादी नमाम्वे प्रणामत्रीक बीजुं३।ए।

सवठ वा तिवारं । सिराइ नमणे पणाम तिअं ॥ ९ ॥

हवे पुजा त्रीक३अंगनी आगल जल चंदन फुलहारादी अक्षतादी

मुकवानी भावनी ए भेदे । स्तवनादी पुजा त्रीक ॥

अंग ग्ग भाव भेया । पुप्फाहार थुइहिं पूय तिगं ॥

ते पंच प्रकारी अष्ट। प्रकारी सर्व प्रकारी अथवा पुजात्रीक३।१०।

पंचो वयारा अठो । वयार सवो वयारा वा ॥ १० ॥

अवस्था त्रीक४ भाववी अवस्थात्रीकते। पींडस्थ पदस्थ रूपरहीतस्थ

भाविज्ज अवठ तिअं । पिंडठ पयठ रूव रहियत्तं ॥

ते केइ छद्मस्थ केवलीत्व सिद्धपणानी नीश्चे अवस्था त्रीकनो

पणानी । अर्थ ते ॥ ११ ॥

छउमठ केवलीत्तं सिद्धत्तं चेव तस्स ञो ॥ ११ ॥

नवण करवाने स्थानके केवलज्ञानना। अष्ट प्रातीहार सहीत स्थानके

थाय तीहांमुधी छद्मस्थ अवस्था। केवली अवस्था ॥

न्हवणच्चगेहिं छउमत्थ–वत्थ पम्हिहारगेहिं केवलिअं ॥

पद्मासन वाकाउसगेरहाध्यानके। जिननीत्रावदी सिद्धअवस्थात्रीकथ

पलिअंकुस्स गेहिय। जिणस्स त्राविज्ज सिद्धत्तं ॥१२॥

दिसित्रीक५ उर्ध्व वा उंचुं अ त्रण दीसात्रणी जोवुं तजवुं जांख्वुं धो वा नीचुं त्रीजुं वा वांकुंए। अथवा ॥

उद्धा हो तिरिआणं। तिदिसाण निरक्खणं चइज्जहवा॥

पाछल जमणुं डावुं ए त्रण दी एक श्री जिनेश्वरनां मुख सनमुख सी जोवुं तजे। आपे दृष्टी बे द्वार ५ ॥ १२ ॥

पच्छिम दाहिण वामण। जिणमुह न्नत्थ दिछिजूउ ॥१३॥

वरणत्रीक६ जे सूत्र बोले बीजुं जे सुत्र अर्थमां चीत राखे तीजुं तेना अक्षरमां चीत राखे। आलंबन वली पडीमानुं ॥६॥

वन्नतिअ वन्नत्था। लंबण मालंबणं तु. पम्हिमाई॥

हवे मुद्रात्रीक७ जोग जिन मुक्ताशुक्ती। ए मुद्रा त्रेदे करी मुद्रात्रीक ते केम ॥ १४ ॥

जोग जिण मुत्तासुत्ती। मुद्दा त्रेएण मुद्दतियं ॥ १४ ॥

माहोमांही एक एकने अंत रे आंगलीयो राखे। कमलना डोडानी परे बे हाथे करीने ॥

अन्नुन्नंतरी अंगुली। कोसागारेहिं दोहिं हत्थेहिं॥

पेट उपरे बे हाथनी कोणीउ थापीने। तेहने प्रथम जोगमुद्रा एहवुं कहीये ॥ १५ ॥

पिहोवरि कुप्पर सं–ठिएहिं तह जोगमुद्दति १५॥

हवे जिनमुद्रा कहेछे चार आंगल। आगल पग पोहोला तेथी कांइ उ छी पाछलनी पांनीयो ॥

चत्तारि अंगुलाइं । पुरउ ऊणाइं जत्थ पछिमउ॥
पग राखी ते रीते काउसग्ग करे ते । ए ते वली होय जिनमुद्रा१६॥
पायाणं उस्सग्गो । एसा पुण होइ जिणमुद्दा ॥१६॥
हवे मुक्ता सुक्ती मुद्रा ते कहेछे जीहां बरोबर बे पण गर्भित कर्या
मुक्ता सुक्ती मुद्रा ते । हाथ ॥
मुत्तासुत्ती मुद्दा । जछ समा दोवि गप्भिया हछा॥
ते वली भाल स्थलने विषे । अन्यारे कोइ आचार्य न लगारुवा
कहे छे ॥ १७ ॥
ते पुण निलाडदेसे । लग्गा अन्ने अलग्गत्ति ॥१७॥
हवे जोगमुद्रा पांच अंग शक्रस्तव वा नमुत्थुणं आद्ये स्तुतीये
नमाववां ते खमासमण । होय जोगमुद्रा ॥
पंचंगो पणिवाउ थयपाढो होइ जोगमुद्दाए ॥
वंदण ते अरिहंतचेइआणं प्रणीध्यान त्रीक मुक्ता सुक्ती मुद्राये
आद्ये ते जिनमुद्राए । कहे ॥ १८ ॥
वंदण जिणमुद्दाए । पणिहाण मुत्तासुत्तीए॥१८॥
हवे प्रणीध्यान त्रीक जावंती जावंतकेवीसाहु ए मुनी वंदण ज
ये चैत्यवंदन । यवीयराय प्रार्थना सरूप अथवा॥
पणिहाणतिगं चेइय । मुणि वंदण पछणासरूवं वा ॥
मन वचन काय ए जोग बाकी त्रीकोनो अर्थ तो प्रगट छे इती
त्रण एकाग्र ते । ॥ १९ ॥
मण वय काएगत्तं । सेस तिअछो अ पयडुत्ति॥१९॥
हवे अभीगम द्वार१सचीत व अचित वस्तुनुं अणतजवुं२ मन
स्तुनुं तजवुं वा मुकवुं१ । एकाग्र करवुं १ ॥
सचित्तदवमुज्झण १ । मचित्त मणुज्झणं २ मणेगत्तं ३ ॥

एक साडी वा वस्त्र अखंडनुं उत्तरासण करवुं १ । बेहाथ जोडी मस्तक नमाववुं जिन दिठेथी १ ॥ ३० ॥

इगसाडि उत्तरासंग४। अंजली सिरसि जिणदिठे५।१०।

एम पंच विध अभिगम वा स नमुख जवुं । अथवा मुके राजा होयतो राजनां चिन्ह ते ।

इअ पंचविहाभिगमो । अहवा मुच्चंति रायचिन्हाइं ॥

खडग१छत्र१पगनापगरखां१आदी। मुगट१चांमर१एपांचेमुकेद्वार२

खग्गं छत्तं वाणह । मउडं चमरेअ पंचमए ॥ ३१ ॥

हवे दिसि द्वार ३ वांदे जि नेश्वरने जमणी दिसि रहीने पुरुष ने डाबी दिसि रहिने स्त्री ॥

वंदंति जिणे दाहिण । दिसिठिआ पुरिसवामदिसिनारि

हवे अवग्रह द्वार४ नवहाथ जघन्य साठ हाथ । उत्कृष्ट नव उपर साठ मांहि म ध्यम अवग्रह सेष ॥ ३२ ॥

नवकर जहन्न सठि कर जिठु मझुग्गहो सेसो ॥३३॥

हवे नमस्कार द्वार५एक नवकार वा नमवेजघन्य। चैत्यवंदन मध्यम अरीहंत चेइआणं चार थोय जुगल ॥

नमुक्कारेण जहन्ना । चिइवंदण मझ दंड थुइ जुयला ॥

पांचवार नमुथ्थुणारुप डंडके स्तवन जयवीयराये करी उत्कृष्टुं थुइ आठे करी चैत्य वंदन ॥ ३३ ॥

पण दंड थुइ चउक्कग । थय पणिहाणेहिं उक्कोसा॥३३

अन्य वा बीजा आचार्य एम कहे छे एकज । नमुथ्थुणे करिने जघन्य चेत्यवं दन ॥

अन्ने बिंति इगेणं । सक्कथएणं जहन्न वंदणाया ॥

ते बे त्रण नमुथ्थुणे करी म उत्कृष्टुं चैत्यवंदन चार अथवा

थ्य चैत्यवंदन । पांच नमुथ्थुणे करी ॥ २४ ॥

त दुग तिगेण मब्बा । उक्कोसा चनहिं पंचहिं वा ॥२४॥

हवे पंचांग प्रणाम द्वार६ पां बे ढींचण हाथ बे नत्तम अंग च अंग नमाववां ते । मस्तक एक ॥

पंचंगो पणिवान । दो जाणु करडुगुत्तमंगं च ॥

हवे नमस्कार द्वार७जला मो एक बे त्रण जावत एकसो आठ होटा अर्थेठ जेहना नवकार । ॥ २५ ॥

सु महत्त नमुक्कारा । इग डुग तिग जाव अठसयं॥२५

हवे अक्षर १६४७ नुं द्वार ८ नव नेऊ सो ए एकसो नवाणुं१९९ अडसठ६८ अहावीस२८ । वली बसेने सताणुं२९७ ।

अडसठि१अठवीसा२ । नव नउअसयं३ च डुसय सग न बसेने जुगणत्रीस२२९ बसे । बसेने सोल२१६एकसोने [क्रयार्थ॥ ने साठ२६० । अहाणुं१९८एकसोने बावन१५२॥२६॥

दो गुणातीस५डु सठा६। डुसोल७अड नउय सय८डुवन्न ए अक्षरनां सूत्रांनां नाम नवकार इरियावही नमु (सयंण)२६। खमासमण । डुणं आदी पांच दंडकमां ॥

इअ नवकार१खमासमण२। इरिय३सक्कत्थया३४दंडेसु॥ अरिहंतचेइयाणंमां लोगसअ्रा एम अनुक्रमे अक्षर सोलसे सुड वीमां नहि बिजीवार गणवा। तालीस ॥ २७ ॥

पणिहाणेसुअ अडुरुत्त । वन्नासोलसय सीयाला॥२७॥

हवे पद १८१ नुं द्वार९नवए तेंतालीस४३अठावीस२८सोल१६ बत्रीस३२तेतरीस३३ । वीस२० अनुक्रमे पद कोना ॥

नव१बत्तीस२तीत्तीसा३ । तिचत्त४अडवीस५सोल६वी नवकार इरियावही नमुत्थुणं आ एकसोने एकासी (सअपयां॥

दिने विषे। सर्व पद आय पद द्वारए॥२८॥

मंगल इरिया सक्क–त्थयाईसु इगसीइसयं तु पया ॥२८॥

हवे संपदाएठनुं द्वार१० आठ८ सोल१६ संपदा वीस२० संपदा॥

आठ८नवएआठ८अठावीस२८। संपदा शब्दे वीसमानां स्थानक॥

अठ१८५नव३८प४अठवीस५। सोलसय६वीस७वीसामा

अनुक्रमे नवकार इरियावही। नमुत्थुणं आदिनेविषेसतांणुसंपदा२९

कमसो मंगल इरिया। सक्कत्थयाईसु सगनऊई ॥२९॥

नवकारनाअक्षर अडसठ पद नव। नवकारनेविषेआठ संपदातेमां॥

वन्न ८ सट्ठि नव पय। नवकारे अठ संपया तत्थ॥

सात संपदा तो पद तुल्य छे। सत्तर अक्षरनी आठमी संपदा छेला

बे पदनी ॥ ३० ॥

सग संपय पय तुल्ला। सतरक्खर अठमी डुपया॥३०॥

हवे खमासमणना अक्षरो अठावीस तेमज इरियावहीमां॥

पणिवाय अक्खराइं अठावीसं तहाय इरिआए॥

एकसोनवांणुं अक्षर छे। बत्रीस तो पद छे संपदा आठ छे॥३१॥

नव नउय मक्खर सयं। डुतीस पय संपया अठ॥३१॥

संपदामां पद बे२पदनी बे२पदनी अगीयार११पदनी छ पदनी ए

एक१ पदनी चार४ पदनी एक१ प इरियावहिनी संपदानां पद॥

दनी पांच५पदनी।

डुग१दुग२इग३चउ४इग५ इगार७छग८इरिय संपयाइ

संपदा आदी पदइच्छामि१ इ (पणाइ। जेमेजीवा१ एगिंदिआ१(पया॥

रिया१गमणागमण१ पाणक्कमणे१। अभिहया१ तस्सउत्तरी१ ॥

इच्छा१इरि२गम३पाणा४। जेमे५एगिं दि६अभि७तस्स८

संपदानांनाम अंगीकार संपदा१ सामान्यहेतु१ विशेषहेतु१(॥३२॥

नीमीत संपदा१ ।　　　　संग्रहहेतु१ पाचमी ॥

अप्पुव्वगमो१ निमित्तं१। उहे३अर४हेऊ संगहे५पंच ॥

जीवसंपदा१ वीराधना संपदा१ ५। ए भेद त्रण प्राकृतनी संपदा

पडिक्कमण संपदा१ ।　　　　चुलिका जांणवी ॥ ११ ॥

जीव६ विराहण७पडिक्कमण८। भेअकतिन्नि चुलाए३३।

नमुत्थुणंनी संपदा प्रते पद बे२पदनी त्रण३नीचार४नीपांच५नी

पांच५नी पांच५नी बे२नी चार४नी ।

दु१ ति २ चउ ३ पण४ पण ५ पण ६ दु७ चउ८ ।

त्रण३पदनी नमुत्थुणंनी संपदामां पदसंख्या ॥

तिपय ए सक्कड संपयाइ पया ॥

संपदाना आदीपद नमुत्थुणं१आईग अभयपदयाणं५ धम्मदयाणं६अ

राणं२पुरिसुत्तमाणं३लोगुत्तमाणं४ प्पडिहय४ जिणाणं८ सव्वनुणं ए

नमु आईग पुरिसो लोग । अभय धम्मप्प जिण सव्वं

संपदानांनाम स्तोतव्य संपदा विशेष हेतु३ उपयोग (॥३४॥

सामान्य हेतु संपदा ।　　　हेतु४ तदहेतु उपयोग संपदा ५॥

थोअव्व संपया उह ।　　　इयर हेऊ वउग तद्धेऊ ॥

विशेष हेतु उपयोग६स्वरू हेतु संपदा नीज समतुल्य८फलदाय

प७ ।　　　क मोक्षसंपदाए ॥ ३५ ॥

सविसेसु वउग सरूव । हेऊ निय सम फलयमुक्खे॥३५॥

नमुत्थुणंमां अक्षरादि संख्या नवएसंपदा छे पद तेतरीस३३ छे

बसेंने सतांणु२९७अक्षर छे । नमुत्थुणंमां ॥

दोसग नवअ्रा वन्ना । नव संपय पय तित्तीस सक्कथए॥

चैत्यस्तव अरिहंतचेइआ तेंतालीस पद छे अक्षर बसेंने उगणत्री

णंमां आठ संपदा छे ।　स छे ॥ ३६ ॥

चेइअ थयठ संपय। ति चत्तपय वन्न डुसय गुणतीसा३६

संपदामां पद बे२पद ७६पदसात७पद ७६पदचैत्यस्तवनी संपदामां नवाएपद त्रण३पद ७६पद चार४पद। ए प्रथम कहेछे।

डु१छ२सग३नव४तिअ५ छप्पय८चिअ संपयापया पढमा

अरिहंतचेइयाणं(७६चक्र७। अन्नथ७ससिएणं४सहुमेहिंअंग५एवमा वंदणवत्तियाए२सद्धाए३। ३ एहिंद जाव अरिहंताणं७ तावकायं ८

अरिहं वंदण सद्धा। अन्न सुहुम एव जा ताव ॥३७॥

संपदानांनाम अंगीकारसंपदा१ निमित संपदा२। हेतु संपदा३ एकवचनांत आगार संपदा४बहुवचनांत आगार संपदा ५॥

अप्पुवगमो निमित्तं। हेऊ इग बहुवयंत आगारा॥

अग्नी स्पर्शनादीक बाह्यकारणागार संपदा६। काउस्सग मर्यादानी संपदा७ सरुप संपदा८ ए आठ संपदा ॥ ३७॥

आगंतुग आगारा। उस्सग्गा विहि सरूवठ ॥३८॥

लोगस्स आदीने विषे संपदा तो। जेटला पद ते समान अठावीस सोल वीस अनुक्रमे।

नामथयाइसु संपया। पय समअडवीससोल वीसकमा

एकवारना गणया अक्षर ग बसेंनेसोल एकसो अठाणुं अक्षरलोगणत्तां अनुक्रमे बसें साठ। स्स पुस्करवरदी सिद्धाणंबुद्धाणंनां ३९

अडुरुत्त वन्न डुसठ। डुसय सोल ठ नउअ सयं॥३९॥

बे जावंती जयवियरायना अक्षर एकसो बावन। अनुक्रमे सर्वना गुरु अक्षर सात७ त्रण३ चोवीस२४ तेत्रीस३३।

पणिहाणडुवन्नसयं। कमेणसग१।त२चउवीस३तित्तीसा४

उगणत्रीस२९अठावीस२८। चोत्रीस३४ एकत्रीस३१ बार१२ ए सर्व आंक गुरु अक्षरना॥ ४०॥

गुणतीस५अडवीसा६।चउतीसि७गतीस८बार९गुरुवन्ना

हवे पांच दंडकनुं द्वार११ अरिहंतचैयाणं२लोगस्स३ पुरकरवदी४ पांच पाठ नमुत्थुणं१। सिद्धाणंबुद्धाणं५इहांपांच दंडकने विषे१२

पणदंमा सकत्थय। चेइय नाम सुय सिद्धत्थय इत्थ॥

अधिकार छे ते बे२एक१ बे२ बे२ पांच५। ए अधिकार बार नमुत्थुणादिक मां अनुक्रमे॥ ४१॥

दो१इग१दो३दो४पंचय५। अहिगारा बारस कमेण४१

नमुत्थुणं१ जेअअइआ२ अरिहंतचैयाणं३ लोगस्स४। सव्वलोए॥ पुरकरवरदि६ तमति मीर७ सिद्धाणं८ जोदेवाण९॥

नमु जेइय अरिहं लोग। सव्व पुरक तम सिद्ध जोदेवा॥

उज्जिंत सेलसिहरे१० चत्तारिअठ११ वेआ। वच्चगराणं१२ ए बारे अधीकारनां आदी पद छे॥ ४२॥

उज्जिं चत्ता वेया। वच्चग अहिगार पढमपया॥४२॥

अधिकार अर्थ प्रथम अधिकारे वांदु छुं। भावजिन प्रते बीजे अधिकारे द्रव्य जिन प्रते।

पढमहिगारे १ वंदे। भावजिणे बीय एउ दव्व जिणे॥

एक चैत्यनी थापना जिन प्रते त्री जे अधिकारे वांदे। चोथा अधिकारमां नामजिन प्रते॥ ४३॥

इगचेइय ठवण जिणे–तइअ चउत्थंमि नामजिणे॥४३॥

पांचमे अधिकारे त्रण भुवनना थापनाजिन वली। हवे छठे अधिकारे श्रीमंधरादी विहरमानजिन॥

तिहुअण ठवणजिणे पुण। पंचमए विहरमाण जिणछठे॥

सातमेअधिकारे श्रुतज्ञान प्रते। आठमेअधिकारे सर्वसिद्ध स्तुति४४

सत्तमए सुअनाणं। अठमए सव्व सिद्ध थुई॥४४॥

हवे नवमे अधिकारे तिर्था दिप श्री विरजिन स्तुत। नवमे दसमे श्री गिरनार वा रेवताचल स्तुती ॥

तिथ्थाहिव वीर थुइ नवमे दसमेअ उज्जयंत थुइ ॥

अष्टापदजिनी स्तुति अगिआरमे। सम्यगूद्रष्टी देवनुं स्मरण छेले वारमे अधिकारे ॥ ४५ ॥

अठावयाइ इगदिसि। सुदिट्ठिसुर समरणा चरिमे॥४५॥

ए बार अधिकारमां नव अधिकार विस्तरानामे श्री हरिभद्रसुरिकृत इहां चैत्यवंदननी व्रती ललित। त आदेना अनुसारथी ॥

नव अहिगाराइह ललिअ। विथरा वित्तिमाई अणुसारा

त्रणअधिकार श्रुतनो परंपराथी॥ तेत्रणकीयाबीजो दसमोइगीयारमो

तिन्नि सुअ परंपरया। बीउ दसमो इगार समो ॥४६॥

आवस्यकनी चुर्णिने विषे। जे कह्युं छे सेष अधिकार पूर्वाचार्यनि जेम इगा ॥

आवस्सय चुन्नीए। जं भणिअं सेसया जहिच्छाए ॥

ते कारण माटे उज्जिंतादिक पण। अधिकार श्रुतमय निश्चे जाणवा

तेणं उज्जिंताइवि। अहिगारा सुअमया चेव ॥४७॥

बिजो अधिकार श्रुतस्तवादि। अर्थे करी वरण्यो तेज आवसक चुर्णिमां निश्चे।

बीउ सुअथ्थयाई। अथ्थउ वन्निउ तहिं चेव ॥

ते माटे नमुथ्थुणंने अंते द्रव्य अरिहंत वांदवाने अवसरे प्रगट कह्यो छे। टार्थ जाणवो ॥ ४८ ॥

सक्कथ्थयं ते पढिउ। दवारिहवसरपयडथ्थो ॥४८ ॥

असठ पुरुषे आचरू नहि पापसहित पापरहित। बिजा गीतारथे अणवारीत एटला माटे मध्यस्थपणानी ॥

असढाइ न्नणवजं । गीयत्र अवारियंति मजा ॥
आचरणा पण निश्चे आज्ञा जा एहवा सास्त्रनां वचनथी जणा
णवी इति । नर सहु माने छे ॥ ४१ ॥

आयरणा विहु आणंति । वयणउ सु बहु मन्नंति॥४ए॥
हवे चार वांदवा योगनुं द्वार१३ सुत्र सिद्धांत३ सिद्धन्नगवान्४इहां
चार वांदवा योग जिनेश्वर१ समरवायोगनुंद्वार१४सासनाधीष्ठ
मुनिराज २ । देवतादी समरवा वा संन्नारवा

चउ वंदणिज्ज जिणमुणि ।सुय सिद्धा इह सुराइ सरणिज्जा
हवे चार जिननुं द्वार१५चार द्रव्य३ न्नावजिन४ ए चारे न्नेदे
जिन नाम १ थापना २ । करिने ॥ ५० ॥

चउह जिणा नाम ठवण- दव्वन्नावजिणन्नेएणं ॥५०॥
नामजिन ते श्री रुषन्नादी थापनाजिन ते वली श्री रूषन्नादी
जिननां नाम । जिननी प्रतिमाउ ॥

नामजिणाजिणनामा । ठवणाजिणा पुण जिणंदपडिमाउ
द्रव्यजिन ते जिननामबंधथी न्नावजिनतो समोसरणमां बीराजी
जिव ते द्रव्यजिन । देसना दोये तेवारे ॥ ५१ ॥

दव्वजिणा जिणजीवा। न्नावजिणा समवसरणत्रा ॥५१॥
चार थोयोनुं द्वार १६आदस्था । बीजी सर्वतीर्थंकरनी स्तुति तीजी
जे जिनरूषन्नादीनी प्रथमथुइ । श्रुतज्ञाननी स्तुती ॥

अहिगय जिण पढमथुई । बीया सव्वाण तइय नाणस्स॥
वैयावच करता सासन उपयोग अर्थे चोथी थुई ॥५२॥
रक्षक देव देवीयोनी ।

वेयावच्च गराणउ । उवउगत्थं चउत्थ थुई ॥ ५२ ॥
आठ निमित्तनुं द्वार १७ पाप वंदणवत्तिआ आदे छ निमित्त

खपावाने अर्थे इरियावहीया१। वं१ पु१ स१ स१ बो१ नि१ ।

पावखवणाय इरिया । वंदणवत्तियाइ छ निमित्ता ॥

जिनप्रवचन अधिष्टायक देव समरवा अर्थे । काउस्सग्ग१ एम निमित्त आठ चैत्यवंदन विषे ॥ ५३ ॥

पवयणसुरसरणत्थं । उस्सग्गो इय निमित्तठ ॥ ५३ ॥

बार हेतुनुं द्वार१० चारहेतु तस्स प्रमुख सद्धाए इत्यादिक पांचए वं०१ पायछित्त१ वीसोही१ विसल्लि१। हेतु ॥

चउ तस्सउत्तरी करण– पमुह सद्धाइआय पण हेऊ ॥

वेयावच्चगराणं इत्यादिक। त्रण३ एम हेतु ए समग्र बार हेतुथया५४।

वेयावच्चगरत्ताइ । तिन्निइअ हेऊ बारसगं ॥५४॥

सोल आगारनुं द्वार११ अन्नत्था आगार एवमाइएहिं इत्यादी चादी बार१२ आगार काउसगना। र ४ ते ॥

अन्नथयाइ बारस । आगारा एवमाइया चउरो ॥

दिवादि अग्नीभयथी आपना वचे सर्पादीक भयथी पुंजी आघो पंचेन्द्रीनी आडे चोरादिकभयथी। खसेतो काउसग न भांगे५५॥

अगणि पणिंदि छिंदण । बोहिखोभाइ डको आ॥५५॥

हवे काउसगना दोषनुं द्वार२० मालदोष१ उधी१ नीलदोष१ घोटक१ वेलडी१ थंभदोष१ । भीलडी१ खलीणदोष १ ॥

घोडग१लय२खंभाइ३। माल४उद्धी५नियल६सबरि७ खलि

वधुदोष१ लांबु पेरणु पेरे ते१ भांपण आंगली हलावे ते१ (ण८॥

स्तनदोष१ संजतीदोष१ । कागडापरे आंखु अवलु जुवे ते१ कोठनीपरे दीलसंकोच१ ॥ ५६ ॥

वहु९लंबुत्तर१०थण११संज भमुहंगुलि१३वायस१४ कवि

माथुं धुणावे ते१ मुकदो (ई१२। प्रेक्षदोष१ ए उगणी (र्वे१५॥५६॥

ष१मदीरा परे बम्बम् करे ते१ । स दोष तजे काउस्सगे ॥

सिरिकंप१६मूअ१७वारू। पेहत्ति१एचइअदोस उस्सग्गो

तेमांथी१०मो[णि१८ । न होय दोष साध्वीजीने ए त्रण सही

११मो १२ ए त्रण । त नवमो चार नहि श्रावीकाने ॥५७॥

लंबुत्तर थणसंजई। न दोस समणीण सवहु सड्ढीणं५७

काउस्सगमां सासोसासनी पचीस सासोसासनुं बाकी काउ

संख्या द्वार२१ इरियावही सगे आठ सासोसास ॥

ना काउस्सगनुं प्रमाण ।

इरि उस्सग्ग पमाणं । पणवीसुस्सास अठ सेसेसु॥

हवे स्तवन द्वार२२गंभीर मोहोटे अर्थे युक्त होय स्तवना

शब्दे मधुर मीठे शब्दे । जिनगुणनुं वरणव ॥ ५८ ॥

गंभीर महुर सद्दं । महत्थजुत्तं हवइ थुत्तं ॥५८॥

सात चैत्यवंदन द्वार२३ प्रतीक्रम पाछले दीवसे१प्रतीक्रमण देवसी

णराइ१ ने देहरे१जमतो वा पच्च मां१संथारे सूतां१पाछली राते१॥

खाण पारतां१ ।

पडिक्कमणे१चेइय२जिमण३। चरिम४पडिक्कमण५सूयण६

चैत्यवंदन ए साते मुनीराजने। साते वेला एक दी (पडिबोहे७

वस रात्री मलीने करवां ॥५९॥

चिइ वंदण इअ जइणो । सत्तउ वेला अहोरत्ते ॥५९॥

बेवार प्रतीक्रमण कारक ग्रह साते वेला एक पडीकमणे पांच

स्तने पण निश्चे । वेला तेथी बाकीनाने ॥

पडिक्कमउ गिहिणो विहु । सगवेला पंचवेल इयरस्स॥

पूजादीकमां त्रणे संध्या वि होय त्रण वेला झघन्यपणे चैत्य

षये प्रभात मध्यान सांझे। वंदन ॥ ६० ॥

पूयासु तिसंध्यासु य । होइ तिवेला जहन्नेणं ॥ ६० ॥

दस आसातनानुं द्वार २४ पांन खासम्मां आदे १ स्त्री विलास१ सोपारी आदे १ पांणी पीतां१ सुइ रहेवुं १ थुकवुं १ ॥ जोजन करवे १ ।

तंबोल१पाण२जोयण३। वाणह४मेहुण५सुवन्न६निछवणं ७

मुतर वा लघुनीति १ विष्टा वा वम्डीनीति १ जुवटुं १ । ए दसे आसातना तजे जिनेश्वर देवघरनी इधमां ॥ ६१ ॥

मुत्तु८चारं९जूयं१० । वज्जे जिणनाह जगइए ॥६१॥

हवे देव वांदवानी वीधी इरि यावही चैत्यवंदन नमुथ्थुणं । अरिहंत चेयाणं थोय १ लोगस्स सवलोय थोय २ पुस्करवरदी ॥

इरिनमुकार नमुथ्थुण । रिहंत थुइ लोग सव थुइपुरक॥

थोय ३ सिद्धाणं बुद्धाणं वेया नमुथ्थुणं जावंति स्तोत्र वा स्तवन वद्य थोय ४ । जयवीयराय ॥ ६२ ॥

थुइ सिद्धा वेया थुइ नमुत्थ जावंति थय जयवी ॥६२॥

सर्व उपाधी घरमोम्नि वीसु घ पणे । ए रीते जे उत्तम प्राणी श्री जिनदेव प्रते वांदे सदा ॥

सव्वो वाहि विसुद्धं । एवं जो वंदए सया देवे ॥

ते देवताना इंद्रनाव्रंदने पूजवा योग्य थाय वा प्रकरण करता श्री देवेंद्रसूरिजीये आपनुं नाम सूचव्युं । ए रीते श्री परमात्माने वांदसे ते प्राणी परमपद जे मोक्षपद पामसे थोम्डा कालमां ॥ ६३ ॥

देविंदविंदमहियं । परमपयं पावई लहुसो ॥६३॥

॥ इति चैत्यवंदन नामे जाष्य प्रकरण समाप्तं ॥

॥ इति चैत्यवंदन जाष्य संपूर्ण ॥

हवे बीजी गुरु वंदन विधि ज्राष्य लखिये बीए ॥

॥ अथ गुरुवंदन ज्राष्य लिख्यते ॥

गुरु वंदन मोहोटुं त्रण प्रकारे । ते फेटावंदन१ थोज्नवंदन१ द्वादसाव्रत वंदन १

गुरुवंदण मह तिविहं । ते फिहा १छोज्न२बारसावत्तं३॥

मस्तक नमाम्वादीके करी प्रथम वंदन । वली खमासमण बे देइ वांदे ते बीजुं वंदन ॥ १ ॥

सिर नमणाइसु पढमं । पुन्न खमासमण छुग बीयं ॥१॥

जेम दूत राजा प्रते प्रथम । नमीने कार्यप्रते कहिने पछी राजाए॥

जह दूर्ज रायाणं । नमिर्क कर्ज्जं निवेइर्क पच्छा ॥

रजा आप्ये पण वांदीने । स्वस्थानके जाय एमज इहां खमासमण बीजुं ॥ २ ॥

विसर्ज्जीर्जवि वंदिय गच्छइ एमेव इच्छ छुगं ॥ २ ॥

सम्यक्त आचारनुं मूल ते । विनय, ते गुणवंतनी सेवना ज्नक्ती॥

आयारस्सर्ज मूलं । विणर्ज सो गुणवर्जअ पम्विात्ति॥

ते सेवा ज्नक्ति वीर्वीये करी वंदवा थकी होय । तेनी विधि इम द्वादसाव्रते करी ॥ ३ ॥

साय विही वंदणार्ज । विहि इमो बारसावत्ते ॥३॥

त्रीजुं तो गुरु वचन कहे तव वंदे बे वार । ते त्रणमां इहां प्रथम फेटावंदन तो समस्त संघने विषे ॥

तईअंतु वंदण छुगे । तच्च मिहो आइमं सयलसंघे ॥

बीजुं थोज्नवंदन तो मुनीद र्शन ज्रपगरणवंतने होय । आचार्यादी पदस्थने वली त्रीजुं वंदन होय ॥ ४ ॥

बीयंतु दंसणीणाय । पयछियाणं च तइयं तु ॥४॥

वंदनकर्म१ चितीकर्म१ कृतिकर्म१। पूजाकर्म१वली विनयकर्म१एपांचे
वंदणं१ चिई२किईकम्मं३। पूयाकम्मं४च विणयकम्मं५च
करवुं वंदनकर्म कोने केने करवुं पण। केइ वखते केटलीवार वंद
न कर्म करवुं ॥ ५ ॥
कायवं कस्सवि के–णवावि काहेव कइखुत्तो ॥५॥
केटलीवार मस्तक नमावबुं। केटला प्रकारनां आवस्यक करी
विसेष शुद्ध थवुं ॥
कइउणयं कइसिरं। कइविहि आवस्सएहिं परिसुद्धं॥
केटला दोष विसेष मुकीने। वांदणा देवां ते सा कारणमाटे देवांवाद
कई दोस विप्पमुक्कं। किइकम्मं कीस कीरई वा ॥६ ॥
वांदणाना पांच५नाम पांच५ वांदवा अयोग पांच५वांदवा योग पां
उदाहरण। च५चार पासे वांदणा न देवरावकां॥
पणनाम१पणाहरणा२। अजुग्ग पण३जुग्ग पण४चउ
चार४पासे वांदणा देवरावकां चार४गामेनदि नी [अदाया५॥
पांच५गामे वांदणानो निषेध। षेध आठ८ कारण जाणवां॥७ ॥
चउ दाय पण निसेहा। चउ अणिसेहठकारणया॥७॥
वांदणामां आवस्यक२५मुहपती सरीरनी पडीलेहण प्रत्येके पची
नी स २५ दोषण बत्रीस३२॥
आवस्सय१०मुहणंतय११। तणुपेह पणीस१२दोस ब
छ६गुण थाय गुरूनी थापना१ बसेंने छवीस२२६ [त्तीसा१३॥
बे २ अवग्रह। अक्षर तेमां ल्यारे अक्षर पचीस ८
छगुण१४गुरुठवण१५दु दु छवीस स्कर१७गुरु पणवी
वांदणानां सूत्रपद अ[गमह१६। छ६ गुरुनां वचन आ [सा।८।
छावन५८छ६ थानक वांदणा। सातना तेतरीस३३टालवी ॥

पय अम्नवन्न१०ठगणा १९। ठगुरु वयणा२०आसायण तित्तीसं २१ ॥

बेश विषीए बावीस द्वारे करिने । चारसेंने बाणु ठेकाणां थयांए

डुविही डुवीस२२दारेहिं । चउसया बाणुई ठाणा ॥ए॥

वांदणा पांच नाम द्वार १ कृतिकर्म१ वीनयकर्म१पूजाकर्म१ । वंदनकर्म१ चितीकर्म१ ।

वंदणयं१चिश्कम्मं२।किइकम्मं३विणयकम्मं४पूयकम्मं ५

ए गुरुने वांदवानां पांच नाम ते वली । द्रव्य ते उपचारे न्नावते अंतरंगथी ते बेनां उदाहरणनुं द्वार २ ॥१०॥

गुरुवंदण पणनामा । दव्वे न्नावे डुहाहरणा ॥१० ॥

एकतो सीतलाचार्यनो१लघु शिष्यनो१वीरासालवीनो१ । कृष्णसेवक बेनो१पालक कृष्णपु त्र संब कृष्णपुत्र ए बेनो ॥

सीयलय खुड्डुए वीर । कन्ह सेवग डु पालए संबे ॥

पांचे ए दृष्टांत । कृतिकर्ममां द्रव्य न्नावने विषे ॥ ११ ॥

पंचे ए दिठ्ठंता । किइकम्मे दव्वन्नावेहिं ॥ ११ ॥

वांदवा अवंदनीकनुं द्वार३ कुसीलीयो१संसतो१ यथाछंदो१ ॥ पार्श्वस्थ १ अवसनो १ ।

पासन्नो१ उसन्नो२ । कुसील३संसत्तउ४अहाछंदो ५॥

ए पांचना प्रत्येके न्नेद बे २बे२ त्रण ३ बे २ अनेक प्रकारे । ए अवंदनीक श्री जिनेश्वरना मतने विषये ॥ १२ ॥

डुग१डुग१तिग१डु१णेग अवंदणिज्जा जिणमयंमि१२ ।

पांचवांदवा योगनुंद्वार४[विहा१ गठनि सारकारक१संजमे थीर क पांच आचारवंत१ उपाध्याय१ । रे ते१तेमज गुणरत्ने अधीक१ ॥

आयरिय१ उवझाए २ । पवत्ति३थेर४तहेव रायणिए५॥

तेमने वांदणां देवां कर्म र हित थवा अर्थे। करवा ए पांच उत्तम गणवंत प्रते ॥ १३ ॥

किइकम्मं निज्जरठा। कायव्व मिमेसि पंचएह्नं ॥१३॥

चार पासे वांदणा न देवरावे द्वार५माता१पीता१वमोजाइ१। पर्याये मोटा १ तेमज समस्त रत्नाधिक पासे ॥

मायश्पियश्जिठ्ठाया३। उमाविध्तहेव सव्वरायणिए ५

वांदणा कर्म न देवराववां। चार वांदवा योगनुं द्वार६चार मुनी आदे आदीपदथी साधुसाधवी श्राव क श्राविकाए चार वांदे वली। १४।

किइकम्मं नकारिज्जा। चउसमणाइ कुणंति पुणो॥१४॥

वांदणां देतां पांच नीसेधनुं द्वार७ध नीद्रादिकहुते नहि कोइवार र्मकथादिके व्याग्रहुतेपराङ्मुखहुते। वांदीस कहे हुते ॥

वखित्त१ पराहुत्ते२। पमत्ते३ माकयाइ वंदिज्जा ॥

आहार करते हुते निहार क रते हुते। एटलुं करता गुरुप्रते नहि वांदणा देवां कारे वांदवानुं द्वार८॥ १५।

आहारं४ नीहारं५। कुणमाणे काउ कामेय ॥ १५॥

प्रसन होय रुडे आसने बेठा होय। क्रोधादिके रहित बेठा होय

पसंते१ आसण त्थेय२। उवसंते उवा ए ३ ॥

गुरुनी आंणा मागीने बुधीमान पंडीत। तेवारे वांदणां कर्म प्रजुंजे वा वांदे ॥ १६ ॥

अणुन्नवित्तु४ मेहावी५। किइकम्मं पउंजइ ॥१६॥

वांदणा देवानां आठकारणनुं द्वार काउसग करते१ पोतानोअपराध एपडिकमणे१सजाय प्रठवणा१। खमावते१परुणा मुनीआवेदे १

पडिकमणे१ सझाए२। काउसग्गा३वराह४पाउणए ५ ॥

देवसीराइ अतीचार आलो प्रयांत अणसण वा संथारो करते १
यण लेतां१पचखांणकरते१। ए वांदणानां आठ कारण। १७।

आलोयण६ संवरणे७। उत्तमहे८ वंदणयं ॥ १७ ॥

पचीस आवस्यकनुं द्वार १० आव्रत बार१२चार४वार मस्तक
बे वार नमवुं२मस्तके हाथ नमाम्वुं त्रण ३ गुत्ती ॥
जनमतां राखे तेम वस्त्रादी
उपगरण यथायोग राखे१।

दोवणय२महाजायं१। आवत्ता बार१२ चउ सिरधतिगु

अवग्रहमां बे२वार पेसवुं ए ए पचीस आवस्यक वा अव (त्तं३
क १ वार नीकलवुं। स्य करवा वांदणा करता ॥ १८ ॥

उपवेसि२ग निक्कमणं१। पणवीसा वस्सय किइकम्मे १८

वांदणाकर्म पण करतो हुतो। न होय वांदणां कर्मनी जैरावानोजोगी

किइकम्मं पि कुणंतो। न होइ किइकम्मनिज्जराजागी॥

पूर्वोक्त पचीसमांथी हरेक साधु आदे ठांम विराधे तो नीर्जे
कोइ आवस्यकनुं। रा जणी न थाय ॥ १९ ॥

पणवीसा मन्नयरं। साहुठाणं विराहंतु ॥ १९ ॥

मुहपती पडीलेहण पचीसनुं द्वार। छ पडीलेहण मुहपती उंची
११नजरे मुहपती जोवी ते एक१। करी पखोडा त्रणत्रणनेआंतरे।

दिठ पडिलेह एगा१। छ उड्ढ पक्खोड तिग तिगं तरिया ॥

अखोडा प्रमार्जवुं प्रथम ज एम नव नव ए समग्र मली मुहप
मणे हाथे झाली डाबे हाथे। तीनी पडीलेषणा पचीस ॥ २० ॥

अक्खोड पमज्जणया। नव नव मुहपत्ती पणवीसा॥२०॥

प्रदक्षिणाये करी त्रण त्रण। डाबी३ जमणो ३ भुजाये मस्तके
कीहां ते कहे छे। त्रण३मुखेत्रण३हीयाने विषे ३ ॥

पायाहणोणातिअ३ति वामे अर बाहु सीस मुह हियए॥
बे खन्ने उंची निचो (अ३। चारथळपमोलेहण बे पगे ए देहनी एक एक पिठे। पचीस २१॥
अंसु द्वाहो पिठे। चउप्पय देह पणवीसा॥५१॥
आवस्यक पमोलेहणमां जे करे उद्यमे करी पूर्वे कह्याथी नहि म जेम। हिण नहि अधिक॥
आवस्सएसु जह जह। कुणइ पयत्तंअ हीण मइरित्तं॥
त्रिविध मन वचन कायाये तेम तेम तेहने कर्मनी नीर्जरा उपयोग सहित। सकाम थाय॥ २२॥
तिविह करणो वउत्तो। तह२से निज्जरा होइ॥५३॥
बत्रीस दोषनुं द्वार१३ आदर वांदणां देतो नासे१समग्रने उगा रहीतवांदे ते१जात्यादी मदे१। वांदे१ तीमनी परे ठेकमा देते१॥
दोस अणाढिअ१थद्धिय२। पविद्ध३ परिपिंमियंच४टोलग
रजोहरण वांको राखे१काचवा एकने वांदतो बीजाने वां (य५॥ नी परे रीगतो वांदे ते १। दे१मनमां खेदातो वांदे ते१॥२३
अंकुस६कछज्ज रिंगिय७। मछुवत्तं८मणपउ६९॥२३॥
बे हाथे पग बांधी वांदे ते१ मुने उजे वा आपे ते बुधीये वांदे१॥
वेइय बद्ध १० उयंत्तं ११।
उयथी वांदे१ गरवे वांदे१ मित्र जाणी वांदे१मुने वस्त्रादि कांइ देसे एम जाणि वांदे१ चोरनी परे वांदे१॥
उय१२गारव १३ मित्त १४ कारणा १५ तिएहं १६॥
अहारादी करतो वांदे १ क्रोधे वांदे१ तर्जना करतो वांदे १।
पमिणीय१७ रुठ १८ तज्जिय १९।
कपटे वांदे ते१अपमान करतो वांदे१विकथा करतोवांदे१निश्चय२४

सढ १० हिलीय ११ विपलिउ २२ चिययं ॥ १४ ॥

लाजथी अंधारे दीठो न दीठो वांदे१ मस्तकने एक देसे वांदे१ ।

दिठ मदिठं १३ सिंगं १४ ।

राजवेठ तुल्य वांदे१ वांद्या वीना नही छुटीये एम जाणि वांदे१
मस्तके हाथ न लगाम्तो लगाम्तो१ ॥

कर २५ तंमोअण १६ अलिठ्णालिद्धं १७ ॥

अक्षरमात्रा ठगे कहे१ वांदी उतावलुं बोले१ ।

ऊणं १० उत्तर चूलीय १ए ।

मुंगानी परे वांदे१ उंचे स्वरे वांदे१ रजोहरण ज्ञमाम्तोवांदे१॥२५॥

मूअं ३० ढड्डर ३१ चूम्लियंच ३१ ॥ १५ ॥

ए बत्रीस दोष टाली वीशेष वंदनकर्म जे प्रयुंजे वा करे ज्ञला
पणे शुध थइने । गुरु प्रते ॥

बत्तीस दोस परिसुद्धं । किइकम्मं जो पउंजइ गुरूणं॥

ते प्राणी पामे मोक्षनां सुख थोम्रा कालमां वीमानीकपणुं अथवा
प्रते । पामे ॥ २६ ॥

सो पावइ निव्वाणं । अचिरेण विमाण वासं वा ॥१६॥

छ गुणनुं द्वार१४ इहां छ वली उपचार मानादीकनो ज्ञंग१ गुरुनी
गुण वीनय१ । पूजा होय३ ॥

इह छच्च गुणा विणउ१। वयार माणाय ज्ञंग२गुरुपूया३॥

तीर्थंकरनी आज्ञानो आराध श्रुत जे जिनवचन धर्मनी आराध
क होय४ । ना५ ज्ञली कीरीया पामे६ ॥२७॥

तित्थयराणय आणा४ । सुअ धम्मा राहणा५किरिया६

गुरु थापना द्वार१५ गुरु जे थापीये अथवा गुरुने ठामे(॥१७॥
गुणे करी जुक्त वली गुरु । थापनाचार्यादीक ॥

गुरु गुणजुत्तं तु गुरु ठाविज्जा अहव तत्थ अरकाइ ॥
अथवा ज्ञानादी जे ज्ञान दर्शन थापे साक्षात् गुरुने अन्नावे॥२८॥
चारीत्र ए त्रणनां उपगरण।
अहवा नाणाइ तियं। ठविज्ज सरकं गुरुअन्नावे॥२८॥
चंदनग कवमा अथवा। काष्टरूमादो पुस्तक गुरुमूर्त्ति चीत्रकर्मते॥
अरके वराम्रए वा। कठे पुत्थेय चित्तकम्मेय॥
थापना बे न्नेदे सदून्नाव ते वली गुरु थापना बे न्नेदे थोमा काल
मूर्त्ति आदे असदून्नाव ते नी पुस्तकादि१ जावजीवनी मूर्त्तिआ
थापना पुस्तकादि। दे२ ॥ २९ ॥
सप्राव मसप्रावं। गुरु ठवणा इत्तरा वकहा॥२९॥
साक्षात् गुरुने वीरहे गुरुनी थापना। जाणे जे गुरुजवेगा आदेसदीयेछे
गुरुविरहंमि ठवणा। गुरुवएसो व दंसणत्थंच ॥
जिनेश्वरने वीरहे। सेवना हे प्रन्नु तमे संसार दुखथी मुकाणा मु-
जिनेश्वरनीमूर्त्तिनी। जने मुकावानुं सुधनीमीत थया ते सफला।३०
जिणविरहंमि जिणबिंब। सेवणा मंतणा सहलं ॥३०॥
अवग्रह द्वार१ह्चार दिसाए साढा त्रण हाथ१ तेर हाथ२ नरे
गुरुनो अवग्रह वांदणामां। नर नरे नारी ॥
चउ दिसि गुरुग्गहो इह। अहुठ१तेरस कर२सपरपरके॥
गुरुनी आज्ञा माग्या वीना पो न कल्पे ते गुरुनी समीप जग्याये
ते सदैव वा नीत प्रते। पेसवाने ॥ ३१ ॥
अणणुन्नायस्स सया। न कप्पए तत्थ पविसेउ ॥ ३१॥
त्रठाण अक्षरनुं द्वार१७ पांच५ चार४ ए ठ गंमे पद अनुक्रमे
त्रण३ बार१२ बे२ त्रण३। ठगणत्रीस जाणवां ॥
पण१तिग२बारस३दुग४ चउरो५ठ ठाण पयइ गुणती

ठगणत्रीस२एबीजां आ(तिग ५। सर्व मली पद अठावन(सं॥
वसकोने वीषे। थयां ॥ ३१ ॥

गुणतीस सेस आवस्स—याइ सव पय अडवन्ना ॥३२॥

वांदनारनुं ठ वचननुं द्वार१०इच्छामि नोसीहीयादीमां१२ समुचय आदीमां५ अणुजाणह आदीमां३। जत्तामां२ जवणिजंचन्ने०१॥

इच्छाय१अणुणवणा२। अव्वाबाहं३च जत४जवणाय५॥

अपराधनुं खमाववुं पण खामे वांदणां देनारनां ए ठ ठाम जाण मी खमासमणो आदीमांध। वां ॥ ३३ ॥

अवराह खामणा वियद। वंदण दायस्स ठठाणा ॥३३॥

गुरु वचन ठनुं द्वार१एठंदे तहत्ती ए त्रीजुं३ तुं पण व्रते ठे ए ण१ अणुजाणामी२। चोथुंध एवं गुरु वचन५ ॥

ठंदेण१अणुजाणामि२। तहत्ति३तुप्भंपि वट्टए४एवं५ ॥

हुं पण खामुं ठुं तुज प्रतेइ। वचन जाणवा वांदवा योग आ चार्यादीकनां ॥ ३४ ॥

अहमवि खामेमि तुमंइ। वयणाइ वंदण रिहस्स॥३४॥

आसातना तेतरीसनुं द्वार ११ ए त्रण३ जातां ठन्ना रहेतां३ बेस आगल बे पासे पाछल नजीक। तां३ ठंमीले प्रथम पाणी ले ले१॥

पुरउ पक्खा सन्ने। गंता३ चिठ्ठण छनिसीयणायमणे १०॥

गमणागमण पेहेला आलोवे१बोलाव्यो सांजलतां न बोले१

आलोयण ११ पडिसुणणे १२।

गुरु पेलां बोले ते१ गुरु ठते बिजा पासे आलोवे ते१ ॥ ३५ ॥

पुव्वालवणे अ १३ आलोए १४ ॥ ३५ ॥

तेमज आहारादी बीजाने देखाडे१ बीजाने नीमंत्रे पछी गुरुने१ ॥

तह उवदंस १५ निमंतण १६।

बीजाने आपे१ मीठो पोते खाय१ तेमज गुरु बोलावे वार लगावी बो
खद्धाय १७ यणे १८ तहा अ पमिसूणणे ॥ (ले १ ॥
गुरुने कठीण वचन बोले१ संथारे बेठो उतर आपे१ ।
खद्धत्तिय २० तत्थगए २१ ।
शुं कहोछो? १ तमे करो१ गुरुने हुंकारो करे१ माठुं मन छे जेनुं१॥३६
किं २२ तुम २३ तज्जाय २४ नोसुमणे २५ ॥ ३६ ॥
तमने नथी सांभरतुं?१ गुरुकथा वचे पोते कथा करे१ ।
नो सरसि २६ कहं छित्ता २७ ।
सभानो भंग करे१ गुरु कह्या पछी पोते कहे ॥
परिसंभित्ता २८ अणुठियाइ कहे २९ ॥
गुरुने संथारे पग लगाडे१ ।
संथारपाय घट्टण ३० ।
गुरुने आसने बेसे१ ऊंचे आसने बेसे१ तुल्य आसने बेसे१॥३७॥
चिट्ठ ३१ च ३२ समासणेआवि ३३ ॥३७॥
राइप्रतीक्रमण वीधी इरियावहि चैत्यवंदन मुहपती पडिलेहवी
कुसुमीण डुसुमीणनो काउसग। बे वांदणां राइअ आलोवुं ॥
इरिया कुसुमिणुस्सग्गे। चिअवंदण पुत्ति वंदणा लोअं॥
बे वांदणां राइअ खामवुं बे वांदणां पचखांण चार खमासमणां भगवन् आदी बे खमासमण सझाय॥३८॥
वंदण खामण वंदण । संवर चउछोभ दु सझाउ॥३८॥
देवसी प्रतीक्रमण वीधी इरियावही चैत्यवंदन । मुहपती पडिलेहवी बे वांदणा पचखाण बे वांदणा देवसीअ आलोवुं ॥
इरिया चिइवंदण । वंदण चरिम वंदणा लोयं ॥
बे वांदणा देवसीय खामुं चा देवसीअ प्रायश्चित चार लोगस्सनो

र भगवन् आदी । काउसग वे खमासमण सझाय३९

वंदण खामण चउछोभ । दिवसुस्सग्गो उ सत्ताउ ॥३९॥

ए रीते वांदणानी वीधी प्रते। जे प्रयुंजता चरणसीतरी करण सीतरी संजुक्त जो ॥

एयं किइकम्म विहं । जंजुत्ता चरण करण माउत्ता॥

साधु खपावे कर्म जे ज्ञा नावरणादी प्रते । अनेक वा घणा भवनां संचेलां वा मेलवेलां अंत नही एवां ॥ ४० ॥

साहु खवंति कम्मं । अणेगभवसंचियमणंतं ॥४०॥

प्रकरण करता कहेछे अल्पमती वंत जोग जीवोने बोधना अर्थे । कह्युं होय वीपरीतपणे जे कांइ में॥

अप्पमइ भव बोहत्थ । भासियं विवरियंच जमह मए॥

ते सोधजो गीतार्थ होय ते केहवा । नथी जेहने अभीमान हठवाद मत्सर रहीते ॥ ४१ ॥

तं सोहंतु गीयत्था । अणभिनिवेसि अमच्छरिणो॥४१॥

एम भला गुरुने वांदवानी विधिभाष्य समाप्तं ॥

॥ इतिश्री गुरुवंदन विधि भाष्य संपूर्णं ॥

हवे पच्चखाण वीधी भाष्य लिख्यते ।

॥ अथ प्रत्याख्यान भाष्य ॥

दस प्रत्याख्यान द्वार१ चारवीधो आहार द्वार१ बावीस आगार द्वार१ । द्वार१ एकवारना कह्या ॥

दस पच्चक्खाण१चउविहे२। आहार३ दुवीसिगार४अदुरुत्ता

दस वीकृती द्वार१ विस नीवीगय बे भांगा द्वार१ भेदे सुधी द्वार१ द्वार१ । पच्चक्खाण फलद्वार१ ॥ १ ॥

दस विगई४५तीसविगई—गयह डुह जंगा७७ सुद्धि८फलं ९।१।
प्रथम द्वार कारणे आगलथी तप करे ते१ आवते काले करे१
अणागय१ मइक्कंतं २।
एकनी अंत्य बीजानी आद्य१ धारे दीन अवस्य करे१आगार रहीत१॥
कोडिसहिअं३ निअंटि४ अणागार ५॥
आगार सहीत१ चारे आ। वस्तुनुं प्रमाण करीकरे ते१संकेत मुठसी
द्वार आदे पच्चखाण१। आदे१ कालमान पोरसी आदे१ ॥२॥
सागार६निरवसेसं७। परमाण८कडं सकेएअद्धा१०॥२॥
काल पच्चखाण दस भेदे नोकर बे पोर वा पुरीमढ१एकासणानुं१ए
सहीयं बेघम्मी१एक पोहोरनुं१। कलठाणानुं पग न हलावे ते१ ॥
नवकारसहिय१पोरसी२। पुरिमड्ढ३गासणे४गठाणेय ५॥
आंबीलनुं१ उपवास वा अ भत्तार्थ१। दीवसचरीमनुं१मुठसही आदे अ भीग्रह१ वीगइनुं१ ॥ ३ ॥
आयंबिल६अभत्तठे७। चरिमे८अभिग्गहे९विगई१०।३
पच्चखाण करण वीधी उग्गएसूरे नमोक्कारसहिअं पच्चखाइ१। पोरसहीअं पच्चखाइ उग्गए सूरे चउविहंपिहारं१ ॥
उग्गएसूरे नमो १। पोरसि पच्चक्क उग्गएसूरे २ ॥
सूरे उग्गे पुरिमड्ढं पच्चखाइ चउविहंपिहारं१। सूरे उग्गे अभ्रतठं पच्चखाइ ए रीते१ ॥ ४ ॥
सुरे उग्गे पुरिमं ३। अभत्तठं पच्चक्का इत्ति ४॥४॥
पच्चखाण करावतां कहे गुरु कहे सीस वा पच्चखाण कर नार वली। करावनार पच्चखाइ कहे इति एम करनार पच्चखामि कहे गुरु वोसी रे कहे सीस वोसरामि ॥
भणाइ गुरु सीसो पुण। पच्चक्कामित्ति एव वोसिरइ॥

उपयोग इहां करनारनो प्रमाण जाणवो। नथी प्रमाण करावनारना अक्षर नूलथी ॥ ५ ॥

उपउगिच्च पमाणं। न पमाणं वंजण च्छलणा ॥५॥

काल पच्चखाणमां प्रथम स्थानके नवकारसहि आदे तेर प्रकार। बीजे स्थानके त्रण वीगय आदि प्रकार त्रीजे स्थाने त्रण प्रकार एकासणादी ॥

पढमे ठाणे-तेरस। बीए तिन्निन्न तिगाइ तइयंमि ॥

पाणस्स लेवेणवादि चोथा स्थानकने वीषे। देसावगासाई पांचमा स्थानकमां ॥ ६ ॥

पाणस्स चउछंमि। देसावगासाइ पंचमए ॥६॥

हवे प्रथम स्थानकमां नेद१३नमुक्कार पुरीमढ१अवढ१अंगुष्टसि आसहियं१ पोरसहियं१ साढपोरसहियं१ दी आठ ए तेर नेद ॥

नमु१ पोरसि२ सढ्ढा३ पुरि–म४ वढ्ढ५अंगुठ माइ अम

बीजे नेद३नीवीनुं१वीगीयनुं१आं बेलनुं१ ए त्रण त्रीजामां नेद३। बेसणुं१एकासणुं१ ए [तेर ॥ कलठाणुं १ए त्रण ॥ ७ ॥

निवि१विगयं२बिल३ ड१एगासणे२एगठाणाई ३ ।७।

उपवास वीधी [त्तिअतिअ। तेर बोल पूर्वोक्त बीजे पाणहार प्रथम स्थानकमां चोथ आदि। नमुक्कारसहियं त्रीजे पाणस ॥

पढमंमि चउछाई१। तेरस बीयंमि३तिईय पाणस्स ३ ॥

देसावगासीयं चोथे स्थानके। चरीमे ते दिवसचरिमादी डुविहार तिवीहार चउवीहार जेम संनवे तेम जाणवुं ॥ ८ ॥

देसावगासं तुरिए। चरिमे जह संनवं नेयं ॥ ८ ४

तेमज मध्य पच्चखाणमांतो नही वार वार सूरे उग्गए इत्यादीक निवि विगइ आंबिल वीषये। वोसीरे ए मध्य पच्चखाणे ॥

तह मद्य पच्चख्काणेसु । नपि हु सुरुग्गयाइ वोसिरइ॥
करवानी वीधी ते माटे न कही॥ जेम आवसीआए ए पाठ बीजा
वांदणामां न कहेवो ॥ ए ॥
करण विहीउ न जणइ । जहा वसियाइ बिय वंदे॥ए॥
तेम तीवीहार एकासणादी प कहीये पाणस्सना ड आगार
च्चखाणमां सचीत त्यागीने । लेवेणवादी ॥
तह तिविह पच्चख्काणे । जन्नंति अ पाणगठआगारा॥
डुवीहार पच्चखाण वीषये भोजी श्रावकने वीषे तेमज फासु
अचीत आहार । पाणी वावरनारने ते ड आगार॥१०॥
डुविहाहारे अचित्त । जोइणी तहय फासु जले ॥१०॥
एटला माटे जोग्य डे उपवास नीवी प्रमुखने वीषे तथा सचीत्त प
आंबील कारक फासु जल पीये । रीहारी ने फासु नीश्चे जल वली
इत्तु च्चिअ खवणा बिल। निव्वियाइसु फासुयं चिअ जलं तु
श्रावक पण पाणी पीये तेमज । पच्चखाण करे तीवीध आहार ११
सड्ढावि पीअंति तहा । पच्चख्कंतिअ तिविहाहारं ॥११॥
चउवीध आहारनुं वली नमु राते नीश्चे मुनिने बाकी पच्चखाणे
क्कारसहीनुं । तीवीहार चउवीहार होय ।
चउहाहारं तु नमो । रत्तंपिमुणीण सेस तिह चउहा ॥
राते पोरसि पुरीमढ एकासणा श्रावकने डुवीहार तीवीहार चउ
दीक पच्चखाणमां । वीहार ए त्रणे भेदे होय ॥१२॥
निसि पोरसिपुरिमे गा-सणाइ सड्ढाण डुति चउहा १२
चार आहारनुं द्वार २ जुखउ आहारने वीषे लवणादि अथवा ल
पसमाववाने समरथ होय एका वणादि आवे दीये अथवा स्वाद प्र
की आहार । ते आपे ॥

खुहे पसमखमेगागी। आहारिव एइ देइ वा सायं॥

क्षुध्यो हुतो अथवा खेपवे वा जे कादव सरीखो ते सर्व आहार नांखे कोठाने वीषे वा पेटमां। कहीये ॥ १३ ॥

खुहिउ व खिवइ कुठे। जं पंकुवमं तमाहारो ॥१३॥

असनने वीषे मग आदे कठोल स। मांडा रोटली प्रमुख सुरणादि वं कुर बाजरादी सातवो वा चुण। जमीनकंद ॥

असणे मुग्गो अण स–त्तु मंड पय खज्जरब्ब कंदाइ॥

हवे पाणिने वीषे कांजी वा आ कपासीआ वा काकडीनुं धोयण उण पाणी जवकेर धोयण जल। जल मदीराजल आदी शब्दथी बीजां जल पण जाणवां ॥१४॥

पाणे कंजिय जव कय–र कक्कडो दग सुराइ जलं॥१४॥

हवे खादीमने वीषे सेक्यां धान हवे स्वादीमने वीषेध सुंठ जीरु फल केलां आदि। अजमादी ॥

खाइम भत्तो स फला–इ, साइमे सुंठी जीर अजमाइ॥

मध गोल तंबोल पांन सो हवे अणाहार वीषे मात्रुं लींबडा पारी लवंग एलची आदे। प्रमुख ॥ १५ ॥

महु गुल तंबोलाइ। अणाहारे मोअ निंबाई ॥१५॥

हवे पच्चखाणनां आगारनुं द्वार बे२आ। सात७पुरीमढमांएकसणामां गार नोकारसहिमां छ६ पोरसिमां। आठ ८ आगार ॥

दो नवकार१७ पोरसि६। सग पुरिमड्डे३एगासणे अठ८॥

सात७आगार एकलठांणामां आठ८पांच५आगार चोथ उपवासा आंबीलमां आगार। दिकमां छ६आगार पाणसमां ॥१६॥

सत्ते गठाणे८अंबिले। अठ६पण चउत्थ७छ पाणे८।१६।

चार आगार दीवसचरीममां चार पांच आगार वस्त्रादि लेवा उठे

आगारमुठसहीआदी अन्नीग्रहमां॥ तेमां नवअथवा आठ नीवीमां

चउ चरिमे चउ भिग्गहि । पण पावरणे नवठ निव्विए॥

आगार जे उखित्त वीवेगेणंने । मुकीने एकली द्रव्य वीगयनो
नीयम करे तो आठ ॥ १७ ॥

आगारु खित्त विवेग । मुत्तु दवविगइ नियमिठ ॥१७॥

नमुकारसीमां आ० अन्नछ पोरसी साढपोरसीमां अन्नछणाभो
णा भोगेणं१ सहसागारेणं२ गेणं१सहसागारेणं१ पछनकालेणं१
ए बे नमुकारसीमां । दिसा मोहेणं१ साहुवयणेणं१ सवस
माहीवत्तियागारेणं १ ॥

अन्न सह दु नमुकारे। अन्न सह पछ दिसय साहु सव॥

पोरसीना ७ आगार साढपो। पुरीमढमां सात आगार ७ सहीतमह
रसीना पण एज । तरागारेण१वध्योअवढमांपणएज १७

पोरसि ७ सढ्ढपोरसि । पुरिमढ्ढे सत्त स महत्तरा ॥१८॥

एकासणा बेसणाना अन्नछ आउटण पसारेणं१गुरु अभ्युठाणेणं१
णा१ सहसा१ सागारि आ पारिठावणीयागारेणं १ महत्तरागारे
गारेणं १ । णं १ सवसमाहि वत्तियागारेणं१ ॥

अन्न१सहस्सा२गारिय३। आउंटण४गुरु५अ६पारि७मह८ ३

एकासणे बियासणे आठ । सात आगार एकलठाणे [सव८ ॥
आउंटणपसारेणं वीना ॥ १९ ॥

एग बिआसणि अठ्ठ। सगइगठाणे आउंटण विणा १९

वीगी नीवीने वीषे अन्नछ०१ सहस्सा०१ लेवालेवेणं१ गीहछ१।

अन्न १ सह २ लेवा ३ गिह ४ ।

उखित्त विवेगेणं१पडुच मखिएणं१पारि०१ महत्त०१सवसमाही०१।

उक्खित्त ५ पडुच ६ पारि ७ मह ८ सव ९ ॥

वीगीने वीषये नीवीने वीषये ए नव आगार । परुच्चमखिएणं वीना आंबीलमां आठ आगार ॥ २० ॥

विगइ निविगइ नव । परुच्चविणु अंबिले अठ ॥२०॥

उपवासमां अन्नउणा०१ सह स्सा०१पारिठावणियागारेणं१ महत्त०१ सवस०१ । ए पांच उपवासमां छ आगार पाणसमां पाणस लेवेणवाईक ॥

अन्न१सह२पारि३महइ४सव५ । पंचखवणे छ पाणलेवाई॥

चार आगार दिवस चरीममां अंगुठसहि आदी । अन्नीग्रहमां अन्नउणा० सहस्सा० महत्तरा० सवसमाहि० ।

चउ चरिमं गुठाई। भिगाहिअन्न१सह२मह३सव४॥२१॥

दुध वीगय मद्य वीगय मदीरा वीगय तेल वीगय । ए चार ढोली वीगय वली चार कठण ने ढीली ते कहेछे ॥

दुध१महु२मज्ज३तिल्लं४। चउरो दव विगइ चउर पिंडदवा

घी वीगय । गुरु वीगय । दही । मांखण वीगय । पकवान वीगय वीगय । मांस वीगय । ए बे कठण वीगय ॥ २२ ॥

घय१गुल२दहियं३पिसियं४। मरकण५पक्कन्न६दो पिंडा॥२२

पोरसि पच्चखाण साढपोर सि पच्चखाण तुल्य अवढ पच्चखाण पुरिमढ तुल्य । बेसणानुं पच्चखाण नीवीनुं पच्च खाण एकासणा तुल्य पोरसी आदी तुल्य आगार

पोरसि सढ्ढ अवढं । दुभत्त निविगइ पोरिसाइ समा ॥

अंगुठसही पच्चखाण मुठसही पच्चखाण गंठसही पच्चखाण । सचीत द्रव्य नीमादी पच्चखाण अन्नीग्रह पच्चखाण ॥ २३ ॥

अंगुठ मुठि गंठि । सचित्त दवाइ भिग्गाहियं ॥२३ ॥

आगारना अर्थ वीसर्याथी मु सहसात् अजाणे पोतानी मेले मु

खमां घाले ते अनाभोग । खमां पाणी प्रमुख प्रवेस थाय ते॥
विस्सरण मणा भोगो१ । सहसागारो सयं मुहपवेसो२॥
गुप्त जे दीवस मेघ वादलादीक । दीगमुढ दीसीनी भ्रांतीथी
थी अपुरे पुरोकाल जाणी पारेतो। पोरसीपारे तं दिसिमोहा॥२४॥
पछन्नकाल मेहाइ३ । दिसिविवज्जासु दिसिमोहो४॥२४॥
साधुनुं वचन पोरसी भणा पोरसी थइ । जाणि पारे ते सरीर
व्यानुं सांभली इम जाणे रुडुं स्वस्त होय ते सर्व समाधि तेथी
जे । विपरीत असमाधिमां पारे ते ॥
साहु वयण उघाडा । पोरसि तणु सुछया समाहित्ति६॥
संघादी गाढ कारणे पच्चखाण ग्रहस्थ वांदवादीकें आवे साधुआहा
पारे तो न भागे ते महत्तरागारेणं। र अन्यत्र करवा उठेते सागारी२५
संघाइकज्ज महत्तर७ । गीयत्त वंदाइ सागारी ८॥२५॥
हाथ पगादीनुं खेंचवुं पसा गुरु वडेरा प्राहुणा मुनि आवे
रवुं अंग सरीरनुं । उभा थातां आगार ॥
आउंटण मंगाणं९। गुरु पाहुण साहु गुरु अप्भुठाणं१०
परठववा योग आहार वधेलो मुनि जो वस्त्र लेवा उठे तो चोल
व्रध वचने वावरे तो आगार। पटागार पच्चखाण न भांगे॥२६॥
पारिठावणविहिगहिए११।जइण पावरणि कडिपट्टो१२॥२६
न लेवाने आहारे खरडेली लुहीने लेवालेव आगार देनारने हाथे
कडछी डोइ आदीके आपे तो । वीगय शाकमांडादि फरसे देते
खरडिय लुहियडोवाइ । लेव१३ संसठ१४डुच्च मंडाई ॥
उपाडी लेइ पींड वीगयादि वीगये आंगली प्रमुख चोपडी
उपरथी लेइने आपे ते कल्पे। तेथी आहार दे ते लगारेक ॥
उक्खित्तपिंड विगइण१५। मक्खियं अंगुलीहिंमणा१६॥२७

हवे पाणसना आगार अर्थ ले बीजुं१ अलेपकृत आठण प्रमुख
पकृत ओसामणादी पाणीथी१। नीतरयाथी आवुं उष्ण पाणी२॥

लेवाडं आयामाइ१७। इअर१८सोवीरमच्छ१९ उसिण

तंडुलादी धोयण मोलाएलुं पीवानुं धोयणादी५बीजुं [जलं॥
दाणो न्नातादी सहीत ४। दाणादी वरजीत गलेलुं ६॥ २८॥

धोयणा२०बहुलससिच्छं२१। उस्सेइमंइअरसिच्छविणा२२

वीगयन्नेद अधीकार पांच चार ए छए न्नक्ष्यवीगय ३ [॥२८॥
चार चार बे बे प्रकारे। धादी उत्तरन्नेदे वीगय एकवीस॥

पण१चउ२चउ३चउ४दु५दु६ छ न्नक्ख दुद्धाइ विगइ इग

त्रण बे त्रण चार न्नेदे अन्नक्ष्य[वीहु। चारनां मधु आदे [वीसं॥
वीगय। वीगय न्नेद उत्तर बार॥२९॥

ति१दु२ति३चउ४विह चउ महु माई विगई बार २९॥

न्नक्ष्यवीगय नाम (अन्नख्का। गोल पकवान ए छए न्नक्ष्यवीग
दुध घृत दही तेल। य जाणवी॥

खीर१घय२दहिय३तिल्लं४। गुल५पक्कन्नं६छन्नक्ख विगईउ

दुध दही घी वीगय न्नेद गायनुं न्नेंसनुं। पांच न्नेदे दुध हवे चार
ऊंटणीनुं बालीनुं गाडरीनुं। प्रकारे॥

गो१महिसी२उट्टि३अय४ पण दुद्ध अह चउरो॥३०॥

घृत तथा दही (एलगाण५। तेलना चार न्नेद। तिलनुं सरसव
ऊंटी वीना सेसनुं। नुं अलसीनुं लाटनुं॥

घय दहिया उट्टि विणा। तिल१सरिसव२अयासि लट्टाति

गोलना बे न्नेद ढीलो गोल पकवानना बे न्नेद तेलनुं [ल्लचउ॥
कठीण गोल ए बे घृतनुं तलेलुं॥३१॥

दव गुड पिंड गुडा दो। पक्कन्नं तिल्ल घय तलिअं॥३१॥

हवे नीवीआतां१ ण्तेमां डुधनां आटो घाली रांध्युं ते४खटाइ घा
पांच डाखादीकथी रांध्युं ते१घ ली रांधे५ वा वलो ए डुध वीगय
णा चोखाथी रांध्युं ते२ थोमा रहीत ॥
चोखाथी राध्युं ते ३ ॥

पयसाम्मी१खीर२पेया३। वलेहि४डुद्धहि५डुद्धविगई गया
डाख सहीत बहु थोमा चोखा तेज चोखामो आटो खटास सही
सहीत। त ए पांचे रांध्यु डुध ॥ ३२ ॥

दक्ख बहु अप्प तंडुल। तच्चुन्नंबिलसहिअडुद्धे ॥३२॥

हवे घृतनां नीवीआतां पांच दाझेलुं१ दहीनी तरमां आटो नांखीकरे
निप्भंजण१ विसंदण २। (ते२
उपदी पकव्ये उपरनी तरी३धीनुं कीटुं४पाकुं घृत आंबलादीकथी५
पक्कोसहि तरिअ३ किट्टि ४ मक्कघयं ५ ॥

हवे दहीनां पांच ज्ञातसहीत दहो ते १ सीखरण २।
दहिए करंब १ सिहरणि २।
लुणसहीत मथ्युं दही३ वस्त्रे गलेलुं४घोलमां वमां घाले ते५॥३३॥
सलवण दहि ३ घोल ४ घोलवमा ५ ॥३३॥

हवे तेलनां पांच गोलादीकथी कुटया तल१ दाझेलुं तलयापवी वध्युं
तिलकुट्टी १ निप्भंजण २। (ते२॥
लाख प्रमुखथी पाक्युं तेल३ उपथी पाक्या उपरनी तरी४तेलनी
पक्कतिल ३ पक्कोसहि तरिअ४तिल्लमल्ली५॥ (मली॥५॥

हवे गोलनां पांच। साकर१ गोलनुं पाणी२ गुलपायो ३
सक्कर १ गुलवाणय २ पाय३।
खांम ४। अरुधो उकल्यो सेलमीनो रस५ ए पांच गोलनां३४॥
खंम ४ अद्धकढिअ इक्खुरसो ५ ॥ ३४ ॥

एक तावनी पुराय एवनो पुनलो। पुनलो पुरीई प्रमुख त्रण घाण
तळ्या पछी बीजो तलाय ते १ । पछी चोथा घाणादीकनुं २ ॥

पूरिअ तव पूआ बीअ१। पूअ तन्नेह तुरिअ घाणाई२॥

गुलघाणी३ जल लापसी वा वीगय स पांचमुं नीवीयातुं पोतुं
हीत ज्ञाजने पांणीथी पाक्योआहार४॥ देइ करेलो पुनलो५। ३५

गुलहाणी३जललप्पसि–अ४। पंचमो पूत्तिकयपुओ५। ३५

छुध दही ज्ञात जपर चार आंगु   ढीलो गोल घृत तेल एक
ल सुधी नीवीआतुं ते पछी नही।   आंगुल ज्ञात जपरे सुधी ॥

छुद्ध दही चउरंगुल। दवगुल घय तिल्ल एग ज्ञत्तु वरिं॥

कठण गोल मांखण ए वे। लीलां पीलुं सणनां बीज जेवनो खंन
वीगयमांथी ।   नीवीने पच्चखाणे कल्पे ते जपर नही३६

पिंनगुल मरकणाणं । अद्दा मलयं च संसठं ॥ ३६ ॥

चोखादी छव्यथी हणाणी जे रहीत थाय वली ते माटे ते हणा
वीगय ते वीगयथी ।   णी वीगय ते छव्य कहीये ॥

दव्व हया विगई विगइ ।   गयं पुणो तेण तं हयं दव्वं॥

जघरीत घृतादीक जष्ण ब   जत्कृष्ट द्रव्य कहेछे इम बीजा
ते तेज ।   आचार्य ॥ ३७ ॥

जध्धरिए तत्तं मिय ।   जक्किठ दव्व इमं चन्ने ॥ ३७ ॥

तीलसांकली वरसोलादीक ।   तथा रायण आंबादी द्राख प्र
                              मुख पांणी आदे ॥

तिलसंकुली वरसोलाई ।   रायणंबाइ दरकवाणाई ॥

नोलिया प्रमुखनां तेल एरं । सरस जत्तम द्रव्य कहीये तथा लेप
नी टोपरादीकनां ।   कृत ॥ ३८ ॥

मोलिय तिल्लाईय ।   सरसुत्तम दव्व लेवकना ॥३८ ॥

ए रीते वीगयगत ते रहीत नीवी । उत्तम जे ज्व्य ते नीवीगयमां यातां करंबादी समृष्ठ ज्व्य ।

विगई गया संसठा । उत्तम दव्वाय निव्विगइयंमि ॥

कारण आवे कल्पे पण कारण वीना । कल्पे नही खावुं जे कह्युंछे नीसी थ जाखे ॥ ३ए ॥

कारण जायं मुत्तं । कप्पंति न भुत्तुं जं वुत्तं ॥३ए॥

वीकृतीथी माठी गतीनां ज़ुख पामे माटे जय पामे । वीगय सहीत जेवारे जोजन करे जे साधु तो ॥

विगइं विगई जीउ । विगइ गयं जोउ भुंजुए साहु ॥

वीगय छे ते वीकृतीकरण स जाववंत छे ते । वीगयथी माठी गतीपणाने बले करी पमाके ॥ ४० ॥

विगई विगयसहावा । विगइं विगई बला नेई ॥ ४० ॥

हवे अजक्ष्य वीगयना जेद मध कुतीनुं१मांखीनुं२जमरीनुं ३ । मध त्रण जेदे छे हवे काष्ठनी १ पीठनी २ मदीरा बे जेदे ॥

कुत्तीय१मच्छिय२जामर३। महु तिहा कठ१पिठ२मज्जउहा

हवे जलचर १ थलचर २ आकाशच र३नुं मांस त्रण जेदे । घृतनी परे मांखण चार जेदे अजक्ष ॥ ४१ ॥

जल१थल२खग३मंस तिहा। घयव्व मरकण चउ अजरका

हवे पच्चखांणना जांगा४एमन१वचन२काय३ मनवचन४ (॥४१॥

मण १ वयण २ काय ३ मणवय ४ ।

मनकाय५वचनकाय६मनवचनकाय७त्रीकयोगी ए सात सात जे॥

मण तणु ५ वयतणु ६ तिजोगिसागिसत्त ७ ॥

करण करावण अनुमोदने त्रीक त्रीक संज्योग सहीत । अतीत अनागत व्रतमानकाले एकसो सुडतालीस ॥

कर१कार२णुमई३ऊतिजुअ। तिकाल सियाल नंग स
ए जे नांगा कह्या जे का लेनार घणिए पोते मन व(॥यं४२॥
ल पोरसि आदेमां। चन कायाये करी पालवा ॥
एयं च ऊत काले। सयं च मणवयतणूहिं पालणियं ॥
करनार जाण जाण कराव तेना नांगा चार थाय जाण जाण१
नार पासे पच्चक्काण करे१। जाणअजाण२अजाणजाण३ अजाण
अजाण४तेमांप्रथमत्रणनी आज्ञाछे४३
जाणग जाणग पासत्ति–नंग चउगे तिसु अणुन्ना॥४३॥
पच्चखाण पारतां बोल फरस्युं १ पाल्युं१ सोध्युं १।
फासिअ१ पालिअ२ सोहिअ३।
तर्युं१ कीर्त्युं१ आराध्युं१ ए ठ नेदे सुध जाणवुं॥
तिरीअ४ कीट्टिअ५ आराहिअ६ ठ सुद्धं॥
पच्चखाण फरस्युं ते। वीधी सहीत जेटला कालनुं लीधुं ते
काल थये पारे ते१॥ ४४॥
पच्चक्काणं फासिअ। विहिणो चिअ काल जंपत्तं॥४४॥
पालीअं ते वारंवार करयुं पच्च सोधीत ते गुरुने आपीने रह्युं
खाण संनारे ते२। ते पोते वावरे वा जमे ३॥
पालिअपुण पुण सरिअं। सोहिअ गुरुदत्तसेस नोअणाऊ
तरीत ते करच्या काल सुधी अ कीर्तीत ते नोजन करता अवसरे
थवा अधीक काले पारे ते ४। पच्चक्काण संनारे ते ५॥४५॥
तिरीअ समहियंकाले। किट्टिअ नोअण समयसरणा
एणे प्रकारे आचर्युं। वा आदर्युं अथवा ठ नेदे सुधी (॥४५॥
आराध्युं वली ते६॥ जेम लीधुं तेम सद्दहणा १॥
इयपडिअरिअं आरा–हिअं तु अहवा ठसुद्धिसद्दहणा१

करवुं तेम ज्ञाने जाणे१ गुरुनो । कष्टे पण ज्ञागे नही ते१संकादि विनय करवो१ गुरु ज्ञाखे तेम दोष रहीत ते ज्ञावसुधी१इति॥ पाठ ज्ञणे मननां १।

जाणणा१ विणयणु२ ज्ञासणा४ अणुपालणा५ ज्ञावशुद्धाति ६

पच्चखाणनुं जे फल। आलोके परलोके थाय बे ज्ञेदे वली(॥४६॥

पच्चक्काणस्स फलं । इह परलोएअ होइ दुविहं तु ॥

आलोके फल धमीलकुमारा दांमनकादिकने परलोके फल थयुं दिकने थयुं। ते कथा वसुदेव हिंम्डे छे ॥ ४४ ॥

इहलोए धम्मिलाइ । दामन्नगमाइ परलोए ॥ ४७ ॥

पच्चखाण एणीपरे सेवीने । ज्ञावे करी जेम श्री जिनेश्वरे देखाम्डयुं तेम ।

पच्चक्काणमिणं से–विऊण ज्ञावेण जिणवरु दिट्ठं ॥

पाम्या अनंता जीव। सास्वत सुख बाधा जे पीम्डा तेणे रहीत एवुं ॥ ४८ ॥

पत्ता अणंत जीवा । सासयसुक्खं अणाबाहं ॥४८॥

ए रीते श्री पच्चक्काण नामे त्रीजी ज्ञाष्य समाप्त.

॥ इति श्रीपच्चक्काणज्ञाष्यं समाप्तं ॥

हवे इंद्रियशतक टबार्थ कहे छे ॥

॥ अथ इंद्रियशतक प्रारभ्यते ॥

तेज नीश्चे सूरो तेज नीश्चे । पंम्डित वा तत्त्वनो जाण तेहनेज हुं प्रसंसु छुं नीत्य वा सदा।

सुच्चिय सूरो सोचेव । पंम्डिउ तं पसंसिमो निच्चं ॥

इंद्रिरूपीया चोरोए सदा वा। नथी लुटयुं जे मनुष्यनुं चारीत्ररूप

नीरंतर । धन ते ॥ १ ॥

इंदियचोरहिं सया । न लुहिअं जस्स चरणधणं ॥ १ ॥

इंद्रिरूपीया चंचल घोमा । दुर्गति पंथे दोमी रह्या छे नीत्य वा अहर्नीस ॥

इंदियचवलतुरंगे । दुग्गइ मग्गाणु धाविरे निच्चं ॥

तेहने जावि वा विचारी ज रोके वीतरागनां वचनरूप रासमी वनुं वा संसारनुं सरूप । ये करीने ॥ २ ॥

जाविअजवसरूवो । रुंजई जिणवयणरसीहिं ॥२॥

इंद्रिरूप धुतारा वा ठगने मो तलना फोतरा मात्र पण वेइस होटा । नही वीस्तरवा ।

इंदियधुत्ताणमहो । तिलतुसमित्तंपि देसु मा पसरं ॥

ने जो पसरवा दीधा तो जीहां एक क्षण ते पण वर्ष क्रोम स नीश्चे । मान दुःख थसे ॥ ३ ॥

जई दिन्नो तो नीउ । जह्न खणो वरिसकोमिसमो ॥३॥

नही झीती इंद्रियो जेणे ते काष्ठ वा लाकमानी परे घुणवा काष्ठ हनुं चारीत्र । ना कीमाये करयुं असार तेहवुं छे ।

अजि इंदिएहिं चरणं । कठंव घुणेहिं कीरई असारं ॥

ते कारण माटे हे धर्मअर्थी । झीतवी इंद्रियो उद्यमे करीने ॥४॥

साहासीकथी धीरपणे ।

तो धम्मत्थीहि दढं । जइअवं इंदिय जयंम्मि ॥ ४ ॥

जेम मूरखपणे कोमीने अर्थे । क्रोम रत्न हारे वा ठगाय कोई नर॥

जह कागिणीइ हेउं । कोमिं रयणाण हारए कोई ॥

तेम अल्प सुख भ्रांतीथी विष जीव गमावे छे मोक्षनां सुख यमां रक्त थया । प्रते ॥ ५ ॥

तह तुच्छविसयगिद्धा । जीवा हारंति सिद्धिसुहं ॥ ५ ॥

तीलमात्र प्रमाणे विषयनां । ते जोगव्याथी दुःख वली मेरुपर्वत
सुखने । ना शिखरथी पण मोहोटां अती ॥

तिलमित्तं विसयसुहं । दुहं च गिरि राय सिंग तुंगयरं॥

ते जोगवतां क्रोडयो जवे प मोट हवे जेम जाणे तेम करजे
ण नही छुटे । ॥ ६ ॥

जवकोडिहि न निट्ठइ । जं जाणसु तं करिज्जासु ॥६ ॥

जोग जोगवतां मीठा पण कर्म कींपाकनां फल तुल्य खातां
उदय आवे करूवा । मीठां ए ॥

जुजंता महुरा विवाग विरसा किंपागतुल्ला इमे ।

खसनुं खणवुं सदाय दुःख उपजाव आपे नीजमत्तीये मानेला
णहार छे । सुखवालाने ॥ ७ ॥

कच्छुअ कंडुअ अणंव दुक्कजणया दाविंति बुद्धिंसुहे७॥

मध्यान्हे रणमां मृग पाणीनी । सततं वा हमेस खोटा अजीप्राय
ज्रांतीथी आतुर थयो थको । संधीपद

मद्यन्ने मयातिन्नअव्व सययं मिच्छाभिसंधिप्पया ।

जोगव्या थका आपे माठी जो । गहन दुःखे पार पामीये एहवा
नीमां जन्म । जोग मोहोटा वैरी ॥ ७ ॥

जुत्ता दिंति कुजम्मजोणिगहणं जोगा महावैरिणो॥८॥

समरथ थइये अग्नि वारवाने । पाणीये करीने वलतो पण निश्चे
सक्का अग्गी निवारेउं । वारिणा जलिउवि हु ॥

सर्व समुद्रनां पाणीये करी । कामरूप अग्नि दुःखे नीवारी स
ने पण । कीये ॥ ए ॥

सव्वोदहि जलेणावि । कामग्गी दुन्निवारउ ॥ए॥

विषनीपरे मुखे प्रथम मी ग अति। पण परीणामे अतिसये दारुण एह वा वीषय ॥

विसमिव मुहंमि महुरा।परिणाम निकाम दारूणा विसया

हे जीव अनंतोकाल तें भोगव्या। आजपण मुकवा नथी सुं जुक्त१०

काल मणंतं भुत्ता। अज्जवि मुतुं न किं जुत्ता १०॥

वीषयरस रूप मदीराये उन्मत थयो थको। जुक्त अजुक्त प्रते नथी जाणतो रे जीव ॥

विसयरसासवमत्तो। जुत्ताजुत्तं न याणई जीवो॥

झुरीसदिनपणे करी पछी। पामे नरकनां दुःख मोहोटां भयंकरा ११

झुरइ कलुणं पच्छा। पत्तो नरयं महाघोरं ॥ ११ ॥

जेम लिंबना वृक्षे उपन्यो जे। कीडो ते लिंबनो रस कटुके पण माने मीठो।

जह निंबदुमुप्पन्नो। कीडो कडुअंपि मन्नए महुरं ॥

तेम मोक्षनां सुखथी उपरांठा वा उलटा। संसारना जन्म जरा रोगादिक दुःखने सुख कहेछे ॥ १२ ॥

तह सिद्धिसुहपरुक्खा। संसारदुहं सुहं बिंति ॥ १२ ॥

रे जीव! अथीर चंचल वा चपल। क्षणमात्र सुखकारकएहवां पापने

अथिराण चंचलाण य। खणमित्त सुहंकराण पावाणं॥

दुःखकारी गतीउनां कारण भत्येथी। वीरम्य वा पाछो उसर एहवा भोगो थी ॥ १३ ५

दुग्गइ निबंधणाणं। विरमसु एआण भोगाणं ॥१३ ॥

पांम्या वा भोगव्या आंख कां न. योगवीषय ते काम काया मुख नासिकायोग ते भोग। वैमानिक देवताने वीषे भुवनपती आदी देवने विषे तेमज मनुष्यने विषे ॥

पत्ताय काम भोगा । सुरेसु असुरेसु तहय मणुएसु ॥

तोहे पण न थइ जीव तुं जेम अग्नि सघलां लाकडां नांख
जने त्रप्ती वा संतोष । वाथी तेम ॥ १४ ॥

न य जीव तुष्ठ तित्ती । जलणस्सव कठनियरेणा॥१४॥

जेम किंपाकवृक्षनां फल दर्शना मधुर रसे करी भला वरणे क
दिके मनोहर । री खातां वा भोगवतां थकां ॥

जहाय किंपाग फलामणोरमा।रसेण वन्नेणय भुजमाणा

ते फल खुटाडे जीवत प्रतें पेट एहवी उपमा काम गुणनी छे
मां पचतां थकां । उदय आवे थके ॥ १५ ॥

तेखुड्डुएजीविअ पचमाणा। ए उवमाकामगुणा विवागे१५

सर्व गीत ते केवल वीलाप छे । सर्व नाटक जीवने दुःखदाइ छे॥

सव्वं विलवियं गीअं । सव्वं नहं विडंबणा ॥

समस्त आभूषण वा घराणां सघलां काम छे ते असातादाय
भाररूप छे । क छे ॥ १६ ॥

सव्वे आभरणा भारा । सव्वे कामा दुहावहा ॥ १६ ॥

देवताना स्वामी मनुष्यना स्वा राज आदे उत्तम पुद्गलीक
मीत्वपणुं । भोगो पण ॥

देविंद चक्कवहि–त्तणाइं रज्जाइं उत्तमा भोगा ॥

पाम्यो जीव ते पण घणी तो पण नही हुं त्रप्ती पाम्यो ते
वार वा अनंतिवार । थी ॥ [illegible]॥

पत्तो अणंतखुत्तो । न य हं तत्तिं गउ तेहिं ॥ १७ ॥

आ चारगति संसार चक्र भ्रमणे । समस्त पुद्गल में घणीवार ॥

संसार चक्कवाले । सव्वेविअ पुग्गला मए बहुसो ॥

आहार्‍या सरीरादिकपणे प्रणमा तोहे पण न पाम्यो ते भो

थ्या ।　　　　　गथ्याथी त्रप्ती हुं ॥ १७ ॥

आहारिआय परिणा–मिआय नय तेसु तित्तो हं ॥१८॥

लेवापणुं होय जोग विषय। पण अजोगी जीव न लेपाय सर्व कर्मे॥

उवलेवो होइ जोगेसु ।　　अजोगी नो विलिप्पई ॥

जे जोगी नर ते फरे संसारना। जे अजोगी नर ते मुकाय सर्व दुःखमां　　　　प्रकारनां कर्मथी ॥ १९ ॥

जोगी जमइ संसारे ।　　अजोगी विप्पमुच्चई ॥१९ ॥

लीलो तथा सुको ए बे आपस मां अथडाया ।　　एहवा गोला माटीमयना ॥

अल्लो सुक्को य दो छुढा ।　　गोलया मट्टिआमया ॥

ते बे नांख्या वा पटक्या जीं। तेहमां जे लीलो हतो तेतो तीहां त उपर ।　　　　चोटी रह्यो ॥ २० ॥

दोवि आवडिआ कूडे। जो अल्लो सो तह लग्गई २०

ए रीते चोटे वा वलगे माठी मती वा बुद्धीना धणी ।　　एहवा जे नर कामनी लालसा वा इछावाला ॥

एवं लग्गंति दुम्मेहा ।　　जे नरा कामलालसा ॥

ने जे विरतीवंतो ते काम जोगमां नलागे। जेम सुका गोलानीपरे२१

विरत्ताउ न लग्गंति ।　　जहा सुक्केअ गोलए ॥ २१ ॥

घास तथा काष्टथी अग्नि त्रप्ती पामे ।　　लवणसमुद्र हजारो नदियोथी न त्रप्ती पामे ॥

तणकठेहिं च अग्गी ।　　लवणसमुद्दो नईसहस्सेहिं ॥

तेम न आ जीवने सकीये । त्रप्ती करवाने काम जोगथी ॥२२॥

न इमो जीवो सक्का ।　तिप्पेउं काम जोगेहिं ॥ २२ ॥

भोगवीने पण भोगनां सु ख प्रते । देवतानां मनुष्य भूमीचर तथा विद्याधरमां वली प्रमादे करी॥

भुत्तुणवि भोगसुहं । सुरनरखयरेसु पुण पमाएणं ॥

पीमाय नरकने वीषे महा बीहामणा । उकलतुं महा उष्ण त्रांबु पीतां थकां ॥ २३ ॥

पिज्जइ निरएसु भेरव । कलकलतउ तंबपाणाइं॥१३॥

कोण तेहवो ने के लोने करी न हणायो कोनुं न रमणीये भोलव्युं हृदय ते हवो ॥

कोलोभेण न निहउ। कस्स न रमणीहिं भोलिअंहिअयं

कोने मरणे नथी ग्रहण कर्यो। कोण लीन नथयो वीषय थकी १४

को मच्चुणा न गहिउ। को गिद्धोनेव विसएहिं ॥१४॥

हवे विषयनां सुख केवां ने अल्पका ल सुख बहुकाल दुःख । अति कामथी दुःख अ कामनाथी सुख ॥

खणमित्त सुक्का बहुकालदुक्का । पगामदुक्काअनिकाम

संसारमां सुखथी मुकाववुं तेहथी खाण अनरथनी ने [सुक्का॥

वीपरीत थया । ए काम भोग

संसारसुक्कस्सविपक्कभूआ। खाणी अणत्थणउकामभो

समस्त ग्रहने उपजावणहा मोहोटो ग्रह सघला दु [गा॥२५॥

र एहवो । खणने प्रगट करणहार एहवो ॥

सव्व गहाणं पभवो । महागहो सव्वदोस पायही ॥

कामरूपीउ ग्रह दुरात्मा वा मागे । जेणे●री व्याप्त थयुं ने समस्त जगत् ॥ २६ ॥

कामग्गहो दुरप्पा । जेणभिभूअं जगसव्वं ॥ १६ ॥

जेम खसवालो खसप्रते। खणतोथको दुःखने पण माने ने सुखप्रते॥

जह कच्छुल्लो कच्छुं । कंडुअमाणो दुहं मुणइ सुक्कं ॥

मोहे मुंकाया आतुर थका जे मनुष्य । तेम काम जे दुःख तेहने सुख करी कहे छे ॥ २७ ॥

मोहन्नरा मणुस्सा । तह कामदुहं सुहं बिंति ॥२७॥

साल समान ए काम छे वीष समान पण ए काम छे । काम तेज सर्प जे उग्र विषवंत तेहवी उपमाये छे ॥

सल्लं कामा विसं कामा । कामा आसीविसोवमा ॥

ते कामनी प्रार्थना करतां थकां । अणन्नोगवे पण अति कामवंछाथी पाय दुर्गती ॥ २८ ॥

कामे पत्थे माणा । अकामा जंति दुग्गई ॥२८॥

वीषयनि वांछा जोतो वा अपेक्षा राखतो जे जीव ते । पमे संसाररूप समुद्र घोर वा बीहामणामां ॥

विसए अवइक्कंता । पमंते संसारसायरे घोरे ॥

ने जे जीव विषय थकी नीरपेक्ष वा अणवंछक ते । तरे वा पार पामे संसाररूप कंतार थकी ॥ २९ ॥

विसएसु निराविख्खा । तरंति संसारकंतारे ॥२९॥

छलाया वा ठगाया वीषयनी अपेक्षावंत । ने जेणे वीषयनी अपेक्षा न करी ते गया अविघ्नपणे ॥

छलिआ अवइक्कंता । निरावइखा गया अविग्घेणं ॥

ते कारण माटे प्रवचन वा सीद्धांतनो एज सार छे । कामथी नीरापक्षपणे थवुं कामवांछा न करवी ॥ ३० ॥

तम्मा पवयण सारे । निरावइक्खेण होअव्वं ॥३०॥

वीषयनी अपेक्षा राखेतो जीव पमे संसार समुद्रमां । वीषयनी अपेक्षा न राखेतो तरे दुस्तर भव उघ समुद्र ॥

विसयाविख्खो निवमइ । नराविख्खो तरइ दुत्तरन्नवोहं ॥

जेम देवीना द्वीपमां गएला ए न्नाइ बेनुं द्रष्टांत वीचारवुं॥३१॥
जिमरक्षीत तथा जिनपाल।

देवीदीवसमागय–न्नाउअजुअलेण दिठंतो ॥ ३१ ॥

जे अति आकरां डुःख। जे वली सुख उत्तम वा श्रेष्ठ त्रणलोकमां

जं अइ तिरकं डुरकं। जंच सुहं उत्तमं तिलोअंमि॥

ते जाणजे हे न्नव्य वीषयनी। व्रध्धी ते डुःख हेतु ने खय ते सुख हेतु सर्व ॥ ३२ ॥

तं जाणसु विसयाणं। वुढ्ढिरकयहेउअं सवं ॥ ३५ ॥

इंद्रियोना वीषयमां जे आसक्त वा लीन बे ते। पमे बे संसाररूप समुद्रमां जीव वा प्राणी॥

इंदिअविसयपसत्ता। पमंति संसारसायरे जीवा ॥

जेम पंखीनी बेदाइ पांखो ने हेठो पमे। तेम मनुष पण न्नला शील आचार गुणरूप पांख रहीत ॥ ३३ ॥

परिकव छिन्नपरका। सुसीलगुणपेहुणविहूणा ॥३३ ॥

न जाणे जेम चाटतो थको। मोहोटुं हाम्कुं जेम सुनक वा कुतरो

न लहइजहा लिहंतो। मुहल्लिअं अठिअं जहासुणउ॥

पोताना सोसे तालुआनी रसी प्रते। वीशेष चाटतो थको मानेबे सुख प्रते ॥ ३४ ॥

सोसइ तालुअरसिअं। विलिहंतो मन्नए सुरकं ॥ ३४ ॥

स्त्रीनी कायानो सेवनार वा न्नोगवनार। न पामे कांइ पण सुख तेम पुरुष तो पण ॥

महिलाणकायसेवी। न लहइ किंचिवि सुहं तहा पुरिसो॥

ते मानेबे रांक वा बापमो। आपणी कायाने परिश्रम वा खेद करी सुख प्रते ॥ ३५ ॥

सो मन्नए वराउ। सयकायपरिस्समं सुरकं ॥ ३५ ॥

अतिसय सम्यग् प्रकारे जोतां थकां। कीहांइ केलीमां वा क्रीमामां नथी जेम सार ॥

सुट्ठुवि मग्गिज्जंतो। कहवि कयलीइ नत्थि जह सारो॥

इंद्रीना वीषयमां तेम। नथी सुख जलुं पण वा अतिसयपणे जोजे तुं ॥ ३६ ॥

इंदियविसएसु तहा। नत्थि सुहं सुट्ठवि गविठं ॥ ३६ ॥

स्त्रीना शृंगाररूपीया तरंग वा कल्लोल। वीलासरूप वेला वा वेहवानी ताण जोबनरूप जले ॥

सिंगारतरंगाए। विलासवेलाइ जुव्वणजलाए ॥

कीया कीया जगमां पुरुष जे एहवी। नारीरूप नदीमां न रुबे एटले काकोक्तीये रुबेज ॥ ३७ ॥

के के जयंमि पुरिसा। नारिनईए न बुड्डंति ॥ ३७ ॥

शोकरूपतो नदी डुरीत वा पापरूप गुफा ॥ कपटनी कुंमी वा ज्ञाजम एहवी स्त्री कलेसनी करणहारी।

सोअ सरी डुरिअदरी। कवमकुमी महिलिआ किलेस करी॥

वैररूप अग्नि प्रगट करवाने अरणीना काष्ट समान। डुःखनी खाण सुखनी प्रती पक्षी वा उपरांठी ॥ ३८ ॥

वइर विरोयण अरणी। डुक्करवणी सुखपडिवक्का ३८॥

अजाण्युं मननुं जे पराक्रम वा सामर्थ्य। साथे साचो कुण जे उत्तम नासी पार पामे ॥

अमुणीअ मण परिकम्मो। सम्मं कोनाम नासिउंतरइ॥

कंदर्प वा मन्मथनां बाणनुं प्रसर तेहनो समोह एहवी। दृष्टी होजे मृगाक्षी वा मृगलोचनानां ॥ ३ए ॥

वंम्मह सर पसरो हे । दिठि छोहे मयंच्छीणं ॥ ३९ ॥

परीहरवा तज ते कारण माटे तेहनो। इष्टी जेम द्रष्टीवीष सर्प तेम॥ सर्पणी समान ।

परिहरसु तउ तासिं । दिठिंदिठी विसस्सवअहिस्सजं

हे आत्मा ताहरा चारीत्र गुणरूप

रमणी वा स्त्रीतेहनांनयणबांण। जे प्राण तेहने नास पमाडसे ४०

रमणिनयणबाणा । चरित्तपाणे विणासंति ॥४०॥

सिद्धांतरूप जे समुद्र तेहनो पार गामी होय तो पण । विशेषे इंद्रिय जीतेलो पण सूरो होय तो पण ॥

सिध्दंत जलहि पारं—गउवि विजइंदिउवि सूरोवि ॥

मन थीर होय तो पण एहवा नर पण छलाय । जुवती वा स्त्रीरूपिणी पीसाचणी क्षुद्र वा माठीथी ॥ ४१ ॥

दढचित्तोवि छलिजइ । जुवइपिसाईहि खुद्दाहिं ॥ ४१ ॥

मीण मांखण वीढवे वा ढीलां थाय । जेम ते मीण मांखण जाय अग्नि ना समीपमां ॥

मयण नवणीयविलउ। जह जायइ जलण संनिहाणंमि॥

तेम स्त्रीनां समीप जवाथी । ढीलुं थाय मन मुनिनुं पण तो बीजानुं शुं कहेवुं ॥ ४२ ॥

तह रमणिसंनिहाणे । विद्दवइ मणो मुणीणंपि ॥ ४२ ॥

नीची गती छे जेहनी पाणी सही त छे । जोवा योग्य मंथरगतिये सहीत एहवी ॥

नीअंगमाहिं सुपउहराहिं । उप्पिच्छ मंथर गईहिं ॥

स्त्री अने नीम्नगा वा नदि तेहनी परे । परवत मोहोटा पण छेदे वा भांगी नांखे ॥ ४३ ॥

महिलाहिं निम्मगाहिव । गिरिवरगुरुआवि भिज्जंति ४३

वीषयरूप जल छे जेहमां वीलास वा भोग हावभाव रूप
मुझावुं ते रूपकलण । जलचर तेणे आकीरण भरेलुं ॥

विसय जलं मोहकलं । विलासविब्बोअ जलयराइन्नं ॥

मद वा अहंकाररूप मगरएहवा । तरीया समुद्र प्रते धीर पुरुषो ४४

मय मयरं उत्तिन्न । तारुन्न महन्न वंधीरा ॥ ४४ ॥

यद्यपी वा जो पण घरवास वली तपे करी दुरबल थयुं छे अंग
नो सर्व तज्यो छे संग जेणे। तथापी संसारमां पडे ॥

जइवि परिचत्त संगो । तव तणुअंगो तहावि परिवडइ॥

स्याथी स्त्रीना संसर्ग वा कोनीपरे पडे जेम उपकोशाने भुव
मेलाप परीचयथी । ने सिंहगुफावासी साधुनी परे ॥४५॥

महिला संसग्गीए । कोसा भवणूसियमुणिव्व ॥ ४५ ॥

समस्तग्रंथी मुक्योछे जेणे।सीतलभुत थयोछे जे प्रसांतमनछेजेहनुं

सव्वग्गंथविमुक्को । सीईभुउ पसंतचित्तो अ ॥

एहवो जे पामे मुक्तीनां सुख ए न पामे चक्रवृतीपणुं पामे
हवा नीर्लोभीपणाना गुणने । थके पण ॥ ४६ ॥

जं पावइ मुत्तिसुहं । न चक्कवट्टीवि तं लहइ ॥ ४६ ॥

श्लेष्म वा बलखामां पडेली जेम न उघरी सके मांखी पण
जे आपणा सरीरने पण मुकावाने ॥

खेलंमि पडिअमप्पं । जह न तरइ मच्छिआविमोएउं ॥

तेम वीषयरूप श्लेष्ममां न मुकावी सके आपणा आत्माने
पड्या जे मांखी जेवा । कामे अंध नर ॥ ४७ ॥

तह विसयखेलपडिअं । न तरइअप्पंपि कामंधो॥४७॥

जे लहे वा पामे वीतराग जे सुख ते तेज जाणे नीश्चे न जाणे

केवली । ते सुख बीजो कोइ ॥

जं लहइ वीअराउ । सुक्खंतंमुणाईसुच्चिअ न अन्नो ॥

जेम न प्रताशुकर वा जुंमसुर। जाणे देवलोकनां सुख प्रते॥४८॥

नहि गत्ता सूअरउ । जाणइ सुरलोइअं सुक्खं ॥ ४८॥

जे आजपण जीवने । वीपयने वीषे दुखना आश्रमने वीषे प्रतीबंध

जं अज्जवि जीवाणं । विसएसु दुहासू वेसू पमिबंधो ॥

ते न जाणे गुरुआइने पण । अकंपनीक वा नही उलंघवा योग्य छे मोहोटो मोह ॥ ४ए ॥

तं नज्जइ गुरुआणावि । अलंघणीज्जो महामोहो॥४९॥

जे कामे करी आंधला रमे वीषयने वीपे ते जीव संका जीव छे । रहीतपणे ॥

जे कामंधा जीवा । रमंति विसएसु ते विगयसंका ॥

जे वली जिनवचने राता वा ते जीव बीहीकण थइ तेहथी लीन छे । वीरमे वा पाछा हठे छे ॥५०॥

जे पुण जिणवयणरया । ते जीरू तेसु विरमंति ॥५०॥

असुची मूत्र विष्टाना प्रवाहरूप। वमनपीत्त नसो मेजानुं फोफसं॥

असुइ मुत्त मल पवाहरूवयं। वंत पित्त वस मज्ज फोफसं

मेदा मांस घणा हाडनो करं चांबडीये करी ते सर्व प्रगटीत वा ढीत । ढांकेलुं एहवुं स्त्रीनुं अंग ॥ ५१ ॥

मेअ मंस बहुहड्ड करंडयं। चम्ममि तं.पच्छाइयं जुवइ अं

मांसे मूत्रे वोष्टाए करी मीश्री नाकनो मेल श्लेष्म [गयं॥५१॥ त वली । आदे असुची झरतुं ॥

मंसं इमं मुत्तपुरीसमीसं । सिंघाण खेलाइअ निझरंतं॥

एहवुं ए अनीत्य क्रमीयानुं घर ए। पासला समान नरने कीया

नरने जे बुद्धीहीन तेहने ५१

एअं अणिच्चं किमिआण वासं। पासं नराणं मइ बाहिरा

पासले करीने पांजरे करीने। बंधायछे चोपद तथा पंखी॥ (णं५२

पासेण पंजरेण य। बध्यंति चउपयाय पक्खीइ॥

एम स्त्रीरूप पांजराए करीने। बंधाया पुरुष कलेसने पामे वा सहे५३

इअ जुवईपंजरेण। बद्धा पुरिसा किलिस्संति॥ ५३॥

अहो लोको मोहरूपीउ मोहो जे कारण माटे हमारा जेहवा

टो मल्ल छे। पण नीश्चे॥

अहो मोहो महामल्लो। जेणं अम्मारिसावि हु॥

जाणता बुझता पण अनी तोहे पण वीरमता नथी एक क्षण

त्य संसारीक संबंध। वा दश पल कालमात्र नीश्चे॥ ५४॥

जाणंतावि अणिच्चत्तं। विरमंति न खणंपि हु॥ ५४॥

जुवती वा स्त्री संघाथे संसर्ग जाणे संसर्ग करेछे समस्त दुःखनी

वा मेलाप करतो थको। साथे॥

जुवईहिं सह कुणंतो। संसग्गिं कुणइ सयलदुक्खेहिं॥

नथी उंदरनेसंसर्गवा मेलाप करवो। थाय सुख संघाथेबीलाडानो५५

नहिमूसगाण संगो। होइ सुहो सह बिलाडेहिं॥५५॥

वासुदेव महादेव ब्रह्मा। चंद्र सूर्य स्वामी कार्त्तकादिक पण जे देव॥

हरिहरचउराणण-चंदसूरखंदाइणोवि जे देवा॥

स्त्रीनुं दास वा चाकरपणुं। करे ते माटे धीक्कार धीक्कार वीषयनी

त्रस्नाने॥ ५६॥

नारीण किंकरत्तं। कुणंति धिद्धी विसयतिण्हा॥ ५६॥

सीत वा ताढ्य उस्न वा ताप स्त्रीने वीषये आसक्त थया थका

ते सहन करेछे मूर्ख नर अवीवेकवंत।

सियंच जणंच सहंतिमूढा। इछीसु सत्ता अविवेअवंता॥

जे इलाची नामे सेठपुत्रनी परे तजीने स्वजाती प्रते। जीवीत वली नाम पामे रावण प्रतीवासुदेववत् ॥ ५७ ॥

इलाइपुत्तंव चयंति जाई। जीअं च नासंति अ रावणुव

बोली न सके जीवनां। घणां वा जलां डुक्कर एहवा पापकारी चरीत्र प्रते। (॥५७॥

वुत्तूणवि जीवाणं। सुडुक्कराइंति पावचरियाइं॥

एक जीले समस्या करीपूछ्युं हे प्रभु। ते वचन सांजलीवैरागेचारीत्र जे ते तेहनो उत्तर दिधो ते सातेज। लीधुं ते मुनिने नमो ॥५८॥

जयवं जासा सासा। पवाए सोइ णमो ते ॥ ५८ ॥

जलना बींडुवत् चपल एहवुं जीवीतव्य अल्पकाल रहे। अथीर वा चपल एहवी लक्ष्मी वीनासी सरीर छे।

जलल्लवतरलं जीअं। अथिरा लछीवि जंगुरो देहो॥

ते तुछ वा थोडा सुख जमे वा तुछ कामजोग सेवेछे ते। कारण वा हेतु छे डुःख लखो गमेना ॥ ५ए ॥

तुछाय काम जोगा। निबंधणं डुक्कलरकाणं ॥५ए॥

हाथी जेम पंकील वा कीचडवा देखतो थको थल वा कीनारानी ला जलमां खुंची रहेलो ते। जूमो पण न आवी सके कीनारे॥

नागो जहा पंकजलावसन्नो। डुहुंथलं नाजिसमेइ तीरं॥

एम जीव कामगुणमां ग्रध्र वा लीन थया ते। जला धर्म मारगे नथी रक्त वा लीन थता हवा ॥ ६० ॥

एवं जीआ कामगुणेसु गिद्धा। सुधम्ममग्गे न रया हवंती [॥६०॥

जेम वीष्टाना पुंज वा ढगलामां खुच्यो जे। क्रमी वा कीडो सुख प्र ते माने सदाकाल।

जह विठ्ठपुंजखुत्तो । किमी सुहं मन्नए सयाकालं ॥
तेम वीषयरूप असुचीमां जीव ते पण जाणे सुख मुर्ख ॥६१॥
रक्त वा लीन जे ।
तह विसया सुइ रत्तो । जीवोवि मुणइ सुहं मूढो ॥६१॥
जेम समुद्र जले करी न पुरा य वा दोहीलो पुराय
तेम नीश्चे दुःखे करी पुराय आ जीव ।
मथरहरोव जलोहिं । तहवि हु डुप्पूरउ इमे आया ॥
वीषयरूप आंमीस वा मांस नवो नव थाये नही त्रपती ॥६२॥
मां ग्रध थयो थको ।
विसयामिसंमि गिद्धो । नवे नवे वच्चइ न तत्तिं ॥६२॥
वीषयने वीषये आर्तवंत जे जीव ते ।
उन्नटरूप आदेमां वीवीध वा ना ना प्रकारमां ॥
विसयविसट्टा जीवा । उप्परूवाइएसु विविहेसु ॥
नवसत्त सहश्र डुर्लनं । नथी जाणता गया पण आपणा जन्म६३
नवसयसहस्स डुलहं। न मुणंति गयंपिनिअजम्मं॥६३॥
चेष्टा करे वा रहे वीषयथी पर वस थएला
मुकी लाजने पण केटलाएक संका रहीत ॥
चिठ्ठंति विसयविवसा । मुत्तु लज्जंपि केवि गयसंका ॥
नथी गणता केटलाएक म रण प्रते ।
विषयरूप अंकूश साध्या जीव वा प्राणी ॥ ६४ ॥
न गणंति केवि मरणं । विसयंकुससल्लिपा जीवा ६४॥
विषयरूप विष थकी जीव । श्री वीतराग कथीत धर्म प्रते हारी ने खेदनी वात के नरके ॥
विसयविसेणं जीवा । जिणधम्मं हारिउण हानरयं ॥

जायछे जेम चीत्रमुनिये घणु वार्यो भाइ ब्रह्मदत्त चक्रवर्त्तीनृप ६५

वच्चंति जहा चित्तय । निवारिज बंभदत्तनिवो ॥ ६५ ॥

धीक्कार धीक्कार हो तेहवा नरोने । जे जिनेश्वरनां वचनरूप अमृत पण मुकीने ॥

धीद्धी ताणनराणं । जे जिणवयणा मयंपि मुत्तूणं ॥

चारगतीमां भ्रमणरूप वीटंबणानुं कारण पीएछे वीषयरुप मदिरा आकरी ॥ ६६ ॥

चउगइ विम्भंबण करं । पियंति विसयासवं घोरं ॥ ६६॥

मरणांत कष्ट आवे थके पण दीन वचन । मान वा अहंकार धारी जे पुरुष न बोले ॥

मरणेवि दीणवयणं । माणधरा जे नरा न जंपंति ॥

ते नर पण नीश्चे करे वा बो ल्यार्थी स्त्रीना स्नेहरूप ग्रह थकी ले ललीत वा दीनवचन । घेहेला नर ते ॥ ६७ ॥

तेवि हु कुणंति लल्लिं । बालाणं नेहगहगहिला ॥६७॥

शक्र वा इंद्र पण नही सामर्थ थाय । माहात्म्य वा महीमा आम्बर वीस्तर्यो जेहनो ॥

सक्कोवि नेव संकइ । माहप्पमम्फुप्फरंजएजेसिं ॥

तेहवा पण नरने नारी वा स्त्रीये । कराव्युं आपणुं दासपणुं ॥६८॥

तेवि नरा नारीहिं । कराविआ निययदासत्तं ॥६८॥

जादवनो पुत्र मोहोटा आत्मानो धणी । नेमनाथ प्रभुनो भाइ वली व्रतधारी वली ते भवमां मोक्षगामी ॥

जउनंदणो महप्पा । जिणभाया वयधरो चरमदेहो ॥

एहवो रहनेमी गफामां रहे राजिमती संघाथे वा उपर वीषयबुध्दि करी ॥ ६९ ॥ लो तेणे राजमती साधवीनी

रहनेमी रायमई । रायमई कासिहि विसया ॥ ६ए ॥

मदनरूप पवने करीने जो पण ते हवा ! मेरुपरवत जेहवा अचल पुरुष चल्या ॥

मयण पवणेण जइ ता–रिसाविसुरसेलनिच्चला चलीया

तो पाका पांदमा जेवा प्राणीजनी। बीजा जीवोनी शी वातकहेवी ७०

ता पक्कपत्त सत्ताणं । इअर सत्ताण कावत्ता ॥ ७० ॥

जीते सुखे करीने नीश्चे । लिंह हाथी सर्प आदे मोहोटा ॥

जिप्पंति सुहेणं चिअ । हरिकरि सप्पाइणो महाकूरा॥

पण एक नीश्चे डुःखे जी तवा योग डे । एक कंदर्प ते केहवो डे करनार डे मोक्षसुखथी वीपरीत ॥ ७१ ॥

इक्कुच्चिय डुज्जेउ । कामो कयसिवसुहविरामो ॥ ७१ ॥

वीखमी वा वाकी डे विषयनी तरस । अनादीकालनी नवनावना जीवने ॥

विसमा विसयपिवासा । अणाइ नवनावणाइ जीवाणं॥

अति डुर्जेय डे इंद्रियो । तेमज चपल एहवुं चीत्त मन ॥ ७२॥

अइ डुज्जआणि इंदि–आणि तह चंचलं चित्तं ॥७२॥

मागो मल उपजे अरती उपजे असुख वा नही सुख उपजे । रोग थाय दाघज्वरादिक घणां प्रकारनां डुःख थाय ॥

कलमलअरइअसुक्खा । वाही दाहाइ विविहडुक्खाइं ॥

जावत् मरण पण नीश्चे था य वीजोगे आदे । संपजे वा थाय कोने जे प्राणीने कामे तपाव्या डे तेहने ॥ ७३ ॥

मरणंपि हु विरहाइसु । संपज्जइ कामतविआणं ॥ ७३॥

पांच इंद्रिना विषय प्रसंगने अर्थे ।

पंचिंदिय विसय पसंगरेसि ।

मन वचन काया ए त्रण नही संवरीस्यतो ॥

मण वयण काय नविसंवरेसि ॥

ते वाहे छे काती वा छरी गलानी जग्याये ।

तं वाहिसि कत्तिअ गलपएसि ।

जो आठ कर्म नही नीजरे वा नही घटाडे तो ॥ ७४ ॥

जं अठकम्म नावि निज्जरेसि ॥ ७४ ॥

स्युं हे जीव तुं अंध छे ? स्युं अथवा तें धंतुरो खाधेल छे

किं तुमंधोसि किंवासि धत्तूरिउ ।

अथवा स्युं संनीपाते करी वेंटाएलो छे ? ॥

अहव किं संनिवाएण आउरिउ ॥

तुं अमृत समान धर्म जेते विषनीपरे अवगणे छे ।

अमयसम धम्म जं विसव अवमन्नसे ।

वीषयरूप वीष वीषम वा आकरुं ते अमृतपरे बहु मानेछे ॥७५॥

विषय विस विसम अमियंव बहु मन्नसे ॥ ७५ ॥

तेहज तहारुं ज्ञान वीज्ञान गुणनो आडंबर ।

तुज्झि तुह नाण विन्नाण गुणडंबरो ॥

अग्निनी झालाने वीषे पडतो जेह जीव नीरन्तर ॥

जलणजालासु निवडंतु जीयनिप्परो ॥

प्रकृती वीपरीत कामने वीषे जे राचे छे ।

पयइ वामेसुं कामेसुं जं रज्जसे ।

जेणे करी वली वली पण नरकनां दुःखनीअग्निनी झालमां पचीस [॥७६॥

जेहिं पुण पुणवि नरयानले पच्चसे ॥७६॥

बालीने बावनाचंदन राखने अर्थे ।

दहइ गोसीस सिरिखंड बारकए ॥

बोकमो लेवाने अर्थे ऐरावण हाथी वेचे ।

ठगल गहणठमेरावणं विकए ॥

इठीत दाइ कल्पव्रक्क तोमीने एरंमो ते वावे ।

कल्पतरु तोमि एरंम सो वावए ।

जुज वा थोमा वीषयने अर्थे मनुषपणुं हारे ठे ॥ ७७ ॥

जुजि विसएहिं मणुअत्तणं हारए ॥ ७७ ॥

असास्वतुं जीवीतव्य जाणी । मोक्कमारग जाणता थका ॥

अधुवं जीवअं मचा । सिद्धिमग्गंविआणिआ॥

नीवरतज्यो वा पाठा ठसरज्यो नोगथी । आयु थोमुंआपणुं ॥७०॥

विणिअहिज्ज नोगेसु । आउं परामि अप्पणो ॥७८ ॥

मोक्कमार्गमां रह्याठे तोहे पण । जेम डुर्जय ठे जीवने पांच वीषय॥

सिवमग्ग संठिआणवि। जह डुजेआ जिआणपण विसया॥

ते बीजुं कांइ पण जगत्मां । दुर्जय नथी समस्त एटले सर्व जगतमां वीषय समान ॥ ७ए ॥

तह अन्नं किंपि जए । डुजेअं नहि सयलेवि ॥७ए॥

सवीटक ठत्नटरूप जेह । दीठाथी मोह पामे जेह मन स्त्रीनुं॥

सविमं ठप्पम रूवा । दिठा मोहेइ जा मणं इत्थी ॥

हे आत्महीत चिंतवनार नर । अती दूर परीहरे वा अती वेगलो रेहेजे ॥ ०० ॥

आयहिअं चिंतंता । दूरयरेणं परिहरंति ॥ ०० ॥

सत्य श्रुत पण शील । विज्ञान तथा तप पण वैराग्य ए॥

सच्चं सुअंपि सीलं । विन्नाणं तह तवंपि वेरग्गं ॥

जाय कणमां सर्व । वीषयरूप वीषे करीने साधुनुं पण ॥०१॥

वच्चइ खणेण सव्वं । विषयविसेण जईणंपि ॥०१॥

अरे जीव ! मती विकल्पीत । आंख मेंची उघाडे एटलाकाल स
बंधी सुखलालसाए केम हे मूर्ख॥
रेजीव मइ विगप्पिय । निमेस सुह लालसो कहं मुढ॥
सास्वतां सुख एह समान हारीश चंद्रमाना सहोदर जेहवो
बीजुं सुख नथी ते । नीरमल जस ॥ ८२ ॥
सासयसुहमसमतमं । हारिसि ससिसोअरं च जसं ८२॥
बल्यो विषयरूप अग्नि जीहां चारीत्रनुं सार बाले सघलुं पण
तेहथी । वा तथा
पज्जलिउ विषयअग्गी । चरित्तसारंम्हहिज्ज कसिणंपि ॥
समकितने पण वीराधे वा भांगे खंडे। अनंत संसार वधारवापणुंकरे
सम्मत्तंपि विराहिअ । अणंत संसारअं कुज्जा ॥ ८३॥
बीहांमणा भव कंतार वा वीषम वा आकरो जीवने वीषयनो
वनने वीषे । त्रस्ना ॥
भीसणभवकंतारे । विसमा जीवाण विषयतिएयउ ॥
जे त्रस्नाये नम्या चउद । पूरवी सरीखा ते पण रूले वा
रझले नीश्चे नीगोदमां ॥८४॥
जीए नम्भिया चउदस । पुव्वीविरूलंति हु निगोए ॥८४॥
खेदे वीषम अतो खेदे अतो वीषय जीवने जेहथी प्रतीबंध थइने
वीषम एहवा ॥
हा विसमा हा विसमा । विसयाजीवाण जेहिं पम्भिबद्धा॥
जायछे भवरूप समुद्रमां अनंतां दुःख पामे एटले दुःखनो
ते समुद्र केहवो छे । पार नही ॥ ८५ ॥
हिंम्हंति भवसमुद्दे । अणंतदुक्खाइं पावंता ॥८५॥
हे जीव ! नही आदरीस इंद्र वीषय जीवने वीजलीना तेज

जाल समान चपल एहवा । समान ॥
माइंदजाल चवला । विसया जीवाण विज्ञते असमा ॥
क्षीण वा अल्पकालमां दिठेला ते कारण माटे ते वीषयथी स्यो
थोड़ा कालमां नास पामे छे । नीश्चे प्रतीबंध करे छे ॥ ७६ ॥
खणदिठा खणनठा । ता तेसं को हु पडिबंधो ॥७६॥
शत्रु वीष पीसाच । वैताल हुतभुग वा अग्नि पण बलेलो ॥
सत्तू विसं पिसाउ । वेआलो हुअवहो व पज्जलिउ ॥
ते शत्रु आदे न करी सके ते जे कोपेलो । करे राग आदे देहने विषे ७७
तं न कुणइ जं कुविआ । कुणंतिरागाइणो देहे ॥७७॥
जे जीव रागादिकने वस वस थया ते जीव समस्त दुःख ला
थया तो । खने समीपे ने ॥
जो रागाईण वसे । वसंमि सो सयल दुक्खलक्खाणं ॥
जे जीवने वस रागादि थया ।तेह जीवने वस थाय सघलां सुख७८
जस्स वसे रागाई । तस्स वसे सयल सुक्खाइं ॥ ७८ ॥
नीःकेवल दुःख निर्मित वा पड्यो संसाररूप समुद्रमां जीव ॥
नीपजावीने ।
केवल दुह निम्मविए । पडिउ संसारसायरे जीवो ॥
जे अनुभवे वा भोगवे कले ते दुःखनुं कर्म आश्रवज हेतु
स । वा कारण सर्व जाणवुं॥७९॥
जं अणुहवईकिलेसं । तं आस्सव हेउअं सव्वं ॥८९॥
अहो आ संसारमांही वीधी स्त्रीरूपे करीने मांडी छे जाल वा
ये वा कर्मे वा वीधात्राये फंद ॥
ही संसारे विहिणा । महिलारूवेण मंडीअं जालं ॥
बंधाय छे जोहां वा जेह मनुष्य तीर्यंच वैमानीक देव भुवन

मां मूर्ख । वासी देव ॥ ८० ॥

बझंति जन्तु मुढा । मणुआ तिरिआसुराअसुरा॥८०॥

वीषम विषयरूप सर्प । जेणे ग्रस्यो वा करड्यो एह्वा जीव भवरूप वनमां ॥

विसमा विषयभुअंगा । जेहिं ग्रसिया जिआ भववणंमि

क्लेश पामे दुःखरूप अग्निये चोरासीलाख जीवाजोनीने विषे करी । ॥ ८१ ॥

कीसंति दुहग्गीहिं । चुल्लसीई जोणिलक्खेसु ॥ ८१ ॥

संसार मारग वा पंथ तेरूप तेहमां वीषयरूप माठे पवने लु ग्रीस्म वा उस्नरुतु । क्या जे जीव तेथी ॥

संसार चार गिम्हे । विसय कु वाएण लुक्किआ जीवा

हीतकारी कार्य तथा अहीत अनुभवे वा भोगवे अनंता दुःख कारी कार्य नही जाणता । प्रते ॥ ८२ ॥

हिय महिअं अ मुणंता । अणुहवंतिअणंतदुक्खाइं ८२

हा हा इती खेदे के दुःखे अंते विषयरूप घोडा वीपरीत वा पामवा योग्य एह्वा दुष्ट । उलटा सीक्षीत लोकमां ॥

हा हा दुरंत दुष्टा । विसय तुरंगा कुसिखिआ लोए॥

भयंकर भवरूप अटवीमां । पाडे वा नाखे जीवो जे मूढ वा भोला लोकने ॥ ८३ ॥

भीसणभवाडविए । पाडंति जिआण मुद्धाणं ॥ ८३ ॥

विषयरूप पीवासा वा तरसा रक्त वा लीन थया स्त्रीने वीषये ये तपाव्या ते । कर्दमवाला सरोवरमां ॥

विषय पिवासा तत्ता । रत्ता नारीसु पंकिल सरंमि ॥

दुःखीया दीन खीन थइने । रूले वा रझले एह्वा जीव संसार

रूप वनमां ॥ ए४ ॥

दुहिया दीणा खीणा । रूलंति जीवा ज्जववणं मि॥ए४॥

गुणकारी छे अतीहिं वा घणुं । धृति वा संतोसरूप रज्जु वा दोरडे बांधे ते हे जीव ।

गुणकारिआइंधणिअं। धिइ रज्जु निअंतिआइं तुह जीवा

आपणी इंद्रियो प्रते। जेम बलवंत नोजंत्रा वा बांधेला घोमानी परे

नियआइं इंदिआइं । वज्जि निअत्ता तुरंगुव ॥ ए५ ॥

मनजोग वचनजोग कायजोग प्रते । ज्जले प्रकारे बांध्या थका पण गुण करता थशे ॥

मण वयण काय जोगा । सुनिअत्तावि गुणकरा हुंति ॥

ते जो नही बांध्या होय तो फरी ज्जांगे वा खंमे । मदोन्मत्त हाथीनीपरे शीलवन प्रते ॥ ए६ ॥

अनिअत्ता पुण ज्जजंति । मत्त करिणुव सीलवणं ॥ए६॥

जेम जेम दोष वीरमीस वा तजीस ने । जेम जेम वीसयथी थइस वैराग्य वंत ॥

जह जह दोसा विरमइ । जह जह विसएहिं होइ वेरग्गं॥

तेम तेम नीश्चे जाणजे । ढुकडुं थाय तेहने मोक्षपद ॥ए७॥

तह तहवि ज्ञायवं । आसन्नं सेअ परमपयं ॥ ए७ ॥

दुःकर तेणे करीने। जेणे करीने समर्थे करी ज्योवन वर्तते थके॥

दुकर मेएहिं कयं । जेहिं समत्थेहिं जुवणत्थेहिं ॥

ज्जाग्युं वा नसाड्युं इंद्रि रूपीयुं सैन्य जेणे । धृती वा संतोसरूप प्राकार वा कोटे वलगे थके ॥ ए८ ॥

ज्जग्गं इंदिअसिन्नं । धिइपायारं विलग्गेहि ॥ ए८ ॥

ते पुरुषने धन्य तथा ते ने दास हुं हुं ते संजमधर जीवो

पुरुषने नमो। नो ॥

ते धन्ना ताण नमो। दासोहं ताण संजमधराणं ॥

अर्धी आंखे वा वक्र दृष्टीये जे पुरुषनां नथी हृदयमां खटकती जोनारी एहवी जे स्त्री। ॥ ९९ ॥

अद्धछि पिछरीउ। जाण न हिअए खटुकंति॥९९॥

किं वा स्युं घणुं केहेवे जो हे जीव तुं सास्वतां सुख रोग रही वा जदी इछे छे। त प्रते ॥

किं बहुणा जइ वंछसि। जीव तुमं सासयं सुहं अरुअं॥

तो पी पूर्वे कह्या जे आ वी ने संवेग वा संसार दुःखनी खाण षय तेथी वीमुख थइ। छे ते रूप रसायण नीत्य ॥१००॥

ता पिअसु विसयविमुहो। संवेग रसायणं निच्चं॥१००॥

एम समाप्त थयुं इंद्रियशतक टबार्थ जाणवुं ॥

॥ इति इंद्रियशतक संपूर्णम् ॥

हवे वैराग्य नामा शतक टबार्थ कहेछे ते जाणवो ॥

अथ वैराग्यशतक सूत्रशब्दार्थ प्रारंभ ॥

चारगतिमां संचरवुं ते रूप संसार असारमां। हे जीव! नथी सातासुख केवल व्याधी देहसवंधि वेदना मन समंधि पीडा प्रचूर वा घणी छे ॥

संसारंमि असारे। नत्ति सुहं वाहिवेयणापउरे ॥

एम जाणतो थको पण आ जीव। केम नथी करतो श्री जिनेश्वरे उपदेशो धर्म ॥ १ ॥

जाणंतो इह जीवो। न कुणइ जिणदेसिअं धम्मं॥१॥

आज दिवसे आवते दिवसे आव मूढनर चिंतवे छे धन्यादिकनी

ते वर्षे आवता वर्षने आवते वर्षे। प्राप्ति ॥

अज्जं कल्लं परं परारि । पुरिसा चिंतंति अत्थसंपत्तिं ॥

पण हाथमां आवेलुं झरतुं जे गलतुं जे आपणुं आयु ते नथी
जल तेम । जोता ॥ २ ॥

अंजलिगयंव तोयं । गलंतमाउ न पिछंति॥ २ ॥ ॥

हे आत्मा जे धर्मकार्य आव ते धर्मकार्य आज निश्चे कर शीघ्र प
ते दिवसे करवुं धारे छे । णे ॥

जं कल्ले कायव्वं । तं अज्जं चिअ करेह तुरमाणा ॥

स्या माटे जे घणां विघ्न नीश्चे न सांझनो वा पाछलना दिवसे
एक मुहूर्त वा बे घडीमां । करवानो वीलंब करीस ॥ ३ ॥

बहुविघ्घो हु मुहुत्तो । मा अवरण्हं पडिक्खेह ॥ ३ ॥

धीक्कार वा विषाद के संसार चरीत्र तेहमां स्नेहरागे लीन थया
ना वीनासी सद्भावनां । पण ॥

ही संसारसहावं । चरिअं नेहाणुरायरत्तावि ॥

जे पूर्वे बे प्रहरमां दिठा ते पाछलना बे प्रहरमां नथी दे
जे संसार पदार्थ । खाता ॥ ४ ॥

जे पुव्वण्हे दिठा । ते अवरण्हे न दिसंति ॥ ४ ॥

हे जीव ते माटे न प्रमाद नीद्रा नासवान वस्तुनो कोस्यो वीस
मां सुईस अप्रमादरूप जाग । वास राखवो ॥

मा सुअह जगिअव्वे । पलाइअव्वंमि कीस वीसमेह ॥

हे आत्मा त्रण जणा पुठे लाग्या एकतो रोग बीजो जरा वा वय
छे ॥ हाणी त्रीजुं मृत्यु ॥ ५ ॥

तिन्नि जणा अणुलग्गा । रोगोअ जराय मच्चूअ॥ ५ ॥

दिवस रात्री ए बे रूपतो घ आयुपरूप पाणी जीवनुं ग्रहण क

रूनी माला छे। रेंछे ॥

दिवस निसा घडिमालं। आऊसलिलं जीआण घित्तूणं

चंद्र सूर्य ए बे धोरी वृषन्न छे। काल रूपीयो हांकनार छे ते अर हट प्रते न्नमाडे छे ॥

चंदाइच्चबइल्ला। कालरहट्टं न्नमाडंति ॥ ६ ॥

तेहवी नथी जगतमां कला ते उषध तेहवुं नथी कांइ पण वी हवुं नथी जगतमां। ज्ञान ॥

सा नत्थि कला तं नत्थि। उसहं तं नत्थि किं पि विन्नाणं॥

जेहने करी राखीये आ खाती थको कालरूपीआ वीष काया वा देह। धरे ॥ ७ ॥

जेण धरिज्जइ काया। खज्जंती कालसप्पेणं ॥ ७ ॥

दीर्घ वा लांबी सेषनागरूप महीधर वा परवतरूप केसरा दस तो कमलनी नाल्य। दिस्यारूप मोहोटां पत्र।

दीहर फणिंद नाले। महिअर केसर दिसामह दलिले॥

उते पश्चातापे पीयेछे काल लोकना गणरूप कमलनी सुगंधी वा रूपीउ न्नमरो। मकरंद प्रथवीरूप पद्म वा कमलनीσ

उ पिअइ काल न्नमरो।जण मयरंदं पुहवी पउमे॥σ॥

सरीरनी छायाने मसले करी समस्त जीवोनां छीद्र जोवेछे वा काल व्रतनां लक्षण। खोलेछे ॥

छायामिसेणं कालो। सयलजिआणं छलं गवेसंतो ॥

पास वा समीपपणुं केमे तस्मात् कारणात् हे जीव धर्मे पण नथी मुकतो। उद्यम कर ॥ ए ॥

पासं कहवि न मुंचइ। ता धम्मे उज्जमं कुणह ॥ए॥

कालमां अनादी कालथी रह्यो। जीव वीवीध प्रकारना कर्मना वसथी

कालंमि अणाइए। जीवाणं विविहकम्मवसगाणं ॥
तेहवुं नथी संवीधान वा ज्नेद। संसारमां ज्नमतां जेह न संज्नवे॥१०॥
तं नत्थि संविहाणं। संसार जं न संज्नवइ ॥१०॥
बंधव वा ज्नाइ सजन सुहृद वा मीत्र। पिता माता पुत्र ज्नार्या वा स्त्री
बंधवा सुहिणो सवे। पिय माया पुत्त ज्नारिया ॥
पित्रवन वा मसाणे पोचामे। देइने पाणीनी अंजली एम स्वार्थी छे ११
पेअवणाउ निअत्तंति। दाऊणं सलिलंजलिं ॥११॥
वीछमे सुत वा पुत्र वीछमे। ज्नाइ वीछमे ज्नला संचीत अर्थ वा धन॥
विहमंति सुआ विहमंति। बंधवा विहमइ सुसंचिउ अत्थो
एक कोइ दिवस न वीछमे। धर्म अरे जीव श्री जिनेश्वरे कह्यो ते।१२।
इक्को कहवि न विहमइ। धम्मोरे जीव जिणज्नणिउ॥१२॥
आठकर्मना पासथी बंधायो। जीव संसाररूप बंधीखानामां रहे॥
अठकम्म पास बध्धो। जीवो संसारचारए ठाइ ॥
ने तेज आठकर्मरूप पासलो आत्मा शिव वा मोक्षरूप घरमां
मुक्याथी। रहे ॥ १३ ॥
अठकम्म पास मुक्को। आया सिव मंदिरे ठाइ ॥१३॥
वैज्नव धन्यादिक सज्जन मा तथा वीषयनां सुख तेहनुं सेववुं म
ता पितादिकनो समागम। नोइ ॥
विहवो सज्जण संगो। विसय सुहाइं विलास ललिआइं॥
कमलनीनां पत्रना अग्रे हाल जेम पाणीना बींडु न ठरे तेम
ते। चंचल छे सर्व ॥ १४ ॥
नलिणीदलग्गघोलिर–जललवपरिचंचलं सव्वं ॥ १४ ॥
ते कीहां-कायानुं बल ते कीहां। योवनपणुं तथा सरीरनो मनो
हरता कीहां ॥

तं कछ बलं तं कछ। जुवणं अंगचंगिमा कछ ॥

ए सर्व अनीत्य जो वा प्रीछ। देखतां नष्ट थाय स्युं ते वस्तुये करी।१५।

सव मणिच्चं पिछह , दिठं नठं कयं तेण ॥ १५ ॥

घणा वा बहु कर्मरूप पास संसाररूप नगर तेइमां चारगतीरू
ले बंधायो। प मारगमां नाना प्रकारनी ॥

घण कम्म पास बद्धो। जव नयर चउप्पहेसु विविहाउ॥

पामे वीटंबनाउ ते माटे हे जीव कोण छे इहां ताइरे शरण
पुणीए छीए जे। ते ॥ २६ ॥

पावइ विडंबणाउ। जीवो को इछ सरणं से ॥१६॥

हे जीव घोर वा जयंकर मागे मल तथा करदम असुची डुगं
माताना उदरमां। छनीक एइवामां ॥

घोरंमि गप्रवासे। कलमल जंबाल असुइ बीजछे ॥

वस्यो पूर्वे अनंतीवार। जीव आपकृत कर्मना प्रजावथी॥१७॥

वसीउ अणंतखुत्तो। जीवो कम्माणुजावेण ॥१७॥

चोरासी नीश्चे लोकने वीषेये। जीवोनेउपजवाना स्थानकप्रमुखलाख

चउरासीई किर लोए। जोणीणं पमुह सयसहस्साइं॥

ते चोरासीलाख योनीमांनी अनंतीवार उपन्यो हवे केम सम
अकेकी योनीमां जीव। ऊतो नथी ॥ १८ ॥

इक्किकमिअ जीवो। अणंतखुत्तो समुप्पन्नो ॥ १८ ॥

माता वा जनेता पिता वा संसारमां रहे थके पुरीत एइवो जी
जनक बंधु वा सहोदर। वलोक ॥

माया पिय बंधूहिं। संसारछेहिं पूरिउ लोग्गो ॥

घणी ज्योनी समस्त निवास। नथी ते जीव प्रते रक्षण अर्थे कोइ
वा वसावी। शरण वली ॥ १९ ॥

बहु जोणि निवासीहिं। नय ते ताणं च सरणं च॥१८॥

जीव जे ते व्याधी वा रोगे व्यास थयो थको। मछनीपरे पाणी रहीत थलमां आकुल व्याकुल थाय॥

जीवो वाहिविलुत्तो। सफरो इव निज्जले तमफमइ॥

सर्व सजन संबंधी पण जन जुवे। कोण समर्थ वेदना दुर करवा अर्थात् कोइ नही॥ १० ॥

सयलोवि जणो पिछइ। को सको वेअणा विगमे॥१०॥

न जाणीस हे जीव तुं। पुत्र स्त्री आदे परीवार मुजने सुखनां हेतुछे॥

मा जाणसु जीव तुमं। पुत्तं कलत्ताइं मझ सुहहेऊ॥

तो स्युं छे नीश्चे तुजने बंधन छे एहवा ते। कीहां संसारमां फरतां थकां॥ ११॥

निउणं बंधण मेअ। संसारे संसरंताणं॥ ११॥

माता होय ते नवांतरे थाय स्त्रीपणे। वली स्त्री होय ते माता थाय पिता होय ते पुत्र थाय॥

जणणी जायइ जाया। जाया माया पिआय पुत्तोअ॥

अनवस्तीत वा अनीम संसारमा। स्याथी कर्मनां वसथी संसारी सर्व जीवने॥ २२ ॥

अणवच्छा संसारे। कम्मवसा सव्वजीवाणं॥१२॥

नथी तेहवी जाती नथी तेहवी योनी। नथी तेहवुं क्षेत्र लोकमां नथी तेहवुं कुल जे॥

न सा जाई न सा जोणी। न तं ठाणं न तं कुलं॥

नथी जन्म्या नथी मुवा जीहां। सर्व जीव आश्री अनंतीवार ते सर्व परंपराये पाम्या॥ २३ ॥

न जाया न मुआ जछ। सव्वे जीवा अणंतसो॥१३॥

तेहवुं कांइ पण नथी स्था नक । चउद राजालोकने वीषे वालना अ ग्र जाग छेहेमा मात्र पण ॥

तं किंपि नत्थि ठाणं । लोए वालग्गकोडि मित्तंपि ॥

जीहां नथी जीव घणीवार । सुख दुःखनी परंपरा पाम्या॥२४॥

जत्थ न जीवा बहुसो । सुह दुक्ख परंपरं पत्ता ॥२४॥

समस्त ऋद्धि । पाम्या वली समस्त पण स्वजनादिक संबंध पाम्या ॥

सवाउ रिद्धीउ । पत्ता सवेवि सयणसंबंधा ॥

संसार थकी ते कारण माटे वीरम्य राग तज । ते थकी जो जाणता आत्माने॥२५॥

संसारे तो विरमसु । तत्तो जइ मुणसि अप्पाणं॥२५॥

एक जे जीव बांधे छे कर्म प्रते । एक जीव मार बंधण मरण व्यसन वा कष्टादि प्रते ॥

एगो बंधइ कम्मं । एगो वहबंधमरणवसणाइ ॥

समस्त सहे एम संसारमां जीव जमे छे । एक वली नीश्चे केम छग्यो वा वंच्यो ॥ २६ ॥

विसहइ जवंमि जमम्ड। एगुच्चिअ कम्मवेलविउ ॥२६॥

हे आत्मा ! बीजो कोइ नथी क रतो तुजने अहीत वा मारुं । हीत पण आपणो आत्मा करे न नीश्चे बीजो कोइ करे ॥

अन्नो न कुणइअहिअं। हिअंपिअप्पा करेइन हु अन्नो

तो हवे आपणु करेलुं सुख स्याता वा दुःख अस्याता । जोगवे छे तेवारे स्या माटे दिनमुख थाय छे ॥ २७ ॥

अप्पकयं सुहदुक्खं । जूंजसि ता कीस दीणमुहो॥२७॥

घणा खेती आदि आरंज जे धन ते धन जोगवेछे हे जीव सज

करी वृद्धी पमाड्युं । नादिकना समोह ॥

बहु आरंभ विढत्तं । वित्तं विलसंति जीव सयण गणा।

पण ते उपावतां थयुं जे पाप कर्म । तेतो अनुभवीस वा भोगवीस फरी तुंज नीश्चे ॥ २७ ॥

तज्जणिय पावकम्मं । अणुहवसि पुणो तुमं चेव ॥२८॥

जेम दुःखीआं छे तेम वली भुख्यां छे। जेम तुं चींतवेछे आपणां बालकने देखीने ॥

अहदुक्खिआइंतहभु–क्खिआइं जह चिंतियाइं डिंभाइं

तेम हे आत्मा थोडुं पण नथी आपणुं हीत। वीचारतो तो हवे हे जीव तुंजने शुं केहेवुं ॥ २९ ॥

तह थोवंपि न अप्पा । विचिंतिउ जीवकिं भणिमो२९

अल्पकालमां नासवान एहवुं जे सरीर छे। ने जीवतो तेथी बीजो छे सास्वता स्वरूपवंत छे ।

खण भंगुरं सरीरं । जीवो अन्नोअ सासयसरूवो॥

पण अनादि कर्मसंततीना संबंधवंत छे। ते माटे हे जीव वीसेषे संबंध इहां स्यो तारे तेहथी छे ॥ ३० ॥

कम्मवसा संबंधो । निब्बंधो इच्छ को तुज्झ ॥३०॥

कीहांथी आव्यां कीहां जासे संबंधी जन । तुंपण कीहांथी आव्यो छे कीहां जाइस ॥

कह आयं कह चलिअं। तुमंपि कह आगउ कहंगमिही॥

मांहोमांही पण नथी जाणतोतो। हे जीव कुटंब कीहांथीताहारुं३१

अन्नुन्नंपि न याणह । जीव कुडुंबं कउ तुज्झ ॥३१॥

अल्पकालमां वीनश्वर एहवुं सरीर। मनुषनो भव वादलांनां पडल सरीखो छे॥

खण भंगुरे सरीरे। मणुअत्तवे अप्रपक्सलसारिछे ॥
तेहमां सारतो एटलोजमात्रछे। जे करीश लोजननकारी धर्मतेज॥३२
सारं इत्तिअ मित्तं। जं कीरइ सोहणो धम्मो॥३२॥
जन्मनां दुःख जरा वा वय रोग जे काल स्वासादिकनां दुःख
हाणी वा वृद्धपणानुं दुःख। मरण प्राणत्याग लक्षणनां दुःख॥
जम्म दुक्खं जरा दुक्खं। रोगाणी मरणाणि य ॥
अहो इति आश्चर्य के दुःखनो जीहां कष्ट वा क्लेस पामेछे जंतु
समूह नीश्चे संसारमां। वा प्राणी॥ ३३ ॥
अहो दुक्खो हु संसारे। जछ कीसंति जंतुणो॥३३॥
जीहां सुधी न इंद्रिना व जीहां सुधी नहि जरा वा वृद्धपणा
लहाणी थयां होय। रूप राक्षणी घणुं व्यापी।
जाव न इंदिअहाणी। जाव न जररक्खसी परिफुरइ॥
जीहां सुधी नथी थयो रोग जीहां सुधी नथी मृत्यु समस्त प्र
नो प्रचार। कार उल्लस्युं ॥ ३४ ॥
जाव न रोगविआरा। जाव न मच्चू समुल्लिअइ॥३४॥
जेम घर बलवा मांडे थके कुउ खोदी पाणी काढी न सके
ते अवसरे। कोइ ॥
जह गेहंमि पलित्ते। कूवं खणीउं न सकए कोइ ॥
तेम जीवने प्राप्तथयेमरणपछी। धर्म केम करीसके हे जीव वीचार३५
तह संपत्ते मरणे। धम्मो कह कोरए जीव ॥ ३५ ॥
रूप छे ते असाश्वतुं छ ए जे। वीजलीना चमकारानी परे चपल
जगमां जीवीत छे ॥
रूवमसासय मेअं। विज्जुलया चंचलं जए जीअं ॥
संध्यानां वादलांदिकना रं अल्पकाल रमणीक वली योवन छे

ग समान । ॥ ३६ ॥

संझाणुरागसरिसं । खणरमणीअं च तारुन्नं ॥३६॥

हाथीना कानना परे चपल लक्ष्मी त्रीदश वा देवताना चाप एहवी । वा इंद्रधनुष सरखी ॥

गयकन्नचंचलाउ । लहीउ तिअसचावसारिछं ॥

वीषयनां सुख जीवने एह माटे प्रतीबोध पाम रे बापडा वां छे । जीव न मुझ ॥ ३७ ॥

विसय सुहं जीआणं । बुझपु रजीव मा मुझ ॥३७॥

जेम संध्याकाले पक्षीगणनो। संगम वा मेलाप तथा जेम मारगे रस्तागीरनो मेलाप ॥

जह संझाए सउणा–ण संगमो जह पहेअ पहीआणं॥

तेम स्वजनादिकनो संजो तेमज अल्पकालमां नाशवान छे हे ग वीनश्वर छे । जीव ॥ ३८ ॥

सयणाणं संजोगो । तहेव खणन्नंगुरो जीव ॥३८॥

रात्री वीरामते पाछली राते जगी घर बलते थके केम हुं सुइ जावबुं । रहुं छुं ॥

निसा विरामेपरिन्नावयामि । गेहेपलित्ते किमहं सुआमि

तेम बलेछे देहरूप आपणुं घर ते जे हुं धर्म कर्या विना दिव केम उवेखुं छुं । स गमावुं छुं ॥ ३९ ॥

मझंतमप्पाण मुविरकयामि । जं धम्मरहिउ दिअहे गमा

हे आत्मा जे जे जायछे रात्री नही ते पाछीआव [मि ॥३९॥

पद एक देशथी दिवस । एटले आयु गयुं नही आवे ॥

जाजा वच्चइ रयणी । न सा पमिनिअत्तई ।

अधर्म करतां थकां एल्ये वा फोगट धर्म वीना जा

य रात्रीयो तथा दिवश ॥४०॥

अहम्मं कुणमाणस्स। अहला जंति राईउ ॥४० ॥

जेहनेछे मृत्यु वा मरणसाथे मीत्राइ। जेहनेजेमछे नासवानी जग्या

जस्सत्थि मच्चुणा सक्खं॥ जस्सवत्थि पलायणं ॥

जे जीव एम जाणे छे जे माहारे ते नीश्चे वांछे सुखनी इछाथे

मरवुं नथी। राच्यो ॥ ४१ ॥

जो जाणइ न मरिस्सामि। सो हु कंखे सुएसिया॥४१॥

मन वचन कायाना योग रुं जायछे नीश्चे रात्रीयो तथा दिवस

रुाय छे क्लेस करतां। पण ॥

दंरुकलिअं करित्ता। वच्चंते हु राइउ अ दिवसा य ॥

आउखुं वीलय वा नास गएलुं नही फरी नीवर्ते वा पाछुं वले

थाय छे ते। ॥ ४२ ॥

आउसं विलंता। गयाय न पुणो निअत्तंति ॥४२॥

जेम सिंहनीपरे मृगने ग्रहण करे तेम मरणरूप सिंह मृगरूप न

छे। रने नीश्चे ले छे छेलेकाले ।

जहेव सीहोव मिउं गहाइ। मच्चू नरं नेइ हु अंतकाले

नथी ते जीवनां दुख मातापि काल ते दुःखमां तेना अंशनो भ्रा

ता भ्राइ वा कोइ। गी थाय वा दुःख ले तेम नथी ४३

नतस्समायाव पियाव भ्राया। कालंमि तं मंसहराभवंति

जीवीतव्य जलना बिंदु स धनधानादि संपत्ती ते (॥४३॥

मान जाणजे ने। पाणीना कल्लोल समान छे ॥

।जअं जलबिंदु समं। संपत्तिउ तरंग लोलाउ ॥

सुप्न समानतो वली प्रेम वा ते माटे हे आत्मा हवे जेम जाणे

स्नेह छे। तेम कर भ्रखुं ॥ ४४ ॥

सुमिणायसमं च पिम्मं । जं जाणसु तं करिज्जासु ॥४४॥

संध्याकालनो जे रंग तथा जल ना प्रपोटानी उपमाये । आ जीवीतव्य जलना बींदुनी परे चंचल छे ॥

संझराग जलबुब्बु उवमे । जीविएअ जलबिंदु चंचले॥

ज्योवन ते पण नदीना पुर समान छे ते माटे । हे पापी जीव केम नथी बोध पामतो ॥

जुव्वणे नइवेगसन्निन्ने । पावजीवकीमिअं नबुज्झसे ॥४५॥

अन्यत्र जासे पुत्र अन्यत्र जासे स्त्री । चाकरादिक परीजन पण अन्यत्र जासे ॥

अन्नत्त सूआ अन्न-त्त गेहिणी परिअणोवि अन्नत्त॥

जेम नूतने बल बाकुला दिधां जाय तेम कुटंब पण । देखतांज हणे वा मारे कृतांत वा काल ॥ ४६ ॥

नूअ बलिव्व कुडुंबं । पक्खित्तं हय कयंतेणं ॥ ४६ ॥

जीवे नवोनवे मुक्यां जे । देह वा सरीर जेटलां संसारे नमतां॥

जीवेण नवेनव मि-ल्हिआइ देहाइं जाइ संसारे ॥

ते सरीरनी न थाय सागरोपमे। करी गणत्री वा संख्या अनंतेपण४७

ताणं न सागरेहिं । कीरइ संखा अणंतेहिं ॥ ४७ ॥

नयन वा आंख्योनां आंसुनुं पाणी पण तेहनुं । प्रमाण समुद्रोनां पाणीथी पण अतीघणुं थाय ॥

नयणोदयंपि तासिं । सागर सलिलाउ बहुयरं होइ ॥

गव्युं वा ऊरयुं नवोनवे रोती थकी । मातात अनेरी अनेरी वा अन्य अन्यनुं ॥ ४८ ॥

गलियं रुयमाणीणं । माऊणं अन्नमन्नाणं ॥४८॥

जे नरकनेवीषयेनारकीछे ते।डुःखपांमेछे अतीआकरां रौद्रअंतरहीत
जं नरए नेरइआ । दुहाइं पावंति घोरणंताइ ॥
ते डुःख थकी अनंतगणु। नीगोदमांही डुःख होय ॥ ४९ ॥
तत्तो अणंतगुणीअं । निगोअमझे दुहं होइ ॥४९ ॥
ते पण नीगोदमांही वा मध्ये। वस्यो वा रह्यो अरे जीव नाना प्रकारनां कर्मने वसथी ॥
तंमिवि निगोअ मझे । वसिउ रे जीव विविहकम्मवसा
घणां सहन करतो आकरां डुःख प्रते। अनंतां पुद्गल परावरतन कर्यां जावत् अनंतो काल ॥ ५० ॥
विसहंतो तिख्कदुहं । अणंत पुग्गल परावत्ते ॥ ५० ॥
हे आत्म नीकल्यो कीमहीके करी तीहां थकी। पाम्यो मनुषपणुं अरे जीव ॥
नीहरिअ कहवि तत्तो। पत्तो मणुअत्तणं परिजीव॥
तीहां पण जिनेश्वरे शुद्ध धर्म कह्यो ते। पाम्यो चिंतामणि रत्न सरीखो ॥ ५१ ॥
तत्थवि जिणवरधम्मो । पत्तो चिंतामणिसरिछो ॥ ५१ ॥
पाम्यो पण ते धर्मअरे जीवहवे। करेछे प्रमाद तेहमां तुं नोश्चेवली॥
पत्तेवि तंमि रे जीअ । कुणसि पमायं तयं तुमं चेव ॥
जे प्रमादथी जवरूप आंध ला कूवामां। फरीने पण पड्यो थको डुःख पामीस ॥ ५२ ॥
जेणं जवंधकूवे । पुणोवि पडिउ दुहं लहसि ॥५२॥
समीप पाम्यो श्री जिनधर्म। ते धर्म न समाचर्यो प्रमाद दोसना वसथी ॥
जवलद्धो जिणधम्मो । नय अणुविन्नो पमायदोसुणं ॥

हा इति खेदनी वात हे जीव शुं घणुं आगल पण सोचीस॥५३॥
आपे आपणो वैरी।

हा जीव अप्पवेरिअ। सुबहुं परउ विसूरहिसि ॥५३॥

सोच वा पश्चाताप करसे ते। पछी उठ थके मरण वा मरण आ
रांक बापडा। वे थके॥

सोयंति ते वराया। पछा समुवछिअंमि मरणंमि॥

पाप तथा प्रमादना वसथी। न संच्यो वा न मेलव्यो जे जीवे
जिनधर्म॥ ५४॥

पावपमायवसेणं। न संचिउ जंहिं जिणधम्मो ॥५४॥

धीक्कार धीक्कार धीक्कार सं देवता मरण पामीने जे तिर्यंच था
सारना अघोरपणाने। य॥

धी धी धी संसारे। देवो मरिऊण जं तिरि होइ॥

वली मरीने राजाना राजा। पछे नरकनां दुःखरूप अग्निनी ज्वा
चक्रवर्ती आदे। लमां॥ ५५॥

मरिऊण रायराया। परिपच्चइ नरयजालाए॥ ५५॥

जाय अनाथ जीव। जेम वृक्षनुं फुल पवनथी कीहांइ जा
य तेम कर्मरूप पवने हणायो थको॥

जाइ अणाहो जीवो। दुमस्स पुप्फंव कम्मवायहउ॥

धन धान आभुषण आदे भला स्वजन कुटंब मूकीने पण जीव
सर्व लक्ष्मी। जाय॥ ५६॥

धनधन्नाहरणाइं। वरसयण कुटुंब मिल्हेवि ॥५६॥

हे जीव वस्यो परवतने विषे त। गुफाने विषे तथा वस्यो समुद्रमां
था वस्यो। ही।

वसिअं गिरीसु वसिअं। दरीसु वसिअं समुद्दमध्यंमि॥

वक्षना अग्रने वीषे वस्यो । संसारमां फरतां वा भ्रमण करतां ५७

रुक्खग्गेसु अ वसिअं । संसारे संसरंताणं ॥ ५७ ॥

हे जीव तें केहवा केहवा भव । कीडो थयो पतंगीयो थयो मनुष करया देवता थयो नारकी थयो । वेष थयो ॥

देवो नेरइउत्तिअ । कीड पयंगुत्ति माणसो वेसो ॥

भला रूपवंत थयो वीरूप वंत थयो । स्याता सुखनो भोगी थयो अस्याता डुःखनो भोगी थयो ॥ ५८ ॥

रूवस्सी अ विरूवो । सुहभागी डुक्खभागी अ ॥५८॥

राजा थयो डुमक वा भीखा वली एज जीव चंडाल थयो एज री थयो । वेदनो जाण ब्राह्मण थयो ॥

राउत्तिअ डुमगुत्तिअ । एस सपागुत्ति एस वेअविऊ ॥

स्वामी थयो दास थयो पु खल वा डुर्जन थयो नीर्धन थयो धन जनीक थयो । वंत थयो इत्यादिक प्रर्याय पाम्यो ५९

सामी दासो पुज्जो । खलुत्ति अधणो धणवइत्ति॥५९॥

नवी वा नथी वरततो कोइ नो । आपणां कर्म ज्ञानावर्णी आदे जेह यम वा नोश्चे । वांरच्यां बांध्यां ते सरखी करीचेष्टा

नविअत्थि कोइनियमो। सकम्मविणिविठसरिसकयचिठो

अन्य अन्य वा जुदां जुदां रूप तथा वेष करीने । नट वा नाटकीयानी परे पराव र्त करे जीव ॥ ६० ॥

अनुन्नरूववेसो । नडुव्व परित्तए जीवो ॥ ६० ॥

नरकने वीषे दश प्रकारे क्षेत्रवेदनादिक ए वेदनानी उपमा नही अस्याता घणीज ॥

नरएसु वेयणाउ । अणोवमाउ असाय बहुलाउ ॥

रे बापडा जीव तें पामी वा भोगवी । अनंतीवार घणां प्रकारनीद१

रे जीव तएपत्ता । अणंतखुत्तो बहुविहाउ ॥६१॥

देवतापणे मनुषपणे । परना अजीयोगपणे प्राप्त थइने

देवत्ते मणुअत्ते । पराभिउगत्तणं उवगएणं ॥

आकरां बीहामणां दुःख घ अनंतीवार समस्त अनुभव्यां वा

णा प्रकारनां । भोगव्यां ॥ ६२ ॥

भीसणं दुहं बहुविहं अणंतखुत्तो स मणभूअं ॥६२॥

तिर्यंचगतीने वीषे पाम्यो । बीहामणी घणी मोटी वेदना अनेक प्रकारनी ॥

तिरिअगइ अणुपत्तो। भीम महावेअणा अणेगविहा॥

जन्म मरणरुपीआ रहट कूवे । अनंतीवार भम्यो वा फर्यो॥६३॥

जम्मण मरण रहट्टे । अणंतखुत्तो परिभ्रमिउ ॥६३॥

जेटलां केटलांक दुःख । सरीरसंबंधी मनसंबंधी वा संसारमां॥

जावंति केइ दुक्का । सारीरा माणसा व संसारे ॥

पाम्यांतें अनंतीवांर कीदां॥ जीव संसाररूप कंतार वा अटवीमांहेथ

पत्तो अणंतखुत्तो । जीवो संसारकंतारे ॥ ६४ ॥

तरसा अनंतीवार। संसारमां तेवा प्रकारनी हे जीव तुजने होतीहवी

तएहा अणंत्तखुत्तो । संसारे तारिसी तुमं आसी ॥

जे तरस उपसमावाने समुद्रोनां पाणीथी पण न थाय

अर्थे समस्त । वा न सके ॥ ६५ ॥

जं पसमेउं सव्वो- दहीणमुदयं न तीरिज्जा ॥ ६५ ॥

होय वा वरते हे अनंतीवार । संसारे भमतां तेवी क्षुधा वा भुख पण तेहवा प्रकारनी ॥

आसी अणंतखुत्तो । संसारे ते छुहावि तारिसीया ॥

जे उपसमावाने समस्त पुद्गलना समूहे करी पण न सकीये

वा सघला । वा न सके ॥ ६६ ॥

जं पसमेउं सव्वो । पुग्गल कालवि न तरिज्जा ॥ ६६॥

करीने अनंता । जन्म मरण परावर्त्तन सदाय ॥

काऊण अणंताइं । जम्मण मरण परिअट्टण सयाइं॥

दुःखेकरीने मनुष्यपणुं । जदी वा जेवारे पामे जथा इच्छायेजीव६७

दुक्खेण माणुसत्तं । जइ लहइ जहि च्छिअंजीवो ॥६७॥

ते तेम दुःखे पामवा योग पाम्यो । वीजलीनीपरे चपल छे वली मनुष्य पणुं ॥

तं तह दुल्लह लंभं । विज्जुलया चंचल च माणुअत्तं ॥

धर्ममां जो वा जे सीदाय । ते का पुरूष वा कायरपुरूष नहि ते सुपुरूष ॥ ६८ ॥

धम्मंमि जोवि सीअइ । सो काउरिसो न सुपुरिसो ६८

मनुष्यजव वा जन्मरूप कीनारो पामे थके। जिनेश्वरनो धर्म न करयो जेणे जीवें ॥

माणुस्स जंम्मेतम्मिलद्धएणं। जिणंदधम्मो न कओ जेणं

तुटेली पणछनुं जेम धनुष धरमे । धनुष हाथ घसवा जेवुं अवस्य थाय तेणे ॥ ६९ ॥

तुट्टेगुणे जह धणु कएणं । हत्थामले वाय अवस्स तेणं ६९

अरे जीव सांजल चपल स्वजाव । मूक समस्त स्वजन सरीरादिक बाह्य पदार्थजाव ॥

रेजीव निसुणी चंचल सहाव । मिल्हेविणु सयलविबद्ध

मूक नवजेदे धनादिक परीग्रह विविध समोह । [जाव ॥

नव जेअ परिग्गह विवह जाल ।

संसारीक जे अर्थ ते सहु छे इंद्रजाल तंत्रप्रयोगी ॥ ७० ॥

संसार अत्थि सहु इंदिआल ॥ ७० ॥

पिता पुत्र मीत्र घर स्त्री ए सर्व थयां छे जे कुटंब ।

पिय पुत्त मित्त घर घरणि जाय ।

ते आ लोक संबंधी सर्व आपणां सुखने अर्थे छे स्वभावे ॥

इहलोइअ सव नियं सुह सुहाव ॥

पण नथी कोइ तुजने सरण वा रक्षक हे मूर्ख ।

नवि अत्थि कोइ तुह सरणि मुक्ख ।

एकलो सहीश तिर्यंच तथा नारकीनां दुःख प्रते ॥ ७१ ॥

इक्कल्लु सहसि तिरि नयर दुक्ख ॥ ७१ ॥

डाभनी अणी उपर जेम ठसना पाणीनो बींदु अल्पकाल रहे आलंब्यो थको ॥

कुसग्गे जह ओस बिंदुए । थोवं चिट्ठइ लंबमाणए ॥

एम मनुष्यनुं जीवीतव्य वा आयुष थोडुं रहे । ते माटे समयमात्र प्रभु कहे जे हे गौतम न करीस प्रमाद ॥ ७२ ॥

एवं मणुआण जीविअं । समयं गोअम मा पमायए ७२

समस्त पण बुझो समझो कीम नथी बुझता वा समजता । बुझवुं नीश्चे पण वली दुर्लभ छे

संबुज्झह किं न बुज्झह । संबोही खलु पिच्च दुल्लहा ॥

नही नीश्चे पाछा आवे रात दिवस। नही सुलभ वली जीवीतव्य पणुं ७३

नो हु वणमंतिराईओ । नो सुलहं पुणरावि जीवीअं ७३

छोकरां तथा वृध वा वहेरा जो वा देख। तथा गर्भमां रहेला पण चवे वा मरे मनुष्य ॥

डहरा वुड्ढा अ पासह । गब्भत्थावि चयंति माणवा॥

सींचाणो पक्षी जेम बटेरु एम आउखु क्षय थये तुटी जाय

पक्षीने ग्रहण करे । ॥ ७४॥

सेणो जह वहियं हरे । एवं आउखयंमि तुहइ ॥ ७४॥

त्रण भुवनमां संसारी प्राणी म देखीने रोके वा यंत्रे जे नर न
रता । आपणा आत्माने ॥

तिहुअणजणं मरंतं । दट्ठुण निअंति जे न अप्पाणं॥

तथा पापो न वीरमे प्रमा धीक्कार धीक्कार धीठाइपणावाला ते
दथी तो । जीवोने ॥ ७५ ॥

विरमंति न पावाउ । धि द्धी धिठ्ठत्तणं ताणं ॥ ७५ ॥

नही नही बोलो वा कहो जे जीव बंधाया बे नीवड वा
घणुं। चीकणां कर्मे ॥

मामा जंपह बहुअं । जे बद्धा चिक्कणेहिं कम्मेहिं ॥

सर्वे ते जीवने थाय सुं। हीतकारी उपदेश पण घणा दोष उपणी७६

सव्वेवि तेसि जायइ । हिउवएसो महादोसो ॥ ७६॥

करीस ममता धन स्वजन । वैभव प्रमुखने विषे अनंता दुः
खने विषे तो ॥

कुणसि ममत्तं धणसयण–विहवपमुहेसुणंत दुक्खेसु ॥

सीथल वा ढीलो करीस आदर वली। अनंत सुख मोक्ष विषे॥७७॥

सिढिलेसि आयरं पुण । अणंतसुक्खंमि मुक्खंमि॥७७॥

संसार दुःखनो हेतु वा दुःखनुं फल बे दुःखे सहवा योग्य बे
कारण बे तथा । दुःख स्वरूप बे ॥

संसारो दुहहेऊ । दुक्खफलो दुस्सहदुक्खरूवो अ ॥

नथी तजता तथापी जीव अति वा नीवड बंधाया बे स्नेहरा
स्याथी। गरूप बेडीये करी ॥ ७८ ॥

न चयंति तंपि जीवा । अइबद्धा नेहनिअलेहिं ॥७८॥

आपणां कर्मरूप पवननो चला | जीव संसाररूप अटवीमां घोर
व्यो । | आकरी मांही ॥

निअ कम्म पवण चलिउ । जीवो संसारकाणणे घोरे॥

सी सी वीटंबनाउ वा दुःख | न पामे दुःखे सहवा योग्य दुःख
न समवायो । | प्रते अर्थात् पामे ॥ ७ए ॥

का का विडंबणाउ । न पावए दुसहदुक्खाउ ॥७ए॥

सीतकालमां ताढा वायरानी॥ लेहेरयो हजारोथी नेदातुं घणुंसरीर॥

सिसिरंमि सीअलानिल–लहरिसहस्सेहिं भिन्न घण

तिर्यंचपणामां रणने विषे | अनंतीवार नीधन वा मरण [देहो ॥
एम सीत दुःखे । | पाम्यो ॥ ८० ॥

तिरिअ त्तणंमि रन्ने । अणंतसो निहुणमणुपत्तो ॥८०॥

ग्रीष्म वा जष्म वा उन्हालाना आ | रणने वीषे जूख्यो तरस्यो
तप वा तापथी तप्यो वा पीमायो | घणीवार ॥

गिम्हाय वसंतत्तो । रन्ने छुहिउ पिवासिउ बहुसो ॥

पाम्यो तिर्यंचना जवने वीषे । मरणनां दुःख घणुं सोचतोथकोण१

संपत्तो तिरिअजवे । मरणदुहं बहुवि सूरंतो ॥ ८१ ॥

वर्षारुतुने वीषे रणमां | पर्वतनां नीझरणानां पाणीये बांधीतो
रह्यो थको । | पीमातो तणातो ॥

वासासु रन्नमझे । गिरि निझरणोदगेहिं बझंतो ॥

सीतना पवनथी हीम बाझ्यो | मरण पाम्यो छे तिर्यंचपणे घ
थको । | णीवार ॥ ८२ ॥

सीआनिलमझविउ । मउसि तिरिअत्तणेबहुसो ॥८३॥

एम तिर्यंचना जवने वीषे । क्लेस पामतो दुःख लाखो गमेथी॥

एवं तिरिअजवेसु । ..कीसंतो उक्खसयसहस्सेहिं ॥

वस्यो अनंतीवार। जीव बीहामणां भवरूप अरण्यने वीषे॥८३॥

वसिउ अणंतखुत्तो। जीवो भीसणभवारन्ने ॥ ८३ ॥

माठां आठ ज्ञानावर्णादिक पवननी प्रेरणाथी भयंकर भव अर कर्मरूप प्रलयकालना। एयमां ॥

दुठ्ठकम्मपलया–निलेपरिउ भीसणंमि भवारन्ने ॥

हेंरूयो वा चाल्यो गयो नरक अनंतीवार हे जीव आत्मा एहवां ने वीषे पण। दुःख तुं पाम्यो छे ॥ ८४ ॥

हिंरूंतो नरएसुवि। अणंतसो जीव पत्तोसि ॥ ८४ ॥

रत्नप्रभादिक सात नरक वज्र अग्निनो दाह तथा सीत वा प्रथ्वीने वीषे। टाढ वेदना मांही ॥

सत्तसु नरयमहीसु। वज्जानलदाहं सीअविअणासु ॥

वश्यो वा रह्यो हे जीव अनंतीवार। विलाप करतो दिनस्वरेकरीने८५

वसिउ अणंत्तखुत्तो। विलवंतो करुणसद्दाहिं ॥ ८५ ॥

पिता माता स्वजन रहीत। दुःख अंत आवे एहवी व्याधीये करी पीडायो घणीवार ॥

पियमायसयणरहिउ। दुरंतवाहीहिं पीडीउ बहुसो ॥

मनुष्यना भवमां सार रही वीलाप करया शुं नथी ते सांभरतुं तपणे। हे जीव तुजने ॥ ८६ ॥

मणुअभवे निस्सारो। विलविउ किं न तं सरसि॥८६॥

पवननीपरे गगन वा आ अणदेखायो वा अणउलखायो फरे काशने मारगे। भवरूप वनमां जीव ॥

पवणुव गयणमग्गे। अलक्खिउ भमइ भववणे जीवो॥

ठामेठामे तजीने वा छांडीने। धनना तथा स्वजनना समूहप्रते ८७

ठाणठाणंमि समु–ज्झिऊण धण सयण संघाए ॥८७॥

वेंधातो थको सदा नीरं जन्म जरा मरणरूप तीखा वा अणी
तर। याला ञाला थकी ॥

विधिज्जंतोअ सयं । जम्मजरामरणतिरककुंतेहिं ॥

डुःख नोगवतो अती आकरां । संसारे नमतां थकां जीव॥ठठ॥

डुह मणुहवंति घोरं । संसारे संसरंत जीआ ॥ ठठ॥

तोहे पण क्षणमात्र पण को अज्ञानरूप सर्पे मशा जीव तेथी॥
इ दिवसे नीश्चे ।

तह विखणंपि कयाविहु। अन्नाण नुअंगमंकिआजीवा

संसाररूप बंधीखाना थकी । नथी नजगता मूर्ख मननाजीव ठए

संसार चारगाउ। नयउ विज्जंति मूढमणा ॥ ठए ॥

क्रीमा करेबे केटली वेला । सरीर वा देहरूप वाव्य जीहां बे
तेहमांथी समय समय प्रते ॥

कीलसि किअंत वेलं । सरीर वावीइ जत्त पइसमयं॥

कालरूप अरहटनी घमी सोसे बे वा खुटामे बे जीवीतव्यरूप
नुए करी। पाणीने ॥ ए० ॥

कालरहट घमीहिं । सोसिज्जइ जीविअंनोहं ॥ए०॥

अरे जीव प्रतीबोध पाम न मुमाइश। नपरमाद करीश अरे पापी

रे जीव बुझि मा मुच्य । मा पमाय करेसि रे पाव ॥

केम परलोक गुरु वा मोहो नाजन वा वासण थाईश अजाण
टां डुःखनुं । ॥ ए१ ॥

किं परलोए गुरु डुरक नायणं होहिसि अयाणए१

बुज्ज वा समझ रे जीव तुं । मा मुझाइश जिनमत पण जाणीने

बुझसु रे जीव तुमं । मा मुझसु जिणमयंपि नाऊणं ॥

जे कारण माटे फरीने ए जे सामग्री वा जोगवाइ डुर्लन बे जी

जिनधर्म पामवानी। वने ॥ ए२ ॥

जम्हा पुणरवि एसा । सामग्गी दुल्लहा जीव॥ ए२ ॥

दुर्लभ पामवो बे वली श्री जिन हे जीव तुं प्रमादनो आदर करे धर्म। बे सुखनी इछाये करी ॥

दुल्लहो पुण जिणधम्मो । तुमं पमायायरो सुहे सीय ॥

पण ते प्रमादथी, तो दुःख सहेवा तेवारे ताहरुं शुं थशे तेतो योग्य वली नरकनां दुःख पामीश। न जाणुं हुं ॥ए३ ॥

दुसहं च नरयदुक्खं । कह होहिसि तं न याणामोए३

अथीर जे सरीर न थीर धर्म न नीर्मल धर्म परवश देह स्वा मलसहीत सरीर। धीन धर्म ॥

अथिरेण थिरो समलेण। निम्मलो परवसेण साहीणो॥

एहवा सरीरे करी जीवारे धर्म तो शुं नही समाप्त वा परीपूर्ण अहीं पामे वा पमाम्हे। थाय ॥ ए४ ॥

देहेण जइ विढप्पइ। धम्मो तो किं न पज्जत्तं ॥ए४॥

जेम चिंतामणीरत्न पामवुं सुलभ न होय कोनेथोमा वैभववालाने

जह चिंतामणिरयणं । सुलहं न हु होइ तुच्छ विहवाण॥

गुणरूप वैभवे करी वर्जीत वा जीवने तेम धर्म चिंतामणि रत्न रहीतने। पण जाणवुं ॥ ए५ ॥

गुण विहववज्जीआणं। जीआणं तह धम्म रयणंपिए५

जेम दृष्टीनो संजोग। न होय जन्मथी अंध होय जे जीव तेहने

जह दिठी संजोगो। न होइ जच्चंधयाण जीवाणं ॥

तेम श्री जिनमतनो संजोग वा न होय मिथ्यात्वे करी अंध जे समागम। जीव तेहने ॥ ए६ ॥

तह जिणमयसंजोगो। न होइ मिछंधजीवाणं ॥ए६॥

प्रत्यक्ष अनंता ज्ञानादिक गुण छे । श्री जिनधर्मने वीषे नथी दोषतो लेशमात्र पण ॥

पच्चक्खमणंतगुणा । जिणंदधम्मे न दोस लेसोवि ॥

तोहे पण नीश्चे अज्ञाने करी आंधला । धर्मे न रमे कोइ काले पण तेहमां जीव ॥ ए७ ॥

तहवि हु अन्नाणंधा । नरमंति कयावितंमिजीआ॥ए७॥

जुओ मिथ्यात्वमां अनंता दोष अज्ञान हठ आदे । प्रत्यक्षपणे देखाय छे नथी गुणनो लेश पण ॥

मिच्छे अणंतदोसा । पयम्म दीसंति नविअ गुणलेसो ॥

तोहे पण तेज नीश्चे जीव । कष्टनी वातके मोहे करी अंध थया थका सेवे छे ॥ एट ॥

तहवि अ तं चेव जीया । हा मोहंधा निसेवंति॥एट॥

ते माटे धीक्कार धीक्कार हो ते नर वा पुरुष प्रते । तेम धीक् धीक् तेहना विज्ञानने तं था गुणने तथा माहापणने ॥

धि द्धी ताण नराणं । विन्नाणे तह गुणेसु कुसलत्ते ॥

शुभ सत्य एहवा धर्मरूप रत्नने । भली परीक्षा जे जीव नथी जा णता ॥ एए ॥

सुह सच्च धम्मरयणे । सु परिक्खं जे न याणंति॥एए॥

श्री जिनधर्म तेज जीवोने । अपूर्व भाव कल्पवृक्ष छे ॥

जिणधम्मोअ जीवाणं । अप्पुवो कप्पपायवो ॥

स्वर्ग वा देवलोक अपवर्ग वा मोक्षसुखनां । फलनो दायक वा दानेस्वरी ए छे ॥ १०० ॥

सग्गा पवग्ग सुक्खा—णं फलाणं दायगो इमो ॥१००॥

धर्म छे ते बंधव समान तथा धर्म छे ते उत्कष्टो गुरु छे ।

भला मीत्र समान।

धम्मो बंधू सुमित्तो अ। धम्मो अ परमो गुरू ॥

जे जीव मोक्षमारगे प्रवर्त्या तेहने। धर्म छे ते उत्कृष्टो वा उत्तम रथ वाहन समान छे।

मुक्ख मग्गे पयट्टाणं। धम्मो परम संदणो ॥ १०१ ॥

चारगति भ्रमण अनंत दुःखः रूप अग्निए। बलतो भवरूप अटवीनो अग्नि महा भयंकर छे ॥

चउगइणंतदुहानल–पलितभवकाणणे महाभीमे ॥

माटे सेव भले प्रकारे हे जीव तुं। श्री जिनवचन अमृत रसना कुंभ समान प्रते ॥ १०२ ॥

सेविसु रेजीव तुमं। जिणवयणं अमियकुंभसमं॥१०१

वीषम भवरूप मारवाड देशमां। अनंत दुःख उनालारूप तापे तपाव्या तेहने ॥

विसमे भवमरुदेसे। अणंत गिम्हंमि तावसंतत्ते ॥

श्री जिनधर्मरूप कल्पवृक्ष छे ते प्रते। आश्रय कर वा समर तुं हे जीव ते धर्म शिवसुखदायक छे ॥१०३॥

जिणधम्म कप्परुक्खं। सरसु तुमं जीव सिवसुहयं१०३

शुं घणुं कहीये पूर्वे कह्युंज छे तेमज धर्मने विषे। यत्न वा उद्यम कर जेम भवरूप समुद्र भयंकर ॥

किं बहुणा तह धम्मे। जइअव्वं जह भवोदहिं घोरं ॥

शीघ्रपणे पार पामीने अनंत। सुख पामे जीव सास्वतुं स्थानकइति

लहु तरियमणंत सुहं। लहइ जीउ सासयं ठाणं १०४

ए रीते वैरागशतक टबार्थ पुरो थयो ॥

॥ इति वैरागशतकं समाप्तम् ॥

॥ अथ अन्नव्यकुलक लिख्यते ॥

जेम अन्नव्य जीवोये । नथी फरशा नीश्चे वा ए आदि न्नाव॥

जह अन्नविय जीवेहिं । न फासिया एव माइया न्नावा॥

इंद्रपणुं अनुत्तर सुर ते पांच त्रेसठ सलाका नरनी पदवी नव
वीश्माननना देवपणुं न पामे । नारदपणुं न पामे वली ॥ १ ॥

इंदत्तमनुत्तरसुर । सिलायनर नारयत्तं च ॥ १ ॥

केवली न्नगवंत तथा गणधर दीक्षा न पामे तीर्थंकर वरसीदान
जोने हाथे । दे ते न पामे ॥

केवलिगणहरहत्थे । पवज्जा तित्थवच्छरं दाणं ॥

शासनना वा प्रवचनना अधी नव लोकांतीक देवपणुं न पामे
ष्ठायक एवा देवी देव न थाय । देवस्वामी न थाय ॥ २ ॥

पवयण सुरी सुरत्तं । लोगंतिय देवसामित्तं ॥ २ ॥

तेत्रीस गुरुस्थानकीया पंनर जातीना परमाधामी न थाय
देवपद न पामे । जुगलीक मनुष न थाय ॥

तायत्ती ससुरत्तं । परमाहम्मिय जुयलमणुयत्तं ॥

संन्नींनश्रोत लब्धी तथा । पूर्वधरनी लब्धी न पामे आहारक
लब्धी पुलाकलब्धीपणुं न पामे॥३

संन्निन्नसोय तह । पुवधरा हारय पुलायत्तं ॥ ३ ॥

मतिज्ञान श्रुतज्ञानादिकनी सुपात्रे दान न्नावे न दे समाधी
लब्धी न पामे । पणे मरण न थाय ॥

मइनाणाइसुलद्धी । सुपत्तदाणं समाहिमरणत्तं ॥

विद्याचारण जंघाचारण ए बे ल खीराश्रवलब्धी न पामे अक्षी
ब्धी मधुसरपालब्धी न पामे । णमाणसीलब्धी न पामे॥४॥

चारण डुग महुसिप्पय । खीरासव खीणठाणत्तं ॥ ४॥

तीर्थंकर तीर्थंकरनी प्रतीमा। सरीरना ज्ञोगादी कारणमां पण नावे वली

तिञ्चयर तिञ्चपमिमा। तणु परिञ्जोगाइ कारणोवि पुणो॥

प्रथ्वीकायादिपणाना ज्ञाव पामे पण। अज्ञव्य जीव जे ते न पाम्यो वा ज्ञोगमां नाव्यो ॥ ५ ॥

पुढवाइय ज्ञावंमि वि। अज्ञवजीवेहिं नो पत्तं ॥५॥

चक्रवर्तीनां चउदरत्नमां पण नावे। पामे नही वली वीमानना स्वामीपणाने ॥

चउदस रयणत्तंपि। पत्तं न पुणो विमाणसामित्तं ॥

समकीत सम्यक्ज्ञान चारी त्र न पामे। तपादि गुणना बाऊ अज्यंतर ज्ञाव ज्ञते न पामे ज्ञाव बे न पामे ६

सम्मत्त नाण संयम। तवाइ ज्ञावा न ज्ञावञुगे ॥ ६ ॥

गुणी गुणनी ज्ञाव सहीत ज्ञक्ति नं पामे ॥ जिनआणाए समान धर्मीनी तथा संघनी सेवाज्ञक्ति साऊ

अणुज्ञवजुत्ता ज्ञत्ती। जीणाण साहम्मियाण वच्छल्लं॥

न साधि सके अज्ञव्यनो जीव। संसार डुःखनी खांण बे एहवो ज्ञाव न थाय शुक्लपक्ष न थाय७

नय साहेइ अज्ञवो। संविग्गत्तं न सुप्पक्खं ॥ ७ ॥

तीर्थंकरना पिता माता स्त्री न थाय ॥ तीर्थंकरना जक्ष जक्षणी तथा जुगप्रधान न थाय ॥

जिणजणय जणणि जाया। जिणजक्खा जक्खणी जुगपहा

आचार्यपदादि दसनो वीनय न करे आ०१ उ०१ सा०१ संघ ४। परमार्थ उत्कृष्टगुणेअधीकणा ॥ कपणुं न पामे ॥ ८ ॥

थिविर१ कुल१ गण१ ए दसनो।

आयरियपयाइ दसगं । परमह्न गुणाढ्ढ मप्पत्तं ॥८॥

अनुबंधहिंसा हेतुहिंसा स्वरू तेज अहिंसा त्रण श्री तीर्थंकरे
पहिंसा । कही ते ।

अणुबंध हेउ सरूवा । तह्न अहिंसा तिहा जिणुदिन्ना ॥

द्रव्यथकी भावथकी । ए बे प्रकारे पण ते अभव्य जीव न पामेए

दव्वेणय भावेणय । डुहावि तेसिं न संपत्ता ॥ए॥

॥ इति अभव्यकुलकं समाप्तम् ॥

॥ अथ श्री पुण्यकुलक ५५ बोल ॥

संपूर्ण पांच इंद्रि अखंमीत मनुषपणुं२ वली धर्मयोग कुल ३
पणुं १ । आर्यदेश १५॥ मां उपजवापणुं४

संपून्नइंदियत्तं । माणुसतं च आयरिय खितं ॥

मातापक्षण संपूर्ण५ पितापक्ष। ए सर्व पामे घणा पुन्यना शुभ उदये
संपूर्ण६ जिनेश्वर भाखीत ध । करीने हवे प्रभूतपुन्यनुं स्वरूप कहेछे
र्म ७ । अगणोतेर कोमाकोम सागरोपमनी
झाझेरी थीती क्षय थाय देशेउणी
एक कोमाकोमनी स्थीती रहेथी प्र
भूतपुन्यनो उदय होय ॥ १ ॥

जाइकुलजिणधम्मो । लप्भंति पभूयपन्नेहिं ॥ १ ॥

श्री जिनेश्वर१८ दोष रहीत दे शुधपालक परूपक गुरूना चरण
वना पदकमलनी सेवाभक्ति८। नी सेवाभक्तिनुं करवुं निश्चे ए॥

जिण चलणकमल सेवा । सुगुरुपायपज्जुवासणं चेव ॥

वाचनादी पांचभेद सझायनुं कर ए पामवुं प्रभूतपुन्ये करी

वुं१० मागामतनुं वादे जीतवुं ११ जीवने ॥ २ ॥
मोहोटाइपणुं पामवुं १२ ॥

सद्याय वाय वर्म्हतं । लप्रंति पन्नूयपन्नेहिं ॥ १ ॥

सुखे विना प्रयासे बोधीनुं संगम पामवो१४ कषायनुं तजवुं१५
पामवुं१३ जला गुरुनो । सर्व जीवनी दयानुं करवुं ॥ १६ ॥

सुद्धो बुद्धो सुगुरुहिं । संगमो जवसमं दयालुत्तं ॥

वमानुं दाक्षण्य ते लज्यानुं करवुं१७ । ए पामीये घणा पुन्यने
एकेंद्रीआदे जीवनी करुणा १८ पसाये करी ॥ ३ ॥

दाखिन्नं करणांजो । लप्रंति पन्नूयपन्नेहिं ॥ ३ ॥

यथार्थ वस्तुधर्मनुं सद्दहवुं प्रतीत श्रद्धा जे जलां व्रत तेनुं यथार्थ
वुं ते समकीतगुणे अचलपणुं१९ । पालवुं२०कपट रहीत थवुं॥२१

समत्तं निच्चलत्तं । वयाण परिपालणं अमायत्तं ॥

धर्मशास्त्रनुं जणवुं२२ जणेलुं गणवुं२३ एटलां पामीये घणा
गुरुवादिकनो वीनय करवो२४ । पुन्ये करीने ॥ ४ ॥

पढणं गुणणं विणउ । लप्रंति पन्नूयपन्नेहिं ॥ ४ ॥

उत्सर्ग मार्ग जे जघन्य । नीश्चे ते आलंबनरहीत मार्ग२७व्यवहार
उवानां तजवां उत्कृष्ट । ते आलंबन सहीत तेहमां नीपुण२८ जो
सुत्रे कह्यां तेम २५ अ । नकल्प२९ श्रीवीरकल्प३० जिनमार्गनो
पवाद ते उत्सर्गथी उ। जाण३१ शिवदर्शननो जाण३२ नीश्चेमा
छुं पालवुं२६ । र्गनो जाण ३३ व्यवहारमार्गनोजाण ३४

उसग्गे उववाय । निच्छइ विवहारंमि निउणत्तं ॥

मनसुद्धी३५ वचनसुद्धी ३६ एटलां वानां पामे घणा पुन्ये
कायसुद्धीनुं धरवुं ७ । करीने ॥ ५ ॥

मणवयणकायसुद्धी । लप्रंति पन्नूयपुन्नेहिं ॥ ५ ॥

अवीकारपणुं करवुं तरुणपणामां । श्री जिनआणाये रक्तपणुं ३ए
अइमत्ता मेघकुमारनीपरे ३७ । परने उपगारनुं करवुं ॥४०॥

अवियारं तारुन्नं । जिणाणं राउ परोवियारत्तं ॥

अमोल चीत के जेहनुं धर्मध्याननें विषे ४१ । ए पामवुं घणा पुन्ये करी जीव ने ॥ ६ ॥

निक्कंपयाय झाणे । लप्भंति पन्नूयपुन्नेहिं ॥ ६ ॥

परनी नींद्या करणनो परीहार वा त्याग४२ आपणी प्रसंसा न करवी४३ आपणा गुण न वखाणवा ४४ ॥

परनिंदापरिहारो । अप्पसंसा अत्तणो गुणाणं च ॥

चारे गतिमां जीवने डुख के४५ते ज डुखथी नीकलवुं इछे ते ४६ । ए पामवुं उग्र पुन्ये करी जीव ॥ ७ ॥

संवेगो निवेगो । लप्भंति पन्नूयपुन्नेहिं ॥ ७ ॥

अतिचारे रहीत सुद्ध शील वा आचारनुं पालवुं ४७ । दान देवानो उल्लास वांछा रही त४८होताहीतनुं समीपपणुं४ए॥

निम्मलसीलाप्भासो । दाणुल्हासो विवेगसंवासो ॥

चारगतिनां डुखथी त्रय पामे वा ते डुखने त्रय पमाडे५० । ए पामवुं प्रभूत पुन्ये करी जीव ने ॥ ७ ॥

चउगई डुह संत्तासो । लप्भंति पन्नूयपुन्नेहिं ॥ ८ ॥

माठा कर्मनुं नींदवुं नीजसाखे ग्रहा वा प्रसीद्ध करवुं गुरुसाखे माठाकृत्यनुं५१ ने नलाकृत्यनुं । अनुमोदवुं५२ गुरु पासे माठा कृतनुं प्राछीत लेवुं ५३ बार नेदे तपनुं करवुं ५४ ॥

डुक्कड गरिहा सुकडा–णु मोयणं पायछित्त तव चरणं ॥

स्वपरने नलुं इछक ध्याननुं ध्यावुं५५ वा परमेष्ठी नमस्कारादि ध्यानकरवुं । ए पामवुं वीशेष पुन्ययोग जीवने ॥ ए ॥

सुह ध्याण नमुकारो । लप्रंति पन्नूयपुन्नेहिं ॥ए॥

ए प्रथमे कह्या बोल तेरूप गु सामग्रीने पामीने जेणे ते बोल
णमणि जरवाने जंमाररूप । आदर कख्या ॥

इय गुणमणिजंमारो । सामग्गी पावीऊण जेहकउ ॥

ते जीव समस्त प्रकारे तोमी पामे तेज जीव शास्वतां सुखप्रते
ने मोहना पास बंधने । कर्म रहीत ने सिद्धि सुख ॥१०॥

विछन्नमोहपासा । लहंति ते सासयं सुखं ॥ १० ॥

ए प्रकारे पुन्यनो समुदाय बोल समाप्त ॥

॥ इति पुन्यकुलकं समाप्तम् ॥

॥ अथ पुन्यपापकुलक लिख्यते ॥

छत्रीस हजार दीवस । वरस एकसोना थाय आयु परीमाणपुरुषना।

छत्तीस दिन सहसा । वाससए होइ आउ परिमाणं ॥

तेहमांथी ढकुं आय छे सम इम जाणीने शुद्ध धर्ममां उद्यम
य समय प्रते । करवो ॥ १ ॥

झिप्रंतं पईसमयं । पिछउ धम्मंमिं जइअवं ॥१॥

हवे पोषह फल जेवारे जे तप नीयम गुण करीने गमावे एक
जीव पोषधव्रत सहीत । दीवस ॥

जइ पोसहसहीउ । तवनियमगुणेहिं गमइ एगदिणं॥

तो ते जीव बांधे देवग एटला संख्याये पल्योपमनी स्थिती
तिनुं आउखुं । ॥ २ ॥

ता बंधइ देवाउ इतिअ मित्ताइं पलियाइं ॥२॥

सत्तावीस क्रोम सहीकमां सित्योतेर क्रोम सित्योतेर लाख सि

एटले २७०० क्रोम्ड । त्योतेर हजार ॥

सगवीसंकोम्मी सया । सतहत्तरी कोम्मिलक्ख सहसाय॥

सातसोने सित्योतेर एटलां नवभागमांना सातभाग एकपल्योप पल्योपम । मना २७ ७७ ७७ ७७ ७७७ भा० ७ एक पोसहणी ॥ ३ ॥

सत्तसया सतहुत्तरि । नवभागा सत्त पलियस्स ॥३॥

हवे एक पोहोरे फल अठा सी हजार । वरस एकसोना बे लाखने एटला पोहोर २८०००० ॥

अठासीई सहस्सा । वाससए डुन्नि लक्ख पहराणं॥

तेहमांनो एकज जेवारे पो होर । धर्मे करी जुक्त जे जीव तेने एट लो लाभ थाय ॥ ४ ॥

एगोविअ जइ पहरो । धम्मजुत्त ता इमो लाहो॥४॥

त्रणसें सम्ताळीस क्रोम्ड३४७ने। बावीस लाख ने बावीसहजारने॥

तिसय सगं चत्त कोम्डि। लक्खाबावीस सहस बावीसा॥

बसें ने बावीस ने उपर बे देवतानुं आयु बांधे एक पोहोरना धर भाग एटला पल्योपमनुं । मनुं३४७ २२ २२ २२२ भा० २ ॥५॥

डुसय डुवीस डुभागा । सुराउ बंधोय इगपहरे ॥ ५ ॥

हवे सामायक फल दसलाखने मुहूर्त्त वा बे धर्मीजनी गणती था एसीहजार एटलां । य एकसो वर्षनी ॥

दसलक्खअसीय सहसा। मुहुत्त संखाय होइ वास सए॥

तेमां जेवारे सामायक सही एक पण मुहूर्त्त तेह जीवने एटलो त धर्ममां बेधर्मी रहे वा लाभ थाय ॥ ६ ॥

जइ सामाइअसहिउ । एगोविअता इमो लाहो ॥६॥

बाणुक्रोम्ड पल्योपम ने. उंगणसाठ लाख ने पचीस हजार ने ॥

बाणवय कोमीउ । लस्का गुणसहि सहस पणवीसं ॥

नवसेंने पचीसे सहीत ने । एक पल्योपममा आठज्ञागमांना सा
तज्ञाग देवगतीनुं आयु बांधे ॥ ७ ॥
एर ५ए २५ ए२५ ७/८ ज्ञाग

नवसय पणवीस जूआ । सतिहा अमज्ञाग पलिअस्सउ

हवे घमीफल एकसो वर्षनी एकवोसलाखने तेमज साठहजार॥
घमीउं कहेछे ।

वाससए घमिआणं । लखिगवीसं सहस्स तह सठी ॥

तेहमांनी जो एक पण घमी ध जेवारे तेवारे ते जीवने एटलो
र्मसाधन सहीत । लाज्ञ थाय ॥ ण ॥

एगाविअ धम्म जआ । जइ ता लाहो इमो होइ ॥८॥

बेंतालीस क्रोम ने उगणत्रीस लाख । बासठ हजार नवसेंने ।

बायाल कोमी गुणतीस–लस्क बासठी सहस्ससयनवगं

त्रेसठ एटला पल्योपममां पल्योपमनुं देवतानुं आयु बांधे
कांइक उंणां । एकघमीना धर्मनुं ॥ ए ॥

तेसठी किंचूणा । सुराउ बंधोई इगघमिए ॥ए॥

साठने प्रमाणे एक दिवस रातनी । घमीउ जे जाय पुरुषनी ॥

सठी अहोरत्तेणं । घमीआउ जस्स जंति पुरिसस्स ॥

व्रत नीम तेणे करी पण ते दिवस नीफलो ते जीवना जीवी
रहीत आउखुं । तमांथी ॥ १० ॥

निअमेणावि रहीआउ । सो दिअहेउ निष्फलोतस्स१०

हवे सासोसासनुं फल एकसो कोम सातने लाख अमतालीसने॥
वर्षना उसास चारसे कोमने ।

चत्तारीअ कोमिसया । कोमीउ सतलस्क अमयाला ॥

चालीस वलो हजार वर्ष एकसोना थाय सासोसास ते
४०७ ४ं० ४० ००० | इमांथी ॥ ११ ॥

चालीसं च सहस्सा । वाससय हुंती ऊसासा ॥ ११ ॥

एक पण सासोसास । नही रहीत होय पुन्ये पाप करीने ने ॥

इक्को विअ ऊसासो । नय रहिउ होई पुण्यपावेहिं ॥

जीवारे पुन्ये करी सहीत एक पण सासोसास तो एटलो ला
होय । न थाय ॥ १२ ॥

जइ पुणेणं सहिउ । एगोविअ ता इमो लाहो ॥१२॥

लाख बे हजार पीस्तालीसने । चारसेंने आठ नीश्चे पल्योपम॥
२४५ ४०८

लक्ख डुग सहस पण चत्तं । चउसया अठ चेव पलियाइं

कांइक उंणा चारभाग ए देवतानुं आउखुं बांधे एक सासो
टलुं । सासनां धर्म करवाथी ॥ १३ ॥

किंचूणा चउभागा । सुराउ बंधो इगुसासे ॥ १३ ॥

हवे नवकारफल उगणीसलाखने उपर। तेसठहजार बसेंने सत्तसठ

एगुणवीसं लक्खा । तेसठी सहस्स डुसय सत्तठो ॥

एटला पल्योपमनुं देव आयु । बांधे जीव एक नवकार गणे काउ
सासोसास धर्म सेवे तो ॥ १४ ॥

पलियाइं देवाउं । बंधइ नवकार उस्सगो ॥१४॥

हवे लोगस्स फल लाख एकसठ पां । बसेंने दस पल्योपमदेवतानुं
त्रीस हजार । आयु ॥

लक्खिगसठी पणती–स सहसडुसय दस पलिअ देवाउं

बांधे कांइक अधीकुं जीव । हवे ए रीते धर्म सेवे तो देवगतीनुं
आउखुं बांधे पचीस सासोसास वा

एक लोगस्सने काउसग्गे ॥ १५॥

बंधइ आहिअं जीवो । पणवीसुसास उस्सगो ॥ १५॥

हवे जो एज प्रमाणे पापकर्म होय तेज रीते नरकगतीनांआयु करवामां तत्पर जे जीव । नो बंध पण करे ॥

एवं पावई परायाणं । हवेउ निरयाउ अस्स बंधोवि ॥

इम जाणीने लक्ष्मीवान श्री जिनेश्व धर्ममां उद्यम करवो इ त्र रे कह्या । व्य वा जोगजीवो॥

इअ नाउसिरि जिण कि-त्तिआंमि धम्मंमि उयमंकुणह

ए रीते पुन्य तथा पाप कुलक समासं ॥ [॥१६॥

इति श्री पुन्यपापकुलकं समाप्तं ॥

॥ अथ गौतमकुलक लिख्यते ॥

लोभीयापुरुष लक्ष्मी मेलववाने तत्पर होय । मूढ पुरुष कामभोगने विषे तत्पर होय ॥

लुद्धानरा अत्थपरा हवंति । मूढा नरा कामपरा हवंति॥

पंडित पुरुष क्षमा ते जे क्रोध जीतवाने तत्पर होय । मिश्रपुरुष पूर्वोक्त त्रणेवानां पण आचरे ते ॥ १ ॥

बुद्धानरा खंतिपरा हवंति । मिस्सा नरा तिंनिवि आयरंति१

तेज पंडित जे नर निवरत्या वि रोधथी । तेज साधु जे नर आगम आधारे आदरें चाले ॥

ते पंडिया जे विरया विरोह। ते साहुणो जे समयंचरंति॥

तेज शक्तिवंत जे नर नही तजे धर्म प्रते । तेज बंधव मित्र जे नर कष्ट वा व्यसनमां पडे आपणा थाय॥२

ते सत्तिणो जे न चयंति धम्मं । ते बंधवा जे वसणोहवंति१

क्रोधे करी अन्नीन्नूत आकुल ते नर न सुख पामे । अन्नीमानी नर शोकना परान्नवने पामे ॥

कोहान्निन्नूआ न सुहं लहंति। माणंसीणो सोयपराहवंति

कपटिनर थाय परना दास वा चाकर । जे नर लोन्नीया मोहोटीइछावंत ते रति जे स्याता न पामे वा नर्के नुपजे२

मायाविणो हुंति परस्सपेसा । लुद्वामहिछानरयंनविंति२

क्रोध समान कोइ विष नथी अमृत जीवदया नुपरांत नथी । अन्नीमान नुपरांत कोइ वैरीनथी हीतकारी अप्रमादि जेवो नथी॥

कोहो विसंकिं अमयंअहिंसा। माणोअरीकिं हियमप्प

माया समान कोइ न्नय नथी शरण सत्य समान नथी । लोन्नसमान कोई दुख[मान]॥ नथी सुख संतोष समाननथो४

माया न्नयंकिंसरणंतु सच्चं। लोहो दुहो किंसुहमाहतुठी४

बुद्धि अति सेवे विनयवंत प्राणीने। क्रोधी कुशीलीआने सेवे अकीर्त्ति

बुद्धिअचंमं न्नयए वीणीयं। कुद्धं कुशीलंन्नयए अकित्ति

न्नग्नचित्तवंतने सेवे अलक्ष्मी वा नीरधनपणुं । सत्येस्थितने समस्तपणे सेवे लक्ष्मी ॥ ५ ॥

संन्निन्नचितं न्नयए अलछी । सच्चेठीयं संन्नयएसिरियं५

तजे वा छांडे मित्र सजन पण नर जे करया गुणने हणे तेने । तजे छांडे पाप जे दुःकर्म मुनि जितेंद्री प्रते ॥

चयंति मित्ताणी नरं कयधं। चयंति पावाइ मुणिं जयंतं॥

तजे छांडे सुका सरोवर प्रते हंस ते । तजे छांडे बुद्धि कोपीत रोसाल मनुष्य प्रते ॥ ६ ॥

चयंति सुक्काणिसराणि हंसा । चएइ बुद्धीकुवियंमणुस्सं ६

जेहने हैए धारणा नही तेहने धरम गइ वातनुं वा अर्थनुं केहेवुं वचनादी कहेवुं ते विलाप ते फोगट ते वीलाप ॥

असंपहारे कहिए विलावो। अईयअत्ते कहिए विलावो॥

विषिन्नचितवंतने हितवचननुं केहेवुं ते विलाप । घणा भाग सिष्य तेहने हित वचन केहेवुं ते विलाप ॥७॥

विखितचित्ते कहिए विलावो। वहु कुसीसे कहिए विलावो७

दुष्ट राजा प्रजाने दंडवामां तत्पर होय । वीद्याधर नर मंत्र साधनमां तत्पर होय ॥

दुठा हीवा दंडपरा हवंति । विज्जाहरा मंतपरा हवंति॥

मूर्ख नर ते कोपमांज तत्पर होय । भलामुनीश्वर तत्त्वग्रहणमां तत्पर होय ॥ ८ ॥

मुरका नरा कोवपरा हवंति । सुसाहुणो तत्तपरा हवंति८

सोभा होय उत्कृष्टा तपवंतने क्षमा थकी । थिर योग तेज उपसमवंतनी शोभा ॥

सोहा भवे उग्गतवस्स खंती। समाहिजोगो पसमस्ससोहा।

ज्ञानगुण भलुं ध्यान ए बे ते चारित्रवंतनी शोभा । सिष्यनी शोभा जे विनय गुणमां प्रवरती ॥ ए ॥

नाणं सुझाणं चरणस्ससोहा । सीसस्स सोहा विणएपवित्ति॥ए॥

आभरण विना शोभे शीलव्रत नो धरणहार । परिग्रह रहित ते शोभे दीक्षाधारी जे साधु ॥

अभूसणोसोहइ बंभयारी। अकिंचिणो सोहइ दिरकधारी

बुद्धिए करी सहित होय ते शोभा पामे राजानो परधान । लाजे करी सहित पुरुष्य ते शोभा पामे एक स्त्रीथी ॥ १० ॥

बुद्धिजुत्त सोहइ रायमंती । लज्जाजुत्त सोहइ एगपत्ति१०

आत्मा पोतानो वैरी समान छे आत्मा जस पामे सीलवंत जे
य जेना जोग गम नही ते। मनुष्य ते ॥

अप्पाअरीहोइअणवठीयस्स।अप्पाजसोसीलमउनरस्स

आत्माज दुरात्मा ज्ञानादिगुणे आत्माज आत्माने वस राखे तो
नथी अवस्थित जेनो ते। तेज सरण करवा योग ॥ ११॥

अप्पादुरप्पा अणावठियस्स।अप्पाजीअप्पा सरणं गईय

नथी धर्मकारज समान बीजुं नथी प्राणनी हिंसा समान मोटुं
कार्य ॥ अकार्य ॥

न धम्मकज्जं परमत्थी कज्जं। न पाणिहिंसा परमं अकज्जं॥

नथी स्नेहराग समान उत्कष्टुं नथी समकितना लाभ समान
बंधन। उत्कष्टो लाभ ॥ १२ ॥

न पेमरागा परमत्थि बंधो। न बोहिलाभा परमत्थिलाभो॥१२

न सेववो वा न भोगववी प्रम न सेववा वा न आदरवा पुरुष
दा वा स्त्री परनी। जे अजाण वा मूढने ॥

नसेवियव्वा पमया परक्का। न सेवियव्वा पुरिसा अविक्का॥

न सेववा अधम अभिमानी न सेववा चाडीकरणहार मनुषने
हीण नरने। ॥ १३ ॥

न सेवियव्वा अहमा निहिणा। न सेवियव्वा पिसुणा मणुस्सा

जे धर्मी नर तेहने निश्चे सेववा जे पंडित नर तेहने निश्चे पू
आदरवा। छवुं ॥

जे धम्मिया ते खलुसेवियव्वा। जे पंडिया ते खलुपूछियव्वा

जे साधु वा भला नर तेहने जे निर्लोभी ममता रहीत नर ते
समस्त रीते वांदवा। हने आहारादि दान देवुं ॥ १४ ॥

जेसाहुणोतेअभिवंदियव्वाजे निम्ममा ते पडिलाभियव्वा॥

पुत्र तथा शिष्य ए बेने तुल्य विचारवा विनय माटे । रुषीश्वर तथा देवता ए बेने तुल्य विचारवा

पूत्ताय सीलाय समंविज्ञत्ता। रिसीय देवा य समं विज्ञत्ता

अज्ञानी नर तथा पशु जनावर ए बेने तुल्य विचारवा । मृतक तथा नीर्धन ए बेने तुल्य विचारवा ॥ १५ ॥

मुक्का तिरिक्काय समं विज्ञत्ता। मुआदरिद्दाय समं विज्ञत्ता

समस्त कला थकी धर्म आराधवानी कला जीते । समस्त कथा थकी धर्म कथा जीते ॥

सव्वाकला धम्मकला जिणाइं सव्वा कहाधम्मकहा जिणाइं

समस्त बलथकी धर्मनुं बल जीते । समस्त जे संसारीक सुखथी धर्म सुख जीते ॥ १६ ॥

सव्वं बलं धम्मबलं जिणाइं । सव्वं सुहं धम्मसुहं जिणाइं

जूवटुं रम्यामां जे आसक्त छे, तेहने लक्ष्मीनो नास थाय । मांसभक्षणमां जे आसक्त छे तेहने दयाबुधीनो नास थाय ॥

जूए पसत्तस्स धणस्स नासो । मंसं पसत्तस्स दयाइनासो

मदीरा पीवामां जे आसक्त छे तेहनो जस नास थाय ॥ वेस्याभोगमां जे आसक्त छे तेहना कुलनो नास थाय ॥१७॥

मज्जंपसत्तस्स जसस्स नासो। वेसा पसत्तस्स कुलस्स नासो

जीवनी हिंसामां जे आसक्त छे । तेहनो भलो धर्म नाश थाय । चोरी करवामां जे आसक्त छे तेहना शरीरनो नाश थाय॥

हिंसा पसत्तस्स सुधम्मनासो । चोरीपसत्तस्स सरीरनासो॥

तेमज परनारीथी जे आसक्त छे तेहने । सर्व पूर्वोक्त भला गुणनो नाश थाय वली अधमगती पामे १८

तहा परत्थीसु पसत्तयस्स। सव्वस्स नासो अहमा गईय१८

दान देवुं निर्धनपणामां ने वली। तथा इच्छा वा अभिलाषनो रोध
ठकुराइ पामे क्षमा गुण ते। क भलो होय जेहने ते ॥

दाणं दरीदस्स पहुस्स खंती। इच्छा निरोहोइ सुहोइयस्स

जुवानीमां जे इंद्रियोने वश चारे ए जे प्रथम कह्या ते नर
राखे ते। भला दुःकरकारी जाणवा १९

तारुन्नए इंदिय निग्गहो य। चत्तारि एयाणि सुदुकराणि

अशास्वतुं जीवीत कह्युं छे सं। ते माटे हे भला प्राणीयो! धर्मआ
सारी जीवलोकने विषे। दरो, श्रुतचारित्ररूप धर्म उत्तम
साधु जिनेश्वरनो कह्यो ॥

असासयं जीवियमाहु लोए। धम्मंचरे साहुजिणोवइठं॥

ते धर्म जीवने रखोपानो करणहार। धर्म समस्त सेवं।आदरीपाली
छे, शरण छे, उंचगती देणहार छे। अव्याबाध सुख पामे ॥२०॥

धमो य ताणं सरणं गई य। धम्मं निसेवितुसुहं लहंति

ए रीते धर्मोपदेश लक्ष्मीवंत गौतमकुलक समाप्तम् ॥

॥ इति श्री गौतमकुलकं संपूर्णम् ॥

पूज्यश्री देवेंद्रसूरिजीकृत दान शील तपभावकुलक पदार्थ बालो
पकार अर्थ लोख्यो छे तेमां प्रथम दान कुलक ॥

॥ अथ दानकुलकं लिख्यते ॥

तजीने राजनुं सार वा रहस्य उपार्ज्यो छे संजमरूप एक अद्वि
सप्तांग लक्ष्मी आदे तीय मोटो भार ते जेणे ॥

परिहरिय रज्जसारो। उप्पाज्जियसंजमिक्कगुरुभारो ॥

आपणा खभाथी देवदुष्य व संजमयोगे विचरता जयवंता वर्तो
स्त्र दीधुं ब्राह्मण प्रते एवा। वीरनामे चोवीसमा तीर्थंकर ॥१॥

खंधाउ देवदूसं। वियरंतो जयउ वीरजिणो ॥ १ ॥

धर्मदान१ अर्थदान२ काम दान३ ए ज्ञेद। त्रिविध दान जगतमां विख्यात वा प्रसिद्ध ले ॥

धम्मत्थकामज्ञेया। तिविहं दाणं जयंमि विरकायं ॥

तोहे पण जिनेश्वरने ने तेमना शासनने आश्रीत जे मुनियो। तेमने आहारादिक धार्मीक दान ते प्रसंसे ले वा वखाणे ले ॥२॥

तहवि य जिणंदमुणिणो। धम्मियदाणं पसंसंति ॥२॥

ते दान कहेवुं ले, सोज्ञाग्य पणानुं कारणहार ले। दान ते रोगरहितपणानुं कारण उत्कृष्टुं ले ॥

दाणं सोहग्गकरं। दाणं आरुग्गकारणं परमं ॥

ते दान उत्तम ज्ञोगनुं निधानले। ते दान स्थानकले गुणनासमूहनुं३

दाणं ज्ञोगनिहाणं। दाणं ठाणं गुणगणाणं ॥ ३ ॥

दानथकी पसरे वा विस्तरे कीर्ति दान देवे करी थाय मल रहित शरिरनी शोज्ञा॥

दाणेण फुरइ कित्ती। दाणेण य होइ निम्मला कंती॥

दानेकरी आवर्ज्युं ले वश कर्युं ले हृदय ते थकी। वैरी पण निश्चे दायकने घेर पाणी वहे, दासपणुं करे ॥ ४ ॥

दाणावज्जिय हियउ। वयरी वि हु पाणियं वहइ ॥४॥

धनासार्थवाहने ज्ञवे श्री रुषज्ञदेवजीनो जीव। जे घीनुं दान करयुं ज्ञला श्रीधर्म घोषसूरी प्रमुख साधूने ॥

धणसत्थवाहजम्मे। जं घयदाणं कयं सुसाहुणं ॥

ते महा पुण्यना कारण थकी श्री रुषज्ञदेव जिन। त्रणलोकना पितामह वा दादा थया ॥ ५ ॥

तक्कारणमुसज्ञजिणो। तेलुक्कपियामहो जाउ ॥ ५ ॥

कृपाये करीदीधुं अन्नयदा पाठलना ज्ञवमां तेथी ग्रह्युं पुण्यरूप

न पारेवा प्रते ।　　　　　किरियाणं ॥

करुणाइ दिन्न दाणं । जम्मंतर गहिय पुन्न किरियाणं॥

तेथी तीर्थंकरपद तथा चक्रव　पाम्या शांतिनाथ सोलमा तीर्थ
र्तीपद ए बे रिद्धि एक भवमां । कर पण ॥ ६ ॥

तित्थयर चक्क रिद्धिं ।　　संपत्तो संतिनाहोवि ॥ ६ ॥

पांचसे साधु मुनिप्रते आहारा　दानेकरी उपार्ज्यो उत्तम पुण्यनो
दि भोजन ते रूप ।　　　　प्रागभार एहवो ॥

पंचसय साहु भोअण ।　दाणावज्जिय सुपुन्नपब्भारो ॥

आश्चर्यकारी जे चरित्र तेणे　भरतचक्रवर्ती श्री रुषभदेवनो पु
भर्यो एहवो ।　　　　　त्र भरतक्षेत्रनो स्वामी थयो॥७॥

अच्छरिय चरिय भरिउ । भरहो भरहाहिवो जाउ ॥७॥

मूल लिधा विना पण　गीलाण वा रोगी मुनिने आचरवा यो
दिधी ।　　　　　　ग्य वस्तु तेथी ॥

मुल्लं विणावि दाउं । गिलाण पडिअरण जोगवत्थूणि ॥

सिद्धि पाम्यो रत्नकंबल देण　बावनाचंदन देणहार सेठीयो पण
हार ।　　　　　　　तेज भवमां ॥ ८ ॥

सिद्धोअ रयणकंबल । चंदणवणिउवि तंमि भवे॥८॥

देइने खीरनुं दान ।　तपे करी सोपव्युं सरीर छे जेणे एहवा
　　　　　साधुने धन्यकारी ॥

दाऊण खीर दाणं । तवेण सुसिअंग साहुणो धणिअं

लोकमां उपार्ज्यो चमत्कार जे　समस्तपणे थयो गोभद्रश्रेष्टीपुत्र
णे एहवो ।　　　　　शालीभद्र पण भोगनुं भाजनए

जण जणिय चमकारो ।　संजाउ सालिभद्दोवि ॥ ए॥

पूर्वजन्मांतरना सुपात्र　उल्लास पाम्युं अपूर्व शुभध्यान तेना

दान थकी ।　　　　　प्रन्नावे ॥

जम्भंतर दाणाउ ।　उल्लसिया पुव्व कुसल्ल थाणाउ ॥

कयवन्नो सेठ कृतपुण्यनो धणी। न्नोगोनुं न्नाजन वास्थानक थयो १०

कयउन्नो कयपुन्नो ।　न्नोगाणं न्नायणं जाउ ॥ १० ॥

घृतपुष्प साधु तथा वस्त्र　मोटा मुनि दोषना लेशथी समस्त
पुष्प साधु ए बे ।　　　प्रकारे रहित ॥

घयपूस वत्थपूसा ।　महरिसिणो दोस लेस परिहीणा ॥

आपणी तप लब्धीए करी　घृतनुं तथा वस्त्रनुं पुरवापणुं करीने
समस्त साधुमंरूलीने वा　वा साधुनी न्नक्ती करीने उत्तमगति
समुहने ।　　　　　पाम्या ॥ ११ ॥

लद्धीइं सयल्ल गन्हो ।　वग्गहगा सुग्गइं पत्ता ॥ ११ ॥

जीवंतस्वामी श्री महावीरनी वीरस्वामीना शासनमां वीचरीने
प्रतिमाने ।　　　　　न्नक्तीये करी ॥

जीवंतसामि पमिमाइं ।　सासणं वियरिऊण न्नत्तीए ॥

चारित्र लेइने सिद्धिपद पाम्यो । उदायननामे छेल्लो राजर्षि १२

पव्वईऊण सिद्धो ।　उदाइणो चरम रायरिसी ॥१२॥

जिनघर वा जिनप्रासादे करी　देइने अनुकंपा दान तथा न्नक्ती
शोन्नावी न्नूमीमंरूलने ।　　दान

जिणहरमंमियवसुहा ।　दाउं अणुकंपन्नत्तिदाणाइं ॥

तीर्थप्रन्नावक पुरुषोमां रेखा। समस्तप्रकारेपाम्यो संप्रतीनामेराजा
समानपणुं ।　　　श्री आर्यसुहस्ती सूरि वचने ॥१३॥

तित्थपन्नावगरेहिं ।　संपत्तो संपइराया ॥ १३ ॥

देइने श्रद्धा सुद्धत्रूमे करीने ।　शुद्धमान अरूदना वाकन्ना मोटा
　　　　　　　　मुनीश्वरने ॥

दाणं सधा सुद्दे । सुद्दे कुम्मासए महामुणिणो॥
श्री मुलदेव नामे कुमर । राज्यनी लक्ष्मी प्रते पाम्यो मोटी१४
सिरि मूलदेव कुमरो । रज्जसिरिं पाविउ गुरुइं ॥ १४ ॥
अतिघणुं दान तेणे करी मुखर ए रच्यां सेंकमोनी संख्याए का
वा जे कविजन वा पंमित तेणे । व्य तेथी विस्तरयुं ॥
अइदाण मुहर कविअण। विरइअ सय संख कव विच्च
विक्रमादित्य राजानुं चरित्र आजपण लोकमां समस्त [रित्रं
ते । पणे विस्तरे छे ॥ १५ ॥
विक्कमनरिंद चरिअं । अज्जवि लोए परिप्फुरइ ॥१५ ॥
त्रणलोक वा समस्त जीवलो तेज नवमां सिद्धिगामी छेलाज सा
कना बंधव वा नाई एहवा । मान्य केवलीमां इंद्र ते तीर्थंकरे ॥
तियलोअ बंधवेहिं । तप्भव चरिमेहिं जिणवरिंदेहिं ॥
कृतकृत्य तेमणे पण दीधुं एवुं । वर्षप्रमाण मोहोटुं दान ॥१६॥
कय किच्चेहिवि दिन्नं । संवच्छरिअं महादाणं ॥१६॥
लक्ष्मीवंत श्रीश्रेयांसकुमार मोक्षपदनो स्वामी केम न थाय
रुषनदेवनो पौत्र । अर्थात् थायज ॥
सिरिसेयंसकुमारो । निस्सेयस सामिउ कह न होई ॥
आ चोवीसीमां प्रथम फासु प्रगट कीधो जेणे आ नरतक्षेत्रने
क दाननो प्रवाह । विषे ॥ १७ ॥
फासूअदाणपवाहो । पयासिउ जेण नरहंमि ॥ १७ ॥
केम ते न वखाणीए अर्थात् चंदनबाला कुमरी श्री महावीरनें
वखाणीएज । दान देवे करीने ॥
कह सा न पसंसिज्जइ । चंदणबाला जिणंदचाणेणं ॥
ते महावीर छमासिक तप ठाख्यो वा संतोष्यो जेणे श्री महा

तप्या तेमने देइने । वीर जिनेश्वरने ॥ १८ ॥

छम्मासिय तवताविउ । निववविउ जेहिं वीरजिणो ॥१८॥

दिक्षा लीधा पछी प्रथम आदे पारणां । कस्यां हतां करेछे तेमज करशे त्रणे काले ॥

पढमाइं पारणाइं । अकरिंसु करंति तह करिस्संति ॥

श्री अरिहंत ज्ञानादिगुणे जे गृहस्थने घेर, तेहने निश्चे सिद्धि त्र सहित एहवा पूजनीको । जगवमां तथा आगे ॥ १ए ॥

अरिहंता जगवंतो । जस्स घरे तेसिं धुव सिद्धि ॥१ए॥

१श्री जिनप्रासादक्षेत्र २श्रीजिनबिंब ४चतुर्विधसंघसाधु५साधवी६श्रा वा प्रतिमाक्षेत्र ३जिनपुस्तकक्षेत्र । वक७श्रावीकारूपजे सातक्षेत्रमां

जिणजवणबिंबपुत्थय–संघसरूवेसु सत्तखित्तेसु ॥

जलुं न्यायविधि योगे वाव्युं मोक्षरूप फलजणी आश्चर्यकारी अनं जे इव्य ते थाय । तगणुं ॥ २० ॥

ववित्रंधणंपि जायइ । सिवफलय महो अणंतगुणं ॥२०॥

ए प्रकारे दान विषे २० गाथानो समूह समाप्तम् ॥

हवे संबंधे आव्युं ब्रह्मचर्य कुलक ते लखीए छीए ॥

॥ अथ शीलकुलक लिख्यते ॥

सोजाग्य गुणनुं मोहोटुं ए वुं निधान एहवाने । चरणे प्रणाम करुं श्री नेमिनाथ वा वीसमां जिनपतिने ॥

सोहग्ग महा निहिणो। पाए पणमामि नेमिजिणवइणो॥

बालपणामां जुजाबले करी ने । जनार्दन जे कृष्ण वासुदेवप्रते जेणे सहजमां जीत्यो ॥ १ ॥

बालेण नुअबलेण । जणाहणो जेण निज्जिणिउं ॥१॥

जीवोने शीलगुण बे तेज उत्तम वा पवित्र धन बे । शील बे तेज जीवोने मंगलीक उत्कृष्टुं बे ॥

सीलं उत्तम वित्तं । सीलं जीवाण मंगलं परमं ॥

सोल बे ते दौर्नाग्यनुं हरणहार बे । शील बे ते सुखनुं पीहर घरठे वा सुख समस्तनुं स्थानक बे ॥ २ ॥

सीलं दोहग्गहरं । सीलं सुक्काण कुलनवणं ॥२ ॥

शील ते धर्मनुं निधान बे । शील ते पापनुं खंमणहार कह्युं श्री तीर्थंकर गणधरे ॥

सीलं धम्म निहाणं । सीलं पावाण खंमण नाणियं ॥

शील ते प्राणीयोने जगने विषे जयनुं करणहार बे । अकृत्रीम अलंकार वा घरेणुं श्रेष्ट बे ॥ ३ ॥

सीलं जंतुण जए । अकित्तिमं मंमणं पवरं ॥३॥

नरकरूप नगरना बारणाने रुंधवाने । कमामना जोमाना नाइ सरखुं बे ने ॥

नरय डुवार निरुंनण । कवाम संपुम सहोअर ठायं ॥

देवलोकरूप उज्वल घर तिहां । चमवाने सारी निसरणी समान शील बे ॥ ४ ॥

सुरलोअधवलमंदिर । आरुहणे पवरनिस्सेणिं ॥ ४ ॥

श्री उग्रसेन राजानी पुत्री । राजिमती पामी शीलवंती सतीमां हि रेखा समान ॥

सिरि उग्गसेणधूआ । रायमई लहउ सीलवइ रेहिं ॥

गिरी गुफा विवरमां रह्यो एवो श्री नेमनाथना नाइ रहनेमीप्रते, जेणीये । थाप्यो, संजम शील मार्गमां५॥

गिरि विवर गउ जीए । रहनेमी ठाविउ मग्गे ॥ ५ ॥

प्रज्वलितो पण निश्चे अग्निनो समूह ते । शीलना महिमाए करी पाणीनो प्रवाह थयो ॥

पज्जलिउवि हु जलणो । सीलपभावेण पाणियं हवइ ॥

ते जयवंती वर्तो जगमां सो ता श्री रामचंद्रनी स्त्री । जेहनी प्रगट वा प्रसिद्ध छे जशनी पताका वा ध्वजा ॥ ६ ॥

सा जयउ जए सीआ । जीसे पयमा जसपडाया ॥६॥

चालणी वडे काढयुं पाणी ते णे करी चंपानगरीमां । जेणे उघाड्यां दरवाजानां बारणां त्रण ॥

चालणिजलेण चंपाए । जीइ उग्घाडियं दुवारतियं ॥

ते केहनां न हरे चित्त अर्थात् हरे । ते चरित्र वा अवदात सती सुभ द्रानुं ॥ ७ ॥

कस्स न हरेइ चित्तं । तीय चरियं सुभद्दाए ॥ ७ ॥

समृद्धी प्रते पामो नर्मदा सुंदरी । ते भलुं घणो काल जेणीए पाळ्युं शुद्ध शील ॥

नंदउ नमया सुंदरि । सा सुचिरं जीइं पालियं सीलं ॥

गहिलापणुं पण करीने । सहन करी विटंबना घणाघणा प्र[illegible]

गहिलत्तणंपि काउं । सहिआय विडंबणा विविहा ॥८॥

कल्याण होजो कलावती सतीने । वीहामणा रणमां राजाए तजी वा छांडी ॥

भद्दं कलावईए । भीसणरन्नंमि रायचत्ताए ॥

जे ते सतीना शीलगुणेकरीने । छेदेलां अंग हस्तादी फरी नवांथयां

जं सा सीलगुणेणं । छिन्नंग पुणन्नवा जाया ॥ ९ ॥

सीलवतीना सील प्रते । समर्थ सुधर्मांइंद्र पण वर्णववाने नही॥

सीलवइए सीलं । सक्कइ सक्कोवि वन्निउं नेव ॥

राजाना मोकल्या प्रधान वा मेहेता । चारेने पण शील राखवा प्रकर्षे ठ ग्या जेणे ॥१०॥

रायनिउत्ता सचिवा । चउरोवि पवंचिआ जीए ॥१०॥

ज्ञान अतिशय लक्ष्मी सहि त महावीर परमेश्वरे । जलो धर्मलाज जेहने मोकलाव्यो

सिरि वद्धमाण पहुणा । सुधम्मलाजुत्ति जीइ पठविउ॥

ते जयवंती जगमांहे वर्तो सु लसा श्रावीका । शरदरूतुना चंद्रमानीपरे निर्मल शीलगुणे ॥ ११ ॥

सा जयउ जए सुलसा । सारयससिविमलसीलगुणा ११॥

कृष्ण महादेव ब्रह्मा इंद्र ए हवाना जे । मद वा अहंकारने जागनार एहवो कंदर्प तेहना बलनो अहंकार ॥

हरिहरबंजपुरंदर—मयजंजणपंचबाणबलदप्पो ॥

अप्रयासे जेणे मरद्यो वा दली नाख्यो । ते श्री थुलीजद्रजी आपो कल्याण प्रते ॥ १२ ॥

लीलाइ जेण दलिउ । स थूलजद्दो दिसउ जद्दं ॥१२॥

मनोहर योवनना समू हे वर्तते । प्रार्थना करते थके पण स्त्रीरूप पाणीपुरे करी ॥

मणहरतारुन्नजरे । पछिजंतोवि तरुणि नियरेणं ॥

मेरूपर्वत परे अचल छे मन जेहनुं एवा । ते श्री वयरस्वामी मोटा रुषि जय वंता वर्तो ॥ १३ ॥

सुरगिरिनिच्चलचित्तो । सो वयरमहारिसी जयउ ॥१३॥

स्तवना करवाने तेहनी न सकीये । श्रावक जे सुदर्शनना शीलगुणना समूह प्रते ॥

थुणियं तस्स न सक्का । सह्टस्स सुदंसणस्स गुणनिवहो॥
जे विषम संकटमां निश्चे । पम्ने थके पण अखंम शीलरूप
धन राख्युं ॥ १४ ॥
जो विसमसंकम्मेसुवि । पम्मिउवि अखंम्मसीलधणो॥१४॥
सुंदरीजी रुषभदेवनी पुत्री सु मणोरमा सुदर्शनशेठनी स्त्री। अंज
नंदा वैरस्वामीनी माता चेल । ना हनुमाननी माता। मृगावती चं
णा श्रेणीकनी स्त्री । दनबालानी चेली ॥
सुंदरि सुनंद चिल्लणा । मणोरमा अंजणा मिगावइअ॥
ए जिनशासनमां प्रसिद्ध वा मोटी सतीउ हे भव्यो ! तमने
विख्यात एवी भली । सुख प्रते द्यो ॥ १५ ॥
जिणसासणसुपसिद्धा । महासइउ सुहं दिंतु ॥१५॥
अचंकारी भट्टानुं चरित्र सांभलीने कोनुं न धुणे निश्चे मस्तक
वा कथा प्रते । अर्थात् धुणेज ॥
अचंकारिअचरिअं। सुणिऊणं को न धुणइ सिरसीसं॥
जेणे अखंमपणे शील पाल्युं भीलनो पति जे पल्लीपति तेणे करी
कष्टनी कोम पण धैर्य न मूक्युं ॥१६
जा अखंमिअ सीला । भिल्लवइ कयत्थिआविदढं १६॥
आपणो मित्र आपणो भा आपणो जनक जे बाप आपणा बा
इ सगो । पनो बाप अथवा पण ॥
निय मित्तं नियभाया। निय जणउ नियपियामहो वा वि
आपणो पुत्र पण एटलामां जे न वाहालो होय लोकोने शील
शीलरहितकुशीलीयो होय ते। विना माटे ॥ १७ ॥
नियपुत्तोवि कुसीलो । न वल्लहो होइ लोआणं ॥१७॥
सघलाए पण व्रत प्रते । भागे थके अस्ति वा हे कोइ पण

आलोयणादि उपाय ॥

सव्वेसिंपि वयाणं । जग्गाणं अत्थि कोइ पमिआरो ॥

पण पाका घमा प्रते कांना न होय शील फेर नागे कोइ उपा
न चोटे तेम । य ॥ १७ ॥

पक्कघमस्सव कन्ना । न होइ सीलं पुणो जग्गं ॥ १७॥

वैताल पिसाच नूत राक्सा केसरीसिंह, चितला, हस्ती, सर्पएसर्वना

वेआलनूअरक्कस–केसरिचित्तयगइंदसप्पाणं ॥

लीलाये करी नागे अहंकार पालतो जे होय निर्मल शील प्रते
वा मद प्रते । ते घणी ॥ १९ ॥

लीलाइं दलइ दप्पं । पालंतो निम्मलं सीलं ॥ १९ ॥

जे कोइ पूर्वे कर्मथी मुका गतकाले सिद्धा वर्तमानकाले सिद्ध छे
णा वा कर्मने मूकीने । आगामीकाले सिद्धसे तेमज ॥

जे केइ कम्ममुक्का । सिद्धा सिद्यंति सिद्धिहिंति तहा॥

ते सर्व प्राणीने एहज बल । विस्तीर्ण आ जन्मपरिपालीतशीलनुं
ज माहात्म्य ॥ २० ॥

सव्वेसिं तेसिं बलं । विसालसीलस्स माहप्पं ॥ २०॥

॥ ए रीते शीलकुलक संपूर्ण थयुं ॥

॥ इति शीलकुलकं समाप्तम् ॥

हवे संबंधे आव्युं तप कुलक ते लखीए लीए ॥

॥ अथ तपकुलकं लिख्यते ॥

ते जयवंता वर्तो आ अवसर्पिणीनी जेमना खन्ना उपर सोभे छे
आदे थया श्री आदिनाथ जिनेश्व मस्तकना केस जटारूप मु
र ते माटे जुगादिजिन । गट ॥

सो जयउ जुगाइजिणो । जस्संसे सोहए जडामउडो ॥

तेमणे तपध्यानरूप अग्निये बा करमरूपीआं लाकडां तेथी थयो ल्यां एवां । धूमाडो तेनी पंक्ती तुल्य ॥ १ ॥

तवझाणग्गिपलिविय—कम्मिंधण धूम पंत्तिव्व ॥ १ ॥

संवछरी वा वरसीतप करी । काउसग्गमां जे एक स्थानके रह्यो पूज्यपदयुक्त जगवंत ॥

संवछरियतवेणं । काउसग्गंमि जो ठिउ जयवं ॥

पूरण करी आदरी आपणी प्रतिज्ञा ते जेणे ते । दुर करो पाप वा माठां कर्मप्रते श्री बाहुबलजी श्रीरुषजदेवजीना पुत्र२

पूरियनियपइन्नो । हरउ डुरिआइं बाहुबली ॥ २ ॥

अथिर चलप्रते पण थिर अच ल करे वांकां कार्य ते पण । रुजु सरलप्रते करे डुःखे पामवायोग्य कार्यने पण तेम सुखे पामवायोग्यकरे

अथिरंपि थिरं वंकं—पि उजुअं डुल्लहंपि तह सुलहं ॥

डुःखे साधवा योग होय ते काम सुखे साधवा योग । तपना महिमाये करी प्राप्त थाय समस्त कार्य ॥ ३ ॥

डुस्सज्झंपि सुसज्झं । तवेण संपज्जए कज्जं ॥ ३ ॥

छठ छठ एटले बे बे उपवासना तप करतो थको श्री महावीरस्वामीनो प्रथम गणधर जगवंत ॥

छठं छठेण तवं । कुणमाणो पढम गणहरो जयवं ॥

अक्षीणमहाणसी महालब्धी आदे घणी लब्धीउवंत । गणधरपद लक्ष्मीसहित इंद्रजूती गौतमस्वामी जयवंता वर्तो ॥४॥

अक्खीणमहाणसीउ । सिरि गोअमसामिउ जयउ ॥४॥

सोजे वा ठाजे चोथो चक्रव र्त्ति सनत्कुमार नामे । तपनां बले करी खेलोसही आदे लब्धीउ पाम्यो ॥

लज्जइ सणंकुमारो । तवबलखेलाइलाद्धिसंपन्नो ॥

आपणुं जे थुंक तेणे करी खरडी सोना सरखी दीप्ती प्रकासतो आंगुली तेथी । हूवो ॥ ५ ॥

निट्ठुअ खवलि अंगुलि । सुवन्न कंति पयासंतो ॥५॥

गाय, ब्राह्मण, पेटनुं बालक, ब्राह्मणी ए चारने मारीने मोहोटुं गर्भवती– पापकर्म ॥

गो बंभ गप्भ गप्भिणि । बंभाणि घायाइ गुरुअ पावाइं॥

करीने पण सोनानीपरेज। तप तपवेकरीशुद्ध थयो एवो दृढप्रहारी॥

काकणवि कणयंपिव । तवेण सुध्धो दढपहारी ॥ ६ ॥

पाछलने जन्मे आकरो तप । तप्यो वा कर्यो तेथी जे नंदीषेण नामे मोटोटा रुषि ते ॥

पुव्वभवे तिव्व तवो । तविउ जं नंदिसेण महरिसिणा ॥

वसुदेवजी श्रीकृष्णनो पि थयो विद्याधरी हजारो गमेनो ॥७॥ ता ते कारणथी प्रीतम ।

वसुदेवो तेण पिउ । जाउ खयरी सहस्साणं ॥ ७ ॥

देवता जे ते पण चाकर करे केनुं उत्तम कुल ते पितानुं जाती वा दासपणुं । ते मातानी तेथी रहितनुं पण ॥

देवावि किंकरत्तं । कुणंति कुलजाइविरहिआणंपि ॥

तपस्यारूप जे मंत्र तेहना हरिकेसीचंडालकुले जन्म्या महामु महीमा थकी । नि थया तेमनुं ॥ ८ ॥

तवमंतपभावेणं । हरिकेसबलस्स वरिसिस्स ॥ ८ ॥

वस्त्रसहीकडो गमे एकवस्त्रेकरी। एकज घडायेकरी घडाहजारोगमे

पडसयमेगपडेणं । एगेण घडेण घडसहस्साइं ॥

जे निश्चे करे मुनिउ ते। तपरूपी कल्पवृक्षनुं तेमने निश्चे

फल जाणवुं ॥ ए ॥

जं किर कुणंति मुणिणो । तवकप्पतरुस्सत्तंस्कू फलंए

नीआणे करी रहित करयो तप जे तेने तप करनारनी हुं प्रसं
विधिये एहवो ॥ सा प्रते हूं ॥

अनिआणस्स विहीए। तवस्स तवियस्स किं पसंसामो॥

करूं जेणे तपे करी समस्त निकाचीत पण वा निश्चे कर्मने
नास कस्यां । ॥ १० ॥

किज्जइ जेण विणासो । निकाइयाणंपि कम्माणं॥१०॥

अती दुःखे कराय एवा तप जगत्‌गुरु श्री नेमिनाथ प्रते कृष्णे
नो कारक । पूछ्याथी ते प्रभुए ते प्रस्तावे ॥

अइदुक्करतवकारी । जगगुरुणा कन्हपुच्छिएण तया॥

कह्यो ते मोहोटा आत्मानो समरूं चित्तमां श्री नेमिनाथजीनो
घणी । शीष्य ढंढणकुमार मुनि प्रते॥११॥

वाहरिउ स महप्पा । समरिज्जउ ढंढणकुमारो ॥ ११ ॥

प्रतिदिवसे सातजण प्रते वध करीने वा मारीने लीधी श्री
तेमां ७ पुरुष एक नारी । वीरजिन पासे दीक्षा ॥

पइदिवसं सत्तजणे । वहिऊणं गहियवीरजिणदिक्खा ॥

दुक्कर अभिग्रहमां निरतो वा अर्जुनमाली मुनि सिद्धीपद पाम्यो
समस्त रक्त एहवो । ॥ १२ ॥

दुग्गाभिग्गहनिरउ । अज्जुणउ मालिउ सिद्धो ॥ १२॥

नंदीसरनामे आठमो द्वीप तथा मेरुपर्वतना शिखरने विषे एक
तथा रुचकनामे तेरमो द्वी फाले करी ॥
प तेने विषे निश्चे ।

नंदीसररुअगेसुवि । सुरगिरिसिहरेसु एगफालाए ॥

जंघाचारण विद्याचारण जाय तपना प्रभावे करीने श्री जिनपडि
मुनिउ लब्धीवंत। मा वंदनार्थे ए अधीकार भगवतीसूत्रे
२०मा सतकनाएमा उद्देसामां छे ॥१३॥

जंघाचारण मुणिणो। गच्छंति तवप्पभावेण ॥ १३ ॥

मगधदेशनो राजा जे श्रेणीक वरणव्युं वा वखाएयुं स्वमुखे श्री
तेना आगल जेहनुं। महावीरस्वामीये तपनुं रूप ॥

सेणियपुरउ जेसिं। पसंसिअं सामिणा तवोरूवं ॥

ते श्री धनाजी सालिभद्रना ब ते बेहु पण पांचमे अनुत्तरे
नेवी तथा धनाकाकंदी मुनिनुं। पोहोच्या ॥१४॥

ते धन्ना धन्नमुणि। डुन्नवि पंचुत्तरे पत्ता ॥१४॥

सांभलोने तप सुंदरीनांमे पुत्री जे तेनो आंबिलतप निरंतर
श्री रुषभदेवनी। वा आंतरा रहित ॥

सुणिऊण तव सुंदरि। कुंमरीए अंबिलाणि अणवरयं॥

साठ वर्षपद हजारपदसहित कहो केहनुं न कंपे वा न धुजे
एटले साठहजार वर्ष सुधी। हैयुं धुजेज ॥ १५ ॥

सठिवास सहस्सा। भण कस्स न कंपए हियर्य ॥१५॥

जे कीधो आंबीलनो तप बार वर्ष सुधी शिवकुमार तेणेभवे
जंबूने पाछलभवे। मुनिपणे ॥

जं विहिअमंबिलतवं। बारस वरिसाइं सिवकुमारेण ॥

ते देखी श्री जंबुस्वामी विस्मय पाम्यो हैयामां कुणीक
ना रूप प्रते। नामे राजा ॥ १६ ॥

तं दट्ठु जंबुरूवं। विम्हइउ कोणिउ राया ॥१६॥

जिनकल्पीमुनि परिहारविसुधी प्रतिमा अंगीकारवंत साधु॥
तपवंत साधु। यथा लंदी तपवंत साधुनुं ॥

जिणकप्पिय परिहारिअ। पडिमा पडिवन्न लंदयाईणं॥

सांजलीने तपनुं सरूप वा कथानक। कोण बीजो धारण करे तप करवा नो गर्व ॥ १७ ॥

सोऊण तवसरूवं। को अन्नो वहउ तवगव्वं ॥ १७ ॥

मासखमण पासखमण एटले महीनाना उपवास पन्नरदिन ना उपवास करनारो। बलभद्र मुनि कृष्णवासुदेवनो भाइ रूपवंत पण निश्चे वीरम्यो ॥

मासद्धमासखवउ। बलभद्दो रूववंपि हु विरत्तो॥

ते जयवंतो वरतो रणमां वसणहारो। प्रतिबोध करतो स्वापद जे वनचर सिंह मृगादि हजारोने ॥ १८ ॥

सो जयउ रन्नवासी। पडिबोहिअसावयसहस्सो ॥१८॥

थरहरी वा कंपीप्रथ्वी,जलहल्या। समुद्र, हाल्या समस्त कुलगि वा हालकल्लोल थया। री हीमवंतादि ॥

थरहरिअ धरं झलहलिय–सायरं चलियसयलकुलसेलं

जे करतो हूउ जयवंतो वर तोश्रीविष्णुकुमार मुनीश्वर। संघनुं कष्ट निवारणअर्थे करयुं लाख जोजननुंरूप ते तपनुंफल जाणवुं१९

जमकासि जयं विण्हु। संघकए तं तवस्स फलं ॥१९॥

शुं घणुं वा बहूधा केहेवाथी वा जणवाथी। जे कोइने पण किहांइ कांइ सुख प्रते ॥

किं बहुणा भणिएणं। जं कस्सवि कहवि कड विसुहाइं

दिसेछे भुवन वा लोकते मध्ये। तिहां तप तेज कारण निश्चे एटले समस्त सुखनुं मुख्य हेतु तप तेज छे।२०।

दीसंति भवणमज्झे। तड तवो कारणं चेव ॥२०॥

॥ इति तपसमुदाय संपूर्णम्

॥ इति तपकुलकं समाप्तम् ॥

हवे ते तपमां नाव मले तो निर्जराहेतु तप थाय, माटे लगतुंज

॥ नावकुलक लखीए छीए ॥

॥ अथ नावकुलकं लिख्यते ॥

कमठनामे अज्ञान तपकरी अ। बोहामणुं प्रलयकाल वा कल्पांत
सुरदेव थयो तेथी कमठ असुर कालना सरखुं मेघनुं पाणी तेमां
देव तेणे पूरववैरे रच्युं। बोलवा माटे ॥

कमठासुरेण रइयं–मि नीसणे पलयतुल्लजलबोले ॥

तोहे पण छकाय जीवनुं हित। परहयो एहवो जयवंतो वर्त्तो श्री
चिंतवता नावथी केवलज्ञा। पार्श्वजिन त्रेवीसमो तीर्थकर॥१॥
नादि गुणलक्ष्मी।

नावेण केवललच्छिं। विवाहिन जयउ पासजिणो॥१॥

चुना वीनानुं तंबोल सोन्ना पास विना वा खटाइ वीना वस्त्रा
न पामे रंग न आपे। दिके न थाय जेम रंग ॥

निचुन्नो तंबोलो। पासेण विणा न होइ जह रंगो ॥

तेम दान शील तप नावना ए निफल जाणवा अंतःकरण
चारे पण। शुद्धनाव विना इति तत्त्वं २

तह दाणसीलतवन्ना–वणाउ। अहलाउ नावविणा२॥

मणि, रत्न, मंत्र, उषधी वा यंत्र, तंत्र तथा देवतानी उपासना
जमीबुट्टी। पण निश्चे ॥

मणि मंत उसहीणं। जंतयतंताण देवयाणंपि ॥

एटलांवानां नाव विना नही निश्चे कोइने देखाय वा आपे
सिद्धपणाने। लोकमां ॥ ३ ॥

नावेण विणा सिद्धी। न हु कस्सइ दीसई लोए ३

नली नावनाने वसे करीने। प्रसन्नचंदराजरुषी वेघमी मात्रेकरी

सुहन्नावणावसेणं । पसन्नचंदो मुहुत्तमित्तेण ॥

खपावीने कर्म जे घनघाती रूप गांठ प्रते । पाम्यो केवलज्ञान ते न्नावे करीने, माटे न्नाव तेज मुख्य ठे॥४॥

खविऊण कम्मगंठिं । संपत्तो केवलं नाणं ॥ ४ ॥

शुश्रूषंती वा सेवना करती चरणे वा पगे । आपणी गुरुणी चंदनबालाने निंदा करती पोतानां डुपण प्रते ॥

सुस्सूसंती पाए । गुरुणीणं गरहिऊण नियदोसे ॥

उपन्युं वा थयुं सर्वोपरी ज्ञान केवलज्ञान इत्यर्थः । एहवी मृगावती साध्वी जयवंती वर्त्तो शुद्धन्नावे करीने ॥ ५ ॥

उप्पन्नदिव्वनाणा । मिगावई जयउ सुहन्नावा ॥ ५ ॥

न्नगवंत वा पूज्य इलाचीपुत्र मुनि । मोहोटा वांस उपर जे समस्त नटणीमोहे चम्यो ॥

न्नयवं इल्लाइपुत्तो । गुरुए वंसंमि जो समारूढो ॥

तिहां रहे देखीने मुनिराज कोइ ग्रहस्थना घरमां गौचरिए गएला । तेथी आव्यो शुद्धन्नाव तेथी केवल ज्ञानी थयो ॥ ६ ॥

दठूण मुणिवरिंदे । सुहन्नावा केवली जाउ ॥ ६ ॥

कपिलनामे ब्राह्मण ते मुनि । अशोकवनिका नामे वाम्ीमांही आपणां मनथी जे ॥

कविलोअबंन्नण मुणी । असोगवणिआइमध्ययारंमि॥

जहा लाहो तहा लोहो, लाहालोहो। पवढ्ढइ॥ दोमासा कणय कज्जं,कोमी। एन नीठइ॥१॥ ए गाथानो अर्थ । ध्यातो थको थयो जातोस्म रणान्नंतअनुक्रमे केवली थयो ॥ ७ ॥

लाहालोहत्तिपयं । झायंतो जायजाइसरो ॥७ ॥

तपसी मासखमणादिक सा वासीनंदन वा करंवादिक न्नक्त वा

धुने निमंत्रणा पूर्वक । आहार जे तेणे शुद्धज्ञावथी ॥
खवगनिमंतणपुव्वं । वासियज्ञत्तेण सुद्धज्ञावेण ॥
खातो थको केवलज्ञान प्रते । पाम्यो श्री कूरगडूनामा मुनि॥८॥
भुंजंतो वरनाणं । संपत्तो कूरगडूउ ॥ ८ ॥
पाछलना ज्ञवमां आचार्यपद ज्ञाननी आशातना वा अवज्ञा ते
छूते पण कीधी । ना प्रज्ञावे दुर्मेध वा मूर्ख ॥
पुव्वज्ञवसूरिविरईय–नाणा सायण पज्ञाव दुम्मेहो ॥
आपणुं नाम ध्यातो थको । मासतुष मुनि केवलज्ञानी थयो ए॥
नियनामं ऊायंतो । मासतुसो केवलीजाउ ॥ ए ॥
हाथी उपर चडी आवती रुद्धी देखीने कोनी श्री रुषज्ञदेव
हवी ते । स्वामीना अतिशयादिकनी ॥
हत्थिंमि समारूढा । रिद्धिं दठूण उसज्ञसामिस्स ॥
तेज वखते शुध ध्यान ध्या मरुदेवी स्वामीनी श्री आदिनाथनो
ती थकी । माता सिद्धी पामी ॥
तखण सुहझाणेणं । मरुदेवी सामिणी सिद्धा ॥१०॥
प्रतिजागरण वा वैयाव झंघानुं बल हीण थएलुं एहवा श्री अ
च करती थकी । ज्ञीकापुत्र आचार्य उपरे ज्ञक्तिवंतने ॥
पडिजागरमाणीए । जंघाबलखीणमज्ञिआपुत्तं ॥
संप्राप्त वा पामी केवल नमो नमो श्री पुष्पचूला नामे केव
ज्ञान प्रते एवी । ली साध्वी प्रते ॥ ११ ॥
संपत्त केवलाए । नमो नमो पुप्फचूलाए ॥ ११ ॥
कोडीनदिन्न सेवालादि पन्नर गौतमस्वामीये दिधी दिक्षा प्रते
सें तापस अष्टापदे रहेलाने ।
पनरसय तावसाणं । गोअमनामेण दिन्न दिरकाणं ॥

तेमने उपन्युं केवलज्ञान , शुभज्ञावे करी तेथी नमुछुं ते केवली
शाथी ते कहेछे । ज्ञगवंतोने ॥ १२ ॥

उप्पन्न केवलाणं । सुहज्ञावाणं नमो ताणं ॥ १२ ॥

जीव जे तेने सरीर जे देह ज्ञेद जे जुदापणुं जाणीने समा
ते थकी । धीपणाने पाम्या एवाने ॥

जीवस्स सरीराउ । ज्ञेअं नाउं समाहिपत्ताणं ।

घाणीमां पीलतां प्राणांत कष्ट खंधकसूरिना शिष्य तेमने नमस्का
मां उपजाव्युं केवलज्ञान एवा। र हो ॥ १३ ॥

उप्पाडियनाणाणं । खंदगसीसाण तेसि नमो ॥१३॥

श्री वर्द्धमान प्रज्ञुना चरण पूजवानी वांछा सहित आवती
कमल प्रते । हुई नगोडना फले करी ॥

सिरि वद्धमाणपाए । पूअच्छी सिंडुवारकुसुमेहिं॥

उत्तमज्ञावे करीने देवलोके । डुर्गतानामे स्त्री सुखने पामी ॥१४

ज्ञावेणं सुरलोए । डुग्गइनारी सुहं पत्ता ॥१४॥

ज्ञावे सहित ज्ञुवनस्वामी वांदवाने मेडको पण वाव्य
श्री महावीरने । थी नीकली चाल्यो ॥

ज्ञावेण ज्ञुवणनाहं । वंदेउ ड्डुरोवि संचलिउ ॥

जतां श्रेणीकना घोडाने प पोतानेज नामे उलखायो तेवो द
गे मरण पामीने वचमां । डुरनामे देव थयो सौधर्मे ॥१५॥

मरिऊण अंतराले । नियनामंको सुरो जाउ ॥१५॥

एक ज्ञाइए साधुव्रत लीधुं बीजे पाणीना पुरे करी ज्ञरेली एह
ज्ञाइए राज लीधुं एक उदरना । वी नदीए ॥

विरयाविरयसहोअर। उदगस्स ज्ञरेण ज्ञरिअसरिआए॥

पोताना स्वामीये तथा मुनिये तिवारे दीधो नदीए मारग

कहे हूते श्रावीकाने ॥ ६ ॥ ते ज्ञावना वशथी ॥ १६ ॥

ज्ञाणिश्राइ साविश्राए । दिन्नो मग्गुत्ति ज्ञाववसा॥१६॥

श्री चंद्ररुद्रनामे आचार्य गुरूये । मारचोथको पण दंडनाप्रहारेकरी

सिरिचंद्ररुद्दगुरुणा । ताडिज्जंतोवि दंडघाएहिं ॥

तेज अवसरे तेमनो नवदी क्षित साधु शोष्य । शुद्ध लेशाये ते केवलज्ञानी थयो ॥ १७ ॥

तक्कालं तस्सीसो । सुहलेसो केवली जाउ ॥ १७ ॥

जे नहि निश्चे ज्ञण्यो वा कह्यो कर्मनो बंध । जीवने वधे वा हणये पण समिती गुप्तीवंतने ॥

जं नहु ज्ञणिउ बंधो । जीवस्स वहेवि समिइगुत्ताणं ॥

ते ज्ञाव तीहां प्रमाण छे । पण नथी प्रमाण ज्ञाव वीना एकलो कायव्यापार ॥ १८ ॥

ज्ञावो तब्बपमाणं । न पमाणं कायवावारो ॥ १८ ॥

ज्ञाव तेज निश्चे परमार्थ वा उत्कृष्टो अर्थ छे । ज्ञाव तेज आत्मधर्मनो साधक वा सखाइज कह्यो छे ॥

भाव च्चिअ परमहो । भावो धम्मस्स साहउ भणिउ ॥

समकितनुं पण बीजज्ञूत । एकलो ज्ञावज निश्चे कहेछे जगत्गुरु तीर्थंकर गणधरादि ॥ १९ ॥

सम्मत्तस्सवि बीअं । भाव च्चिअ बिंति जगगुरुणो १९

ते माटे शुं घणुं कहेवे करी ने । एक तत्त्वनी वात सांज्ञलो हे महा सत्व प्राणीगण ॥

किं बहुणा भणिएणं । तत्तं निसुणेह भो महा सत्ता ॥

मोक्षसुखनां बीजरूप वा ज्ञूत। जीवोने सुखनोधरणहारोज्ञावजछे२०

मुक्खसुहबीयज्ञूउ । जीवाण सुहावहो ज्ञावो ॥ २० ॥

ए रीते दान शील तप जावना प्रते । जे करे शक्ती जक्तिये तत्पर हुतो नर पुरुष ते ॥

इयदाण सील तव जा—वणाजजो कुणइ सत्ति जत्ति पर

देवताना इंद्रना समूह तेणे पूज्य अचीरात् वा थोमाकालमां ते एहवो वा ए चार कुलक करताए पामे मोक्षनां सुख प्रते ॥२१॥ आपणुंनाम सूचव्युं देवेंद्रसूरिएहवुं।

देविंदविंदमाहिअं । अइरा सो लहइ सिद्धिसुहं ११

ए प्रकारे जाव कुलक टबार्थ संपूर्णम् ॥

॥ इति जावकुलकं समाप्तम् ॥

हवे जपदेशरूप रत्ननो जंमार ते समान कुलक लखीये बीए॥

॥ अथ उपदेशरत्न कोश ॥

जपदेशरूप रत्ननो जंमार बे । नाश पमाम्यां बे समस्त लोकना दारीद्र जेणे ॥

जवएसरयणकोसं । नासिअनीसेसलोगदोगच्चं ॥

जपदेशरूप रत्ननी माला बे कहुंछुं वांदी नमीने वर्त्तमान शास वा श्रेणी बे जेहमां एहवुं । नपति श्री वीरजिन प्रते ॥ १ ॥

जवएसरयणमालं । वुच्छं नमिऊणं वीरजिणं ॥ १ ॥

जीवदयाने विषे रमण करीए चालीए सदा । इंद्रीजना समूह जे श्रोत्रादिने दमवी वश राखवी सदाय पण ॥

जीवदयाइं रमिज्जइ । इंदियवग्गो दमिज्जइ सयावि ॥

सत्य मीठुं वचन नीश्चे बोलीये अवसर जचीत । धर्मनुं सार वा तत्व एणीपरे नीश्चे ॥ २ ॥

सच्चं चेव चविज्जइ धम्मस्स रहस्स मिणमेव ॥२॥

ब्रह्मचर्य वा शुद्ध आचार न नीश्चे भागीए। न संवास वसीजे माठा आचारी साथे ॥

सीलं न हु खंडिज्जइ। न संवसिज्जइ समं कुसीलेहिं ॥

भला गुरुनुं हीतवचन न उल्लंघीये। श्री जिनेश्वरना मुनिधर्मनो एज उत्कृष्टो अर्थ ॥ ३ ॥

गुरुवयणं न खलिज्जइ। जइनज्जइधम्मपरमत्थो ॥ ३ ॥

चपल वा अजतनाये न चालीये पंथ जोइ चालवुं कुलधर्म मर्यादा उपरांत न उद्भट वेष धरीये ॥

चवलं न चंकमिज्जइ। विरइज्जइ नेव उब्भमो वेसो ॥

वांको दृष्टीये न जोईये समदृष्टीथी जोवुं। रीसाणा पण बोले शुं चाडीआ नर तेवा पुरुषने ॥ ४ ॥

वंकं न पलोइज्जइ। रुट्ठावि भणंति किं पिसुणा ॥४॥

वश करीये आपणी जीभ वा रसना इंद्रीने। विण विचार्युं नहीज करीये कोइ कार्य प्रते ॥

निअमिज्जइ नीअजीह। अविआरिअ नेव किज्जएकज्जं

न आपणो भलो जे कुलाचार तेने लोपीए ॥ तो ते नर प्रते मागो कोपेलो शुं करे पांचमो आरो वा कलिकाल ॥५ ॥

नकुलक्कमोअ लुप्पइ। कुविओकिं कुणइकलिकालो ॥५॥

कोइने मर्मवचन न बोलीजे दुःखदेतु। कोइने पण कुडु कलंक न दीजीए कोइ काले।

मम्मं न उल्लविज्जइ। कस्सवि आलं न दिज्जइ कया ॥

कोइने पण न आक्रोस दुरवचन बोलीये। ए संत स्वजननो मारग एम दुर्लभ जाणवो ॥ ६ ॥

कोवि न उक्कोसिज्जइ। सज्जणमग्गो इमो दुग्गो ॥६॥

सर्वने वा सर्व प्रकारे उप न विसारवो परजनें उपगार कर्यो ते
गार करवो । प्रते ॥

सव्वस्स उवयरिज्जइ । न पम्हसिज्जइ परस्स उवयारो ॥

दुखीत दीनप्रते यथाशक्ति उपदेश हीतवचन एज जाण म्न
आधार दीजीये । ह्या पुरुषोनो ॥७॥

विहलं अवलंबिज्जइ । उवएसो एस विउसाणं ॥ ७ ॥

कोइनी पण न प्रार्थना की कोइये कांइ पण प्रार्थना करी होय
जीये। तो न भंग करीये ॥

कोवि न अप्पत्थिज्जइ । किज्जइकस्सवि न पत्थणाभंगो॥

दीन दयामणुं वचन न बो जीवीये जोहां सुधी आ जीवलो
लीये । कमां तीहां सुधी ॥ ८ ॥

दीणं नय जंपिज्जइ । जीविज्जइ जाव जिअलोए ॥८ ॥

आपणी न करीये प्रसंसा गु निंदीजे दुर्जनने पण निश्चे न कोइ
णवर्णन । काले पण ॥

अप्पा न पसंसिज्जइ । निंदिज्जइ दुज्जणोवि न कयावि॥

घणुं घणुं न हसीये, दुखनुं मूल पामीये मोटाइपणुं तेम चा
हासमोहनी छे । लतां ॥ ए ॥

बहु बहुसो न हसिज्जइ । लप्भइ गुरुअत्तणं तेण ॥ए ॥

वैरीनो न विश्वास वा भरुंसो कोइकाले पण ठगीये नही विस
करीये । वास राखे तेने ॥

रिउणो न वीससिज्जइ । कयावि वंचिज्जए न वीसत्थो ॥

नकरथागुणना लोपकथइये। ए प्रकारे न्यायमार्गनी रचना जाणवी

न कयग्धेहिं हविज्जइ । एसो नायस्स नीसंदो ॥ १० ॥

राजी थइये भला गुण वा बांधीये राग नही साचा स्नेह

लज्जा गुणीने देखीने । रहीत नर साथे ॥

रज्जिजइ सुगुणेसु । बद्धइ राउ न नेहबप्रेसु ॥

करीये पात्रनी परीक्षा । दक्ष स्हाणाने एज कसवटी हीम परीक्षा पाषाण तुल्य छे ॥ ११॥

किज्जइ पत्तपरिरका । दरकाण इमो अ कसवट्टो ॥११॥

न अकार्यने आदरीये वा श्रं। आपणो आत्मा पाडीजे नही निंद गीकरीये। नीक वचनमां ॥

नाकज्ज मायरिज्जइ । अप्पा पाडिज्जए न वयणिज्जे ॥

न साहासीक प्रते तजीये वा। लज्जा राखीये ते गुणे जगत्मांहाथ छोभीये कष्ट आवे तोपण। ॥ १२ ॥

न य साहसं चइज्जइ । उप्पिज्जइ तेण जगहच्चो ॥१२ ॥

कष्ट आवे पण न मुकाईये । न मुकीजे आदस्या मारगनुं मान नाम मरणांते पण ॥

वसणेवि न मुप्पिज्जइ । मुच्चइ माणो न नाम मरणेवि ॥

लक्ष्मीनो क्षय वा नाश थाय। व्रत तरवारनी धार समान होय पण दान दीजे योग्य। निश्चे धीर पुरुषने ॥ १३ ॥

विहवरकएवि दिज्जइ। वयमसिधारं खु धीराणं ॥ १३ ॥

घणो स्नेह न धरीये वा वहीये कोइथी। रीसावुं नही स्नेही उपर पण नीरंतर ॥

अइनेहो न वहिज्जइ । रूसिज्जइ नय पिएवि पयदिहं ॥

वधारीजे नही कलह वा व ढवाड कोइथी। जलांजली आपीये दुःखने एम दुःखमार्ग तजीये ॥ १४ ॥

वद्धारिज्जइ न कली । जलंजली दिज्जइ दुहाणं ॥१४॥

न माठा साथे त्रसीये मा। बालकथी पण ग्रहण करीये आपणा

गो संघ न कीजे ।   हीतनुं वचन ॥

न कुसंगेण वसिज्जइ । बालस्सवि घिप्पए हिअं वयणं॥

अन्याय मार्गथी नीवर्ती जे। न थाय माठुं बोलवुं कोइने आप

वा पाग डुसरीजे ।   णुं ए रिते ॥ १५ ॥

अनयाउ निवट्टिज्जइ । न होइ वयणिज्जया एवं ॥ १५॥

वैभव लक्ष्मीए नीश्चे न थ । न खेद करीए निर्धनपणामां पण॥

हंकार वा माचवुं करीये ।

विहवेवि न मच्चिज्जइ । न विसीइज्जइ असंपयाएवि ॥

भवतो जे शत्रुमीत्रे, सुख दुखे । न होय सारेमाठे योगे तो आपण

समभावे--राग द्वेष रहीतपणे। ने संताप ॥ १६ ॥

वट्टिज्जइ समभावे ॥ न होइ रणरणइ संतावो ॥ १६ ॥

वरणवीजे सेवकना गुण । पाछल न कहीए । दीकराना गुण न

तेहने समक्ष--   प्रतक्ष, पाछल कहीए ॥

वन्निज्जइ भिच्चगुणो । न परुक्कं नय सुअस्स पच्चखं ॥

स्त्री नारीनातो न प्रतक्ष न   न नाश पामे जेणे करी आपणुं

पाछल गुण कहीए ।   मोहोटापणुं ॥ १७ ॥

महिलाउ नोभयाविहु । न नस्सए जेण माहप्पं ॥१७॥

बोलीए हीतकारी वचन ।   करीए वीनय, देइए दान ॥

जंपिज्जइ पिअवयणं । किज्जइ विणउअ दिज्जए दाणं ॥

कोइमां गुण जाणीए तो ते।   ए अमूल मंत्र सर्वने वश वा

गुण ग्रहण करीए ।   आयत करवानो छे ॥ १८ ॥

परगुणगहणं किज्जइ । अमूलमंतं वसीकरणं ॥ १८ ॥

प्रस्ताव वा उचीत थ   समान कीजे दुर्जन नीस्नेही नरने

वसर आवे बोलवुं ।   पण मनमां ॥

पच्छावे जंपिज्जइ । सम्माणिज्जइ खलोवि बहुमज्झे ॥
न तजीए नीजनुं परनुं विशे । समस्त अर्थ तेम चाले तेना
षपणुं । सिद्ध थाय ॥ १ए ॥

नज्जइ सपरविसेसो । सयलज्झा तस्स सिद्धंति ॥ १ए॥
मंत्र तंत्र विद्या न जोइस । जइस नही परना घरमां एकलो बी
जादिक वीना ॥

मंतंताण न पासे । गम्मइ नइ परग्गहे अबीएहिं ॥
आपणी आदरी प्रतीज्ञा जलुं कुलीणपणुं तेहने होय ए
वा व्रत पालीए । रीते ॥ २० ॥

पमिवन्नं पालिज्जइ । सुकुलीणत्तं हवइ एवं ॥ ५० ॥
मीत्रने घेर जमीए मीत्र । पूछीए मनमां विचार उपजे ते
ने जमाम्हीए । पूछे तेहने कहीए आप ॥

जुंजइ जुंजाविज्जइ । पुछिज्ज मणोगयं कहिज्ज सयं ॥
सार वस्तु मीत्रने दीजे, मीत्र । जो वांछीए जीवारे निश्चल स्नेह
आपे ते लीजीए जोग वस्तु । मीत्रथी तो ॥ २१ ॥

दिज्जइ लिज्जइ उचिअं । इच्छिज्जइ जइ थिरं पिम्मं ॥५१॥
कोइने पण न अपमान दी । न गर्व करीए दानादिक वते गुणे
जीए । पोताने ॥

कोवि न अवमन्निज्जइ । नयगाविज्जइ गुणेहिं निअएहिं॥
न विस्मय वा अचरीज चीतमां । घणां रत्ने करी जे माटे ए
लावीए जगमां कांइ अचरीजनथी॥ प्रथ्वी जरी छे ॥ २२ ॥

नय विम्हउवाहज्जइ । बहुरयणा जेणिमा पुहवी ॥५३॥
आरंज वा प्रथम कार्य हल । करीए काम मोहोटुं पण पछीथी ॥
वो वा थोमो कीजे ।

आरंभिज्जइ लहुअं । किज्जइ कज्जमहंतमवि पच्छा ॥

न आपणुं उत्कृष्टपणुं ते कीजीए । पामीए मोहोटाइपणुं जेणे करीने ॥ १३ ॥

नय उक्करिसो किज्जइ । लप्भइ गुरुअत्तणं जेण ॥२३॥

ध्याइए श्री परमात्मा वीतराग देव प्रते । आपणा समान गणीए बीजा जीवोने ॥

झाइज्जइ परमप्पा । अप्पसमाणो गणिज्जइ परो ॥

करीएनही राग द्वेष कोइने केवारे। छेदीजे एम चालतां संसारनां दुःख प्रते ॥ २४ ॥

किज्जइ न राग दोसो । छिन्निज्जइ तेण संसारो ॥२४॥

ए रीते भला उपदेशरूप रत्ननी माला । जे प्राणी ए रीते आपे भली आपणे हृदये वा कंठे ॥

उवएसरयणमालं । जो एवं ठवइ सुठु निअकंठे ॥

ते प्राणीने नीरूपद्रव जे मोक्षनां सुखनी लक्ष्मी । वक्षस्थले आवी रमे पोतानी इछाए ॥ २५ ॥

सो नर सिवसुहलच्छी–वछयले रमइ सछाइं ॥ २५ ॥

ए रीते थयो उपदेशरत्ननो भंडार संपूर्णम् ॥

॥ इति उपदेशरत्नकोसः समाप्तम् ॥

॥ अथ शास्वता जिननामादि संख्या स्तवनं ॥

प्रथम शास्वताजिन चार नामे छे । श्रीचंद्रानन३ श्री वारिषेण४ते कहेछे, ज्ञान अतिशय लक्ष्मी । सान्य केवलीरूप तारागणमां वंत रुषभानन१ श्रीवर्द्धमान२ । चंद्रमा समान ते प्रते ॥

सिरि उसह१वद्धमाणं२। चंदाणण३वारिसेण४जिणचंदं

नमीने शास्वता जिन ज्ञवन वा। संख्या वा गणतिनुं समस्त व प्रासादनी। रणव करुंछुं हुं ॥ १ ॥

नमिउं सासय जिण ज्ञव–ण संख परिकित्तणं काहं ॥ १

जोतषीदेव व्यंतरदेवने वि। सातक्रोम बहोंतेरलाख ज्ञुवनपतिदेवता षे असंख्यात जिनज्ञुवनछे। ने विषे जिनघरछे ७७२००००० देहरां ॥

जोइवणेसु असंखा। सग कोमि बिसयरिलक्ख ज्ञवणेसु

चोरासीलाख सत्ताणुं। हजार त्रेवीस ऊर्ध्वलोके जिनप्रासाद छे ८४९७०२३ देहेरां ॥ २ ॥

चुलसी लक्खा सगनवइ। सहस्स तेवीसुवरिलोए ॥२॥

हवे चारबारणानां देहेरांगणा। चार चार जिनज्ञुवन कुंमलद्वीप वेछे, बावनप्रासाद नंदीश्वरआ। रूचकद्वीपनां एटले बे द्वीपनां म ठमा द्वीपनां। ली आठ जिनघर छे ॥

बावन्ना५२नंदीसर–वरंमि चउ४चउ४ कुंमले रूअगे ॥

ए त्रण स्थानकनां मली साठ। त्रण द्वारनां बाकी रह्यां ते सर्वे जि जिन ज्ञुवन चार द्वारनां छे। नज्ञुवन ॥ ३ ॥

इअ सठी चउवारा। तिदुवारा सेस जिणज्ञवणा ॥३॥

प्रत्येक द्वारे एटले बारणा। मुखमंमप रंगमंमप तेवार पछी ॥ बारणाने चोषे।

पत्तेअं बारेसु। मुहमंमव रंगमंमवे तत्तो ॥

मणिमय पीठ वा चोतरो। थुज्ञ ते उपर चारे दिसिने विषे चार तेह मणिपीठना उपर। पमिमा वा जिनबिंब ॥ ४ ॥

मणिमयपीढं तउवरि। थुज्ञे चउदिसिसु चउ पमिमा४

तेवार पुंठे मणिपीठनुं यु। तेवार पुंठे अशोकवृक्ष तेवार पछी धर्म

गल वा जोफलुं । ध्वज तेवार पछी पुस्करणी वाव्यछे॥

तत्तो मणिपीढ जुगे । असोग धम्मद्धत्रअ पुखरणी॥

नुवन नुवन प्रते प्रतिमा मू । मध्ये एकसो आठ १०८ छे प्रति
ल गन्नारा- दिसीए सतावीस ॥ ५ ॥

पइन्नवणं पम्मिमाणं । मद्ये अठुत्तर सयं च ॥५॥

हवे ते शास्वती प्रतिमा के । पांचसें धनुषनी छे लघु वा नाहा
वली छे, तेहनुं मान कहेछे. नी सात हाथनी छे ॥
प्रतिमा वली मोटोटी ।

पम्मिमा पुण गुरुआउ । पण धणुसय लहुअ सत्तहछाउ

ते कीहां छे ? मणिमय पीठीका । सिंहासन उपर बेठी एहवी
उपर देवछंदामां । छे ॥ ६ ॥

मणिपीढे देवछं-दयंमि सीहासणनिसन्ना ॥ ६ ॥

ते जिनप्रतिमाने पुंठे एक । प्रतिमा छे जिनेश्वरना सहामी बे प्रति
छत्रधर । मा चामर धारक छे ।

जिणपिठे छत्तधरा१। पम्मिमा जिणनिमुह दुन्नि२चमरधरा

नागदेव, नूतदेव, जक्कदेवनी । कुंमधारी आज्ञाधारी जिनेश्वरनां स
प्रतिमा । न्मुख बे बे प्रतिमाछे एम एकएकजि
न प्रतिमा प्रते अगीआर अगीआर
प्रतिमा छत्रधर आदेनी छे ॥७ ॥

नागा१नूआ२जक्का३। कुंमधरा४ जिणमुहा दोदो ॥७॥

हवे ते जिनप्रतिमानां अंगो । पगनी, हाथनी, वालनी नूमी ।
पांगादिकनी वर्णसोन्नाकेहेछे । जीन्न,तालवुं एटलां राते वर्णे छे॥
श्री वछ, नान्नि चुंचुक,

सिरिवछ नान्नि चुचुअ।पय कर केस महिजीह

अंक रत्न समान नख तथा आं। अंते छेहमे राते वर्णे छे तेमज
ख जाणवी। नासीका ॥ ८ ॥

अंकमया नह अछी। अंतो रत्ता तहा नासा ॥ ८ ॥

आंखनी कीकी तथा। आंखनी दल जे पांपण तथा जमुह जेज्ञांप
रोमराइ वा रोमश्रेणी। ण तथा सर्वकेश एटलां श्याम रत्नमय छे॥

ताराइ रोमराइ। अछिदला जमुहि केस रिठमया॥

स्फटिकमय एटले उज्वलवर्णमय। मस्तक छे परवालाना वर्णस
दंत जाणवा हवे वज्रमय। मान होठ छे ॥

फलिह मय दसण वयरम-य सीस विद्रुममया उठा ए

सोनावर्णमय ढीचण तथा। शरीरयष्टी, नासिका, कान, भाल वा
जंघा छे। कपाल, साथल ते सर्वे सोनावर्णे छे॥

कणगमय जाणु जंघा। तणुजठी नास सवण भालोरू॥

ते प्रतिमा पल्यंकासने वा। एणे प्रकारे ते शास्वती चार नामनी
पद्मासने बेठी छे। प्रतिमानुं वर्ण थयुं ॥ १० ॥

पलीयंकनिसन्नाणं। इअ पडिमाणं जवे वन्नो ॥ १०॥

भुवनपतीदेव व्यंतरदेव क। पांच सभा छे तेहनां नाम केहेछे
ल्प जे अच्युत सुधी देव जो। उत्पात सभा१ अभिषेक सभा२
तिषीदेव तेहमां। तेमज अलंकार सभा ॥ ३ ॥

भवणवण कप्पजोइस। उववाय१भिसेअ२तहअलंकारा३

व्यवसाय सभा४सुधर्मसभा५। मुखमंडप आदे छए करीसहीतछे११
ववसाय४सुहम्मसभा५। मुहमंडव माइ छक्कजुआ॥११॥

हवे एक एक जिनभुवने जिन। तेवार पछी एकेके बारणे पांचपांच
बींब संख्या केहेछे भणहारनां। सभा छे ए सभा पुजना ६० जिन
जे भुवन ते प्रतेके त्रण चोमु। बींब छे ते सहीत॥

खनी १२ जिनप्रतिमा छे।

तिहुवारा पत्तेअं तो पुण सत्त थून्न सहि बिंबेहिं ॥

ते चैत्य मूलनी १००। भुवन भुवन प्रते जिनबिंब वा जिनप्र
प्रतिमा साथे। तिमा १०० एकसो एंसी छे ए भाव
१३ ॥ ६० ॥ १०० ॥ १२ ॥

चेइअ बिंबेहि समं। पइजवणं बिंब असीइ सयं ॥१३॥

हवे ते जिनघर वा जिनभुवननुं। बोहोतेर अनुक्रमे दीर्घ वा लांबप
प्रमाण वा माप कहेछे एकसो। णे १०० जोजन पोहोलपणे५०
जोजन पचासजोजन वली। जोजन उंचपणे ७२ जोजन ॥

जोयण सयं च पन्ना। बिसयरि दीहत्तं पिहुल उच्चत्तं ॥

वैमानीकनां नंदीस्वरद्वीपनां। कुंरुलद्वीपनां रुचकद्वीपनां एटला
जिनभुवननुं प्रमाण ॥ १३ ॥

वेमाणिअनंदीसर४९। कुंम्हल४रुअगे४जवण माणं१३

हवे त्रीस भुवन छे हिमवंतादिक त्रीस कुलगिरि वा वर्षधरपर्वत
उपर दश भुवन छे देवकुरु उत्तरकुरु क्षेत्रने विषे।

तीस३० कुंम्हलागिरिसु दस१० कुरु।

पांच मेरुपर्वतना वनोमां८० एंसी प्रासाद छे वीस प्रासादगजदंताप
मेरु वणि असीइ८० वीस२० गयदंते ॥ र्वत उपर छे ॥

वरकारा पर्वते एंसी प्रा। चार चार प्रासाद इखुकार पर्वते तथा
साद छे। मानुष्योत्तर पर्वते छे ॥ १४ ॥

वरकारेसु असीइ८०। चउ४चउ४इसुआर मणुअनगे१४

ए आंदे असुरकुमारमांहि रह्या जे प्रासाद तेनुं।

एआइं असुर जवण छिआइं।

पूर्वे जे प्रमाण प्रासाद लांबा पोहोला उंचानुं छे तेथी अनुक्रमे अ

ईमान एटले दीर्घ ५० प्रथुल २५ ऊंचपणे ३६ जोजन जाणवां॥

पुवुत्त माण अद्धाई ॥

तेहथी अर्द्धप्रमाण नागकुमारादिक तेथी व्यंतरमां जुवनछे ते अ नन्तनोकायने विषे प्रासादनुं प्रमाण ईप्रमाणछे लांबा१२ पोहोलां छे.लां०२५ पो०१२ ऊं०१८ जोजन छे। ६ ऊंचां ए जोजन ॥१५॥

दल्ल मित्तो नागाई नवसु । वणेसुं इउ अद्धं ॥ १५ ॥

दिग्गज पर्वतने विषे ४० चालीस प्रासाद छे ।

दिग्गय गिरिसु चत्ता ४० ।

ऐंसी जिनप्रासादछे कंचनगिरीनेविषे एकहजार जिनप्रासादछे

दहे असी८० कंचणेसु इगसहसो १००० ॥

सितेर प्रासाद मोहोटी न एकसोने सितेर प्रासाद लांबा वैताढ्ये दीयोने विषे छे। छे ॥ १६ ॥

सत्तरि७० महानईसु । सतरि सयं१७०दीह वेअढे ॥१६॥

कुंमने विषे त्रणसें ऐंसि जिनप्रासाद छे।

कुंमेसु तिसय असीआ३८० ।

वीसप्रासाद जमग पर्वतनेविषेछे पांच प्रासाद मेरूनीचुलीकाउपरछे

वीसं२० जमगेसु पंच५ चूलासु ॥

अगीआरसें सितेर प्रासाद। जंबू प्रमुख दस वृक्षने विषे छे १७

इक्कारस सय सत्तरि११७८। जंबूपमुहे दसतरूसु ॥ १७ ॥

वृत वैताढ्य पर्वत उपर वीस २०५५ प्रासाद एक कोस लांबा छे प्रासाद छे एम दीग्गजादिक अर्द्धकोस पोहोला छे एटले२००० ध दस स्थानकना मली। नुष लांबा१००० धनुष पोहोला ने।

वट्टवेअढे वीसा २० । कोस तयद्धं च दीहविच्छारा

चउदसेने चालीस धनुष। अधिक ऊंचपणे छे सघला ॥ १८

चउदस धणुसय चालीस । अहिअ उच्चत्तणेसव्वे ॥१८॥

आठमे द्वीपे विदिसीए सोलप्रासाद ।

अड दीवि विदिसि सोलस ।

सौधर्मइंद्र, ईसानइंद्र ए बेनी १६ देवीनी सोल नगरीउने विषे

सोहम्मीसाणग्गदेविनयरीसु ॥ १६ ॥

एम बत्रीसें उगणसाठ । सर्व सहीत प्रासाद त्रीर्छालोकमां १९

एवं बत्तीससया-गुणसठ्ठिजुआ तिरिअलोए ॥ १९ ॥

एम पूर्वे कह्यां ते त्रण लोक जे आठक्रोडसत्तावन्नलाख ५७ ॥

उर्द्ध अधो तीर्छे ए त्रण लोकमां।

एवं तिहुअणमझ्झे । अड कोडी सत्तवन्न लरकाइं ॥

बसेंने ब्यासी २८२ एटले ते शास्वतां जिनभुवन प्रते

८५७००२८२ । वांडुछुं ॥ २० ॥

दोअसया बासीया । सासय जिणभवण वंदामि ॥२०॥

हवे त्रणलोकमां जिन प्रतिमा छे तेरसेंक्रोडएटले १३८९६००००००

ते प्रत्येके कहेछे.साठलाख,नव्या जिनबिंब भुवनपतिमां छे ॥

सीक्रोड ने

सठी लरका गुणनवइ-कोडि तेरकोडि सयबिंबभवणेसु

त्रणसें वीस एकाणुं हजारण्द एकाणुंने जोडज्यो ने

त्रणलाख एटले ३९१३२०एटला

जिनबिंब तीर्छे लोके छे ॥२१ ॥

तिअसय वीसा इगनवइ। सहस्स लरका तिगंतिरिअं॥२१

हवे वैमानीकमां जिनबिंब उपर बावनक्रोड चोराणुं लाख ने

कहेछे एकसोक्रोड नोध्वे !

एगं कोडि सय खलु । बावन्ना कोडि चउणवइ लरका॥

चुंआलीसहजार सातसेंने। साठ वैमानीक वा ऊर्ध्वलोकमां जिन
बिंब छे एटले १५२९४४४७६० ॥२२

चउ चत्त सहस सगसय। सठा वेमाणि बिंबाणि॥२२॥

हवे त्रण भुवननां बिंबनी संख्या बेंहैंतालीसक्रोम ने अठावनलाख
समुदाये कहेछे पन्नरसें क्रोम ने। ख ने ॥

पनरस कोमि सयाइं। दुचत्त कोमि अमवन्न लरकाइं॥

छत्रीस हजार ने एंसी। त्रण भुवनमां जिनबिंबने हुं प्रणमुंछुं
एटले कुल १५४२५८३६०८० ॥२३॥

छत्तीससहस असीआ। तिहुअण बिंबाणि पणमामि॥२३

चक्रवर्तीपदवीरूप लक्ष्मीवंत भ जे अनेरां इहां एटले अढीद्वी
रतराजा आदे राजाह तेमने । पमां नीपजाव्यां ॥

सिरिभरहनिवइपमुहेहिं। जाइं अन्नाइं इत्थ विहिआइं॥

श्री देवेंद्रमुनीश्वरे स्तव्यां छे आपो भव्यजीवने सिद्धिसुख प्रते
एवा त्रीजग जिनबिंब ते। ॥ २४ ॥

देविंद मुणिंद थुआइं। दिंतु भवीयाण सिद्धिसुहं॥२४॥

उत्सेद अंगुलना मापे करी। अधोलोके ऊर्ध्वलोके सात हाथ ॥

उस्सेह मंगुलेणं। अह उड्ढमसेस सत्त रयणीउ ॥

तीर्छेलोके पांचसे धनुष एहवी। शास्वती प्रतिमा प्रणमुंछुं २५

तिरिलोए पण धणुसय। सासय पमिमा पणिवयामि॥२५

॥ इति शास्वता श्री जिनभुवन तथा जिनबिंब स्तवन समाप्तम्
आ प्रकरणमां संज्ञामात्र देहेरां प्रतिमानी संख्या छे ते वीस्तारे
यंत्रथी जाणजो, भली बुद्धिथी वंदना करज्यो ॥

॥ अथ त्रीलोक चैत्य बिंब संख्या ॥

॥ अधोलोकमां जिनभुवन बिंब संख्या ॥

ठामसंख्या.	ठामनां नाम.	भुवनसंख्या.	जिनबिंबसंख्या.
१	असुरकुमारमां ॥	६४लाख	११५२००००००
२	नागकुमारमां ॥	८४लाख	१५१२००००००
३	सुवन्नकुमारमां ॥	७२लाख	१२९६००००००
४	विद्युत्कुमारमां ॥	७६लाख	१३६८००००००
५	अग्निकुमारमां ॥	७६लाख	१३६८००००००
६	द्वीपकुमारमां ॥	७६लाख	१३६८००००००
७	उदधिकुमारमां ॥	७६लाख	१३६८००००००
८	दिग्कुमारमां ॥	७६लाख	१३६८००००००
९	वायुकुमारमां ॥	९६लाख	१७२८००००००
१०	स्तनीतकुमारमां ॥	७६लाख	१३६८००००००
प्रत्येक	चैत्ये प्रतिमा १८० छे.	कुल. ७७२०००००	कुल. १३८९६०००००००

॥ ऊर्ध्वलोकमां जिनभुवन बिंबसंख्या ॥

ठामसंख्या.	ठामनां नाम.	भुवनसंख्या.	जिनबिंबसंख्या.
१	सौधर्मदेवलोके ॥	३२लाख	५७६००००००
२	ईशानदेवलोके ॥	२८लाख	५०४००००००
३	सनत्कुमारमां ॥	१२लाख	२१६००००००
४	माहेंद्रदेवलोके ॥	८लाख	१४४००००००
५	ब्रह्मदेवलोके ॥	४लाख	७२०००००००
६	लांतकदेवलोके	५००००	९०००००००

७	महाशुक्रदेवलोके ॥	४००००	७२०००००
८	सहस्त्रारदेवलोके ॥	६०००	१०८००००
९	आनतदेवलोके	२००	३६०००
१०	प्राणतदेवलोके	२००	३६०००
११	आरणदेवलोके	१५०	२७०००
१२	अच्युतदेवलोके	१५०	२७०००
३	प्रथमत्रीके ॥	१११	१३३२०
३	बीजेत्रीके ॥	१०७	१२८४०
३	त्रीजेत्रीके	१००	१२०००
५	अनुत्तरपांचे ॥	५	६००
		कुल. ८४९७०२३	कुल. १५२९४४४७५०

प्रथमदेवलोकथी १२ मा सुधी प्रत्येक चैत्ये १८० प्रतिमा छे॥ पांच सन्नानी ६० प्रतिमा। त्रण बारणाना चोमुखनी १२प्रतिमा मध्य चैत्यनी १०८प्रतिमा। सर्व मली १८० जाणवी ॥ ग्रैवेके अनुत्तरे १२० छे कल्पातीत छे, माटे सन्ना नथी ॥

॥ तीर्च्छालोकमां चैत्यबिंबसंख्या ॥

गामसंख्या.	गामनां नाम.	जिनचैत्य संख्या.	जिनबिंबसंख्या.
१	व्यंतर असंख्यनग्र ॥	असंख्यभुवन	असंख्यबिंब
२	जोतषीचरथरमां ॥	असंख्यभुवन	असंख्यबिंब
३	नंदीश्वरद्वीपमां प्र.१२४॥	५२	६४४८
४	कुंम्लद्वीपमां ॥	४	४९६
५	रुचकद्वीपमां ॥	४	४९६
६	कुंम्लगीरीमां प्र. १२०॥	३०	३६००

७	देव उत्तरकुरुमां ॥	१०	१२००
८	मेरुवनने विषे ॥	८०	१६००
९	गजदंता पर्वते ॥	२०	२४००
१०	वखार गिरिये ॥	८०	९६००
११	इखुकार गिरिये ॥	४	४८०
१२	मानुषोत्तर गिरिये ॥	४	४८०
१३	दिग्गजे ॥	४०	४८००
१४	द्रहे ॥	८०	९६००
१५	कंचनगिरिये ॥	१०००	१२००००
१६	महानदीयोये ॥	७०	८४००
१७	दीर्घ वैताढ्य गिरिये ॥	१७०	२०४००
१८	कुंडे ॥	३८०	४५६००
१९	यमकगिरिये ॥	२०	२४००
२०	मेरुपर्वतनी चूलीकाये ॥	५	६००
२१	जंबुप्रमुखवृक्षे ॥	११७०	१४०४००
२२	वृत्तवैताढ्यगिरिये ॥	२०	२४००
२३	नग्रीयो वीजयादिके ॥	१६	१९२०
		कुल ३२५९	कुल ३९१३२०

एइमां ६० प्रासाद तिहां प्रत्येके १२४ पडिमा वाकी ३१९९ प्रासाद त्रीडुवारा तीहां प्रतेके १२० पडीमा ॥

॥ त्रीजगसंख्या ॥

अधोलोके ॥	७७२०००००	१३८९६००००००
उर्ध्वलोके ॥	८४९७०२३	१५२९४४४७६०
तिर्छलोके ॥	३२५९	३९१३२०

॥ एम त्रणलोकमा ॥

शास्वता प्रासाद ॥	शास्वता जिनबिंब ॥
८५७००२८२	१५४२५८३६०८०

॥ तेहने माहरी त्रीकालवंदना होज्यो ॥

॥ इति शास्वतां जिनभुवन तथा जिनबिंब संख्यायंत्र समाप्तः॥

॥ अथ शत्रुंजय लघुकल्प ॥

श्री अइमुत्ता वा अतिमुक्त केवली भगवंते । कह्युं छे श्री शत्रुंजयतीर्थनुं महात्म्य ॥

अइमुत्तय केवलिणा । कहिअं सेत्तुंजातिद्वमाहप्पं ॥

श्री नारदनामे रुषी आगल। ते सांभलो भाव धरीने हे भव्यजीवो१

नारयरिसिस्स पुरउ । तं निसुणह भावउ भविआ॥१॥

ते शत्रुंजयतीर्थ उपर श्री रुषभदेव नो प्रथमगणधर पुंमरीकनामे । सिद्ध थयो मुनि पांचक्रोमने परिवारे ॥

सेत्तुंजे पुंमरीउ । सिद्धो मुणि कोमीपंच संजुत्तो॥

चैत्रमासनी पुनमने दिवसे। ते कारणमाटेतेहने कहेछेपुंमरिकगिरि

चित्तस्स पुन्निमाए । सोभन्नइ तेण पुंमरिउ ॥ १ ॥

नमि विनमि बे भाइ विद्याधरना राजा। ते सिद्ध थया बे क्रोम मुनि सहीत ॥

नमि विनमि रायाणो । सिद्धा कोमिहिं दोहीं साहुणं॥

तेमज द्राविम वालीखिल्ल बे भाइ मुनि । निवृत्या वा सिद्ध थया दसक्रोम साधु साथे ॥ ३ ॥

तह दविम्वालीखिल्ला । निवुआ दसय कोमिउ ॥३॥

प्रद्युम्नकुमार, सांबकुमार साम्माआठक्रोम कृष्णपुत्र कुमर

प्रमुख । . सहीत सिध्या

पज्जुन्नसंबसमुहा । अद्भुठाउ कुमार कोडिउ ॥

तेमज पांडव पण पांच वीस सिद्धिपद पाम्या नारदरुषि एकां
क्रोड साथे सिद्धि वर्या । णुं लाखथी ॥ ४ ॥

तह पंडवावि पंचय । सिद्धि गया नारयरिसिय ॥४॥

थावच्चाकुमर एकहजारथी, शुकमुनि एक मुनियो पण सिद्धथया
हजारथी, पांचसेथी सेलगमुनि, एप्रमुख । तेम रामचंद्रमुनि ॥

थावच्चा सुय सेलगाय । मुणिणोवि तह राममुणि ॥

भरतजीए बे दशरथ रा त्रण क्रोड साधु सहित सिद्धि वर्या
जाना पुत्र । तेमने हुं वांदु शत्रुंजय उपर ॥५॥

भरहो दसरहपुत्तो । सिद्धा वंदामि सेत्तुजे ॥ ५ ॥

ए आदे बीजा पण घणा मु रुषभादिकना मोहोटा वंशमांहे
निराज मोहने क्षय करीने । उपन्या ॥

अन्नेवि खवियमोहा । उसभाइविसालवंससंभुआ ।

जे सिद्धपदपाम्या शत्रुंजयउपर । ते मुनि असंख्याताप्रते हुंनमुंछुंद

जेसिद्धा सेत्तुजे । तं नमह मुणि असंखिज्जा ॥ ६ ॥

पचास जोजन प्रमाण । होतो हवो श्री शत्रुंजय वीस्तारेमूले॥

पंनास जोयणाइं । आसी सेत्तुंज विच्छडो मूले ॥

दस जोजनप्रमाणे शीखरतलेछे । उच्चत्वपणे आठ जोजननो छे ७

दसजोयण सिहरतले । उच्चत्तं जोयणा अठ ॥ ७ ॥

जे पामीये फल अन्यतीर्थे। आकरा तपे तथा उत्कृष्ट शीलव्रते॥

जं लहइ अन्नतित्थे । उग्गेण तवेण बंभचेरेण ॥

ते फल पामीये उद्यमे क श्री विमलगिरिमां वसतां वा रहेतां
रीने तत्काल । थकां ॥ ८ ॥

तं लहइ पयत्तेणं । सेत्तुंजगिरिम्मि निवसंते ॥ ८ ॥

जे क्रोडजणने जमाडे पुंन्य। कांमीत वांछीत भोजने जमाडे जेनर

जं कोडिए पुन्नं । कामिय आहार भोइआ जेउ ॥

जे लहे वा पामे तीहां ते सर्व पुन्य । एक उपवास करतां थकां फल पामे शेत्रुंजे ॥ ९ ॥

जं लहइं तत्त पुन्नं । एगो वासेण सेत्तुंजे ॥ ९ ॥

जे कोइपण नाममात्र तीर्थ। स्वर्गलोके पाताललोके मनुष्यलोके॥

जं किंची नामतीत्थं । सग्गे पायाले माणुसे लोए ॥

ते सर्व तीर्थ नीश्चे दिठां । एक पुंडरीक तीर्थ वांदे थके ॥१२॥

तं सव्व मेव दिठ्ठं । पुंडरिए वंदिए संते ॥ १० ॥

प्रतिलाभतां वा भक्ती करतां थकां चतुर्विध संघनी विमलाचल । शत्रुंजय सन्मुख चालतां दिठे अणदिठे ते शत्रुंजय पर्वत नीश्चे, फल थाय ते कहेछे ॥

पडिलाभंते संघं । दिठ्ठमदिठ्ठेय साहू सेत्तुंजे ॥

क्रोडगणुं फल अणदिठे थ्यायने होय वली । दिठे थके तो अनंतगणुंफल थाय ॥ ११ ॥

कोडिगुणंच अदिठ्ठे । दिठ्ठेअ अणंतये होई ॥ ११ ॥

केवल ज्ञाननी उत्पत्ति थइ जीहां । नीर्वांण वा मोक्षप्राप्ति छे जीहां मुनियोने ॥

केवलनाणु प्पत्ती । निव्वाणं आसि जत्त साहूणं ॥

ते श्रीपुंडरीकतीर्थ वांदेथके। ते सर्ववांद्यांपूर्वोक्त सर्वेमुनि तीहां१२

पुंडरिए वंदित्ता । सव्वे ते वंदिया तत्त ॥ १२ ॥

अष्टापदतीर्थ रुषभदेव मोक्षके पावापुरी वीर मोक्षठांमे चंपानगर तथा समेतशिखरतीर्थ २० री वासुपूज्य सिद्धक्षेत्र गिरनारती

जिन सिद्धक्षेत्र । र्थ नेमनाथजीनुं मोक्षगाम ॥

अष्ठावयं समेए । पावा चंपाइ उज्जंत नगे य ॥

ए तीर्थ वांदे पुन्यफल थाय ॥ सोगणुं फल तेथी पण पुंमरीकतीर्थ ने ज्रेटे ॥ १३ ॥

वंदित्ता पुन्नफलं । सयगुणं तंपि पुंमरीए ॥ १३ ॥

पूजा कीधे थके जे पुन्य थाय ते । एकगणुं तेहथी एकसोगणुं पुन्य प्रतिमा ज्नरावे पूजे थाय वली ॥

पूआ करणे पुन्नं । एगगुणं सयगुणं च पडिमाए ॥

तेथी श्री जिनज्जुवन करावे हजारगणं पुन्य । तेथी अनंतगणुं पुन्यफल शत्रुंजय तीर्थ पालण करवे होय १४

जिणज्जवणेण सहस्सं । णंतगुणं पालणे होइ ॥ १४ ॥

प्रज्जुनी प्रतिमा अथवा देहरासर । श्री शत्रुंजयगिरीतीर्थ मस्तके वा ऊपर करे करावे ते ॥

पडिमं चेइहरं वा । सित्तुंजगिरीस्स मत्थए कुणइ ॥

ज्नोगवीने ज्नरतक्षेत्रनुं राज्य एटले चक्रवर्तिपद ज्नोगवी । वसे स्वर्गलोके तथा मोक्षे ॥१५॥

जूत्तूण ज्नरहवासं । वसइ सग्गेण निरुवसग्गे ॥१५॥

नोकारसहिनो पच्चखांण पोरसहिनो पच्चखांण । पुरीमढनो पच्चखाण एकासणनो पच्चखांण वली आंबलनो पच्चखाण॥

नवकार१पोरिसीए २ । पुरिमड्ढे३गासणंच४आयामं५॥

एटलां पच्चखांण करे ने श्री पुंमरीकतीर्थ वली संज्नारे । फलनो वंठक करे उपवास तप हवे ए बनुं प्रत्येके फल कहेछे ॥ १६ ॥

पुंडरीयंच सरंतो । फलंकंखी कुणइ अज्नत्तछंद ॥१६॥

न०छठ ते बे उपवासनुं? पो०अठम आ० अर्धमास ते पन्नर उ

ते त्रण उपवासनुं२पु. दशम ते चा पवासनुं५ उ० मासखमण र उपवासनुं३ ए० डुवालस ते पांच ते एक मासना उपवासनुं६ उपवासनुं ४।

छठ१ठम२दसम३डुवालसाणं४। मास छमास५खवणाणं६

त्रीकरण ते मन वचन काया जे शेत्रुंजानुं ध्यान स्मरण करे शुद्धे जे आराधे ते पामे फल। ते ॥ १७ ॥

तिगरणसुद्धो लहइ। सित्तुंजं संभरंतोअ ॥ १७ ॥

छठने पच्चखांणे प्रक्षेप गाथा चोवीहार करीने नीश्चे सातयात्रा। जणाय छे।

छठेणं भत्तेणं। अपाणेणं तु सत्तजत्ताइं ॥

जे भव्य प्राणी एक मने करे शत्रुंजय तीर्थे। ते भव्यजीव त्रीजे भवे मोक्ष सुख लहे ॥ १८ ॥

जो कुणइ सेत्तुंजे। तइय भवे लहइ सो मुरकं ॥१८॥

आज पण देखायछे लोकमां। भोजन तजीने पुंडरीक पर्वते अणसण करे ॥

अज्जवि दिसइ लोए। भत्तं चईउण पुंडरीय नगं॥

स्वर्गे सुखे करीने जाय। शीलव्रत वा आचार वर्जित होय तोपण

सग्गे सुहेण वच्चइ। सील विहूणोवि होऊणं ॥ १९॥

छत्र दाने धजा दाने पताका चामर वींझे कलश चढावे थाल वा झलरी चमावे दाने करी ॥

छत्तं झय पडागं। चामर भिंगार थालदाणेण ॥

विद्याधरनीपदवी पामे। तेमज चक्रवर्तिनीपदवीने पामे रथदानेकरी

विज्जाहरो अ हवइ। तह चक्की होइ रहदाणा ॥२०॥

दशलाख१ वीसलाख२ त्रीस लाख३ चालीसलाख४। पचासलाख५एटलां फुलनी माला चडावे वा आपे फल कहेछे ॥

दस वीस तीस चत्ता। लक्खपन्नासा पुप्फदाम दाणेण ॥

पामे चोथ जे उपवासनुं१ छठनुं२ अठमनुं३। दशमनुं४ दुवालसनुं५ एटलां तप करयानुं फल अनुक्रमे पामे॥२१॥

लहइ चउत्थ छठ्ठ ठम। दसम दुवालस फलाइं ॥२१॥

जेतीर्थे कृष्णागरुआदि उत्तमधुप दे तेने पन्नरउपवासनुं फल थाय। एक मासक्षमण तपनुं फलकपूर जे बरासधूप देवे करी होय॥

धूवे पक्खुववासो। मासक्खमणं कपूरधूवंमि ॥

केटलांएक मास खमणतपनुं फल। मुनिने आहारादिकशुद्ध पडिलाभतो वा देतोथको पामे लहे॥२२॥

कित्तिय मासक्खमणं। साहूपडिलाभिए लहइ ॥२२॥

न थाय तेटलुंज सोनानुं दान भूमीनुं दान। आभूषणदान देवेकरी बीजा तीर्थ ने विषे ॥

नवित्तं सुवन्न भूमी। भुसणदाणेण अन्नतित्थेसु ॥

जेटलुं पामे पुन्यफल प्रते। पूजा न्हवण करवेकरी शेत्रुंजय तीर्थे तीर्थपतिने तेटलुं ॥२३॥

जं पावइ पुन्नफलं। पुआन्हवणेण सित्तुंजे ॥२३॥

अटवीनो भय१ चोरनो भय२ सिंहादिकनो भय३। समुद्रनो भय४ दारिद्रपणानो भय५ रोगनो भय६ वैरीनो भय७ रुद्रअग्नि आदिकनो भय ८ ॥

कंतार१चोर२सावय३। समुद्द४दारिद्द५रोग६रिउ७रुद्दा८

ए आठभयथी मुकाय वा भय मूके अविघ्नपणे। ए जे प्राणी शेत्रुंजय तीर्थनुं ध्यानधरे मनमां तेह प्राणी ॥ २४ ॥

मुच्चंति अविग्घेणं। जे सेत्तुंजं धरंति मणे ॥ २४ ॥

सारा वली नामे पयंनाने वीषे। गाथाउ छे ते पूर्वधरे कहीछे ते

सारावली पयन्नग । गाहाउ सुअहरेण भणीआउ ॥

जे भणशे तथा गणशे तथा ते प्राणी पामशे शत्रुंजयनीजात्रा

जे सांभलशे । करवानुं फल ॥ २५ ॥

जो पढइगुणइ निसुणइ। सो लहइ सित्तुंज जत्तफलं॥२५॥

॥ इतिश्री शत्रुंजयलघुकल्पटवार्थ संपूर्ण ॥

॥ इति शत्रुंजयलघुकल्प समाप्त ॥

॥ अथ उपगारीश्रीरत्नागरसूरिजी कृत ॥

॥ श्रीरत्नाकरपचीसी ॥

मोक्षरूप लक्ष्मीवंत कल्याणने क्रीडा करवानुं घर ।

श्रेयः श्रियां मंगलकेलिसद्म ।

नरना इंद्र ते चक्रवर्ती आदे देवना इंद्रते चमरादिक तेमणे नम्या

छे चरणकमल जेहना देवा ॥

नरेंद्र देवेंद्र नतांघ्रीपद्म ॥

हे सर्वजाण हे सर्व जे चोत्रीस अतीशय ते उत्कृष्टेकरी प्रधान।

सर्वज्ञ सर्वातिशयप्रधान ।

हे स्वामी घणोकाल जयवंता वर्तो हे ज्ञानकलानीधान ते केव

लज्ञान लीखनादी ७२ कला तेहनो भंडार ॥ १ ॥

चिरंजय ज्ञानकलानिधान ॥ १ ॥

हे जगत्रयआधार उर्द्ध अधो त्रीछाँ ते त्रणलोकवासी जीवोने

आधार हे कृपावतार एटले दयावंत ।

जगत्रयाधारकृपावतार ।

दुःखे वारवायोग संसार जन्म जरा मरणरूप रोग वा विकार ते

वारवा हे वीतराग नाव वैद्य ॥
दुर्वारसंसारविकारवैद्य ॥
हे वीतराग रागद्वेष रहितनीजगुण लक्ष्मीवंत तमारा विषे वा तम
श्रीवीतराग त्वयि मुग्धनावा- [आगे नोलेनावे।
हे वीशेषजाण; हेप्रनो;वा ठाकोरविनति करुंछुं कींचित् वा लगार२
विज्ञ प्रनो विज्ञपयामि किंचित् ॥ २ ॥
बालकनी लीला वा क्रीमाए सहित एवो बालक जे ते शुं न।
किं बाललीलाकलितो न बालः।
मातापिताने आगे बोले? बोलेज विकल्परहितपणे एटले जेमतेम
पित्रोःपुरो जल्पति निर्विकल्पः ॥ [बोले॥
ते प्रकारे वा तेमज साचे साचुं कहीश हे नाथ वा ठाकोर।
तथा यथार्थं कथयामि नाथ।
निज वा पोतानो आशय वा अनिप्राय पश्चाताप करतोथकोहेनाथ
निजाशयं सानुशयस्तवाग्रे ॥३॥ [तमारा आगल॥३॥
हवे रत्नाकरसूरि आपणुं दुःकृत कहेछे सुपात्रे दान दीधुंनहीतथा
दत्तं न दानं परिशीलितं च। (पाल्युं नही
नही.उत्तम वा मनोज्ञ शील तथा में तप बाह्य अन्यंतर बारनेदेन
न शालि शीलं न तपोनितप्तं ॥ (तप्यो॥
शुन वा प्रशस्त वा नलो नाव पण न नाव्यो आ मनुष्यनवनेविषे
शुनो न नावोप्यनवन्नवेऽस्मिन्।
हे प्रनु हुं नम्यो अहो वा खेदे फोगटज संसार चक्रमां ॥४॥
विनो मया भ्रांतमहो मुधैव ॥४॥
क्रोधरूप अग्निए करी हुं बल्यो वली मुजने मस्यो।

दग्धोऽग्निना क्रोधमयेन दष्टो ।

डुष्ट वा ज्ञयंकर लोज्ञ नामा मोहोटा सर्पे ॥

डुष्टेन लोज्ञाख्यमहोरगेण ॥

वली मुजने गळ्यो अज्ञिमानरूप अजगरे वली मायारूपिणी ।

ग्रस्तोऽज्ञिमानाजगरेण माया

जालमां हुं बंधायोछुं एहवो केम करी तमने ज्ञजुं एटले कषाय सहितपणे ज्ञजेलुं काम नाव्युं ॥ ५ ॥

जालेन बद्धोऽस्मि कथं ज्ञजे त्वां ॥ ५ ॥

वली कहेछे न करयुं में परलोके सुखदायक कार्य वलीइहनोअर्थ

कृतं मयामुत्र हितं न चेह । (आवते पदे केहछे ।

हे लोकेश लोक! जे छकायजीव तेहना रक्षकमाटे लोकेश आ लो के वा वर्तमानजन्मे पण मुजने सुख न थयुं माटे

लोकेऽपि लोकेश सुखं न मेऽभूत् ॥

मुज सरीखानो जन्म वा ज्ञव केवलज ।

अस्मादृशां केवलमेव जन्म ।

हे जिनेश थयो ज्ञव पूरवा वा योनी पूरवाने ॥ ६ ॥

जिनेश जज्ञे ज्ञवपूरणाय ॥ ६ ॥

वली केहेछेके हे मनोज्ञवृत्त! हुं एम मानुछुं वा जाणुछुं जेकारणमाटे

मन्ये मनो यन्न मनोज्ञवृत्त । (चित्तज ते न

तमारा मुखरूप चंद्र अमृतरूप कीरण पामे थके ॥

त्वदास्यपीयूषमयूखलाज्ञात् ॥

ग्रहण करतुं एवुं माहानंद रसने माटे कठोर छे ।

द्रुतं महानंदरसं कठोर—

हे देव माहरा तरीखा मनुषनुं मन पथरथी पण ॥७॥

मस्माहशां देव तदस्मतोऽपि ॥ ७ ॥

तमाराथकी घणुं दुःखेपामवायोग्य ते आ वेगे हुंपाम्यो शुं ते केहेछे

त्वतः सुदुःप्राप्यमिदं मयाप्तं ।

रत्नत्रय जे ज्ञानदर्शन चारीत्रएत्रण रत्न घणां नवभ्रमणकरतेथके

रत्नत्रयं भूरि भव भ्रमेण ॥

तेरत्नत्रय प्रमादरूप निद्राना वशथकी येलेवा फोगट गमाव्यांएटले

प्रमाद निद्रावशतो गतं तत् । (जन्म प्रमादे गमाव्यो ।

माटे माहारीजभुल तो हवे कोनाआगल हे नायक हुं पोकार करुं

कस्याग्रतो नायक पूत्करोमि ॥ ८

वैराग्यरंग लोकने ठगवाने अर्थे थयो ।

वैराग्यरंगो परवंचनाय ।

धर्मनो उपदेश कह्यो जे तेतो लोकने राजी करवाने काजे थयो ॥

धर्मोपदेशो जनरंजनाय ॥

वली विद्याभणयो ते वादकरवाअर्थे मुजनेथइएटले आत्महेते नथइ

वादाय विद्याध्ययनं च मेऽभूत् ।

हे ईश वा हेस्वामी माहारुंकृत्य हास्यकारक केटलुं कहुंएटलेमेंघणुं

कियद्ब्रुवे हास्यकरं स्वमीश ॥ ९॥ (भुल करयुं ॥९॥

परनाअपवाद वा अछतादोषादि बोलवेकरी मुखदुःषण सहित करयुं

परापवादेन मुखं सदोषं ।

नेत्रजेआंखयो परनारीनां रूप आदे माठी बुद्धीथी जावेकरी सदोष

नेत्रं परस्त्रीजनवीक्षणेन ॥

चीत वा मनपरने अपाय जेकष्टथवानुं चिंतववेकरी सदोष करयुं।

चैत:परापायविचिंतनेन ।

हे प्रभु एहवां कर्म कर्यां माटे माहारी आगल शी गती थशे १०

कृतं भविष्यामि कथं विभोहं ॥ १० ॥

वीरूंव्यु वीगोव्युं जे कंदर्परूपि खाजकरूनी वेदनानी ।

विडंबितं यत्स्मरघस्मरार्ति–

दशाना वशथी शब्दादिक वीषयमां अंधपणे थयो

एटले वीषयवशथी विवेकहीण थयो तेथी माहारुं ॥

दशावशात्स्वं विषयांधत्वेन ॥

प्रकाश्युं प्रगटकर्युं कहुं ते तमाराआगल वा समीप चरीत्र लज्या

प्रकाशितं तद्भवतो ह्रियैव । (ये करीनेज)

हे सर्वज्ञ सघलुं आपणी मेले नीश्चे जाणोछो एटले

मारुं चरीत्र केटलुं कहुं आप सर्व जाणने ॥११॥

सर्वज्ञ सर्वं स्वयमेव वेत्सि ॥ ११ ॥

वली में आम कर्युं ते कहेछे अनादर कर्यो अन्यमंत्र जे मारणमोह

न उचाटनादिथी परम इष्टपदवंते उलखाव्यो जे परमेष्ठीमंत्रतेहनो।

ध्वस्तोऽन्यमंत्रैः परमेष्ठिमंत्रः ।

कुशास्त्र जे कामक्रोधादिक दीपावकनां वाक्य ते भणयो सांभल्यां

ने सिद्धांत न भणयो अर्थात् यथार्थ न आदर्यां आगम वचन ॥

कुशास्त्रवाक्यैर्निहितागमोक्तिः ॥

करवाने फोगट पापकर्म कुदेव जे रागद्वेष सहीत तेमना संघथी

कर्तुं वृथा कर्म कुदेवसंगात् ।

वांछा करी हे नाथ ए माहारी मतिनो वीभ्रम उदय थयो ॥१२॥

अवांछि हि नाथ मतिभ्रमो मे ॥ १२ ॥

नेत्र मारगे आवेला एहवा तमोने मूकीने ।

विमुच्य दृक् लक्ष्य गतं जवंतं ।

ध्याया वा चिंतव्या में मूढबुध्धीये अंतःकरणने वीषे ॥

ध्याता मया मूढधिया हृदंतः ॥

कटाक्ष जे नेत्रवीकार वक्ष्योज स्तन गंजीरनाजी ।

कटाक्षवक्षोजगजीरनाजी–

कमर वा केडेमनो जाग एहसंबंधी इत्यादीक स्त्रीयोनांअवयवनां वी लास मनोहर वा सुंदरदेखी चींतव्यांएटले तेमांरागी थयो पणआप

कटीतटीयः सुदृशां विलासाः ॥१३॥ (ने न ध्याया॥१३॥

लोल वा चंचल ईक्षण वा नेत्र छे जेहनां एहवी स्त्री तेह नुं मुख जोवे करीने वा चपल नेत्रपणे मुख जोवे करीने ।

लोलेक्षणावक्त्रनिरीक्षणेन ।

जे मनने वीषे रागनो लव एटले मोहना अंशनो रंग बेगे का

यो मानसो रागलवो विलग्नः ॥ (लाग्योछे ते ॥

न गयो शुध वा पवित्र सिध्धांतरूप समुद्रने वीषे ।

न शुद्धसिद्धांतपयोधिमध्ये ।

हे संसारतारक धोयुं मन तोपण ते रंग न गयो तेहनुंशुं कारण एटले सिध्धांत वांचे जणे पण मोहराग न गयो ते शा माटे॥१४॥

धौतोप्यगात्तारक कारणं किं ॥ १४ ॥

वलीरत्नाकरसूरि कहेछे शरीरनथीमनोहर तथानथी वीनय औदार्या

अंगं न चंगं न गणो गुणानां । [दिक गुणनो समूह

नथी नीर्मल वा जली कलानो वीलास कोइ पण ॥

न निर्मलः कोपि कलाविलासः ॥

प्रधान वा जली कांती तथा प्रजुता नथी कोइ पण।

स्फुरत्प्रजा न प्रजुता च कापि।

तोहेपण अजीमान वा गर्वेकरीनेकदर्थना पाम्यो हुं एटले ते गुण वी

तथाप्यहंकारकदर्थितोऽहं ॥१५॥ [ना पण गर्व कस्रो ।१५।

आयु गलेछे वा जायछे शीघ्र पण पापबुद्धी नथी जती।

आयुर्गलत्याशु न पापबुद्धिः।

गइ वय बाल आदे पण वीषयनी वांछा गइ नही॥

गतं वयो नो विषयाजिलाषः॥

वली प्रयत्न वा उद्यम कर्यो उषध करी देह पुष्टछेते

पण आत्माने धर्मने वीषे पुष्ट करवा यत्न कर्यो नही।

यत्नश्च जैषज्यविधौ न धर्मे।

हे स्वामी मोहोटा मोहे वीटंब्यो वा पीड्यो मुजने ॥ १६॥

स्वामिन्महामोहविडंबना मे ॥ १६ ॥

नथी आत्मा वा जीव नथी तथा पुन्य वा सुकृत

नथी तथा जव वा अवतार नथी पाप वा दुरीत।

नात्मा न पुण्यं न जवो न पापं।

हुं जे तेणे नास्तिकादिक दुष्टाचारीनी माठी वाणी वा कटुकवाणी

मया विटानां कटुगीरपीयं॥ [पीधी॥

धारण करी कानने वीषे केवलज्ञानरूप जास्कर वा सुर्य तमे।

आधारि कर्णे त्वयि केवलार्के।

हे देव अति प्रगटपणे वर्त्तते छते पण धीक्कार हो मुजने

एटले आप ज्ञानी छते माठाना वचनमां राच्यो ॥ १७ ॥

परिस्फुटे सत्यपि देव धिग्मा ॥ १७ ॥

वली हुं केहवोछुं ते कहेछे अरीहंतदेव न पूज्या वली पात्रपूजा ते
न देवपूजा न च पात्रपूजा । [सुसाधुने दान न दीधुं ।
न पाल्यो श्रावकनो धर्म वली जला मुनिनो धर्म न पाल्यो ॥
न श्राद्ध धर्मश्च न साधुधर्मः ॥
पामे थके पण आ मनुष जन्म सघलो ने ।
लब्ध्वापि मानुष्यमिदं समस्तं ।
करयुं में केम जेम रणमां वीलाप वा रुदन करेतेम मारो जववृथा
कृतं मयारण्य विलापतुल्यं ॥१८॥ [कस्यो ॥१८॥
करी में असत्य वा खोटाने वीषे पण कामधेनुनी इछा ।
चक्रे मयासत्स्वपि कामधेनुः ।
वली कल्पद्रुम वा कल्पवृक्षनी इछा करी चिंतामणि रत्ननी
इछा करी एटले वीनाशी वस्तुनी वंछा करी पीमा पामुं हुं ॥
कल्पद्रुचिंतामणिषु स्पृहार्तिः ॥
तेवी रीते न जिनेश्वरना बताव्या धर्मने वीषे लीन
थयो केहवो ए धर्म प्रगटपणे सुखनो देनार निश्चे ।
न जैनधर्मे स्फुटशर्मदेऽपि ।
हे जिनेश्वरमाहारो जुवो मूढ वा मूर्खजाव वा उपयोगअर्थातहुंमूढ
जिनेश मे पश्य विमूढजावं ॥१९॥ (शीरोमणि॥१९॥
वली हुं केहवो मूढछुं ते केहेछे जला शब्दादिक जोगनी लीला
चिंतवी पण रोगरूपी लोहखीलो दूर करवो विचास्यो नही ।
सद्भोगलीला न च रोगकीला ।
धननो आगम जे आववापणुं चिंतव्युं यतः ॥गाथा॥ अज्ज कल्लं
परं परारि । पुरिसा चिंतंति अछ संपतिं ॥ अंजलिगयंव तोयं।
गलतमाऊ न पिछंति ॥१॥ वैराग्यसतके ॥ पण समय समयअवी

ची मरण आयुधन खुटेछे ते वीषे वीचार कर्‍यो नही वली ॥

धनागमो नो निधनागमश्च ॥

दारा वा स्त्री चीत्तमां चिंतवी पण ते संयोगथी नरकरूप

काराग्रह वा बंधीखानुं पांमील ते मनमां न ।

दारा न कारा नरकस्य चित्ते ।

चिंतव्युं नीरंतर अधम हेवो हुं तेणे ॥ २० ॥

विचिंति नित्यं मयकाधमेन ॥ २० ॥

रह्योनही भली व्रतीये वा रुम्हे आचारेएटले उत्तमसाधुव्रत्तीहृदयमां

स्थितं न साधो हृदी साधुवृत्तात् । (न रही वृतथी पण ।

परने उपगार करवे करी न पेदाश कर्‍यो वा न अर्ज्यो यश वली॥

परोपकारान्न यशोऽर्जितं च ॥

नथी करयुं करवायोग्य कार्य तोर्थ जे जिनघरादिकनुं उध्दरवादिक।

कृतं न तीर्थोध्दरणादि कृत्यं ।

में वृथा वा फोगट हार्‍यो वा गमाव्यो नीश्चेज जन्म वा भव२१॥

मया मुधा हारितमेव जन्म ॥ २१ ॥

वैराग्य वा संसारभोगादीकथी वीरक्तभाव तेहमां रंगगुरुनांकह्यांउ

वैराग्यरंगो न गुरूदितेषु । पदेशवचनथी न कर्‍यो

वली दुष्ट जीवोनां माठां वचननेवीषे उपशम वा शांतिनआणी अ

न दुर्जनानां वचनेषु शांतिः ॥ (र्थात् क्रोधादीक कर्‍या ॥

हे देव न थयो मुजने अध्यात्मलेशजे सम्यक्ज्ञानवुंभणाववुंधर्मानु

नाध्यात्मलेशो मम कोऽपि देव । (ष्टान कारणादिक कोइ

माहारा आत्माने केमकरी तारुं भवसमुद्रनादुःखथी एटले तेदुःख

थीतरवुं तोपुर्वोक्त सुकृतोथी थाय तेतो नसेव्यां माटे न तरायज२२

तार्यः कथंकारमयं भवाब्धिः ॥ २२ ॥

गयाभवमां सुकृतमें न करयुं संका शाथीजाएयुं भत्तरतथावीधसुख

पूर्वे भवेऽकारि मया न पुण्यं । (ना अन्नावथी

आवता भवमां पण नहीं करीश ॥

आगामिजन्मन्यपि नो करिष्ये ॥

जेकारणमाटे हुं एहवा प्रकारनो ते कारणमाटे माहारे नष्ट थया शुं

यदीदृशोऽहं मम तेन नष्टा । (ते आवता पदमां केहेछे।

हे त्रीभोवनछाकोर भूत वा गयोकाल भविष्य वा आवतोकाल वर्त्त

मानकाल ए त्रणे जन्म पुन्य सुकृत न करवाथी माटे केम तरीश

भूतोद्भवद्भाविभव त्रयीशः ॥ २३ ॥ (इति ॥२३॥

शुं अथवा मुधा बा फोगट हुं घणा प्रकारे हे देव ।

किं वा मुधाहं बहुधा सुधाभुक ।

हे पूज्यतमाराआगल स्वकीय वा आत्मीयं वा माहारुं चरीत्रएटले

पूज्य त्वदग्रे चरितं स्वकीयं ॥ (तमारा आगल मारुंचरीत्र

कंहुंछुं जे कारणमाटे हे त्रण लोकनां स्वरूप तेहना ।

जल्पामि यस्मात् त्रिजगत्स्वरूप ।

नीरूपक वा त्रीभुवन लक्षण कथक छो माटे तमारा वीषये आ

ठेकाणे ए माहारुं चरीत्र मारे केहेवुं कोणमात्र छे ॥ २४ ॥

निरूपकस्त्वं कियदेतदत्र ॥ २४ ॥

हवे स्तुती करता समाप्ती मंगल केहेछे हे दीनोद्धार धुरंधर

दीनदयामणा जीवोने उद्धार करवामां आगेवान तमारा वीना

कोइ नथी ने माहारा विना कृपानुं बीजुं ।

दीनोद्धारधुरंधरस्त्वदपरो नास्ते मदन्यः कृपा–

पात्र नथी आलोकमां हे जिनेश्वर तथापि वा तोहे पण ते

लक्ष्मीने हुं आचतो वा मागतो नथी ॥

पात्रं नात्र जने जिनेश्वर तथाप्येतां न याचे श्रीयं ॥

शुं हे अरिहंत एक एज आश्चर्यकारी जलुं बोधी वा समकीत रत्न केवल मोक्षहेतु अर्थात् मोक्षसुखनुं मुल देवु ।

किंत्वर्हन्निदमेव केवलमहो सद्बोधि रत्नं शिवः ।

हे मोक्षलक्ष्मीना समुद्र हे मंगलीकना एकधाम मंगलीककारक प्रार्थना करूछुं इहां स्तोत्र करताये आपणुं नाम रत्नाकरसूरिपण जणाव्युं ॥ २५ ॥

श्रीरत्नाकरमंगलैकनिलयश्रेयस्करं प्रार्थये ॥ २५ ॥

॥ इति रत्नाकरपचीसी समाप्त ॥

॥ अथ मिथ्यात्वकुलकं लिख्यते ॥

१लौकिक मिथ्यात्व; २ लोकोत्तर मिथ्यात्व ते बे भेदना देवगत मिथ्यात्व; अने गुरुगत मिथ्यात्व एवा प्रत्येकना बे आन्तर्य भेद छ

लोइअ; लोउत्तरियं । देवगयं; गुरुगयं च उभयंपि॥

लौकिकमिथ्यात्वना देवगतमिथ्यात्व, अने गुरुगतमि० लोकोत्तरमिथ्यात्वना देवगतमिथ्यात्व अने गुरुगत मि० । आ प्रकारे अनुक्रमे सूत्रथी जाणी लेवा ॥

पत्तेयं नायव्वं । जह कमं सुत्तउ एवं ॥ १ ॥

प्रथम लौकिक, देवगत कहेछे कृष्ण महादेव ब्रह्मादिक तेना । मंदीर वा देहराने विषेगमण तथा पुजा नमनादिक ॥

हरिहर बंभाईणं । गमणं भुवणेसु पूअ नमणाई॥

तजजे हे सम्यक्त दृष्टि वा तज तेमनुं बोल्युं ते पण वर्जजे

वुं सम्यक्त दृष्टि जे तेने ।　　　　नीश्वे१ ॥ १ ॥

वज्जिज्जे समदिठी ।　　　तडुत्तमेअंपि निठयणं ॥ १ ॥

मंगलिकअर्थेनाम ग्रहण करवुं। विनायक जे गणेशनुंकामप्रारंन्नेर

मंगल नाम गहणं ।　　विणाय गाईण कंज्ज पारंन्ने ॥

शसि वा चन्द्रमा रोहीणी तेनां　　गणेश बेसारवा विवाहमांथ

गीत गावां३ ।

ससि रोहिणी गेआई । विणायग ववणं च विवाहे ॥३॥

ब्ठी पूजनप मांह्य स्थापवीह ।　　वीजनो चन्द्र देखी दोरो वा

दशी नांखवी७ ॥

बढी पुअस्स माउणठविणं । बीयाइं चंद दसियं च ॥

डुर्गादि देवीनी पूजा ।　तोतला देवीनी पूजा८ ग्रह महिमा पू

जा शान्ति करावे वली९ ॥

डुग्गाईणो वाईया ।　तोतलया गहाय महिमं च ॥४॥

चैत्र मासनी आठम१० महा मा　सूर्य रथ नीकलवे१२ सूर्य ग्र

सनी नवमी ११ ।　　　　　　हणादिक१३ ॥

चित्तठमि माहनवमी । रविरहनिरक्कमण सुरगहणाई॥

होलीने प्रदिक्षणानुं देवुं ।　　पूर्वजने पींड मुकवा१४ थावर वा

शनिश्वरनी पूजा१५ ॥

होलीय पयाहिणं । पिंड पामस्स थावरे पूआ ॥ ५ ॥

द्रो आठम१६ संक्रान्ति१७　　रेवंत पूजा तथा मार्ग वा पंथ वा

रस्ताना देवनी पूजा१८

दूवू ठंमि संकाति ।　　　पूजा रेवंत पंथ देवाण ॥

शिव रात्रि१९ वछ वारसी२०। क्षेत्रे माथे रतु आदे पुजणुं२१ ॥

सिवरत्ति वछ बारसी । खित्ते सीआइ अच्चणयं ॥६॥

देवकी सातमी२२ नाग। पांचम२३ सरावलां माइनां२४॥
देवय सत्तमि नाग्गण। पंचमी मल्लगाइ माऊण ॥
रवीवार सोमवारने विषे तप २५। कुदृष्टि एटले मिथ्यादृष्टि गोत्र सूरनी पूजा २६॥
रवि ससिवारेसु तवो। कुदिठि गुत्ताइं सुरपूआ ॥ ७ ॥
नोरतां एटले आसो शुदि तथा चैत्र शुदि १थी नवरात्रिने विषे तप पूजनादि २७। बुधाष्टमि एटले अग्नीहोम २८
नवरत्ताइंसुतव पूआ माई। बुहाअठमिग्गि होमं च ॥
सोनीणी, सूपीणी, रंगीणी पूजा २९ व्रतनुं दान कांवळनां दान माघ मासे ब्राह्मणने ३०
सुन्निणिरूपिणिरंगिणि। पूंआधय कंबलो माहे ॥८॥
काजल त्रीजे हींचवुं तीलनुं। दाजनुं दान देवुं ३१ मुआने जलांजली देवी ३२
कजल तईआ तिल। दऊदाणं मय जलंजली दाणं ॥
श्रावण चंदण छठ ३३। गायना पूछादिकनुं छेदवुं कर छेदवुं ३४
सावण चंदण छठिं। गो पूछाइसु करस्सच्छेअ ॥ ९ ॥
सूर्यनी छठ३५ वली गौरी जक्त ३६। सोक्य प्रतिमा पितरप्रतिमा
अक्कछठी गौरी जत्त च। सवति पियर पडिमाउ ॥
उत्तराणने दिन दानादि ३८ मंगलगत् सरावलां गोवर वा गाजुतने शरावलां ३९। णनुं पुतलुं त्रीजे ४०॥
उत्तरयण जूआण। मङ्गग गोमय तइया ॥१०॥
देवशयनी एकादशी अषाड शु.११ कार्तिक शुदी११ देव आंबली एकादसी कृष्ण पांडवनी वली॥

छठी एकादसी ।

देवस्स सुअण उठावणं । आमलीकण पंखवाणं च ॥

इगीयारसी तपादिक ४१ । परतीर्थे जावुं ह्नण करिवुं ४२ ॥

इक्कारसी तवाई । परतित्थ गमण ण्हण करणं ॥ ११ ॥

श्राद्ध करे मासिसो करे छ मासिकादिक करे-४३ । पर्वदान पाणो पावुं ४४ ॥

सद्ध मासिअ छम्मासियाई । पव्वदाण कन्नहत्ति ॥

तीर्थ अथविलोविञ४६ घमा लहाणुं देवुं पण मिथ्यात्वीने घेर. ४८ पाणी दान ४७ ।

हत्त जल घमदाणं लोहणयदाणं विय मिच्छादिठीणं १२

कुमारिकादि जमाडवी४९। धर्मजणी वावरी चैत्रमासनी छजाणी

कौमारि आइ भत्तं । धम्मडुं ववरीत चित्तंमि ॥

असंजमोनी आंणाइ । अक्षय त्रतिया एटले वैशाक शुदी ३ जे अकतो पालवो. ५१ ॥

असंजयणो आणा । अखयतईआ अकत्तणायं ॥१३॥

सांझनो विवाह करवो जेठ मासनी । अमांवास्याए साथवानुं दान अमावास्याए जमाइने ५६ विशेषथी ॥

संझविवाहो जिठिणि । अमावासाए विसेसउ ॥

भोजनादिक ५५ कुआ आदि षो दाववुं धमार्थे५६ । गोचर मुकवुं ५७ पितरने हुंतकारे ५८ गा. १४ ।

कूजं कुवाइ खणाण । गोअरस हिंमण पियर हंताई १४

कागडा बीलाडां इत्यादिने पिंड मूकवा ५९ । वृक्षरोपण ६० पवित्राइ माटे लींपवुं ६१ ॥

वायसबिडाल माइपिंडो । तरूरोवण पवित्तपउ ॥

ताला चरनी कथा सांभलवी६२ । गोधन पूजा६३ ईन्द्रजालनुं देखवुं ६४ ॥

तालायर कहसवणं ॥ गोधणमह इंदजालं च ॥१५॥

धर्म मानी देवता बालवो६५ ना पायक युद्ध धर्म जाणी जोवुं ६७ टक धर्मजाणी जोवुं ६६ वली ।

धम्मग्गिदय नट पिछ्रण च । पायकजुध्ध दरसणयं ॥

एवं असुना प्रकारेण लोकिक गुरुने निश्चे ॥ नमनादिक तापसादिकने ६७ गा. १६ ॥

एवं लोअगुरूणवि । नमणंदिअ तावसाईणं॥ १६ ॥

मूल नक्षत्रमां असलेष्या नक्षत्रमां जन्म्यां जे । बालको तेनां मूल विधान करवां ब्राह्मणादिकने घेर तेरूवा हवनादिक करावनुं ॥ ६९ ॥

मूले सोसा जाए । बालेजवणंमि बंभगोहवणं ॥

तेनी कथानुं सांभलवुं ७० तेने दान देवुं ७१ । ग्रह गमन ७२ भोजनादिक करावनुं ७३ ॥

तकह सवणं दाणं । गिहिगमणे भोयणाइय ॥ १७ ॥

एम लोकिकमिथ्यात्व एटले उपर ते बे भेदे देव संबंधी गुरु संबंधी जे बोल कह्या ते धर्म जाणी करे निश्चे परिहरवुं ॥ तो मिथ्यात्व कहीए ।

एवं लोईय मिछं । देवगयं गुरूगयंतु परिहरियं॥

लोकोत्तर पण वर्जवुं ते कहेछे । परदर्शनीए ग्रहण कर्या जे जिन बिंब गाथा १८ ॥

लोउत्तरे विवज्जइ । परतिछं संगहियबिंबे ॥१८॥

ज्यां जिन मंदीर वा देरासरमां रात्रिए पेसवुं अबला ते स्त्री

पण त्यां।   महात्माने।

जह जिणमंदिरंमिवि। निप्पवेसो अबलसमणाणं॥

तेहनुं वसवुं, नंदीनुं करावबुं, बलिनुं देवुं॥   नाहण करावे, नाटक करावे, प्रतिष्ठानुं करावबुं॥

वासोअनंदि बलिदाण। नाह्णनट्ट पयहाय॥ १९॥

तंबोलादिकनुं आस्वादवुं वा खावुं ते आशातनाओ।   पाणीनी क्रीडा, हींचोलादिक क्रीडा॥

तंबोलाई आसायणाउ। जलकेलि देवयंदोलं॥

लोकिक देवग्रहने विषे।   वर्त्तवुं असमंजसपणे एम एटले अविनय करवुं॥

लोइय देवगिहेसुव। वट्टइं असमंजसं एवं॥२०॥

तेमां पण सम्यक्तदृष्टि आशातना। न करे लादरपणे सम्यक्त राखवा तत्पर॥

तस्सवि सम्मदिठी। न सायरं सम्मरक्खण पराणं॥

उसुत्र जे सुशास्त्र विपरितपणा। कल्पे नहि सर्वथापणे जवाने॥ ने वर्जनारने।

उस्सुत्त वज्जगाणं। कप्पइं सव्वहाणनोगमणं॥२१॥

जे लोकोत्तर लिंगा एटले जिन मुनिना वेष रूप लिंगना धारण हार जे।   लिंगी होणाचारी वेष पेहरी सचीत फुल तंबोल॥

जो लोगोत्तम लिंगा। लिंगिअ देहावि पुप्फ तंबोलं॥

तथा आधा कर्मी सर्व।   काचां पाणी फल नीश्चे सचित ए सर्वना जोगो॥

आहाकम्मं सव्वं। जलं फलं चेव सचित्तं॥२२॥

भोगवे स्त्री प्रसंग । व्यापार करे ग्रन्थ संग्रह करे विभुषा वा शरीर शोभा करे ॥

भुंजंति त्ती पसंगं । ववहारं गंथसंगहं भूसं ॥

एकाकीत्वपणे जावुं । स्वछंदे एटले आप इछाए चाले चेष्टा करे वा चेष्टा वचन करे ॥

एवागित्तज गमणं । सछंद चेठिय वयण ॥ २३ ॥

चैतने मेरु वसवुं । वस्तीने विषे पण नित्यरेहवुं एटले देव मंदीरनी हदमां नित्य रहे तो आशातना ॥

चेइयं मढाइ वासं । वसहीसु वि निच्चमेव संठाणं ॥

गीत नही चारित्रियाने । पूजाववुं पण सोनाने फूले करीने ॥

गेयं नेअं चरणाणं । अच्चावण मवि कणयकुसुमेहिं २४

त्रिविधे त्रिविधे एटले मन वचन काया एटले करवुं, कराववुं, अनुमोदवुं मिथ्यात्व प्रत्ये । जे वर्ज्यु दुरे ॥

तिविहंतिविहेणमिछत्तं । जेहिंत्ति वजियं दुरं ॥

निश्चे श्रावक जे तेणे । ते मित्यात्वने जाणी वा अजाण माटा कृत्य करे ते अनेरा नाम श्रावक निश्चे गाथा २५ ॥

निच्चयउ ते सढ्ढा । अन्नेउण नामउचेव ॥ २५

एम जिनवरना वचनना अनुमत अनुसारे । एम जे पाले जे सम्यक्त एट यथार्थ प्रतिते ॥

जिणवय मयाणु सारं । एयं पालंति जेउ संमत्तं

ते प्राणी शिघ्र वा तरत मोक्ष पामे निश्चे वा अचल जे

कालमां विघ्न जे अंतराय वा कल्याण सुख प्रत्ये ॥
रहितपणे ।

ते सिघ्घं निविघ्घं । पावंति ध्रुवं सिवं सुहयं ॥१६॥

ए रीते मिथ्यात्वकुलक टबार्थ पुरो थयो.

॥ इति मिथ्यात्वकुलकंसमाप्तं ॥

॥ अथ आत्मकुलकं लिख्यते ॥

धर्मनी प्रज्ञा वा कांति तेणे करी जिनेश्वर प्रत्ये प्रणमीने वली रमणिक वा मनोहर एहवा जे । जिनेश्वर केहेवा छे? इंद्रादिक ने नमवा योग्यछे जे तेमने ॥

धम्म प्पह रमजि ण्णं । पणामितु जिणे महिंद नमणिज्जे

आत्माने अवबोध वा ज्ञाननी प्राप्तिनुं करनार एवुं कुलक । कहीश, ते कहेवुं छे? संसारभ्र मणनां जे दुःख तेने नाश कर नारुं छे ॥ १ ॥

अप्पा वबोह कुलयं । वुछं जवदुरक क्षय पलयं ॥१॥

आत्मानो अवगम जे बोध ज आपेज आपने गुणे करी शुं घ णुं कहे छे ॥

अत्ता वगमो तज्जई । सयमेव गुणेहिं किं बहु जणसि॥

जेम सूर्यनो उदय जाणिये । प्रज्ञाजे कान्ति देखी करी ते विना सोगमेसमकरी कहिए न जणाय॥

सूर दउ लखिज्जई । पहाइनउ सवह निवहेण ॥ २ ॥

दमवुं ते पंच इन्द्रिनुं शमते उपशम जे कषायनुं, सत्तते श मताने मध्यस्थपणुं मैत्री ते परने हितनुं चिंतववुं । संवेग ते मोक्षसुखनो अभिला ष, विवेक ते भेदज्ञान, तिव्र नि र्वेद ते संसार दुःखनो आक्रो श्रय ॥

दम सम सत्तम मित्ति । संवेए विवेय तिव्वनिव्वेया ॥

ए गुप्त लक्षण जे आत्मा । अवबोधरूप बीजना अंकुर जाणवा ॥

एए पगूढ अप्पा । वबोह बीयस्स अंकुरा ॥३॥

जे जीव जाणेछे आत्माने पुद्गल थकी भिन्नपणे । ते जीव अल्प जे संसारनां सुखनो भोग संयोगनो न होय अभिलाषी ॥

जो जाणइ अप्पाणं । अप्पाणं सो सुहाणं नहु कामी

जेम पामीने कल्पवृक्ष जे मन इछित आपे । बाकी वृक्षोने शुं प्रार्थे, वांछे एटले कल्पवृक्ष समान आत्मबोध आगल पुद्गल बीजा वृक्ष समान छे ॥

पत्तंमि कप्परूक्खे । रूक्खे किं पच्छणा असणे ॥ ४॥

जे पोताना आत्मज्ञानने विषे कुशल छे । ते नरकादिक दुःखने कोइ भवांन्तरे न पाम्या ॥

निअविन्नाणे निरया । निरयाइ दुहं लहंति न कयावि

जे मनुष्य आत्मबोध मार्गे लाग्यो होय । ते मनुष्य संसार भ्रमण कुवामां केम पडे ॥

जोहोइ मग्ग लग्गो । कह सो निवडेइ कूवंमि ॥५॥

हवे जेणे आत्मा नथी जाण्यो तेने कहेछेः—ते जीवने मोक्ष वा अणिमादिक आठ प्रकारनी सिद्धि वेगली छे । ते प्राणीने आतुरतानुं कारण धनादिक संपदा परनी देखीने ॥

तेसिं दुरेसिद्धी । रिद्धी रणरणय कारणं तेसिं ॥

ते जीवने आशा पुरी थाय नहिं । जे जीवे पोतानो आत्मा नथी जाण्यो तेने ॥

तेसिं मपुन्ना आसा । जेसिं अप्पा न विन्नाउ ॥ ६ ॥

त्यां सुधी संसाररुप समुद्र दुः त्यां सुधी जीताय नहि एवो वा

खे तरी शके । जोरावर मोटो मोहरूप राजा ॥

ता उत्तारो जवजलहो । ता उजेउ महालउ मोहो ॥

त्यां सुधी अति विषम वा ज्यांसुधी आपणा आत्मानो अवबोध आकरो लोज्ञ । वा आत्मप्रकाश ज्ञान थयुं नथी ॥

ता अइ विसमो लोहो । जाजाउ नो निउबोहो ॥७॥

हवे कंदर्पे (कामदेवे) जेने विटं हाय? हाय? जेम कोइ अना बणा करीते कहेबे;-कंदर्पे देवता थनी पेठे वाधित वा पीमित॥ जे वैमानिक, असुर जे जुवन पति आदेना नाथ जे इन्द्र।

जेण सुरअसुर नाहा । हाहा अणाहुव वाहिआसोवि॥

अध्यात्म ध्यान आत्म प्रकाश पमे पतंगियानी पेरे ते काम ॥ रूप अग्निने विषे ।

अज्झप्पझाणं जलणो । इए पयंगुत्तणं कामो॥ ७ ॥

जे मन बांध्युं पण न रहे । वार्या उतां पण सघली चारे दिशाउमां प्रसरे ॥

जं बद्धंपिनचिठई । वारिज्जंतं विसहइ असेसा ॥

अध्यात्म ध्यानने वले ते चंचल चित्त जे मन ते पोतानी मेले चित्त पण निश्चे । स्थिर थाय ॥

झाण बलेणं तंपिहु । सयमेव विलिज्जइ चित्तं ॥ए॥

वाह्य व्याधि ताव कोम इत्या नाना प्रकारनी व्याधि न दे ते दिक; अतरंग व्याधि क्रोध, लो जीवने उःख प्रत्ये ॥ जादिक जेदे करी ।

वाहि रंतरंग जेया । विविहवाही नदिंति तस्सउहं ॥

जला गुरुना मुखवचनना शुज्ञ ध्यान आत्म स्वरूप ते रूपरसा

उपदेश थकी जे जीव। यन जे परम उषध पाम्युं छे तेने ॥

गुरुवयणाउजेण। सुहझाण रसायणं पत्तं ॥१०॥

जे जीव पोताना आत्मानुं स्वरूप चिंतववा सावधान वा तत्पर छे। ते जीवने कोइ पीमा करी शके नही; अथवा कोइ पूर्व कर्म उदयथी पीमा पामे ॥

जिअमप्प चिंतणपरं। न कोई पीमेई अहवा पीडेई

तोपण ते आत्मज्ञानी जीवने दुःख नथी, केमके ते मारां कर्म जोगवी। रण ना कर्म रूप देणा थकी मुकावुं माने छे ॥

ता तस्स नत्थि दुक्कं। रिण मुक्कं मन्नमाणस्स ॥११॥

दुःख जे जन्म जरा मरण रोग शोकादिकनी खाण तो निश्चे राग द्वेष बेज छे। ते रागद्वेषथी चित्तने विषे चला चल जे अस्थिरपणुं इष्टानिष्टमां होय ॥

दुक्काणखाणीखलु रागदोसो। तेऊंतिचित्तंमि चलाचलंमि

अध्यात्मस्वरूप समजवाथी वा तेना योगथी ते चंचल चित्तपणानो त्याग करिए एटले चित्त स्थिर थाय। ते परदृष्टान्त कहेछे:—जेम चपल अने मदोन्मत्त हाथी बांधवाने थांभले बांधवाथी ठेकाणे रहेछे तेम मन पण आत्मध्यान रूप थांभले बांधवाथी स्थिर रहे छे ॥

अध्यप्पजोगेण चएइ चित्तं। चलेतमालाणिअ कुंजरुव्वं१२

ए आत्मा संज्ञावे वर्ततो मित्र थाय, रागद्वेषे करी आत्मा अमित्र वा शत्रु थाय अने नरका माटे एज आत्मा स्वर्गनां सुखनो देनारथाय अने एज आत्मा नरकादि दुःखनो देनार थाय॥

दिक दुःख दे ।

एसोमित्तममित्तं । एसो सग्गो तहेव नरञ्च ॥

एज आत्मा राजपदने देनार तथा रांक पण थाय । एटलां केम अथवा क्यारे थाय के जो ए आत्मा समो चाले तो जला नो देनार अथवा ए आत्मा रूठ्यो माठां फलनो देनार थाय ।

एसो राया रंको । अप्पातुठो अतुठो वा ॥१३॥

देवतानी किंवा नर मान आ जीवे विषय जे पांच इन्द्रिजन्य श वनीरिद्धि वा संपति पाम्यो। ब्दादिक पांच त्रेवीस पण सदैव जवमां जमतां अतृप्तपणे सेव्या ॥

लद्धासुरनर रिद्धी । विसया वि सयानिसेविआ णेण ॥

वलि संतोष विना जीवे । शुं इन्द्रि विषय सेवे कोइ जवे कोइ काले ए जीवने निवृत्ति एट ले संतोष थयो? अर्थात् न थयो॥

पुण संतोसेणविणा । किं कह्वावि निवुइ जाया ॥१४॥

हे जीव ! तें पोतेज नीश्चे निपजाव्यां वा कीधां । शरीर, धनमाल, स्त्री कुटुंब; तथा माता पितादिकना नेह करीने तुं कर्मे आवराणो ॥

जीवसयंचिअ निम्मिय । तणु धणु रमणी कुटंव नेहेणं

ते उपर दृष्टान्त कहे छेः—जेम पोताना तेजे करीने सहित छे मेघे करीने दिवसनो स्वामी सूर्य। तो पण (ढंकाय छे) ॥

मेहेणवि दिणनाहो । छाइज्जसिं तेअवंतोवि ॥ १५ ॥

ज्वर, दाघ, कुष्टादिक रोग तथा कर्म रोग, व्याल, सर्पादिक तथा लोज, अ हे आत्मा। अवगुणना क रनार ए जे तारा वैरी ॥

ग्नि इत्यादि शरीरना व्याधि; तेने स्वा
धिन वशवर्तिंह तेणे ।

जं वाहिवाल वेसानराण । तुहवेरीआण साहीणं ॥

शरीरने विषे ममत्व एटले मारूं ते करतो थको हे जीव ? शुं
एवुं जे ज्ञान । लइश; किंवा शुं पामीश
अर्थात् कांइ नहि ॥

देहतम्मि ममत्तं । जिअकुणमाणोवि किं लहसि ॥१६॥

सारां प्रधान भोजन, रसोइ इ शृंगार आभरणादिके (शरीरने)
त्यादि तथा गंगोदकादि सारां शोभाव्युं; चंदनादिक विलेपन क
जले स्नान कर्युं । र्युं, साचवीने सारुं पुष्ट कर्युं ॥

वरभत्त पाणन्हाणाय । सिंगार विलेवणेहिं पुठोवि ॥

ते निज एटले आपणे प्रभु वा शुकन जे कुतरु; तेना सरखुं
स्वामी जे जीव तेने विछवे ए पण ए शरीर नहि ॥
टले जीव रहित थवे करी

निअ पहुणो विहन्मंतो । सुणहेणावि न सरिसोदेहो १७

हे जीव! तने सीत तापादिक अनेक कष्ट जे धन धान्यादिक उपजा
घणांक हुवां घणीवार ते भोगवीने । व्युं वा पेदा कर्युं ॥

कठाइ कहुअ बहुआ । जं धण मावज्जिअं तएजीव

ते तनेज कष्ट दइने। ते धन धान्यादिक, अंत्ये पुन्याइ परवार्ये बीजे
ग्रहण कर्युं एटले स्वजनादिक राजा प्रमुखे ॥

कठं तुज दाउं । तं अंते गहिअमन्नेहिं ॥ १८॥

जेम, जेम अज्ञानपणाने धन जे सोनुं रूपुं धान्य कोठारादिक
वश थइने॥ जे परिग्रह; तेने विषे जे ममता वा
मारुं, मारुं जे घणुं करे छे ॥

जहजह अन्नाण वसा । धणधन्न परिग्गहं बहुं कुणसि॥
तेम, तेम हे जीव ! तुं हलवो एम नवे नवे संसाररूप समुद्र
छे तो पण कर्म नारे नारे थइ मां (डुबीश) तेनुं दृष्टान्त कहे
ने डुबीश। छेः—जेम अतिशे नार नरवाथी
नावडी डुबे तेम ॥

तहतह लहु निमज्जसि । नवेनवे नारिश्र तरिव ॥१९॥
जेस्त्री शमणामांपण दीठी होयतो। देह धारण करनार प्राणीउना
देहनुं सर्वस्य-वीर्य हरी ले ।

जा सुविणे विहु दिठी । हरेइ देहिण दिह सब्बस्सं ॥
ते स्त्रीमारी वा मरगीसरखोजाण।। तुंतेने छांम्य दुर्बलनांपण ब
लवन्त करीने ते आदरीशनहि

सानारी मारी इव । चयसु तुह दुब्बलत्तेणं ॥ ५० ॥
तुं चित्तनी वा मननी शुद्धि अ स्त्रीना आवनाव देखी तेने विषे
निलषे छे—वांछे छे अने । तुं राचे छे; हा !!! ए तारुं आ
श्चर्यपणुं—मुढपणुं ।

अहिलससि चित्तशुद्धि । रज्जसि महिलासु अहह मुढतं
जेम गलीनेविषे मेलुंथतुं वस्त्र। ते वस्त्रनी धोलाइ केटलोकालठरशे

नीलीमिलीए वत्थंमि । धवलिमा किं चिरंठाई ॥ ५१ ॥
हवे कुटुंब उपर स्नेह करवो सारो नहि; ते कहे छेः—मोह
थी आ संसाररूप बंधीखाना मां दुरित दुःखे बंधाय छे ।
हे जीव ! आ बंधीखानामां ते ण खेपव्यो वा घाल्यो छे? स्ने
हरूप बेडी वा अगील वा नीग डे करीने ॥

मोहेण नव दुरिए । बंधि खित्तोसि नेह निगडे हिं॥
ते उपर रखवाल मुक्या छे ते ए बधा पहोरेदार, चोकियात वा

कहेछेः—बंधव शब्दवमे माता, रखवाल, ते उपर शो ? राग ध
पितास्वजनादिकनेमशे मूक्याछे। रे छे ॥

बंधव मिसेण मुक्का । पहरीआ तेसु कोराउ ॥ २२ ॥

हवे आत्मिक कुटुंब देखाम्हे छेः माता रूप, विवेक नामे जे त
धर्म जे वितरागे परूप्पो ते वा स्वार्थनुं चिंतववुं ते जाई ॥
परूप, करूणा जे दया ते ।

धम्मो जणउ करूणा । माया जायाविवग नामेण ॥

क्षमा जे क्रोधनो त्याग, ते रूप गुण जे ज्ञान दर्शन चारित्रा
प्रिया वा स्त्री ते साथे संपूर्ण दिक रूप कुटुंब, ए कुटुंब सा
रम्य । थे प्रीति कर ॥

खंति पिआ सुपुत्ता । गुणो कुटंब इमं कुणसु ॥२३॥

हे जीव ! अति पाली जे ज्ञानावर्णी स्त्री वा अबला तेणे लो
आदिक ८ वा १५८ प्रकृति रूप । कोदर नगरमांही बांधी
पोताने वश करीने सं
सारमां जमाड्यो ॥

अइ पालियाइं पगइ । जं जामीउसि बंधेउ ॥

हे जीव ! छते पुरुषाकारे एटले छते अबलाथी तुं हारे छे शुं
बले अबलाए हराव्यो । लजवातो नथी ॥

संतेवि पुरिसकारे । न लज्जसे जीव तेणंपी ॥२४॥

तुं पोतानी मेळेज कर्म करे छे । ते कर्मे वम्हेज तुं वाह्य छे ठ
गाय छे, लुंटाय छे ॥

सयमेव कुणसि कम्मं । तेणाथ वाहिज्जसि तुमंचेव ॥

हे जीव ! तुं पोतेज पोतानो वैरी छे । बीजाने वा अन्यने दोष
शा माटे दे छे ?

रे जीव अप्प वेरिआ अन्नस्सय देसि किं दोसं ॥२५॥

हे आत्मा ! तेवुं अण विमास्युं तेवुं दुर्ध्यान चिंतवे छे तेथी क वगर विचार्यु काम करे छे व रीने व्यसन वा कष्ट मर्णादिक ली तेवुं सावद्य वचन बोलेछे । दुःख समुद्रमां पडे छे ॥

तं कुणसि तं च जंपसि । तं चिंतसि जेण वसणोहे ॥

ए पोताना घरनुं रहस्य वा बीजाने कहीश नहि (तारोज गुह्य तेने आलोच-खोल्य । दोष छे) ॥

एयं स गिहरहस्सं । न संक्किमो कहिउ मन्नस्स ॥२६॥

श्रोत्र, चक्षु, नासिका, रसना, । ते मन रूप युवराजाने मली स्पर्श ते पांच इन्द्रिरूपी तत्पर ने घणुं पाप करे छे ॥ चोर छे ।

पंचिंदिअ परा चोरा । मण जुवरन्नो मिलित्तु पावस्स ॥

ते सर्वे आप आपणा स्वार्थ जे तेउ तारुं मूल धन जे ज्ञान द शब्दादिक; ते भोगववा रक्त वा र्शनादिक सहज धन ते प्रत्ये तत्पर छे । आवरे छे वा लुंटे छे ॥

निअनिअअड निरत्ता । मुलठिअं तुझ लुपंति ॥२७॥

हे आत्मा ? तेउ तारुं राज्य धर्मनां चार अंग भेद पमा खोवराव्ये छे ते कहे छेः—तेम भछे. ते चार अंग कहे छेः—मनु णे हण्यो वा मार्यो तारो वि ष्य जन्म, श्रुति, श्रद्धा, अने सं वेक रूप मैत्री स्वर प्रत्ये । यम वीर्य; ए रूप धर्म अंगने वि पयायी कर्या ॥

हणिउ विवेकग मंती । भिन्नं चउरंग धम्म चक्कंपि ॥

ज्ञानादिक गुण रूप धन लुटयुं । तने पण बांधीने कुगति रूप कुवामां नाख्यो ॥

मुट्ठं नाणाइ धणं । तुमंपि बूढो कु गइ कूवे ॥२८॥

आटलो काल गयो त्यां प्रमादरूप नींद्रा गली गइ; प्रमादे करी सुधी तने । ज्ञानरूप चेतन शुन्य थयुं वा अवरायुं॥

इतिअ कालं हुंतो । पमाइ निद्दाइ गली चे अन्नो॥

जो इवरूां तुं जाग्यो छे । गुरुनां वचनथी, तो शुं ते वेदनाछ नथी जाणतो ? तने वीसरी गइ॥

जइ जग्गिउसि संपइ । गुरूवयणा ता नवेएसि ॥२ए॥

हे आत्मा ! तुं लोक प्रमाण छे । वली तुं अनंत ज्ञानमय छे, वली अनंत वीर्यमय छ ॥

लोग पमाणोसि तुमं । नाणमणंत विरिउसितुमं॥

पोतानी अंतरगत राज स्थिति चिंतव्य । धर्मध्यान रूप सिंहासन उपर वेसीने ॥

निय रज्जठिअं चिंतसु । धम्मझ्झाणा सणासीणो ॥३०॥

कोप मनरूप युवराजा । तेनो कोण आशरो के तारुं राज भ्रष्ट करी शके ।

कोवमणो जुवराया । कोवा रायाइ रज्जपछंसो॥

ए आत्मा ! जो इमणां तुं जाग्यो छे । परमेश्वर प्रदेश शुध्द आत्मस्वरूप चेतनामां निश्चल थइ ॥

जइ जग्गिउसि संपइ । परमेसर पइस चे अन्ने ॥३१॥

हे आत्मा ! तुं ज्ञानवान छतां पण जरु वा मूर्खनी पेठे आचरे छे । हे आत्मा ! तुं प्रभु वा ठाकुर थको ज्यां चोरनी पेठे थयो छ

नाणमउ वि जमोविव । पुछव चोरूवजज्जाउसि ॥

तेतुं संसाररूपी कुग्रामने विषे शा माटे । वसेछे तारे पोताने आधिन शिव वा मोक्षरूप नगरछे ते

जवछुग्गामे किं तउ । वससि साहिणा सिवनयरे॥३१॥

हवे त्रण गाथाओ वडे संसाररूप मोटा अपार्थ जे मरणादिकरूप गिरी देखाडे छे—ज्यां कषाय रूपी चोर वसे छे। श्वापद-व्याघ्र चीनला प्रमुख घोर भयंकर सदा वसे छे ॥

जत्थ कसाय चोरा। महवाया सावया सया घोरा ॥

तथा रोगरूपी दुष्ट सर्प फरे छे। तथा आशारूपी ज्यां नदी छे; जेमां आपदारूपी घणा तरंग थयां करेछे॥

रोगा दुठ भुअंगा। आसा सरीआ घणा तरंगा ॥३३॥

तथा काष्ट सहित चिंता रूपी अटवीमार्ग ज्यां छे। तथा अज्ञानरूप घणुं अंधारु छे ज्यां स्त्री रूपी मोटी गुफा देखीए छीए ॥

चिंता भवी स कठा। बहुलतमा सुंदरी दरीदिठा ॥

ज्यां खाणीरूपे चार गति जाणवी। ते पर्वतने शीखर आठ मद भेद रूप छे ॥

खाणी गइअ नेआ। सिहराई अठ मय भेआ॥३४॥

रचनीचर वा राक्षस ते मिथ्यात रूप राक्षस वसे छे। मन दुकृतथी उपन्यो जे मम ते ने रुपिणी ज्यां शिळा छे॥

रयणिअरोमिछत्तं। मण दुक्कम्म सिलाउ ममत्तं ॥

तेहने भेद वा वीदार, हे आत्मा! ध्यान शुक्लध्यानरूप जे वज्र भव वा संसाररूप पर्वत प्रत्ये। तेणे ए पर्वतभेद, सहज भेदाशे पूर्वोक्त सर्व भेदाशे ॥

तंभिंदसु भवसेलं। झाणासणिणा जिअ महल्लं ॥३५॥

जे शास्त्रने विषे आत्मज्ञान छे; ते भणये सांभले आत्म स्वरुप उलखाय ॥ ते श्रुत ज्ञानपण जा णावुं सिद्ध सुखनुं कारण ते छे ॥

जत्थ वि आय नाणं। नाणं पि वियाणं सिद्ध सुहयं तं

ते आत्मज्ञान विना जे शेष ज्ञ ते अज्ञान, मात्र जिविका जे
एवादिक सर्व, बहु छतां पण अ ट जराइ तेने माटे थयुं; एम तुं
हितनुं करनार छे ॥ जाण ॥

सेसं बहुंपी अहियं । जाणसु आजिविआ मित्तं ३६

जेम, जेम अतिशे बहु तेम तेम, गर्वे करीने चित्त-मन
जाण्यो । पुरायुं ।

सुबहुं अहिअं जह जह । तहतह गवेण पूरिअं चित्तं॥

हैआने विषे आत्मज्ञान जेम रसायनादिक थकी छगेला व्याधि
रहितने । वाला ते जीवने जाणवो ॥

हिअ अप्प बोह रहीअस्स। छसहाउ छछिछ वाही३७

आपणा आत्माने अण प्रति केटलाक परने बोध दे छे ते पण
बोधतां । मूर्ख जाणवा ॥

अप्पाण म बोहंता । परं विबोहंती केई तेवि जमा ॥

हे आत्मा! तुं कहे के पोतानो शत्रुकारते दानशालानुं तो शुं
परिवारतो लुख्यो रहे छे; तोः– काम ? ॥

जण परियणंमि छूहिए । सत्तु गारे किं कज्जं ॥३८॥

का पुरुष–नपुसक परप्रा ते कालनुं स्वरूप जाणे छे, आकरा थ
णीने बोध करे छे। इने ज्योतिषादिक जाणेछे श्रुतसिद्धान्त॥

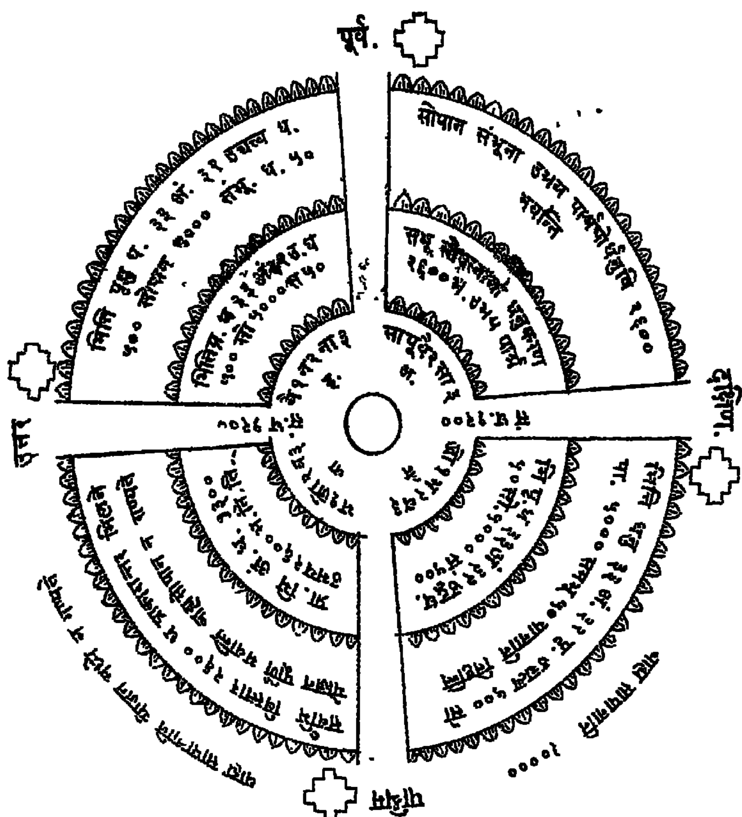
बोहंति परं कीवा। मुणंति कालं खरा पढति सुअं ॥

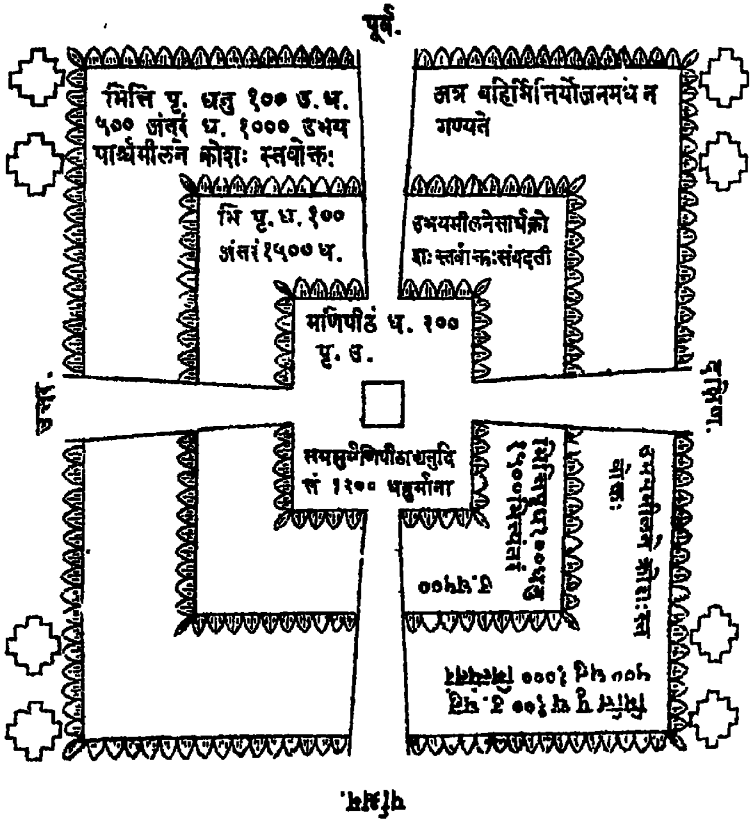
हमेशां नीश्चे स्थानक पण आत्माने आत्मज्ञान थया
मूके छे। सिवाय सिद्धि थती नथी ॥

ठाण मुअंतिसयावि हु। विणा य बोहं पुणन सिद्धि३९

अपर वा बीजानी निंदा नं कोइकाले पोताना गुणनी प्रशंसा
करवी। एटले वखाण करवां नही ॥

अवरो न नंदिअवा । पसंसि अबो कयावि नहु अप्पा
सर्व उपर शमता भाव आत्मबोध समज्यानुं रहस्य
करवो । एज जाणवुं ।
समभावो कायबो । बोहस्स रहस्स मिणमेव ॥४०॥
परनी साख्य भजीने एटले बीजा । नीश्चे पोताना आत्माने
ने देखाडवानो धर्म मूकीने । रीजव्य ॥
पर सखित्तं भजसु । रंजसु अप्पाण मप्पणा चेव ॥
आलपंपाल कुकथा छांडीदे । जो आत्मज्ञान जाणवा इछे तो॥
वज्जसु विकहाए । जइ इछसि अप्प विन्नाणं ॥ ४१ ॥
ते शास्त्र भणय, भणय. ते तेनुं ध्यान कर, तेवा उपदेश दे अने
संबंधी पुस्तको वांच । तेवां तप जपादि आचर वा करव॥
तं भणसु गणसु वायसु । जायसु उवइससु आयरेसु॥
हे जीव ! एक क्षणमात्र पण आत्मारूपी आराम किंवा बाग
भणवाथी वांचवाथी । मां रमजे; वांच्ये-भण्येः-
जिअ खणमित्तंपि विअखण। आयारामे रमसि जेणं४२
एम सर्व शास्त्रनुं तत्त्व सुविहित गुरुनुं उपदेशेलुं वा कहेलुं परम
रहस्य जाणीने। उत्कृष्ट तेने विषे प्रयत्न वा उद्यम करव॥
इअजाणिऊण तत्तं । गुरू वईठं परं कुण पयत्तं॥
तेथी केवल ज्ञानरुप आठ कर्म रुप शत्रुने जीतीने मुगट होय
लक्ष्मीने पामीने। एटले मोक्ष पामीश आ गाथाए करीने क
र्त्तानुं नाम जयशेखर सूरि एवुंपण सूचव्युं॥
लहिऊण केवल सिरिं। जेणं जयसेहरो होसि ॥४३॥
॥ इति श्रीजयशेखरसुरिविरचितआत्मकुलकं समाप्तं ॥

पूर्व.
दक्षिण.
पश्चिम
उत्तर

पूर्व.
भित्ति पृ. धनु १०० उ. ध. ५०० अंतरं ध. १००० उभय पार्श्वमीलने कोशः स्तवोकः
अत्र बहिर्भित्तियोजनमंथ न गण्यते
भि पृ. ध. १०० अंतरं १५०० ध.
उभयमीलनेसार्धक्रोशः स्तवांकःसंपद्यती
मणिपीठं ध. १०० पृ. उ.
समग्रमणिपीठधनुदिशं १२०० धनुर्माना
उत्तर.
दक्षिण.

॥ अथ समवसरणप्रकरण लिख्यते ॥

हुं स्तवन करीश; केवल ज्ञान प्रधान विद्या जे ज्ञान लक्ष्मी,
सहित, अवस्था वा अवस्थिति. आनंद वा सहज सुख, सर्व सं
छे जेनी; (तेमने) . वररुप, कीर्ति ते लोकमां गुण
श्लाघा, अर्थ ते पुरुषार्थ ॥

थुणिमो केवलि वत्थं । वरविज्जाणंद धम्मकित्तिथं ॥

देव-जे भुवनपति आदि देव; एवा तीर्थंकर देवकृत समवसरण
तेना जे इन्द्र, तेमने नम्याछे मां ज्ञान अतिशय युक्त रह्यां ते
वा वांद्या छे पद ते आगम मने ॥
ना अर्थ प्रत्ये ।

देविंद नय पयत्थं । तित्थयरं समवसरणत्थं ॥ १ ॥

प्रगट थया छे, सघला जीवाजीव केवल ज्ञान भाव तीर्थंकर भ
पदार्थना सामान्यपणे भाव वा। गवंतने जे क्षेत्रे थाय ॥

पयडिअ सम्मत्त भावो । केवलि भावो जिणाणजत्थभवे

शोधे-त्रण कचरादिक माठी वस्तु एक योजन प्रमाण समस्त
दुर करे; सर्व दिशाथकी एम । पृथ्वी शुद्ध करे वायुकुमारदेव

सोहंति सव्वउ तहिं । महि मा जोयण मनिल कुमाराउ

वृष्टि करे यथायोग्य सुगंधी-सुगंधी जल, वा पाणी प्रत्ये; तथा
मेघकुमार देव । ऋतु देवता एटले छ ऋतुनी अधिष्ठातृ दे
वता; पंचवर्ण सुगंधी फुलना समुह प्रत्ये॥

वरसंति मेह कुमरा । सुरहि जलं रिउ सुरा कुसुमपसरं

वीरचे वा नीपजावे वाणव्यं रत्न जे इन्द्रनीलादिक तेणे करीने
तर मणि जे, चन्द्रकान्तादि चीतर्युं छे पृथ्वीतल वा पृथ्वीनो
क सुवर्ण । पीठबंध वा भुमीतल; त्यार पछी

विरयंति वणामणि कणग । रयण चित्तं मही अर्द्धं तो

हवे ते पीठवंध उपर समवस रणनी रचना कहे छेः—आभ्यं तर जे मांही; मध्य जे वच मां अने वहार एम ।

त्रण वप्र वा कोट वा धरू रचे ते धरूने कांगरा छ ते कहे छेः—म णिरत्नना कांगरा रत्न धरूछे, र त्नना कांगरा सुवर्ण धरू छे. कन कना कांगरा रूपाने धरू छे. ते धरू शाना छे ते कहे छेः—

अभिंतर मझबहिं । तिवप्पमणिरयणकणयकवीसीसा॥

आभ्यंतरनो धरू रत्ननो छे, मध्यनो धरू सोनानो छे. अ ने वहारनो धरू रूपानो छे।

हवे ते धरू कीया देवताए कर्या छे ते कहे छेः—वैमानिक देव रत्ननो धरू करे, जोतषी देव सोनानो धरू करे भवनपति देव रूपानो धरू करे

रयण जुण रूप्पमया । वेमाणिअ जोइ भवण कया ४

हवे ते समवसरण वे संस्था ने करे एक वृत, वीजुं चो रस, तेमां वृत समवसरणनुं प्रमाण कहे छेः—वृत्त सम वसरण वत्रीश आंगुलने ।

तेत्रीश धनुष्य पहोलपण एटले ३३ धनुष्य अने ३२ आंगुल विस्तार ए टले भीत्यो जाडी छे ने ५०० धनुष्य उंचपणे; त्रणे धरूनी भिंतो होय ॥

वट्टंमि डुत्तीसं गुल । तीतिस धणुपिहुल पणसय धणुच्चा॥

हवे ते कोटने अन्तर कहे छेः- छसें धनुष्य अने एक कोसनुं आंतरो छे, एटले २६०० धनु ष्य थयुं,रूपाना धरू, सोनाना धरू वच्चे अंतर छे. तेमां ५० धनुष्य समभाग, १२५० ध

ते धरूने रत्नमय चार द्वार, ए टले पोलो वा दरवाजाछे. ते वा ह्य धरूना वहार दशहजार सो पान वा पगथियां छे, ते पूर्वोक्त एक योजनना प्रमाण उपरान्त जाणवां. तथा प्रभुजीना सिंहा

नुष्य पगथियां छे. ए तेरसें एक पासे; तेम तेरसें बीजी पासे छे. बे मली २६०० थाय तेम सोना तथा रत्नना घरू वच्चे २६०० धनुष्य तथा२६०० रत्न घरूनो मध्य भाग ए त्र णे अंक मली, ७८०० धनुष्य थयां,तेमां २०० बसोनीभित्यो मेलवतां ८०००धनुष्य वा चार कोश किंवा एक योजन थाय।

सनना पण दश हजार पगथि यां छे तथा सिंहासनना हेठ लना मध्य भागथी रुपाना घ रूना बाह्य प्रदेश सुधी पूर्व प श्चिम बे बे कोश छे. रुपाना घ रूनी परधि ३ योजन १३३३धनु ष्य १ हाथ ८ आंगुल थाय. विखं भ १ योजन छे. यतः वीषम व ग दश गुण ५० गणीत रीते इति वृतसमवसरणस्थापनामानगाथा ५

छ धणु सय इगकोसं। तराय रयणमय चउदारा ॥५॥

हवे बीजा समोसरणनुं चोरस संस्थान छे, तेनुं प्रमाण कहेछे कोटनी भित्योनुं प्रमाणएकसो धनुष्य।

पेहेला रुपाना कोटनी भित्यछे. दोढ कोष वा ३००० धनुष्य आं तरो छे ॥

चउरंसे इग धणुसय। पिहु वप्पा सह कोसं अंतरिआ

एक कोशनो अंतर छे, ते पण बे पासे थइने बाकी प्रमाण पू र्वनी पेठे शेष एटले प्रथम घरू अने बीजा घरूने १५०० धनुष एक बाजु अंतर तेम बीजी त रफ १५०० धनुषमली ३००० थ या. बीजा तथा त्रीजा घरूने पण बे तरफ मली २००० धनु

प्रथम रुपाना घरूने अने बीजा सोनाना घरूने बेउ पासे,हवे

ष्य अंतर छे. २६०० धनुष्य म ध्य घरूनुं परूतर छे. सोना

बीजा सोनाना घरने तथा रत्न था रत्नना घरनी भिंतो सहित
ना घरने। ८००० धनुष्य बे ॥

पढम बिआबिअतइआ। कोसंतर पुव्वमिवसेसं ॥ ६॥

हवे ते घर पर चढवानां पहोलां तथा ऊंचा बे. ते गंतुं जे च
सोपान–पगथियां कहे बेः ढिने जइए; पृथ्वीथी त्यारे प्रथम वप्र
पगथियां १०००० बे. ते ए कोट आवे ॥
क हाथ।

सोवाण सहसदसकर। पिहु च गंतुं भुवो पढम वप्पो॥

त्यारपबी पचाश धनुष्य लेटलुं जवा पबी पाच हजार पग
परतर बे। थियां बे ॥

तो पन्ना धणु पयरो। तओ सोवाण पण सहसा ॥७॥

त्यारपबि बीजो घर; आगल परतर बे. त्यारपबी पगथियां पां
पचास धनुष्य। च हजार बे त्यारपबि ॥

तो बिअ वप्पो पनधणु। पयर सोवाण सहस पणतत्तो॥

त्रीजा कोटमांही बसें। धनुष्य, एक कोष एटले बत्रीसें धनुष्य
पीठ वा समभुमी–चोतरो बे ॥

तईओ वप्पो बसय। धणु इगकोसेहिं तोपीढं ॥ ८ ॥

चार द्वार बे, त्रण पगथियां मध्य भागे मणिरत्ननुं पीठ होय;
बे, जेने एवुं मणिपीठ ते। ते पीठ वर्तमानजिनेश्वरना शरीर
प्रमाणे ऊंचुं ॥

चउदार ति सोवाणं। मझेमणिपीठयं जिणतणुच्चं ॥
ते पीठ अढि गाउ भुमि तलथी ऊं
चो बे. हवे एनी गणितनी चरचा
कहे बेः–पूर्वे भूमिथी ते त्रीजा घ

ण सुधीनां २०००० पावथियां कह्यां; ते एक, एक हाथ पहोळां तथा ऊंचां छे. तो ते वीशे हजारनुं ऊंच पणुं ५००० धनुष्य थयुं. तेह २ ॥ गाउ थयुं. तेनी कर ज्ञुमिकानो दोरी प्रज्ञुना सिंहासन ज्ञुमीना मूळथी ते बहार पगथियाना प्रान्त सुधीमां ८२ धनुष्य १ हाथ १० अंगुल थाय. तथा ज्ञगवंतना सिंहासनथी बहार घरना कांगरानी दोरी दइएतो ६४०३ धनुष्य ११ आंगुल थाय. ए गणित लिलावति रीते सिद्ध थाय. गाथा ए ॥

तथा बेहजार धनुष्य ते पीठ लांबो पहोळो छे।

दो धणुसय पिहु दीहं । सह्ढ ङ कोसेहिं धरणीयला। ए

सम अधिक एक योजन पहोळो अशोक वृक्ष सघन शीतल गया ए रमणिक होय, आशंका करी कहेछेः—घरनी ज्ञित्यो ऊंचो तो बाहार घरसुधी केम पहोंचे पण समवायंगे कह्युं छे केः—"चहु विसाए तिच्छयराणं चनवीसं चनविसं चेइय रूख्का होच्छा" इत्यादिक ए चैत वृक्ष सहित अशोक वृक्ष युक्त संज्ञवे छे. चैत्य वृक्ष ते केवल ज्ञान ज्यां ऊपन्युं ते

हवे तेसमवसरणमां अशोक वृक्ष छे; तेनो विचार कहेछेः वर्त्तमानजिनेश्वरनाशरीरथी बारघणो ऊंचो छे.।

जिणतणुबारगुणुच्चो । समहिअजोअणपिहूअसोगतरू

त्यां एटले अशोक वृक्षने मुले त्यां चार सिंहासन छे तेपण पाद
देव छंदो होय । पीठ वा बाजठ तेणेकरी सहितछे

तयहोइ देव छंदो । चउ सीहासण स पयपीढा ॥१०॥

ते चारे सिंहासन उपर प्रतिरूप वा प्रभु जेवा दक्षिणादि दिशे
त्रण, त्रण, छत्र छे । प्रतिबिंब त्रणय होय तेम आठ चामर
धरा होय ॥

तउवरिचकछत्ततया । पडिरूव तिगं तहअअठ चमरधरा

आगल सोनानां कमल । स्थित वा रह्यांछे तथा स्फाटिक रत्ननां
चार धर्मचक्र छे ॥

पुरउ कणय कुसेसय ठिअ फालिह धम्म चक्क चहु॥११

ध्वजा, छत्र, मकरध्वज, पंचाली जे पुतलिउ, फुलनी माला, वे
अष्ट मंगलिक । दिका तथा भला कलश एटलां वानां ॥

ऊयछत्त मयरमंगल । पंचाली दाम वेइ वर कलसे ॥

प्रतिद्वारे मणिनां त्रिकधुप घटि ते कृष्ण गुरू आदेनी धुप
तोरण छे । घटी करे वाण व्यंतरना देवता गाथा ॥

पइदारं मणि तोरण । तिय धुवघडी कुणंति वणा॥१२॥

एक हजार जोजननो चारध्वज तेनां नाम धर्मध्वज, मान
दंड छे जेनो एवा । ध्वज, गज ध्वज, अने सिंहध्वज,
ए चारे दिशाए ॥

जोयण सहस्स दंडा । चउझया धम्म माण गय सीहा॥

घंटीका पताकीकादिके सहित मान वर्तमान जिन हस्ते
शोभित ए सर्वेनुं । लेवुं ॥

कुकुभाइ जुआसवं । माणमिणं निय निय करेण॥१३॥

हवे समोसरणमां आवी प्रभु शो रीते । प्रदक्षिणा दइ पूर्व दि करे तेकहेछेः-प्रवेशकरीनेपूर्व दिशेप्रभुजी। शाने सिंहासने बेसे ॥

पविसिअ पुवाइ पहु । पयाहिणं पुवआसणनिविठो ॥

पादपीठ जे बाजठने वीषे स्थाप्या छे पग वा चरण जेणे । प्रणाम करी तीर्थने कहे धर्मदेशना प्रत्ये ॥

पयपीढ ठविअ पाउ । पणमिअतिहं कहइ धम्मं॥१४॥

हवे ते देशना सांभलनार बार परखदा ते कहे छेः-मुनिनो परखदा वैमानिकनी देवी साधवी । सहित भुवनपति, जोतषी, वाणव्यंतर, ए देवनी देवियोनी त्रण्य सभा तथा एज देवनी त्रण्य सभा ॥

मुणि वेमाणिणि समणि । सभवणजोइ पणदेविदेवतियं

रहे अग्नि कोण आदे विदिशिए अनुक्रमे१ अग्निकुणे साधु, वैमानिकदेवि, साधवी; त्रण नैरुत्य कोणे भुवनपति, जोतषी, वाणव्यंतर देवनी देवि. त्रण वाव्य कोणे. भुवनपति देव, जोतषी देव, वाणव्यंतर देव. त्रण इशान कोणे वैमानिक देव, मनुष्यनर, मनुष्य नारी ॥

कल्प जे वैमानिकना देव, मनुष्य नर, मनुष्य नारी, ए त्रण ।

कप्प सुर नर त्थि तिअं । ठंतिगो इ विदिसासु ॥१५॥

च्यारे नीकायनी देवि भनी चार पर्षदा तथा साधवीनी पर्षदा; ए पांच सभा ऊभी रही देशना सांभले । निविष्टा वा बेसीने मनुष्य नर मनुष्य नारी, देवता चारे, मुनि ए साते पर्षदा॥

चउ देवि समणिउध्धठिआ। निविठा नरित्थिसुर समणा॥

ए पांच भेदे तथा सात भेदे श्री जिननी देशना प्रथम वप्र वा
पर्षदा सांभले । घर जे रत्न घर ते मांही ॥

इअ पण सगपरिस सुणंति । देसणं पणम्म वप्पंतो१६

ए आवश्यक वृत्तिमां हवे चूर्णिकारने अभिप्राये वलि कहेछेः-
कह्युं छे । मुनिसर बेग सांभले ॥

इअ आवस्सय वीति वुत्तं । चुन्निय पुणमुणि निविठा॥

वैमानिक देवि तथा साधवी भभी रहे शेष जे बाकी नव परष
ए बे सभा । दा अनीअत रिथत रहे वा बेसे ॥

वेमाणिय समणी दो । उठ्ठ सेसा ठिआउ नव ॥१७॥

आ प्रकरण कारे देशमात्र कही
जे परषदानी व्याख्या, ते आ
वश्यकनी निर्युक्ति टीकाथी कां
इक कही, कांइक कहे छेः—श्री
जिनेश्वर पूर्वाभि मुखे बेसे, ते
प्रभूना पाद मूलमां अग्निकोण
दिशे मुख्य गणधर पासे बेसे.
बीजा केवली आवे ते श्री जिन
प्रत्ये तीर्थ प्रत्ये वंदना करी ते
गणधरने मार्गे बेसे मनपर्यव
ज्ञानी पण केवलीनी पाछल बे
से. तथा वैमानिकनी देवि पण
प्रभुने वांदि साधुनी पाछल रहे. देवछंदो होय एटल-इशान को
तथा साधवी पण वैमानिकनी णे देवछंदो छे. त्यां मुल प्रथम
देविनी पाछल रहे, साधु, वैमा घरथी उत्तरने द्वारे नीसरीने
निकनी देवि, साधवी ए त्रण पू प्रभु ते देव छंदोमां आवी

वेहारे पेसी अग्निकोणे रहे
वनपतिनी, जोतषीनी, वाण
व्यंतरनीदेवि ए त्रणदक्षिणद्वारे
पेसी अनुक्रमे नैऋत्यकोणे रहे.
ज्जुवनपति, जोतषी, वाणव्यंतर
देव त्रणये पश्चिमे पेसी वायु
कोणे बेसे. इन्द्रसहित वैमा
निक देव, मनुष्य नर, मनुष्य
नारी, त्रण उत्तरे पेसी इशान
कोणे रहे. देवता अने नरनो
अल्प महर्द्धिकनो विचारजाण
वो. हवे बीजा घरनी मांहीति
र्यंच जे वाघ, सिंहादिक रहे.
इशाने।

ज्जु। बेसे. त्यार पछी बीजी पो
रसीए प्रथम गणधर वा अ
पर गणधर धर्मदेशनादीए. अ
हिंयां शिष्ये प्रश्न कर्यो के बी
जी पोरसीए प्रज्जुजी देशना के
म न दे? तेनो उत्तर-गाथा-
"खेअ विणोउ सीसगुण दीव
णा पच्चउ ज्जउविसीसा यरीअ
कमोविअ गणहर कहवे गुणाई
ति" माटे गणधर राजाना आ
णया सिंहासन उपर अथवा प्र
ज्जुना पाद पीठे बेसी धर्म कहे.
त्रीजा घरमां यान जे वाहन,
सुखपाल, पालखिउ प्रमुख रहे॥

बीअंतो तिरि ईसाणि। देवछंदोअ जाण तइयंतो॥

तेम वली चोरस समोसरणने
अधिकारे बे, बे वाव्यो होय।

कोणने विषे तथा वृत्तसमवसर
णे एक, एक वाव्य होय॥

तह चउरंसे दुदु वावि। कोणउ वट्टि इक्किक्का॥१८॥

हवे त्रण घरना दरवाजा बार
ना पोलिआनो वर्णव कहे छेः-
पीले वर्णे एटले सोनावर्णे, श्वेत
वर्णे, राते वर्णे, अने श्याम वर्णे।

वैमानिक देव, वाणव्यंतर
देव जोतषीदेव, ज्जवनपति
देव; ए चारेना पोलिआपूर्वा
दि दिशिना रत्नने घरे छे॥

पीअ सिअ रत्त सामा। सुरवण जोइ ज्जवणारयणवप्पे

हवे तेमना हाथमां शुं छे ते कहेछेः-
प्रथमना हाथमां धनुष्य छे, बी

हवे ते चारप्रतिहारनां अनुक्रमे
नाम कहेछे-प्रथम सोम नामे,

जाना हाथमां दंम छे, त्रीजाना बीजो यम नामे, त्रीजो वरुण
हाथमां पाश छे, अने चोथाना नामे. चोथो धनद नामे. ए प्र
हाथमां गदा छे। कारे चार यक्ष. गाथा. ॥१ए॥

घणु दंम पास गय हत्था । सोम जमवरूण धणजरका १ए

हवे बीजे सोनाने गढ़े प्रतिहारि ए चारनी श्वेतवर्ण, रातोवर्ण,
छे ते कहे छेः-जया नामे; वि। पीत वर्ण, नील वा कृष्णवर्ण
जया नामे, अजिता नामे अप नी आज्ञा कान्ति छे ॥
राजिता नामे।

जय विजया जिअ अपराजिअत्ति। सिय अरूणपीयनी

एम बीजे गढ़े देविनुं हवे ते प्रतिहारीना हाथमां आयुध[लाज्ञा
जुगल ते पूर्व अकेक जे शस्त्र छे ते कहेछेः—अजय, अंकुश,
नामे बे बे देविउ छे। पाश, मगर हाथमां छे अनुक्रमे ॥

बीए देवीजुअला। अजयं कुस पास मगर करा॥२०,॥

हवे त्रिजा रूपाना गढ़ बहार जे खड्गी नामे, कपालि नामे
देवता छे, ते अनुक्रमे कहे छेः— जटा मुकुटधारी नामे ॥
प्रथम तुंबुरू नामे!

तइअ बहि सुरा तुंबरू खट्टंगि कपालि जम मउमधारी॥

पूर्वादि चारे दिशाए द्वार। तुंबुरू प्रमुख देवता प्रतिहार वा छमि
पाल छे। द्वार वा पोलिआ छे ॥

पुव्वाइ दारपाला। तुंबरू देवोअ पमिहारो ॥ २१ ॥

हवे सामान्य वा साधारण ए विधि जे रचना ए प्रकारे होय ते
समोसरणने विषे। एवी आवीने जो महर्धीकदेव करेतो

सामन्न समोसरणे। एस विही एइ जइ महड्डि सुरो॥

सर्व पूर्वोक्त विधिए ते महर्धीक देव करे ने असुरजे अल्परीद्धिनो
एकलो पण निश्चे। धणी जे देव तेतो ते रीते करे वा न करे॥

सव्व मिणं एगोवि हु । सकुणइ ज्ञयणोय रसुरेसु ॥२२॥

हवे समोसरण क्यां करे ते कहेछेः- ज्यां वा जे स्थानके महर्द्धि पूर्वे जे क्षेत्रमां न थयुं होय त्यां क देव, तथा सुधर्मादिक तथा । इन्द्र आवे

पुव्व मजायंजन्हउ । जन्हेइ सुरो महद्धि मघवाई ॥

त्यां समोसरण निश्चे सततं वा निरन्तर वलि प्रातिहार्यादिक होय । होय ॥

तन्हउ सरणं नियमा । सययं पुण पान्हि हेराई ॥२३॥

इस्थितार्थ समस्त । जन वा प्राणी तेणे प्रार्थित जे अर्थना सार्थ अर्थित । ज्ञला ते देवाने समर्थ ॥

डुन्हिअ समन्ह अन्हिअ। जण पन्हिअ अन्ह सुसमन्हो॥

आहिंयां एटले आ समोसरणने श्री तीर्थंकर ज्ञगवंत करो सुपद द्वारे स्तव्यो लघु जे शीघ्र वा स्थ ते ज्ञला स्थानकने विषे अव जलदी जन प्रत्ये । स्थित इति गाथा २४ ॥

इनं थुउ लहुजणं । तीन्हयरो कुणाउ सुपयन्हं ॥२४॥

ए रीते समवसरण प्रकरण समाप्त थयुं.

॥ इतिश्री समवसरणप्रकरणं समाप्तं ॥

॥ अथ कर्मग्रंथ पहेलो ॥

ज्ञान अतिशय प्रातिहारज लक्ष्मी सहित । कर्मफल संक्षेपे कहुंछुं महावीर रागादि जीत प्रत्ये वांदीने ।

सिरि वीर जिणं वंदीय । कम्मविवागं समासउ वुन्हं ॥

कीजीए जीव हेतु ४ मिथ्यात्व१ जेणे तेने कही जे कर्म ॥१॥ अव्रत २ कषाय३ जोगे४,करीने ।

कीरइ जीएण हेउहिं । जेण तउ ज्नन्नए कम्मं ॥१॥

प्रकृति वा १स्वन्नाव। ते चार न्नेदे मोदकने दृष्टांते १प्रकृती वात
थिति वा कालमान, पित्त कफ वा हरे २थिति दशदिन प्रमुख
रस वा चिकणाता प्र।३रस एकठाणीओ द्वी ठाणीआदिक४प्रदेश
देश वा दलमान चा।मेंदानो घाणी प्रमुखनो। तेमज कर्मनी प्र०
रेनेबंधशब्दजोम्डजो। प्रि० रं० प्र० जाणवा ॥

१पयइ२ठिइ३रस४पएसा । तं चउहा मोयगस्स दिठंता॥

प्रथम मूल प्रकृती आठ उत्तर। प्रकृती एकसो अठावन न्नेदे ॥२॥

मूल पगइ ठ उत्तर । पगइ अम् वन्न सय न्नेअं ॥२॥

हवे कर्मनां नाम१ज्ञानावरणी वेदनी कर्म३ मोहनी कर्म४ आउ
कर्म २ दर्शनावरणी कर्म। खा कर्म५ नामकर्म६ गोत्रकर्म७॥

इहनाण१दंसणावरण२। वेअ३मोहा४उ५नाम६गोयाणि७

अंतराय कर्म ८ पुनः उत्तर। चार ४ एकसो त्रण १०३ बे२ पांच
प्रकृती पांच५ नव ए बे २।५ ए आठ कर्मनी उत्तर प्रकृती अ
अठावीश २८ । नुक्रमे १५८ थइ ॥

विग्धंच पण नवङ्ग अठवीसचउतिसय ङ पणविहं॥३॥

प्रथम ज्ञानावर्णी कर्मनां न्नेद कहे छे.। ए पांच ज्ञान, जेणे वस्तु
ज्ञान गुणरोके ते ज्ञानावर्णी. प्रथम। स्वरुप जाणीये ते ज्ञान.
ज्ञान५ कहे छे. १ मति ज्ञान, २ श्रुत। तेमां प्रथम मति ज्ञानना
ज्ञान३अवधिज्ञान४मन पर्यव ज्ञान ५ न्नेद २८ कहे छे ॥
केवल ज्ञान ।

मइ सुयउही मण केवलाणि नाणाणि तज्ञ मइनाणं ॥

जे इंद्रियने इंद्रीना विषय मळ्यां थका मन आंख विना ई
न्ने अव्यक्त उपयोग समयात्मक ते व्यं- द्री चार ते व्यंजना
जनावग्रह ४ न्नेदे । वग्रह ॥ ४ ॥

वंजण वग्गह चउहा । मणनयणविणिंदीय चउक्का॥४॥

अर्थावग्रह किंचित् ज्ञान तेना भेद६ इहा। इंद्री ५ स्पर्शन, रस वग्रह ते विचारणा तेना भेद ६ अपाय ते। न, घ्राण, चक्षु, श्रोत्र निश्चे तेना भेद६ धारणा अविस्मरण तेना। मन ६ भेद—सर्व भेद ६ । मली २८ ॥

	अर्था.६	इहा.६	अपाय.६	धारणा६	व्यंजनावग्रह४
स्पर्शन	१	१	१	१	१
रसन	१	१	१	१	१
घ्राण	१	१	१	१	१
चक्षु	१	१	१	१	०
श्रोत्र	१	१	१	१	१
मन	१	१	१	१	०

अत्थुग्गह इहावाय धारणा करणमाणसेहिंछहा ॥

ए अठावीश भेद मति हवे श्रुत ज्ञानना भेद कहे छे. चउद १४ ज्ञानना। विस २० भेद वा श्रुतना ॥

इअ अठवीस भेयं । चउदसहा वीसहा च सुअं॥५॥

हवे श्रुतना भेद १४ सांभले ते श्रुत

१ अक्षर श्रुत—अकारादिक अक्षरोथी अवबोध,

२ अनाक्षर श्रुत—अक्षर विना चेष्टादिके,

३ संनिश्रुत-मन सहितने जे श्रुतते

४ असंनि श्रुत—मन रहितने जे श्रुत ते,

७ सादि श्रुत-गणधरे रच्याते,

८ अनादि श्रुत-सर्वेछ द्रव्य शाश्वत छे निश्चे,

५ सम्यक्त्व श्रुत—सम्यक्त्व स-हितने जे श्रुत ते,

६ मिथ्यात्व श्रुत-विपर्यास स-हितने जे श्रुत ते,

ए सपर्य वसीत श्रुत-भरतैरावते श्रुत विछेद छे ते,

१० अपर्य वसीत श्रुत महाविदेहे अर्थसूत्र अविछेद छे ते ॥

अखरसन्नीसम्मं३ । साइअं४खलु सपज५वसीअंच॥

११ गमिक श्रुत-सरखा पाठनये करीने,

१२ अगमिक श्रुत-सरखा पाठ न होइ सामान्य पाठ ते,

१३ अंग प्रविष्ट श्रुत-द्वादशांगी सिद्धांत मूल तेमां जे पाठ होय ते,

१४ अनंग प्रविष्ट श्रुत-आवश्यकादिक ते,

मूल भेद सात ए. सातना प्रतिपक्षी ए बन्ने मली चौद १४ भेद थाय ॥

गमिअं६अंगपविठं७ । सत्तवि एएस पडिवक्खा ॥६॥

हवे श्रुतना २० भेद देखाडे छे,

१ पर्याय-छ द्रव्यमां एकनां पर्याय जाणे ते,

२ पर्याय समास छए द्रव्यना पर्याय जाणे ते,

३ अक्षर त्रण भेद-संज्ञा,लब्धि, व्यंजन तेमांथी एक जाणे ते

४ अक्षर समास-सर्व अक्षर भेद जाणे ते,

५ पद-अधिकार विशेष ते एक

ए पडिवत्ति-बासठ मार्गणा ए योगादिक एक जाणे ते,

१० पडिवत्ति समास-बासठ मार्गणाए योगादि सर्व जाणेते

पद जाणे ते.

६ पद समास-अनेक पद जाणे ते

७ संघात-एक मार्गणा जाणे ते

८ संघात समास-सर्व मार्गणा जाणे ते,

११ अनुयोग-उपक्रम निक्षेप अनुगम नय ए चारमां एक जाणे ते.

१२ अनुयोग समास-चारे अनुयोग जाणे ते

पज्जय१अक्खर२पय३संघाया४पडिवत्ति५तहय अणुओगो

१३ पाहुड-पूर्वने विषे पाहुडा अधिकार विशेष ते एक जाणे तेवा-

१४ पाहुड समास-घणा पाहुडा जाणे ते.

१५ पाहुड पाहुड-ते पण पूर्वमां अधिकार छे. ते देश जाणे ते.

१६ पाहुड पाहुड समास-ते अधिकार सर्व जाणे ते.

चुरणीमते पाठान्तर १३ पाहुड पाहुडने १४ पाहुड पाहुड समास १५ पाहुड१६ पाहुड समास.

१७ वस्तु-पूर्वमां वस्तु अधिकार छे ते एक जाणे ते.

१८ वस्तुसमास-सर्व वस्तुजाणे ते

१९ पूर्व-एक पूर्व जाणे ते.

२० पूर्व समास-सर्व पूर्व जाणे ते श्रुत पद सघले जोडजो-मूल दश भेदने समास पद जोडजो एटले भलयमली २०) थशे.

पाहुड७पाहुड८पाहुड । वत्थू९पुव्वाय१०ससमासा११ ॥७॥

हवे अवधिज्ञानना छ भेद कहेछे.

१ अनुगामी-जे क्षेत्रे अवधि ज्ञान थयुं त्यांथी ज्यां जाय त्यां साथे चाले फानसदीपकवत्.

२ अ अनुगामी-ते अनानुगामी

५ पडिवाइ-जे उपना पछी जाय ते.

साथे न चाले स्थिर दीपकवत्
३ वर्द्धमान-उपनाथी वृद्धि पामे ते
४ हीयमान उपना. पछी हानी पामे ते.

६ अपडिवाइ-जे उपना पछी न जाय ते-मुल त्रण भेद-इतर त्रण भेद-बन्ने मली छ भेद होय.

अणुगामि१वड्ढमाणय२। पडिवाइ३इअर३विहा छहा ओही

हवे मन पर्यव ज्ञानना भेद २
ते मन वर्गणायुष्मद् भेदे करी जाणे ते-मुनिवेखे होय.

१ ऋजुमति-अढीद्वीपमां तिर्छा लोकना संज्ञी पंचेंद्रि जीवना मन पर्याय अढी अंगुल उछुं सामान्ये देखे ते.

२ विपुलमति-संपूर्ण अढीद्वीप १९०० जोजन तिर्छा लोक, उर्ध्व, अधोगत संज्ञीना मन चिंतन विशेषथी जाणे ते. तद्भवसिद्धिवरे, मनगतवात अवधी ज्ञानी जाणे पण युष्मत् मननी वात मन पर्यव ज्ञानी जाणे.

केवल ज्ञान-असहाइ नीरावर्ण सर्व जाणे एक भेद.

रिउमइ१विउलमइ२मणा । नाणं केवल१मिगविहाणं ८

ए पांच ज्ञानने जे आवरे ढांके ते ज्ञानावर्णी ।

पाटावत् ज्ञानरूप चक्षु तं तेने आवरणं ॥

एसिं जं आवरणं । पडुव्व चक्खुस्स तं तया वरणं ॥

हवे दर्शनावर्णी कर्मना ९ भेद कहे छे.

छडीदार समान

दर्शनावर्णी चार ४ तथा पांच५ निद्रा　　　दर्शनावर्णी कर्म

दंसण चउ पण निद्दा । वित्तिसमं दंसणावरणं ॥ ए ॥

१ आंखथी सामान्य रुप　शेष इंद्रियतथा मन१ अवधि दर्शन ३
योगे देखे ते चक्षुदर्शन । ४ केवल दर्शन. सत्ता ग्राहक सामान्यो
२ अचक्षुदर्शन-बाकी चा । पयोगदर्शन ॥
र इंद्रिय देखे ते.

चक्खू दिठि१अचक्खू२। सेसिं दिअ उहि३केवलेहिं४ च॥

ते चारे दर्शनने आवरे ते चार
भेदे चक्षु दर्शनावर्ण १, अचक्षु
दर्शनावर्ण२, अवधीदर्शनावर्ण
दर्शन इहां सामान्य प्रकारे ते । ३, केवल दर्शनावर्ण ४,॥१०॥

दंसणमिह सामन्नं ।　तस्सा वरणं तयं चउहा ॥१०॥

हवे पांच भेद निद्रना कहेछे.　२ निद्रानिद्रा-दुःखे महता क
सुखे जागे ते-निद्रा १ ।　　　ष्टे जागे ते ॥

सुह पमिबोहा निद्दा१। निद्दानिद्दाय२दुक्ख पडि बोहा ॥

३ प्रचला-बेठां उभां ।　४ प्रचलाप्रचला--चालतां उंघे घोडा
उंघे ते　　　　　　　नी परे ते ॥

पयला३ठिउ वविठस्स । पयलपयला४चंकमउ ॥११॥

५ दिननो चिंतव्यो काम　ते णिणंदिनुं बल चक्रवर्तिथी अर्द्धु वा
रात्रे उंघमां करे ।　　सुदेवतेथी अर्द्धु बलदेवनुं बल तेटलुंहोय

दिण चिंत्ती अब्भकरणी । थीणद्धी अद्धचक्किअद्धबला ॥

वेदनी कर्मनुं स्वरूप　ते चाटता मीगश लागे ते साता
मधुमदथी खरडी ख　जीभ कपाय ते असातावेदनी ते वेदनी
ड्गनी धारा ।　　　साता असाता ॥

महुलित्त खग्ग धारा-लिहणं च हुहाउ वेअणीअं॥१२॥
सातावेदनी प्राये देव साता असाता तिरीमां छे नरक गतिमां
मनुष्य गतिमां, उद प्रबल असाता छे साता तो तीर्थंकरना
य अधिक। जन्मादिके॥

उसन्नं सुरमणुए। सायमसायं च तिरीअ निरएसु॥
हवे मोहनीकर्मनुं स्वरूप कहेछे ते मोहनीकर्मना बे भेद-दर्शन
मदिरापानथीमुझाय तेममोहनी मोहनी अने चारित्र मोहनी॥
ना उदये जीव मुझाय।

मज्जं व मोहणीअं। दुविहं दंसणचरणमोहा ॥ १३॥
ते दर्शन मोहनीना त्रण भेद छे. १ सम्यक्त्वमोहनी२ मीश्रमो
सम्यक्त्व गुणने मुझवे छे। हनी, ३तेमज मिथ्यातमोहनी
दंसणमोहं तिविहं। सम्मं१मीसं२तहेवमिच्छत्तं ३॥
इहां ते त्रणने दृष्टांते करी देखाडे छे.
१ शुद्ध पुज्य दल वेदे. ३अविशुद्ध दल वेदे ते होय अनुक्रमे
२ अर्द्धविशुद्ध दलवेदे.
सुद्धं अद्धविसुद्धं। अविसुद्धं तं हवइ कमसो ॥१४॥
अथ नव तत्व. ५ आश्रव-कर्मनुं आववुं. ६ संवर
१ जीव-चेतना लक्षण २ अ कर्म आवतां रोके,७ बंध-जीव प्र
जीव-अचेतना लक्षण ३ पु देशे कर्म एकता ८मोक्ष-सर्व कर्म
न्य-शुभ कर्मलक्षण.४ पाप- क्षय थयेथी-९ निर्जरा-जे कर्म उद
अशुभ कर्म लक्षण। य आव्युं ते खपावे ते ॥
जिअ१अजिय२पुन्न३पावा४सव५संवर६बंध७मुक्ख८निज्ज
जे ए नव तत्त्व शुद्ध निश्चे व्य सम्यक्त्व कह्युं तेना [रणा॥९॥
वहारे सदहे तेहने क्षायकादिक बहु भेद छे १५

जेणं सद्दहइ तयं । सम्मं खइ गाइ बहुभेअं ॥१५॥

मिश्र दृष्टिने न राग तथा द्वेष। जिन धर्मेंअंतर्मुहूर्त्त जेम अनन्नपरे

मीसा न राग दोसो । जिणधम्मे अंतमुहु जहाअन्ने ॥

नालीयर द्वीपना मनुष्यने मिथ्यात्व ते सत्य जिन धर्मथी विप राग द्वेष न आय ते रीते। रित कुअन्न अज्ञानवत् ॥ १६ ॥

नालीअरदीवमणुणो । मिच्छंजिणधम्मविवरीअं ॥१६॥

हवे चारित्र मोहनिना २५ भेद

सोल१६कषाय नवएनो कषाय । बे प्रकारे चारित्र मोहनिय कर्म

सोलस१६कसायनवएनो-कसाय दुविहं चरित्तमोहणीअं

हवे सोल१६ कषायनुं स्वरूप कहे छे

अनंतानुबंधी ४ अप्रत्याख्यानो४ । प्रत्याख्यान४संजलणीय४।१७

अण४अप्पचक्खाणा४। पच्चक्खाणाय४संजलणा४ ॥१७॥

संजलणनी एक पक्ष-पंदर दिन, हवे चार चोकडीए वर्तता जे गतीनां क

ते कषायनी स्थिति कहे छे. में ग्रहे छे ते कहे छे.

१ अनंतानुबंधी जाव जीव १ अनंतानुबंधी नरकगती

२ अप्रत्याख्यानी एक वर्ष २ अप्रत्याख्यानी तिर्यंच गती.

३ प्रत्याख्यानी चार मास ३ प्रत्याख्यानी मनुष्य गती.

४ संजलन देव गती.

जाजीव१वरिस२चउमास३। पक्खगा४निरय१ तिरिय२नर३ [अमरा४॥

ते कषाय जीवना शा गुण रोके ते कहे छे.

१ अनंतानुबंधी समकित गुण रोके

२ अप्रत्याख्यानी श्रावक गुण रोके ४ संजलननी यथाख्यात

३ प्रत्याख्यानी सर्व विरती साधुगुण रोके। चारित्र गुण रोके १८

सम्मा१णुप्२सव्वविरइ३।अहक्खाय४चरित्तघायकरा॥१८॥

तेमां चार प्रकारना क्रोधनुं स्वरूप कहे छे.

१ संजलन क्रोध जलनी रेखा तुरत मटे.

२ प्रत्याख्यानी क्रोध रजनी रेखा कांइक विलंब.

३ अप्रत्याख्यानी क्रोध पृथ्वीनी रेखा.

४ अनंतानुबंधी क्रोध पथ्थरनी रेखा । रेखा समान चार प्रकारे क्रोध जाणवो

जल१रेणु२पुढवि३पव्वय४। राइ सरिसो चउव्विहो कोहो॥

हवे चार प्रकारनां मान कषायनुं स्वरूप कहे छे;

१ संजलन मान नेतरनी वेल समान तरत नमे.

२ प्रत्याख्यान मान काष्ट थंभ कष्टे नमे

३ अप्रत्याख्यान मान हाडु घणा कष्टे नमे।

४ अनंतानुबंधी मान पथ्थर थंभ समान ते न नमे१९

तिणसलया कठ्ठठिअ । सेलथंभो वमो माणो ॥१९॥

हवे चार प्रकारे माया कषाय कहे छे.

१ संजलनी माया वांसनी छाल्य जेम वाले तेम वले ।

२ प्रत्याख्यानी माया गाय के बलदनां मूत्रनां जेवी वांकी कारणे लरल थाय ।

३ अप्रत्याख्यानी माया घेटाना सिंग जेवी कठण वांकी छे.

४ अनंतानुबंधी माया वासना निबिड मूल समान वांकास न छोडे ॥

मायावलेहि गोमुत्ति । मिढसिंग घणवंसमुलसमा ॥

हवे चार प्रकारे लोभ कषाय कहे छे.

१ संजलन लोभ हलदरना रंग जेवो.

३ अप्रत्याख्यान लोभन गरना कादव समान रंग

२ प्रत्याख्यान लोज्ञ गाम्नानी तथा दी ४ अनंतानुबंधी लोज्ञ क
वानी मली समान छे. कष्टे जाय। रमजना रंग समान ॥

लोहो हलिद्दखंजण । कद्दम किमिराग सारिछो ॥२०॥

हवे नवनोकषाय मोहनी कहेछे. हास१ रति२ अरति३ शोक४
जे कर्मना उदये होय जीवने। ज्ञय ५ डुगंछा ६

जस्सु दया होइजिए। हास१रइ२अरई३सोग४ज्ञय५कुछा६

ए छ मोहनी ते कारणथी तथा ते इंहा हास्यादिक मोहनि
अन्यथा ते स्वज्ञावथी थाय। कह्येये ॥

सनिमित्त मन्नहा वा । तं इह हासाइ मोहणिअं ॥२१॥

हवे वेदमोहनी कहेछे. पुरुष सेववानो अज्ञि। अज्ञिलाष जे क
लाष ते नारी वेद नारी सेववानो अज्ञिलाषते। र्मना वशथी जे
नर वेद! नरनारी बे सेववानी वांछा ते नपुं। हने होय ते ॥
सक वेद।

पुरिसि छि तदुज्ञयं पइ। अहिलासो जव्वसाहवइसोउ

त्रण वेदना विषयनो ताप कहे छे
१ स्त्रीनो बकरीनी लींमीना ताप समान.
२ पुरुषनो तरणना ताप समान
३ नपुंसकनो नगरदाह समान.

स्त्री १ नर २ नपुंसक वेदउदय जाणवो.

थी१नर२नपुं३वेउदउ । फुंफुमतणनगरदाहसमो ॥२२॥

हवे आयु कर्मना ४ ज्ञेद कहे छे. आयु कर्म हेम्त्य सरखु छे
१ देवतानुं आयु, २मनुष्यनुंआयु नाम कर्म चितारा समानछे
३ तिर्यंचनुं आयु४ नरकनुं आयु।

सुर नर तिरि निरयाऊ। हडिसरिसं नामकम्म चित्तसमं॥

हवे नाम कर्मना१०३ भेद कहे छे. त्रणे अधिक एकसो१०३ तथा बेंतालिस४२ त्राणुं ए३ भेद कहे छे। सम्सठ ६७ ए चार भेदे छे.

बायाल४२ तिनवइ९३विहं । तिउत्तरसयं च सत्तठी २३

हवे प्रथम ४२ भेद;

गति१ जाति२ शरीर३ अंगोपांग४ । बंधन ५ संघातन६ संघयण ७

गइ१जाइ२तणु३उवंगा४।बंधण५संघायणाणि६संघयणा७

संस्थान८वर्ण९गंध१०रस११। फरस१२ अनुपूर्वि१३विहायोगति१४

संठाण वन्न गंध रस फास अणुपुव्वि विहगगइ १४

पिंम प्रकृति ते चौद, एक भेदमां घणां भेद मले ते पिंम कहीए । हवे प्रत्येक प्रकृति कहे छे. पराघात नाम १ श्वासोश्वास नाम आताप नाम ३ उद्योत नाम ४

पिंमपयमित्तिचउदस । परघा१उसास२आय३वुज्जोयं४॥

अगुरु लघु नाम ५ तिर्थंकर नाम६ निर्माण नाम ७ उपघात ८ ए आठ प्रत्येक प्रकृती ते एकमां बीजो भेद मलेल नहिते

अगुरुलहु तित्थ निमिणो-वघायमिय अठ पत्तेय ॥२५॥

हवे त्रसनो दसको कहे छे. त्रसनाम१बादर नाम२पर्याप्त नाम३ । प्रत्येक नाम४ थिर नाम ५ शुभ नाम ६ वली सुभग नाम७ वली॥

तस१बायर२पज्जत्तं३। पत्ते४थिरं५सुभं६ च सुभगं७च ॥

बोलमिठो प्रिय होय ते सुस्वर नाम८, आदेय नाम९जसनाम१० । ए त्रसनो दसको; हवेथावरनो दसको आ रीते ते कहे छे ॥

सुसरा८इज्जा९जसं१०। तसदसगं थावरदसं तु इमं ॥२६॥

थावर नाम १ सुक्ष्म नाम २ साधारण नाम ४ अथिर नाम५

अपर्याप्त नाम ३ । अशुभ नाम ६ दुर्भग नाम७॥

थावर१सुहुम२अपज्जं३ । साहारण४मथिर५मसुभ६दुभ

दुस्वर नाम८ अनादेय९ ए थावर नाम तेनो इतर जे [गाथा७॥

नाम अजस नाम । त्रस दशको बन्ने मली वीश थया. पिंड

१४ प्रत्येक आठ त्रस दश १० थावरदश

एकत्र मीले बेतालीस४२ भेद थया ॥

दुसर अणाइ ज्जाजस-मिय नामे सेयरा वीसं ॥ २७॥

अथिरनो छक कहे छे. अथिर १

हवे प्रकृतिउनांनाम संज्ञाकहेछे अशुभ २ दुर्भग ३ दुःस्वर ४

त्रसनो चोक तेनां नाम-त्रस१ अनादेय ५ अजस ६ सूक्ष्मनो

बादर २ पर्याप्त ३ प्रत्येक४थि त्रिक कहेछे. सूक्ष्म १ अपर्याप्त

रनो छक-तेनांनाम-थिर,सुभ१ २ साधारण ३ थावरनो चोक

सुभग ३ सुस्वर ४ आदेय ५ कहे छे थावर १ सूक्ष्म २ अप

जस ६ । र्याप्त ३ साधारण ४ ॥

तस चउ थिर छक्कं अथिर छक्कं सुहुमतिगथावर चउक्कं

सुभगत्रिक कहे छे. सुभग१ सुस्वर२ । जे प्रकृतिथी गणे ते आ

आदेय ३ आदि शब्दथी दुर्भगत्रिक। दे संख्या प्रमाणादि प्र

कहे छे. दुर्भग १ दुस्वर, अनादेय । कृति गणजो ॥

सुभगतिगाइ विभासा । तदाइ संखाहिं पयमीहिं ॥२८॥

हवे ए३ प्रकृतिनो मेल कहेछे. गतिआदि चार४ पांच ५ त्रण३

चौद बोल अनुक्रमे गणवा. ते बोल पांच ५ पांच५ छ ६

प्रसंगे फरी लखीए छीए । छ ६ ॥

गति— जाति— अनुक्रमे

४ गति १ ५ संघातन ६ ५ रस ११

५ जाति	२	६ संघयण	७	८ फर्स	१२
५ तनु	३	६ संस्थान	८	४ अनुपूर्वि	१३
३ उपांग	४	५ वर्ण	ए	२ विहगगति	१४
५ बंधन	५	२ गंध	१०	ए पांसठ ज्ञेद बे पदे कह्या ते	

गई आईण उकमसो । चउ पणपणातिपण पंच ठ ठकं

पांचप बेश पांच५आठ८चांर४बे२ । ए उत्तर ज्ञेद पांसठ६५थया.

पणडुगपणठ चउडुग । इय उत्तरज्ञेय पणसठी ॥२ए॥

ए ६५ मध्ये२८ युक्त करीए त्या
रे ए३ प्रकृतो थाय—६५ पिंम
प्रकृती १४ ना उत्तर ज्ञेद ८ प्र
त्येक प्रकृती २० त्रसदशाक १० अथवा बंधण प्रथमे पांच ५ ग
थावर दशाक १० मली एवं सर्व एया ठे तीहां१५ गणीये तो१०३
संख्या ए३ थइ. एकसो त्रण ज्ञेद पण थाय ॥

अम्वीस जुआ तिन वइ संते वा पनरबंधणे तिसयं१०३

ए वीस ज्ञेद-शरीरनाज उत्तर
ज्ञेद ठे ने वरणादि २० ज्ञेद पूर्वे
त्राणु प्रकृतीमां गएयाठे. ते सा
मान्यथी चार ४ ज्ञेद वर्ण १ गं
ध २ रस ३ फर्स ४ बाकी १६—
ने २० बंधनने संघातन मली३६

बंधन १५ संघातन ५ ग्रहो ।

बंधण संघाय गहो । तणूसु सामन्न वन्न चउ ॥३०॥

नहि समकित मोहनी मीश्रमोहनी,

एसम्सठ बंधमां उदयमांहे ते अबंध ठे एकसो वीशनो बंध.

इय सत्त ठी बंधो दएय नयसम्म मीसया बंधे ॥

एकसोवीस बंधमां-५ ज्ञानावर्णि
ए दर्शनावर्णि २ वेदनी २६मोह
नी ४ आयु कर्मनी ६७ नाम क
र्मनी २ गोत्र कर्मनी ५ अंतराय
कर्मनी १२०। उदयमां १२२ बे
भेलतां १२० ॥ तेज २ मो
बंधमां१२०उदयमां१२२सत्ता। हनी सम १ मीश्र सत्तामां तो
मां १५८। १५८ समग्र ले ॥
वंधुदए सत्ताए। वीस ऊवीस छवन्न सयं ॥३१॥
हवे १४ प्रथमे पिंम प्रकृति क। २ जातिना भेद ५-ते एकेंद्रि १
ही ले. तेना उत्तर भेद ६५वि। बे इंद्रि
वरीए ठीए. गति भेद ४ ते न। २ तेरंद्री ३ चौरंद्री ४ पंचेंद्री ५
रक १ तिर्यंच २ मनुष्य३ अने ए पांच जाति जाणवी ॥
देवगति ४।
निरय१तिरि२नर३सुर४गई। १इगबिय२तिय३चउ४पणिंदि
३ शरीरना भेद ५ ते १ उदा ४ तेजस ५ कार्मण ए (जाईउ॥
रिक २ वैक्रीय३ आहारक । शरीरना पांच भेद वे पदे कह्या॥
उराल१विउवा२हार३-तेय४ कम्मण पण सरीरा ॥३२॥
४ उपांग त्रण शरीरना ते बांह्यो २। पेट १ ए आठ अंग उपांग ते
साथल २ पुंठ १ मस्तक १ ठाति१। आंगुली प्रमुख ॥
बाहुरु२पिठि१सिर१उर१-उअरं१ग उवंग अंगुलीपमुहा
शेष नख केशादिक अंगो ते अंगोपांग प्रथम शरीर त्रणनेविषे
पांग। उपांग ले
सेसा अंगोवंगा। पढमतणुतिगस्सु वंगाणि ॥३३॥

उदारिकादिक पुद्गलोंनो । संबंध पूर्वे बांध्या शरीरपणे प्रणमाया न बांध्या तेने एकमेक करवुं ते बंधन

उरलाइ पुग्गलाणं । निबद्ध बज्झंतयाण संबंधं ॥

जे करे लाखथी सांधेला पदारथ जेम बंधाणा रहे तेम पुद्गलनुं बंधावुं । ते उदारिकादिक शरीरनामे बंधन पांच५ जाणवां १उदारिक बंधन, २ वैक्रिय बंधन, ३ आहारक बंधन ४ तेजस बंधन ५ कार्मण बंधन ॥

जंकुणइ जउ समंतं । बंधण मुरलाइ तणुनामा॥३४॥

जे संग्रह वा समुह उदारि कादिक पुद्गल भेला करे । पुद्गल जेम दंतालीथी कर्षणी त्रणया ना समूह भेगा करे तेम पुद्गलभेला करे ते संघातन ॥

जं संघायइ उरलाई पुग्गले तणगणं च दंताली ॥

ते संघातन बंधनपरे १ उदारीक संघातन २ वैक्रीय संघातन,३ आहारक संघातन,४ तेजस संघातन, ५ कार्मण संघातन । एमज शरीर नामे नीचे भेदे

तं संघायं बंधण-मिव तणु नामेण पंचविहं ॥ ३५ ॥

हवे १५ बंधन कहेछे १ उदारिके उदारिक बंधन, २ उदारिके तेजस बंधन, ३ उदारिके कार्मण बंधन, ४ उदारिके तेजस कार्मण बंधन, ५ वैक्रीये वैक्रीय बंधन, ६ वैक्रीये तेजसबंधन, ७ वैक्रीये कार्मण बंधन, ८ वैक्रीय तेजस कार्मण बंधन, ९ आहारके आहारक बंधन, १० आहारके तेजस बंधन, ११ आहारके कार्मण बंधन, १२ आहारके तेजस कार्मण बंधन, १३ तेजसे तेजसबंधन, १४ कार्मणे कारमणबंधन,१५ तेजसे कार्मणबंधन ॥

उराल वेउवाहारयाण । सगतेय कम्मजुत्ताणं ॥

नवबंधणाणि इयर । इ सहियाणं तिन्नि तेसिं च ॥३६॥

संघयण ते हाडनो ते संघयणना ७ प्रकार छे. १ वज्ररिषज्ञनारा समुदाय । च-खीली पाटो मूकत बंधन ॥

संघयणमठिनिचउ । तं ठधा वज्जरिसह नारायं ॥

तेमज २ रिषज्ञनाराच-पाटो मूकत बंधन । ३ नाराच-बे बाजु मूकत बंधन ४ अर्धनाराच-एक बाजु बंधन

तह रिसह नारायं १ । नारायं३ अद्धनारायं ४ ॥३७॥

५ किलिका खीली ६ छेवडुं इहां । रिषज्ञ ते पाटो वज्र ते खीली

किलिअ५छेवठं६इह । रिसहो पट्टोय कीलीया वज्जं ॥

नाराचते बे बाजु मुकट। ते नाराच कह्युं छे. ए औदारिक शरीरे बंधन । होयतिरिनरने होय देवनारकीने नहि॥

उनउ मक्कडबंधो । नारायं इम मुरालंगे ॥ ३८॥

हवे संस्थान जे आकृतीछ ते कहे छे.

१ समचोरस-सर्व अवयव शोज्ञित ३ सादि-ते नाज्ञीनीनिचेनो संपूर्ण ज्ञागे मलता २ न्यग्रोध-ते ज्ञाग सुंदर सोज्ञनिक४ कुब्ज जेम वडनुं झाड उपर सुंदर नीचे ५ वामन ६ हुंडक ॥ अशुज्ञाकार ।

समचउरंस१ निग्गोह२ । साइ३खुज्जाइ४वामणं५हुंडं६॥

ए संस्थान कह्यां-हवे वर्ण५ कृष्ण१ नील२। रातो३पिलो४धोलो५

संठाणा वन्नकिन्ह नील लोहीअ हलिद्द सिआ॥३९॥

हवे गंध२ सुरज्ञि१, डुरज्ञि २, हवे रस पांच । १तिखो, कडुवो, ३ कसायलो, ४ अंबीलाते खाटो,५ मधुरो ते मीठो

सुरहि डुरहि१रसा पण । तित्तकडु२कसाय३ अंबिला४

हवे फरस८, ना नाम१ न्नारे२ ५ टाढो,६ उनो, ७ (महुरा५ हलवो,३ सुंआलो,४ बरसट । चीकणो,८ लुखो ए आठ ४० ॥

फासा गुरु१ लहुमिउ३ खर४ सि५ उएह६ सिणिद्ध७ रुरक८ ८

ए वीसमां अशुन्नना ९ शुन्नना ११ ४ तिखो, ५ करुवो, ६ न्नारे, हवे अशुन्नना न्नेद कहे छे ७ बरसट, ८ लुखो ॥
१ निलो, २ कालो, ३ दुर्गंध ।

नील१ कसिणं२ दुगंधं । तित्तं४ कडुअं५ गुरुं ६ खरं ७ रुरकं

हवे बाकी ११ रह्या ते शुन्न सूत्रे कह्या छे. इहां प्रसंगेथी लखुं छुं. १ रातो, २ पिलो, ३ धोलो, ४ सुरन्नी, ५ कसायलो, ६ आंबील, ७ मीठ, ८ हलवो, एसुआलो, १० उष्ण, ११ चीकणो ए अगीयार शुन्न ४१ ॥

वली सीतल ए नव अशुन्न जाणवा ।

सीअं च असुहनवगं । इक्कारसगं सुन्नं सेसं ॥४१॥

गतिडुग १ गति २ अनुपूर्वी बे मळ्ये गतिडुग देवडुग १ गति २ अनुपूर्विं, मनुष्यडुग १ गति २ अनुपूर्विं तिर्यंचडुग १ गति २ अनुपूर्विं, नरकडुग १ गति २ अनुपूर्विं, गतित्रिक १ गति २ अनुपूर्विं ३ आयु, देवत्रीक १ गति २ अनुपूर्विं ३ आयु, मनुष्यत्रिक १ गति २ अनुपूर्विं ३ आयु, तिर्यंचत्रिक १ गति २ अनुपूर्विं ३ आयु,

गति चोक नाम १ देवगति, २ मनुष्यगति ३ तिर्यंच गति, ४ नरक गति अनुपूर्विं चोक नाम-१ देवानुपूर्विं, २ मनुष्यानुपूर्विं, ३ तिर्यंचानुपूर्विं, ४ नरकानुपूर्विं

वीं, चार गतिनी परेआनुपूर्वी नरकत्रिक १ गति अनुपूर्वी ३ जाणवी। आयु, ए पोताना आयुष सहित

चउह गइव्वणुपुव्वी। गइपूव्विडुगंतिगं नियाउजुअं॥

अनुपूर्वि वक्रगतिये जता जीवने उदे होय। विहग गति चालवानी चाल्य शुन्न वृषन्नादिकनी परे अशुन्न ऊंटादिक नी पेरे॥ ४२ ६

पूव्वीउदउ वक्के। सुहअसुहवसु ट्ठविहगगई॥ ४१॥

पराघात नाम कर्मना उदयथी जीवने। पर बलिउ होय तो पण पराघात उदय वालाने देखी निर्बल थाय, बोली पण न शके, डुर्जेय होय॥

परंघा उदया पाणी। परेसिबलिणंपि होइ डुध्दरिसो॥

श्वासोश्वास लब्धि सहित। होय सुखे लेवानी शक्ति ते उसास नाम कर्मना उदयथी ४३॥

ऊससण लध्दिजुत्तो। हवइ ऊसास नाम वसा॥४३॥

आताप नाम रविविमानना पुद्गल जीवनां अंगो। ताप युक्त ते आतापनाम कर्मना उदयथो होय पण अग्निने आताप न कहीए।

रविविंबेउ जीयंगं। तावजुअं आयवाउनउजलणे४४॥

जे माटे अग्निमां तो उष्ण फर्स छे। ने राता वर्णनो उदय छे पण आताप नामनो उदय नहि॥

जमुसिणा फासस्सतहिं। लोहिअ वन्नस्सउदउत्ति॥४४॥

नहि उश्न पण प्रकाशवंत रूप। जीवनां सरीर उद्योत करे ते उद्योत नाम।

अणुसिणपयासरूवं। जिअंगमुज्जोअ एहु जोआ॥

जे वारे यति अने देवता उत्तर वैक्रीय करे ते वारे ने । चंद्र सूर्य, ग्रह, नक्षत्र, तारा खजवादिक, मणि, मोति, हीरा माणेकने उद्योत नाम कर्म॥४५

जइ देवुत्तरविक्किअ । जोइस खजोअ माइव ॥ ४५ ॥

शरीर भारे नहि, हलवुं नहि । मध्य शरीर सुखे धारण थाय जे जीवने ते अगुरु लघु नामनो उदय ॥

अंगनगुरु न लहुअं । जायइ जीवस्स अगुरुलहुउदया

तिर्थंकर नामना उदयथी जीव त्रिभुवनमां । पुज्यपणुं पामे ते उदय केवलज्ञानपणुं पाम्या पछो तिर्थंकरने होय ॥

तित्थेण तिहुअणस्सवि पूज्जो से उदउ केवलिणो ४६॥

अंग उपांग जेम शोभे तेम निपजवुं ते । निर्माण नाम कर्म करे सुत्रधार जेम सुंदर आकारे पुतली घडे तेम ॥

अंगोवंगनियमणं । निम्माणं कुणई सुत्तहारसमं ॥

उपघात नाम उदयथी जीवनुं शरीर हणाय-विणसे । ते पोतानां शरीरनां अवयवमांहिं आंगली, पडजीभी, गलकंठो प्रमुख वधारे होय ते ॥ ४७ ॥

उवघाया उवहम्मइ सतणुवयव लंबीगाईहिं ॥ ४७ ॥

त्रसनाम—बेरंद्री, तेरंद्री, चौरंद्री, पंचेंद्री तेने त्रस कहीए. हालेचाले माटे त्रस नाम कर्मनाउदयथी। बादरनाम कर्मना उदयथी चर्म चक्षुदर्शमान मोटा शरीर वंत थाय ५

बि तिचउ पणिंदिअ तसा । बायरउ बायराजिआथुला॥

पोतपोतानी गति संबंधी पर्याप्ती पुरी करे ते पर्याप्ती जुक्त । ते पर्याप्ती बे भेदे, १ लब्धी नीज पर्याप्ती पुरी पामशे ते २ करण—पोतानी पर्याप्ती पुरी पाम्यो ते ॥

नियं नियं पज्जत्तिजुआ । पज्जत्ता लद्धिकरणेहिं ॥४८॥

एक शरीरमां एक जीव ते प्रत्येक थिरनाम ते जेना उदयथी नाम कर्म । दांत हाड विगेरे थिर रहे ते

पत्तेअ तणू पत्ते । उदएणं दंत अट्ठि माइ थिरं॥

नाभि उपर सर्वांग मस्तकादि सुभग नाम उदये सर्व लोकने सुंदर ते शुभनाम उदये । वल्लभ लागे ते ॥ ४९ ॥

नाभुवरिसिराइ सुहं । सुभगाउ सव्वजणइट्ठो ॥४९॥

सुस्वर थको मिठो सुखकारी आदेय नामकर्मना उदये तेनो लागे शब्द । बोल सर्व लोक माने ॥

सुसरा महुरसुहझुणी । आइज्जा सव्व लोय गिझ वउ॥

जस नामकर्मथी जसकीर्त्ति थाय ए त्रसनो दशको ॥

जसउ जसंकित्तीउ ॥

हवे थावरनो दशको कहे छे, ते त्रसकायथी विपरीत जाणवो. तेनी सूत्रमां सूचना करी छे, पण प्रसंगे लखुंछुं. १ थावर पृथ्वी, पाणी, अग्नि, वायु, वनस्पति थीर रहे ते. २ सुक्ष्म-चरम चक्षुए न देखाय ते. ३ अपर्याप्त—पर्याप्ती पुरी न पामे ते. ४ साधारण-एक शरीरे अनंता जीव ते ५ अथीर. दांत हाडथीर नहि ते. ६ अशुभ-नाभि उपर अमनोज्ञ माठो, ७ दुर्भाग्य सर्वजन अनीष्ट. ८ दुस्वर-वचन बोले धुनी अमनोज्ञ माठी. ९ अनादेय तेनो बोल सर्व अमान्य होय. १० अजस-जसकीर्ति न पामे.

थावर दसगं विवज्जत्थं ॥ ५० ॥

हवे गोत्र कर्मना बे भेद-१ उंच गोत्र २ नीच गोत्र । गोत्र ते कुंभार जेम सारो घडो तथा मदिरानो माठो घडो ए बेहु निपजावे ॥

गोत्रं उहुच्च नीयं । कुलाल इव सुघम्ह ज्ञुंजलाईअं ॥
हवे अंतरायकर्मना पाच ज्ञेद कहेछे ३ ज्ञोगांतराय,४उपज्ञोगांत
१ दानांतराय, २ लाज्ञांतराय । राय वीर्यांतराय ।
विग्धं दाणे१लाज्ञे२। ज्ञोगु३वज्ञोगेसु४विरिए५अ ॥५१॥
लक्ष्मीपतिना ज्ञंमारी जेम ज्ञंमारी उलटो रूठ्यो होय तो रा
समान ए अंतराय कर्म । जाए देवराव्या दानने रोके ॥
सिरिहरिअसमं एअं । जह पमिकुलेण तेण रायाई ॥
न करे दानादिक इहां । एम अंतरायकर्मना उदयथी दानादिक
पांचे लब्धि न पामे जीव पण ॥५२॥
न कुणइ दाणाईअं । एवं विग्घेण जीवोवि ॥ ५२ ॥
हवे ए आठ कर्म शाथी बंधाय ते कहेछे ! ३ ज्ञानादिकनो उपघात
प्रथम ज्ञानावर्णि दर्शनावार्णी बांधे ते१ नाश करे, ॥ ज्ञणता
जिनमतथी विपरितपणे चाले२ सिद्धां प्रत्ये ध्वेश करे, ५ ज्ञ
त मार्गनो लोप करे । णताने अंतराय करे ॥
पमीणीअ त्तण निन्हव । उवघाय पउस अंतराएण ॥
६ गुरुनी, ज्ञाननी, जिन प्रतिमा एम करतां ज्ञान दर्शन गुणने
नी अति आशातना करे ॥ ढांके जीव एटले कारणे आव
र्णी पेदा करे ॥
अच्चा सायणयाए । आवरणडुगं जिउ जयई॥५३॥
हवे वेदनी कर्म बांधवानां कारण; ४ व्रत पाले, ५ जोगनी च
तेमां शातावेदनी कर्म केम बांधे१ पलता जय करे, ६ क्रोधादि
गुरु ज्ञक्ति करे २ क्षमा धरे,३जी जय करे, ७ रुडु दान करे ॥
व रक्षा करे ।
गुरुज्ञत्ति१खंति२करुणा३ । वय४जोग५कसाय६विजय
८ दृढ धर्मी होयए धर्म उपर ए रीते शातावे [दाणजुउ७॥

ओर प्रणामे पेदास करे। दनी बांधे तेथी उलट करे अशाता वेदनी बांधे ते केम ॥ ५४॥

दढ धम्मई अज्जइए। साय मसायं विवज्जयउ५४

उन्मारग देखाम्डे, मारगनो। नाश करे देव द्रव्य हरण करीने॥

उम्मग्ग देसणा मग्ग–नासणा देवदव्व हरणेहिं॥

जे जीव दर्शन मोहनोकर्म बांधे जिन प्रतिमा देरासर, चतुते जिन, तीर्थंकर साधु, र्विध संघ एटलानो प्रत्यनीक थाय ते दर्शन मोहनीकर्म बांधे

दंसणमोहं जिणमुणि। चेइअ संघाइ पमिणीउ ॥५५॥

बे प्रकारे चारित्र मोहनी बांधे। क्रोधादिकषाय, हासादिनोकषाय पांचइंद्रिना विषयवश मन ते मोहनीकर्म बांधे॥

डुविहंपि चरणमोहं। कसायहासाइविसयविवसमणो॥

हवे बांधे नरकनुं आयु महोटा। आरंभ खेती, घर बाग, आदि परिग्रह नवविध ते उपर रक्त जीव वधादि चिंतन ध्यान॥ ५६॥

बंधइ नरयाउ महा। रंभ परिग्गह रउ रुद्धो॥ ५६॥

तिर्यंच आयु बंधकारक मूर्ख होय, मायादि शल्य सहीत होय हृदयनो गुढ होय। ते तेमज मनुषनुं आयु बांधे॥

तिरिआउ गूढहियउ। सढो ससल्लो तहा मणुस्साउं॥

प्रकृति ते स्वभावे पातला कषाय होय। दान देवानी रुचि बुध्धि होय मध्यम गुण होय॥ ५७॥

पयईइ तणुकसाउ। दाणरुइ मज्झिम गुणोय ॥५७॥

अविरती गुण ठाणाथी सातमा गुण। अज्ञान तप अकाम निर्जे

ठाणा सुधी जीव देवायु बांधे । राए मेलवे ॥

अविरय माइ सुराउं । बालतवी कामनिज्जरो जयइ ॥

सरलचित्त गर्व ते शुभनाम बांधे, तेथी अन्यथा ते उलटो
रहित । चाले ते अशुभनाम ॥ ५७ ॥

सरलो अगारविल्लो । सुहनामं अन्नहा असुहं ॥५७॥

गुणनो खपी मदे रहित । भणवा भणाववानी रुचि नित्य ॥

गुणपेही मय रहिउ । अब्भयण भ्रावणा रुई निच्चं॥

विशेषे करे तीर्थंकर गुरु प्रमुखनी ऊंच गोत्र बांधे नीच गोत्र
भक्ति करे तो । तेथी विपरीत ते बांधे ॥

पकुणइ जिणाइ भत्तो । उच्चं नीअं इअर हाउ॥५९॥

जे जीव जिन पूजानो जीवहिंसामां जे तत्पर होय जे वारे ते
अंतराय करे । उपार्जे अंतराय कर्म बांधे ॥

जिणपूआ विग्घकरो । हिंसाइ परायणो जयइ विग्धं॥

ए रीते कर्मनो जे विपाक ते । लख्यो उपगारी श्रीदेवेंद्रसूरिजीए

इयकम्माविवागोयं । लिहिउ देविंदसूरिहिं ॥६०॥

॥ ए प्रथम कर्मविपाकनाम समाप्तः ॥

॥ इति कम्म विवागं पढमं ॥

॥ कर्मनी मूल प्रकृति ८ ॥

१ ज्ञानावर्णीय कर्म	२ दर्शनावर्णीय कर्म
३ वेदनीय कर्म	४ मोहनीय कर्म
५ आयुः कर्म	६ नाम कर्म
७ गोत्र कर्म	८ अंतराय कर्म

॥ ज्ञानावरणीयकर्मनी प्रकृति ५ ॥

१ मतिज्ञानावर्णिय	२ श्रुतज्ञानावर्णिय
३ अवधि ज्ञानावर्णिय	४ मनःपर्यवज्ञानावर्णिय
५ केवलज्ञानावर्णिय	

॥ दर्शनावर्णीयकर्मनी प्रकृति ९ ॥

१ चक्षु दर्शनावर्णीय	२ अचक्षु दर्शनावर्णीय
३ अवधि दर्शनावर्णीय	४ केवल दर्शनावर्णीय
५ निद्रा	६ निद्रा
७ प्रचला	८ प्रचला प्रचला
९ थीणद्धी	

॥ वेदनीयकर्मनी प्रकृति २ ॥

१ शातावेदनीय　　२ अशातावेदनीय

॥ मोहनीयकर्मनी प्रकृति २८ ॥

१ सम्यक्त मोहनीय	२ मिश्र मोहनीय
३ मिथ्यात्व मोहनीय	४ अनंतानुबंधियो क्रोध
५ अप्रत्याख्यानीयो क्रोध	६ प्रत्याख्यानी वरणक्रोध
७ संज्वलनक्रोध	८ अनंतानुबंधि मान
९ अप्रत्याख्यानि मान	१० प्रत्याख्यानावरणमान
११ संज्वलनमान	१२ अनंतानुबंधिनी माया
१३ अप्रत्याख्यानीमाया	१४ प्रत्याख्यानीवरणीमाया
१५ संजलनी माया	१६ अनंतानुबंधीयो लोभ
१७ अप्रत्याख्यानीयोलोभ	१८ प्रत्याख्यानीवरणलोभ
१९ संज्वलनलोभ	२० हास्य
२१ रति	२२ अरति

२३ शोक
२४ भय
२५ जुगुप्सा
२६ पुरुषवेद
२७ स्त्री वेद
२८ नपुंसकवेद

॥ आयुःकर्मनी प्रकृती४ ॥

१ देवायुः
२ मनुष्यायुः
३ तिर्यंचायुः
४ नर्कायुः

॥ नामकर्मनी प्रकृति १०३॥

१ नरकगतिनाम कर्म
२ तिर्यंचगति नाम कर्म
३ मनुष्य गतिनाम् कर्म
४ देवगति नाम कर्म
५ एकेंन्द्रिय जाति नाम कर्म
६ बे इंन्द्रिय जाति नाम कर्म
७ तेंन्द्रिय जाति नाम कर्म
८ चउरिंन्द्रिय जाति नाम कर्म
९ पंचेंद्रिय जाति नाम कर्म
१० औदारिक शरीर नाम कर्म
११ वैक्रिय शरीर नाम कर्म
१२ आहारक शरीर नाम कर्म
१३ तेजस शरीर नाम कर्म
१४ कार्मण शरीर नाम कर्म
१५ औदारीकोपांग नाम कर्म
१६ वैक्रियोपांग नाम कर्म
१७ आहारकोपांग नाम कर्म
१८ औदारिक औदारिक बंधन नाम कर्म
१९ औदारिक तेजस बंधन नाम कर्म
२० औदारिक कार्मणबंधन नाम कर्म
२१ औदारिक तेजस कार्मण बंधन नाम कर्म
२२ वैक्रियवैक्रिय बंधननाम कर्म
२३ वैक्रिय तेजस बंधननामकर्म
२४ वैक्रियकार्मणबंधन नामकर्म
२५ वैक्रिय तेजस कार्मण बंधन नाम कर्म
२६ आहारक आहारक बंधन नाम कर्म
२७ आहारक तेजस बंधन नाम कर्म
२८ आहारक कार्मण बंधन नाम कर्म

२९ आहारक तेजस कार्मण बंधन नाम कर्म
३० तेजस तेजस बंधन नाम कर्म
३१ तेजस कार्मण बंधननाम कर्म
३२ कार्मण कार्मणबंधननामकर्म
३३ औदारिक संघातननाम कर्म
३४ वैक्रिय संघातन नाम कर्म
३५ आहारक संघातन नाम कर्म
३६ तेजस संघातन नाम कर्म
३७ कार्मण संघातन नाम कर्म
३८ वज्ररुषन्न नाराच संघयण नाम कर्म
३९ रूषन्ननाराच संघयण नाम कर्म
४० नाराच संघयण नाम कर्म
४१ अर्द्धनाराच संघयण नाम कर्म
४२ किलीका संह्न नाम कर्म
४३ छेवठा संह्न नाम कर्म
४४ समचतुरंस संस्थाननामकर्म
४५ न्यग्रोध संस्थान नाम कर्म
४६ सादिम संस्थान नाम कर्म
४७ वामन संस्थान नाम कर्म
४८ कुज संस्थान नाम कर्म
४९ हुंम संस्थान नाम कर्म
५० कृष्णवर्ण नाम कर्म
५१ नीलवर्ण नाम कर्म
५२ लोहितवर्ण नाम कर्म
५३ हरिद्रवर्ण नाम कर्म
५४ श्वेतवर्ण नाम कर्म
५५ सुरन्निगंध नाम कर्म
५६ दुर्गंध नाम कर्म
५७ तिक्तरस नाम कर्म
५८ कटुकरस नाम कर्म
५९ कषायरस नाम कर्म
६० आम्लरस नाम कर्म
६१ मधुररस नाम कर्म
६२ कर्कशस्पर्श नाम कर्म
६३ मृदुस्पर्श नाम कर्म
६४ गुरुस्पर्श नाम कर्म
६५ लघुस्पर्श नाम कर्म
६६ शीतस्पर्श नाम कर्म
६७ उष्णस्पर्श नाम कर्म
६८ स्निग्धस्पर्श नाम कर्म
६९ रुक्षस्पर्श नाम कर्म
७० नरकानुपूर्वी नाम कर्म
७१ तिर्यगानुपूर्वी नाम कर्म,
७२ मनुष्यानुपूर्वी नाम कर्म
७३ देवानुपूर्वी नाम कर्म
७४ शुन्नविहायोगति नाम कर्म
७५ अशुन्नविहायोगति नामकर्म
७६ पराघात नाम कर्म

७७ उस्वास नाम कर्म
७८ आतप नाम कर्म
७९ उद्योत नाम कर्म
८० अगुरु लघु नाम कर्म
८१ तीर्थंकर नाम कर्म
८२ निर्माण नाम कर्म
८३ उपघात नाम कर्म
८४ त्रस नाम कर्म
८५ बादर नाम कर्म
८६ पर्याप्त नाम कर्म
८७ प्रत्येक नाम कर्म
८८ थीर नाम कर्म
८९ शुभ नाम कर्म
९० सुभग नाम कर्म
९१ सुस्वर नाम कर्म
९२ आदेय नाम कर्म
९३ यशः कीर्ति नाम कर्म
९४ थावर नाम कर्म
९५ सूक्ष्म नाम कर्म
९६ अपर्याप्त नाम कर्म
९७ साधारण नाम कर्म
९८ अथीर नाम कर्म
९९ अशुभ नाम कर्म
१०० दुर्भग नाम कर्म
१०१ दुस्वर नाम कर्म
१०२ अनादेय नाम कर्म
१०३ अयशो अकीर्ति नाम कर्म

गोत्रकर्मनी प्रकृति २.

१ उच्चैर्गोत्र कर्म
२ नीचैर्गोत्र कर्म

अंतरायकर्मनी प्रकृति ५

१ दानांतराय कर्म
२ लाभांतराय कर्म
३ भोगांतराय कर्म
४ उपभोगांतराय कर्म
५ वीर्यांतराय कर्म

कर्मणा	ज्ञान	दर्शन	वेदनी	मोहनी	आयु	नाम	गोत्र	अंतराय	एक्य
	१	२	३	४	५	६	७	८	
बांधे प्रकृति	५	९	२	२६	४	६७	२	५	१२०
उदये प्रकृति	५	९	२	२८	४	६७	२	५	१२२
उदरिणा	५	९	२	२८	४	६७	२	५	१२२
सत्तायां	५	९	२	२८	४	१०३ ९३	२	५	१५८ १४८

॥ अथ कर्मग्रंथ २ प्रारंभ ॥

तेमज स्तवुंछुं वीर जिणंदने । जेम गुणठाणाने विषे समस्त कर्म प्रत्ये ॥

तह थुणिमो वीरजिणं। जह गुणठाणेसु सयलकम्माइं॥

बंधपणे उदयपणे उदिरणा पणे । सत्तापणे पाम्या जेणे न खपाव्या ते वांदिने ॥ १ ॥

बंधुदयोदीरणया । सत्ता पत्ताणि खवियाणि ॥ १ ॥

हवे गुणठाणानुं नाम स्वरूप कहे छे । १ मिथ्यात्वगुणठाणुं, २ सास्वादन गुणठाणुं ३ मिश्रगुणठाणुं । ४ अविरती गुणठाणुं, ५ देस विरती गुणठाणुं ॥ ६ प्रमत्त गुणठाणुं, ७ अप्रमत्त गुणठाणुं ॥

मिछे१सासण२मीसे३। अविरय४देसे५पमत्त६अपमत्ते७॥

८ निवृत्ति बादर गुणठाणुं, ९ अनिवृत्ति बादर गुणठाणुं. १० सूक्ष्मसंपराय गुणठाणुं । ११ उपशांत मोहगुणठाणुं, १२ क्षिणमोह गुणठाणुं, १३ सयोगी गुणठाणुं, १४ अयोगी गुणठाणुं ॥

निअट्टिअनिअट्टिसुहुमु-वसमखीणसयोगिअजोगिगुणा२

हवे ते चौद गुणठाणे कर्म बंध कहे छे. समस्त नवां कर्म ग्रहण करे बांधे ते बंध।

ते बंद उधे तीहां एकसो वीसनो तेना नाम संख्या ५ ज्ञानावर्णी, ए दर्शनावर्णी २ वेदनी, २६ मोहनी, ४आउखा कर्म, ६७ नाम कर्म, २ गोत्र कर्म, ५ अंतराय कर्म ॥

अभिनवकम्मग्गहणं। बंधो उहेण तत्थ वीसयसयं१ ००

ते एकसो विसमां प्रत्येक गुणठाणे बंध कहे छेः—मिथ्या ते कहे छे बंध ११७ तिर्थंकर नाम आहारक दुगविना।

ए त्रण वर्जिने मिथ्या ते ११७बांधे

तिथ्थयरा हारग दुग। वज्जं मिच्छंमि सतर सयं ॥३॥

२ हवे सास्वादन गुणठाणे१०१ नो बंध ३ नर्कत्रिकगति, अनुपूर्वि १ आयु, ४ जातिचोक-एकेंद्रि, बेन्द्रि, तेन्द्रि, चोरन्द्रि; चोक, हुंडक संस्थान, आताप, स्थावरचोक, स्थावर, सूक्ष्म, छेवठु संघयण, नपुंसकवेद, मि अपर्याप्त, साधारण; ए स्थावर थ्यात मोहनी ॥

नरय तिगजाइ थावर। चउ हुंडा यवछेवठं नपुं मिच्छं॥

ए सोल प्रकृति बीजे हवे त्रिजे मिश्र गुणठाणे ७४बांधे तिर्यंच गुणठाणे न बांधे मा। गति. अनूपूर्वि, आयु ३ थीणधी, प्रचला टे १०१ बांधे। प्रचला, नीद्रनीद्रा, दुर्भग, दुसर, अनादेय३

सोलंतो इग हीअ सयं। सासणि तिरिथीणा दुहगातिगं४

४ अनंतानुबंधी क्रो० १ मा०२ मा० ३ लो०४ चोक, नीचगोत्र, मध्यसंस्थान-निग्रोध, सादि, वामन, कुब्ज ४ मध्यसंघयण-रिखन्न, नाराच

उद्योत, असुभवि हायो गति १ स्त्री

नाराच, अर्द्धनाराच, किलकाए। वेद ए रीते ॥

अणमज्झा गिइ संघयण। चउ नि उज्जोअ कुखगइत्थित्ति

ए पच्चीसनो अंत करे मिश्र गुणठाणे ३। एकसो एकमांथी २५ काढि त्यारे ७६ तेमां मनुष्य आयु, तथा देव आयु न बांधे त्यारे ७४ बांधे ॥

पणवीसंतो मीसे। चउ सयरि दुआउअ अबंधा ॥५॥

हवे ४ समकित गुणठाणे प्रकृति ७७ बांधे ते तिर्थंकर नाम, देवतानो आयु, मनुष्य आयु, ए त्रण अने ७४ त्रीजा वाली ए प्रकारे ७७ प्रकृति चोथे बांधे। हवे पांच देश विरति गुणठाणे प्रकृति ६७ बांधे ते-१ वजररीषभ नाराच संघयण ३ नरनुं त्रिक गति१ आयु२ अनुपूर्वी ३ अप्रत्याख्यानी क्रो१मा२मा३लो४

सम्मेसगसयरि जिणाउबंधि। वयरनरतिअ३ बिअकसाया४

२ उदारिकनुं दुग शरिर१ उपांग २ ए दशनो अन्त करे देस व्रतिए। देसविरतिए ६७ बांधे हवे छठे गुणठाणे प्रकृति६३ बांधे ते कहेछे४ त्रिजा कषायना चोकनो अंत करे क्रो१मा२ मा३ लो ४ ॥

उरलदुगंतो देसे। सतठी तिअ कसायंतो ॥ ६ ॥

बाकी ६३ प्रमत्त गुणठाणे बांधे सातमा अप्रमत्त गुणठाणे प्रकृति बांधे ते २ सोग १ अरति २। हवे २ अस्थिरनु दुग अथिर १ असुभ २ १ अजस १ असाता ॥

तेवठि पमत्ते सोगअरइ। अथिरदुग२अजस१अस्सायं१

ए छ प्रकृति तजिए अथवा सात न बांधे। देवतानु आयु ने बांधे तो सात काढवी ॥

वुच्छिज्जछच्च सत्तव। नेइ सुराउं जया निठं ॥७॥

माटे अप्रमत्ते ५९ बांधे । देवतानुं आयु बांधतो जीव ज्यारे सात मे आवे तो ॥

गुणसठि अप्पमत्ते । सुराउ बंधंतु जइ इहागछे ॥

बीजी रीते अठावन बांधे । ए सात छ काढतां ५६-५७ आय छे तेमा आहारगडुग सरीर उपांग बांधे. माटे ५८, ५९ बांधे ।

अन्नह अठावन्ना । जं आहारगडुगं बंधे ॥८॥

हवे आठमा गुणठाणाना सात भागे तेमां पहेले भागे एकज ५८ नो बंध होय । बाकी भाग छ, त्यां बन्ध विचार २ नीद्रा १ प्रचला २ ए बेनो अन्त करे. बाकी ५६ बांधे पांच भागमां छठा भाग सुधी ॥

अमवन्न अपुव्वाइंमि । निहडुगंतो छपन्न पण भागे॥

हवे छठा भागने अंत्ये ३० प्रकृति न बांधे तेनां नाम, २ देवगति १ अनुपूर्वि १ पंचेन्द्रि१ सुभखगति । ए त्रसनवः त्रस१ बादर १ पर्याप्त १ प्रतेक१ थिर१ सुभ१ सुभग १ सुस्वर १ आदेय१ ४ उदारिक विना सरीर चार वै१ आ ते१ का१ ४ २ उपांगः वैक्रीय उपांग आहारक उपांग ॥

सुरडुग पणिंदि सुखगइ । तसनव उरलविणु तणुवंगाए

१ समचोरस संस्थान१ निर्माण१ जिन नाम ४ वर्णचोकः वर्ण १ गंध२ रस ३ फर्स ४ ॥ ४ अगुरु लघुचोकः अगुरुलघु उपघात १ पराघात उसास ए त्रीस प्रकृतिनो छठा भागने अन्ते अंत करे ॥

समचउर निमिण जिण वन्न । अगुरूलहु चउ छलंसि

ते त्रीसनो अंत करतां छेले हवे नवमें अनिवृत्ति बादर [तीसंतो

१सातमे ज्ञागे ठविसनो बन्ध होय । गुणठाणे बंध कहेछेः--हास१ रति डुगंठा १ ज्ञय १ ए चार ज्ञेद करे॥

चरमे ठवीस बंधो । हास रई कुठज्ञयज्ञेउ ॥ १० ॥

ते प्रथम ज्ञागे ते चार न बांधे त्यारे २२ बांधे ते अनिवृत्ति बादर गुणठाणाना ज्ञाग पांच छे । हवे बाकी ज्ञाग चारे बावोस मांहाथी एक एकही ण करे ते कहे छेः—

अनिअट्टि ज्ञाग पणगे । इगेग हीणो डुवीस विहबंधो

बीजे ज्ञागे पुरुष वेद न बांधे माटे एकवीस, त्रीजे ज्ञागे संजलणना क्रोध विना २० बांधे. चोथे ज्ञागे संजलणना मान विना १ए बांधे पांचमे ज्ञागे संजलणनी माया विना १० बांधे। अनुक्रमे ज्ञाग, ज्ञाग प्रत्ये एक एक छेद करता दसमे गुणठाणे संजलणना लोज्ञ विना सत्तर बांधे

पुम संजलण चउएहं । कमेणछेउ सतर सुहुमे ॥११॥

हवे ११, १२, १३, गुणठाणे जे प्रकृति बांधे ते कहे छेः—४ दर्शनावरणि १ उंच गोत्र १ १ जसनाम ५ ज्ञानावर्णी । ५ अंतरायज्ञानावर्णी मेलवतां दस साथे ठ जुगत करीए तो सोलन बांधे

चउदंसणु च१ जस१ नाण विग्धदसगंति सोलस छेउ॥

ते वारे त्रणे गुणठाणे१ साता वेदनीनो बंध छे । ते साता वेदनी तेरमाने अंते अबंध पठे बंधनो अज्ञावथयो—अनंतो काल सिद्धमां ॥

तिसु साय बंध छेउ । सजोगि बंधंतु णंतोय॥१२॥

॥ इति कर्म बन्ध गुणठाणे समाप्तः ॥

हवे १४ गुणठाणे कर्म प्रकृति उदय कहे छेः--

उदय ते कर्म विपाकनुं वेदवुं । उदीरणा जे कर्म उदय आयु न थी तेने उदयमां लावी खपावे ते उदीरणा अहियां उदय उदीरणामां सामान्ये १२२ होय. ५ ज्ञा. ९ द. २ वे. २८ मो, ४ आ. ६७ नाम. २ गोत्र ५ अंतराय ए एकसो बावीस ॥

उदउ विवाग वेयणं । उदीरण मपत्ति इह दुवीससयं॥

ते पांच प्रकृति केइ ते कहे छेः- १ समकित मोहनी १ मिश्र मोहनी १ तीर्थंकर नाम २ आहारक दुग ए पांच उदय नहि माटे मिथ्यात गुणठाणे ११७ नो उदय ११७ उदे छे ॥

सतर सयं मिछेमीस । सम्म आहारजिण णुदया॥१३॥

हवे सास्वादन गुणठाणे १११ नो उदय ए मिथ्याते हती ते सा सूक्ष्म त्रिक सूक्ष्म१ साधारण १ अप स्वादने उदय नहि माटे र्याप्त १आताप मिथ्यात्व मोहनी । १११ सास्वादने ॥

सुहुम तिगा यव मिछं । मिछंतं सासणे इगार सयं ॥

ए नर्कानु पूर्वि सहित छ प्रकृति जतां १११ रहो । हवे मिश्र गुणठाणे उदय कहे छेः--४अनंतानुबंधी चोक क्रो१ मा२ मा३ लो४ १ थावर १ एकेंद्रि १ बेरेंदि १ तेरेंदी १ चोरेंद्री ए नवनो अंत करे ॥

नरयाणु१पुव्वि णुदया। अण४थावर१इगविगल अंतो१४

मिश्र गुणठाणे एकसो उदय छे ते कहे छेः--१११नो सास्वादन गुणठाणे उदय छे तेमांथी एपूर्वे कही ते काढवी ३ मनुष्य १ त्रियंच२ देवानु पूर्वि ३ ॥ ए बार प्रकृति काढता ९९ रही त्या मिश्र मोहनी उदय होय माटे ते भेलतां१०० प्रकृति उदयमां छे ॥

मीसे सय मणुपुव्वी। णुदया मीसोदएण मीसंतो ॥

हवे चोथे गुणठाणे उदय कहे छेः- एकसो चार प्रकृतिनो उदय १०४ मिश्र मोहनी उदय नहि; तारे ९९ रही. तेमां पांच प्रकृति, १ समकित मोहनी। ४,अनुपूर्वि, देव१नर२तीरी३ नरक४ ए पांच प्रक्षेप करे त्यारे १०४ उदय होय हवे पांचमे गुणठाणे प्रकृति ८७ उदय ते कहे छेः--४ प्रत्याख्यानि चोक ॥

चउसय मजए सम्मा। णु पुव्विखेवा बिअ कसाया १७

१ मनुष्यनी अनुपूर्वि १ त्रियंचनी अनुपूर्वि८ वैक्रिय अष्टक १ वैक्रीय शरीर २ वैक्रीय अंगोपांग ३ देवगति ४देवानुपूर्वि ५ देवनुं आयु ६ नरक गति ७ नरकानु पूर्वि ८ नरकायु। १ दुर्भग १अनादेय १अजस ए सत्तरनो छेद करे ॥

मणु तिरिणु पुवि विउवठ। दुहगअणाइजदुगसतरछेउ

देस विरति गुणठाणे ८७ उदय होय. हवे छठे गुणठाणे प्रकृति उदयहोय ते कहेछेः-१तिरिगति। तिरि आयु १ निच गोत्र १ उद्योत नाम ४ प्रत्याख्यानि चोकमी क्रो०१ मा२माया३लोभ४

सगसीइ देसितिरिगइ। आउ१नि१उजोअ१तिकसाया १८

ए आठ प्रकृति छेद करवे ७९ थाय ने ए प्रमत्त छठे ८१ कही

८१ प्रमत्त गुणठाणे होय। | त्यां आहारक डुग प्रक्षेप करतां सरीर उपांग ८१ थाय ॥

अठच्छेउ इग सी पमत्ति। आहार जुअल पक्खेवा॥

हवे सातमे अप्रमत्त गुणठाणे ७६ नो उदय ते कहे छेः--३ थीणंदी त्रिक निद्रानिद्रा१ प्रचला प्रचला२ थिणंदि३ २ आहारक डुग१ सरीर २ अंगोपांग। | ए पांच काढतां ७६ अप्रमत्ते उदय होय ॥

थीणं तिगाहारग डुगं। छेउ उस्सयरि अपमत्ते॥१७॥

हवे आठमे अपूर्व गुणठाणे उदये ७२, १समकित मोहनी छेलां १ अर्धनाराच१ किलिका १ छेवठु ए संघयण। | त्रण ए चार प्रकृति छेद करतां ७२ उदे आठमे ॥

सम्मत्तं तिम संघयणा। तिअग छेउ बि सत्तरि अपुव्वे॥

नवमे अनिवृत्ति गुणठाणे ६६ उदे १ हास १ रति १ अरति १ भय १ शोक १ डुगंछा ए छनो अंत करतां। | ए छ काढतां छासठ नवमें उदये हवे दसमे सूक्ष्मसंपराय गुणठाणे उदयकहेछेः-३ वेदत्रणयस्त्री१ पुरुष२ नपुंसक३

हासाइ छक्क अंतो। छासठि अनिअट्टि वेअतिगं॥१८॥

त्रण संजलन क्रोध १ मान१ माया१ ए छ छेद करतां। | साठनो उदय दसमे. हवे ११मे गुणठाणे, संजलन लोभनो अंतकरतां

संजलण तिगं छ छेउ। सठि सुहुमंमि तुरिअ लोभंतो॥

उपशान्त गुणठाणे ५९ नो उदय। | हवे बारमे क्षिण मोह गुणठाणे उदय कहे छे; ते गुणठाणाना बे भाग छे पहेले भागे रिखभ नाराच १ नाराच ए बे काढता ॥

उवसंत गुणे गुणसहि । रिसहनाराय डुगअंतो ॥१ए॥

सत्तावन क्षीण मोह गुण। हवे क्षीण मोहना बीजे नागे उदय
ठगणाने प्रथम नागे उदय॥ ते कहे ठेः-निद्रा प्रचला ए बेनो ठेद
करे ठेले नागे ५५ नो उदय ॥

सगवन्न खीण डुचरिमि । निद डुगंतोय चरिमि पणवन्ना

हवे सजोगी केवली तेरमे गुणगणे चार ए चौद प्रकृतिनो ठेद
उदय कहे ठेः-५ ज्ञानावर्णी ५ अंत करे त्यारे सयोगी गुणग
राय ४ दर्शनावर्णीठे । णे१३मे४२प्रकृतिनोउदय होय

नाणंतरायदंसण। चउठेउ सयोगि बायाला ॥२०॥

बारमाने अंते ५५ नो उदय ह
तो तेमांथी तेरमे चौद ठेद क
री त्यारे ४१ उदय रहे ने उपर
तेरमे ४२ कही माटे तीर्थंकर
नाम नेली जे हवे प्रकृति ठेदे ५ सुन्न विहायो गति ३ असुन्न
ते कहे ठेः-१ उदारिक शरीर २ विहायो गति ७प्रत्येक८ थीरए
उदारिक उपांग ३ अथीर नाम सुन्नग १५संस्थान ठ स.१नि.२
४ असुन्न । सा. ३ वा. ४ कु. ५ हुं. ६ ॥

तिनुदया उरला थिर । खगइ डुगपरित्ततिगठसंठाणा॥

१६ अगुरु लघु १७ उपघात १८ परा २५ तेजस२६ कार्मण
घात १ए श्वासो श्वास २३ वर्णचोक २७ आदि संघयण ॥
१ वर्ण २ गंध ३ रस ४ फर्स२४निर्माण।

अगुरुलहु वन्न चउ निमिण । तेअ कम्माइ संघयणं॥२१॥

२८ डुस्वर २१ सुस्वर ३० अथवा असाता ए त्रेमांथी एक ए
साता । त्रीश प्रकृति ठेद करे ॥

दूसर सूसर साया । साए गयरंच तीस वुछेउ ॥

त्यारे बार प्रकृतिनो १४ मे अजोगी। २ आदेय ३ जस ४ साता गुणठाणे उदय होय. हवे चोदमाने। असातामांनी रही होय ते॥ अंते खपावे ते कहे छेः-१सुभग।

बारस अजोगिं सुभगा । इजजस न्नयर वेयणीअं च्च॥

त्रसनुं त्रिक ७ त्रस१ बादर२ १० मनुष्यनी गति ११ जिननाम पर्याप्त३ ८पंचेंन्द्रि ए मनुष्य १२ उंचगोत्र ए बार प्रकृति छे आयु। छे समये छेद करी सिद्धे ॥

तस तिग पणिंदि मणुआउ गइ जिणुच्चंति चरमसमयंता

॥ इति उदय समाप्तः ॥

॥ हवे उदीरणा कहे छेः—

उदयनी पेठे उदिरणा उघे १२२ छे मिथ्यात ११७ सास्वादने १११ मिश्रे १०० अविरतिए १०४ दे स विरतिए ८७ प्रमत्ते ८१ ए छ गुणठाणे तुल्य छे पण विशे ष छे ते कहे छेः- हवे अप्रमत्तादिक सात गुणठाणाने विषे जे ॥

उदउ वुदीरणा पर । म पमत्ताई सग गुणेसु ॥ २३ ॥

फेर छे ते कहे छे-ए प्रकृति त्रण उणी साता १ असाता२ आहारक शरीर ३ आहारक४ अंगोपांगथिणंधि त्रिक७॥ कीजे साता १ असाता२ मनुष्यनुं आयु३ ए त्रण।

एसा पयडि तिगूणा। वेअणी आहारजुअल थीणतिगं

मनुष्यनुं आयु १ ए आठ आदि शब्दथी बाकीना गुणठाणे उ प्रकृति छठा गुणठाणाने दिरणा कहे छे-आठमे ६९ नवमे ६३

अंते काढतां ७३ सातमे रहे।

दसमे ५७ अगियारमे ५६ बारमे ५४ तेरमे ३९ अजोगिए उदिरणा रहित भगवंत होय ॥

मणु१ आउ पमत्तंता। अजोगि अणुदीरगोभयवं २४

॥ इति उदिरणा समाप्ता ॥

हवे कर्म प्रकृतिनी सत्ता कहे छेः—

सत्ता ते बांध्या कर्मनी थीती नापाके। बंधादि करणें करी लाधु छे त्यां सुधी जीवसुं लाग्या रहे ते सत्ता। आत्मलाभकर्मीपणुं जेणेएवी

सत्ता कम्माण ठिई। बंधाई लद्ध अत्त लाभाणं ॥

हवे गुणठाणे चढवानी बे श्रेणियो छे-उपशम, क्षपक, तेमां प्रथम उपशम श्रेणीनी सत्ता कहे छेः—जे जीव उपशम समकित, उपशम चारित्र वंत छे तेने सत्ताए १४८ छे सर्व प्रकृति १५८ उघे प्रथमे कही छे. ते मांथी १५ बंधनमांथी १० काढतां १४८ (मिथ्या ते) सत्ता।

जाव उपशान्त मोह गुणठाणे बीजे सास्वादने १४७ त्रीजे मिश्रे १४७ १ जिन नामनी सत्ता न होय माटे १४७ नो सत्ता ४

सते अडयाल सयं। जाउवसमु वि जिणु बियतइए २५

आठमे, नवमे, दसमे, अगियारमे कहे छेः—

अनंतानुबंधी क्रोध१ मान२ माया३ लोभ४ तिर्यंच आयु ५ नरकायु ६ ए छ खपावे तेने १४२ नी सत्ता होय ॥

अपुव्वाइ चउके। अण तिरि निरयाउविणु बियालसयं

समकित गुणठाणे सात प्रकृति

खपावी होय तो१४१ सत्ता होय
ते शी रीते, अनंतानुबंधी क्रो.१
मा.२माया.३ लोभ ४ समकीत
मोहनी५मिथ्यात मोहनी६मिश्र ए एकसो एकतालिसनी सत्ता
मोहनी७ ए सात खपावी होय होय उपशमश्रेणि आश्री
तो चोथे, पांचमे, छठे, सातमे। अथवा।

सम्माइ चउसु सत्तग खयंमि इग चत्तसय महवा १६

हवे क्षपक श्रेणिए ते चारे गुणठा एकसो पीसतालिशनी सत्ता
णाने विषे कहे छेः— ते शी रीते ? नर्कायु १ तीर्यंच आयु २ देव आयु ३ ए त्रण विना ॥

खवगंतु पप्प चउसुवि। पणयालं निरयतिरिसुराउविणा

अने क्षपके सप्तक विना १३८ नी सत्ता यावत् नवमाने पेहेले
होय. अनंतानुबंधी क्रो. १ मा.२ मा. ३ भागे. ए नवमा गुण
लो. ४ मोहनि त्रण विना। ठाणना नव भाग छे ॥

सत्तग विणु अडतीसं जा अनिअट्टी पढम भागे॥१७॥

हवे नवमाने बीजे भागे सत्ता कहेछेः—स्थावर१ सूक्ष्म२ तिर्यंच गति ३ तिर्यंचनी अनुपूर्वि ४ नर्कगति ५ नर्कनी अनुपूर्वि ६ आतप ७ उद्योत ८। ए चार बोल छे, बे गणतां उपरनी आठ तथा ए पदमां छे ते निद्रानिद्रा ९ प्रचलाप्रचला १० थीणद्धि ११ एकेन्द्रि जाति १२ बेइन्द्रि जाति१३ तेन्द्रिजाति १४ चोरेन्द्रिजाति१५साधारणनाम१६

थावरदुतिरिदुनिरयादुग्गयवदु। इगथीणतिगेगविगलसाहारं॥

बीजे भागे होय. हवे नवमाने त्रिजे भागे सत्ता कहे छेः—अप

त्याख्यान प्रत्याख्यान को. १मान.२
मा. ३ लो. ४ ए आठनो अंन्त करे.
एसोलखपावे त्यारे१२२नी सत्ता. ११४ नी सत्ता रहे ॥

सोलखउ उ वीससयं । बियंसिबियधतिअधकसायंतो९०

चोथे जागे ११३ नी सत्ता. छे
पांचमे जागे ११२ नी सत्ता छे.
हवे छठे जागे १०६ नी सत्ता छे.
सातमे जागे १०५ नी सत्ता छे.
आठमे जागे १०४ नी सत्ता छे
हवे त्रीजा जागथी मांडी कहे। नवमे जागे १०३ सत्ता छे; अ
छेः-त्रिजे जागे ११४नी सत्ताछे। नुक्रमे ॥

तइआइसु चउदस तेर बार छपणचउ तिहिअसयकमसो

नपुंसकवेद जतां चोथे जागे हवे संजलन क्रोध जते आठमे
११३ स्त्री वेद जतां पांचमे जा जागे १०४ संजलन मान जते
गे ११२, हास छक जतां छठे नवमे जागे १०३ संजलन मा
जागे १०६, पुरुषवेद जतां सा या जते १०२ हवे दशमे गुणठा
तमे जागे ॥ १०५ । णे सत्ता कहे छेः—

नपु इत्थिहासछगपुस तुरीअ कोहमयमायखउ ॥९१॥

दशमे सूक्ष्म संपराय गुणठाणे १०२ नी। बारमाने पेहले जागे
सत्ता हती ते क्षपक श्रेणिए चढतां १२ । १०१ नी सत्ता छे.नि
मे गुणठाणे संजलनो लोभ तजे । द्रा १प्रचला १खपावे॥

सुहुंमि उसय लोभंतो । खीण उचरिमेगसयउनिद्दखउ॥

बारमाने बीजे जागे ९९ नी दर्शनावर्णी चार;ज्ञानावर्णी पां
सत्ता छे । च, अंतराय पांच ॥

नव नवइ चरम समये। चउदंसण४नाण५विग्घंतो॥३०॥

पेहेले भागे तो ८५ नी सत्ताछे.

हवे बीजा भागनी सत्ता कहेछे ७२ प्रकृति खपावे तेनां नाम;

ए चौद खपावे ते तेरमे सजोगी केवलि गुणठाणे ८५नी सत्ता रही, हवे अजोगी गुणठाणे सत्ता कहे छेः-

देवगति, १ देवानुपूर्वि, २ शुभ विहायो गति,३ असुभ विहायो गति, ४ सुरभि गंध, ५ दुरभि गंध, ६ ॥

पणसीइसयोगि अयोगि। दुचरिमे देव२खगइ२गंध२दुगं॥

फरस आठ, वरण पांच, रस, ५ सरीर, ५।

बंधन पांच उदारिकादिक संघातन, ५ उदारिकादिक निरमाण नाम कर्म १ ॥

फासठ वन्न रस तणु। बंधण संघाय पण निमिणं॥३१॥

संघयण छ; अथीर छ अथीर १ अशुभ २ दुर्भग ३ दुःस्वर ४ अनादेय ५ अज। स ६ संस्थान ६।

अगुरु लघु १ उपघात २ पराघात ३ उसास४ ५ अपर्याप्त ॥

संघयणछअथिरछसंठाणछक्क। अगुरुलहु चउ अप

साता वा असातामांथी एक।

प्रत्येक १ थीर २ सुभ ३ उदारिक उपांग ४ वैक्रीय, उपांग ५ आहारक उपांग ६ सुसर नाम ७ निचगोत्र ८॥

सायंच असायं वा। परित्तु३वंगतिग३सुसर१निअं॥३२॥

पेहेले भागे ए ७२ प्रकृति खपावे छेल्ले भागे।

तेर प्रकृतिनो क्षय करे ते कहे छेः- मनुष्य त्रिक गति १ अनुपूर्वि आयु त्रस १ बादर२ पर्याप्त३ जस१ आदेय१

विसयरिखत्रत्र चरिमे।तेरस मणुत्र३तस३तिगजसा१इजं

सुन्नग१ जिननाम२ नंचगोत्र ३ पंचेन्द्रि जाति ४। साता असाता १मांनी जे रही होय, ते एक; ए तेर प्रकृति नो छेद करे ॥

सुन्नग१ जिणु१च्च३पणिंदित्र४। सायासाएगयरछेत्र॥३३॥

मतान्तर कहे छे मनुष्यनी अनुपूर्वि विना। ते वारे बाकी बार छेला समयमां जे खपावे ॥

नर अणुपुव्विविणावा । बारसचरिम समयंमिजो खवित्र॥

एम कर्म रहित थइ पाम्या। सिद्धि मोक्ष गति देवता इन्द्रने। वांदवा योग्य हुं नमुंछुं वीर स्वामी ने कर्म ग्रंथ कर्त्ताए पोतानुं नाम देवेन्द्र सूरि ते सूचव्युं ॥

पत्तो सिद्धि देविंदं । वंदित्रं नमह तं वीरं ॥३४॥

॥ इतिश्री विपाक नामे बीजो कर्मग्रन्थ समाप्तः ॥

॥ अथ बन्ध प्रकृति यन्त्र ॥

संख्या	नाम.	मूळ प्रकृति	उत्तर प्रकृति	ज्ञानावर्णी १	दर्शनावर्णी २	वेदनी ३	मोहनी ४	आयु कर्म ५	नाम कर्म ६	गोत्र कर्म ७	अंतराय कर्म ८	गुणठाणानी स्थिति
	ओघ	७।८	१२०	५	९	२	२६	४	६७	२	५	
१	मिथ्यातगुणठाणे	७।८	११७	५	९	२	२६	४	६४	२	५	अनंतोकाल
२	सास्वादगुणठाणे	७।८	१०१	५	९	२	२४	३	५१	२	५	आवलि ६
३	मिश्रगुणठाणे	७	७४	५	६	२	१९	०	३६	१	५	अन्तर मुहूर्त्त
४	अविरतिगुण०	७।८	७७	५	६	२	१९	२	३७	१	५	३३सागरझाजेरा
५	देशविरतिगुणठाणे	७।८	६७	५	६	२	१५	१	३२	१	५	देसेउणुपुर्वकोड
६	प्रमत गुणठाणे	७।८	६३	५	६	२	११	१	३२	१	५	अन्तर मूहूर्त्त
७	अप्रमतगुणठाणे	७।८	५९	५	६	१	९	१	३१	१	५	॥
८	निवृति गु.भाग७											॥
	भाग १	७	५८	५	६	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग २	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ३	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ४	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ५	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ६	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ७	७	२६	५	४	१	९	०	१	१	५	॥
९	अनिवृतिगुणठा											॥
	भाग ५											॥
	भाग १	७	२२	५	४	१	५	०	१	१	५	॥
	भाग २	७	२१	५	४	१	४	०	१	१	५	॥
	भाग ३	७	२०	५	४	१	३	०	१	१	५	॥
	भाग ४	७	१९	५	४	१	२	०	१	१	५	॥
	भाग ५	७	१८	५	४	१	१	०	१	१	५	॥
१०	सूक्ष्मसंपराय गु.	६	१७	५	४	१	०	०	१	१	५	॥
११	उपसांतमो.गु ठा	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	॥
१२	क्षीण मो. गु.ठा	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	॥
१३	सजोगी गु. ठा.	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	देसेउणु पु. को
१४	अजोगी गु. ठा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	अंतर मुहूर्त्त

॥ अथ उदय प्रकृति यन्त्र ॥

संख्या	नाम.	मूळ प्रकृति	उत्तर प्रकृति	ज्ञानावर्णी	दर्शनावर्णी	वेदनी ३	मोहनी ४	आयु कर्म ५	नाम कर्म ६	गोत्र कर्म ७	अंतराय कर्म ८
	ओघ	८	१२२	५	९	२	२८	४	६७	२	५
१	मिथ्यातगुणठाणे	८	११७	५	९	२	२६	४	६४	२	५
२	सास्वादगुणठाणे	८	१११	५	९	२	२५	४	५९	२	५
३	मिश्रगुणठाणे	८	१००	५	९	२	२२	४	५१	२	५
४	अविरतिगुण०	८	१०४	५	९	२	२२	४	५५	२	५
५	देशविरतिगुणठाणे	८	८७	५	९	२	१८	२	४४	२	५
६	प्रमत गुणठाणे	८	८१	५	९	२	१४	१	४४	१	५
७	अप्रमतगुणठाणे	८	७६	५	६	२	१४	१	४२	१	५
८	निवृति गुणठाणे	८	७२	५	६	२	१३	१	३९	१	५
९	अनिवृतिगुणठा	८	६६	५	६	२	७	१	३९	१	५
१०	सूक्ष्मसंपराय गु.	८	६०	५	६	२	१	१	३९	१	५
११	उपसांतमो.गु ठा	७	५९	५	६	२	०	१	३९	१	५
१२	क्षीण मो. गु ठा										
	भाग २										
	भाग १	७	५७	५	६	२	०	१	३७	१	५
	भाग २	७	५५	५	४	२	०	१	३७	१	५
१३	सजोगी गु. ठा	४	४२	०	०	२	०	१	३८	१	०
१४	अजोगी गु. ठा.										
	भाग २										
	भाग १	४	१२	०	०	१	०	१	९	१	०
	भाग २	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

॥ अथ उदिरणा प्रकृतियन्त्र ॥

संख्या	नाम	मूळ प्रकृति	उत्तर प्रकृति	ज्ञानावर्णी	दर्शनाव०	वेदनी ३	मोहनी ४	आयुकर्म ५	नामकर्म ६	गोत्रकर्म ७	अंतरायक. ८
	ओघ.	८	१२२	५	९	२	२८	४	६७	२	५
१	मिथ्यात गु.ठा.	७।८	११७	५	९	२	२६	४	६४	२	५
२	सास्वाद गु.ठा	७।८	१११	५	९	२	२५	४	५९	२	५

३	मिश्र गुण ठा.	८	१००	५	९	२	२२	४	५१	२	५
४	अविरति गु.ठा	७।८	१०४	५	९	२	२२	४	५५	२	५
५	देशविरतिगु.ठा.	७।८	८७	५	९	२	१८	२	४४	२	५
६	प्रमत्त गु. ठा.	७।८	८१	५	९	२	१४	१	४४	१	५
७	अप्र. गु. ठाणे.	६	७३	५	६	०	१४	०	४२	१	५
८	निवृत्ति गु. ठा.	६	६९	५	६	०	१३	०	३९	१	५
९	अनिवृत्तिगु ठा.	६	६३	५	६	०	७	०	३९	१	५
१०	सूक्ष्मसंपरायगु.	६।५	५७	५	६	०	१	०	३९	१	५
११	उपशान्तमोगु.ठा	५	५६	५	६	०	०	०	३९	१	५
१२	क्षीणमो गु. ठा										
	भाग २										
	भाग १	५।२	५४	५	६	०	०	०	३७	१	५
	भाग २	५।२	५२	५	४	०	०	०	३७	१	५
१३	सजोगि गु. ठा.	२	३९	०	०	०	०	०	३८	१	०
१४	अजोगि गु. ठा.										
	भाग २										
	भाग १	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	भाग २	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

अथ सत्ता प्रकृतियन्त्र.

संख्या	नाम.	मूल प्रकृति	उत्तर प्रकृति	उपसम श्रेणी	क्षपकश्रेणी	ज्ञानावर्णी १	दर्शनावर्णी २	वेदनी ३	मोहनि ४	आयु क. ५	नाम क. ६	गोत्र क. ७	अंतराय क. ८
	ओघ.	८	१४८			५	९	२	२८	४	९३	२	५
१	मिथ्यात गु. ठा.	८	१४८			५	९	२	२८	४	९३	२	५
२	सास्वादन गु. ठा.	८	१४७			५	९	२	२८	४	९२	२	५
३	मिश्र गु ठा.	८	१४७			५	९	२	२८	४	९२	२	५
४	अविरति गु ठा.	८	१४८	१४१	१४५ १३८	५	९	२	२८ २१	४।१	९३	२	५
५	देशविरति गु. ठा.	८	१४८	१४१	१४५ १३८	५	९	२	२८ २१	४।१	९३	२	५
६	प्रमत्त गु. ठा.	८	१४८	१४१	१४५ १३८	५	९	२	२८ २१	४।१	९३	२	५
७	अप्रमत्त गु. ठा.	८	१४८	१४१	१४५ १३८	५	९	२	२८ २१	४।१	९३	२	५

८	निवृत्ति गु. ठा.	८	१४८ १४२	१३९	१३८	५	९	२	२८ २४	२११	९३	२	५
९	अनिवृत्ति गु ठा.								२१				
	भाग ९												
	भाग १	८	१४८ १४२	१३९	१३८	५	९	२	२८ २४	२११	९३	२	५
	भाग २	८			१२२	५	६	२	२१		८०	२	५
	भाग ३	८			११४	५	६	२	२१	१	८०	२	५
	भाग ४	८			११३	५	६	२	१३	१	८०	२	५
	भाग ५	८			११२	५	६	२	१२	१	८०	२	५
	भाग ६	८			१०६	५	६	२	११	१	८०	२	५
	भाग ७	८			१०५	५	६	२	५	१	८०	२	५
	भाग ८	८			१०४	५	६	२	४	१	८०	२	५
	भाग ९	८			१०३	५	६	२	३	१	८०	२	५
१०	सूक्ष्मसंपरायगु.ठा	८	१४८		१०२	५	९	२	२	१	८०	२	५
			१४२	१३९			६		२८	२११	९३	२	५
११	उपशान्त मोह गु.	८	१४८	१३९		५	९	२	२४		८०		
			१४२				६		२१	११४	९३	२	५
१२									२८	२१४			
	क्षीणमोहगु.भाग२								२४				
	भाग १	७			१०१	५	६	२	०	१	८०	२	५
	भाग २	७			९९	५	४	२	०	१	८०	२	५
१३	सजोगि गु. ठा.	४			८५	०	०	२	०	१	८०	२	०
१४	अयोगिगु. भाग२												
	भाग १	४			८५	०	०	२	०	१	८०	२	०
	भाग २	०			१३ १२	०	०	१	०	१	१० ९	१	०

॥ सामान्ययन्त्र ॥

संख्या	नाम.	बंध	उदय	उदिरणा	सत्ताउपशमश्रे	क्षायकश्रे
१	मिथ्यात गु.	११७	११७	११७	१४८	
२	सास्वादन गु.	१०१	१११	१११	१४७	
३	मिश्र गु.	७४	१०८	१००	१४७	

४	अविरति गु.	७७	१०४	१०४	१४१	१४५
५	देशविरति गु.	६७	८७	८७	१४१	१४५
६	प्रमत गु. ग.	६३	८१	८१	१४१	१४५
७	अप्रमत्तगु.ग.	५९	७६	७३	१४१	१४५
८	नि.वृ.गु.भा ७	५८				
	भाग १	५८	७२	६९		१३८
	भाग २	५६				
	भाग ३	५६				
	भाग ४	५६				
	भाग ५	५६				
	भाग ६	५६				
	भाग ७	२६				
९	अनिवृत्ति गु. ग. भा.९					
	भाग १	२२	६६	६३	१४२	१३८
	भाग २	२१				१२२
	भाग ३	२०				११४
	भाग ४	१९				११३
	भाग ५	१८				११२
	भाग ६					१०६
	भाग ७					१०५
	भाग ८					१०४
	भाग ९					१०३
१०	सू.संपराय गु.	१७	६०	५७	१४२	१०२
११	उपशान्त मोह गु.	१	५९	५६	१४२	
१२	क्षीणमोह गु. ना भा २					

						१०१
	भाग १	१	५७	५४		९९
	भाग २		५५	५३		८५
		१	४२	३९		
१३	सजो० गु.ठा.					
१४	अ.जोगीभा१					८५
	भाग १		१२			१३-१२
	भाग २		अतेखपे			

॥ अथ त्रीजो कर्मग्रन्थ लिख्यते ॥

कर्मबन्धना प्रकारथी एवा श्री वर्द्धमान स्वामी प्रत्ये वांदिने
मूकाणा । ते केवा छे ? सामान्य जिनरूप, ताराग
णमां चन्द्र समान ॥

बंध विहाण विमुक्कं । वंदिय सिरि वद्धमाण जिण चंदं॥

गतिः गमन करवुं; आगतिः आव संक्षेप थकी बन्धना स्वा
वुं इत्यादि मार्गणाए भले प्रकारे क मी कोण, जीव केटलीप्र
हीशुं । कृति बांधे ॥

गई याई सुवुच्छं । समासउ बंध सामित्तं ॥ १ ॥

हवे प्रथम बासठ मार्गणा गणावे जोग३ वेद३ कषाय४ज्ञान८
छेः—गति४ इन्द्रि५ काय ६ ।

गइ इंदिय काए । जोए वेए कसाय नाणेसु ॥

संजम७ दंसण४ लेसा६ । भव्य१ अभव्य१ समकीत६ संनिउ१
असंनिउ१ आहारी१ अणाहारी१

संजम दंसण लेसा । भव सम्मे सन्नि आहारे ॥२॥

हवे प्रथम नर्क गतिनी मार्गणा
ए कर्म प्रकृतिनो बन्ध कहे छेः-
ते नर्कगतिमां पेहलां चार गुण

गणां छे तेमां प्रथम उधे १०१
प्रकृति बांधे. ते जिननाम १देव
गति२ देवतानी अनुपूर्वि३ वैकी देवतानुं आयुखु१ नर्कगति२ न
य सरीर४ वैक्रीय अंगोपांग ५ र्कअनुपूर्वि३ नर्कनुं आयु ४ सु
आहारक सरीर६ आहारक उ क्ष्म५अपर्याप्त६साधारण७बेंद्रि८
पांग७। तेरेंद्रि९ चौरिंद्रि१०[विगल३तिगं

जिण१सुर९विउव्वा१हार१दुउ१। देवाउय१निरय३सुहुम३

एकेंद्रि जाति १थावरनाम२ आ नपुंसकवेद १ मिथ्यात्वमोहनी१
ताप३। हुंडक संस्थान छेवठो संघयण१

एगिंदि थावरा यव। नपुं१ मिछं१ हुंड१छेवठं१॥३॥

अनंतानुबंधी: क्रोध१ मान२ मा
या३ लोभ४ मध्य संस्थान: नि असुभ विहायोगति१ निचगोत्र१
ग्रोध१ सादि२ वामन३ कुज४ स्त्रिवेद१ दुर्भग १ दुस्वर१ अना
संघयण: रिखभनाराच१ नारा देय१ नीद्रानीद्रा१ प्रचलाप्रचला१
च२ अर्धनाराच३ कीलीका४। थीणंद्रि१ एत्रिका॥[थीण३तिगं॥

अण४मझागिइ४संघयण४।कुखगइ१निअ१इत्थि१दुहग३

मनुष्य आयु१ मनुष्य गति१ अ
नुपूर्वि१ उदारिक शरीर१ अंगो
उद्योत नाम१ तिर्यंच गति१ अ पांग १ वज्ररिखभ नाराच संघय
नुपूर्वि१ तिर्यंचनु आयु१। ण ए प्रकारे पंचावनप्रकृतिकही

उज्जोय१तिरि९दुगं१तिरि१। नराउ१नर१नरउ१दुगरिसहं४

एकसो विसनो उधे बन्ध कह्यो
छे. तेमांथी सुरगति आदिक१९
काढवी ते लखे छे:- देवगति १
अनुपूर्वि २ वैक्रिय शरीर१ अं

गोपांग २ आहारक शरीर१ अंगोपांग देवतानुं आयु १३ नरक गति१ अनूपूर्वि१ आयु१३ सूक्ष्म १ अपर्याप्तो१ साधारण नाम१३ बेंद्रि तेंद्रि चोरिंद्रि ३ एकेंद्रि जाति१ थावर१ आताप१ ए उगणीश वर्जिए। बाकी १०१ नवें नारकी बांधे ॥

सुरइ गुणवीसवज्जं। इग सउ उहेण बंधहिं निरया॥

हवे नर्कमां गुणठाणा ४ छे; ते मां प्रथम मिथ्याते १०० बन्ध छे. तीर्थंकर१ विना।

हवे बीजे सास्वादन गुणठाणे ९६ बांधे. नपुंसक वेद १ मिथ्यात्व २ हुंडक संस्थान३ छेवठो संघयण४ ए चार वगर छन्नु बांधे

तित्थ विणा मिच्छिसयं। सासणि नपुचउविणा छन्नुई ५

हवे त्रिजे मीश्रगुणठाणे ७० नो बन्ध छे. चार अनन्तानुबंधी क्रो१ मा.२ मा.३ लो. ४ मध्य संस्थान नि.१ सा.२ वा. ३ कु. ४ संघयण रि.१ ना. २ अ,३ की- ४ अशुभ विहायोगति १ निचगोत्र १ स्त्रीवेद १ दुर्भग १ दुःखर२ अनादेय३ ३ थीणंद्धि१ प्रचलापचला२ निद्रानिद्रा३ १ उद्योत: १ तीर्यंच त्रीक गति १ अनुपूर्वि २ आयु३ मनुष्यनोआयु१ एछविश॥

हवे चोथे समकित गुणठाणे ७२ जिननाम १ मनुष्य आयु ए बे प्रकृति ७० मां भेगी करजो॥

विणु अण छवीस मीसे। बिसयरि सम्मंमि जिण१नराउ१

हवे चोथी पंक प्रज्ञा [जुआ ॥ पांचमी धुम प्रज्ञा छठीतम प्रज्ञा त्यां हुवे १०० नो बन्ध तिर्थंकर विना मिथ्याते। सास्वादने ९६ मिश्र ७० समकितए१ मनुष्य आयु भेलववुं ॥

ए रत्न प्रज्ञा सक्र प्रज्ञा वालुप्रज्ञा सुधी जाणवुं ।

इअ रयणाइसु नंगो । पंकाइसु तिठ्ठयर हीणो॥६॥

सातमीए तमतमा प्रज्ञाए। हवे मिथ्यात गुणठाणे सातमीए बहुवे ९९ नो बन्ध. जिन। न्थ. मनुष्यगति१ अनुपूर्वि १ उंचगोनाम १ मनुष्य आयु १ बे। त्र १ ए त्रण विना छन्नु बन्ध छे ॥ काढवां ॥

अजिण१मणुआउ उहो सतमिए नरदुगुञ्च१विणुमिछे

सास्वादन गुणठाणे। तिर्यंचनुं आयुष्य १ नपुंसकवेद २ मिथ्याए१ नो बन्ध छे । त ३ हुंडक संस्थान४ छेवठो संघयणं ५ ए पांच जतां ए१ नो बन्ध ॥

इग नवई सासाणे । तिरि आउ१ नपुंस४चउ वज्जं ७॥

अनन्तानुबन्धि आदिक २४ काढतां ६७ रहे; तेमां त्रण वधारीए एटले ७० नो बन्ध; ने मिश्र समकिते होय. अनन्तानु ४ मध्य संघयण:४ मध्य संस्थान४ असुभगति १ निचगोत्र १ स्त्रिवेद१ दुर्भगत्रिक३ थीणंद्धित्रिक ३; उद्योत१ त्रीयंचगति १ अनुपूर्वि ए चोवीश ।

मनुष्यगति १ अनुपूर्वि १ उंच गोत्र १ ए त्रणे भेलतां ७० वाधे. त्रीजे चोथे गुणठाणे सातमी नर्कवाला ॥

अण चउवीस विरहिया ।सनरडुगु चाय सयरिमीसडुगे

हवे तिर्यंच गति मार्गणाए प्रकृति बन्ध कहे छेः—उधे ११७ नो बन्ध छे मिथ्यात गुणठाणे ११७ । पर्याप्ता तिर्यंचने तिर्थंकरना म१ आहारक२ डुग ए त्रण विना ११७ नो ॥

सतरस छ उहिमिछे । पज्ञनिरिया विणुजिणाहारं ॥८॥

हवे मिश्र गु. ठा. ६९ बांधे३१ न बांधे तेनां नामः—देवआयु १ अनन्तानुबन्धि४ क्रो. मा. मा. लो. मध्यसंस्थाननी१ सा.२वा.३ कु.४ मध्यसंघयण रि. १ ना.२ अ.३की.४असुज्ञ वीहायोगति१ नीचगोत्र१ स्त्रिवेद१डुर्ज्ञगत्रिक३ डुर्ज्ञग डुसर अनादेय थिणंद्धि१प्र

हवे सास्वादन गुणठाणे १०१ नो बन्ध; ते सोल काढोने ते कहे छेः—नर्कगति१ अनुपूर्वि२ आयु३ जातिः—४ थावरः४ हुंमक१ आताप१छेवठु१ संघयण नपुंसकवेद१ मिछ्यातमोहनी१ ए सोल विना सास्वादने १०१ । चला प्रचला२ निद्रानिद्रा३उद्योत१ तिर्यंचगति १ अनु२ आ.३ उदारिकसरिर१ अंगोपांग२ नर्कगति१ अनुपूर्वि२ आयु३ प्रथम संघयण१ ए बत्रीश मिश्र गुणठाणे न बांधे माटे ६९ नो बन्ध होय ॥ [मीसे ॥

विणु निरयसोलसासणि । सुराउ१अण३१एगतीसविणु

हवे समकीत गुणठाणे७० नो बन्ध छे. देव आयु सहित करते सीत्तेरनो बन्ध । हवे पांचमे गुणठाणे ६६ बांधे अप्रत्याख्यानि क्रोध१ मान२ माया३ लोज्ञ४ विना ॥

संसुराउ सयरि७० सम्मे । बीअ कसाए विणादेसे॥९॥

पण त्रियंच मनुष्यमा एटलो विशेष जे चोथे गुणठाणे जिन नाम सहित मनुष्य ७१ बांधेछे. हवे देसविरतादिक गुणठाणे कहे छेः—बीजि चोकडी रहित ६७ नो देसविरतिए बांधे. छठे गुणठाणे त्रिजी चोकडी न बांधे माटे ६३ इत्यादिक॥

एम प्रथम गुणठाणाथी चोथा गुणठाणा सुधी मनुष्य तिर्यंच ने तुल्य बन्ध जाणवो ।

इय चउ गुणेसुविनरा । परमजया सजिणउहु देसाई ॥

हवे अपर्याप्ता त्रीयंच तथा नर ने बन्ध कहे छेः—१०९ जिननामादि ११ न बांधे. जिननाम१ देवद्विक गति२ अनुपूर्वि३ वैक्रीद्विक सरिर४ अंगोपांग ५. आहारकद्विक सरीर६ अंगोपांग७ देवआयु८ नरकत्रिकगति९ अनुपूर्वि१० आयु११ ए अगिआर विना ।

१०९ बांधे गुणठाणुएक मिथ्यात्व होय ए अपर्याप्ता त्रीयंच नरने॥

जिण इक्कारसहीणं । नवसय अपजत्त तिरिअ नरा१०

नारकीवनर्कगतिना बन्धनी पे

बंधे १०१. मिथ्याते १०३ एकेंद्रि१ थावर२ आताप३ ए त्रण भेलतां बंधे १०४ नो बन्ध. मिथ्याते जिन नाम काढतां१०३

ठे सुरने—देवताने पण बन्ध जा नो बन्ध छे. सा. ए६ मि. ७०
णवो; एटलुं विशेष जेः— स. ७२ ॥

निरयव्व सुरा नवरं । उहे मिछे इगिंदि तिग सहिया ॥

जिन नाम विना जोतिस, जव नपति, व्यंतरमां उघे मिथ्याते १०३ नो बन्ध सा. ए६ मि. ७० स० ७१ ॥

वे देवलोके सुधर्म इसाने पण एमज ।

कप्पडुगेविअ एवं । जिण हीणो जोइ जवण वणे ११

रत्नप्रजानी परे सनतकुमारथी सहसार सुधी उघे १०१ नो बन्ध, मिथ्याते १०० सास्वादने ए६ मिश्रे ७० नो बन्ध, चोथे ७२ नो बन्ध ॥

आणंतादि जावत् पंच अनुत्तर सुधी उघे ए७ नो बन्ध ते के म—उद्योत१ तिर्यंच त्रिकगति २ अनुपूर्वि३ आयुष ए चार विना ए७, मिथ्याते ए६ सास्वादने एए मिश्रे ७० अविरति ए ७२

रयणव्व सणं कुमाराइ । आणयाई उज्जोअचउरहिआ

एकसो नव केटली मार्गणाए बन्ध होय ते कहे छे एकेंडि१ पृथ्वीकाय२ अपकाय३ वनस्पति काय४ वेरंडि५ तेरंडि६ चोरंडि७ एटली मार्गणाए १०ए नो बन्ध मिथ्या ते पण १०ए

अपर्याप्त तिर्यंचनी परे उघे१०ए

अपज्जतिरिअव नवसय। मिगिंदिपुढविजलतरु विगले १२

सास्वादनेए६ नो बन्ध तेर प्र कृति विना सूक्ष्मत्रिक, ३ विग ल त्रिक,६ एकेंडि७ थावर८ आ

तापए नपुंसक १० मिथ्यात्व११ हुंमक१२ छेवठु संघयण १३ ए तेर विना ए६ बांधे ।

कोइक आचार्य वली कहे छे के—सास्वादने चोराणुंनो बंध।

छनवइ सासणी विणु सुहुमतेर । केइ पुणाबिंति चउनवइं॥

शरीर पर्याप्ति कर्या पेहेलां आहार पर्याप्ति सुधी सास्वादने वर्त्ते—माटे ते बन्धतो पर्याप्ता थया पछी बांधे तेथी १४ नो बन्ध कह्यो ॥

तिर्यंच आयु मनुष्य आयु न बांधे माटे १४ बांधे ।

तिरिअ नराउहिं विणा । तणु पज्जति न जंति जउ॥१३॥

तेउ वायुकाय गति त्रस कह्या माटे तेने बन्ध १०५ प्रकृतिनो छे. १२० मांथी १५ न बांधे.जिननाम१ देवद्विक गति२ अनुपूर्वि३ वैक्रिशरीर ४ अंगोपांग ५ आहारक शरीर६ अंगोपांग७ देवायु८ नर्कगति९ अनुपूर्वि१० आयु११ मनुष्य गति१२ अनुपूर्वि१३ आयु१४ उंचगोत्र१५ ए पंदर न बांधे. एक मिथ्यात्व गुणगणु छे ॥

उघे पंचेन्द्रिनी तथा त्रसकायनी मार्गणा ए उघे १२० मिथ्यात्वे ११७ सास्वादने १०१ मिश्रे ७४समकीते ७७ देशव्रति६७ ए आदे प्रकृति बंध पूर्ववत् ।

उहु पणिंदि तसे गइ । तसेजिणिक्कार नरतिगुच्च विणा॥

उदारिक काय योगे मनुष्यनी पेरे उघे १२० मिथ्याते ११७सा[illegible] सास्वादने १०१ मिश्रे ६९ समकी

णाए उंधे १२० यावत् गुणगा। ते ७१ देसे ह७इत्यादिक मिश्र

णा १३ वे। पद आगला पदने जोमजो ॥

मणवय जोगेउहो। उरले नर ऽंगुत म्मिस्से ॥१४॥

उदारिक मिश्र काय योगे बन्ध

कहे वेः–आहारक शरिर१ अंगो। एकसो चौदनो११४ मिथ्यात्वे

पांग२ देवायु३ नर्कत्रिक गति४। १०एते लखे वे. तीर्थंकरनाम१

अनुपूर्वि५ आयु६ ए व प्रकृति। देवगति२ अनुपूर्वि३ वैक्रियडुग

अपर्याप्ता न बांधे माटे उंधे बन्ध। शरीर४ अंगोपांग५ ए पांचवि

रह्यो. ते आवता पदमां कहेवेः। ना १०ए बांधे ॥

आहार वग विणोहे। चऊदस सउ मिछिजिणपणगहीणं

एकसोनवनो बन्ध मिथ्यात्वे ह

तो तेमांथी पंदर न बांधे ते वा

रे ए४ बांधे, सूक्ष्मत्रिक३ वि

गलत्रिक६ एकेंडिउ थावर७ आ

ताप ९ नपुंसक वेद १० मिथ्या

सास्वादन गुणठाणे ९४ बांधे। त्व ११ हुंमक १२ वेवठो१३ म

कइ प्रकृति विना ते आगल क। नुष्य आयु १४ तिर्यंच आयु१५

हे वेः। ए पन्नर मिश्र गुणगणु नथी॥

सासणि चउनवइ विणा। नरतिरआउ सुहुमतेर॥१५॥

हवे समकीते ७५ नो बन्ध ते

कहे वेः–९४ मांथी २४ काढे

अनन्तानुबन्धि क्रो. १ मा. २

मा.३ लो. ४ मध्य संघयण रि.

५ ना. ६ अ. ७ की. ८ मध्य सं हवे ते ७० मां पांच भेलवजो

स्थान नि. ए सा.१०वा.११ कु. ते पांचना नाम; जिन नाम१

१२ कुख गइ १३ नीच १४ स्त्रि वेद १५ दुर्भग १६ दुसर १७ थीणंथीत्रिक नीद्दानीद्दा १८प्रचलाप्रचला १९ थीणंथी २० उद्योत २१ त्रियँचत्रिकगति२२ अनुपूर्वि२३ आयु२४ चोराणुमांथी ए चोविस जाय त्यारे ७० रहे।

देवगति २अनुपूर्वि३ वैक्रिय शरीर ४ अंगोपांग ५ ए पांच वांधे माटे ७५ नो बन्ध; पछी चोथाथी बारमा सुधी न बांधे. तेरमे एक सातानो बन्ध छे. उदारिक मिश्र काय योगमां चार गुणठाणा होय. १. २. ४, १३

अण चउवीसाइ विणा। जिण पणजुअसम्मिजोगिणो [सायं॥

हवे कार्मण काय योगनी मार्गणाए पण उधे ११२ नो बन्ध; मिथ्याते १०७ नो वे प्रकृति न बांधे. ते त्रियँच आयु१ नर आयु२ न बांधे. पेहेले १०७ बीजे १४ चोथे ७५ सजोगि गुणठाणे सातानो बंध कार्मण काय जोगे।

हवे आहरक काय योग, आहारक मिश्र काययोग छठे गुणठाणे होय माटे छठे गुणठाणे बन्ध स्थानक ६३ नो होय॥

विणु तिरि नराउ कम्मेवि। एव माहार दुगि उहो॥१६॥

हवे सज्ञाविक वैक्रिय योगे बन्ध कहे छेः—उघे १०४ देव नर्क गतिमां छे; माटे देव आयु गवेख्युं देव गतिसम।

हवे वैक्रीय मिश्र योगे बन्ध कहे छेः-तिर्यँच आयु१ नर आयु २ विना उघे १०२ नो बन्ध छे. गुणठाणा ३ होय १. २. ४.

सुर उहो वेउवे। तिरिअ नराउ रहिउअ तम्मिस्से॥

हवे त्रण वेदनि मार्गणाए पहेली चोकरी, बीजी चोकरी, त्रीजी चोकरी

गुणठाणा त्रण वेदे गुणठाणा १प्रथमथी अनंतानुवंधी चोकरिये २गुणठाणां, बीजी चोकरिये ४ गुणठा

ए बन्ध थानक कहे छे। णा छे. त्रीजी चोकडियें ५ गुणठाणा पेहेलां छे.

वेअतिगा इगबिय तियकसाय । नवदु चउ पंच गुणा॥१७

संजलन क्रोध १ मान१ माया नी मार्गणाए गुणठाणा बंधथानक कहे छेः-गुणठाणादि एलो भे १०बंधे१२० मिथ्यात्वे ११७ सास्वादन १०१ मिश्र ७४ समकीते ७७ देसे ६७ प्रमत्ते ६३ अप्रमत्ते५८निवृत्तिए भाग७पेहेले ५८बीजे त्रीजे चोथे पांचमे छठे ५६ सातमे २६अनिवृत्तिए २२ २१ २० १९ १८

संजलन लोभे दश गुणठाणा लोभ छे माटे १७ नो बन्ध हवे अविरति मार्गणाए गुणठाणा ४ तेनो बन्ध बंधे ११८ पेहेले ११७ बीजे १०१ त्रीजे ७४ चोथे ७७ मतिश्रुत विभंग ए त्रण अज्ञाननी मार्गणाए गुणठाणा२-३ होय बंधे ११७ मि. ११७ सा. १०१ मिश्र७४

संजलन तिगेनव दस । लोहे१०चउ४अजइदुति अन्ना [णतिगे॥

हवे चक्षु अचक्षुदर्शन; ए बे मार्गणाए गु. १२ प्रथमथी बंधे १२० मि. ११७ सा. १०१ मि ७४ अ. ७७ देस ६७ प्र. ६३ अ. ५९-५८ नि. ५८-५६-२६ अ. २२-२१-२०-१९-१८सूक्ष्मसं.१७ उपसमे १ क्षीण मोहे १।

हवेयथाख्यातचारित्रनी मार्गणाए छेला चार गुणठाणां त्यां बन्ध १ सातानो त्रण गुणठाणे चउदमे अबन्ध छे. ॥

बारसअचरकु चरकुसु । पढमा अहखाइ चरमचउ॥१८॥

हवे मनपर्यवज्ञाने कहे छेः— गुणठाणा७ प्रमत्तथी क्षीण मोहो सुधी बंधे ६५ प्रमत्ते६३ अ

हवे सामायक छेदोपस्थापन चारित्रनी मार्गणाए गुणठाणा चार छे. ६, ७, ८, ९, परिहार

प्रमत्ते५१।५८निवृत्तिए५८।।५६
२६ अनिवृत्ति ए२२ २११ए१८
सूक्ष्मे १७ उपशमे१ क्षीणे १।

विशुद्धि चारित्रनी मार्गणाए गु
वे ६. ७, त्यां बन्ध उंधे ६५ प्र.
६३ अ. ५९ नि. ५८ अ. २२॥

मणनाणिसगजयाई । समईअछेअ चउ दुन्नि परिहारे॥

हवे मतिज्ञान, सुतज्ञान, अवधि
ज्ञान अवधि दर्शन; ए चार मार्ग
णाए समकितथी मांमी बारमा
गुणठाणा सुधी; नव गुणठाणा
त्यां बन्ध पूर्वनी पेठे जाणजो.॥

हवे केवल ज्ञान, केवल दर्शन
नी मार्गणाए गुणठाणा बे छे
१३, १४, त्यां तेरमे एक साता
नो बन्ध छे; चउदमे बन्ध नथी

केवल दुगि दो चरमा ।जयाइनव मइसु उहिदुगे ॥१ए॥

हवे खायक समकीते गु–अगि
आर; चोथाथी चौदमा सुधी.
मिथ्यातनी मार्गणाए एक मि
थ्यात गु० सास्वादननो मार्ग
णाए एक सास्वादन गु मि
श्रनी मार्गणाए एक मिश्र गुण
ठाणु; देश विरतिनी मार्गणाए
एक पांचमु गु० बन्ध पूर्वे कह्या
गया तेम गणजो.

उपशम समकीते चोथाथीअ
गिआरमा सुधी गु० ८ होय
वेदक कहेतां खयोपशम सम
कीत कहेवुं. त्यां समकीतथी
४गुणठाणा होय. त्यां उंधे ७५
देशेह६प्रमत्ते६३ अप्रमत्ते, ५८

अडउवसमिचउवेआगि खइए इक्कार मिछतिगि देसे ॥

हवे सूक्ष्म संपराय चारित्रनी
मार्गणाए दशमुं गुणठाणुं ते
र गु. आवता पदमां।

हवे आहारनी मार्गणाए तेरगु
णठाणा तेरमा सुधी प्रथम प्र
माणे ॥

सुहमि सठाण तेरस । आहारग निअ निअ गुणोहो॥२०

हवे उपशमे फेर छे; ते कहे

आयु न बांधे. ते कारण माटे अ

छे, उपशमे वर्त्तता । विरतिए ७७ नो बन्ध हतो ॥

परमुवसमिवट्टंता । आउ न बंधंति तेणऋजय गुणे ॥

तेमांथी देवतानुं आयु, मनुष्यनुं आयु, न बांधे माटे ७५ नो बन्ध हुवे

देसविरति आदे गुणठाणे देवतानो आयु काढो त्यारे ६७ मांथी एक गये ६६ नो बन्ध; प्रमत्ते बासठ बांधे; अप्रमत्ते ५८ एम गणजो ॥

देव मणु आउ हीणो। देसाइसु पुण सुराउ विणा॥५१

हवे लेसा छए बन्ध कहे छेः– हुवे ११८ नो बन्ध छे; ते शी रीते ? ते बतावे छे ।

आहार शरिर, अंगोपांग ते बेए रहित, ते पेहेली त्रण लेसा कृस्न नील कापोते ॥

उहे अठार सयं । आहार दुगूण माइ लेसतिगे ॥

सास्वादनादिक गुणठाणे पूर्ववत् सा.१०१ मिश्र ७४ स. ७७ देसे ६७ प्रमत्ते ६३ अ

तेमांथीजिन नाम वि। ना११७ बांधे मिथ्याते।

हिंयां भगवति सूत्रे ३१ सतके त्रण आदि लेसाए विमानिक आयु न बांधे. इति बहु श्रुत गम्यं ॥

तं तिछोणं मिछे । सासणाइसु सवहिंउहो ॥५२॥

तेजु लेसानी मार्गणाए १११ नो बन्ध; नव न बांधे ते नर्कत्रिक ३ सूक्ष्म ४ अपर्याप्त ५ साधारण ६ बेरंद्रि ७ तेरंद्रि ८ चो

हवे सुक्ल लेसानी मार्गणाए उद्योत १ तिर्यंच त्रिकगति २ अनुपूर्वि३ आयुध नर्कत्रिकग.५ अ.६आ.७सूक्ष्म८ अपर्याप्त ९ साधारण १० बे. ११ ते. १२ चो.१३ विगलत्रिक आताप१४ एकेंद्रि १५ थावर १६ ए सोल न बांधे माटे१०४ नोबन्ध;

रंदि जाति ९ । गुणठाणा १३ बन्ध पूर्वपरे

तेऊ निरय नवूणा । उज़ोय चउ निरयबार विणुसुका

हवे पद्म लेसानी मार्गणाए १०८ नो उघे बन्ध छे, ते उपली सोल काढी ते मां उद्योतादि चार प्रक्षेप करतां१०८ थाय; एटले नर्कत्रिकादि बारविना १०८ नो ।

जिननाम १ आहारक दुग २ ए त्रण विना मिथ्याते तेजु १०८ पद्म. १०५ सुक्ल. १०१ए त्रण लेसाए बंध कह्यो, इति लेशा बन्धः ॥

विणु निरय बार पम्हा । अजिणाहारा इमा मिछे ॥१३॥

चौदे गुणठाणा होय जव्यनी मार्गणाए सन्नियानि मार्गणा ए बन्ध पूर्वे कह्यो तेम सघले कहेजो ।

हवे अजव्य मार्गणाए; असंनि मार्गणाए१ ए बे मार्गणाए ११७ नो बन्ध उघे छे. मिथ्यात्वे पण ११७ नो बन्ध ॥

सवगुणजव सन्निसु । उहु अजवाअसन्निमिछसमा ॥

हवे अणाहारीनी मार्गणाए, कार्मण शरिर मार्गणानी पेठे बन्ध जांगो जाणवो. उघे ११२ तेने गुणठाणा पांच छे. मि. १०७ सा. ए४ अवि. ७५ सजोगि १ अजोगि० तेमां मिथ्यात्वे १०७ बांधे. जिन १ देवगति २ अनुपूर्वि ३ वैक्रीय शरिर ४ अंगोपांग ५ ए पांच काढतां१०७ रह्यो. सास्वादने ए४ नो बन्ध; ते तेर काढे छे. सूक्ष्मत्रिक, विगलत्रिक, ए

केंद्रिजाति, ७ थावर ८ आतापए नपुंसकवेद १० मिथ्यात्व मोह नी ११हुंडक १२ छेवठु १३ ए तेर विना चोराणुं बांधे. समकित गुणठाणे ७५ चोराणुमांथी चोवीस अनन्तानुबन्धि आदिक काढता सी तेर रहे. तेमां जीननुं पंचक नांखे तेरमे सातानो बन्ध छे; अजोगि ए अबन्ध छे ॥

सास्वादने १०१ नो बन्ध; सनि आनी रीते असंनिने ।

सासणि असन्नि सन्निव । कम्मणभंगो अणाहारे॥२४॥

हवे लेस्या कृष्न, नील, कापोत, ए त्रण लेसाए गु० पहेलां चार छे. ते जो तथा पद्म लेसाए गु० पहेलां सात छे. सुक्ल लेस्याए गु० १३ छे; अजोगि विना ॥

तिसु दुसु सुक्काइ गुणा । चउ सगतेर तिबंध सामित्तं ॥

चार, सात, तेर, गुणठाणा लेस्या अनुक्रमे गणज्यो.ब न्ध पूर्ववत् एवं स्वामीत्व त्रि जो कर्मग्रन्थ थयो ॥

श्री पूज्य देविन्द्र सूरिजी आचार्ये लख्यो कहेतां रच्यो छे ।

जाणजो बीजो कर्मस्तव ते भणीपढीत्रीजो भजज्यो, तो विशेष बोध हेतु थशे ॥

देविंद सूरि लिहिअं । नेयं कम्म त्थयं सोउ ॥२५॥

॥ मार्गणादि यन्त्र ॥

संख्या	६२ मार्गणा नाम	१४ जीव स्थानक	१४ गुणठाणा.	१५ योग	१२ उपयोग	६ लेस्या	अल्पाबहुत	
१	देवगति	२	४	११	९	६	असंख्य गु	३
२	मानवगति	३	१४	१५	१२	६	सर्वथीथोडा	१
३	तिर्यचगति	१४	५	१३	९	६	अनंत गुण	४
४	नारकी	२	४	११	९	३	असंख्यगुण	२
५	एकेंद्रि	४	२	५	३	४	अनंत गु	५
६	बेरंद्रि	२	२	४	३	३	विशेषधिक	४
७	तेरंद्रि	२	२	४	३	३	वि०धिक	३
८	चोरिंद्रि	२	२	४	४	३	वि०धि०	२
९	पंचेंद्रि	४	१४	१५	१२	६	सर्वथी थोडा	१
१०	पृथ्वीकाय	४	२	३	३	४	विशेषाधिक	३
११	अपकाय	४	२	३	३	४	विशेषाधिक	४
१२	तेउकाय	४	१	३	३	३	असंख्य गु	२
१३	वाउकाय	४	१	५	३	३	विशेषाधिक	५
१४	वनस्पतिका.	४	२	३	३	४	अनंतगुणा	६
१५	त्रसकाय	१०	१४	१५	१२	६	सर्वथी थोडा	१
१६	मनोयोग	१२	१३	१३	१२	६	सर्वथी थोडा	१
१७	वचनयोग	५।८	१३/२	१५/४	१२/४	६	असंख गु	२
१८	काययोग	१४/४	१३/२	१५/५	१२/३	६	अनंतगु	३
१९	स्त्रीवेद	४	९	१३	१२	६	संख्यातगुणो	२
२०	पुरुषवेद	४	९	१५	१२	६	सर्वथीथोडा	१
२१	नपुंसकवेद	१४	९	१५	१२	६	अनंतगुणा	३
२२	क्रोध	१४	९	१५	१०	६	विशेषाधिक	२
२३	मान	१४	९	१५	१०	६	सर्वथीथोडा	१
२४	माया	१४	९	१५	१०	६	विशेषाधिक	३
२५	लोभ	१४	१०	१५	१०	६	विशेषाधिक	४
२६	मतिज्ञान	२	९	१५	७	६	विशेषाधिक	३
२७	श्रुतज्ञान	२	९	१५	७	६	विशेषाधिक	४
२८	अवधिज्ञान	२	९	१५	७	६	असंख्यातगु	२
२९	मनपर्यवज्ञान	१	७	१३	७	६	सर्वथीथोडा	१
३०	केवलज्ञान	१	२	७	२	१	अनंतगुण	५

३०१								
३१	मतिअज्ञान	१४	२।३	१३	५	६	अनंतगुणा	६
३२	श्रुतअज्ञान	१४	२।३	१३	५	६	अनंतगुणा	६
३३	विभंगज्ञान	२	२	१३	५	६	असंख्यातगु	४
३४	सामायक	१	४	१३	७	६	संख्यातगु.	५
३५	छेदोपस्थान	१	४	९	७	६	संख्यातगु.	४
३६	परिहार वि	१	२	९	७	६	संख्यातगु.	२
३७	सूक्ष्मसंपराय	१	१	९	७	१	सर्वथीथोडा	१
३८	यथाख्यात	१	४	११	९	१	संख्यात गु.	३
३९	देशविरती	१	१	११	६	६	असंख्यातगु.	६
४०	अविरती	१४	१४	१३	९	६	अनत गुणा	६
४१	चक्षुदर्शन	३।६	१२	१३	१०	६	असंख्यगुणा	२
४२	अचक्षुदर्शन	१४	१२	१५	१०	६	अनंत गुणा	४
४३	अवधिदर्शन	२	९	१५	७	६	सर्वथी थोडा	१
४४	केवलदर्शन	१	२	७	२	१	अनंत गुणा	३
४५	कृष्ण	१४	६	१५	१०	१	विशेषाधिक	६
४६	निल	१४	६	१५	१०	१	विशेषादिक	५
४७	कापोत	१४	६	१५	१०	१	अनंतगुणा	४
४८	तेजु	२	७	१५	१०	१	संख्यातगुणा	३
४९	पद्म	२	७	१५	१०	१	संख्यातगुणा	२
५०	शुक्ल	२	१३	१५	१२	१	सर्वथीथोडा	१
५१	वेदक	२	४	१५	७	६	असंख्यगुणा	४
५२	क्षायक	२	११	१५	९	६	अनंतगुणा	५
५३	उपशम	२	८	१३	७	६	संख्यातगुणा	२
५४	मिश्र	१	१	१०	६	६	संख्यातगुणा	३
५५	सास्वादन	७	१	१३	५	६	सर्वथीथोडा	१
५६	मिथ्यात	१४	१	१३	५	६	अनंतगुणा	६
५७	भव्य	१४	१४	१५	१२	६	अनंतगुणा	२
५८	अभव्य	१४	१	१३	५	६	सर्वथीथोडा	१
५९	संज्ञि	२	१४	१५	१२	६	सर्वथीथोडा	१
६०	असंज्ञि	१२	२	६	४	४	अनंतगुणा	२
६१	आहारी	१४	१३	१५	१५	६	असंख्यातगु.	२
६२	अणहारी	८	५	१	१०	६	सर्वथीथोडा	१

अथ षमशितीकनामा चोथो कर्म्मग्रन्थ लिष्यते ॥

नमस्कार करीने वीतराग प्रत्ये जिवना जेद १४ बासठ मार्गणा जेदे। गुणठाणा १४ उपयोग १२ योग १५ लेसा ६॥[साठ६

नमिअ जिणं जिय१मग्गण२। गुणठाणु ३ वउगध जोगध्ले

कर्मबन्ध हेतु मूलध उत्त २५७अब्पाबहुत जावमू लप् उत्तरप३। संख्यातु, असंख्यातु, अनन्तु; कांइक कहीशुं. ए जेदोनो विवरो आगल चालशे, माटे प्रथम गाथाए संक्षेप लख्योछे.

बंध२ प्पबहू० जावेए। संखिज्जाई१० किम वि वुत्तं॥१॥

हवे प्रथम जिवना चौद जेद कहे छेः-सूक्ष्मएकेन्द्रि १वादर एकेन्द्रि२ बेन्द्रि ३ तेन्द्रि ४ चोरिन्द्रि५ असंज्ञीपंचेंन्द्रि६संज्ञीपंचेंन्द्रि७

इह सुहुम बायरे गिंदि। बि ति चउ असन्नि सन्नि पंचिंदि

ए सात अपर्याप्ता; अने सात पर्याप्ता। अनुक्रमे ए चौद जिवनां स्थानक जाणवां॥

अपज्जत्ता पज्जत्ता। कमेण चउदस जियठाणा॥ २॥

हवे ते चौद जिव स्थानके गुणठाणा कियां छे? ते देखाडे छेः-बादरएकेन्द्रि अपर्याप्त; असंज्ञी पंचेन्द्रि अपर्याप्त; बेन्द्रि अपर्याप्त; तेन्द्रि अपर्याप्त; चोरिन्द्रि अपर्याप्त। पोतानी पर्याप्ति पुरो नहि, ते अपर्याप्त. उपरना पांच जेदमां गुणठाणा बे छे. पेहलां मिथ्यात्व अने सास्वादन ए बे पामिये. संज्ञी पंचेंद्रि अपर्याप्ताने आवते पदे कहेशे॥

बायर असन्नि विगले। अपज्जि पढम बिअ सन्नि अ पज्जते

अविरति सम्यक सहित त्रण गुणठाणा होय. मो.१ सा. २ अ. ४; हवे संज्ञी पर्याप्ताने आवते पदे सर्वे चउदे गुणठाणा जाणवां; बाकी जीव थानके पेहेलुं मिथ्यात्व गु. जाणवुं, (जमणी

दे कहे छे— बाजुनो नीचेनो यन्त्र तपासि लेवो.)

अजय जुअ सन्नि पज्जे। सबगुणा मिच्छ सेसेसु ॥३॥

॥ यन्त्र ॥

स्थान	नाम.	अपर्याप्त ने गु ठा.	पर्याप्तने गु. ठा.
२	सूक्ष्म	१	१
२	बादर	२	१
२	बेन्द्रि	२	१
२	तेन्द्रि	२	१
२	चोरिन्द्रि	२	१
२	असंज्ञि	२	१
२	संज्ञी	३	१४

हवे चौद जिवस्थानके जोग पंदर कहे छेः—सूक्ष्म अपर्याप्त १ बादर अपर्याप्त २ बेन्द्रि अपर्याप्त ३ तेंद्रि अपर्याप्त ४ चोरिंद्रि अपर्याप्त ५ असंज्ञी पंचेंद्रि अपर्याप्त ६ ए छ अपर्याप्त जिवस्थानके उदारिक मिश्र १ कारमण काय, ए बे जोग होय। मिश्र पदनो अर्थ प्रथम पदना अर्थनो छे. ७ सन्नि अपर्याप्तने जोग ३, ४. ॥

अपज्जत छक्कि कम्मुरल। मीसा जोगा अपज्ज सन्निसु॥

कार्मण, १ उदारिक मीश्र, वैक्रीय मीश्र, ३। ते उदारिककाययोग भेलतां चार योग पण होय मतांतरे ॥

ते स विउव्वि मीसएसु। तणु पज्जेसु उरल मन्ने ॥४॥

ए सूक्ष्म पर्याप्ताने उदारिक

जोग एक छे. ज्ञाखा सहित चार जिव स्थानके बेइंदिपर्याप्त १० तेन्द्रि पर्याप्त ११ चोरेन्द्रि पर्याप्त १२ असन्निपर्याप्त १३ ने योग बे. उदारिक १ असत्या अमृखा २ होय ॥

८सर्वयोगपंदरे सन्निपर्याप्ताने होय ।

सव्वे सन्नि पजते । उरलं सुहुमे सभासु तं चउसु ॥

बादर एकेन्द्रि पर्याप्ताने त्रण योग; उ १ वै २ वैक्रीमीश्र ३ वायुकाय आश्री ।

हवे चौद जिवस्थानके उपयोग बार फेलावे छे १ पर्याप्ता सन्नि ने बारे उपयोग होय ॥

बायरि स विउवि दुगं । पज सन्निसु बार उवउगा ॥५॥

चक्षु अचक्षु मति अज्ञान श्रुत अज्ञान ए चार उपयोग छे. बे दर्शन, बे अज्ञान, ए चार गया पदना अर्थमां गण्या छे. हवे दश जिवस्थानके उपयोग कहे छे:— सूक्ष्म एकेन्द्रि पर्याप्त ४, अपर्याप्ता ५ बादर एकेन्द्रि पर्याप्त ६ अपर्याप्ता ७ बेन्द्रि पर्याप्त ८ अपर्याप्त ए तेरेन्द्रि पर्याप्त १० अपर्याप्त ११ चोरिन्द्रि अपर्याप्ता १२ असंज्ञी पंचेन्द्रि अपर्याप्ता १३ ए दशपदे उपयोग; अचक्षु, मतिअज्ञान, श्रुत अज्ञान; ए त्रण्य होय॥

पर्याप्ता चोरिन्द्रिने२ असंज्ञीने ३।

पज्ज चउरिंदिअसन्निसु । दुदंस दुअन्नाण दससु चक्खुविणा

संज्ञी पंचेन्द्रि १४ अपर्याप्ताने आठ उपयोग ते कहे छेः—बार माथी चार नहि ते; मन पर्यव ज्ञान१ नहि ॥ चक्षु दर्शन नहि; २ केवलज्ञान ३ केवलदर्शन ४ ए नहि; माटे आठ कह्या ॥

सन्नि अपज्जे मण नाण । चखुकेवल दुग विहूणा ॥६॥

हवे चौद जिवस्थानके लेसा कहे छेः—संज्ञी पंचेन्द्रि पर्याप्त; अपर्याप्तने छ लेस्या । अपर्याप्ता बादर एकेन्द्रिने लेस्या कृष्न, नील, कापोत, तेजु ए चार, बाकी जिवस्थानक अगिआरे त्रणकृष्ण नीलकापोत॥

सन्नि दुगि छ लेस । अपज्ज बायरे पढम चउ ति सेसेसु

हवे मूलकर्म आठ; ते चौदजिव स्थानके बंध, उदय, उदिरणा, अने सत्ता कहे छेः—सात,आठ, आयु सहित बन्ध तथा उदिरणामां. सत्ता उदय ए बेमा आठज होय; संज्ञीपंचेन्द्रि पर्याप्ता विना तेर जिव थानके.

सत्त ठ बंधुदीरण । संतु दया अठ तेरससु ॥ ७ ॥

संज्ञीपंचेन्द्रिपर्याप्ताने वन्धक छेछेः-आठ आयु विना, सात मोहनी आयु विना छ बांधे.साता वेदनी एक बांधे । हवे संज्ञी पंचेन्द्रि पर्याप्ताने सत्ता, उदय स्थानक कहे छे—सात, आठ, चार, आठ, मोहनी विना सातनी ज्ञानावरणी दर्शना वर्णीमोहनी अंतराय विना चारनी सत्ता ॥

सत्त ठ छे ग बंधा । संतु दया सत्त अठ चत्तारि ॥

हवे उदिरणा कहे छेः–सात आ छ, पांच, बे, ते केम आठ आयु विना सातनी आयु वेदनी विना छनी आयुवेदनी मोहनी विना पांचनी तेमांथी ज्ञानावर्णी, द र्शनावर्णी, अंतराय विना बे नी उदिरणा जाणवी। उदिरणा संज्ञी पर्याप्तने कही॥

सत्त ठ छ पंच डुगं। उदीरणा संन्नि पज्जते ॥८॥

हवे मार्गणा मूल १४ उत्तर६२ तेनां नाम कहे छे; गति१ इंन्द्रि २ कायाः३। जोग४ वेद५ कषाय६ ज्ञान ७

गइ इंदि एय काए। जोए वेए कसाय नाणेसु॥

भव्य ११ सम्यक्त १२ संज्ञी१३ आहारक १४ ए मूल चौद; उ संजम८ दर्शन९ लेस्या १०। त्तर बासठ थया॥

संजम दंसण लेसा१० । भव सम्मे सन्नि आहारे ॥९॥

हवे मार्गणा उत्तर बासठनां ना म कहे छेः--चार गतिनां नाम; देवगति, मनुष्यगति. तिर्यंचग ति, नर्कगति; ४। हवे इंन्द्रि पांचनानाम-एकेन्द्रि बेन्द्रि, तेरन्द्रि,चोरिन्द्रि,पंचेन्द्रि पछी छकाय कहेशे.॥

सुरनर तिरि नरय गई।इग विअ तिअ चउ पणिं दिछकाया

पृथ्वीकाय, अपकाय, तेउकाय, वाउकाय, वनस्पति काय,। त्रसकाय; ए छकाय. हवे त्रण जोगनां नामः--मनयोग,वचन योग, अने काययोग. ३॥

भूजल जलणा निल वणा। तसायमणा वयणा तणुजोगा

इवे त्रण वेदनाम--पुरुष, स्त्री। अने नपुंसक३ । चार कषाय नाम-क्रोध, मान, माया, लोभ ॥

वेय नरिठि नपुंसा । कसाय कोह मय माय लोभत्ति॥

इवे आठ ज्ञानना नाम--मति ज्ञान, श्रुतज्ञान, अवधिज्ञान, मनपर्यवज्ञान केवलज्ञान । विभंगज्ञान, मतिअज्ञान, श्रुत अज्ञान,८ ए ज्ञान ते साकारउ पयोग ॥

मइसुअऽवहिमणा केवल।विभंग मइसुअ अन्नाणसागारा

सात संजम गणावे छेः--सामायक, छेदोपस्थान, परिहार विशुद्धि । सूक्ष्म संपराय, यथाख्यात, देसविरति अने अविरति,ए सात॥

सामाइअ छेय परिहार। सुहुम अहखायदेसजय अजया

चार दर्शननां नामः--चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन, अवधिदर्शन । केवलदर्शन, ए चार अनाकार॥

चखु अचरकू ओही ।केवल दंसण अणागारा ॥१९॥

छ लेस्यानां नामः-कृष्णलेस्या। नीललेस्या, कापोत लेश्या । तेजोलेस्या,पद्मलेस्या, शुक्लले स्या,१६भव्यबेभेद;भव्य-अभव्य

किण्हा नीला काऊ । तेऊ पम्हाय सुक्क भविअरा ॥

छ समकित नाम--वेदक वा षयोपसम, समकित क्षायक, उपशम, मिथ्यात्त । मिश्र, सास्वादन ए छ; इवे संज्ञीनामः--संज्ञी,१ असंज्ञी; २

वेअग षइ गु वसम मिछ । मीससासाण सन्नि अरे१३

इवे बासठ मार्गणाए चौद जिव स्थानक फेलावे छेः—संज्ञी

पंचेंन्द्रिपर्याप्त, अपर्याप्ता, एबे, १३ मार्गणाए होय ते कहे छेः--देवगति, नर्कगति, विभंग

आहारिनामः--आहारि, अणा हारि; ।

ज्ञान, मतिज्ञान, श्रुतज्ञान, अवधिज्ञान, अवधिदर्शन; ७ ॥

आहारे अर जेआ । सुरनिरय विभंग मइ सु उहि दुगे

उपशम समकित, क्षायक समकित, क्षयोपसमकित, पद्मलेस्या ११ ।

शुक्ललेस्या, संज्ञी; ए तेर मार्गणाए सनिपर्याप्त, अपर्याप्त, एबे जिव स्थानक ॥

सम्मत तिगे पम्हा । सुक्का सन्नीसु सन्नि दुगं ॥१४॥

मनुष्य गति मार्गणाए जिवस्थानक त्रण छे. संज्ञी पंचेन्द्रि पर्याप्त अपर्याप्त, असंज्ञी अपर्याप्ता ३ चौद स्थानके उपजे ते. अपर्याप्त मरे माटे नरनें विषे.

तेजो लेस्यानी मार्गणाए जिव स्थानक-संज्ञी पंचेन्द्रि पर्याप्त, अपर्याप्त, बादर एकेन्द्रि अपर्याप्ता ए त्रण छे देवता चवीने तेजु लेस्याथी एकेन्द्रि थाय छे; माटे गवेष्युं छे. ॥

तमसन्नि अपज्ज जुअं । नरे सबायर अपज्ज तेउए ॥

चार गया पदनो संबन्ध छे असंज्ञी मार्गणाए बार जिव स्थानक जाणवां. संज्ञो पर्याप्त, अपर्याप्त, ए बे विना बेन्द्रिनी मार्गणाए बेन्द्रि पर्याप्त, अपर्याप्त, ए बे. तेरन्द्रिनी मार्गणाए तेना बे भेद, चोरिंद्रिनी मार्गणाए तेना बे एम जाणवां ॥

पृथ्वी, अप, तेज, वायु, वनस्पतिकाय, एकेन्द्रि; एछमार्गणाए सूक्ष्म पर्याप्त, अपर्याप्त, बादर पर्याप्त, अपर्याप्त, ए चारजिव स्थानक छे. हवे-- ।

थावर एगिंदि पढमा । चउ बार असन्निउ दुविगले १४

त्रसकायनी मार्गणाए जिव स्थानक दस छेलां ते; बेरंडि, तेरंडि चोरंडि, असंज्ञी, संज्ञी, पर्याप्त, अपर्याप्त अविरति मार्गणादिक १० मार्गणाए कहे छेः—अविरति मार्गणा, । आहारिमा० तिर्यंचमा०काय योगमा०क्रोध,मान,मायालोज,मतिअज्ञान,श्रुतअज्ञान,१०

दस चरम तसे अजया । हारग तिरि तणु कसायदुअन्नाणे

कृष्णलेस्या, निललेस्या, कापोतलेस्या,जव्य, अजव्य,१५। अचक्षु दर्शन, नपुंसक, मिथ्यात्व; ए अराढ मार्गणाए सर्व चौद जिव स्थानक होय. ॥

पढम तिलेसा जविअर । अचक्खु नपुं मिछि सव्वेवि १६

अगिआर मार्गणाए जिव स्थानक एक संज्ञी पर्याप्त छे. मार्गणा नाम केवलज्ञान,केवल दर्शन. २ । सामायक चरित्र ३ छेदोप स्थापन,४ परिहार विशुद्धि,५ सूक्ष्म संपराय,६ यथाख्यात,७ मनपर्यव८ देसविरति,९ मनयोग१० मिश्रद्दष्टी११ ए अगिआरमां तेएक जीव स्थानक ॥

पज्ज सन्नि केवलदुग । संजम मणनाण देसमण मिसे॥

वचन योग मार्गणाए बेरन्द्रि,तेरंद्रि, चोरन्डि, असंज्ञि, संज्ञी, ए पांच पर्याप्ता थाय. पांच जेद पण गवेख्या छे । चक्षुदर्शन मार्गणाए जीवस्थानक ३ अथवा ६ होय तेनां नामः-चोरिन्द्रि, असंज्ञी, संज्ञी, पंचेन्डि, ए चक्षु ए पर्याप्ता तथा तेहीज अपर्याप्ता गणतां ६ जेद पण गवेख्या छे ॥

पण चरम पज्ज वयणे । तिअ ठवा पज्जियर चक्खुमि १७

हवे स्त्रीवेद, पुरुषवेद, पंचेन्द्रि, ए त्रण मार्गणाए छेला चारजीवस्थानक छे.संज्ञीपर्याप्त,अपर्याप्त असंज्ञीपर्याप्त,अपर्याप्त ए चारअसंज्ञीमां स्त्रीपुरुषवेद नथी पण बहु श्रुत गम्य ।

हवे अणाहारिनो मार्गणाए जीवस्थानक संज्ञीपर्याप्त, अपर्याप्त, सूक्ष्म अपर्याप्त, बेरन्द्रि अपर्याप्त, तेरन्द्रि अपर्याप्त, चोरन्द्रि अपर्याप्त, असंज्ञी अपर्याप्त, अने बादर अपर्याप्त, एआठ होय ॥

थी नर पणिंदि चरमा। चउ अणाहारे दुसन्नि छअपज्जा

हवे सास्वादन गुणठाणानी मार्गणाए सात जीव स्थानक, ते आठ उपर कह्यां तेमांथी सूक्ष्म अपर्याप्त काढतां बाकी सात होय ।

सास्वादनेए बासठमार्गणाचौद जीवस्थानके कहीरह्या;हवे मार्गणाबासठेचउदे गुणठाणां कहे छेः—

ते सुहम अपज्ज विणा। सासणि इत्तो गुणे वुच्छं ॥१८॥

पेहेलां पांच गुणठाणां त्रियंच गतिनी मार्गणाए छे. पेलां चार गुणठाणां देवनर्कगतिनी मार्गणाए छे ।

हवे पांच मार्गणाए चौदे गुणठाणां छे. ते पांचनां नाम—मनुष्यगति, संज्ञी, पंचेन्द्रि, भव्य, त्रस, ए पांचमां सर्वे गुणठाणां छे ॥

पण तिरि चउ सुर निरया नरसन्नि पणिंदि भवतसिसव्वे

सात मार्गणाए गुणठाणां कहे छेः-एकेन्द्रि, बेरन्द्रि, तेरन्द्रि, चोरिन्द्रि पृथ्वीकाय, अपकाय, वनस्पतिकाय७ ।

ए सातमां मिथ्यात, सास्वादन, ए बे गुणठाणां छे. हवे गति त्रस; तेउकाय, वायुकाय,अभव्य ए त्रण मार्गणाए एकमिथ्यात्व गुणठाणु छे ॥

इग विगल नूदगवणे। इउ एगं गइ तस अन्नवे १ए

अविरति मार्गणाए मिथ्यात्वादिक चार गुणठाणां छे. मति अज्ञान, श्रुत अज्ञान, विभंगज्ञान ए त्रण मार्गणाए मिथ्यात्व, सास्वादन, ए बे अथवा केटलाक त्रण गुणठाणां कहे छे. मिश्र सहित ॥

हवेछ मार्गणाए नवगुणठाणां होय; ते पुरुषवेद, स्त्रीवेद, नपुंसकवेद, क्रोध, मान, माया ए छमां मिथ्यात्वथी नवमा अनिवृत्ति सुधी होय. ने लोभनी मार्गणाए दश गुणठाणां छे।

वेअतिकसायनव दसलोने। चउअजइ दुति अन्नाण तिगे

पेलां हवे यथाख्यात चारित्रनी मार्गणाए छेलां चार गुणठाणां होय ॥

चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन, ए बे मार्गणाए बार गुणठाणा।

बारस अचक्खु चक्खुसु। पढमा अहखाइ चरम चउ२०

सामायक छेदोपस्थान ए बे चारित्रनी मार्गणाए छठु, सातमु, आठमु, नवमु, ए चार गुणठाणां छे. परिहार विशुद्धि चारित्रनी मार्गणाए छठु, सातमु; ए बे गुणठाणां होय ॥

मनपर्यव ज्ञाननी मार्गणाए छठु, सातमु, आठमु, नवमु, दशमु, अगिआरमु, बारमु, एसात गुणठाणां।

मण नाणि सग जयाई। समइअ छेअ चउ दुन्नि परिहारे

मतिज्ञान, श्रुतज्ञान, अवधिज्ञान, अवधि दर्शन, ए चार मार्गणाए चोथेथी बारमे सुधी नव गुणठाणा छे ॥

केवलज्ञान, केवलदर्शन, ए बे मार्गणाए तेरमु, चौदमु, ए बे छेलां गुणठाणां छे.

केवल डुगि दोचरमा। जयाइ नव मइ सुउहि डुगे॥२१

उपशम समकितनी मार्गणाए चोथाथी अगियारमा सुधी आठ गुणठाणा छे. वेदक क्षयोपसम समकितनी मार्गणाए चोथाथी सातमा सुधी चार गुणठाणा छे।

खायक समकितनी मार्गणाए चोथाथी अजोगी सुधी अगियार गुणठाणां छे. मिथ्यात्व मारगणाए मिथ्यात गुणठाणुं एक; सास्वादन मार्गणाए बीजुं गुणठाणुं; मिश्रनी मार्गणाए त्रीजुं गुणठाणुं; देसविरतिनी मार्गणाए पांचमुं गुणठाणुं एक छे ॥

अड उवसमि चउ वेयगि। खइए इकार मिछ तिगिदेसे

सूक्ष्म संपराय चारित्रनी मार्गणाए दसमु एक गुणठाणुं छे ह. बे तेर गुणठाणा छे ते आवता पदमा कहेशे।

मनयोग, वचनयोग, काययोग, आहारी, शुक्ललेस्या, ए पांच मार्गणाए मिथ्यातथी ते सजोगी सुधी तेर गुणठाणा छे ॥

सुहुमे अ सठाणं तेर। जोग आहार सुक्काए ॥२१॥

कृष्ण, निल, कापोत, ए त्रण लेस्यानी मार्गणाए मिथ्यातथी प्रमत्त सुधी गुणठाणा छ छे. तेजो पद्म, ए बे लेस्यानी मार्गणाए पेहेलाथी सातमा सुधी सात गुणठाणा छे ॥

असंज्ञीनी मार्गणाए पेहेलांबे गुणठाणां।

असन्निसु पढम दुगं। पढम तिलेसासु छच्च दुसुसत्त ॥

हवे अणाहारिनी मार्गणाए मिथ्यात,१ सास्वादन,२ सजोगी३ अजोगी चोथुं अवीरति ए पांच गुणठाणा।

अणहारी मार्गणाए छे समुदघातादिक आश्री जाणवां ए मार्गणाए गुणठाणा समाप्त ॥

पढमं तिम डुग अजया । अणाहारे मग्गणासु गुणा ॥२३॥

मन, वचन साथे ते चार पद जोमतां आठ थाय ते सतमन, असतमन, मिश्रमन, व्यवहार मन, सतवचन, असतवचन, मिश्रवचन, व्यवहार वचन, ए आठ; वैक्रीय काययोग, आहारक काययोग, ॥

हवे पंदर योगनां नाम कहेछेः- सत. असत, मिश्र, असत्या अमृखा ।

सच्चे अरमीस असच्च मोस । मणवय विउवि आहारा

उदारिक काययोग, एत्रएयने मिश्र शब्द जोमतां त्रण वधे; ते उदारिकमिश्र, वैक्रीयमिश्र, आहारक मिश्र, कार्मण काययोग ए पंदर जोग, हवे ते जोग बासठ मार्गणाए फेलावे छे. अणहारीनी मार्गणाए कार्मण काययोग छे.

उरलं मीसा कम्मण । इय जोगा कम्म अणाहारे ॥२४॥

हवे २६ मार्गणाए पंदर जोग होय. ते मार्गणा अनुक्रमे कहेछेः- मनुष्यगति, पंचेन्द्रि, त्रसकाय, काययोग ४ । अचक्षु दर्शन, पुरुषवेद, नपुंसक वेद, क्रोध, मान, माया, लोभ, खायक समकित, क्षयोपशम समकित. १३ ॥

नर गइ पणिंदि तस तणु। अचक्खुनर नपुकसाय सम्मडुगे

संज्ञी, कृष्ण, निल, कापोत, तेजु, पद्म, शुक्ल, ए छ लेस्या; आहारी २१ । भव्य, मतिज्ञान, श्रुतज्ञान, अवधिज्ञान, अवधिदर्शन ए छविस मार्गणाए सर्व जोग होय ॥

सन्नि छ लेसा हारग । भव मइसु उहि डुगि सवे ॥२५॥

मति, श्रुत, विभंग, ए त्रण अ

तिर्यंचगति, स्त्रीवेद, अविरति मा। गेणा, सास्वादन समकित; ४ । ज्ञान, उपशम समकित, अज्ञ व्य, मिथ्यात्वने विषे ॥

तिरि इत्थि अजयसासण। अन्नाण उवसम अभव्व मिच्छेसु

हवे जे मार्गणाए तेर जोग छे ते कहे छे:- देव गति, नर्क गति, बे मार्गणा ए अगिआर; एटली मार्गणा ए तेर जोग, आहारक, आहारक मिश्र एबेविना। जोग उदारिक, उदारिक मिश्र, आहारक, आहारक मिश्र; ए चार विना ॥

तेरा हार दुगूणा । ते उरल दुगूणा सुरनिर ए ॥१६॥

पृथ्वी, अप, तेउ, वनस्पति; ए। चार कायनी मार्गणाए कार्म्मण, उदारिक, उदारिक मिश्र,। ए त्रण जोग छे। एकेन्द्रि, वायुकाय, ए बे मार्गणा ए कार्मण, उदारिक, उदारिक मिश्र, वैक्रीय, वैक्रीय मिश्र; ए पांच ॥

कम्मु रल दुगं थावरि। ते सविउव्वि दुग पंच इग पवणे॥

असंज्ञी मार्गणाए उदारिक दुग, वैक्रीय दुग कार्मण, असत्यामृखा, ए छ जोग; पहेला। पांचमां छेलुं वचन जोगतां । बेरंन्द्रि. तेरेन्द्रि, चौरिन्द्रि, ए त्रणं मार्गणाए उदारिक दुग, कार्मण, असत्या मृखा; ए चार जोग छे विगलमां ॥

छ असन्नि चरमवयजुय। ते विउव्वि दुगूण चउ विगलेसु

हवे जे मार्गणाए तेर जोग छे, ते कहे छेः-कार्मण, उदारिक मिश्र, ए बे विना मन जोग। वचन जोग, सामायक, छेदोपस्थापन, चक्षुदर्शन, मनपर्यवज्ञान, ए छ मार्गणाए उपर कह्या ते तेर जोग छे ॥

कम्मुरल मिस विणु मण। वयसमइअ छेअ चक्खु मण नाणे

हवे केवल ज्ञान, केवल दर्शन। नी मार्गणा ए जोग कहे छे—उ। अंतिम मन, वचन, सत असत्या मृषा; ए सात योग केवलज्ञान,

दारिक डुग । कार्मण प्रथम । केवल दर्शने डे ॥

उरल दुग कम्म पढमं। तिम मण वय केवल दुगंमि॥२८

परिहार विसुद्धि मार्गणाए सत वचन१ असत वचन२मी श्र वचन ३ व्यवहार ४ मन सत, १ असत, ४ मिश्र, ३ व्यवहार ४ उदारिक; ए नव योग डे।

सूक्ष्म संपराय चारित्रनी मार्गणाए पण मनना, वचनना, ४ उदारिक काय;१ ए नव योग डे. मिश्र समकितनी मार्गणाए मनना, वचनना, उदारिक वैक्रीय ए दश योग डे. ॥

मण वय उरला परिहार।सुहुम नव तेउ मिसि सविउवा

देसविरति चारित्र मार्गणाए मनना, वचनना, उदारिक, वैक्रीय, वैक्रीय मिश्र; ए अगिआर जोग डे ।

यथाख्यात चारित्रनी मार्गणाए मन, वचन, उदारिक, उदारिक मिश्र, कारमण; ए अगियार जोग ए रीते बासठ मार्गणाए कह्या ॥

देसे स विउवि दुगा । स कम्मु रल मीस अहखाए॥२९

हवे बार उपयोग नाम त्रण अज्ञान मति, श्रूत, विज्नंग; पांचज्ञान- मति, श्रुत, अवधि, मनपर्यव, केवल, चार दर्शन ज्नेद. चक्षु, अचक्षु अवधि, केवल, ए बार जीवनुं लक्षण उपयोगता॥

तिअनाण नाणपण चउ।दंसणबार जिअलखणु वउगा

हवे बासठ मार्गणाए ते उपयोग कहे डेः-मनपर्यव, केवलज्ञान, केवल दर्शन, ए त्रण विना।

देवगति, नर्कगति, तिर्यंचगति, अविरति, ए चार मार्गणाए नव उपयोग डे. उपर कह्या ते तजी बाकीए रह्या ते डे ॥

विणु मण नाण दुकेवल।नवसुर तिरि नरय अजएसु३०

हवे तेर मार्गणा ए उपयोग कहे छेः-त्रसकाय, मन, वचन, काययोग, स्त्री, पुरुष, नपुंसकवेद, शुक्ल लेस्या, ८ आहारी, मनुष्य गति, पंचेन्द्रि, संज्ञी, ज्नव्य; ए तेर मार्गणाए बार उपयोग छे।

तस जोग वेअ सुक्का ।हार नर पणिंदि सन्नि ज्नवि सवे॥

हवे अगिआर मार्गणाए उपयोग कहे छेः-चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन, कृष्ण, निल, कापोत, तेजो, पद्मलेस्या। क्रोध, मान, माया, लोज्न;११ ए मार्गणाए केवलज्ञान, केवल दर्शन विनादश उपयोगछे॥

नयणे यर पण लेसा । कसाय दस केवल दुगूणा॥३१॥

चौरिन्द्रि, असंज्ञी, एबेमार्गणाए उपयोग-मति अज्ञान, श्रुत अज्ञान। चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन, ए चार छे. एकेन्द्रि, बेरन्द्रि, तेरन्द्रि, पृथ्वी, अप, तेउ, वाउ, अने वनस्पति; ए आठ मार्गणाए उपयोग मतिअज्ञान, श्रुत अज्ञान अचक्षुदर्शन; एत्रण उपयोगछे॥

चउरिंदि असन्निदु अनाण ।दंसइग बिति थावर अचक्खू

हवे छ मार्गणाए पांच उपयोग छे.मतिअज्ञान, श्रुतअज्ञान, विज्नंगज्ञान, चक्षुदर्शन, अचक्षु दर्शन। छ मार्गणानां नामः-मतिअज्ञान, श्रुतअज्ञान, विज्नंगज्ञान, अज्नव्य मिथ्यात, सास्वादनमां उपर कह्या ते पांचे उपयोग छे॥

तिअनाण दंसण दुगं ।अनाण तिग अज्नव मिच्छ दुगे॥३१॥

केवलज्ञान, केवलदर्शन, एबे मार्गणाएकेवलज्ञान,केवलदर्श खायक समकित, यथाख्यातचारित्र, ए बे मार्गणामां त्रण अज्ञान विनां पांच ज्ञान, चार दर्श

न ए बे उपयोग छे । न; ए नव उपयोग छे ॥

केवलदुगे निअदुगं। नव तिअनाण विणु खइय अहखाए

चक्षु, अचक्षु, अवधि ए दर्शन त्रण्य; मतिश्रुत अवधि ए छ उ पयोगदेसविरतिनीमार्गणाएछे। मिश्र समकितनी मार्गणाए त्रण अज्ञान, मीश्र त्रण दर्शन; ए छ उपयोग छे.

दंसण नाणतिगं देसि । मीसि अन्नाण मीसंतं ॥ ३३ ॥

दस उपयोग अणाहारीए छे. हवे अगिआर मार्गणाए सात उपयोग छे; ते अनुक्रमे कहे छेः—

हवे अणाहारी मार्गणाए मन पर्यवज्ञान, चक्षुदर्शन; ए बे उपयोग विना । चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन. अवधि दर्शन, मति, श्रुत, अवधि मन पर्यव, ७ ए सात ॥

मणनाण चखु वज्जा । अण हारे तिन्नि दंस चउनाणा॥

हवे ते अगिआरनां नाम कहे छेः—चारज्ञान; मति, श्रुत, अव धि, मनपर्यव; चारसंजम–सा मायक, छेदोपस्थान, परिहा र विशुद्धि, सूक्ष्म संपराय, उ पसम समकित । क्षयोपशम समकित, अवधिद र्शन, एअगिआर मार्गणाए पूर्वे कह्या ते सात उपयोगजाणवा॥

चउनाण संजमो वसम । वे अगे उहि दंसे अ ॥३४॥

हवे बीजा आचार्यना मतान्तर त्रण योगमां; जीवस्थानक, गुण ठाणा, जोग, उपयोग, तेमां छे। द छे; ते कहे छे-एमनो अभिप्रा य केवल एक, एक जोग संबंधी। मन शब्द प्रथम लीधो छे. हवे वचन योगे जीव स्थानक आठ गुणठाणा बे, योगचार, उपयोग चार; अनुक्रमे नाम कहे छेः—

छे. अमे प्रथम समुदाये कह्युंछे, तेथी पाठान्तर छे. बाकीतो जिन मतमां न्नेदपफे नही-मनयोगे जीव स्थानक बेछे; संज्ञी पर्याप्त, अपर्याप्त; गुणठाणा तेर छे. अजोगी विना जोग तेरछे. काम्र्मण, उदारिक मिश्र ए बे विना तेर उपयोग बारछे. मन योगे नाम आवते पदे कहेशो।

बेरन्द्रि, तेरन्द्रि, चोरन्द्रि, असंज्ञी ए चार, पर्याप्त, अपर्याप्त ए आठ जीव स्थानक; मिथ्यात्व, सास्वादन; ए बे गुणठाणा छे. कार्मण काय, उदारिक, उदारिक मिश्र, सत्यामृखा ए चार योग छे उपयोग—मतिअज्ञान, श्रुत अज्ञान, चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन; ए चार उपयोग ॥

दोतेर तेर-बारस । मणे कम्मा अठ छु चउ चउवयणे॥

हवे काययोगे जीव स्थानक चार, गुणठाणा बे; योग पांच, उपयोग त्रण, तेनो विवरो अनुक्रमे कहे छेः—सूक्ष्म, बादर, पर्याप्त, अपर्याप्त, ए चार जीव स्थानक छे. मिथ्यात्व, सास्वादन,ए बे गुणठाणा छे. उदारिक उदारिक मिश्र, वैक्रिय वैक्रीय मिश्र कार्मणकाय, ए पांच योग छे. मतिअज्ञान, श्रुतअज्ञान, अचक्षु दर्शन, ए त्रण उपयोग छे, ए काय योगे ।

ए रीते प्रथम त्रणयोगे जीव स्थानक, गुणठाणा, योग,उपयोग; एटला न्नेद बीजा आचार्यनी अपेक्षा देखाम्या ॥

चउ छु पण तिन्नि काये । जिय गुण जोगो वउगन्ने२४

हवे बासठ मार्गणाए छ लेस्या कहे छेः—लेस्या उनी मार्गणाए जे लेस्यानी मार्गणा तेज लेस्या

छे. कृष्णमां कृष्ण, नीलमां नील, कापोतमां कापोत, तेजुमां तेजु, पद्ममां पद्म; अने शुक्ल मां शुक्ल ।

एकेन्द्रि, असंज्ञी, पृथ्वीकाय, अपकाय वनस्पतिकाय, ए पांच मार्गणाने विषे ॥

छसु लेसासु सठाणं । एगिंदि असन्नि नू दग वणेसु॥

पेहेली चार कृष्ण, नील, कापोत, तेजु; लेस्यान छे. उपरनी पांचे मार्गणाउमां पेहेली कृष्ण, नील, कापोत, ए त्रणये ते कहेछेः

नर्कगति, बेरन्द्रि, तेरिन्द्रि, चौरिन्द्रि, तेउकाय, वायुकाय, ए छमां पहेली त्रण लेस्या छे॥

पढमा चउरो तिन्निउ । नारय विगल ग्गि पवणेसु॥३६॥

यथाख्यात चारित्र, सूक्ष्म संपराय, केवलज्ञान, केवलदर्शन ।

एछुग, ए चार मार्गणाए शुक्ल लेस्या एक छे; बाकी एकतालिस मार्गणानां नाम–गति १ पंचेन्द्रि १ त्रस १ योग ३ वेद ३ कषाय ४ ज्ञान ७ संजम ५ दर्शन ३ भव्य २ समकित ६ संज्ञी १ आहार २ ए एकतालिसमां छ लेस्या छे. एवासठ मार्गणाए लेस्या कही ॥

अहखाय सुहुमि केवल । छुगि सुका छवि सेसठाणेसु ।

हवे अल्पाबहुत कहे छे–प्रथम गति चारनो सर्वथी थोमा मनुष्य संख्याता छे. उत्कृष्टा उगणत्रीस आंक सुधी, तेथी नार्की असंख्यात घणा छे. ते नार्कीथी

देवता असंख्यात घणा छे. देवताथी तिर्यंच सूक्ष्म सुधी अनंत घणा छे; ते आवता पदमां कहेशे—। थोम्हा बेने असंख्याता. एकने अनन्ता, उपर कह्या तेने जाणजो ॥

नर निरय देव तिरिआ। थोवा छ असंख णंत गुणा॥३७॥

हवे पांच इन्द्रिमार्गणाए अल्पाबहुत पंचेंन्द्रि, चोरन्द्रि, तेरन्द्रि, बेरन्द्रि, एकेन्द्रि । ए मार्गणाए थोम्हा घणा छे, ते आ पदमां अनुक्रमे कहे छे—थोम्हा, त्रणय, वीसेसा अधिका, एक अनन्तगुणा ॥

पण चउ ति छ एगिंदि। थोवा तिन्नि अहिया अणंतगुणा

हवे छ काय मार्गणाए थोम्हा घणा, कहे छेः--त्रसकाय थोम्हा; तेथी अग्निकाय, असंख्यातघणा। पृथ्वीकाय, अपकाय, वायुकाय, ए त्रण प्रत्येके वीसेसा अधिका वनस्पतिकाय अनन्ता ॥

तस थोव असंषग्गी भूजल निल अहिय वण णंता३८

हवे त्रण योगमार्गणानो अल्पाबहुत मनयोगी, वचनयोगी, काययोगी । थोम्हा असंख्यातगुणा, अनन्तगुणा ॥

मण वयण काय योगी। थोवा असंषगुणा अणंतगुणा

हवे त्रण वेदमार्गणानो अल्पाबहुत पुरुषवेदी थोम्हा, स्त्री संख्यातगुणी। संख्यात पद स्त्री पदने कह्युं छे अनंतगुणा नपुंसक छे ॥

पुरिसा थोवा इत्थी। संष गुणा णंत गुण कीवा॥३९॥

हवे कषाय मार्गणानो अल्पाबहुत मानमार्गणा, क्रोधमार्गणा. लोभमार्गणाए चार एकएकथी वीशेषा अधिका छे. हवे आठ ज्ञानमार्गणाए अल्पाबहुत कहे

मायामार्गणा । छे. मनपर्यवज्ञानी थोडा ॥

माणी कोही माई।लोभी अहिअ मणनाणिणो थोवा॥

अधिका अवधिज्ञानीथी मतिश्रु

अवधिज्ञानी असंख्यातगुणा; त आपसमां तुल्य छे. तेथी वि

मतिज्ञानी, श्रुतज्ञानी । भंगज्ञानी असंख्तागुणा ॥

उहि असंषा मइ सुअ। अहिअ समअसंष विभंगा ४०

तेथी मतिश्रुत अज्ञानो अनन्त

विभंगज्ञानीथी केवलज्ञाननी मा गुणा छे मांहोमाह्य तुल्य मति

र्गणाए अनन्तगुणासिद्धिसहिता श्रुतअज्ञानी

केवलिणो णंत गुणा।मइ सुअ अन्नाणि णंत गुणतुल्ला॥

हवे चारित्रनी मार्गणानो अल्पा

बहुत सूक्ष्म संपराय चारित्रिया

थोडा, तेथी परिहार विशुद्धि सं संख्यातपद कह्युं तेथी यथाख्या

ख्यातगुणा । त चारित्रिया संख्यातगुणा ॥

सुहुमा थोवा परिहार । संष अहषा य संष गुणा ॥४१॥

तेथी छेदोपस्थापनी संख्यात

गुणा तेथी सामायक चारित्र व । तेथी देसविरति असंख्याता छे;

न्त संख्यात गुणा । तेथी अविरति अनन्त गुणा छे॥

छेअ समईअ संषा।देस असंख गुणणंतगुण अजया॥

हवे चार दर्शननो अल्पा बहुत। अवधि दर्शनी थोडा; तेथी चक्षु

थोडा असंख्याता,अनंताअनंता। दर्शनी असंख्यात गुणा; तेथी

केवलदर्शनी अनन्ता; तेथी अच

क्षुदर्शनी अनंत गुणा छे ॥

थोव असंष दुणंता उहि नयण केवल अचक्खू ॥४२॥

हवे लेस्या नो अल्पा बहुत कहे छे--पण पश्चानुपूर्वि लेस्या लेजो।

शुक्ललेस्यावंत सर्वथी थोडा तेथी पद्मलेस्यावंत असंख्याता; तेथी तेजोलेस्यावंत असंख्याता तेथी कापोतलेस्यावंत अनन्ता; तेथी निललेस्यावंत अधिका; तेथी कृष्णलेस्यावंत अधिका ॥

पच्छाणु पुवि लेसा। थोवा दोऽसंख णंत दो अहिया॥

हवे भव्यनी मार्गणानो अल्पाबहुत। अभव्य थोडा भव्य अनन्त गुणा।

हवे समकित मार्गणानो अल्पा बहुत, सास्वादनसमकिती थोडा; तेथी उपशमसमकिति संख्यात गुणा ॥

अभवि अर थोवणंता। सासण थोवो वसम संखा४३॥

तेथी मिश्र समकिती संख्यात गुणा; वेदकसमकिती, वेदक क्षयोपशम, ए एकज छे।

असंख्यात गुणा तेथी क्षायक समकिती; तेथी मिथ्यासमकिती अनन्त गुणा छे ॥

मीसा संखा वेयग। असंख गुण खइअ मिच्छ अणंता॥

हवे संज्ञी मार्गणा कहे छे--संज्ञी थोडा, असंज्ञी अनन्त गुणा छे।

आहारीनी मार्गणा कहे छे-अणहारी थोडा, आहारी असंख्यात गुणा छे ॥

संन्नि-अर थोवणंता। अणहार थोवे अर असंपा४४॥

हवे चौद गुणठाणे जीवना चौ

बीजे सास्वादन गुणठाणे जीवना भेद सात छे. बादर, एकेन्द्रि, बेरन्द्रि, तेरन्द्रि, चौरिन्द्रि, अ

व जेद फलावे ले--मिथ्यात्व गु णगाणे जीवना जेद चौदे ले।

संज्ञी; ए पांच अपर्याप्त, संज्ञी पर्याप्त, अपर्याप्त, ए मलीने सात

सव्व जिअ गण मिछे। सगसासणि पण अपजसन्निडगं॥

बाकी गुणगणां अगियार; ते मिश्र, देस, प्रमत, अप्रमत्त, निवृत्ति, अनिवृत्ति, सूक्ष्म संपराय, उपशान्त, क्षीण मोह, सजोगी अजोगी ए अगि

समकित गुणगाणे जीवथानक। यारे जीव स्थानक संज्ञी पर्याप्त बे ले; संज्ञीपर्याप्त अपर्याप्त २। एक ले ५

सम्मे सन्नि ड विहो। सेसेसु सन्नि पजत्तो॥ ४५॥

हवे गुणगणे पंदर जोग कहे ले:-मिथ्यात, सा स्वादन अने समकित; ए त्रण गुणगणे जोग तेर होय।

आहारक डुगविना आठमे, नव मे, दशमे, अगियारमे तथा बारमे ए पांच गुणगणे जोग कहे ले:--

मिछ डुगि अजइ जोगा। हारडगूणा अपुव पणगे उ॥

मिश्र गुणगणे मनना, वचनना, उदारिक, वैक्रीय सहित दश जोग ले; तेज पूर्वना नवने वैक्रीय, वैक्रीय मीश्र ए बे सहित अगियार जोग पांचमे गुणगणे ले.॥

मनना चार, वचनना चार। अने उदारिक; ए नवयोग उपरनां पांच गुणगणे लें, वैक्रीय सहित ते कहे ले:--।

मण वय उरल सविउव्वि मीसि स विउवि डुगदेसे ४६॥

हवे उठे प्रमत्त गुणगणे आहारक, आहारक मीश्र, सहित तथा पूर्वना अगिआर सुद्धां तेर।

हवे अप्रमत्त गुणठाणे, वैक्रीयमीश्र, आहार

जोग छे. क मीश्र; विना अगिआर जोग छे

साहार डुग पमत्ते। ते विउव्वा हार मीस विणु इअरे ॥

हवे तेरमे गुणठाणे कहे छेः-;कार्मणकाय, उदारिक, उदारिक मीश्र, सत्यमन, असत्या मृषा, मनयोग, सत्य वचन योग, असत्या मृषा वचन योग, ए सात योग छे।

आद्यन्त मन वचन, ते गया पदमां कह्यां छे सजोगी तेरमे. हवे अजोगी गुणठाणे जोगातितछे॥

कम्मु रल डुगंता इम। मण वयण सजोगि न अजोगी४७ ॥

हवे गुणठाणे उपयोग बार कहे छेः—मिथ्यात्व, सास्वादन; एं बे गुणठाणे मति श्रुत, विभंग अज्ञान, चक्षु, अचक्षु, बे दर्शन; ए पांच उपयोग छे।

हवे अविरति अने देसविरति, ए बे गुणठाणे उपयोग—मति श्रुत,अवधिज्ञान, चक्षु, अचक्षु तथा अवधि दर्शन ए छ छे ॥

ति अनाण डुदंसा इम डुगे अजय देसि नाण दंस तिगं ॥

मीश्र गुणठाणे तेज छे उपयोग; पण जेने समकित सबल, तेने ज्ञान सबल जेने मिथ्यात सबल, तेने अज्ञान सबल; पण उपयोग छे. हवे छठा गुणठाणाथी बारमा सुधी सात उपयोग छे—मति, श्रुत, अवधि, मनपर्यव, चक्षु, अचक्षु, अवधि दर्शन एसात।

छठाथी बारमा सुधि "जयाइ" पदनो अर्थ हवे तेरमे तथा चौदमे; ए बे गुणठाणे केवलज्ञान तथा केवल दर्शन; ए बे उपयोग छे ॥

ते मीसि मीस समणा। जयाइ केवल डुगं तडुगे ४८॥

हवे सिद्धान्तने तथा कर्म ग्रन्थने जे फेर छे ते देखाडे छे–सिद्धान्तमांसास्वादने ज्ञानी कह्या छे, अहिंयां अज्ञानी कह्या छे।

वली वैक्रीय तथा आहारक करतां उदारिक मीश्र, सिद्धान्त कार कहे छे; पण ते अहिंयां गवेख्युं नथी. मूल वैक्रीय अपर्याप्ते थाय छे पण उत्तरवैक्रीये अहिंयां गवेख्युं नहि ॥

सासण भावे नाणं । विउव्वगा हारगे उरल मिस्सं ॥

वली सिद्धान्तमां एकेन्द्रिने सास्वादन गुणठाणु कह्युं नथी;ने अहिंयां तो कोइ जीव उपशम समकित वमतो एकेन्द्रिमां जाय तेने सास्वादन थाय ।

एटला बोल अहिंयां गवेख्या नथी. सिद्धान्ते कह्या छे तो पण अहिंयां पूर्वानु योग छे माटे॥

नेगिंदिसु सासाणो । नेहा हिगयं सुअ मयंपि ४९ ॥

हवे गुणठाणे छ लेस्या कहे छे– प्रथमथी छठा गुणठाणा सुधी सर्वे लेस्या छे. तेजु, पद्म, शुक्ल।

एक सातमामां त्रण उपर कही ते छे हवे आठमाथी तेरमा सुधी छए गुणठाणे शुक्ल एक लेस्या छे चउदमुं तो अलेसी छे ॥

छसु सव्वा तेउ तिगं । इगि छसु सुक्का अजोगि अल्लेसा॥

हवे बंधनां कारण चार कहे छे–मिथ्यात, अवृत्त ।

कसायजोग, अहिंया प्रमाद जोगमां गवेख्यो छे. ए चार मूल बन्ध हेतु छे ॥

बंधस्स मिछ अविरइ । कसाय जोगत्ति चउ हेऊ ५०॥

हवे प्रथम मिथ्यातना पांच भेद कहे छे; अभिग्रहिक--गुण अवगुण अजाणे तेज भलुं जाणे

अभिनिवेष-वितराग वचन,जाणीने विपरित प्ररुपे–संशयिक--जिनवचनमां संदेह धरे.

कयाग्रह--अनभिग्रहिक सर्वद। शंन धर्मतुल्य जाणे। अनाभोगिक--जे धर्मकरणीप्र मुख करे ते अव्यक्त पणे ॥

आभिगहियमणभिगहिया।भिनिवेसिअ संसइय मणाभोगा

ए पांच मिथ्यात कह्यां; | हवे अवृत्त बार कहे छेः-- मननो अण संवर फरसादि पांच इन्द्रिनो अण संवर, छकाय जीवना वधादिकनो अण संवर, ए बार अवृत्त ॥

पण मिछ बारअविरइ। मण करणानियमुछजिअ वहो५१

हवे कषायबंधस्थानकना उत्तर भेद कहे छे नवनो कषाय हासादिक छ, स्त्री वेदादि त्रण, मली नव अनन्तानुबंधी.क्रोध, मान, माया,लोभ, अप्रत्याख्यानि प्रत्याख्यानी संजलनाए सोल मले पचीस भेदे कषाय. हवे पंदर जोग-मन, वचन, काया। ना ए पंदर जोग। ए चारे मूलबन्ध हेतुना उत्तर भेद सत्तावन थया ॥

नव सोल कसाया पनर जोगा इअउतराउ सगवन्ना॥

हवे मूलबन्ध हेतु चार; तेने गुणगणां कहे छे-कीयां गुणठाणां केटलां, कीयां बन्ध स्थानके; ते कहे छे. एक मिथ्यात्व, चार गुणठाणां. सास्वादन, मीश्र, समकित, देसविरति; ए चार हवे पांच गुणठाणां--प्रमत्त, पेहेले चारे बंध हेतु छे. मिथ्यात, अवृत्त, कषाय, योग. बे, त्रण, चार, पांचमे गुणगणे मिथ्यातविना त्रण बंध हेतु छे. छ,

अप्रमत्त, अपूर्व, अनिवृत्ति, सू। क्ष्मसंपराय; ए पांच. त्रण गु। ठाणां--उपशान्त, क्षीण, सजो। गी केवली; ए त्रण ॥ सात, आठ, नव, दश, कषा य, योग, ए बे छे ११-१२-१३ एक जोग ए प्रतियो बंध छे चौदमे अबंध छे. ॥

इग चउ पण तिगुणेसु चउति दु इग पच्चउ बंधो॥५३॥

हवे एकसो विस प्रकृति, चार बन्धहेतुमां कइ; केटली प्रकृति केटला, किया बन्ध हेतुथी बंधाय ते कहे छेः-साता वेदनि चारे बन्ध हेतुथी बंधाय छे. सोल प्रकृति, मिथ्यात्व एक बन्ध हेतुथी बंधाय छे; तेनां नाम-नर्कत्रिक, जातिचार, स्थावर चोक, हुंडक, छेवठो, आताप, नपुंसक, मिथ्यात्व. ए सोल. हवे पांत्रीस प्रकृति मिथ्यात्व, अवृत्त, ए बे बंधहेतुथी बंधाय तेनां नाम-तिर्यंच त्रिक, थीणंधीत्रिक, दुर्भगत्रिक, अनन्तानुबन्धि चोक, मध्यसंघयण, मध्यसंस्थान, कुख गइ, निच गोत्र, उद्योत, स्त्रीवेद, वज्ररिषभनाराच, मनुष्यत्रिक, अप्रत्याख्यानिचोक, उदारिक, ए पांत्रीस छे ते हेतुथी बांधे ॥

चउ मिच्छ मिच्छ अविरइ पच्चईया साय सोलपण तिसा॥

आहारक शरीर, अंगोपांग जिन नाम विना बाकी पांसठ बंधाय तेनां नाम-प्रत्याख्यानि, ४ सोग, अरति, अस्थिर, बे अजस, अशाता, देवायु, नीडाडुग, देव डुग, पंचेन्द्रि, शुभविहायोगति, त्रसदस वैक्रीय, उपांग समचोरस, निर्माण, वर्णचोक, ४ अगरु लघु, ४ हास, रति, भय.

डुगंग, पुरुषवेद, संजलन चोक, ४ दर्शनावर्णी चोक, ४ ज्ञानावर्णी ५ अन्तराय, ५ उंचगोत्र, शरीर, १ ए पांसठ प्रकृति हवे मिथ्यातविना जिन नाम त्रण हेतु ए बंधाय. आहारक क

हवे जोगविना त्रण बन्ध हेतु। थी पांसठ प्रकृति बंधाय छे ते। कहे छे। | षायजोग, ए बे प्रति बंधाय. ए सर्वमली १२० ने बंध हेतु कह्यां ॥

जोग विणु ति पच्चइया। हारग जिण वज्ज से साउ ५३॥

हवे गुणठाणे उत्तर बन्ध हेतु सत्तावन मध्ये कये गुणठाणे केटलो बन्ध हेतु छे; अनुक्रमे पंचावन पचास, तेतालिस, छेतालिस, पेहेले, बीजे, त्रिजे, चोथे। | चालिस पद उपरना पदमां जोरूजो. उगणचालिस, छविस, चोविस, बाविस; पाचमे, छठे, सातमे, आठमे ॥

पण पन्न पन्न तियछहिय। चत्त गुण चत्त छ चउ डुगवीसा॥

सोल, दश, नव, नव, सात; नवमें, दशमे अगियारमे, बारमे। तेरमे, | हेतु ए रीते. चौदमे तो बन्ध हेतु एके नथी ॥

सोलस दस नव नव सत्त।हेउणो न अजोगंमि ५४ ॥

हवे उपर गुणठाणे उधे बन्ध स्थानक कह्यां; पण घटारूयानां नाम कहे छे- मिथ्यात गुणठाणे पंचावन कह्यां ते सत्तावनमांथी आहारक शरीर, मीश्र | ए बेउंणा पंचावन छे. हवे सास्वादने पचास हेतु कह्या. ते आहारक डुग, पांच मिथ्यात्व, ए सात विना ॥

पण पन्न मिच्छ हारग। डुगूण सासणि पन्न मिच्छ विणा॥

हवे मिश्र गुणठाणे तेतालिस छे; ते आहारक डुग, मिथ्यात पांच, उदारिक मीश्र वैक्रिय मीश्र कार्म्मण, अनंतानुबंधी चार; ए चौद विना ॥ तेतालिस मीश्रे बंध छे. हवे छेतालिस बंध हेतु कहे छे ॥

मिस्स डुग कम्म अण विणु। तिचत मीसे अहछचत्ताथथ

उदारिक मीश्र, वैक्रीय मीश्र, कार्मण, ए त्रण त्रेतालिसमां मेळवीए ते वारे चोथे गुणठाणे छेतालिस बंध हेतु छे। त्रसनी अविरति, कार्म्मण, उदारिक मीश्र, अप्रत्याख्यानि चोक चोथे छेतालिस हता, ते मांथी ए सात

सडु मिस्स कंम अजए।अविरइकंमुरल मीस बि कसाए

मूकी बाकी उगणचालिस बन्धहेतु छे, देसवृत्तिए। छविस बन्धहेतु, आहारक डुग सहित छठे प्रमत्ते छे; ते केम? ते आवता पदमां कहेशे ॥

मुत्तु गुण चत्त देसे। छवीस साहार दु प्रमत्ते ५६ ॥

हवे पांचमे उगणचालिस हती तेमांथी पन्नर काढतां बाकी चोविस रहे; तेमां आहारकडुग मेळतां छविस छे. पन्नरनां नाम—अव्रत अगिआर, अने प्रत्याख्यानिचोक मळी पन्नर थाय। वर्जवां उपरना छविसमांथी वैक्रिय मिश्र, आहारक मीश्र;ए बे रहित सातमां अप्रमत्ते ॥

अविरइ इगार तिकसाय। वज्ज अपमत्तिमीस डुग रहिया॥

चोविस होय हवे फरी आठमे अपूर्वे। बाविस; वैक्रीय, आहारक, ए बे विना ॥

चउ वीस अपुव्वे पुण । डुवीस अविउव्विआहारा ५७॥

हवे दसमा सूक्ष्म संपराय गुणठाणे उपरला सोलमांथी ठ काढतां दश बन्ध स्थानक छे स्त्री, पुरुष, नपुंसक, संजलन क्रोध, मान, माया ए ठ विना ॥

नहि ठ बन्ध हेतु हासादिक.। हास, रत, अरत, नय, शोक। डुगंछा, ६ नवमे गुणठाणे । सोल बन्ध हेतु छे ।

अठहास सोल्ल बायरि सुहुमे दस वेअसंजलणति विणा ॥

तेरमा सजोगी गुणठाणे पूर्वे कहेला सात, बंन्ध हेतु छे; जोग प्रति. सतमन, असत्या अमृषा मन, सत्य वचन, असत्या अमृषा वचन, उदारिक, उदारिक मीश्र, अने कार्म्मण ए सात छे ॥

बारमे क्षीणमोह, अगियारमे। उपशान्त मोहे संजलन लो। न विना नव बन्ध हेतु छे ।

खीणु वसंति अलोन्ना । सजोगि पुवुत्त सग जोगा ५८॥

हवे चौद गुणठाणे मूल कर्मनो बन्ध कहे छे. पेहेले, बीजे, चोथे, पांचमे, छठे, सातमे; ए ठ गुणठाणे आयु बांधतां आठनो बन्ध; आयु न बांधतां सातनो । बन्ध ।

त्रीजे, आठमे, नवमे, आयु बंध नथी सातनो बन्ध छे ॥

अपमत्तंता सत्त ठ । मीस अपुव्व बायारा सत्त ॥

दशमे मोहनी क्षयथये मोहनी। आयु विना छनो बन्ध छे. हवे। एकनो बन्ध छे ते कहे छे ।

उपरनां अगिआरमुं, बारमुं, तेरमुं; ए त्रणमां एक वेदनिनो बन्ध छे चौदमे अजोगिये अबन्ध छे

बंधहिं ठ सुहुमो एग । मुवरिमा बंधगा जोगी ५९ ॥

हवे चौद गुणठाणे कर्मनी उद
य, सत्ता, कहे छेः—मिथ्यातथी
दसमा सुधी दस गुणठाणे सत्ता, आठे होय. मोहनी विना बा
उदय। रमे सातनो उदय सत्ता छे॥

आसुहुमं संतुदए। अठवि मोह विणु सत्त षीणम्मि॥

तेरमे, चौदमे, चारनो उदय; चा
रनी सत्ता छे. वेदनि, आयु, ना
म, गोत्र, ए चार उपशान्त अ
गियारमे आठे छे। सत्तामां सातनो उदय छे,
उपशान्ते॥

चऊ चरिम दुगे अठठ। संते उवसंति सत्तु दए ६०॥

सात, आठनी छेली आवलिए
हवे चौदे गुणठाणे कर्मनी उदि आयु कर्मनीउदिरणां नथीमा
रणा कहे छेः—उदिरणा मिथ्या टे सात.मीश्र, त्रिजे गुणठाणे
त्व, सास्वादन, अविरति, देस सदा आठनी उदिरणा छे.मर्ण
विरति,प्रमत्त, ए पांच गुणठाणे। नथी माटे हवे वेदनि आयुविना

उयरंति पमत्तंता। सग ठ मीस ठ वेअ आउ विणा॥

छ कर्म, पांच कर्म, दशमे उदि
रे छे. वेदनि आयु विना छ. वेद
नि मोहनी आयु विना पांच अ
छनी उदिरणा सातमे, आठमे, गियारमे पांच कर्मनी उदिर
नवमे, ए त्रण गुणठाणे छे। णा छे॥

छग अपमत्ताइ तउ। छ पंच सुहुमो पणु वसंतो ६१॥

हवे बारमे क्षिणमोहे पांचनी त

था बे कर्मनी उदिरणा छे प्रथ म पांच उदिरे छे. पछी ज्ञानाव र्णी, दर्शनावर्णी, अंतराय; ए त्र ण कर्म क्षय थयेनाम, गोत्र, ए बे कर्म उदिरे छे; तेरमे पण नाम, गोत्र, ए बेनी उदिरणाछे

अजोगी चौदमे उदिरणा नथी गुणठाणे वर्तता जीव तेनाअ ल्पाबहुत कहे छेः-उपशान्त अ गियारमे वर्तता जीव थोडा उ त्कृष्टा ५४ छे माटे ॥

पण दो षीण डु जोगी। णुदीरगु अजोगि थोवउ वसंता॥

तेथी क्षिण मोह बारमे गुण ठाणे संख्यात गुणा जे माटे। क्षपक श्रेणिए चडता उत्कृष्टा १०८ होय माटे तेथी सूक्ष्म संपराय दशमाना।

अनिवृत्ति नवमाना आठमा अ पूर्वना ए त्रण आपसमां सर खा. बारमाथी अधिका ते केम चोपन उपशमना एकसो आठ, क्षपकना बन्नेना मली एकसो बासठ थाय माटे विशेषा अ धिका कह्या छे ॥

संष गुण षीणसुहुमा। निअट्टिअपुव्व सम अहिया॥

तेथी सजोगी केवली गुणठाणे वर्तता जीव संख्यात गुणा छे. उत्कृष्टा बे क्रोडथी नव क्रोड छे; माटे हवे तेथी सातमा अ प्रमत्त गुणठाणे वर्तता जीव सं ख्यात गुणा छे. उत्कृष्टा बे ह जार क्रोडथी नव हजार क्रोड छे, माटे तेथी इतर छठा प्रमत्ते संख्यात गुणा; अप्रमत्तथी प्र मत्ते संख्याता होय माटे।

संख्यात गुणा पद प्रथमे उपर ना पदमां गण्युं छे, तेथी देसवृ त्ति गुणठाणे असंख्यात गुणा जीव छे. तिर्यंच, गर्भज, पंचे न्द्रि पर्याप्ता उछ्या तेथी सास्वा दने वर्तता जीव असंख्यात गु णा पण होय; तेथी मिश्र गुण ठाणे असंख्याता सास्वादनथी काल अन्तर मुहूर्त ते मोटो छे ते माटे ॥

जोगि अपमत्त इअरे। संष गुणा देस सासणा मीसा॥

तेथी अविरति समकिती असं। ख्यात गुणा छे. चारे गतिमां। पामीए माटे तेथी अजोगी अनं। त गुणा छे. सिद्ध जगवान छे,। तेथी मिथ्याति अनन्त गुणाछे। उपर कह्या देस, सास्वादन. मी श्र, अविरति, अजोगी मिथ्या त्व; तेमां चारने असंख्यात पद अने बे पाछलाने अनंन्त पद जोमयुं छे ॥

अविरय अजोगि मिछा। असंख चउरो डुवेणंता ६३

हवे मूल पांच जाव कहे छे– उपशम, क्षायक, क्षयोपशम,। उदयिक जाव, ४। परिणामिक, ए पांच जाव. हवे तेना उत्तर जेद कहे छे-अनुक्रमे गणजो-बे, नव, अढार, एकविश

उवसम खय मीसो दय। परिणामा डु नवठारझग वीसा

त्रण्य ए उत्तर जेद त्रेपन स। न्निपाति ते जेमां बे, त्रणादि। जाव मले ते सन्नि पाति। उपशमना बे जेद–उपशम सम कित, उपशम चारित्र; ए प्रथम जाव जेद छे ॥

तिअ जेअ संनिवाइय। सम्मं चरणं पढम जावे ॥६४॥

हवे त्रीजा क्षायक जावना नव। जेद कहे छे–केवल ज्ञान, केव। ल दर्शन २। क्षायक समकित, दानादि पांच लब्धि दान, लाज, जोग, उप जोग, वीर्य, यथाख्यात चारि त्र, ए नव क्षायक जावना जेद छे ॥

बीए केवल जुगलं। सम्मं दाणाइ लद्धि पण थरणं ॥

हवे बीजा क्षयोपशम जावना जेद अढार-शेष उपयोग दश, चार ज्ञान-मति, श्रुत, अवधि। मनपर्यव, त्रणअज्ञान–मति,। श्रुत, विजंग, त्रण्य दर्शन-चक्षु। पांचलब्धि-दान, लाज, जोग, उपजोग, वीर्य, समकित, देस विरति, सर्व विरति; ए अराढ

अचक्षु, अवधि; । क्षयोपशम भावना भेद छे ॥

तइए सेसु वउगा । पण लद्धी सम्म विरइ डुगं ॥३५॥

असंजम वा अविरति लेस्या; क. नी. का. ते. प. शु. क्रोध, मान, माया, लोभ, देवगति, नरगति, तिर्यंचगति, नर्कगति, स्त्री, नपुंसक, पुरुष, २० अने ॥

हवे उदयिक भावना एकविस भेद कहे छे; अज्ञान, असिद्ध संसारी ।

अन्नाण मसिद्धत्ता । संजम लेसा कसाय गइ वेआ ॥

मिथ्यात्व; ए एकविस उदयिक ना भेद. ए चोथाना अर्थ; हवे परिणामिक भावना त्रण भेद कहे छे-भव्य ।

अभव्य, जीवत्व; ए त्रण परिणामिकना भेद ॥

मिछे तुरिए भवा । भवत्त जीअत्त परिणामे ॥६६॥

परिणामिक भावे जीवपणु, भव्यपणु उदयिक भावे गति, लेस्या, वेद कषाय, ए त्रिक जोगी एक भांगो; ते चारे गतिए गणतां चारे भांगा थाय छे. हवे चतुः संयोगी गणे त्यारे क्षायक भाव सहित चार गतिये चार भांगा ॥

हवे सन्निपातिक भावना भांगा कहे छे:-चार भांगा चारे गतिए ते कहे छे; त्रण भाव मिश्रित मिश्र भावे, इन्द्रिय, ज्ञान, अज्ञान दर्शन, लब्धि; चारे गतिए।

चउ चउगईसु मीसग । परिणामुदएहिं चउ सु षइएहिं॥

अथवा उपशम सहित गणिये तो पण चारे गतिये चार भांगा थाय छे. ए मूल भांगा त्रण; एम चार; तेरमा चौदमाना के

उत्तर ञांगा बार थया उपशम। वलीने ञाव त्रण होय, बे नहि.
ञावे, सम्यक्त्व मिश्र ञावे, इ। घातीकर्म अञाव छे माटे परि
न्द्रिय ज्ञान दर्शन लब्धि उदयि। णामिक ञावे जीवत्व उदयिक०
क ञावे गति लेस्या वेद कषा। गति लेस्या असिद्ध क्षायक० ज्ञा
य, प्रणामिक ञावे, जीवत्व,। नादि ए त्रण ञाव छे. मूल ञां
ञव्यत्व, ए चतुः संयोगी होय। गा चार, उत्तरञांगा तेर थया॥

उवसम जुएहिंवा चउ केवल परिणामु दय पइए ॥७७॥

हवे पंच संजोगी ञांगो एक क
हे छे–कोइक मनुष्य उपशम
श्रेणिए छे, क्षायक समकित छे,
तेने उपशम चारित्र छे. तेने पं
चसंजोगी ञांगो लागे छे–क्षाय
क, उपशम, क्षयोपशम, उदयि
क अने परिणामिक, ए पांच ॥

हवे सिद्ध ञगवन्तने क्षायक।
ञाव, परिणामिक ञाव, ए।
बे ञाव छे. मूल ञांगा पां।
च, उत्तर ञांगा चौद।

खय परिणामे सिद्धा। नराण पण जोगु वसम सेढीए

सन्नि पातिकना भांगा छविस
छे, तेमां भागा छ वसता कह्या। बाकी भांगा विश, असंभव
ए सन्निपाति भावना मूल भां। छे. कोइ जीवमां लाभे नहि
गा छे, उत्तर पंदर कह्या। तेणे असंभवी छे ॥

इअ पन्नर सन्निवाइअ। ञेया वीसं असंञविणो ६८॥

हवे ते भाव कोया कर्मयोगे हो
य ते कहे छे–उपशम भाव ए। चार घाति कर्ममां छे, बाकी
क मोहनी कर्ममां छे.बाकी क। नां कर्ममां नहि. बाकी त्रण
र्ममां नहि. हवे क्षयोपशम भा। उदयिक, परिणामिक, क्षाय
वे कर्म कहे छे। क आठे कर्ममां छे ॥

मोहोवसमो मीसो । चउ घाइसु अठ कम्मसु असेसा॥

हवे छए द्रव्यमां भाव कहे छे.

परिणामिक भाव धर्मास्तिकादि छ एमां छे । पुद्गल खंधमां उदयिक भाव पण होय ॥

धम्माइ पारिणामिअ । भावे षंधा उदयएवि हुए ॥

हवे चौद गुणठाणे भाव कहे छेः—समकित, देसविरति, प्रमत्त, अप्रत्त; ए चार गुणठाणे जेने क्षयोपशमिक, समकित होय ते। ने मिश्र भावे ज्ञानदर्शन विरति—उदयिक भावे गत्यादिके, परिणामिक भावे जीवत्त्व, भव्यत्व, ए त्रण संयोगी होय. हवे चार संजोगी भाव कहे छेः— जे क्षायक समकिति जीव, ते चारे गुणठाणे छे. तेने चार भाव छे. क्षायक भावे, समकित मिश्र भावे, ज्ञानादिक उदयिक भावे, गत्यादिक परिणामि भावे, जीवत्व ए चार. हवे जे जीव उपशम समकिती छे; तेने उपशम भाव, उदयिक; परिणामिक, क्षयोपशमिक, ए चार ।

हवे उपशम श्रेणिए बे संबंधी भाव कहे छेः—त्यां गुणठाणां त्रण-नवमुं, दसमुं, अगियारमुं ए त्रण छे. उपशम श्रेणिए, उपशम समकिते, चार भावछे उदयिक, गति, परिणामिकजीवत्व, क्षयोपशमिक इन्द्रिय, उपशमिक समकित चारित्र; हवे क्षायक समकिति उपशम श्रेणि ए पांच भाव छे. क्षायक भावे समकित, उपशम भावे चारित्र उदयिक भावेगति, परिणामिक भावे जीवत्व. अने क्षयोपशम भावे इन्द्रि, एमचार-पांच भाव छे ॥

सम्माइ चउसु तिग चउ । भावाचउ पणु वसामगु वसंते

बारमे क्षीण मोह, आठमे अपूर्वकरण, ए बे गुणठाणे चार। हवे तेरमे, चौदमे गुणठाणे त्रण भाव छे--उदयिक, परिणामि

भाव छे-क्षायक, परिणामिक, उदयिक, क्षयोपशमिक; ए चार छे. हवे पेहेलां मिथ्यात, सास्वादन, मिश्र ए त्रण गुणठाणे भाव त्रण छे–परिणामिक, उदयीक, क्षयोपशमिक ।

क, क्षायक. हवे चोथा गुणठाणाथी अगियारमा सुधी पांच भाव पण छे; पण उपर कह्या ते भाव एक जीव संबंधी कह्या छे बहु जीव संबंधी बहु भाव जाणवा ॥

चउ षीणा पुव्व तिन्नि । सेस गुणठाणगे ग जिए ७० ॥

हवे संख्यातादिकनो विचार कहे छे; प्रथम संख्यातु ते एक भेद असंख्यातु तेना त्रण भेद छे ।

परित्त, असंख्यातु जुतअसंख्यातु(असंख्यात,असंख्यातु)ए पोताना पद सहित त्रण बोल जोडतां असंख्याता त्रण भेद थाय

संषिज्जे ग मसंषं । परित्त जुत्त निअपय जुयंतिविहं ॥

एम अनन्ताना पण त्रण भेद छे. (परित्त, अनंतु) जुत्त, अनंतु अनन्त, अनंतु ।

एम संख्यात, असंख्यात, अनन्त, त्रणना मली सात भेद थया; ए सातने जघन्य, मध्यम, उत्कृष्ट, त्रणे पदे जोडतां सात तरी एकविश भेद थया ॥

एव मणंतंपि तिहा । जहन्न मज्झ कसा सव्वे ॥ ७१ ॥

हवे ते भेदना अर्थ देखाडे छे– जघन्य संख्यातु बेना आंकने कहे छे ।

हवे मध्यम संख्यातु त्रणथीमांडी ज्यां सुधी उत्कृष्टु न थाय त्यां सुधी मध्यम ॥

लहु संषिज्जं दु च्चिअ । अउपर मज्झिमंतु जा गुरुअं ॥

हवे उत्कृष्ट संख्यातु कहे छे– जंबुद्विप प्रमाणे– ।

चार प्याला तेनी प्ररुपणादिक ए रीते; ते आगल कहे छे ॥

जंबूद्दीव पमाणय । चउपल्ल परूवणाइ इमं ॥ ७२ ॥

हवे ते चार प्यालानां नाम क
हे छे--अनवस्थित, सीलाग।

प्रतिसिलाग, महासिलाक, ए
चार नाम ॥

पल्लाण वठिय सिलाग। पडिसिलाग महासिलागक्खा॥

वेदिका सहित ते प्यालाने जग
ति; ते जगति आठ योजन ऊं
ची नीचे बार योजन, मध्ये
आठ योजन, ऊपर चार योज

हवे ते प्यालानुं प्रमाण कहे छे-
पेहेलानुं प्रमाण लाख योजन
लांबो-पहोलो; एक हजार यो
जन ऊंडो।

न, पहोलो ते ऊपर पांचसे
धनुष लांबी--पहोली; बे गाउ
ऊंची वेदिका छे. ते प्यालामां
शोखर सुधी शरशव भरीए॥

जोयण सहसो गाढा। सवेइ अंता स सिह भरिआ७३

तेवो अनवस्थित प्यालो ते मा
न सहित कोइ देव ऊपाडी द्वी
प--समुद्र प्रत्येके एक, एक।

सरशव नाखतां ते सघला
सरशव खाली थाय. पहेलो॥

तो दीवु दहीसु इक्कि क सरिसवं खिविय निठिए पढमे।

जे द्वीप वा समुद्रप्रथम प्यालो
खाली थयो ते द्वीप वा समुद्र
प्रमाणे प्यालो कल्पिए।

ते फरी सरशवे भरीए; ते पूर्व
नी पेठे द्वीप समुद्र प्रत्येके सर
शव नाखतां ज्यां खाली थाय॥

पढमं वतदंत चिअ। पुण भरिए तंमितह पीणे ७४॥

ते द्वीप वा समुद्रे बीजीवार खा
ली थाय; ते द्वीप--समुद्र प्रमा
णे प्यालो कल्पे, तेमां फेर श
रसव भरे. हवे पेहेलो प्यालो
ज्यां खाली थाय त्यां सीलाग

नामना बीजा प्यालामां एक दाणो नाखीए।

एम एक, एक, सरशव बीजा प्यालामां नाखतां ॥

षिप्पइ सलाग पल्ले गु। सरिसवो इअ सलागखवणेणं ॥

जे जे द्वीप-समुद्रे पेहेलो प्यालो खाली थाय; ते, ते क्षेत्र तुल्य प्यालो कल्पी ते भरवो. ने बीजामां एक, एक दाणो नाखतां बीजो भराय ते वारे, हवे बीजो प्यालो भरेलो उपाडीने तेमांथी एक, एक दाणो द्वीप-समुद्रे नाखतां ते बीजो प्यालो खाली थाय तेवारे त्रिजा पडी सलाक प्यालामां एक, एक सरशव नाखिये, एम पूर्वनी पेठे त्रिजो प्यालो भराय त्यारे ते उपाडीए. ते खाली थये एक दाणो महा सीलाग चोथो प्यालो तेमां प्रक्षेप करतां ते भराय।

पूर्वनी पेठे ते उधरीने तेनी रीती नीचे मुजबः-पेहेला प्यालाथी बीजो भरवो. ते नाखता बीजो जे समुद्रे वा द्वीपे खाली थाय,त्यारे त्रिजामां दाणो एक नाखे. फेर पेहेलाथी बीजो भरे. वली बीजो उपाडे. ते नाखतां खाली थाय त्यारे एकदाणो त्रीजामां नांखे, ते पछी फेरपेहेलाथी बीजो भरते उपाडने खाली थाय त्यारे त्रीजो दाणो त्रीजामां नाखे एन्याये त्रीजो भरे ते त्रीजो भराय त्यारे तेउपाडो ज्यां खाली थाय, ते वारे चोथामांएक दाणोनाखे. पछी फरीवली बीजोभरे, बीजाथी त्रीजो पूर्वना न्याये भरे ने त्रीजाथी पूर्वना न्याये चोथो भरे

पुनो बीउ अ तउ। पुव्वं पिव तंमि उद्धरिए ॥ ७५ ॥

एम त्रीण कहेतां सलाक प्यालो खाली थाय।

एम पेहेलाथी बीजो भरीए ॥

खीणे सलाग तइए। एवं पढमेहिं बीयअं भरसु ॥

ते त्रिजाथी चोथो; यावत् प्रग

वली ते बीजाथी त्रिजो । ट च्यारे प्याला पूर्ण थया ॥

तेहिश्र तइ श्रं तेहिश्र। तुरिश्रं जाकिर फुम्ना चउरो ७६

हवे जे त्रणे प्याले प्रथमे जेस रशव द्वीप—समुद्र नाख्या; ते सरशव जद्धरिये । अने जे च्यार प्याला जराइ रह्या छे ते सरशवनी संख्या एकठी करीए ॥

पढम ति पल्लुघरिश्रा । दीवु दही पल्ल चउ सरिसवाय॥

ए सघला सरशवना समूहनो ढगलो थाय । ते ढगलामांथी एक सरशव काढी पाछल रहेला सरशवना ढगलाने उत्कृष्टु संख्यातु कहेवुं ॥

सव्वोवि एस रासी । रूवूणो परम संपिज्जं ॥ ७७ ॥

प्रथमे ढगलामांथी जे सरशवनो एक दाणो काढ्यो हतो; ते पाछो ढगलामां नाखीए तो ते परित जघन्य असंख्यातु थाय । हवे जे परित असंख्यातानी (राशी लघुने) राशि अभ्यासे करी गुणाकार करे ॥

रूव जुश्रंतु परित्ता । संपं लहुश्रस्स रासि अभ्भासे ॥

ए जुत्ता असंख्यातु लघु थयुं । ए असंख्यातानुं मान, एक आवलि कालमां जेटला समय छे तेटला सरशव जुत्ता लघु असंख्यातामां छे ॥

जुत्ता संखिज्जं लहु । आवलिश्रा समय परिमाणं॥७८॥

बि कहेतां बीजुं, मूल भेदनी अपेक्षाए जुक्त असंख्यातु, तेनो राशि अभ्यास करतां, सगासंख कहेतां सातमुं असंख्यातु असंख्यातुं थाय. ति कहेतां मूलनी अपेक्षाए त्रीजुं, जघन असंख्यातु असंख्यातु तेनो राशि अभ्यास करतां पढम कहेतां पेहेलुं जघन प्रत्येक अनंतु थाय; ने मूल भेदनी अपेक्षाए चोथुं प्र

त्येक अनंतु तेनो राशि अभ्यास करतां नव अनंता मांहलुं चोथुं जघन्य युक्त अनंतु थाय. ने मूलनी अपेक्षाए पांचमुं मध्यमयुक्त अनंतु छे, तेनो राशि अभ्यास करतां सत्तणंता कहेतां सातमुं जघन्य अनंता अनंतु होय. रुजुआ कहेतां एक रूपे जुक्त करीये तो मध्यम थाय; एक रूप उणुं करिये तो गुरुपच्छा कहेतां पाछलुं उत्कृष्ट थाय ॥

[1]बि ति चउ पंचम गुणणे। कमा सगा संख पढम चउसत्ता णंताते रूव जुया । मध्या रूवूण गुरु पच्छा ॥ ७९ ॥

ए वात पूर्वे कही ते अनुयोगद्वारमां कह्या प्रमाणे में कही, पण बीजा कोइ आचार्य कहे छे के–चोथे जघन्य जुक्ता असंख्यातु तेने एकवार वर्ग करीए ते वारे सातमुं जे जघन्य असंख्याता असंख्यातु होय, ए जघन्य असंख्याता असंख्यातु तेमां एक नाखीए ते वारे मध्यम थाय ॥

इअ सुत्तुत्तं अन्ने वग्गि । अमि क्कसि चउत्थय मसंखं ॥ होइ असंखा संखं । लहु रूव जुयंतु तं मध्यं ॥ ८० ॥

जे जघन्य असंख्याता असंख्यातु छे तेमांथी एक उणुं करीए ते वारे उत्कृष्ट युक्त असंख्यातु थाय।

तेने त्रणवार वर्ग करीए तेमां सरसवे दश असंख्या बोल प्रक्षेप करीए; ते दश बोल कहे छे ॥

रूवूण माइमं गुरु । तिव ग्गिउ तह्निमे दस खेवे ॥

तेमां वली धर्मास्ती १ अधर्मास्ती काय १ तथा एक जीवना

[1] उपर जे संख्यातु असंख्यातु तथा अनंतु तेनो संक्षेपे अर्थ लख्यो छे, विशेष अर्थनी इच्छा होय तेमणे मोटा बालावबोध तथा टीका जोइ लेवी एवी अमारी विनंति छे

तेमां लोकाकाशना प्रदेस । प्रदेश ४ प्रक्षेप करीए ॥

लोगागास पएसा । धम्मा धम्मेग जिय देसा ॥८१॥

तेमां वली स्थिति बन्धना अध्य वसाय५ । तेमां वली रसनां स्थानक ६ योगना सूक्ष्म भेद ७ जे एकना बे न थाय तेवा ॥

ठिइ बंध ऊ वसाया । अणुभागा जोग छेय पलिभागा

उत्सर्पिणि, अवसर्पिणीना समय ८ । तथा तेमां प्रत्येक जीवना शरीर ए वनस्पतिना, निगोदियानां शरीर १० ए दश असंख्यातां भेलीए ॥

दुन्हय समाण समया । पत्तेअ निगोअ ए खिवसु ॥८२॥

तेने वली त्रण वार वर्ग करीए । पेहेलुं परित्त अनन्तु ऊघन्य थयुं; ते, ऊघन परित अनंतानो रासी ॥

पुण तंमिति वग्गिअए । परित्त णंत लहु तसरासीणं ॥

अभ्यास करीए ते वारे चोथुं ऊघन्यजुक्ता अनन्तु थाय । ते अनन्ते अभव्य जिवनुं प्रमाण छे ॥

अभ्भासे लहु जुत्ता । णंतं अभव्व जिय माणं ८३ ॥

ते जुक्ता जघन्य अनन्ताने वर्ग करीए तो । अनन्ता अनन्तु ऊघन्य सातमु थाय. तेनो वली त्रणवार ॥

तव्वग्गे पुण जायइ । णंता णंत लहु तंच तिरकु त्तो ॥

वर्ग करतां पण अनन्तु न होय । ते वारे आगला बोल छ प्रक्षेप करीए ते हवे कहे छे ॥

वगासु तहवि न तं होइ । णंत खेवे खिवसु छ इमे ८४॥

सिद्ध निगोद सूक्ष्म बादर सर्व जीव । वनस्पति कायना जीव, त्रण कालना समय, सर्व पुद्गल परमाणु ॥

सिद्धा निगोअ्अ जीवा । वण स्सई काल पुग्गला चेव ॥

तेने त्रण वार वर्ग करीए तेमां

सर्व अलोकना आकाश प्रदेश, केवलज्ञान, केवल दर्शनना पर्या

ए छ बोल भेलतां जेरासी थाय। य भेलवीए ॥

सव्वमलोग नहं पुण । तिवग्गि उ केवल दुगंमि ८५ ॥

उत्कृष्टु नवमु अनन्तु थाय छे पण

सर्व जगतमां वस्तु आठमे अन

ए सर्वे भेगा कर्ये थके जे आंक न्ते छे, नवमा अनन्ता प्रमाणे व

थयो ते उत्कृष्ट अनन्ता अनन्तु। स्तु नथी ॥

षित्ते णंताणंतं । हवइ जिठंतु ववहरइ मऊं ॥

ए सूक्ष्म अर्थ विचारनामा चो लख्यो-जोरुयो श्री पुज्य देवे

थो कर्म ग्रन्थ समाप्त थयो। न्द्र सूरिजी महाराज जीए ॥

इअ सुहुमत्थ वियारो । लिहिउ देविंद सूरीहिं ८६॥

॥ इति षरू शीतिक नामा चतुर्थःकर्मग्रन्थः समाप्तः ॥

ए प्रकारे चोथो कर्मग्रन्थसमाप्त.

॥ अथ पाचमो कर्मग्रन्थ लिष्यते ॥

नमस्कार करी जिन प्रत्ये बन्धादि द्वार ठविस अनुक्रमे कहे छेः—जे प्रथम ग्रन्थादिकमां कर्म प्रकृतियो कही छे, तेना भेद ध्रुव बन्धादिक कहे छे. प्रथम ध्रुवबन्धी, अध्रुवबन्धी, २ ध्रुवउदयी, अध्रुवोदयी, ध्रुव सत्ता, अध्रुवसत्ता, घाती, अघाति. पुन्य पाप, परावृतमान, अपरावृत मान, १२ ॥

नमिअ जिणं धुववंधो१दय२संता३घाइ४पुन्न५परिअत्ता६

कही बन्धविधि. प्रकृति, स्थिति. रस, प्रदेस, प्रकृतिबन्ध स्वामी, स्थितिबन्ध स्वामी, रसबन्ध स्वामी, प्रदेसबन्ध स्वामी, अशब्दथी, उपशम श्रेणी, अनेक्षपक श्रेणी; ए छविस. ए छ अने तेना इतर; ए बार भेद थया. चार विपाक—क्षेत्र जीव, भव अने पुद्गल।

सेअर१२ चउह विवागा । वुछं बंध विह सामीअ १ ॥

हवे प्रथम ध्रुवबन्धनी सुरुता लीस वर्णवे छे—वर्णादिचार४ ते जस, कार्म्मण, ६। अगुरुलघु, निर्माण, उपघात, भय, जुगुप्सा; ११ ॥

वन्न चउ तेअ कम्मा । गुरुलहु निमिणो वधाय भयकुछा

मिथ्यात्व, १२कसाय सोलं, ज्ञानावर्णी पांच, दर्शना वर्णी नव। अन्तराय पांच; ए ध्रुवबन्धी सुडतालीश थइ ॥

मिछ कसाया वरणा । विग्धं धुववंधि सगचत्ता २॥

हवे बीजुं अध्रुवबन्धी द्वार कहे। जाति एकेन्द्रियादिक पांच, गति देवतादिक चार, सुभ विहायोग

छे—उदारिक, वैक्रीय, आहारक ति, असुभ विहा यो गति, चारे शरीर त्रणनां उपांगछ, आकृति गतिनी अनुपूर्वि चार, तीर्थंकर कहेतां संस्थान छ, संघयण छ। नाम, श्वासोश्वास; ३५ ॥

तणु वंगा गिइ संघयण जाइगइखगइ पुव्वि जिणुसासं॥

त्रसनो दशको, स्थावरनो दश को, उंचगोत्र, नीचगोत्र, साता उद्योत, आताप, पराघात; ३७। वेदनी, असाता वेदनी; ६१ ॥

उजो आयव परघा। तसवीसा गोअ वेअणियं ३॥

चार गतिनां आयुखां चार; ए हास, रति, अरति, शोक स्त्री सर्वमलीतहो तेर प्रकृति अध्रुव वेद, पुरुषवेद नपुंसक वेद ६०। बन्धी होय ॥

हासाइ जुअल दुग वेय। आउ तेवत्तरी अधुवबंधा॥

हवे भांगा चार थाय छे, ते कहे छेः—अनादि अनन्त, अनादिसन्त सादि अनन्त, सादिसन्त, ए चार ॥

भंगा अणाइ साई। अणंत संतु त्तरा चउरो ४ ॥

हवे ते चार भांगाना स्वामीक हे छे—पहेलो तथा बीजो; ए बे भांगा ध्रुव उदयी प्रकृतिमां होय। ध्रुवबन्धी प्रकृतिमां त्रण भां गा छे. चारमांथी त्रिजो वर्जि ये बाकी त्रण रह्या ॥

पढम बिआ धुवउदइसु। धुवबंधिसु तइअ वज्ज भंगतिअं॥

मिथ्यात्वमां त्रण भांगा--प्रथम अभव्य, बीजो भव्य, अने चो थो भांगोश्रेणीथी पडतां होय; ए त्रण थया। अध्रुवबन्धी, अध्रुव उदयी, एवे भेदमां सादि सन्तनामे चोथो भांगो होय।

मिच्छंमि तिन्निभंगा। दुहावि अधुवा तुरिअ भंगा ५॥

हवे त्रीजुं द्वार ध्रुवउदयी प्रकृति; तेनां सत्ताविस नामनी संख्या कहे छेः--निर्माण, स्थिर, अस्थिर, अगुरु लघु, ए चार। शुभ, अशुभ, तेजस्, कार्म्मण चारवर्णादि मली बार ॥

निमिण थिर अथिर अगुरुअ। सुह असुहं तेअ कम्मचउ [वन्ना

ज्ञानावर्णी पांच, अन्तराय पांच, दर्शनावर्णी चक्षु, अचक्षु, अवधि, केवलावर्णी। अने मिथ्यात्व ए सत्ताविस ध्रुव उदयी होय ॥

नाणंतराय दंसण। मिच्छं धुव ऊदय सगवीसा ६ ॥

हवे अध्रुवोदयी प्रकृति पंचाणुं ते कहे छेः--स्थिर, अस्थिर, शुभ, अशुभ, ए चार प्रकृति ध्रुवोदयमां गणी छे माटे अध्रुवबन्धी त्रोतेरमांथी काढीए एटले अगणोतेर अध्रुवबन्धी रही. ते अध्रुव उदयमां गणी। मिथ्यात्व विना मोहिनीनी अढार प्रकृति ध्रुवबन्धी ते अहिंयां अध्रुवोदयमां गणीए ७७.॥

थिर सुभि अर विणु अधुवबंधी मिच्छ विणुमोह धुवबंधी॥

नीद्रा पांच, उपघात, मिश्रए९४ अने समकित मोहनीए पंचाणुं अध्रुवोदयी जाणवी ॥

निद्दोवघाय मीसं। सम्मं पण नवइ अधुवुदया ७॥

हवे ध्रुव सत्तानुं द्वार कहे छे; त्रसदश, स्थावर दश, ए बे मली विश; वर्ण पांच, गन्ध बे, रस पांच, फर्स आठ, ए वर्णादि वि ए ध्रुव सत्ता सुडतालिस छे तथा ध्रुवबन्धी प्रकृति सुडतालिस छे तेमांथी वर्णचोक, तथा तेजस् अने कार्मण एछ

श; सात तेजस् कार्म्मण तेनां नाम-तेजस् शरीर तेजस संघातन, तेजस् १ बन्धन, कार्म्मण शरीर; कार्म्मणसंघातन, कार्म्मण १ बन्धन अने तेजस कार्म्मण बन्धन; ए तेजस सप्तक ।

जतां ध्रुवबन्धी एकतालिस प्रकृति रही तेनां नाम-सोळकसाय, नय, जुगुप्सा मिथ्यात्व, पांच ज्ञानावर्णी नव दर्शनावर्णी पांच अंतराय, निर्माण, उपघात अगुरुलघु ४१ बे मलीने अठासी वेद ३

तस वन्न वीस सगतेअ कम्म। धुव बंधिसेस वेअ तिगं ॥

हास, रति, अरति, शोकः ए चार; ए बेउने युगलनी संज्ञा छे. हवे सात उदारिक ते कहेछे-उदारिक शरीर, अंगोपांग वन्धन, संघातन, उदारिक तेजस बन्धन उदारिक, कार्म्मण बन्धन, उदारिक तेजस कार्म्मण बन्धन; श्वासोश्वास उद्योत, आताप पराघात; एचारने श्वासचोक संज्ञा॥

संस्थान छ, संघयण छ, जाति पांच; ए सत्तरने आकृति त्रिक नी संज्ञा छे. वेदनी बे; अने ।

आगिइ तिग वेअणिअं। दुजुअल सगउरल सासचऊ ॥

शुभ विहायो गति, अशुभ विहायो गति, तिर्यंच गति, अनुपूर्वि, नीचगोत्र; ए सर्वेमली १३० ध्रुवसत्ता कही ।

हवे अध्रुवसत्ताप्रकृति कहे छेः-समकित मोहनी, मीश्र मोहनी, मनुष्यगति, अनुपूर्वि; ४

खगई तिरिदुगनीअंधुवसत्ता। सम्म मीस मणुअ दुगं॥

वैक्रीय अगियार तेनां नाम--वैक्रीय शरीर, अंगोपांग, वन्धन, संघातन, वैक्रीय तेजस वन्धन,

आहारक सप्तक तेनां नाम-आ

वैक्रीय कार्म्मर्ण बन्धन, वैक्रीय तेजस कार्म्मण बन्धन, देवगति, देवानुपूर्वि नर्कगति, नर्कानुपूर्वि, ए अगियार, जिननाम, देवआयु, मनुष्य आयु, त्रीर्यंच आयु, नर्कायु; मली विश।

हारक शरीर, अंगोपांग, बन्धन संघातन, आहारक तेजस बन्धन, आहारक कार्म्मण बन्धन; आहारक तेजस कार्म्मण बन्धन, ए सप्तउंच गोत्र मली अट्ठाविस अध्रुव सत्ता कही ॥

विउ विक्कार जिणा ऊ। हारसगु च्चा अधुव सत्ता ए॥

हवे त्रण गाथाए गुणठाणाने विषे ध्रुवसत्ता, अध्रुवसत्ता, प्रकृति कहे छे प्रथमे, बीजे, त्रिजे, गुणठाणे मिथ्यातमोहनीय।

नीमा होय. चोथे, पांचमे छठे, सातमे, आठमे, नवमे, दशमे, अगियारमे ए आठ गुणठाणे मिथ्यात मोहनीनी भजनाए सत्ता होय ॥

पढम तिगुणेसु मीछं। निअमा अजयाइ अठगे भजं॥

सास्वादन गुणठाणे निश्चे सम्यक्त मोहनी सत्ताए होय।

मिथ्यात्वथी उपशान्त मोह अगियारमा गुणठाणा सुधी बीजा विना दस गुणठाणे सम्यक्त मोहनीनी सत्ता भजनाए होय ॥

सासाणे खलु सम्मं। संतं मिछाइ दसगेवा १० ॥

सास्वादन, मीश्र ए बे गुणठाणे निश्चे।

मीश्र मोहनी होय; ने मिथ्यात्वादि नव गुणठाणे यावत् अगियारमा सुधी मीश्र मोहनी भजनाए होय ॥

सासण मीसेसु धुवं। मीसं मिछाइ नवसु भयणाए॥

बाकी नव गुणठाणे मीश्रथी

पेहले बीजे गुणठाणे अनन्तानु बन्धिय निश्चे होय । यावत् उपशम मोहनी सुधी अनन्तानुबन्धीय भजनाएहोय

आइ दुगे अण नियमा । भइआ मीसाइ नवगंमि ११॥

आहारक सप्तक विकल्पे । सर्व चौदे गुणठाणे होय. बीजा त्रिजा गुणठाणा विना बार गुणठाणे तीर्थंकर नामनी सत्ता होय ॥

आहार सत्तगंवा । सव्व गुणे बि ति गुणे विणा तित्थ॥

जिननाम. आहारक सप्तक: ए बे ने उदय कहीए एबे सत्ता छतां मिथ्यात्व न आवे, अने आवेतो । मिथ्यात्वे आव्या जीव तीर्थंकर नामवन्त अन्तर मुहूर्तज रहे॥

नोभय संते मिच्छो । अंत मुहुतं भवे तित्थे १२॥

हवे सर्व घाति प्रकृति कहे छे—

केवल ज्ञानावर्णी केवल दर्शनावर्णी । पांच नीद्रा, पेहेलो, बीजी, त्रिजी, चोकडीना बार कषाय॥

केवल जुअला वरणा पण निद्दा बारसाइ म कसाया॥

हवे देश घाती प्रकृति कहे छे— मति, श्रुत, अवधि, मनपर्यव ए चार ज्ञानावर्णी. चक्षु, अचक्षु, अवधिए त्रण दर्शनावर्णी ॥

मिथ्यात्व ए विश प्रकृति सर्व घाती.

मिच्छंति सव्वघाई । चउनाण तिदंसणा वरणा १३ ॥

पांच अन्तरायनी ए पचीस प्रकृति देशघाती कहि. हवे पंचो

संजलन चोक, नवनो कषाय। तेर प्रकृति अघाति कहे छे ॥

संजलण नोकसाया। विग्धं इअ देसघाइअ अघाई ॥

प्रत्येक प्रकृति आठ तनुअष्टकते पांच शरीर, त्रण अंगोपांग, संस्थानछ, संघयण छ, जातिपांच, गतिचार, सुभविहायोगति, अशुभविहायोगति चारगतिनी अनुपूर्वि चार, चार गतिनांआयुचार त्रस तथा स्थावर ए बे दसका, उंच, निच, बे गोत्र; साता, असाता, बे वेदनि; वर्णचोक, ए सर्वमली पंचोतेर अघाति ।

पत्तेअ तणु ठाइ। तस वीसा गोअ डुग वन्ना १४ ॥

हवे पुन्य प्रकृति बेतालिसनुं द्वार कहे छेः—देवत्रिक, मनुष्यत्रिकगति. अनुपूर्वि आयु मली ए छ उंचगोत्र सातावेदनि । त्रसनो दसको, शरीर पांच; उपांग त्रण वज्ररीषभ, नाराच, संघयण, सम चोरस संस्थान॥

सुर नर तिगु च्च साया। तसदस तणु वंग वइर चउरंसं॥

पराघात, उश्वास, आताप, उद्योत अगुरुलघु, तीर्थंकर निर्माण, ए सप्तक कहुं; तिरीनुंआयु। शुभवर्णादि चोक, पंचेंद्रि, शुभविहायो गति ॥

परघा सग तिरिआउ वन्नचउ पणिंदि सुभखगई १५ ॥

हवे पापप्रकृति ब्यासी, ते कहे छेः—प्रथम संस्थान टाली पांच संस्थान, अशुभविहायो गति, प्रथम संघयण टाली पांच संघयण ॥

ए बेतालिस पुन्य प्रकृति कही।

बायाल पुन्न पगई। अ पढम संठाण खगइ संघयणा॥

तिर्यंचगति. अनुपूर्वि, असाता वेदनी, निचगोत्र, । उपघात, एकेन्द्रि, बेरन्द्रि, तेरन्द्रि, चोरिन्द्री नर्कत्रिक गति, आयु, अनुपूर्वि ॥

तिरिदुग असायनीअं । वधाय इग विगल नरय तिगं १६॥

स्थावरनो दसको; अशुभ वर्ण चोक । बाकी प्रकृति घाति पीस्तालिस सहित गणतां ब्यासि थइ ॥

थावर दस वन्न चउक । घाइ पणयाल सहि अवासीई ॥

ए पाप प्रकृति; वर्ण चोक वे गमे कह्या छे ते । वर्णादिक लेवा. शुभ, अशुभ॥

पाव पयडिति दोसुवि । वन्नाइ गहा सुहा असुहा ॥१७॥

हवे अपरावर्त्तमान प्रकृति द्वार कहे छेः—नाम कर्मनी ध्रुव बन्ध प्रकृति नव छे ते-वर्ण,४तेजस ५ कार्मण६ अगुरुलघु७ निर्माण८ उपघात ए । दर्शनावर्ण, ४ ज्ञानावर्ण, ५ अन्तराय, ५ पराघात ॥

नाम धुवबंधि नवगं । दंसण पणनाण विग्ध परघायं ॥

भय, जुगुप्सा, मिथ्यात्व, श्वासोश्वास । जिन नाम; ए ओगणत्रिश अपरावर्त्तमान प्रकृति जाणवी ॥

भय कुछ मिछ सासं । जिण गुणतीसा अपरिअत्ता १८

हवे परावर्त्तमान पकृति कहे छेः--तणु आठ, कहेतां ३३ प्रकृति गणावे छे उदारिक बे, वैक्रीय बे, आहार द्विक, संघयण छ, संस्थान छे, गति चार,

જાતિ પાંચ, વિહાયો ગતિ બે, અનુપૂર્વિ ચાર, એ તેત્રીશપ્રકૃતિ ને તન્વષ્ટક સંજ્ઞા છે. વેદ ત્રણ, હાસ, રતિ, અરતિ, સોગ, એ જુગલ। કષાય, સોલ; ઉદ્યોત, આતાપ, ગોત્ર બે, વેદની બે, નીદ્ર પાંચ॥

તણુ અઠ વેઅ દુજુઅલ।કસાય ઉજ્જોઅ ગોયદુગનિદ્દા

ત્રસ દશ, સ્થાવર દશ, આયુ ચાર, એ એકાણું પ્રકૃતિ પરાવર્ત્ત માન છે। હવે ક્ષેત્ર વિપાકી પ્રકૃતિ દ્વાર કહે છેઃ—ચાર ગતિની આનુપૂર્વિ ચાર ॥

તસ વીસા ઉ પરિત્તા । ખિત્ત વિવાગા ણુપુવ્વીઉ ॥ ૧૯॥

હવે જીવ વિપાકી દ્વાર દેખાડે છે—પ્રથમ ઘનઘાતી પ્રકૃતિ સુડતાલિસ, જ્ઞાનાવર્ણી પાંચ, દર્શનાવર્ણી નવ, મોહની અઠાવિસ. અન્તરાય પાંચ; એ સુડતાલિસ. ગોત્ર બે, વેદની બે, જિનનામ। ત્રસ, બાદર, પર્યાપ્ત, સ્થાવર, સૂક્ષ્મ, અપર્યાપ્ત, સુભગ, સુસ્વર, આદેય, જસ, દુર્ભગ, દુસ્વર, અનાદેય, અજસ ॥

ઘણ ઘાઇ દુગોઅ જિણા।તસિઅરતિગ સુભગ દુભગ ચઉ

શ્વાસોશ્વાસ; જાતિ પાંચ, ગતિ, ચાર, ખગઇ બે; એ અગિયારને જાતિ ત્રિક સંજ્ઞા છે, એ સર્વ મલી ૭૮ પ્રકૃતિ જીવ વિપાકી જાણવી। હવે ભવ વિપાકો પ્રકૃતિ દ્વાર કહે છે—ચાર ગતિનાં આયુખાં ચાર ભવ વિપાકી ॥

સાસંજાઇ તિગ જિઅ વિવાગા। આઊ ચઉરો ભવ વિવાગા॥૨૦

हवे पुद्गल विपाकी प्रकृतिद्वार कहे छे--नाम ध्रुवोदइ बार, निर्माण, स्थिर, अस्थिर, अगुरु लघु, शुभ, अशुभ, तेजस, कार्म्मण, वर्णचोक, प्रथम शरीर

ण, अंगोपांग त्रण, संस्थान संघयण छ, ए अराढने तनुचोक संज्ञा छे।

उपघात साधारण, प्रत्येक, उद्योत, आताप, पराघात; ए त्रणने उद्योतत्रिकनी संज्ञा छे॥

नामधुवोदय चउतणु। वधाय साहारणि अरउजोअ तिगं॥

ए छत्रिस प्रकृति पुद्गल विपाकी जाणवी. हवे बन्धद्वार कहे छे।

प्रकृति बन्ध, स्थितिबन्ध, रस बन्ध प्रदेश बन्ध ॥

पुग्गल विवागि बंधो। पयई ठिई वस पएसत्ति ५१ ॥

हवे बन्ध विधिने विषे भूयस्कार कहे छे--तेमां मूल प्रकृति आश्री भूयस्कार पेहेलो देखाडे छे; मूल प्रकृति आठनो बन्ध, आयु विना सातनो बन्ध।

आयु मोहनी विना छनो बन्ध, एक सातानो बन्ध,ए चारबन्ध स्थानके त्रण भूयस्कार होय॥

मूल पयमीण अमसत्त । छे ग बंधेसु तिंन्नि भूयगारा ।

अवस्थित बन्धक जेटली प्रकृति बांधतो होय तेटलीज बांधे; ते अवस्थित बन्ध अथवा बन्धकालना बीजा समयादिके सर्वत्र अवस्थित बन्ध होय. चारे प्रकारे

अल्पतर त्रण, एकादिक-उंचुं

प्रथम अबन्ध थइ बन्ध थाय. ते

आयु बंधाय छे सप्तबन्धक प्रथम समये. प्रथम अल्पतर बन्ध, छ बंधक प्रथम समये. बीजो अल्पतर बन्ध, एक बन्धक प्रथम समये. त्रीजो अल्पतर बन्ध हवे चार ।

ने पेहेले समये अव्यक्त बन्धक कहीए. ते मूल प्रकृति विषये नहि. अबन्धक तो अयोगि थइने सिद्धि वरे ते तो फरी कर्म बांधे नहि; माटे मुलने विषे अव्यक्त बंधन नथी ॥

अप्पतरा तिन्नि चउरो । अवट्ठिआ नहु अवत्तवो॥२२॥

हवे भूयस्कार देखाडे छे—एक थकी अधिको बन्ध स्थानक हो य त्यारे भूयस्कार होय ।

एकादिक हीण करतो बन्ध करे ते अल्पतर कहीए ॥

एगादहि गे भूउ । एगाई हुण गंमि अप्पतरो ॥

बीजा समयने विषे तेटलुं बन्ध स्थानक होय त्यारे अवस्थित कहीए ।

अबन्ध थइ बन्धक थाय. ते पेहेले समये बन्ध करे ते. अवक्तव्य उत्तर प्रकृतिमां मूलमां नहि॥

तं मत्तो वठि अउ । पढमे समए अवत्तवो ॥ २३ ॥

हवे उत्तर प्रकृतिने विषे भूयस्कारादिक कहे छे—दर्शनावर्णी नव प्रकृतिने त्रण बन्ध स्थानक छे. भूयस्कार बे छे. हवे बन्ध स्थानक पेहेले तथा बीजे गुणठाणे नवे प्रकृति बन्धाय. ए प्रथम बन्ध स्थानक त्रिजा गुणठाणाथी आठमा गुणठाणाना प्रथम भाग सुधी थिणंधी त्रिकनो बन्ध टले. छनो बन्धक ते बीजुं बन्ध स्थानक. ते उपर बे नीद्रानो बन्ध टले. दशमा गुणठाणा सुधी चारनो बन्धक ते त्रिजुं बन्ध स्थानक. हवे भूयस्कार बे कहे छे—श्रेणोथी पडतो चार बांधी छ बन्ध समये प्रथम भूयस्कार छ बांधतो सास्वादने नवे बांधे, ते बीजो भूयस्कार ।

नव छ चउ दंसेदु ।

हवे अल्पतर बन्ध कहे छे—मिथ्यात्वे नव बांधतो समकिते छ बांधे, ते प्रथम समय प्रथम अल्पतर बन्ध. आठमे छ बांधतो चार बांधे ते प्रथम समये बीजो अल्पतर बन्ध. हवे अवस्थित कहे छे—त्रण बन्ध स्थानकने प्रथम समय पछी बीजा समयादि के त्रण अवस्थित होय. हवे अवक्तव्य त्रण कहे छे—अगियारमे गुणठाणे अबन्ध थइ पछी दशमे चारनो बन्ध करे. ते प्रथम समये प्रथम अवक्तव्य अगियारमे काल करी देवता थाय त्यां छ बांधे; तेवारे प्रथम समये बीजो अवक्तव्य. एटले दर्शनावर्णी कर्मना त्रण बन्ध स्थानक भूयस्कार, २ अल्पतर, २ अवस्थित, ३ अवक्तव्य, २ इति दर्शनावर्णी उत्तर प्रकृति बन्ध स्थानादिक कह्युं; हवे मोहनी अठाविस प्रकृति बन्धादि कहे छेः--बन्ध स्थानक दश छे. मीथ्यात्व गुणठाणे समकित, मीश्र, ए बे विना छविसनो बन्ध छे. तेमां मीथ्यात्वे बाविसनो बन्ध छे; ते वेद बे न बांधे. एक वेद बांधे; गमे ते एकनोज बन्ध माटे. अरति, शोक अथवा रति ने हास ए चारमां बे न बांधे तेवारे छविसमांथी चार जतां बावीस उत्कृष्टी बांधे ते प्रथम बन्ध स्थानक. सास्वादने मीथ्यात्व विना एकविशनुं बीजुं बन्ध स्थानक. मीश्र तथा अविरतिए अनंतानु बन्धी चार विना सत्तरनुं त्रिजुं बन्ध स्थानक ॥

ड ति ड मोहे ड इगवीस सत्तरस

देसविरतिए अप्रत्याख्यान टले. तेरनु चोथु बन्धस्थानक प्रत्याख्यानी टले. प्रमत्तथी अपूर्व कर्ण सुधी नवनुं पांचमु बन्ध स्थानक. हास, रति, भय, कुछा, ए चार टले. अनिवृत्तिने पेहेले भागे पांचनो बन्ध, ते छठुं स्थानक. बीजे भागे पुरुष वेद टले चारनुं बन्ध स्थानक सातमु. त्रीजे भागे संजलन क्रोध टले. त्रणनुं बन्धस्थानक आठमु. चोथे भागे संजलन मान टले बेनो बन्ध, ते नवमुं बन्धस्थानक ।

तेरस नव पण चउ ति दु ।

पांचमे ज्ञागे संजलन माया टले एकनो बन्ध ते दशमुं बन्ध स्थानक इति बन्ध स्थानक. हवे ते दश बन्ध स्थानके नव ज्ञूयस्कार होय. आठ अल्पतर होयः दश अवस्थित होय. बे अवक्तव्य होय. हवे ते ज्ञूयस्कार कहे छे. जे वारे एकनो बन्धक थइ पमतां बेनो बन्धक थाय; तेने पहेले समये प्रथम ज्ञूयस्कार. एम बाविस बन्धक सुधी नव ज्ञूयस्कार थाय. हवे अल्पतर कहे छे—मीथ्यात्व बाविस बन्धक, ते चढतां त्रिजे, चोथे, सत्तरनो बन्धक थाय. ते पेहेलो अल्पतर एकविसनो बन्ध, पमतां छे; माटे चढताने गवख्यो नथी. एम एक बांधे त्यां सुधी ते आठ अल्पतर होय. हवे दश अवस्थित कहे छे—बीजा समयादिके होय ते पूर्ववत्. हवे अवक्तव्य बे प्रकारे ते कहे छेः--अगियारमे मोहनी अबन्धक थइ पमतां, नवमे संजलन लोज्ञ बांधतां प्रथम समये अवक्तव्य होय ते प्रथम अवक्तव्य ने अगियारमे मरी देव गतिए चोथे गुणगाणे सत्तरनो बन्धक थाय ते प्रथम समये बीजो अवक्तव्य होय. ए मोहनोनी अगविश प्रकृतिना ज्ञेद, बन्ध स्थानक, १० ज्ञूयस्कार नव, अल्पतर आठ, अवस्थित दस, अवक्तव्य बे, ए पांच ज्ञेद कह्या.

इक्को नव अठ दश उन्नि २४ ॥

हवे नाम कर्मने विषे ज्ञूयस्कारादि देखामे छे. बन्ध स्थानक ते संख्या तेवीस, पचिस, छविस, अठाविश, उगणत्रिस; हवे प्रथम त्रेविस प्रकृतिनुं पेहेलुं बन्ध स्थानक कहेछे--वर्णचोक, तेजस्, कार्म्मण, अगरु लघु, निर्माण, उपघात, ए नव ध्रुव बन्धी आठमाना छठा ज्ञाग सुधी सर्वजीव सदा निश्चे बांधे माटे ध्रुव बन्धी तिर्यंचगति, आनुपूर्वि, एकेन्द्रि जाति, उदारिक, हुंमक स्थावर. अपर्याप्त, अस्थीर, अशुज्ञ, दुर्ज्ञग, अनादे, अजस सूक्ष्म

वा बादर, साधारण वा प्रत्येक, अपर्याप्त प्रायोग्य एकेन्द्रियादिक ने ए प्रथम बन्ध स्थानक. त्रविसनुं कह्युं; हवे बीजुं बन्धस्थानक पचिसनुं कहेछेः-त्रेविश पूर्वे कही ते उस्वास, अने पराघात, ए पचिस, पण त्रेविसमां अपर्याप्त, अस्थिर, अशुभ, अने अजस ए चारनो प्रतिपक्षी गणवी, ए बीजुं बन्ध स्थानक. पर्याप्त एकेन्द्रि प्रायोग्य. हवे छविसनुं त्रीजुं बन्ध स्थानक कहे छे-पचिस प्रथमनी मध्ये आताप वा उद्योतमांनो एक मिथ्यात्वे बांधे ते त्रिजुं बन्ध स्थानक हवे अठाविशनुं बन्ध स्थानक कहे छे-देवगति, देवानुपूर्वि, पंचेन्द्रिय जाति, वैक्रीय शरीर वैक्रीय अंगोपांग, सम चोरस, सासोश्वास, पराघात, शुभविहायो गति, त्रस, बादर पर्याप्त, प्रत्येक, स्थिर अस्थिरमांनो एक, शुभ अशुभमांनो एक, जस अजसमांनो एक सुभग, सुस्वर, आदेय, अने ध्रुवबन्धी नव, ए अठाविसनुं चोथुं बन्ध स्थानक; देव योग्य हवे उगणत्रिशनुं पांचमुं बन्धस्थानक कहे छे-पचिस पूर्वनी, खगति, संठाण, संघयण, अने उदारिक अंगोपांग; ए उगणत्रिश एकेन्द्रि ठामे, पंचेन्द्रि स्थावर ठामे, त्रस कहेवो. ए पंचेन्द्रि पर्याप्त, तीर्यंच योग, पांचमुं बन्ध स्थानक विस पदजोडजो ॥

ति पण छ अठ नवहिया वीसा ।

हवे त्रिसनुं छठुं बन्ध स्थान कहेछेः-पूर्वे कहेल अठाविश मध्ये आहारक शरीर, अने अंगोपांग भेलिये एटले त्रिशः अने अठाविशमां अथिर, अजस, अशुभ, ए कह्या छे तेने बदले स्थिर, जस, शुभ कहेवा. देवयोग अप्रमत्त साधु बांधे अथवा अठाविशमां पेहेलुं संघयण जिननाम भेलाय. अने देवद्विक ठामे मनुष्य द्विक कहिये. ए त्रिश मनुष्य योग समकिती देव बांधे. ए छठुं बन्ध स्थानक हवे एकत्रिशनुं सातमुं बन्ध स्थानक कहे छेः-त्रिश पूर्वनां अने तेमां जिननाम भेलतां एकत्रिश, देवयोग्य. अप्रम

त्त अपूर्वकरणे साधु बांधे. ते सातमुं बन्ध स्थानक हवे आठमु बन्ध स्थानक एकनुं कहे छे--आठमे, नवमे दशमे गुणठाणे साधु जस कीर्त्ति बांधे. ए आठमु बन्ध स्थानक, ए नामकर्मनां आठ बन्ध स्थानक कह्यां ॥

तीसे गतीस इग नामे

ए आठ बन्ध स्थाने छ भूयस्कार, सात अल्पतर होय, आठ अवस्थित होय, अवक्तव्य त्रण होय. हवे ते भूयस्कार छ कहे छे--त्रेविस बांधीने विशुद्धिए पचिश बांधतां प्रथम समये प्रथम भूयस्कार. छविश बांधतां बीजो, अठाविश बांधतां त्रिजो, ओगणत्रिश बांधतां चोथो, त्रिश बांधतां पांचमो, एकत्रिशे छठो, पछतां कमती बांधतां भूयस्कार गवेख्यो नथी. हवे सात अल्पतर कहे छे--आठमे २८, २९, ३०, ३१, बांधी श्रेणे चढी एक जस बन्ध प्रथम समये प्रथम अल्पतर. कोइक मनुष्य देव योग. ३१ बांधी देवगतिमां त्रिश. मनुष्य योग बन्ध प्रथम समये. बीजो तेज देव चवी मनुष्य थइ जिननाम सहित देव योग्य. ओगणत्रिश बन्ध प्रथम समये. त्रिजो कोइ मनुष्य त्रियँचगति ओगणत्रिश बांधतो विशुद्धि परिणामे देवयोग अठाविश बांधते प्रथम समये. चोथो कोइ अठाविश बन्धक संक्लिष्ट परिणामे एकेन्द्रि योग्य छविस बांधेते आद्य समये. पांचमो तेज पचिश बांधे ते पण आद्य समये. छठो ते त्रेविश बांधे ते आद्य समये. सातमो हवे अवस्थित आठ कहे छेः--आठ बन्ध स्थानकना द्वितियादि समये आठ अवस्थित होय; इति ॥ हवे त्रण अवक्तव्य कहे छे-उपशान्त मोह (नाम कर्मनो) सर्वथा अबन्ध थइ पडतो एक जस बांधते प्रथम समय. प्रथम अवक्तव्य उपशान्त मोहे काल करीने अनुत्तरे जाय त्यां प्रथम समये जिननाम सहित मनुष्य गति योग्यत्रिश बांधे त्यारे बीजो अवक्तव्य. तेज कोइक जिननाम विनाओगणत्रि

श बांधे त्यां प्रथम समये त्रिजो अवक्तव्य. भूयस्कार ७, अल्पत र सात, अवस्थित बंध आठ अव्यक्त त्रण।

७ स्सग अठ ति बंधा।

शेषकर्म ज्ञानावर्णी वेदनि, आयु, गोत्र, अन्तराय' ए पांच कर्मने विषे एक, एक बन्ध स्थानक होय, तथा ए पांचने विषे भूयस्कार अल्पतर संभवे नहि. बीजा बे अवस्थित अवक्तव्य, ए बेमां जे ज्यां संभवेते त्यां कहेवो. ए प्रकारे प्रकृतिबन्धदेखाड्यो॥

सेसेसु ठाण मिक्कि कं ५५ ॥

हवे स्थिति बन्ध कहे छे--विश सागरोपमकोडाकोडनीस्थिति।

नाम गोत्र बेनी वीसेर कोडा कोडी सागरोपमनी स्थिति मोहनि कर्मनो ॥

वीस यरकोडि कोडी। नामे गोएअ सत्तरी मोहे ॥

तीस कोडाकोडी सागरोपमनी स्थिति, ज्ञानावर्णी, दर्शनावर्णी अन्तराय वेदनि ए चारेनो।

नार्की, देवताना आयुनी स्थिति तेत्रिश सागरोपमनी ॥

तीस यर चउसु उदही। निरय सुराउंमि तित्तीसा ५६॥

हवे जघन्य स्थितिबन्ध कहेछेः- अकषाय मूकीने एम कह्युं; ते माटे अगियारमे, बारमे, तेरमे; ए गुणठाणे वेदनीनी स्थिति बे समयनी होय।

सकषायने बार मुहूर्त जघन्य वेदनीनी स्थिति ॥

मुत्तु अकषाय ठिई। बार मुहुत्ता जहन्न वेअणिए ॥

शेष कहेतां वाकी रह्यां ज्ञानावर्णी दर्शनावर्णी, मोहनी, अन्तराय.

नाम कर्मनी, गोत्रकर्मनी, आठ आठ मुहूर्त्तनी । आयु; ए पांचेनी स्थिति अन्तर मुहूर्त्तनी ॥

अठ्ठ नाम गोएसु । सेसएसु मुहुत्तंतो २७ ॥

मूल प्रकृति आठनो जघन्य उत्कृष्टो स्थिति बन्ध कह्यो; हवे उत्तर प्रकृतिनो जघनउत्कृष्टो स्थिति बन्ध कहे छेः—पांच अन्तराय, ज्ञानावर्णी पांच, दर्शनावर्णी नव अशातावेदनी, ए विश प्रकृतिनी उत्कृष्ट स्थिति त्रिश कोडाकोड सागरोपमनी; हवे अराड सागरोपमनी स्थिति सूक्ष्म, अपर्याप्त, साधारण, बेरन्द्रि, तेरन्द्रि, चौरिन्द्रि ए छ स्थानके ॥

विग्धा वरण असाए । तीसं अठार सुहुम विगल तिगे ॥

दशकोडा कोड सागरोपम एबेने स्थिति बन्ध बीजे संघयणे बीजे संस्थान बार कोडाकोडनी; त्रिजे संघयण संस्थाने चौद कोडाकोडनी; चोथे संघयण संस्थाने सोल कोडाकोडनी, पांचमे संघयण संस्थाने अराड कोडाकोडनी, छठे संघयण संस्थाने विश कोडाकोड सागरोपम प्रथम संस्थान, प्रथम संघयण। स्थिति बन्ध जाणवो ॥

पढमागिइ संघयणे । दस दुसु चरिमेसु दुग वुड्ढी २८ ॥

चालिस कोडाकोड सागरोपमनी स्थिति सोले कषायनी॥ मृदु, लघु, स्निग्ध, उष्ण, सुरभि, उज्वल वर्ण, मधुररस, ए सातनी स्थिति ॥

चालीस कसाएसु। मिउ लहु निद्धुण्ह सुरहिसिअ महुरे ॥

दश क्रोमाक्रोम सागरोगमनी पीलो वर्ण, आम्लरस, ए बेनी सामाबारनी; रातोवर्ण, कषायरस, ए बेनी पंदरनी; नीलवर्ण, कटुकरस, ए बेनी साम्मासत्तरनी; कालो वा श्याम, तीखो रस, ए बेनी विसनी; प्रथमे दश पद छे, तेमां डुगे डुगे अढी अढी वधारवी। ते हलिद्र वर्ण खाटारस प्रमुखनी स्थिति यावत् विश सुधी गणजो ॥

दसदो सद्ध समहिया। ते हालिदं बिलाईणं ॥२ए॥

हवे दश क्रोमाक्रोम सागरोपमनी स्थितिनी प्रकृतियो तेर गणावे छे—शुभविहायो गति, उच्च गोत्र। देवगति, अनुपूर्वि स्थिरछकनाम—स्थिर. शुभ, सुभग, सुस्वर, आदेय, जसकीर्ति. पुरुषवेद, रति, अने हास; ए तेर ॥

दस सुह विहगइउच्चे। सुर दुग थिरछक्क पुरिस रइ हासे॥

मिथ्यात्व मोहनीनी सीत्तेर क्रोमाक्रोमी सागरोपमनी स्थिति मनुष्य गति, अनुपूर्वि। स्त्रीवेद, सातावेदनि; ए चार प्रकृतिनी पंदर क्रोमाक्रोम सागरनी स्थिति छे ॥

मिच्छे सत्तरि मणुडुग। इत्थि साएसु पन्नरस ३० ॥

हवे विश क्रोमाक्रोम सागरनी स्थितिनी प्रकृति कहे छे-भय डुगंछा, अरति, शोक, एथ चार। वैक्रीय, शरीर, अंगोपांग, तिर्यंच गति, अनुपूर्वि; उदारिक शरीर, अंगोपांग, नर्कगति, अनुपूर्वि, ए चार डुग, नीच गोत्र. ए तेर थयां ॥

भय, कुच्छ. अरइ, सोए। विउवि तिरि उरल नरय डुग निए॥

तेजस् पंचक–तेजस्, कार्मण, अगुरु लघु, निर्माण, उपघात; हवे अस्थिर छक कहे छे–अस्थिर, अशुभ, दुर्भग, दुस्वर, अनादेय, अजस् ए छ; (सर्वमली चोविस)।

हवे त्रस चोक–त्रस, बादर, पर्याप्ता, प्रत्येक; ए अगविस स्थावर, एकेन्द्रि, पंचेन्द्रि;३१॥

तेअ पण अथिर छक्कं। तसचऊ थावर इग पणिंदी ३१॥

नपुंसकवेद, अशुभ विहायो गति, ३३ श्वासोश्वास चोक–श्वासोश्वास, उद्योत, आताप, पराघात; ३७।

भारे फर्स, कर्कश, लुखो, शीतल, दुर्गन्ध; ४२ ॥

नपुं कुखगइ सासचऊ। गुरु कक्खड रुक्खसीअ दुग्गंधे॥

ए बेतालिस प्रकृतिनी विश कोडाकोडनी स्थिति छे, तथा ते शरीर भेगां बन्धन संघातन प्रकृति पंदर भेलतां सत्तावन प्रकृतिनी विश कोडाकोड जाणवी. हवे ते पंदरनां नाम कहे छे–वैक्रिय संघातन, वैक्रीय वैक्रीय बन्धन, वैक्रीय तेजस् बन्धन, वैक्रीय कार्मण बन्धन, वैक्रीय तेजस् कार्मण बन्धन, उदारिक संघातन, उदारिक उदारिक बन्धन, उदारिक तेजस् बन्धन, उदारिक कार्मण बन्धन, उदादिक तेजस् कार्मण बन्धन, तेजस् संघातन, कार्मण संघातन, तेजस तेजस बन्धन, कार्मण कार्मण बन्धन, तेजस कार्मण बन्धन; ए पंदर मतान्तरे शरीर संबंधे छे माटे।

वीसं कोडाकोडी।

ए स्थिति जाणवी. हवे तेनो अबाधा काल एक कोडाकोड सागरोपमे एकसो वर्षनी अबाधा गणवो. विश कोडाकोड सा

गरे विससैं वर्ष अबाध जाणवी. कर्म प्रदेश विपाक अनुदयअ बाधा काल ॥

एवइ अ. गह वीससया ॥ ३१ ॥

हवे ए आठ प्रकृतिनो अबाधाका ल कहे छे-उत्कृष्ट स्थिति अं न्त क्रोमाक्रोम्डी सागरोपमनी होय ।

अ जिननाम, आहारक शरीर, अं गोपांग; ए त्रणनी. तेनी जघन अबाधा अन्तरमुहूर्त्तनी प्रदेशउदे

गुरु कोम्डिकोम्डि अंतो । तिच्छा हाराण जिन्न मुहुबाहा॥

ए त्रणनी जघन्य स्थिति एक क्रोमाक्रोम सागरनी संख्यात गुणी उणी अबाधा अन्तर मु हूर्त्तनी ।

मनुष्य त्रियँचनी आयुः स्थि ति त्रण पल्योपमनी ॥

लहु ठिइ संख गुणुणा ।नर(तिरि आणाउ) पल्लतिगं ३२

पल्योपमनो असंख्यातमो जाग चारे गतिनां आयु मन रहित एकेन्द्रि, विगलेन्द्रिनी स्थितिआ युनी पूर्वकोम्डनी

जे असन्नि पर्याप्ता आवता जव आवताजवनी नां बांधे अबाधा त्रिजे जागे ॥

इग विगल पुव्वकोम्डी । पलिआ संखंस आउचउ अमणा

निरूपकर्म आयुवन्त जे देवता, नार्कि, असंख्यात आयुवन्त जु गलीआ मनुष्य; तीरयंच अबा धा ठ मासनी जाणवी ।

बीजा संख्यातआयुवन्त नरत्रि यंचने अबाधा जवने त्रिजेजागे.

निरूव कमण ठमासा । अबाह सेसाण जव तंसा ३४॥

एक लोभनो, पांच अन्तराय, पांच ज्ञानावर्णी, चार दर्शन, एप

हवे जघन्य स्थिति बन्धन संजलन आश्रने ॥

लहु ठिइ बंधो संजलण । लोह पण विग्ध नाण दंसेसु ॥

जस, उच्च गोत्र, ए वेनी. हवे वार मुहूर्त्तनी साता वेदनीनी स्थिति ॥

अन्तर मुहूर्त्तनी स्थिति; हवे आठ मुहूर्त्तनी स्थिति ।

भिन्न मुहुत्तंते अठ । जसुच्चे वारस य साए ॥ ३५ ॥

संजलन क्रोध, मान, माया; ए त्रणने उपर कही ते स्थिति अनुक्रमे गणजो. पुरुषवेदनी स्थिति आठ वर्षनी नवमाने प्रथम भागे ॥

बे मास, एक मास, एक पक्ष ।

दो इगमासो पक्खो । संजलण तिगे पुम ठ वरिसाणि ॥

मिथ्यात्व मोहनीनी सीत्तेर कोडाकोडीनी स्थिति वेंहेचतां जे लाभे ते ।

शेष बाकी पंचासी प्रकृतिनी उत्कृष्टी स्थिति ।

सेसाणु कोसाउ । मिच्छत्त ठिइए जंलद्धं ॥ ३६ ॥

पल्योपमने असंख्यातमे भागे उणो करीए तेवारे एकेन्द्रिने जघन्य स्थिति बन्ध थाय. ए एकेन्द्रिमां पंचासीमांनी बावीश प्रकृति छे ते कहे छे—ज्ञानावर्णी पांच, दर्शनावर्णी चार, अन्तराय पांच, संजलन चार, पुंवेद, सा

हवे पंचासीने ऊघन्य स्थिति क ता, ऊंचगोत्र, जसकीर्ति, ए
हेद्दे वे--एकेन्द्रिने विषे जे ऊत्क बाविस ऊघन्य बन्ध एकेन्द्रि
ष्ट स्थिति बे तेमांथी। मां बे माटे ॥

अय मुक्कोसो गिंदिसु । पलिया संखंस हीण लहुबंधो ॥

हवे विगलेन्द्रिने ऊत्कृष्ट स्थिति
बन्ध देखाडे बे. अनुक्रमे एके
न्द्रिना ऊघन्य बन्धथी पचीस पचास घणो, सो घणो, ह
घणो बेरन्द्रिने ऊत्कृष्ट स्थितिबन्ध जार घणो ॥

कमसो पण वीसाए । पन्ना सय सहस्ससं गुणिऊ॥३७॥

तेरन्द्रि, चौरिन्द्रि, असन्नि पंचेन्द्रि
ने; ए त्रणने अनुक्रमे. पचास ऊघन्य स्थिति बन्ध पल्योप
सो, हजार गुणो ऊत्कृष्टो। मने असंख्यातमे जागे ऊणो॥

विगल असंनिसु जिछो । कणिछऊ पल्लसंख जागूणो॥

हजार वर्ष. शेष मनुष्य त्रियँच
देवता नार्किना आऊ ऊघन्य ने ऊगन बंध कुल्लक जव एट
स्थिति बन्ध तुल्य दस। ले बसे ठपन आवलीनो होय ॥

सुर नरया ऊ समदस।सहस्स सेसाऊ खुड्डु जवं ३८ ॥

अन्तर मुहूर्त अबाधा काल आ
युचारे गतिनां ऊत्कृष्टांनी पण
अबाधा अन्तर मुहूर्त्तनी आयु
अबाधा, जेष्टजेष्ट, जेष्टऊघन्य,
सर्व उत्तर प्रकृति एकसोविस ऊघन्य जेष्ट, ऊघन्व होय तेना
झघन्य बन्धे झघन्य अबाधा। जांगा चार ॥

सवाणवि लहु बंधो। जिन्न मुहु अबाह आऊ जिट्ठेवि॥

कोइक आचार्य एम कहे छे के देवताना जघन्य आयु प्रमाणे जिननामनी अबाधा होय तेतो तत्व केवली गम्य ।

अन्तर मुहूर्त आहारक शरीर आहारक अंगोपांग; ए बेने जघन्य बन्ध कहे छे ॥

केइ सुराउ समं जिण । अंतमुहु बिंति आहारं ३ए ॥

हवे क्षुल्लक भवनुं स्वरूप कहे छे—सत्तर भव तुल्य उपर अधिक निश्चे ।

एक श्वासोश्वासमां होय क्षुल्लक भव नीगोदियाने ॥

सत्तरस समहिआ किर। इगाणुपाणंमि हुंति खुड्डुभवा॥

सातरिसे अनेन्योंतेर ३७७३ । श्वासोश्वास वली एके मुहूर्ते थाय ॥

सग तीससय तिहुत्तर । पाणू पुण इग मुहुत्तंमि ४० ॥

पासठ हजार पांचसे। ६५५०० छत्रिश एक मुहुर्त्तना क्षुल्लक भव पुरा ॥

पणसठिसहस्सपणसय ।छत्तीसा इग मुहुत्त खुड्डु भवा॥

हवे क्षुल्लक भवनुं प्रमाण कहे छे—आवलिका बसेंने ।

छपन एक क्षुल्लक भवनो असंख्यात समये एक आवलिथाय॥

आवलियाणं दोसय । छप्पन्ना एग खुड्डु भवे ४१ ॥

हवे एटली प्रकृतिने उत्कृष्ट स्थिति बन्धना स्वामी कहे छे-अविरति समकिते कोइ जीव जिन नाम उत्कृष्ट स्थितिनुं बांधे ।

आहारक शरीर, अंगोपांग, देव आयु, सातमे अप्रमत्ते उत्कृष्ट स्थिति बांधे पण देवतानुं आयु छठे गुणठाणे आरंभि अप्रमत्ते चढतो बांधे ॥

अविरय सम्मो तित्थं । आहार दुगामराउ अपमत्तो ॥

उत्कृष्ट स्थिति बाकी एकसो

मिथ्या दृष्टि जीव बांधे ते। सोल प्रकृतिनो स्थिति बांधे॥

मिच्छदिट्ठि बंधइ। जिठ ठिई सेस पयडीणं॥ ४२॥

हवे एकसो सोल प्रकृतिनो उत्कृष्टस्थितिबन्ध कहे छे—विगल त्रिक, सूक्ष्मत्रिक, आयुत्रिक—नारकी, तीर्यंच, मनुष्य। गर्भज तीर्यंच, मनुष्य ए बे सुरगति, अनुपूर्वि, बे वैक्रीयशरीर, अंगोपांग बे. नर्कगति, अनुपूर्वि बे; ए पंदर प्रकृति बांधे॥

विगल सुहुमाउ तिगं। तिरिमणुआ सुर विउव्विनरय दुगं

एकेन्द्रि, स्थावर, आताप। यावत् इशानदेव उत्कृष्ट स्थिति ए त्रण प्रकृति बन्ध करे॥

एगिंदि थावरा यव। आ ईसाणा सुरुकोसं॥ ४३॥

तिर्यंच गति, अनुपूर्वि बे, उदारिक शरीर, अंगोपांग उद्योत। छेवटुं संघयण ए छ प्रकृति देवतानारकी मिथ्यादृष्टि उत्कृष्टि स्थिति बांधे. बाकी बाणुं प्रकृतिनो उत्कृष्टो स्थिति बन्ध चारे गतिवाला करे॥

तिरि उरल दुगुजोअं। छेवठ सुर निरय सेसचउगइआ

हवे झघन्य स्थिति बन्ध स्वामी कहे छे—आहारक द्विक. जिन नाम; ए त्रण अपूर्व गुणठाणाना धणी बांधे। नवमे अनिवृत्ति गुणठाणे संजलन चोक, पुरुषवेद; ए पांच झन्घय स्थिति बन्ध करे॥

आहार जिण मपुव्वो। नियट्टि संजलण पुरिस लहु ४४

हवे दशमे गुणठाणे सत्तर प्रकृतिनो झघन्य स्थिति बन्ध करे अन्तराय पांच, ए सत्तर सूक्ष्म संपराये वैक्रीय षटक्—नारकीय द्विक, वैक्रीय द्विक, देवद्विक

ते कहे छे—सातावेदनि, जसना म उच्चगोत्र, ज्ञानावर्णी पांच, दर्शनावर्णी चार । ए छ प्रकृति असन्नि, त्रियँच, पंचेंद्रि पर्याप्त जघन्य स्थिति बंध करे ।

साय जसु च्चा वरणा । विग्धं सुहुमो विउवि छ असन्नी

चारे गतिनां आयु जघन्य बन्ध स्थिति संज्ञी, असंज्ञी बेने पण होय हवे बादर पदनो अर्थ आ वता पदे देखाडशे । बादर पर्याप्ता एकेन्द्रिने छाक ती पंच्यासी प्रकृतिनो जघन्य स्थिति बंध करे ॥

सन्नी वि आउ बायार । पज्जे गंदीउ सेसाणं ४५ ॥

हवे ते स्थिति जघन्य प्रकारे गुणठाणे देखाडे छे—उत्कृष्टते तेथी मोटो बन्ध बीजो कोइ नहि ते; एक अनुत्कृष्ट—उत्कृष्टथी समयादिक हीनथी अन्तर मुहूर्त यावत् स्थिति बन्ध ते बे जघन्य ते जेथी कोइ स्थिति बन्ध ठंडो नहि ते ३ अजघन्यते जघन्यथी एक समय अधिक यावत् उत्कृष्ट सुधी ४ । हवे भांगाचार सादि प्रमुख चार कहे छे—सादिते बन्ध छेदी फरी बांधे ते. अनादिजे बन्ध प्रवाहनी आदि न जाणे ते. ध्रुव-ते बन्ध प्रवाहनो नाश नहि ते. अध्रुव-बंध प्रवाहनो नाश थाय ते ॥

उक्कोस जह ण्णी यर । भंगा साई अणाइ धुव अधुवा ॥

सादि प्रमुख चारे भांगा आयु कर्म विना साते कर्मने अजघन्ये बंध स्थानक थाय छे, ते देखाडे छे-प्रथम अनादि भेद मोहनीनो नवमानेअन्त समये ऊध बीजा त्रण भांगा, उत्कृष्ट, अनुत्कृष्ट, अनेजघन्य, ए त्रणभेदने तथा आयु कर्म एटला भे

न्य बन्ध छे. तथा दशमाने अन्त समये मोह, आयु, बे विना छ कर्मनो जघन्य बन्ध छे. ते स्था नक जे जीवे नथी स्पर्श्या तेने अनादि अजघन भांगो १ लो. हवे बीजो भांगो—सादि, जे जी व उपशम श्रेणी पामी त्यां ज घन्य स्थिति बन्ध करे; अथवा अबन्ध होय. पछी अजघन्य ब न्ध करे ते सादि बीजो. हवे स न्त भांगो—जे जीव भव्य श्रे णीगत थइ जघन्य बन्ध करी सिद्धि वरशे; ते जीवने अजघ न्यनो अन्त थशे; ते संत भांगो त्रिजो. हवे अनन्त भांगो—जे अभव्यने अजघन्यनो छेद नथी माटे अनन्त भांगो चोथो. एचा रे भांगा अजघन्य बंधे फेलाव्यो। दोने, सादि तथा सात ए बे भांगा लागे छे; ते लखुं छुं—प्र थम उत्कृष्टने संज्ञी, पंचेंद्रिप र्याप्त, मिथ्यादृष्टि.संक्लिष्ट परि णामे उत्कृष्ट स्थिति बंध बेस मयनो करी त्रिजा समयादिके समयादिक हिन जे अनुत्कृष्ट करे. ते सादि सान्त बे थया.ह वे अनुत्कृष्टे कहे छे-उत्कृष्ट ब न्धथीसमयादिकेहिनअनुत्कृष्ट बंध करे ते. सादि तथा अनु त्कृष्टबंधकरीअबंधथायतेअंत हवे जघन्य बंधनवमे, दशमे, अन्त एक समय करी पछीपा छो करे ते सादि सांत. तथा आ युःकर्म भवमां एक वारज बांधे तेचारे भेदेबे भांगा सादि सांत ए चार भांगा मूल कर्मे कह्या॥

चउहा सग अजहन्नो । सेस तिगे आउचउसु दुहा॥४६॥

हवे उत्तर प्रकतिए चार भेद क हे छे--चार भेद सादि, अनादि, ध्रुव, तथा अध्रुव, अजघन्य बंधे होय. ए चार भेद अढारप्रकृति ने होय ते अढारनां नाम । संजलन चोक, ज्ञानावर्णि पां च, दर्शनावर्णि चोक, अन्तराय पांच, ए अढारने अजघन्य साथे सादि, सान्त, अनादि, अनन्त; ए चारे होय॥

चउ भेयो अजहन्नो। संजलणावरणि नवग विग्घाणं॥

वाकी उत्कृष्ट, अनुत्कृष्ट, जघन्य; ए त्रण भेदे बन्ध स्थानके सादि, अध्रुव सान्त ए बे होय । तेम चार भेद उत्कृष्टादिना दि प्रमुख साथे बाकी प्रकृति एकलो वेने होय ॥

सेस तिगि साइ अधुवो । तह चउहा सेस पयडीणं॥४७॥

हवे जघन्य स्थिति बंध गुणठाणे कहे छे सास्वादन गुणठाणाथी अपूर्व करण गुणठाणा सुधी । सागरोपम अन्त कोडा कोडीना बंध होय अधिको नहि॥

साणाइ अपुव्वंते । अयरंतो कोडिकोडिउ नहिगो ॥

नेओछोपण नही मिथ्यात्व गुणठाणे सागरोपम अंत कोडा कोडीवां धे उगे नहि । मिथ्यात्वि भव्य, अभव्य, संज्ञी पंचेन्द्रिने सागरोपम अन्त कोडा कोडी होय ॥

बंधो नहु हीणोनय । मिछे भवियअरसंनिंमि ॥४८॥

हवे स्थिति बन्ध भनी बोलनो अल्पा बहुत्व एकेन्द्रियादिक जीव आश्री कहे छे. गाथा त्रण जति जे मुनि सर्वथी थोडो जघन्य स्थिति बन्ध सूक्ष्म संपराय गुणठाणे करे, तेथी बादर । जे एकेंद्रि पर्याप्तो जघन्य स्थिति बंध असंख्यात गुणो करे१ तेथी सूक्ष्म पर्याप्ता एकेंद्रि जघन्य स्थिति बन्ध विसेसा अधिक करे २ ॥

जइ लहु बंधो बायर । पजअसंखगुणा सुहुम पजाहिगो

सूक्ष्म एकेंद्रि अपर्याप्तो उत्कृष्ट स्थिति बंध विसेसाधिक ३; ईम रजे बादर अपर्याप्तो उत्कृष्ट स्थिति बंध विसेसाधिक जान; सूक्ष्म एकेंद्रि पर्याप्तो उत्कृष्ट स्थिति बंध विसेसाधिक आठ, बा

तेथी ए जे प्रथमे बादर सूक्ष्म पर्याप्ता कह्या तेनाथी अपर्याप्ता बादर अपर्याप्तानो विसेसाधिक

चार; तेथी सूक्ष्म अपर्याप्तानो विषेकाधिक पांच । दर पर्याप्ता उत्कृष्ट स्थिति बंध विषेकाधिक नव ॥

एसि अपजाण लहू । सुहमे अरअपज पज गुरू ४९

हवे (बेइंद्रिने) स्थिति बंध कहे छे—लघुस्थिति बंध बे इंद्रि पर्याप्ताने संख्यात गुणोदश; तेथी बे इंद्रि अपर्याप्ताने विषेकाधिक अगियार । तेथी अपर्याप्ता बे इंद्रिने गुरु स्थिति विषेकाधिकबार; तेथी पर्याप्ता बे इंद्रिने गुरु स्थिति विषेकाधिक तेर; ए रीते विशेषाधिक पद जोरुजो ॥

लहु बिअ पज अपजे अपजिअर बिय गुरुअहिगो ॥

एमज तेरन्द्रि, चौरिन्द्रि, असन्नि पंचेंद्रिने विषे अल्पाबहुतनी विगत-तेरमाथी तेरन्द्रि पर्याप्ताने जघन्य स्थिति बंध विशेषाधिक १४ तेथी अपर्याप्ताने जघन्य विशेषाधिक १५ तेथी अपर्याप्ताने उत्कृष्ट विशेषाधिक १६ तेथी पर्याप्ताने विशेषाधिक१७ तेथी चोरिन्द्रि पर्याप्तानी जघन्य स्थिति विशेषाधिक १८ तेथी अपर्याप्तानी जघन्य विशेषाधिक १९ तेथी एज अपर्याप्तानी उत्कृष्ट स्थिति विशेषाधिक २० तेथी पर्याप्तानी उत्कृष्ट स्थिति विशेषादिक २१ तेथी असन्नि पंचेन्द्रि पर्याप्तानी जघन्य स्थिति बन्ध संख्यातगुणी २२ तेथी अपर्याप्तानी जघन्य स्थिति विशेषाधिक २३ तेथी अपर्याप्तनी उत्कृष्ट स्थिति विशेषाधिक २४ तेथी असन्नि पर्याप्तानी उत्कृष्ट स्थिति विशेषाधिक २५ ॥

एवंति चउअसंनिसु नवरं। संखगुणा बियअमण पजे५०

हवे असंज्ञी पंचेंद्रि पर्याप्ताने उत्कृष्ट स्थिति बंध विशेषाधिक कह्यो छे. तेथी यति जे मुनि; तेमने उत्कृष्टो स्थिति बंध । संख्यातगुणो छविस, तेथीदेशविरतिने जघन्य स्थिति बंध संख्यातगुणो सत्ताविश; तेथी तेनो उत्कृष्टो स्थिति बंध संख्यातगुणो अठाविश ॥

तो जइ बंधो जिठो । संखगुणो देसविरयहस्सि अरो॥

हवे आठ बोलने कहे छे—देशविरतिना उत्कृष्ट स्थिति बंध थकी अविरति सम्यक दृष्टि पर्याप्तानो जघन्य स्थिति बंध २९ तेथी ते अपर्याप्तानो जघन्य स्थिति बंध;३० तेथी तेजं अपर्याप्तानो उत्कृष्ट स्थिति बंध; ३१ तेथी पर्याप्तानो उत्कृष्ट स्थिति बंध;३२ तेथी सन्नि पंचेंद्रि पर्याप्ता मिथ्यात्वीनो जघन्य स्थितिबंध; ३३ तेथी तेना अपर्याप्तानो जघन्य स्थिति बंध; ३४ तेथी तेज अपर्याप्तानो उत्कृष्ट स्थिति बंध ३५ तेथी पर्याप्तानो उत्कृष्ट स्थिति बंध ३६ ए आठनो अनुक्रमे संख्यातगुणो बोल कहेवो॥

सम्म चउ सन्नि चउरो । ठिइ बंधाणु कम संखगुणा ५१

सर्व प्रकृतिनी उत्कृष्ट स्थिति अशुभ जाणवी; कारणके अति संक्लीष्ट परीणामथी थाय माटे॥

सव्वाणवि जिठ ठिई । असुभा जं साइ संकिलेसेण ॥

इतर जे बीजी जघन्य स्थिति विशुद्ध परीणामथी उपजे माटे शुभ जाणवी। पण मनुष्य, देवता, तिर्यंच, ए त्रणनां आयुष्य मूकीने. शा माटे तेमने उत्कृष्ट स्थिति बंध करतां विशुद्ध परीणाम होय माटे॥

इअरा विसोहिउ पुण । मुत्तुं नर अमर तिरि आउ ५२

हवे एकला कषायथीज स्थिति बंध होय नहि; योग सहितहोय. ते माटे बोल अठाविशनो सर्व जीवने विषे योग बलनो अल्पाबहुत कहे छे; सूक्ष्म निगोदियो, लब्धि अपर्याप्तो, प्रथम स तेथी बादर अपर्याप्तो निगोदियो जघन्य योगअसंख्यातगुणो २ तेथी बेइंद्रि अपर्याप्त जघन्य योग ३ तेथी तेरंद्रि अपर्याप्त जघन्य योग ४ तेथी चोरिंद्रि अपर्याप्त जगन्य योग ५ तेथी असंज्ञी अपर्याप्त जघन्य

मये उपन्यो तेनो वीर्य व्यापार ते जघन्य सर्वथा योग । योग ६ तेथी संज्ञी अपर्याप्त जघन्य योग ७ ॥

सुहुम निगो आइ खण्प्प जोग। बायर विगल असण मणा।

सूक्ष्म निगोदिया अपर्याप्ता नो उत्कृष्ट योग ८ बादर अपर्याप्त उत्कृष्ट योग ए । सूक्ष्म पर्याप्त जघन्य योग १० बादर पर्याप्त जघन्य योग ११ सूक्ष्म निगोद वे कह्या ते. जघन्य योगेतर कहेतां सूक्ष्म पर्याप्त उत्कृष्ट योग १२ बादर पर्याप्त उत्कृष्ट योग १३ ए सर्व असंख्यात गुणो ए सर्वत्र जाणवो ॥

अपज लहु पढम दुगुरु। पज हस्सि अरो असंखगुणो ८३

बेंडि अपर्याप्तानो उत्कृष्ट योग १४ तेंडि अपर्याप्तानो उत्कृष्ट योग १५ चोरिंडिय अपर्याप्तानो उत्कृष्ट याग १६ असंज्ञी अपर्याप्तानो उत्कृष्ट योग १७ संज्ञी अपर्याप्तानो उत्कृष्ट योगे १८ अपर्याप्ता बेंडियादिकनो उत्कृष्ट योग । बेंडि पर्याप्त जघन्य योग १९ तेंडि पर्याप्त जघन्य योग २० चौरिंडि पर्याप्त जघन्य योग २१ असंज्ञी पर्याप्त जघन्य योग २२ संज्ञी पर्याप्तो जघन्य योग २३ बेंडि पर्याप्त उत्कृष्ट योग २४ तेंडि पर्याप्त उत्कृष्ट योग २५ चौरिंडि पर्याप्त उत्कृष्ट योग २६ असंज्ञी पर्याप्त उत्कृष्ट योग २७ संज्ञी पर्याप्त उत्कृष्ट योग २८ एणे प्रकारे योगनां स्थिति स्थानक अनुक्रमे एकएकथी असंख्यातगुणां जाणवां ॥

असमत्त तसुक्कोसो । पज्ज जहन्नि अरएव ठिइ ठाणा ॥

हवे जीवनां चौद स्थानकनेवि षे पूर्व रिति संख्यात, असंख्या त गुणा देखाडे छे-अपर्याप्त त था पर्याप्त एक एक समय वृद्धि स्थिति स्थानक संख्यातगुणा। परं केवल अपर्याप्त बेंइिने विषे स्थिति स्थानक असंख्यातगुणा होय. हवे सर्वथी थोडा सूक्ष्म अपर्याप्त, तेथी बादर अपर्याप्त, संख्यात गुणा. एम चौद भेदे जाणजो ॥

अपज्जे अर संखगुणा। परम पज्ज बिए असंखगुणा ५४

कण कण प्रत्ये असंख्यात गु णी वीर्यवृद्धि योगवृद्धि करी वधता जाणवा । अपर्याप्ता ते स्थिति स्थानक, स्थिति स्थानक प्रत्ये असंख्या ता लोकना आकाश प्रदेश ते प्रमाण ॥

पइखणमसंखगुण विरिआ अपजपइ ठिइमसंख लोगसमा

प्रथम स्थिति स्थानक कह्यां ते मां अकेकी स्थिति स्थानकने उपजवानां जेटलां अध्यवसाय स्थानक होय ते देखाडे छे-सा त कर्मने विषे स्थिति विशेषा धिक अध्यवसाय स्थानक अ धिक । आयुविना सात कर्मने विषे प्र थम स्थितिना अध्यवसाय स्था नकथी बीजी स्थितिनाअध्यव सायनांस्थानक (विषेषाधिक) तेथी आयु कर्मना असंख्यात गुणा अध्यवसाय स्थानक होय॥

अऊवसाया अहिआ । सत्तसुआउसु असंख गुणा ५५

हवे मिथ्यात्वमां सास्वादनने विषय विछेद पामी एकतालिस प्रकतिनो पंचेंद्रिने विषे जेम । मनुष्यना भव सहित, चारप

जेटलो उत्कृष्ट स्थितीय बंध काल ते देखाडे छे—तीर्यंचत्रण, नर्कत्रिक,उद्योत, ए सातप्रकृति

ल्योपम सहित एकसो त्रेंसठ सागरोपम अबंध युगलीआने काल जाणवो ॥

तिरि नरयति जोयाणं । नरजवजुअ सचउ पल्ल तेसठं॥

तथा आताप; ए नव प्रकृतिने मनुष्यभव सहित चार पल्योपम अधिक एकसो पंचासी सागरोपम नारकी आदिकभवमां अबंध काल ॥

हवे स्थावरचोक,एकेंद्रिजातीय, विगलेंद्रीय त्रण; ।

थावर चउ इग विगला । यवेसु पणासीइ सयमयरा ५६

प्रथम संघयणविना पांच संघयण, प्रथम संस्थान विना पांच संस्थान ।

अशुभ विहायो गति, अनंतानुबंधी चोक, मिथ्यात्व, दुर्भगत्रिक, थीणद्धित्रिक ॥

अपढम संघयणा गिइ ।खगईअण मिछदुभगथीणतिगं

निच गोत्र, नपुंसक वेद, स्त्रीवेद, ए पचीस प्रकृतिने मनुष्यभव अधिक मुनि भव आदि देइ एकसो बत्रीश सागरोपम ।

पंचेंद्रियने विषे अबंध स्थिति उत्कृष्टि होय ॥

निअ नपुं इत्थिदुतीसं । पणिंदिसु अबंध ठिइपरमा ५७

हवे प्रथम एकसो बत्री तथा एकसो त्रेंसठ तथा एकसो पंचासी सागरोपमनो अबंध कह्यो तेनां ठाम देखाडे छे—विजयादिक हरेके तेतरी सागरना बे भव तथा त्रण भव वा

एमे बाविस सागरनी करे तो एकसो बत्रोस थाय एम ग्रैवेक ने विषे १६३ ।

एम छठी प्रमुखमां सागरोपम एकसोबत्रीसतथाएकसोत्रेंसठ

विजयाइसु गेविज्जे । तमाइ दहि सय दुतीस तेसठं ॥

हवे अध्रुव प्रकृति त्रोतेरनो उत्कृष्ट जघन्य बंध निरंतर बांधवानो काल देखाडे छे-पल्योपम त्रण, सुरद्विक, वैक्रीयद्विक; ए चारने ॥

तथा एकसो पंचासी अवंधकाल।

पणसीइ सय यबंधो । पल्लतिगं सुर विउविदुगे ॥५८॥

तिर्यंच दुग, निचगोत्र, ए त्रण ने आउषानो बंध सततं अन्तर मूहूर्त्त ॥

एक समय स्थिते असंख्यातो काल ।

समया दसंख कालं । तिरिदुग नीएसु आयु अंतमुहू॥

सातावेदनीनो बंध सततं स्थिति पूर्वक्रोड नव वर्ष उणो केवली आश्री ॥

उदारिकनो सतत बंध असंख्याता पुद्गल परावर्त्त ।

उरलि असंख परट्टा । सायंठिइ पुव कोडूणा ॥५९॥

पराघात, उश्वास, पंचेन्द्री त्रस चोकने विषे सतत बंध होय. उत्कृष्ट एवं ॥

सागरोपम एकसो पंचासी लगी नीरंतर ।

जलहि सयं पण सीयं । परघुस्सासे पणिंदि तसचउगे॥

हवे १३२ सागरनी स्थिति शुभ विहायो गतिनो ।

पुरुषवेद, सुभग त्रिक, उच्चगोत्र, समचोरस संस्थान ए सातने विषे

बंध होय. १३२ सागरोपम ॥

वत्तीसंसुहविह गइ । पुम सुन्न तिगुच्च चनरंसे ॥ ६०॥

अशुन्न विहायो गति, अशुन्न जाति ४ अशुन्न संस्थान ५। अशुन्न संघयण ५ आहारकछुग २ नर्कछुग २ नद्योत छुग २

असुख गइ जाइ आगिइ । संघयणा हार नरयजोयछुगं

स्थिर, शुन्न, यश, स्थावर दशक, । नपुंसकवेद, स्त्रीवेद, हास २ अरति २ ते युगल अशातावेदनि ए एकतालिश प्रकृतिने ॥

थिर सुन्नजस थावरदस । नपुंइत्थीछुजुअलमसायं ६१

ए एकतालिस प्रकृतिना ऊघन्य बंध कहे ले-ऊघन एक समयथी अंतर मुहूर्त्तलगी नीरंतर बंधाय पढे । मनुष्य द्विक, जिन नाम, वज्र रिषन्ननाराच नदारिक अंगोपांग ए पांचने विषे ॥

समयादंत मुहुत्तं । मणुदुगजिण वइर नरलु वंगेसु ॥

तेत्रीश सागरोपम नत्कृष्ट सतत बंध होय अनुत्तर देवने । ए पांचने अंतर मुहूर्त्त ऊघन्य बंध तथा आयु कर्म ४ जिन नामने पण वाकी ६८ प्रकृतिने ऊघन्य बंध एक समय जाणवो. इति स्थिति बंध समाप्तः॥

तित्तिस यरा परमो । अंतमुहु लहु विआन जिणे ६२

हवे अनुन्नाग जे रस बंध ते देखाडे ले. तीव्ररस अशुन्न प्रकृति८२ ने संक्लेश परिणामे होय. शुन्न प्रकृति ४२ ने तीव्र शुन्न रस विशोधी परिणामे होय. अशुन्न प्रकृतिनो मंदरस संक्लेसनी मंदताअने शुन्न परिणामनी वृद्धिए. शुन्न प्रकृतिनो मंदरस मलीन परिणामे तथा विशुद्धिनी हानीए ॥

तिव्वोअसुह सुहाणं । संकेस विसोहिउ विवज्जयउ ॥

जे वारे अशुभनो तीव्ररस बांधे ते वारे शुभनो मंदरस बांधे. जे वारे शुभनो तीव्ररस बांधे ते वारे अशुभनो मंदरस बांधे. हवे तीव्ररस, मंदरस, शाकारणे थाय ते कहे छे—पर्वतनी रेखा समान १ पृथ्वीनी रेखा समान २ रजनी रेखा सखो ३ । जलनी रेखा सखो ४ ए चारकषाये करी मंदे मंद; तीव्रे तीव्र॥

मंदरसो गिरि महिरय जल । रेहा सरिस कसाएहिं ६३

हवे रसनुं स्वरूप देखाडे छे—ज्यां अशुभनो चोठाणियो; त्यां शुभनो एक ठाणियो. ज्यां अशुभनो त्रिठाणियो. त्यां शुभनो द्विठाणियो, ज्यां अशुभनो बे ठाणियो; त्यां शुभनो त्रिठाणियो. ज्यां अशुभनो एक ठाणियो. त्यां शुभनो चोठाणियो चार, त्रण, बे, एक; स्थानकरस अशुभ प्रकृतिनो अशुभ । शुभ प्रकृतिनो शुभ; हवे जे प्रकृतिना जेवा रस होय ते देखाडे छे-पांच अन्तराय, देशघाती आवरण सात मति, श्रुत, अवधि, मनपर्यव, चक्षु, अचक्षु अवधि ॥

चउ ठाणाइ असुहो । सुहन्नहाविग्ध देस आवरणा ॥

पुरुषवेद, संजलन कषाय ४ ए सत्तर प्रकृतिने एक, बे, त्रण, चारे गणिया रस होय । एम बाकी प्रकृति १०३ तेने शुभाशुभ बे त्रण, चार ठाणिया होय ॥

पूम संजलणिग डातिचउ ठाण रसा सेस डुगमाइ ६४

हवे एक गणिया प्रमुखनो द्दष्टान्त—लिंबडानो रस, शेलडिनो रस, स्वज्ञाविक ते एक गणियो अशुज्ञ प्रकृतिनो अशुज्ञ, शुज्ञनो शुज्ञ ॥ बे ज्ञाग उकालतां एक रह्यो ते बे गणियो, त्रण ज्ञाग उकालतां एक ज्ञाग रह्यो ते त्रिगणियो; चार ज्ञाग उकालतां तेमां एक भाग रह्यो ते चोगणियो ॥

निंबुछुरसो सहजो । ज्ञतिचउ ज्ञाग कट्टिक्क ज्ञागंतो ॥

ते एक गणियादिक रस अशुज्ञ रस ते । अशुज्ञ प्रकृतिनो शुज्ञ रस, शुज्ञ प्रकृतिनो निश्चे वली ॥

इग गणाई असुहो । असुहाण सुहोसुहाणंतु ६५

हवे उत्कृष्ट रस बंध स्वामी कहे ठेः—उत्कृष्ट तिव्र रस एकेन्द्रि, स्थावर, आताप; ए त्रण प्रकृतिनो । देवता मिथ्यादृष्टि बांधे. विगलत्रिक, सूक्ष्मत्रिक, सु० अ० सा० नर्कत्रिक ॥

तिव्व मिग थावरा यव। सुरमिच्छा विगल सुहुम नरयतिगं

तीर्यंच आयु, मनुष्य आयु; ए अगियार प्रकृतिनो तिव्ररस तीर्यंच मनुष्य मिथ्यादृष्टि बांधे तीर्यंच डुग गति, अनुपूर्वि ठेवठु, ए त्रण प्रकृति देवता नार्की बांधे ॥

तिरि मणु आउ तिरि नरा । तिरिडुग ठेवठ सुर निर

वैक्रीयडुग,सुरडुग,आहारकडुग शुज्ञ विहायोगति, शुज्ञ वर्णचोक, तेजस् चोक—तेजस्, कार्मण, अगुरु लघु, निर्माण, जिन नाम, साता ॥

विउवि सुरा हारग डुगं। सुखगइ वन्न चउ तेय जिणस

पंचेन्द्रि जाति, श्वासोश्वास, उच्चगोत्र, ए बत्रिस प्रकृति आठ

मावाला, दशमा गुणठाणावा
ला त्रण प्रकृतिनो साता, जस,
उचगोत्र, ए क्षपक श्रेणीवाला
समचउरस,पराघात,त्रसदशक उत्कृष्ट रसे बांधे ॥

समचऊ परघा तसदस । पणिंदि सासु च्च खवगाउ॥६७॥

समकित दृष्टि देवता, मनुष्य·
सातमी नर्कना नारकी उद्योत द्विग, उदारीक द्विग, वज्रऋषभ
नाम तिव्र बांधे सम्यक्त सन्मुख नाराच; ए पांच तिव्र रसे बांधे॥

तमतमगा उज्जोअं । समसुरा मणुअ उरल द्विग वइरं॥

चारे गतिना मीथ्या दृष्टी थाक
सातमा गुणठाणा वाला देवआ ती रही प्रकृति तिव्र रस बांधे.
यु, उत्कृष्टा रसे बांधे । इति तिव्ररस बंध;

अपमत्तो अमराऊ । चउ गइ मिच्छाउ सेसाणं ६८॥

हवे जघन्य रस बन्धना स्वामी
कहे छे–थीणद्धित्रिक, अनन्ता ए आठ प्रकृति मंदरसे संजम
नु बंधी चोक, मिथ्यात्व ॥ सन्मुख मिथ्यात्वी बांधे ॥

थीणा तिगं अणमिच्छं । मंदरसं संजमु म्मुहो मिच्छो ॥

देसव्रती बांधे. छठा गुणठाणा
बीजी चोकडी अवीरति सम वालो अरति, शोक, ए बे प्रकृ
किती बांधे त्रीजी चोकडी । ति मंदरसे बांधे ॥

बिअ तिअ कसाय अविरइ । देसपमत्तो अरइसोए६९॥

बे निद्रा कहेतां निद्रा, १ प्रचला,
सातमागुणठाणानेआद्यसम १ अशुभवर्ण चोक हास, रति,
ये आहारक द्विगमंदरसे बांधे। दुगंछा ॥

अपमाप हारग द्विग । दुनिद्द असुवन्न हास रइ कुछा॥

ञय, मोहनी, उपघात; ए अ गियार प्रकृति आठमे गुणठाणे जघन्य रसे बांधे । नवमे गुणठाणे पुरुषवेद, संज लण चोक, ए पांच मंद रसे बांधे ॥

ञय मुवघाय मपुव्वो । अनियट्टि पुरिस संजलणे॥७०॥

अंतराय पांच, आवर्ण नव; ए चौद दशमे गुणठाणे क्षपकव न्त मंदरसे बांधे । मनुष्य, तिर्यंच, ए बे सूक्ष्मत्रि क, सु० सा० अ० विगलेंद्रित्रिक, चार गतिनां आयु ॥

विग्धावरणे सुहुमो । मणु तिरिआ सुहुम विगल तिगआ

वैक्रीय छक; ए सोल मंदरसे बांधे देवताने । नारकी, उद्योत, उदारिक डुग ए त्रण मंदरसे बांधे ॥

वेउव्वि छक्क ममरा । निरया उज्जोय उरलदुगं ॥ ७१ ॥

तीर्यंचडुग, नीचगोत्र; सातमी नर्क नारकी बांधे, उपशम स मकितने सन्मुख थका । जिण नामनो मंदरस बांधे अ विरति समकीति नर्क विना त्र णे गतिना जीव. स्थावर एके न्द्रि; ए बे मंदरसे बांधे ॥

तिरिदुग निअंतमतमा। जिणमविरय निरयविणिग थावरयं

यावत् सुधर्मा देवलोक सुधी उ पलक्षणथी इसान पण कहेवुं आताप नामनो मंदरस बांधे प ज्ञतो हवे समकीती । शाता, स्थीर, शुभ, जस; मंद रसे बांधे. ते चारनी इतर जे अ शाता, अस्थिर, अशुभ, अजस; समकीती चमतो मंदरसे बांधे॥

आ सुहुमा यव सम्मो। वसाय थिर सुभ जसा सिअरा७२॥

त्रस्चोक, शुभवर्णचोक, तेजस् चोक, मनुष्य डुग । विहायो गति, बे पंचेन्द्रि, श्वा सोश्वास, पराघात, उच्चगोत्र॥

तसवन्न तेअचउ मणु खगइ डुग पणिंदि सास परधुच्चं॥

संघयण ७, संस्थान ७, नपुंसक वेद, स्त्री वेद । सुन्नगत्रिक, डुर्न्नगत्रिक, डुर्न्नग डुस्वर, अनादे ए त्रस चोकादि चालिस प्रकृति चारे गतिना मीथ्या दृष्टि मंदरसे बांधे ॥

संघयणा गिइनपुंथी॥सुन्नगि अरति मिछ चउगइआ ७३॥

हवे रस बन्धना मूल उत्तर प्रकृति आश्री न्नांगा कहे ठेः—तेजस् चोक—तेजस्, कार्मण, अगुरु लघु, निर्माण, शुन्नवर्ण चोक, वेदनी१। ए दशनो अनुत्कृष्ट न्नाग रस बन्ध सादि, अनादि, ध्रुव, अध्रुव, ए चार भेदे बंधाय. शेष ध्रुवबंधी प्रकृति४१नोअने॥

चउ तेय वन्न वेयणिय । नाम णुक्को सं सेस धुवबंधी ॥

घाती कर्म चारनो अजघन्य रस चारे न्नांगे बांधे । गोत्रकर्मने विषे बे प्रकारे अनुत्कृष्ट अजघन्य रसबंधने वीषे चारे न्नांगा होय. इतिरस बन्धः समाप्तः ॥

धाइणं अजहन्नो । गोए डुविहो इमो चउहा ७४ ॥

कही प्रकृतिथी शेष बाकी रही जे ६१ प्रकृति आयुषा कर्म जघन्य, अजघन्य उत्कृष्ट, अनुत्कृष्ट,ए चारमां बंध सादि, अध्रुव. ए बे होंय इति ॥ हवे प्रदेस बन्धनुं स्वरूप तेमां प्रथम कर्म वर्गणा कहे ठे—एक परमाणुनो समुह ते परमाणु वर्गणा; बे परमाणु ए एम त्रणयादि जीव अनन्त परमाणुं मले अन्नव्यथी अनन्त गु

कठा मले ते बे प्रदेसी वर्गणा । णा अणुए बंधाया एवा ॥

सेसंमि उह्वाइग दुग ।णुगाइ जा अन्नवणांत गुणिं आणू॥

तेम एकथी पाछलनी जे वर्ग

खंध ते उदारिकने उचीत अ णाउ ते अग्रहणिक छे ए उदारि

हवा योग वर्गणा । क वर्गणा बादर छे ॥

खंधा उरलो चिअ वग्गणाउ। तह अगहणंतरिआ ७५ ॥

चोथी तेजस वर्गणा, पांचमी

भाषा वर्गणा, छठी श्वासोश्वा

एम बीजी वैक्रीय वर्गणा. त्री स वर्गणा, सातमी मनवर्गणा

जी आहारक वर्गणा । आठमी कार्मण वर्गणा; तेमां॥

एमेव विउच्चा हार । तेअ जासा णुपाण मण कम्मे ॥

तेमां अनुक्रमे एक एकथी सूक्ष्म

थाय. तेनी अव गाहना । उछेद आंगुल असंख्यातमो भाग

सुहुमा कमा वग्गहो । ऊणूणंगुल असंखंसो ७६ ॥

अनंतमे भागे उदारिक वर्गणा

ते खंध वैक्रोयादि सातेने अ

एक एक वधतां सिद्धने । ग्राह्य छे

इक्किक हिआ सिद्धा । णंतं सा अंतरेसु अग्गहणा ॥

सघले आप आपणी जघन्य यो आप आपणा अनंत जागे

ग्य वर्गणाथी । साधिक उत्कृष्टी वर्गणा ॥

सव्वछ जहन्नु चिआ । निअणंतं साहिआ जेठा ॥७७॥

हवे कर्म पणे जे परमाणुं लेवा

य तेनुं स्वरूप कहे छे—छेला चा

र फर्स-टाम्हो, ऊनो, लुखो, चोप रुयो तेणे सहित बे गन्ध सुर न्नी, डुर्न्नि ।

वर्ण पांच, पांच रस, ए सोल कर्म प्रकृति योग जे खंधलाद लीआमां ॥

अंतिम चउ फास डुगंध । पंचवन्न रस कम्म खंध दलं॥

जेमां ठे तेवा परमाणुं सहित अनन्ता प्रदेस ठे. एवा कर्म द

सर्व जीवथी अनंतगुणो रस । लते ॥

सव्व जीअ णंतगुण रस । अणुजुत्त मणंतय पएसं॥७८॥

पोताना असंख्यात प्रदेसे ग्रहे

एक प्रदेसे अवगाह्यो जे कर्म ते। जीव ॥

एग पएसो गाढं । निअ सव्व पएस उ गहेइ जिउ ॥

नामकर्म, गोत्रकर्म, आपसमां तुल्य आयुथी अधिक आवते प

तेमां थोम्हा आउखा कर्मनो न्नाग दे पण जोम्हजो ॥

थोवो आऊ तदंसो । नामे गोए समो अहिउ ॥७ए॥

नाम गोत्रथी अन्तराय कर्म, ज्ञानावर्णी, दर्शनावर्णी, कर्मनो अधिको न्नाग; तेथी मोहनी कर्मनो न्नाग अधिको ।

सर्वथी अधिक वेदनी कर्मनो न्नाग. जे कारणथी थोम्हो वेदनीनो न्नाग होय तो ॥

विग्घा वरणे मोहे । सव्वोवरि वेअणीइजेणप्पे ॥

स्थिति विशेषे शेष उत्तर प्रकृति

ते प्रगटपणे न होय । भाग कर्म दलमांथी जाणवी ।

तस्स फुम्हत्तं न हवइ । ठिई विसेसेण सेसाणं ८० ॥

उत्तर प्रकृतिने आप आपणी मू

ल प्रकृति तेनीज जाति कहिये ते मूल प्रकति आठे कर्मे वेंहेच तां लाध्यां दलिआं ।

तेनो जे अनंतमो ज्ञाग सर्वघा ती प्रकृतिनो होय विशेष व्या ख्या वृत्तिथी जाणजो ॥

निअ जाइ लद्ध दलिया । णंतसो होइ सव घाईणं ॥

शेष सर्व घाती प्रकृतिनो अनंत मो ज्ञाग तेथी बाकी देस घाती

बध्यमान प्रकतिनो भाग वेंहे चे पण अबध्यमान प्रकृतिनो ज्ञाग वेंहेचे नही ।

सर्व घाती प्रकृतिने तो जे पो तानी जातिनी प्रकृति समय श्र त्ये बांधे अने वेंहेचे ॥

ब ऊंतीणं विज्जइ । सेसं सेसाण पइ समयं ८१ ॥

हवे ज्ञाग लब्ध जे दलिया गुण गणानी श्रेणिये रचना देखाडे छे–तेमां प्रथम अगियार गुण नी श्रेणियोनां नाम देखाडे छे– समकितनी श्रेणी, देसविरतिनी श्रेणी, सर्व विरतिनी श्रेणी ।

अनंतानुबंधिया सत्तामांथीध काढवानी चोथी दर्शन मो हनी खपावे ते पांचमी श्रेणी

सम्मदेस सव्व विरइउ। अण विसंजोअ दंस खवगेअ ॥

मोहनी उपशमावा उपशम श्रे णी आठमे, नवमे दशमे गुणठा णे ठठी, मोह उपशमी रह्यो ते थी उपशम, अगियारमे गुणठा णे सातमी क्षपक श्रेणी चढतां आठमाथी दशमा गुणठाणा सु धी आठमी

वारमे गुणठाणे सर्व मोह ख प्यो ते नवमी, तेरमे गुणठा णे दशमी श्रेणी, चौदमे गु णठाणे अजोगी गुणठाणे श्रेणी अगियारमी

मोहसम संत खवगे । खीण सजोगिअरगुण सेढी८२॥

हवे गुणश्रेणी अगियार कही; तेनो अर्थ अने गुणश्रेणिये रह्या जीव कर्म निर्जरे ते देखाडे छे— उत्तरोत्तर गुणनी प्राप्ति करे पूर्वे जे कर्मदलनी रचना करी तेने। समय २ दीठ कर्मना उदय नासमयथी मांही असंख्यात गुणाकारे कर्म निर्जरे ॥

गुण सेढी दल रयणा। णु समय मुदया दसंख गुणणाए॥

एणे गुणाकारे वली अनुक्रमे प्रथमे कह्या गुण स्थानक तेने। असंख्यात गुणाकारे कर्मनी निर्जरा करे ते जीव ॥

एअ गुणा पुण कमसो। असंष गुण निज्जरा जीवा ८३॥

हवे गुणठाणानां जघन्य उत्कृष्टां आंतरा देखाडे छे. पल्योपमनो असंख्यातमो भाग आंतरु पडेवा अंतर मुहूर्त्तनुं पडे कोने?। सास्वादन वालाने जो बीजां गुणठाणां फरसी आवे तो अंतर मुहूर्त्त पूर्वे कह्युं तेज; ए बे जघन्य आंतरां. इतर, कहेतां बीजा दस गुणठाणे जघनथी अंतर मुहूर्त्तनुं आंतरु ॥

पलिआ संखं तमुऊ। सासण इअर गुणअंत रहस्सं ॥

उत्कृष्ट आंतरु मिथ्यात्वने विषे बे छासठ सागरोपमनुं। बीजा गुणठाणाने विषे उत्कृष्ट आंतरु अर्द्धपुद्गल मांही अन्तनां बारमे तेरमे चौदमे अंतर नथी।

गुरु मिछे बे छ सठी। इअर गुणे पुग्गलद्धंतो ८४

हवे पुद्गल परावर्त्तनुं स्वरूप देखाडवा पल्योपम सागरोपमादिक मान कहे छे:—उद्धार पल्योपम, अद्धा पल्योपम, क्षेत्र पल्योपम; एक योजन लांबो पहोलो ऊंडो कुवो तेमां जुगलियानां वाले करीने ठांसीने कुवो भरिये, तेमांथी समये समये अकेको वाल काढतां कुवो खाली थाय त्यारे उद्धार बादर पल्योपम थाय

ने ते उपर कहेला वालने असंख्यात घणा कल्पीने समये, सम ये अकेको काढतां कुवो खाली थाय त्यारे सूक्ष्म उद्धार पल्योपम थाय. तथा पूर्वे जे कुवो वाले भरेलो छे; ते सो, सो, वर्षे अकेको वाल काढतां खाली थाय त्यारे बादर अद्धा पल्योपम थाय, ने ते वाल असंख्यात घणा कल्पीने सो, सो, वर्षे अकेको काढतां अ द्धा सूक्ष्म पल्योपम थाय उपर कहेलो कुवो जे वालाग्रे भरेलो छे तेने जे आकाश प्रदेश फरशेला छे. तेमांथी अकेको आकाश प्र देश काढतां जे वारे सर्व वालाग्रने फरसेला आकाश प्रदेश निर्ले प थाय, तेवारे बादरथी क्षेत्र पल्योपम थाय उपर कहेला जे वा लाग्रने स्पर्शा तथा अणस्पर्शा एवा समस्त आकाश प्रदेशने सम य, समय, काढतां जे वारे समस्त आकाश प्रदेश निर्लेप थाय ते वारे क्षेत्र थकी सूक्ष्म पल्योपम थाय. जे उपर सूक्ष्म उद्धार पल्योपम कह्यो छे, तेवा पचिस क्रोडाक्रोडी पल्योपमना जेटला समय थाय, तेटला द्वीप समुद्र छे. आउखांनी स्थिति प्रमु ख सूक्ष्म अद्धा पल्योपमे छे त्रसादिक जीवनुं परिमाण सूक्ष्म क्षेत्र पल्योपमे छे तेज भेदे सागरोपम छे ॥

उद्धार अद्ध खित्तं पलिय तिहा समय वास सय समए।
केस वहारो दीवो दहि आउ तसाइ परिमाणं ॥ ८४॥

ते चार भेदने बे गुणा करतां आठ थाय बादर चार, तेनानो काल थोडो माटे सूक्ष्म चार, ते मोटो काल घणो माटे ए आठ

हवे पुद्गल परावर्त्तना भेद आ ठ; द्रव्य पुद्गल, परावृत क्षेत्र, काल, भाव ।

दव्वे खित्ते काले भावे । चउह दुह बायरो सुहुमो॥

होय अनंती, उत्सर्पिणी. अव सर्पिणी ।

पुद्गल, परावृत कालनुं प्रमाण॥

होइ अणंतु स्सप्पिणि।परिमाणो पुग्गल परिट्टो ८६॥

हवे द्रव्य पुद्गल परावर्तनुं मान कहे छे—उदारिकादिक सात वर्गणा आहारक विना। एक जीव मके फरसीने ए साते वर्गणाना सर्व परमाणु प्रत्ये अनानुक्रमे तेम ॥

उरलाइसत्त गेणं। एग जीउ मुअइ फुसिअसव्व अणु ॥

द्रव्यथी जाणवुं. हवे द्रव्य सूक्ष्म कहे छे—सात वर्गणामांथी अनुक्रमे एक वर्गणाना परमाणु फरसे वच्ये बीजी फरसे ते लेखे नहि. एम फरसतां जे काल थाय ते द्रव्य सूक्ष्म पुद्गल परावर्त जाणवुं ॥ जेटलो काल थाय तेटलो काल स्थुल जे वादर पुद्गल परावर्त।

जतिअ कालि सथूलो। दवे सुहमो सगन्नयरा ॥८७॥

हवे क्षेत्रादिक त्रण, पुद्गल परावर्त वादर तथा सूक्ष्म देखाडे छे—चउद राजलोकना आकाश प्रदेश, अनुक्रमविना जन्म, मरण करी सर्व फरसे ते वादर क्षेत्र पुद्गल परावर्त तेज आकाश प्रदेश अनुक्रमे फरसे; ते सूक्ष्म क्षेत्र पुद्गल परावर्त उत्सर्पिणी, अवसर्पिणी, कालना जेटला समय, अनानुक्रमे फरसे ते वादर काल पुद्गल परावर्त तेज समय अनुक्रमे फरसे ते सूक्ष्म समया पदनोअर्थ उपरना पदभेगो कह्योछे. हवे भावपुद्गल परावर्त बे भेदे कहे छे-अनुभागवा रसबन्धनां जेटलाअध्यवसायना स्थानक छे, ते सर्व

काल पुदूगल परात्रत । स्थानक ॥

लोग पएसो सप्पिणी । समया अणुजागबंघठाणाय॥

ते प्रत्ये जेम तेम अनानुक्रमे फरसी मरे ते वादर रस बन्ध पुद्गल परात्रत तेज स्थानक. अनुक्रमे मरणे करी समस्त फरसो मरे ते सूक्ष्म रस बंध; वा एमफरसी मरे ते.क्षेत्रादिपुद्गल

भाव पुद्गल परात्रत । परावर्त स्थूल, सूक्ष्म, जाणवा

जह तह कम मरणेणं । पुठाखित्ताइ थुयियरा ॥ ८७ ॥

हवे जीव उत्कृष्ट जघन्य प्रदेश बंध करे तेना स्वामी देखाडे छे उत्कृष्टा योगनो धणी संज्ञी थोडामां थोडी प्रकृति बांधनार । पर्याप्तो ॥

अप्पयर पयडि बंधि । उकड जोगी असंनि पज्जत्तो ॥

जघन्य योगनो धणी असन्नि अपर्याप्तो जीव जघन्य प्रदेश बंध करे । करे प्रदेश बंध उत्कृष्टो

कुणइ पएसु कोसं । जहन्नयं तस्स वच्चासे ॥ ७ए ॥

हवे मूल उत्तर प्रकृति आशारी उत्कृष्ट प्रदेश बंधना स्वामी देखाडे छे-मीथ्यात, अविरती सम्यक्त, देसविरती, प्रमत्त, अप्रमत्त, ए पांच गुणठाणे प्रवर्त्ततो आयु कर्मनो उत्कृष्ट प्रदेश बंध करे ।

बीजा, त्रिजा गुणठाणा विना मोहनी कर्मनो उत्कृष्टो प्रदेश बंध करे. सात गुणठाणावाला मीथ्यातथी नवमा अनिवृति वाला सुधी सात ॥

मिछ अजयचउ आउ। बितिगुणविणु मोहिसत्तमिछाइ

उमूल प्रकृति मोहनी आयु वि
ना तथा उत्तर प्रकृति सत्तर ते
नां नाम--ज्ञानावर्णी पांच, दर्श
नावर्णी चार, अन्तराय पांच,
साता, जस, उंच गोत्र; ए सत्त
रनो उत्कृष्ट प्रदेश बंध दशमा
गुणठाणावालो वांधे ।

चोथा गुणठाणा वालो बीजी
चोकडीनो उत्कृष्ट प्रदेश बंध
करे. देशविरती गुणठाणावा
लो त्रिजी चोकडीनो उत्कृष्ट
प्रदेश बंध करे ॥

उन्हं सत्तरस सुहुमो । अजया देसा बिति कसाए॥ए०॥

पांच प्रकृति--पुरुषवेद, संजलन
चोक ए पांच उत्कृष्ट प्रदेश बंध
अनिवृत्ति गुणठाणानो धणी क
रे शुन्न विहायो गति ।

नरनुं आयु, देवत्रिक, सुन्नग
त्रिक, वैक्रीयडुग; ॥

पण अनियट्टि सुखगइ। नराउसुर सुन्नग तिगविउविडुगं॥

समचोरस संस्थान, असाता
वेदनी;

वज्रऋषन्न नाराच संघयण, ए
तेर प्रकृतिनो उत्कृष्ट प्रदेश बंध
मीथ्या दृष्टि अथवा सम्यग् दृ
ष्टि गुणठाणे करे ॥

समचउरंस मसायं । वइरंमिछो व संमोवा ॥ ए१ ॥

नीद्रा, प्रचला, बे जुगल ते.
हास्य, रति, अरति, शोक; ।

न्नय मोहनी, डुगंछामोहनी,
तीर्थंकरनाम कर्म; ए नव प्रक
तिनों उत्कृष्टो प्रदेश बंध सम्य
क् दृष्टि बांधे ॥

निद्दा पयला डुजुअल । न्नय कुछा तिछ सम्मगो ॥

न्नलो मुनि जे अपूर्वकरणवालो
तथा अप्रमत्तवालो आहारक डु

गनो उत्कृष्ट प्रदेश बंध करे. शेष जे बीजी बासठ प्रकृति र ही तेनो । उत्कृष्टो प्रदेश बंध मिथ्या दृष्टि बांधे ॥

सुजइ आहार डुगं सेसा । उक्कोस पएसगा मिच्छो एए

हवे जघन्य प्रदेश बंध बांधे ते ना स्वामी कहे छे--जलोमुनि जे अप्रमादी आहारक डुगनो जघन्य प्रदेश बंध करे असंज्ञी पर्याप्तोजोगजघन्य वीर्येवर्ततो। नर्कनुंत्रिक,तथा देवतानुं आयु ए चार प्रकृति जघन्य प्रदेशबंध करे. देवद्विक, वैक्रीय द्विक॥

सुमुणी डुन्नि असन्नी। नरय तिग सुराउ सुरविउविडुगं

सम्यक दृष्टि जिन नाम स हित पांच प्रकृति जघन्य प्र देश बंध करे । सूक्ष्म निगोदियो जवने आद्य समये अपर्याप्तो जघन्य योग माटे बाकी १०ए प्रकृतिनो जघ न्य प्रदेश बंध करे ॥

संमो जिणं जहन्नं । सुहुम निगोआइ खणि सेसा ए३॥

हवे मूल प्रकृति तथा उत्तर प्र कृतिना जांगा चार प्रकारे दे खाडे छे--दर्शन छक; चक्षु दर्श ना वर्णीआदि चार-नीद्रा, प्रच लां, जय, कुछा । बीजी चोकडी, त्रिजी चोक डी चौथी चोकडी, अन्तराय पांच ज्ञानावर्णी पांच ॥

दंसण छग जय कुछा । बितितुरिय कसाय विग्ध नाणाणं॥

मूल प्रकृति छ मोहनी आयु वि ना उत्तर त्रिश; मूल छ मली ए छत्रिश प्रकृतिने अनुत्कृष्टप्रदेश सादि, १ अनादि, २ ध्रुव, ३अ ध्रुव, ४ सादि अध्रुव; एवे प्रका रे शेष जे प्रकृति मूल वे उत्तर

बंध चारे ज्ञांगे होय, ते ज्ञांगा नां नाम कहे छे।

तेहने चारे प्रकारे.बे ज्ञांगाहोय

मूल ठगेगु कोसो । चउह डुहा सेसि सवछ ॥एध॥

हवे सात स्थानकनो अल्पावहु त देखाडे छे. घनीकृत लोकनी एक प्रदेशनी श्रेणिमां जे आकाश प्रदेश तेने असंख्यातमे ज्ञागे आकाश प्रदेश तेटला ।

जोग स्थानक छे तेथी प्रकृति बन्धनां स्थानक असंख्यात गुणा छे. तेथी स्थिति बन्धनां स्थानक असंख्यात गुणा छे

सेढि असंखिजं से । जोग ठाणाणि पयडिठिइ ज्ञेया ॥

स्थिति बन्ध स्थानकथी जीवना अध्यवसाय स्थानक तिव्र. मंदता रुप असंख्यात गुणा छे ।

तेथी रस बन्ध स्थानक असंख्यात गुणा छे. उपरनां पदोने जोडजो ॥

ठिइ बंध ऊवसाया । णु ज्ञाग ठाणा असंखगुणा ए५

तेथी कर्मना प्रदेश ।

अनन्त गुणा तेथी रसना ज्ञाग कषाय प्रति जे कारणे सर्वजीवथी अनंत गुणा रस छे माटे ॥

तत्तो कंम पएसा । अनंत गुणीआ तउरसछेआ ॥

जोगथी प्रकृति बन्ध, प्रदेश बंध; ए बे बंधाय ।

स्थिति बन्ध, रसबन्ध, ए बे कषायथी बन्धाय, मिथ्यात, अविरति ए बे तो दृढिकरण हेतु छे॥

जोगा पयडि पएसं । ठिइ अणुज्ञागं कसायाउ ॥९६॥

हवे लोकना घन श्रेणी परतर स्वरुप कहे छे–चउदराज प्रमाण लोक कह्यो छे; ।

बुद्धिथी कल्पनाए करी तेनो घन करीए तो सात राज थाय ॥

चउदस रज्जु लोगो । बुद्धि कउ होइ सत्त रज्जुघणो ॥

ते घन रज्जुमांना दीर्घ एक प्रदेशनी ।

श्रेणी कही ते श्रेणो वर्ग करीए ते वारें परतर होय; तेनो वर्ग करीए त्यारे घन थाय. प्रदेश बन्ध समाप्तः ॥

तद्दीहेग पएसा । सेढीपयरोअ तव्वगो ॥ ९७ ॥

हवे उपशम श्रेणी स्वरूप देखाडे छे—प्रथम अनन्तानुबन्धी चोकने उपशमावे पछी दर्शन मोहत्रिक जे सम्यक्त,मीश्र मिथ्यात मोहनी; उपशमावे पछी नपुंसक वेद, उपशमावे, पछी स्त्रीवेद उपशमावे ।

वेद पद पाछल पदने अर्थे छे. पछी हास्यादिक छ उपशमावे; वली पुरुषवेद,उपशमावे. एसर्व

अणदंस नपुंसित्थी । वेय छक्कं च पुरिस वेयंच ॥

अप्रत्याख्यान क्रोध, प्रत्याख्यान क्रोध; उपशमावे; पछी संज्वलन क्रोध उपशमावे; पछी अप्रत्याख्यान, प्रत्याख्यान मान उपशमावे, पछी संज्वलन मान उपशमावे, पछी अप्रत्याख्यान, प्रत्याख्यान माया उपशमावे. पछी संज्वलननी माया उपसमावे पछी अप्रत्याख्यान, प्रत्याख्यान लोभ उपशमावे,पछी स्वंजलनना लोभनी कीटी

क्रोधे क्रोध, माने मान, मायाये माया, लोभेलोभ; एम बीजी, त्रीजी, चोकडीना सर्वे सर्वा जोडा तेना वच्चे वच्चे संजल

करे ते दशमे गुणठाणे उपशमावे ।

दो दो एगंतरिए ।

नी एक, एक उपशथावे. इति उपशम श्रेणी

सरिसे सरिसं उवसमेइ॥एट॥

हवे क्षपक श्रेणीनुं स्वरुप कहे छे-प्रथम अनन्तानुबन्धीचोक, खपावे. पछी मिथ्यात मिश्र, सम्यक्त मोहनी खपावे ।

त्रणनां आयु-देव, तीर्यंच, नर्कनां खपावे; एकेंद्रि जातिपणुं विगलेंद्रि त्रिक खपावे; पछी थीणंधी त्रिक, खपावे; उद्योतनाम खपावे॥

अण मिछ मीस सम्मं। तिआउ इग विगलथीण तिगुजोयं

तीर्यंच डुग, नर्क डुग, स्थावर डुग; ।

साधारण, आताप, पछी प्रत्याख्यानी, अप्रत्याख्यानी; वेना आठ कषाय खपावे पछी नपुंसक वेद अने पछी स्त्रीवेद खपावे॥

तिरि नरय थावर डुगं । साहारा यव अठनपुंछी एए

पछी हास्यादिक छक खपावे, पुरुष वेद खपावे, पछी संज्वलन चोक खपावे, नीद्राडुग-नीद्रा, प्रचला, ।

नीद्रा पदनो अर्थ पूर्व पदमां कह्यो छे. अन्तराय, ५ ज्ञानावर्णी, ५ दर्शनावर्णी, ४ ए सर्व खपावे क्षपक श्रेणी पुरी थइ. केवल ज्ञान उपजे ॥

छग पुम संजलणा दो । निद्दा विग्ध वरणखएनाणी ॥

ए रीते पुज्यश्री देवेन्द्र सूरिजीए लख्यो वा रच्यो ।

शतक नामा पांचमो कर्मग्रन्थ एम आत्माने संभारवार्थे इति॥

देविंद सूरि लिहियं । सयग मिणंआय सरणठा॥१००॥

॥ इति टबार्थ सहित पाचमो कर्मग्रन्थ समाप्त थयो ॥

॥ सप्ततिकानामा षष्टः कर्मग्रन्थः ॥

हवे सप्ततिका नामे छठो कर्मग्रन्थ लखुं छुं.

सिद्ध अचल पद वा सिद्धप्रसिद्धपद कर्म प्रकृति आदिथकी घणा अर्थे सहित एवो । बन्ध प्रकृति, उदय प्रकृति, सत्ता प्रकृति, तेनां स्थानक, तेनो समुदाय वे त्र्यादि ॥

सिद्ध पएहिं महछं । बंधोदय संत पयम्हि ठाणाणं ॥

कहु छुं; ते सांजल. किचिंत् वा संक्षेप अर्थ प्रत्ये । रच्यो एवो अर्थ दृष्टिवादना निजरणा रूप मध्येथी ॥

वुछं सुण संखेवं । नीसंदं दिठि वायस्स १ ॥

केटली प्रकृति बांधतो केटली प्रकृति वेदे । केटली, केटली अथवा सत्ता प्रकृतिनां स्थानक होय ॥

कइ बंधंतो वेअइ । कइ कइ वा संत पयम्हि ठाणाणं ॥

मूल प्रकृति उत्तर प्रकृतिनेविषे। जांगा तेना जे विकल्प वा जेद, बन्ध, उदय सत्ता संबंधी अन्योन्य थाय ते जाणवा आठ बांधे आठ उदय सत्ता आयु विना सातनो बंधक, आठ उदय सत्ता मोह आयु विना उनो बंधक. आठनी उदय सत्ता ॥

मूलुत्तर पगइसु । जंग विगप्पा मुणे अव्वा २ ॥

तेमां मूल प्रकृति संबंधी जांगा आठना बन्धे आठनो उदय, आठनी सत्ता, ए जांगो मिथ्यात्व थी अप्रमत्त सुधी छे. सातना बंधकने आठ उदे, सत्ता नवमा

देखाड़े छे—आठ प्रकारे बांधता सुधी; छना बंधके आठ उदे
सात बांधता, छ बांधता थका। सत्ता दशमे गुणठाणे ॥

अठ विह सत्त छ ब्बंधएसु। अठेव उदय संतंसा ॥

साता एक विधे बंधकना त्रण विकल्प छे. अगियारमे, बारमे, तेरमे। एक विकल्प अबंधी चौदमा वालाने ॥

एग विविहे तिविगप्पो। एग विगप्पो अबंधंमि ३ ॥

हवे जीव स्थानके मूल प्रकृति ना भांगा देखाड़े छे सात कर्म नो वा आठ कर्मनो बंध होय तेने आठनो उदयने। आठनी सत्ता होय. तेर जीव स्थानकने विषे होय ॥

सत्त ठबंध अठुदय। संत तेरससु जीव ठाणेसु ॥

हवे एकजे चउदमा जीव स्थानकने विषे एटले संज्ञी, पंचेन्द्रि पर्याप्ताने विषे पांच भांगा होय। बे भांगाहोयकेवलीभगवानने॥

एगंमि पंचभंगा। दो भंगा हुंति केवलिणो ४ ॥

हवे गुणठाणा चौदमां सात भांगाना विकल्प कहे छेः—आठ गुणठाणाने विषे एक विकल्प. त्रण, आठ, नव, दश, अगियार, बार, तेर, चौद; ए आठ। हवे छ गुणठाणे पण बेबे विकल्प पामे एक, बे, चार, पांच छ, सात; ए छए गुणठाणे ॥

अठेसु एग विगप्पो। छस्सुवि गुणसन्निएसुउविगप्पा ॥

प्रत्येके प्रत्येके। बंध उदय सत्तापणे कर्मप्रत्ये ॥

पत्तेयं पत्तेयं। बंधोदय संत कम्माणं ५ ॥

हवे उत्तर प्रकृति आश्रित कहे छे—ज्ञानावर्णी पांच, दर्शनावर्णी नव वेदनी बे, मोहनी अगाविश। आयुनी चार, तेमज नाम कर्मनी बेतालिश ॥

पंच नव दुन्नि अठावीसा । चउरो तहेव बायाला ॥

गोत्र कर्मनी बे, अन्तराय कर्मनो पांच कह्यो एवी जे प्रकृतिउ; ते मूल कर्मना अनुक्रमे जाणवो ॥

दुन्निय पंचय जणिया । पयमीउ आणु पुव्वीए ६ ॥

हवे उत्तर जे प्रकृतियोनां बन्ध स्थानक, ते कहे छे—बन्धमां, उदयमां, सत्तामां । ज्ञानावर्णी तथा अन्तरायने विषे बन्धकाले ए बेनी दश प्रकृति बन्ध उदय सत्ता पांच, पांच, प्रत्येकनी होय ॥

बंधोदय संतंसा । नाणा वरणं तराइए पंच ॥

ते बेनी दशे प्रकृतिनो बन्ध टले पण तेमज । उदयमां, सत्तामां, होय. ते बेनी पांच, पांच ॥

बंधो वरमे वितहा । उदय संता हुं ति पंचेव ७ ॥

हवे दर्शनावर्णीने कहे छे—बन्धने विषे, सत्ताने विषे । प्रकृतिनां स्थानक त्रणये तुल्य छे. नव, छ, चार सर्वे नव थीणं द्वि त्रिक गये छ, नीद्रा, प्रचला, हीने चार ॥

बंधस्सय संतस्सय । पगइ ठाणाणि तिनि तुल्लाणि ॥

उदय स्थानक बे होय, चार, पांच ॥ चारनुं, पांचनुं, ए बे दर्शनावर्णी कर्मने विषे ॥

उदय ठाणाणि दुवे । चउ पणग दंसणा वरणो ८ ॥

बीजुं जे दर्शनावर्णी कर्मनाना चार पांचनो उदय होय; नवनी

वना बंधने विषे। सत्ता होय ॥

बीआ वरणे नव बंधएसु। चउ पंच उदय नव संता॥

ठ प्रकृतिनो बन्ध, चार प्रकृति नो बन्ध होय; त्यां पण एम जाणवुं।

चारनो बन्ध, चारनोउदय, त्यां ठनी सत्ता होय; क्षपक श्रेणी॥

ठ च्चउ बंधे चेवं। चउ बंधु दए ठ छंसाय ९ ॥

नवनी सत्ता होय. पांचना उद यमां नवनी सत्ता. चारनो उद य त्यां ठनी सत्ता. चारनो उद य त्यां चारनी सत्ता पण होय ॥

बन्ध थकी वीरमे थके चार नो अने पांचनो उदय. ने।

उवरय बंधे चउ पण। नवंस चउरुदय ठ च्चउ वसंता॥

भांगानी वेंहेचण करे ठे–मोह नीय कर्मना ज्ञांगा तो आगल वा पठी कहीशुं ॥

हवे वेदनि आयु गोत्रने विषे।

वेयणि आउअ गोए। विज्ञज्ज मोहं परं वुहं १० ॥

गोत्र कर्मने विषे सात ज्ञांगा। आठ भांगा ठे वेदनि कर्मनेविषे॥

गोअंमि सत्त ज्ञंगा। अठयज्ञंगा हवंतिवेअणिए॥

पांच, नव, नव, पांच, ज्ञांगा। आयुखां चारने पण अनुक्रमे।

पण नव नव पण ज्ञंगा। आउचउक्केविकमसोउ ॥११॥

हवे मोहनीनां बन्ध स्थानक दश कहे ठे बाविस. एकविस। सत्तर, तेर, नव, पांच. ॥

बावीस इक्कबीसा। सत्तरसं तेरसेव नव पंच॥

चार, त्रण, बे वली एक; ए दश। बन्धनां स्थानक मोहनी कर्मन

चउ तिगं डुगं च इक्कं। बंध ठाणाणि मोहस्स ॥१२॥

हवे मोहनी कर्मनां उदय स्थानक कहे छे-एक वली बे, चार। एहथी एकेक अधिक दश उत्कृष्टा ॥

एगंच दोव चउरो। इत्तो एगाहिआ दसुक्कोसा ॥

उघे वा सामान्ये मोहनीय कर्मने विषे। उदय स्थानक नव होय॥

उहेण मोहणिज्जे। उदय ठाणाणि नवहुंति ॥१३॥

हवे मोहनी कर्मनां सत्ता स्थानक कहे छे. बीजा पदने अन्ते वीस पद कह्युं छे. ते प्रथम पदादिमां कह्या आंकने जोडवुं. अठाविस. सत्ताविस छविस, चोविस,। त्रेविस, बाविस, एकविस, पदमां कहेला आंकमां अधिकाहोय विस।

अठय सत्तय छ चउ। तिग दुग एगा हिआ नवेवीसा॥

तेर, बार, अगियार,। एथी आगल पांचथी मांडी एक, एक, उणा करे; पांच, चार त्रण, बे, एक; ए पांच ॥

तेरस बारिकारसँ। इत्तो पंचाइ एगूणा ॥ १४ ॥

ए सत्तानां प्रकृति स्थानक। तेज मोहनी कर्मनां होय पन्नर होय ॥

संतस्स पयडि ठाणाणि। ताणि मोहस्स हुंतिपन्नरस ॥

बन्धनां, उदयनां, सत्ताने विषे। मोहनी कर्मना भांगाना विकल्प वा भेद घणा जाणवा ॥

बंधोदय संते पुण। भंग विगप्पावहुं जाण ॥१५॥

हवे मोहनी कर्मनां बंध स्थानकने विषे यथायोग्य भांगा कहे

छे-ठ जांगा बाविसना बन्ध स्थानकमां चार जांगा एकविसना बंध स्थानकने विषे । सत्तरना, तेरना; ए बे बंध स्थानकने विषे बे, बे, जांगा प्रत्येके

छब्बावीसे चउ इगवीसे । सत्तरस तेरसे दोदो ॥

नवना बन्ध स्थानकने विषे पण बे जांगा ॥ ते पछी जे बन्ध स्थानक छे; पांच प्रमुख तेने विषे प्रत्येके एक, एक जांगो छे ॥

नवबंधगेवि छुन्निउ । इकि कमउ परंजंगा ॥ १६ ॥

हवे एटलां बंध स्थानक मध्ये केटलां उदय स्थानक होय ते कहे छे—सात आदि लइने दश पर्यन्त चार उदय स्थानक होय, बाविसना बंधने विषे सात, आठ, नव, दश, एकविसना बन्ध स्थानकने विषे । सात आदि लइ नव पर्यन्त उदय कर्मना जांगा होय ॥

दस बावीसे नवइग वीसे । सत्ताइ उदय कम्मंसा ॥

छ आदि लइ नव पर्यन्त सत्तरना बंध स्थानकने विषे. छ सात, आठ नव । तेरना बंध स्थानकने विषे पांचथी मांडी आठ सुधी उदय स्थानक होय. पांच छ, सात, आठ॥

छाई नव सत्तरसे । तेरे पंचाइ अठेव ॥ १७ ॥

चार आदि देइ नवना बंध स्थानकने विषे चार, पांच, छ, सात। उत्कृष्टो सात पर्यन्त उदय स्थानक होय ॥

चत्तारि आइ नवबंधएसु । उक्कोस सत्त मुदयंसा ॥

पंच-विध बंधकने विषे वली । उदय स्थानक बेनो जाणवो ॥

पंच विह बंधगे पुण । उदउ दुएहं मुणे अव्वो ॥ १८ ॥

ए थकी एटले पंचविध बंधक पछी चतुरविध बंधकादिक देइ चार, त्रण, बे, एक ।

एक, एक, उदय स्थानक होय सघले पण ॥

इत्तो चउ बंधाई । इक्कि्कु दया हवंति सव्वेवि ॥

उदय स्थानक होय तेमज उदय स्थानकने अभावे पण जे उपशान्त कषायने विषे सत्ता

बंध मटे वा टले पण तेमज । स्थानक एक होय ॥

बंधो वरमे वि तहा । उदयाभावे विवाहुज्जा ॥ १ए ॥

हवे दस आदे देइ एक सुधी जेटला भांगा उपजे तेज कहे छे. दसना उदयने विषे एक चोविसि छचोविसी नवोदयने विषे अगियार चोविसी आठना उदयने विषे ।

सातना उदयने विषे दस चोविसी, छना उदयने विषे सात चोविसी, पांचना उदयने विषे चार चोविसि, चारना उदयने विषे एक चोविसी नीछे ॥

इकग छक्कि क्कारस । दससत्त चउक्कइक्कगं चेव ॥

ए ते पूर्वे सात बोल मलीने चालिस चोविसीउ थइ ।

बार भांगा बेना उदयने विषे छे. एकना उदय स्थानकने विषे अगियार भांगा ॥

एए चउवीस गया । बार डुगि कमिइक्कारा ॥ २० ॥

हवे तेज भांगानी संख्या अने पदनी संख्या बीजे मते कहे छे यतः चउवीस डुगति बेने उदये एक चोविसी. एटलो स्वमते पर मते पाठान्तर छे. स्वमते चालिस चोविसीना नवसो साठ भांगा बेना उदयमां बार भांगा एकना उदयमां अगियार भांगा, ए सर्व मली नवसो त्यासि भांगा थाय छे. बीजे मते एकतालिस

चोविसीना नवसो चोरासी ज्ञांगा, ने एकना उदयमां अगियार ज्ञांगा, ते मेलवतां नवसो पंचाणुं ज्ञांगा थाय ।

नव पंचाणउअसए ।

उदय स्थानक नव विकल्पमां ज्ञांगा वा विकल्प नवसो पंचाणु वा नवसो त्यासिमां मोह्या वा मुझाणा जे जीव॥

॥मोहनीय कर्मना उदय चोविसी विकल्प पद संख्या॥

उदयस्था.	१०	९	८	७	६	५	४	२	१	९	९
चोविसी.	१	६	११	१०	७	४	१	१		४१	४०
विकल्प.	२४	१४४	२६४	२४०	१६८	९६	२४	२४ / १२ / ४८	११	९९५	९८३
पदछेद.	२४०	१२९६	२११२	१६८०	१००८	४८०	९६	२४	११	६९७१	६९४७

अगणोतेरसेने इकोतेर पदना समूहे सो पद उपर जोड्युं तेणे करी सहित आंक जाणवो ए मतान्तरेण ॥

उदय विगप्पेहिं मोहिया जीवा ॥

अउणुत्तरिएगुत्तरि । पयविंद सएहिविन्नेआ ॥१९॥

हवे स्वमतने अभिप्राये उदयना पद उदयने विकल्पे वा भेदे नी संख्या कहे छे-नवसेने त्र्यासी वा ज्ञांगे मुझाया जीव॥

नव तेसीइ सएहिं । उदय विगप्पेहिं मोहिआ जीवा ॥

हवे नवसे त्र्यासीना पदछेद कहे छे पूर्वे बंध स्थानके जे चोविसीउ कही, ते स्थानक साथे चोविसीउ गणे पदछेद थाय; अगण्योतेरसें सुम्तालिस छे. अगनोतेरसें सुम्तालिस पूर्वे यन्त्रथी जाणजो ।

पदना समूहे सूत्रमां "सय" पद छे, ते गया पदमां आंक कहेवा. अहुं छे जाणवा ॥

अन्नणत्तरि सीयाला । पयविंद सएहिंविन्नेआ ॥५१॥

हवे सत्ता स्थानक साथे बन्ध देखाडे छे:—त्रण सत्ता स्थानक बाविसना बन्धने विषे होय. ते जअठाविस, सत्ताविस, छविस। एकविसना बन्ध स्थानकने विषे अठाविसनु एकज सत्ता स्थानक होय. सत्तरना बन्ध स्थानकने विषे तो ॥

तिन्नेवय बावीसे । इगवीसे अठविस सत्तरसे ॥

छ सत्ता स्थानक होय. निश्चे तेरना बन्ध स्थानकने विषे तथा नवना बन्ध स्थानकने विषे आवते पदे कहे छे:—। पांचज सत्ता स्थानक होय॥

छच्चेव तेर नव बंध एसु । पंचेव ठाणाणि ॥ ५३ ॥

पांच तथा चार ए बे बन्ध स्थानकने विषे तो ॥ छ, छ, सत्ता स्थानक होय. बाकी रह्यां जे बन्ध स्थानक, ते मां पांच, पांच, सत्ता स्थानक होय ॥

पंचविह चउविहेसु । छ छक्क सेसेसु जाण पंचेव ॥

प्रत्येके, प्रत्येके; । चार सत्ता स्थानक होय बन्ध टलेथी॥

पत्तेअं पत्तेअं । चत्तारिअ बंध वुच्छेए ॥ ५४ ॥

दस, नव, पन्नर, आदि लइने । बन्ध,उदयनेसत्ता प्रकृतिस्थानक

दस नव पन्नर साई । बंधोदय संत पयडि ठाणाणि ॥

मोहनी कर्मने विषे कह्यां । हवे पछी नामकर्मनां बन्ध, उदय अने सत्ता प्रकृति स्थानक कहेशे ॥

भणिआणि मोहणिज्जे । इत्तो नामं परं वुच्छं ॥५५॥

हवे नाम कर्मने विषे प्रथम बन्ध स्थानक प्रत्ये त्रेविस, बीजे बन्ध स्थानके पचिश बन्ध स्थानक ॥ त्रीजे छविस, चोथे अठाविस, पांचमे उगणत्रिस, बन्धस्थानक

तेवीस पन्न वीसा । छव्वीसा अठवीसा गुणतीसा ॥

छठे त्रीस, सातमे एकत्रिस, आठमे एक। ए रीते बन्धनां स्थानक नाम कर्मनां ॥

तीसे गतीस मेगं। बंध ठाणाणि नामस्स ॥ २६ ॥

हवे कीया बन्ध स्थानकने विषे केटला भांगा ते सर्व संख्या कहे छे—चार भांगा त्रेविसना बन्ध स्थानकमां, पचिस भांगा पचिसना बन्ध स्थानकने विषे, सोल भांगा छविसना बन्ध स्थानकने विषे । नव भांगा अठाविसना बन्ध स्थानकने विषे नव हजार बसो अरूतालिस भांगा उगणत्रिसना बन्ध स्थानकने विषे छे ॥

चउ पणवीसा सोलस । नव बाणउई सयाय अम्याला

एकतालिस उत्तर छेतालिसें एटला भांगा त्रीसना बन्ध स्थान कने विषे छे। एक, एक, भांगो एकत्रिसना बन्ध स्थानकमां तथा एकना बन्ध स्थानकमां छे. सर्व भांगा १३९४५ थया. बन्ध स्थानक आठनां मलीने २३, २५, २६, २८, २९, ३०, ३१, १ सर्व ८, ना ४, २५, १६, ९, ९२४८, ४६४१, १, १, १३९४५; ॥

एयालुत्तर छायाल सया । इक्किक बंधविही ॥ २७ ॥

हवे नाम कर्मनां उदय स्थानक कहे छे–विसनुं उदय स्थानक विस; एकविसनुं उदय स्थानक एकविस; चोविसनुं उदय स्थानक चोविस; ते पछी। एक, एक, आंक अधिक करतां यावत् एकत्रिश लगी. २०, २१, २४, २५, २६, २७, २८, २९, ३०, ३१, ए दस

वीसि गविसा चउवीस गाउ। एगा हियाय इगतीसा॥

एटलां उदय स्थानक होय। नवनुं उदय स्थानक ११ आठनुं उदय स्थानक १२ होय. ए बार उदय स्थानक नाम कर्मनां॥

उदय ठाणाणि नवे। नव अठय हुंति नामस्स॥२८॥

हवे कीया उदय स्थानकने विषे केटला नांगा होय ते देखाके छे–एक नांगो विसना उदय स्थानकने विषे छे. वेतालि स नांगा २१ ना उदय स्थानकने विषे छे.अगियार नांगा चोविसना उदय स्थानकमां छे। तेत्रिस नांगा पचिसना उदय स्थानकमां छे.छसें भांगा छविसना उदय स्थानकमां छे. तेत्रिस नांगा सत्ताविसना उदय स्थानकमां छे॥

इक बीयालि इक्कारस्स। तित्तीसा छस्सयाणि तित्तीसा॥

वारसेंने वे नांगा अठाविसना उदय स्थानकमां, सतरसेंने पंचासी नांगा २९ ना उदय स्थानकमां। अधिक पद उपर पदमां वारसें, सतरसें, वे आंक कह्या, ते उपर वधारवा अर्थे छे. वे पंचासी सहित करवा ते प्रथमे कह्या छे॥

वारस सत्तरस सयाणि। हिगाणि वि पंचसीई हिं॥२९॥

छगणत्रीससें अने सतर नांगा त्रीसना उदय स्थानकमां अगियारसेंने पांसठ नांगा एकत्रिसना उदय स्थानकमां ए त्रे प

दनो नेगो अर्थ डे।

अडण तीसिकारस।

	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
उदय	२०	२१	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	९	८	कुल.
भांगा	१	४२	११	३३	६००	३३	१२०२	१७८५	२९१७	११६५	१	१	७७९१

सयाणि हिय सत्तर पंच सठीहिं ॥

आठना उदय स्थानकना प्रकार जाणवा तेने विषे ज्ञांगानी संख्या ७७९१ जाणवा (तेनो यंत्र उपरनं) ॥

इकिक गंच वीसा। दक्षुदयं तेसु उदय विही ॥३०॥

हवे एक, एक, ज्ञांगो नवना तथा आठना उदय स्थानकमां वीसना उदयथी ते।

हवे नामकर्मनां सत्ता स्थानक कहे डे त्रण, बे, ए आंकने नेउना आगल धरजो त्राणुं, बाणुं नव्यासी।

अठ्यासी, ठ्यासी, एंसी, अगण्यासी

तिडुनउई गुणनउई। अठ ठलसी असीइ गुणसीइ॥

अठ्योतेर ठोहोतेर, पंच्योतेर; ए आठ ठ, पांच, ने सीत्तेर पद साथे मेलवजो।

नव, आठ, ए बार नाम कर्मनां सत्ता स्थानक जाणवां ॥

अठठपन्नत्तरि। नव अठय नाम संताणि ॥३१॥

हवे नाम कर्मना संवेध कहेवा माटे नाम कर्मना वन्ध, उदय, सत्ता स्थानकनी संख्या देखाडे डे–आठ बंध स्थानक, बार उदय स्थानक, बार सत्ता स्था

नक; ए त्रण प्रकारे प्रकृति स्था
नक. बे पदनो जेगो अर्थ ल
ख्यो छे ।

अठय बारस बारस । बंधोदय संत पयडि ठाणाणि ॥

बंधे वा सामान्ये ए जे बन्धा दि तेने ।

हवे विशेष प्रकारे जेने जेम सं नवे तेम नागा उपजाववा ॥

उहेणा एसेणाय । जहजहा संत्नवं विन्नजे ॥३१॥

हवे प्रथम सामान्य प्रकारे सं वेध देखाडे छे-नाम कर्मनां नव उदय स्थानक, ने पांच सत्ता स्थानक ।

त्रेविसना बंध स्थानकने विषे तथा तेमज पचिसना तथा छ विसना बंध स्थानकने विषे प ण जाणवी ॥

नव पणगोदय संता । तेवीसे पन्नवीस छव्वीसें ॥

आठ उदय स्थानकने चार सत्ता स्थानक; अठाविशना बंधने विषे ।

नव उदय स्थानक; ने सात स त्ता स्थानक. उगणत्रीश तथा त्रीशना बन्ध स्थानकने विषे छे

अग चउर ठवीसे । नव सत्ति गुणतीस तीसंमि ३२

एक उदय स्थानक, अने एक सत्ता स्थानक हवे एकत्रिशना बंध स्थानकने विषे छे ।

तथा एकना बंध स्थानकने वि षे एक उदय स्थानक, आठ स त्ता स्थानक ।

एगेग मेगतीसे । एगे एगुदय अग संतंमि ॥

वीरमे वा अवन्धे वा बन्ध टळ्ये दस, दस ।

वेदक वा उदय स्थानक, सत्ता स्थानक होय ॥

उवरय बंधे दस दस । वेयग संतंमि ठाणाणि ॥ ३४ ॥

हवे एटला नांगा जीव स्थानक

तथा गुण स्थानक आश्री स्वामी देखाड़े छे–त्रण विकल्प, बन्ध, उदय, सत्तारुप जे विकल्प तेनां प्रकृति स्थानक तेणे करी।

चउद जीव स्थानकने चउद गुण स्थानक; तेने विषे पूर्वोक्त कवा हवे कहे छे– ॥

तिविगप्प पगइ ठाणेहिं । जीव गुण संनिएसु ठाणेसु॥

तेम जांगाना प्रयोग करवा । ज्यां जेम संभव होय त्यां तेम॥

भंगा पउंजियव्वा । जथ्थ जहा संभवो भवई ३ए ॥

हवे जीवस्थानक आश्री कहे छे–तेर जीवस्थानकने विषे संक्षेप शब्द स्थानक वाची छे एक संज्ञी पर्याप्तो वर्जीने।

ज्ञानावर्णी, अन्तराय, एबे कर्मना त्रण विकल्प जे बन्ध, उदय, सत्तारुप पामिये ते केम ? ते कहे छे–पांचनो बन्ध, पांचनो उदय, पांचनी सत्ता होय ॥

तेरससु जीव संखेव एसु। नाणंतराय ति विगप्पो ॥

एक जीवस्थानक संज्ञी पंचेन्द्रिने विषे त्रण विकल्प होय; बे विकल्प पण होय।

केवली प्रत्ये एके भांगो नहि ते कारणथी ज्ञानावरर्णी अन्तराय कर्म न होय ॥

इक्कंमिंति दुवि गप्पो। करणं पइ इत्थ अवि गप्पो ३६॥

हवे दर्शनावर्णी कर्म जीवस्थानके कहे छे–प्रथम तेर जीवस्थानकेनवनो बन्ध, चारनो तथा पांचनो उदय पण होय।

नवनी सत्ता होय, एक संज्ञी पंचेन्द्रिने विषे अगियार भांगा उपजे, प्रथम कह्या छे तेम ॥

तेर नव चउ पणगं । नव सत्ते गम्मि भंग मिक्कारा ॥

हवे वेदनी कर्म, आयुकर्म, गोत्र कर्मने विषे ॥

भांगा कहीने मोहनीय कर्मना पछे कहेशे ॥

वे आणिअ आउ गोए । विग्गऊ मोहं परं वुच्छं ३७ ॥

ए त्रणना ज्ञांगा देखाम्वा अंतर भाष्य गाथा कहे छे—पर्याप्त सन्निने विषे इतर तेर जीवस्थानकने विषे । एकने आठ ज्ञांगा उपजे बीजाने चार ज्ञांगा उपजे. ए वेदनीय कर्मना ज्ञांगा ॥

पज्जत्तग सन्नि अरे । अठचउक्कंच वेअणिअ ज्ञंगा॥

हवे गोत्रकर्मना देखाम्े छे-पर्याप्त संज्ञीने विषे सात भांगा; बाकी तेर स्थानकने विषे त्रण ज्ञांगा गोत्र कर्मना । प्रत्येके जीव स्थानकने विषे ज्ञांगा होय ॥

सत्तय तिगंचगोए । पत्तेअंजीवठाणेसु ॥ ३८ ॥

हवे आयु कर्मना ज्ञांगा देखाम्वा अंतर ज्ञाष्य गाथा कहे छे पर्याप्त संज्ञीने विषे, अपर्याप्त संज्ञीने विषे । मन सहित वालाने पर्याप्त अ संज्ञीने विषेशेषेषु-शेष अगियार स्थानकने विषे ॥

पज्जता पज्जत्तग । समणे पज्जत्त अमणसेसेसु ॥

प्रथमने अठाविश ज्ञांगा बीजाने दश ज्ञांगा । त्रीजाने नव भांगा, चोथाने पांच ज्ञांगा समस्त आयु कर्मना जाणवा ।

अठावीसं दसगं । नवगं. पणगं च आउस्स ३९

हवे जीवस्थानकनेविषे मोहनीय कर्मना बन्ध, उदय, सत्ता स्थानक देखाम्े छे--आठ जीव स्थानके; पांच जीव स्थानकने विषे; एक जीव स्थानके । आठने एक, पांचने बे, बन्ध स्थानक होय. दश बन्ध स्थानक; एक जीव स्थानकेमोहबंध

८५	१स्थानक१४
१.२	१०बंधस्थानक

अठसु पचसुं एगे । एग डुगं दसय मोहबंधगए॥

पूर्वोक्त अनुक्रमे त्रण; चार, न व, उदय स्थानक, एटले आठ जीव स्थानके त्रण, पांचे चार एके नव ।

८	५	१	जीव०
३	४	९	उदय०

त्रण, त्रण, सत्ता स्थानक मोहनीनां आठ जीव स्थानके त्रण, पांचे त्रण, एके पंदर, एम पूर्व रीते अनुक्रमे

८	५	१	जी०
३	३	१५	स०

तिग चउ नव उदय गए । तिग तिग पन्नरस संतंमि ॥४०॥

हवे जीव स्थानके नाम कर्म, बंध, उदय, सत्ता स्थानक विचारे छे-पांच बंध स्थानक, बे उदय स्थानक, पांच सत्ता स्थानक पांच बंधस्थानक चार उदय स्थानक ।

पांच सत्तास्थानक अने पांचनो बंध, पांचनो उदय, पाचनी सत्ता ए होय. त्रणे भेद पांच, पांच साथे ॥

पण दुग पणगं पण चउ । पणगं पणगा हवंति तिन्नेव

पांच बन्ध स्थानक, छ उदय स्थानक, पांच सत्ता स्थानक, छ बन्ध स्थानक; छ उदय स्थानक; पांच सत्ता स्थानक ।

आठ बन्ध स्थानक, आठ उदय स्थानक, दस सत्ता स्थानक; ए त्रण छ ए जीव स्थानकना छ विकल्प फेलाववा हवे कहे छे॥

पण छ प्पणगं छछ पणगं । अठ ठ दसगं ति. ४१ ॥

ए प्रथम स्वामी १ हवे सूक्ष्म पर्याप्तानो बीजो भेद तेने बन्ध पांच उदय चार, सत्ता पांच.

सात अपर्याप्तानो प्रथम भेद तेने बन्ध, उदय, सत्ता पूर्वे कहेलां जोमजो ।

२ बादर पर्याप्तानो त्रीजो भेद बन्ध पांच, उदय पांच, सत्ता पांच, ३ नीचे एम ॥

सत्तेवय अपज्जत्ता । सामी सुहुमाय बायरा चेव ॥

विगलेन्द्रि त्रणनो चोथो ज्ञेद, तेने बन्ध, उदय, सत्ता, ४ बन्ध पांच, उदय ७, सत्तापांच। तेमज असंज्ञीनो पांचमो ज्ञेद बन्ध ७, उदय ७, सत्ता पांच, ५ सन्निनो ७ठो ज्ञेद बन्ध आठ, उदय आठ, सत्ता दस; ६ ॥

विगलिंदि याय तिन्निउ। तहय असन्नीअ सन्नीय ४१॥

॥ यन्त्र ॥

नाम.	बन्ध	उदय.	सत्ता
अपर्याप्त ७	५	३	५
सूक्ष्मपर्याप्त१	५	४	५
बादर पर्याप्त१	५	५	५
बीईंद्री ३	५	६	५
असन्नी १	६	६	५
सन्नी १	८	८	१०

हवे गुणठाणा आश्री कहेछेज्ञानावर्णी कर्म. अन्तराय कर्म, त्रण प्रकारे, पांचनो बन्ध, पांचनो उदय, पांचनी सत्ता तेमज वानीश्रे प्रथम दशगुणठाणाने विषे. हवे बे प्रकार जे उदय अने सत्ता अगियारमे, बारमे गुणठाणे होय ॥

नाणंतराय तिविह। मवि दससु दोहुंति दोसु ठाणेसु ॥

हवे मीथ्यात्व गुणठाणुं, सास्वादन गुणठाणुं, बीजुं दर्शनावरणी कर्म कहे छे। नवनो बन्ध, चार, पांचनो उदय, नवनी सत्ता होय ॥

मिछा सासणे बीए। नव चउ पण नवय संतंसा ४३॥

मीश्र जे त्रीजुं गुणठाणुं त्यांथी ते आठमा गुणठाणाना प्रथम ज्ञाग सुधी। ७नो बंध, चार वा पांचनो उदय, नवनी सत्ता कर्मना अंश होय

मीसाइ निअट्टि । छ चउ पण नवयसंत कम्मंसा ॥

नवनी सत्ता; हवे बे जुगल जे जोडो चारनो क्षपक श्रेणीने

अपूर्व ८ अनिवृति ९ सूक्ष्म संपराय ए त्रण गुणठाणे चार नो बन्ध, चार.पांचनो उदय। विषे नवमे, दसमे, गुणठाणे चारनो बन्ध, चारनो उदय, छ नी सत्ता ॥

चउ बंध तिगे चउ पण । नवंस दु सुजुअल छस्संता ४४

उपशान्त जे अगियारमे चार नो वा पांचनो उदय, नवनी सता। क्षीण मोहे चारनो उदय छनी सत्ता प्रथम भागे चारनो उदय, चारनी सत्ता बीजे भागे ॥

उवसंते चउ पण नव । खीणे चउ रुदय छच्चचउसंता ॥

हवे वेदनी. आयु, गोत्र, ए त्रण कर्मना। भांगा वेहेचीने मोहनी कर्म प छी कहेशे ॥

वेअणिअ आउ गोए । विभज्ज मोह परंवुछं ॥४५॥

हवे वेदनीय कर्म, गोत्र कर्मना भांगा जाणवा भाष्यनी गाथा देखाडे छे-चार भांगा पेहेला वेदनीना छगुणठाणाने विषे. बे भांगा त्रीजा, चोथा, आगला सात गुणठाणाने विषे जाणवा एक चउदमाने विषे चार वेदनीना भांगा जाणवा ॥

चउ छस्सु दुन्नि सत्तसु । एगे चउ गुणिसु वेअणियभंगा

गोत्र कर्मने विषे पांच भांगा, मीथ्यादृष्टि गुणठाणाने विषे चार भांगा, सास्वादन गुणठा एक भांगो; आगल्यां आठ गु

णाने विषे बे ज्ञांगा; त्रीजे, चोथे, पांचमे गुणगणे ॥ णगणांने विषे बे ज्ञांगा, एक चउदमे गुणठाणे ॥

गोए पण चउ दोतिसु । एग ठसुउन्नि इक्कंमि ४६

हवे आउखाना ज्ञांगा जाणवाने काजे अन्तर भाष्य गाथा कहे ठे-आठ, ठ, साथे अधिक पद विस जोमवुं; एटले अंगविस ठविस, प्रथम गुणगणे, बीजे गुणगणे ज्ञांगा। सोल भांगा मीश्र गुणगणे, वीस ज्ञांगा वली चोथे गुणगणे जाणवा. बार ज्ञांगा पांचमे गुणगणे, ठज्ञांगा बे गुणठाणे ठठे सातमे ॥

अठग ह्रिग वीसा । सोलस वीसंच बार ठदोसु ॥

बे ज्ञांगा बार गुणगणे पामिये आठ, नव, दश, अगियार; त्रण गुणगणे एक ज्ञांगो बार, तेर, चौद; ॥ ए मीथ्यात्वादिक अजोगी सुधी आयु कर्मना ज्ञांगा जाणवा॥

दोचउसु तीसुइक्कं । मिच्छाइसु आउए ज्ञंगा ॥ ४७ ॥

हवे मोहनीय कर्मनां बन्ध स्थानक गुणगणे कहे ठे-गुणठाणां प्रथम आठने विषे । अकेकुं मोहनीय कर्मनुं बन्ध स्थानक होय, वली ।

गुणठाणगेसु अठसु । इक्किकं मोहबंध ठाणंतु ॥

पांच, बन्ध स्थानक अनिवृत्ति गुणगणे पांच, चार, त्रण बे एक । बंधवीरमे ते उपर दसमा आदि गुणगणे, त्यार पठी ॥

पंचा नियट्टिठाणे । बंधो वरमो परंतत्तो ॥४८॥

हवे मोहनीय कर्मनां उदय स्था

नक कहे छे-सातथी मांडी दश लगी उदय स्थानक होय; मीथ्यात गुणठाणे । सास्वादन मीश्र ए बे गुणठाणे उदय सातथी मांडी नवनो उत्कृष्ठो होय ॥

सत्ताइ दसउ मिच्छे । सासायण मीसए नवुक्कोसो ॥

छ आदि नव लगी उदय स्थानक चोथे गुणठाणे होय । देशवृत्ति गुणठाणे पांचथी मांडी आठ पर्यन्त उदय स्थानक होय ॥

छाई नवउ अविरइ । देसे पंचाइ अठेव ॥४९॥

विरति छठे गुणठाणे, क्षयोपसम जे सातमे गुणठाणे । चारथी मांडी सात सुधी उदय स्थानक होय, चारथी मांडी छ सुधी आठमा गुणठाणे ॥

विरए खउसमिए । चउराई सत्त छच्च पुव्वंमि ॥

नवमे अनिवृत्ति बादर गुणठाणे वली । एक अथवा बे उदयना भांगा होय ॥

अनियट्टि बायरे पुण । इक्कोव दुवेव उदयंसा ॥५०॥

एक उदय स्थानक सूक्ष्म संपराय जे दशमु गुणठाणु तेने विषे होय । एम वेदे वा भोगवे मोहनीनो उदय अवेदक बाकी चार गुणठाणांने विषे ॥

एगं सुहुम सरागो । वेएइ अवेअगा भवे सेसा ॥

भांगानुं वली प्रमाण वा संख्या पूर्वे देखाड्या छे तेम जाणवा॥

भंगाणं च पमाणं । पुव्वु द्दिठेणनायव्वं ॥ ५१ ॥

हवे उदयने विषे चोविसि देखाडे छे-एक चोविस दसना उदयने विषे. छ चोविसी नवना अगियार चोविस सातने उदये अगियार चोविसी छने उदये,

उदयने विषे, अगियार चोविसी आठने उदये ।

नव चोविसी पांचने उदये, त्रण चोवसी चारना उदयने विषे॥

इक्कगं छक्किक्कारि । क्कारसेव इक्कार सेव नवतिन्नि ॥

ए जे कही चोविसियो ५२होय। बार भांगा बेना उदयमां, पांच भांगा एकना उदयमां होय ॥

एए चउवीस गया । बार डुगे पंच इक्कंमि ॥५१॥

हवे उदयनी सर्व संख्या देखा मे छे बारसें अने पांसठ १२६५।

उदयना विकल्प वा भेदे मोह्या वा मुझाया जीवो ॥

बारस पण सठिसया । उदयविगप्पे हिं मोहिआजीवा

आठ हजार चारसें सीत्योतेर ८४७७ ।

पदना वृंदे वा समूहे सोपद उपरना आंकमां कह्युं तेने अर्थे छे, ते जाणवुं ॥

॥ उदय यन्त्र ॥

नाम	१	२	३	४	५	६	७	८	९	सर्व
उदय	१०	९	८	७	६	५	४	२	१	९
चौविसी	१	६	११	११	११	९	३	०	०	५२
भांगा	२४	१४४	२६४	२६४	२६४	२१६	७२	१२	५	१२६५
पदवृंद	२४०	१२९६	२११२	१८४८	१५८४	१०८०	२८८	२४	५	८४७७

चुलसीइ सत्तसत्तरि । पयविंद सएहिं विन्नेआ ॥५२॥

हवे मीथ्या दृष्टयादिक गुणठाणाने विषे उदय भांगा प्ररुपवानी अन्तर भाष्य गाथा कहे छे-आठ चौविसी, चार चौविसी, चार चौविसी, ४, ५,६,७, चार गुणठाणे प्रत्येके।

आठ चौविसी, होय, आठमे चार चौविसी होय ॥

अठ१चउ२चउ३चउर । ठगाय चउरोअहुंति चउवीसा

मोथ्यात्वादिक आठमा गुणठाणा सुधी जाणवी । बार भांगा तथा पांच भांगा अनिवृत्ति गुणठाणे जाणवा. च शब्दथी अनिवृत्ति बादरे चार भांगा होय ने पांचमो भांगो सूक्ष्म संपराय गुणठाणे एक उदयने विषे होय ॥

मिछाइ अपुव्वंता । बारस पणगंच अनियट्टि ॥५४॥

हवे पद समूह योग्य गति देखाडे छे–तेमां उदय पद देखाडवाने भाष्य गाथा कहे छे–मिथ्यात्वने विषे अडसठ उदय पद होय. सास्वादनने विषे बत्रिश उदय पद होय । मीश्रने विषे बत्रीश उदय पद होय. अविरति सम्यक्ते साठ उदय पदज होय. देसविरतिने विषे बावन उदय पद होय ॥

अठठी वत्तीसं । बत्तीसं सठि मेव बावन्ना ॥

चुंमालिस उदय पद वे गुणठाणे विषे, छठे, सातमे; आठमे गुणठाणे वीस उदय पद । मोथ्यात्वादिक अपूर्वलगी उदय पद सामान्य प्रकारे जाणवां॥

चोआल दोसु वीसा । मिछा माइसु सामन्नं ५५ ॥

जोग, उपयोग, लेस्या । दिकने गुणाकारे गुण्या थका करवा ॥

जोगो वउग लेसा । इए हिं मुणीआ हवंति कायवा॥

जे जोगादिक ज्यां गुणठाणाने विषे होय । ते त्यां होय गुणकार कर्ये ॥

जे जत्त गुणठाणे । ते तत्त हवंति गुणकारा ५६ ॥

त्रण सत्ता स्थानक मीश्र गुण

हवे मोहनीनां सत्ता स्थानक क हे छे–प्रथम गुणठाणे त्रण सत्ता स्थानक होय. बीजे गुणठाणे एक सत्ता स्थानक होय। ठाणे होय. पांच सत्ता स्थानक चोथे, पांचमे, छठे, सातमे गुणठाणे त्रण सत्ता स्थानक. आठमे गुणठाणे ॥

तिन्नेगे एगेगं। तिग मीसे पंच चउसु तिग पुव्वे ॥

अगियार सत्ता स्थानक नवमे गुणठाणे। दसमे गुणठाणे चार सत्ता स्थानक; त्रणे सत्ता स्थानक उपशान्त जे अगियारमे गुणठाणे ॥

इक्कार बायरंमी। सुहुमे चउ तिन्नि उवसंते ५७ ॥

हवे नाम कर्मने विषे बंध, उदय, सत्ता स्थानक, गुणठाणाने विषे देखाडे छे-प्रथम गुणठाणे छनो बंध, नवनो उदय, छनी सत्ता; बीजे गुणठाणे त्रणनो बंध, सातनो उदय। बेनी सत्ता. मीश्र गुणठाणे बे बन्ध, त्रण उदय स्थानक, बे सत्ता स्थानक चोथे गुणठाणे त्रण, बंध, आठ उदय चार सत्ता स्थानक

छन्नव छक्क तिग सत्त। दुगं दुगं तिगदुगं तिअट्ठ चऊ॥

पांचमे गुणठाणे बे बंध स्थानक, छ उदय स्थानक, चार सत्ता स्थानक छठे गुणठाणे बे बंध स्थानक, पांच उदय स्थानक। चार सत्ता छ सातमे गुणठाणे चार बन्ध स्थानक, बे उदय स्थानक, चार सत्ता स्थानक, आठमे गुणठाणे पांच बन्ध स्थानक, एक उदय स्थानक, चार सत्ता स्थानक ॥

दुगछचऊदुगपण चऊ। चऊदुगचऊपणगएगचऊ ५८ ॥

नवमे गुणठाणे एक बंध स्थानक, एक उदय स्थानक, आठ आठ सत्ता स्थानक, १०छदमस्त ते अगियारमुं, बारमुं, गुणठाणुं

सत्ता स्थानक, ए दश मे गुण ठाणे एक बंध स्थानक, एक उदय स्थानक । केवली ते तेरमे, चौदमे गुणठाणे वर्त्तता जिन रागद्वेष क्षय थएला ॥

एगेग मठ एगेग । मठ छऊ मछ केवलि जिणाणं ॥

एक उदय स्थानक, चार सता स्थानक, ११ बारमे एकउदय, चार सत्ता. १२ ॥ तेरमे गुणठाणे आठ उदय स्थानक, चार सत्ता स्थानक, १३ चौदमे गुणठाणे बे उदय स्थानक, अने अंस कहेतां सत्ता स्थानक छ जाणवां. १४ ॥

एग चक्क एग चउ । अठ चउ डुछक्क मुदयंसा ५७ ॥

हवे मीथ्यात्व गुणठाणे त्रेविस आदिबंध स्थानकने विषे अनुक्रमे भांगा प्ररूपवाने भाष्य गाथा कहे छे—चार भांगा त्रेविशना बन्ध स्थानके, पचिस भांगा पचिसना बन्ध स्थानके, सोल भांगा छविसना बन्ध स्थानकने विषे । नव भांगाअठाविशना बन्धने विषे,चालिससेंनेबाणुं भांगाउगणत्रिसना बंध स्थानक विषे॥

चउ पण वीसा सोलस । नव चत्ताला सयाय बाणउई॥

बत्रिश आगला छैतालिससें भांगा त्रिसना बन्धस्थानकनेविषे। सो पदनो अर्थ बेतालिसना आंकमां कह्यो छे—ए छ बंध विधि मीथ्यात्व गुणठाणाने विषे कही॥

बत्ती सुत्तर छायाल । सया मिच्छस्स बंधविही ६० ॥

एकतालिस भांगा चोविसना उदय स्थानके, अगियार भांगा पचिसने उदये, बत्रीश भांगा छविसने उदये, छसें भांगा स

चाविशने उदये, एकत्रिश भांगा अठाविशने उदये, अगियारसेंने नवाणु भांगा उगणत्रीशने उदये, सत्तरसेंने एकाशी भांगा उप जे त्रीशने उदये, उगणत्रीसेंने चौद भांगा एकत्रिसने उदय स्थानके, अगियारसेंने चोसठ भांगा उपजे मिथ्यात्व गुणठाणे (७७७३) भांगा होय ॥

एग चत्तिगार बत्ती स छसय इग तिसिगार नव नउइ।
सत्तरिगं सिगुत्तिस चउद इगार चउसठि मिच्छुदया॥६१॥

हवे सास्वादन गुणठाणे अठाविस प्रमुख बंध स्थानके त्रण अर्थ अंतर भाष्य गाथा आठ भांगा अठाविसना बंध स्थानकने विषे. चौसठसें भांगा उगणत्रिसना बंधस्थानकने विषे। त्रीसना बन्धने विषे बत्रिसें भांगा, ३० ए सास्वादन गुणठाणे भांगा जाणवा ॥

अठसया चउ सठी। बत्तीस सयाइं सासणे भेआ॥
अठाविस, उगणत्रिस, त्रीस, ए त्रण बन्धस्थानकना मली। सर्व आठे अधिक छनुसे एटले ए६०८ थया ॥

अठावीसाईसु। सव्वाण गहिय छंन्नउइ ॥ ६२ ॥

हवे सास्वादने गुणठाणे एकविस आदि उदय स्थानक सात, तेना भांगा प्ररुपवा भाष्य गाथा--बत्रिश भांगा एकविसना उदय स्थानकमां, वे भांगा चोविसना उदयमां, आठ भांगा पचिसना उदयमां। छ्यासिसेंने पांच भांगा, छविसना उदय स्थानकमां नव उगणत्रिसना उदयमां ॥

बत्तीस दुन्नि अठय। वासीय सयाय पंचनव उदया।

त्रेविसेंने बार भांगा, त्रिसना उदयमां । बावन अधिक अगियारसेंएटले ११५२भांगा एकत्रिसना उदयमां

बार छिया तवीसं । बावन्निकारससयाय ॥ ६३ ॥

हवे चार गतिए अनुक्रमे बन्ध, उदय, सत्ता, स्थानक कहे छे- प्रथम बे बन्ध स्थानक, नर्कगतिए छ बन्ध स्थानक तिर्यंच गति ए. आठ बन्ध स्थानक मनुष्य गतिए चार बन्ध स्थानक देव गतिए ।

हवे उदय कहे छे-नारकीने विषे पांच उदय स्थानक, तीर्यंच गतिने विषे नव उदय स्थानक मनुष्य गतिने विषे अगियार उदय स्थानक, देव गतिने विषे छ उदय स्थानक छे ॥

दोछकेछचउक्कं । पण नव इक्कार छक्कगं उदया ॥

त्रण सत्ता स्थानक नारकीने विषे, पांच सत्ता स्थानक तीर्यंचने विषे अगियार सत्ता स्थानक मनुष्यने विषे, चार सत्ता स्थानक देव गतिने विषे ॥

नर्कगति आदि नीश्रे सत्ता स्थानक अनुक्रमे कहे छेः-

नेरइया इसु सत्ता । तीपंच इक्कारसचउक्कं ॥६४॥

हवे इन्द्रिआश्री कहे छे-प्रथम बंध स्थानक-एकन्द्रि बेरन्द्रि, तेरन्द्रि. चौरिन्द्रिने विषे, पंचेन्द्रिने विषे; आवता पदमां अनुक्रमे कहेशे तेम ।

पांच बन्धस्थानक एकेन्द्रिमां पांच बन्ध स्थानकविलेन्द्रिमां आठ बंध स्थानक पंचेंन्द्रिने विषे,ए बंधस्थानक पद कह्युं ने॥

इग विगलिंदिय सगले । पण पंचय अठ बंधठाणाणि

हवे उदय स्थानक तेज अनुक्रमे कहे छे पांच उदय स्थानक

हवे सत्ता स्थानक एज त्रणेने कहेछे-पांच सत्ता स्थानकएक

एकेन्द्रिमां, ७ उदयस्थानक विकलेन्द्रिमां, अगियार उदय स्थानक पंचेन्द्रिने विषे, उदयपद त्रणने जोड्युं ते । न्द्रिने विषे, पांच सत्तास्थानक विकलेन्द्रिने विषे. बार सत्ता स्थानक पंचेन्द्रिने विषे; सत्ता स्थानक पद प्रत्ये कह्युं ते ॥

पण छक्किकारुदया । पण पण बारसय संताणि ॥६५॥

ए प्रकारे कर्म प्रकृतिनां स्थानक । जले प्रकारे बंध, उदय, सत्ता कर्मनां ॥

इय कम्म पयडिठाणाणि । सुठु बंधुदय संत कम्माणं ॥

गति आदिक चउद मार्गणा स्थानके सत्पद प्ररुपणादिक आ आठ द्वारने विषे । चार प्रकारे करीने जाणवां, ते कीयां चार-प्रकृति बन्ध, १ स्थिति बन्ध, २ रस बन्ध, ३ प्रदेश बंध ४ ए चार ॥

गई आएहिं अठसु । चउ प्पयारेण नेयाणि ॥६६॥

हवे गति आदिक चउद मार्गणा नामनी गाथा गति, ४ इन्द्रि ५ काय ६ । योग, वेद, कषाय, ४ ज्ञाना ज्ञान, ८ ॥

गइ इंदिए अ काए । जोए वेए कसाय नाणेय ॥

संयम, ७ दर्शन, ४ लेश्या, ६ । जव्य, अजव्य, सम्यक्त ६ संज्ञी असंज्ञी, आहारी, अणाहारी, ॥

संजम दंसण लेसा । जव संमे संनि आहारे ॥ ६७॥

हवे संत पदादि आठ द्वारनाम गाथा छता पदनी प्ररुपणा द्वारा द्रव्यना प्रमाणनुं द्वार, वली क्षेत्र द्वार, स्पर्शना द्वार ॥

संत पय परूवणाया । दव्व पमाणं च खित्त फुसणाय ॥

कालद्वार, अन्तर द्वार, जावद्वार। अल्पा बहुत द्वार, समस्त ए द्वार जाणवां ॥

कालं तरंच जावो । अप्पा बहुयं च दाराइं ॥ ६८ ॥

स्वामी पणाथी नथी वर्ततुं ऑं उदयने विषे उदीरणा साथे तरुं ॥

उदयस्सुदीरणाए । सामित्ताउ नविज्जइ विसेसो ॥

मूकीने एकतालिस प्रकृतिप्रत्ये। शेष प्रकृति एंसी समस्तने ॥

मुत्तुणय इग आलं । सेसाणं सव्व पयमीणं ॥६९ ॥

प्रथम उगणचालिस वा एकतालिस प्रकृति टालीने देखाम्हे छे ज्ञानावर्णी पांच, अन्तराय पांच, बेनी दश प्रकृति । दर्शनावर्णी कर्मनो नव प्रकृति, वेदनी कर्मनी बे प्रकृति मीथ्यात्व मोहनी ॥

नाणं तराय दसगं । दंसण नव वेअणिज्ज मिछत्तं ॥

सम्यक्त मोहनी, लोभ मोह नी वेद त्रएय । चार गतिनां आयुखां चार, नव प्रकृतिनां नाम कर्मनी उच्च गोत्र वली ।

सम्मत्त लोभ वेअं । आउणि नव नाम उच्चंच ॥७०॥

हवे नाम कर्मनी नव कही हती तेनां नाम कहे छे-मनुष्यनी गति, पंचेन्द्रि जाति, त्रसपणुं.३। बादर नाम, पर्याप्त नाम सुभग नाम, आदे नाम; ७॥

मणुअ गइ जाइ तस। बायरं च पज्जत शुभग आइज्जं॥

जस कीर्त्ति नाम, तीर्थंकर नाम; ए । नाम कर्मना होय नव ए नाम कह्या ते इति प्रकृति ४१ ॥

जस कित्ती तिछवरं । नामस्स हवंति नव एआ ॥७१॥

हवे कीये गुणठाणे कइ प्रकृति बांधे ते देखाम्हे छे-तीर्थंकर ना

म, आहारक शरीर, अंगो पां ग, ए त्रण प्रकृति विना । उपार्जे वा बांधे बीजी सर्व ११७ प्रकृतिउ कोण ते कहे छे ॥

तिछयरा१ हारग विरहिआउ । अजेइ सव्व पयडिउ ॥

मीथ्यादृष्टि गुणठाणानो वेदक ते १ हवे सास्वादन गुणठाणा नो धणी विण । उगणीस प्रकृति नर्क त्रिका दिक विना शेष जे बाकी प्रकृति १०१ बांधे ॥

मिछत्त वेयगो सासाणोवि । इगुण वीस सेसाउ ॥७१॥

छेतालिस प्रकृति टाली बाकी च्युहतेर प्रकृति मीश्र गुणठाणे बांधे ॥ अविरति जे चोथुं गुणठाणुं ते गुणठाणाने वर्त्ततो तेंतालिस विना बाकी सीत्योतेर प्रकृति बांधे

छयाल सेस मीसो । अविरय सम्मो तिआलपरिसेसा॥

त्रेपन प्रकृति टालीने देसविरति गुणठाणे सरूसठ प्रकृति बांधे । विरतिजे छठे गुणठाणे सत्तावन पकृति विना शेष त्रेसठ प्रकृति बाधे ॥

तेवन्न देशविरउ । विरउ सगवन्न सेसाउ ॥ ७३ ॥

बांधे; देवगतिनुं आयखुवली. इतरजे प्रमत्त गुणठाणे ते वारे

उगणसाठ प्रकृति सातमा गुणठाणानो धणी । अठावन प्रकृतिनो बंध करे अप्रमत्त गुणठाणानो धणी ॥

दगुण सठि मप्पमत्तो । बंधइ देवाउयं च इय रावी ॥

अठावन प्रकृति अपूर्व करणजे आठमे गुणठाणे । छपन वा छविस पण बांधे ॥

अठावन्नमपुव्वो । छप्पन्नं वा वि छव्वीस ॥ ७४ ॥

बाविसथी मांडी एक, एक, उ बांधे अराढ सुधी नवमा गुणठा

णी वा ठंडो । णानो धणी ॥

बावीसाएगूणं । बंधइ अठार संतअनियट्टी ॥

सत्तर प्रकृति बांधे दसमा गुणठाणानो धणी । एक साता वेदनी प्रकृति अमोहीजे अगियारमे, बारमे, सजोगी तेरमे गुणठाणे बांधे ॥

सत्तरस सुहुम सरागो । सायममोहो सजोगित्ति ॥७५॥

ए सर्व बंध स्वामीपणुं । उघे वा सामान्य प्रकारे गति आदिक मार्गणां स्थानकने विषे कह्युं तेम जाणवुं ॥

ए सोउ बंध सामित्तं । उहु गइ आइएसुवितहेव ॥

प्रथम सामान्य प्रकारे कह्युं छे तेथी कहेवो । ज्यां जेम प्रकृति छती होय. छता पणे ॥

उहाउ साहिजाइ । जड जहा पयडि सब्भावो ॥७६॥

हवे जे गतिमां जे प्रकृति पामे ते प्रकृति कहे छे-तीर्थंकर नाम कर्म. देवतानुं आयु, नारकीनुं आयखु, । आउखु वली त्रण त्रण गतिमां जाणवुं ते कहे छे-तीर्थंकर नाम, देव, मनुष्य नर्कगतिमां होय देव आयु, देवगति, मनुष्यगति, तीर्यंच गतिमां होय. नारकीनुं आयु, मनुष्यगति, तीर्यंचगति. नर्क गतिमां होय ॥

तिच्छयर देव निरया । उयंच तिसु तिसुगईसु बोधवं ॥

बाकी ११७ प्रकृति एकसो सत्तर बन्धनी । होय सर्वे पण गतियोने विषे ॥

अवसेसा पयडीउ । हवंति सव्वासु विगईसु ॥७७ ॥

हवे उपशम श्रेणी कहे छे-प्रथम चार कषाय, अनन्तानुबन्धी क्रोध, मान, माया. लोभ, ते चारने । दर्शन त्रिकने सम्यक्त मोहनी, मीथ्यात मोहनी, मीश्र मोहनी, एवं सात विण उपशमावे

पढम कसाय चउक्कं । दंसणतिग सतगाविउवसंता ॥

अविरति सम्यक्त गुणठाणाथी मांडीने । यावत् निवृत्ति गुणठाणुं आठमुं त्यां सुधी जाणवी ॥

अविरयसम्मत्ताउ । जावनिअट्टि त्तिनायवा ॥ ७८॥

हवे अनिवृत्ति बादर जे नवमेथी मांडीने, सात प्रकृतिथी मांडीने पचीस प्रकृति सुधी उपशान्त प्रकृति पामीये एवुं देखाडे छे-सप्तक उपशम्ये-सातनपुसक वेद उपशम्ये आठ, पछे स्त्रीवेद उपशम्ये, नव; पछे हास्यादि छ उपशम्ये पन्नर, पछे पुरुषवेद उपशम्ये सोल प्रत्याख्यान, अप्रत्याख्यान, वेनो क्रोध उपशम्ये, अढार, संज्वलन क्रोध उपशम्ये उगणीस ॥

सत्तठनवय पनरस । सोलस अठारसेव इगुणवीसा ॥

प्रत्याख्यानी, अप्रत्याख्यानी मान वे उपशम्ये एकविस, संज्वलन मान उपशम्ये बाविस; प्रत्याख्यान अप्रत्याख्यान, माया वे उपशम्ये चोविस; एक, वे, चार पदने वीस पद जोडजो । संज्वलन मायाउपशम्ये पचीस नवमे गुणठाणे जाणजो॥

एगाहि दु चउ वीसा । पणवीसा बायरेजाण ॥७९॥

हवे दशमे प्रत्याख्यान, अप्रत्याख्यान लोभ बे दसमे उपशम्ये सत्तावीस। तेज दशमे संज्वलन लोभ उपशम्ये अठाविस; ए अठाविस मोहनीनी प्रकृतिउ

सत्तावीसं सुहुमे। अठावीसंच मोह पयमीउ॥

उपशान्त वितराग अगियारमे गुणठाणे। उपशान्त होय एवुं जाणवुं॥

उवसंत वीयरागे। उवसंताहुंति नायवा॥ ८०॥

हवे क्षपकश्रेणी देखाम्े छे–प्रथमे प्रथम जे अनन्तानुवन्धी चोक क्रो० मा० मा० लो० खपावे। ए पछे मीथ्यात्व मोहनी, मीश्र मोहनी, सम्यक्त मोहनी॥

पढम कसाय चउकं। इत्तो मिछत मीस सम्मत्तं॥

चोथे गुणठाणे तथा देसविरति गुणठाणे। छठे प्रमत्ते, सातमे अप्रमत्ते खपावे॥

अविरय सम्मे देसे। पमत्त अपमत्त खीयंति॥ ८१॥

थीणंद्धि त्रिक, ते–नीद्रा नीद्रा, प्रचला प्रचला, थीणंद्धी; ए त्रण आदि १६ प्रकृति खपावे ते कहे छे–नर्कगति चार, नर्कनी अनुपूर्वि पांच, तिर्यंचगति छ, तिर्यंच अनुपूर्वि सात, एकेन्द्रि आठ, वेरन्द्रि नव, तेरन्द्रि दश, चौरिन्द्रि जाति अगियार, स्थावर वार, आताप तेर, उद्योत चौद, सूक्ष्म पंदर, साधारण; ए

हवे अनिवृत्ति वादर गुणठाणे

नवमे पण । सोल प्रकृति प्रत्ये ॥

अनिअट्टिबायरेवी। थीणगिद्धि तिग निरय तिरिय नामाउ

ए अनिवृत्ति गुणठाणानो संख्या तमो नाग थाकतो होयते वारे

तेने योग्य उपर कही ते प्रकृति सोले खेपवे ॥

संखिज्जइमे सेसे । तप्पाउ गाउ खीयंति ॥ ८१ ॥

त्यार पछे क्षय करे आठ कषाय जे प्रत्याख्यानी अप्रत्याख्यानि या क्रोधादि चार, चार मलीने।

आठ पण पछी नपुंसक वेद खपावे, पछे स्त्री वेद खपावे॥

इत्तो हणइ कसाय। छगंपि पच्छा नपुंसगं इत्थी ॥

त्यार पछीना कषायनुं छक जे हास्यादिक छ खपावे।

बुझइ कहेतां बुझवे-होलवे-खपावे वा संज्वलन क्रोधने विषे॥

तोनो कसाय छकं । बुझइ संजलण कोहंमि ॥ ८२ ॥

आगल पुरुषवेद आश्री कहेछे–पुरुषवेद बंधादि छेदे थके गुण संक्रमे करी संज्वलन क्रोधे संक्रमे क्रोध पण बंधादिकथी क्षय थये थके ते क्रोध।

संज्वलन माने संक्रमे पछे वली संज्वलन मायाये संक्रमे॥

पुरिसं कोहे कोहं। माणे माणंच बुहइ मायाए।

मायाथी वली करण विशेषे संज्वलन लोभे संक्रमे।

लोभ सूक्ष्म पण नीश्चे हणे त्यार पछे हणे स्थिति घातादि नाश पमाडे ते नाश थये थके क्षीण कषाइ थाय ॥

मायंच बुहइ लोहे। लोहं सुहुमंमितो हणइ ॥ ८४ ॥

पछे खीण कषायना छेला बे समयने विषे।

नीद्रा, प्रचला, ए बे प्रत्ये हणे वा क्षय करे छदमस्त थको॥

खीण कसाय दु चरिमे । निद्दं पयलं च हणइ छउ मत्थो

पछे आवरण चौद ते ज्ञानावर्णी पांच, दर्शनावर्णी चार मलीने नव तथा अंतराय पांच ।

एम छद्मस्त थको छेला स मयने विषे हणे ॥

आवरण मंतराए । छउमत्थो चरम समयंमि ॥ ८९॥

पछे देव गति सहचारिणी वैक्री य शरीर, आहारक शरीर, ए वेनां बंधन, संघातन, अंगोपांग, देव गति, देवानुपूर्वि ए समस्त प्रकृति ।

छेला बे समयने विषे जव्य प्राणी खपावे ॥

देव गइ सहगयाउ । दुचरम समयंमि जविअखीयंति

सविपाक उदय इतर अनुदयी प्रकृति नामकर्मनी तेनां नाम-संख्या--उदारिक, तेजस, कार्मण, ए त्रण शरीर, बन्धनत्रण, संघातन त्रण; संस्थान छ, संघयण छ, वर्ण चोक, मनुष्यनी अनुपूर्वि, पराघात, अगुरु लघु, उदारिकअंगोपांग; ए उगणत्रिश. गतिद्विक, प्रत्येक अपर्याप्त, श्वासोश्वास, स्थिर, अस्थिर, शुज, सुस्वर, दुस्वर, दुर्जग, पराघात, अनादेय, अजसकीर्ति, निर्माण, ए पीस्तालिस ।

नीचगोत्र प्रकृति पण त्यां ते छेला समये खपावे ॥

सविवागे अरनामा । नीया गोअंपि तच्चेव ॥ ८६ ॥

हवे चौदमे गुणठाणे केटली अने केइ प्रकृतिनो उदय होय ते कहे छे—अन्यत्रवेदनी एटले साता असातामांनी एक। मनुष्यनुं आयु, उच्चगोत्र, अने नवप्रकृति नाम कर्मनी एटली

अन्नयर वेयणिज्जं। मणु आउअ उच्चगोअ नव नामे॥

बार प्रकृति वेदे वा भोगवे वा उदय अयोगी केवली जिन। तेमां उत्कृष्टी वेदे तो बार, जघन वेदे तो अगियार, तिर्थंकर नाम कर्म विना॥

वेएइ अजोगि जिणो। उक्कोस जहन्न मिक्कारे ८७

हवे उपरनी गाथामां नाम कर्मनी नव प्रकृति कही छे ते जुदी, जुदी कहे छे—मनुष्यगति; पंचेन्द्रि जाति, त्रसपणु, बादरपणु वली पर्याप्तपणु, सुभगपणु, आदेयपणु॥

मणुअ गइ जाइ तस। बायरंच पजत्त सुभग आइज्जं

जस कीर्त्ति, तिर्थंकर नाम,। नाम कर्मनी होय नव प्रकृति एज॥

जसकित्ती तित्थयरं। नामस्स हवंति नवएआ॥८८॥

हवे चौदमा गुणठाणाने विषे कह्या भेदथी मतान्तर छे ते देखाडे छे-पूर्वे जे बार प्रकृति कही छे तेमां मनुष्यगति कहीते साथे मनुष्यनी अनुपूर्वि पण। तेर प्रकृति भवसिद्धिआ जीवने छेला समयने विषे॥

तच्चाणु पुव्वि सहिआ। तेरस भव सिद्धि अस्सचरमंमि

छतां कर्म उत्कृष्टां होय वा छती तेर प्रकृति उत्कृष्टि होय। अने ऊघयन्य वार प्रकृति होय तीर्थंकरनाम कर्मविना॥

संतंसग मुक्कोसं । जहन्नयं बारसहवंति ॥ ८९ ॥

भव विपाकी मनुष्यनुं आयु, क्षेत्रविपाकी मनुष्यानुपूर्वि, जीव विपाकी सात तेनां नाम

मनुष्यगति सहचारिणी, मनुष्यगति पंचेन्द्रि जाति, । त्रस, बादर, पर्याप्त, सुभग, आदे, जसकीर्ति, तीर्थंकर नाम, ॥

मणुअगइ सह गयाउ । भवखित्त विवागजिअविवागाउ

साता, असाता, ए बे वेदनीमांनी अन्यत्र वेदनी साता वा असाता, उच्च गोत्र, वली. एटली प्रकृति तेर । चौदमा गुणठाणाने छेले समये खपावे ॥

वेअणिअन्नयरुच्चंच । चरम समयंमि खीअंति ॥९०॥

हवे कर्मरहित थये जे फल थयुं ते देखाडे छे—चौदमे गुणठाणे सर्व कर्म प्रकृति क्षय करी पछी निर्दोष समस्त लोकने सीषरे वा मस्तके वा अग्रे । रोगरहित उपमारहित जे स्वभाव छे, जेने एवुं मोक्ष सुख॥

अहसु इअ सयल जगसिहर।मरुअ निरुव सहाव सिद्धि सुहं

नथी कोइथी वा कोइवारे हणनार एवो बाध जे भीडाभीडनी पीडा तेथी रहित । त्रण जे रत्न ज्ञानदर्शन चारित्र ए रत्नमय सार फल प्रत्ये भोगवे वा अनुभवे ॥

अनिहण मव्वाबाहं । तिरयण सारं अणुहवंति ॥९१॥

दुःखे वा कष्टे समजाय एवो अने सूक्ष्म बुद्धिना धणी जाणे परमार्थ सहित । रुचिर बहु भांगानी जाल छे; ज्यां एवा दृष्टिवादनामा बार अंग मध्येथी ॥

इरहि गम निउण परमड । रुइर बहु अंग दिठिवायाउ
थाकता अर्थ जांणवा । बन्ध, उदय, सत्ता कर्मनी ॥
अन्ना अणु सरियव्वा । बंधोदय संतकम्माणं ॥ ए१ ॥
अर्थ मारा थोमा जाएया माटे
हवे कर्त्ता पुरुष आपनी लघुता बांध्या होय वा लख्या होय,
कहे छे—जे ज्यां न पुरो होय। वारच्या होय ॥
जोअउ अपरि पुन्नो । अन्नो अप्पागमेण बंधोत्ति ॥
ते मारो अपराध खमीने बहु
श्रूत । पुरो अर्थ करीने आगल कहेजो
तं खामिउण बहु सुया । पूरेऊण परि कहंतु ॥ ९३ ॥
हवे छठा कर्मग्रन्थनी समाप्तिनी
संख्या केटली गाथाए ते कहे
छे—गाथाउ सत्तरीनामा छठा क चन्द्र महत्तर पूर्वाचार्यना म
र्मग्रन्थमां । तने अनुसारे ॥
गाहग्गं सयरीए । चंद महत्तर मयाणु सारीए ॥
टीकाकारे प्रक्षेप करेली गाथा एकेउणी नेउ गाथा होय एटले
सहित । नव्यासी ॥
टीगाइ निअमि आणं । एगूणा होइ नउईउ ॥ ए४ ॥

॥ इतिश्री कर्मग्रन्थ सत्तरीनामे छठो समाप्त ॥

शुद्धिपत्र.

पानु.	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
२	२३		
७	१३	घणु	घणु
८	९	पहृत्तं	पहुत्तं
८	१५	२३	३३
२०	१९	कुज	कुब्ज
२६	१	क्राय	काय
३०	८	न्नाचे	न्नावे
३५	१२	निर्यंचने	तिर्यंचने
३६	३	वाक्त	वाउ
४३	१७	वाऊ	वाउ
५६	३	दीठ	दीठे
५८	४	वीलमा	वीसामा
५९	११	बन्ना	वन्ना
६०	२२	पाणहाण	पणिहाण
७०	१	गणवंत	गुणवंत
८०	१३	निव्वियाइमु	निव्वियाइसु
,,	,,	फामुयं	फासुयं
८३	१२	पिंम् दवा	पिंम्दवा
९१	५	थाविर	थाविरे
९३	५	अज्ञावि	अज्ञावि
१४	७	किंपाक	किंपाक

१०५	११	सद्धिपा	सद्धियां
११२	१६	अंते	अंत
१२०	१	राजा	राज
१४६	११	जआ	जूआ
१८४	१९	प्रासाइ	प्रासाद
१८१	१२	५०	६०
१९१	१६	कोम्हिहिं	कोम्हिहिं
१९८	१२	नाय	नाअ
१९८	२२	जया	मया
२०६	११	वा	वां
२०९	१२	पूंआंधय	पूआधयं
,,	११	पियर	पियर
२११	७	असुना	अमुना
२१४	१५	ज	जणाय
२१६	२	डुजेव	डुजेवं
२४२	३	ठे	ठ
२४२	१४	१९००	१८००
२६१	७	निद्दा	निद्दा निद्दा
२६५	५	न	ने
२७२	१३	संठवयण	संघयण
२७३	१४	३	६
२८७	१०	९३	९६
३९१	८	एवं	एवं
,,	१९	वेरंडि	वेरंडि

२९३	१७	तिरअति	तिरिआत
३२१	१५	प्रमत्ते	पमत्ते
३३०	२१	वंधहिं	बंधहिं
३३३	२०	धरणं	चरणं
३३५	१९	ते	७
३६५	८	वारस	बारस
३६६	२४	जिह्विं	जिठेविं
३६७	११	न्योंतेर	त्योंतेर
३६७	१५	मस	सय
३७१	७	तेदी	तेथी
३७४	२१	याग	योग
३७४	२१	प्रयोन्त	पर्याप्त
३७४	२१	यागे	योग
३८१	२५	अपमाप	अपमाइ
३८३	६	०	नामकर्म
३८९	२	भके	मूके
३९७	१२	ठस्सुवि	ठस्सुवि
३९८	१६	प्र.ति	प्रकृति
४१२	१८	मबि	मवि
"	११	वीलंद्रि	वीगलेंद्रि
४१४	१२	बार	चार
४१८	५	चउसु	चउसु
"	१६	तिअच	तिअव
४१९	२४	एकतालीस	एकवीसना उदये एकतालीस

४२३	२२	तिछवरं	तिछयरं
४२४	२०	दगुण	इगुण
४२६	४	विण उपसमावे	उपसमावे

वांचनाराउने नमृता पुर्वक विनंति करवामां आंवे छे के आ पुस्तकमां ज्यां छ अने ठ छे त्यां विचार करीने वांचवुं.

